ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\M\May Karel\May Karel - Vinnetou 2.pdb

PDB Name: May Karel-Vinnetou 2
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 9.4.2007
Modification Date: 9.4.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

KAREL MAY
VINNETOU
2. DÍL

1 BĚSNÍCÍ ŽIVEL

Krásny, klidný čas strávený ve Vinnetouově společnosti v loveckém táboře Apačů na Rio Suance skončil tím, že jsem se uvolil doprovodit skupinu mužů, kteří vezli náklad zlata z Kalifornie na východ.
Nejdřív jsme si však s Vinnetouem umluvili, že z pevnosti Fort Scott zamíříme na sever na Písečnou prérii, kde mě bude Vinnetou čekat. Navštíví aspoň zas jednou starého přítele Old Firehanda, který právě meškáv těch končinách. Mám ho vyhledat i já, a tak se znovu setkáme.
Vyšvihl jsem se tedy na svého nádherného koně, zvedl naposled ruku na pozdrav Vinnetouovi a odjel jsem s muži provázejícími transport zlata. Šťastně se mi je podařilo dovést k jejich cíli, i když se to neobešlo bez různých nebezpečných situací, které jsme museli překonat. Několikrát jsem měl co děkovat jen své henryovce a Hatátitlovi, že jsem z nich vyvázl se zdravou kůží.
Z Fort Scottu jsem potom jel dál sám, nejdřív přes Kansas a pak přes Nebrasku územím Siouxů, před jejichž pronásledováním mě opět víckrát zachránila rychlost mého Hatátitly. Vinnetou mě upozornil, že v té končině mě cesta povede přes nově objevená naftová pole, na kterých jejich majitel Forster už také zahájil těžbu. Je tam prý i obchod, kde mohu doplnit své zásoby a koupit si všechno, co bych snad potřeboval.
Podle svých výpočtů jsem už měl u tohoto naftového ložiska být. Věděl jsem, že se jmenuje New Venango a leží v jedné z oněch rozměrných úžlabin či roklin zvaných bluffs, které se strmě zařezávají či propadávají do roviny prérie a kterými obyčejně protéká nějaká říčka; ta později buďto mizí beze stopy někde pod skálami, nebo se pozvolna vsakuje do propustné půdy, ale někdy je i natolik vydatná, že stačí vodu dovést až do nějakého silnějšího toku. Doposud jsem však na celé pláni, poseté žlutými květy divokých slunečnic, nezahlédl jedinou známku, ze které by se dalo soudit na blízkost takového zářezu v zemské kůře.
Můj nádherný kůň si už potřeboval oddechnout. Dokonce i já jsem už byl tou dlouhou jízdou pořádně unaveny, ba skoro vysíleny, a tak jsem čím dál tím toužebněji vyhlížel cíl své dnešní pouti, kde jsem hodlal strávit celý jeden den, abych se zotavil a důkladně si odpočinul a také si doplnil zásobu střeliva, která mi už skoro docházela.
Už jsem se pomalu vzdával naděje, že toho cíle ještě dnes dosáhnu, když vtom Hatátitlá zvedl hlavu, nasál vzduch do nozder a potom si odfrkl oním zvláštním způsobem, kterým zkušený prérijní kůň ohlašuje, že se blíží nějaký živý tvor.
Lehkým škubnutím jsem přitáhl uzdu, Hatátitlá se zastavil, a já jsem se začal v sedle otáčet a zkoumat obzor.
Nemusel jsem pátrat dlouho. Stranou od směru, ve kterém jsem zastavil, jsem zahlédl dva jezdce. Zřejmě museli spatřit dřív oni mne než já je, protože to nebyl klus ani cval, nýbrž přímo trysk, jakým teď hnali koně rovnou“ čárou ke mně.
Protože vzdálenost mezi nimi a mnou byla ještě příliš veliká, abych mohl rozeznat nějaké podrobnosti, sáhl jsem do tor by po dalekohledu a ke svému údivu jsem zjistil, že jeden z těch jezdců je zřejmě malý chlapec.
Chlapec, dítě, tady uprostřed prérie? Pln očekávání jsem zastrčil zase zpátky revolver i bowiák, které jsem předtím z opatrnosti povytáhl.
S jistými rozpaky jsem přejel zrakem po svém zevnějšku, který rozhodně v sobě neměl ani stopu toho, co se ve společnosti vyžaduje od gentlemana. Holínky se začaly zubem času povážlivě rozšklebovat, jako by nechtěly nic ze svého nitra tajit. Kožené kalhoty se leskly mastnotou od bizoního loje a mývalího sádla, protože jsem si osvojil svérázný zvyk všech lovců, kteří po jídle místo vody a ručníku použijí k utření rukou nohavic. Kožená lovecká košile, která vydržela všechny rozmary nevlídného počasí s odolností hodnou obdivu, na mně teď visela jako hadr a dodávala mi vzhled větrem a deštěm ošlehaného strašáka do zelí. I ten traperský klobouk, který jsem měl naražený na hlavě, nejenže pod paprsky slunce i přívaly dešťů ztratil dokonale tvar i barvu, ale zřejmě se ke svému neprospěchu nejednou důvěrně seznámil i s rozličnými táborovými ohni. Skoro jsem se bál, aby se chlapec při pohledu na mě nevyděsil.
Ještě jsem nebyl s kritickým hodnocením svého zevnějšku hotov, a oba jezdci už stáli vedle mě. Chlapec pozvedl na pozdrav rukojeť svého bičíku a zvolal svěžím hlasem:
„Good day, dobrý den, sire Co hledáte, že se tak prohlížíte?“
„Your servant, váš služebník, mladý muži! Zapínám si svou železnou košili, aby mě neprovrtaly ty zkoumavé pohledy vašich očí.“
„Je snad zakázáno se na vás dívat?“

„Naprosto ne, ale myslím si, že se na mně dá těžko něco světoborného objevit!“
Pobídl jsem svého hřebce na zadní nohy, otočil se s ním jako při krasojízdě a dodal jsem: „Tak tady mě máte v celé kráse, na koni a v životní velikosti. Líbím se vám?“
„Docela to ujde! Ale raději zdálky, zblízka z vás jde trochu strach!“
„To zvíře je krásné zdálky i zblízka, a tu figuru v sedle radši nevidím,“ prohlásil opovržlivě chlapcův průvodce, zatímco si obdivně prohlížel Hatátitlu. Nechal jsem tu urážlivou poznámku bez povšimnutí a odpověděl jsem chlapci, který se zdál na svůj věk nezvykle vyspělý a zkušený:
„Váš úsudek docela sedí, mladý pane, ale snad můj vzhled omluví ta okolnost, že tu jsme v divočině.“
„V divočině, říkáte? To jste tady asi cizí, ne?“ zajímal se hoch.
„Tak cizí, že už celý jeden dlouhý den marně hledám to správné číslo domu.“
„Tak vám teda radím, abyste jel s námi, a uvidíte, jestli je tahle divočina tak hrozně veliká!“
Otočil se směrem, který jsem i já dosud sledoval, a pobídl koně nejdřív do pomalého kroku, ale potom předvedl všechny druhy chodu a zrychloval z kroku přes klus až v cval a nakonec i v trysk. Hatátitlá mu hravě stačil, přestože jsme byli na cestě nepřetržitě už od svítání. Ano, to statečné zvíře snad dokonce vytušilo, že se s ním chce druhý kůň měřit, a docela o své újmě, bez pobízení, nasadilo takové tempo, že mu chlapec nakonec nestačil a s obdivným výkřikem svého koně zarazil.
„Máte znamenitého koně, sir. Neprodal byste ho?“
„Zanic na světě, mladý pane,“ odmítl jsem, překvapen takovou otázkou.
„Toho mladého pána si odpusťte!“
„Jak si přejete. Na tom vraníku jsem už vyvázl z tolika nebezpečí, že ani nevím, kolikrát bych mu měl poděkovat za svůj život. I pro to mimo jiné bych ho nikdy neprodal.“
„Má indiánskou školu,“ řekl chlapec s bystrým znaleckým pohledem. „Jak jste k němu přišel?“
„Dostal jsem ho od Vinnetoua, náčelníka Apačů, se kterým jsem naposledy lovil na Rio Suance.“
Mladičký lovec na mě pohlédl se zřejmým údivem:
„Od Vinnetoua! To je přece nejslavnější Indián mezi Sonorou a Kolumbií! Odpusťte, sir, ale vůbec na to nevypadáte, že byste měl takové známosti!“
„Vážně ne?“ zeptal jsem se pobaveně.
„Považoval jsem vás za nějakého prospektora nebo zeměměřiče nebo něco podobného,“ odpověděl chlapec upřímně.
„I mezi nimi se občas najdou docela správní a nebojácní chlápkové, ale odvážit se mezi Apače, Nijory a Navahy, k tomu je už zapotřebí něco víc,“ uvažoval uznale a jako dospěly. „A ty vaše nablýskané revolvery a salonní nůž tady v opasku a tahle sváteční puška i ten čtyřliberní kanón tamhle na řemenu, to je nějaké divné, to obyčejně praví trapeři ani usedlíci nemívají,“ kroutil hlavou a prohlížel si se zájmem mou výzbroj.
„Rád vám přiznám,“ zasmál jsem se, „že jsem doopravdy jenom takový jak se říká sváteční střelec, ale ty zbraně nejsou zas tak docela špatné. Mám je z Front Streetu v Saint Louisů, a jestli se trošku v těchhle věcech vyznáte, tak jistě víte, že tam se dostane dobré zboží.“
„Hm, nevím, jestli dobré, nebo špatné podle mého záleží na tom, co se s ním dokáže. Ale co říkáte téhle pistoli tady?“
Sáhl do kapsy u sedla a pyšně vytáhl stařičkou zrezivělou bambitku, která se podobala spíš důkladně omlácenému polínku než spolehlivé střelné zbrani.
„No ne! Z téhle věcičky střílela nejspíš ještě Pocahontas, ta slavná náčelnická dcera, a to je už dobrých dvě stě padesát let,“ odpověděl jsem. „Ale kdo s tím umí, tomu může ještě docela slušně posloužit. Viděl jsem často trapery střílet přímo ďábelsky přesně i z nejubožejších bouchaček.“
„Tak mi řekněte, jestli dokázali taky tohle!“
Vzápětí strhl koně prudce do strany, rychlým klusem opsal kolem mě kruh, a dřív než jsem pochopil, co má v úmyslu, zvedl ruku a vypálil na mě. Pocítil jsem lehké škubnutí své zubožené pokrývky hlavy a zároveň jsem viděl, jak mi k nohám letí kvítek plané slunečnice, který jsem si předtím zastrčil za klobouk.
Připadalo mi to úplně tak, jako by mě ten sebevědomý střelec chtěl vyprovokovat, protože neví, na čem se mnou je a co si má o mém sváteční střelectví myslet. Proto jsem ani nemrkl brvou a odpověděl mu s ledovým klidem:
„Něco takového dokáže myslím každý, ale ne každý zase nastaví tak klidně svůj klobouk, protože někdy v něm taky může vězet hlava, jestli to nevíte. Proto byste neměl na nikoho střílet dřív, dokud ho nepřesvědčíte, že si s tou svou prachovou stříkačkou doopravdy dobře rozumíte!“
„A proč by nemohl?“ ozvalo se za mnou zostra. Chlapcův průvodce měl vysokou, hranatou a těžkopádnou kobylu, která nestačila držet s našimi koňmi krok, a proto nás dohnal teprve v okamžiku, když třeskl výstřel. „Hlava tuláka, který se jen tak zbůhdarma potlouká po prériích, nemá i s tím kloboukem stejně větší cenu než ten prach a koule na jeden výstřel.“
Vyzáblý muž s dlouhým a tenkým krkem měl pravý yankeesky zarputily obličej. Z ohledu na jeho mladistvého druha jsem se proti této hrubosti neohradil, ačkoli jsem měl dojem, že si chlapec moje mlčení vykládá jinak. Viděl jsem totiž, jak se mu po tváři mihl výraz údivu a nesouhlasu s tím, že jsem si ta slova nechal líbit a neozval se pohotovou a pádnou odpovědí.
Vůbec celé to setkání mi připadalo nějak trapné a nevěděl jsem, co si o tom mám myslet. Jedno bylo však jasné někde v blízkosti musela byt nějaká osada, když se chlapec mohl odvážit vyjet si takový kus do prérie.
Méně jasné mi už ale bylo, co si mám myslet o samotném tom mládenečkovi. Prozrazoval totiž takovou znalost Západu i zběhlost v jeho praktikách, že jsem věru měl důvod domnívat se, že jsem narazil na něco mimořádného. Nebylo proto divu, že jsem ho pozoroval s velmi živým zájmem.
Chlapec jel teď asi o půl koňské délky přede mnou a zapadající slunce ho oblévalo zlatou září. V jeho zvláštních rysech

se přes jistou mladistvou měkkost už zračila i určitá pevnost, ze které se dalo soudit na předčasnou duševní vyspělost i silnou vůli. Také celé jeho vystupování a všechny pohyby svědčily o samostatnosti a sebevědomé jistotě, které člověku bránily jednat s tím mladistvým stvořením jako s dítětem, ačkoli chlapci mohlo být nějakých dvanáct třináct let. Bezděčně jsem musel vzpomínat na různé historky, které jsem kdysi četl, na příklady zmužilosti a rozhodnosti, které nejednou na Dalekém západě osvědčily právě nedospělé děti; v daném případě souvisela ta samostatnost nejspíš nejen s jeho předčasnou vyzrálostí, ale pravděpodobně i s majetkovými poměry, protože jinak by se nebyl mohl chlapec zajímat o koupi mého koně.
Náhle přitáhl koni uzdu a zastavil.
„Kam vlastně jedete, sir? zeptal se.
„Do New Venanga.“
„A přijíždíte z prérie?“
„Ano, jak vidíte z mého vzhledu.“
„Ale zálesák nejste!“
„To máte tak ostré oči, že si to troufáte tvrdit hned tak jistě?“ odpověděl jsem otázkou.
„Jste cizinec!“
„Uhádl jste. Asi mluvím anglicky s mizerným přízvukem, že jste to na mně poznal, ne?“
„To vůbec ne, ale přece se pozná, že nejste rodilý Američan. Já taky nejsem plnokrevný Američan, ačkoli jsem se narodil na Quicourtu. Otec je přistěhovalec z Evropy a matka byla Indiánka z kmene Assinibointů.“
Tak je to tedy, z Nebrasky byl, od řeky Quicourtu, později přejmenované na Niobraru, a z indiánské matky! Odtud tedy ty zvláštní rysy obličeje i ten osmahlý odstín pleti! Matku tedy už neměl, ale otce ještě ano. Zde jsem v každém případě narazil na něco zajímavého a nebyla to od té chvíle již pouhá zvědavost, co jsem k tomu chlapci cítil, ale i určitá sympatie.
„Nechcete se podívat tamhle?“ vyzval mě a ukázal přitom rukou. „Vidíte ten kouř jako by šel ze země, viďte?“
„No vida, tak jsem konečně na místě! Tam dole je New Venango, že? Neznáte náhodou Emeryho Forstera, toho naftového krále?“
„Trochu. Můj bratr má za ženu jeho dceru a bydlejí teď v Omaze. Právě jedu od nich, byl jsem tam na návštěvě. Já bydlím tady. Vy máte s Forsterem nějaké jednání, sir?
„Ani ne. Hledám jenom obchod, potřebuju si ledaco koupit. Ptal jsem se na Forstera jen proto, že takový význačný člověk, jeden z největších naftových králů, musí zajímat každého, kdo do téhle končiny přijde.“
„Vy jste ho už někdy viděl?“ zeptal se chlapec.
„Ne.“
„Ale viděl!“ řekl chlapec. „Jede přece vedle vás. Naše představování mělo své nedostatky, ale ty se dají omluvit. Prérie je prérie nezná žádné obřadnosti.“
Ani jediným pohledem jsem si nevšiml toho yankeeského naftového krále, ale klidně jsem řekl:
„S tím názorem bych nesouhlasil. Na bezduché obřadnosti si prérie sice nepotrpí, to je pravda, ale své mravní principy má. Především velice vytříbený smysl pro hodnoty, jejichž měřítkem ovšem není měšec, ale to, co člověk dokáže. Dejte jednomu z těch vašich naftových králů do ruky tu pistoli, s kterou dovedete tak výtečně zacházet, a pošlete ho na Západ, do prérie, do pravé divočiny! Přes všechny své milióny tam zahyne. A zeptejte se naproti tomu některého z našich slavných zálesáků, kteří svými puškami ovládají celou tu širokou rozlohu jako suverénní knížata, kolik má v kapse peněz! Vysměje se vám do očí. Tam, kde má člověk právě takovou cenu jako jeho schopnost čelit nebezpečím divočiny, tam ztrácí bohatství svůj význam. Prérie nevyhlašuje své zákony a společenská pravidla ústy obřadníka, nýbrž píše je loveckým tesákem. Ale i ona, právě ona, vyžaduje ohled a úctu k druhému člověku.“
Chlapec sjel rychlým jiskrným pohledem z Forstera na mne. Vycítil jsem, že jsem mu mluvil z duše. Přesto si neodpustil námitku.
„Vcelku máte určitě pravdu, sir, ale v jednom se mýlíte. Jistě se totiž tu a tam najde nějaký traper nebo usedlík, který by se nesmál, kdybych začal o penězích. Slyšel jste už někdy o Old Firehandovi?“
„Samozřejmě. Je to jeden z nejslavnějších zálesáků.“
„Tak vidíte! Hned ti dva, on a Vinnetou, co ho taky znáte, jak jste říkal. Ti oba, jeden běloch a druhy Indián, patří k těm, které mám na mysli. Oba znají v horách každou škvíru, každé tajné ložisko, a mohli by vás zavést k nalezištím zlata a stříbra, o kterých nikdo ani netuší, že existují, natož aby věděl, kde jsou a jak jsou vydatná. Jsou to boháči! Ale nic na to nedají a jistě by neměnili s žádným naftařem!“
„Tak už dost, Harry,“ vpadl do toho Forster. „Doufám, že to nemá být narážka!“
Chlapec neodpověděl. Místo toho jsem hovor navázal klidně já:
„Naftař by v žádném případě tyhle poklady sám neobjevil a taky by se je ze strachu o svůj vzácný život nikdy neodvážil těžit. Musíte připustit, milý mládenečku, že vaše námitka vlastně jen potvrzuje to, co jsem řekl já. Správný lovec, i kdyby našel sebevýdatnější žílu, nikdy za její bohatství neprodá svou drahocennou svobodu, protože volnost mu je nade všechno. Ale tak se mi zdá, že tady je už ta roklina, co ji od rána hledám.“
Zastavili jsme na kraji srázu a dívali se dolů. Pode mnou ležela malá osada, vlastně jen hrstka stavení a baráčků, mnohem menší, než jsem očekával. Údolí před našima očima se podobalo protáhlé pánvi, kolem dokola uzavřené strmými skalními stěnami, a jeho středem protékala docela slušná říčka, která si na dolním konci hledala východ úzkou soutěskou mezi skalisky. Celá rozloha údolíčka byla poseta zařízením potřebným k těžbě a zpracování nafty. Na horním konci, docela blízko u vody, se tyčila vrtná věž v plné činnosti. Na druhém břehu říčky pak stál před vlastními výrobními budovami okázalý obytný dům. A všude kolem, kam jen oko dohlédlo, bylo vidět kůlny, dužiny, dna i hotové sudy, částečně prázdné, ale většinou již naplněné onou velice ceněnou tekutinou.

„Ano, to je váš hledaný bluff, sir, naše roklina," přikývl Harry. „Tamhle vidíte obchod, totiž zároveň krám, hostinec, hotel a kdovíco ještě, všechno v jednom. A tady vede cesta dolů. Je sice trochu příkrá, takže musíme sesednout, ale přesto se po ní ještě dá sejít a nezlámat si nohy. Půjdete s námi?"
Svezl jsem se ze sedla, dřív než to dořekl. Také chlapec ihned seskočil.
„Veďte raději koně za uzdu!" radil.
„Není třeba, půjde za mnou sám. Jen jděte napřed."
Harry vzal své zvíře za uzdu. Můj vraník šel bez zvláštního pobízení za mnou a Forster jako poslední se pomalu a váhavě plahočil se svou kobylou. Přitom jsem měl příležitost podivovat se zručnosti a jistému kroku chlapce, který šel přede mnou. Tu obratnost a cvik si určitě nemohl osvojit na Východě a můj zájem o něj stále rostl.
Dole jsme znovu nasedli a přejeli přes říčku. Už jsem se začal loučit, protože jsem předpokládal, že oba pojedou rovnou k onomu parádnímu domu, o kterém už byla řeč, zatímco mne vedla cesta do obchodu. Tu mi však nenadále do řeči vpadl Forster:
„Počkejte ještě, člověče! Jedu s vámi do krámu, musím si s vámi vyřídit jednu maličkost!"
Kvůli chlapci mi sice bylo docela milé, že se ještě neloučíme, ale na Forsterovu „maličkost" jsem náladu neměl. Nemusel jsem však dlouho čekat, abych se dověděl, o co mu jde. Sotva jsem se totiž před jednoduchou, ale rozsáhlou srubovou boudou, nad jejímiž dveřmi bylo křídou napsáno Obchod a hostinec, svezl ze sedla, byl už také ten slavný naftový král ze své kobyly dole a popadl Hatátitlu u hlavy za uzdu.
„Já vám toho koně odkoupím. Co stojí?"
„Není na prodej!"
„Dám vám dvě stě dolarů."
Se smíchem jsem zavrtěl hlavou.
„Dvě stě padesát!"
„Nenamáhejte se, sire."
„Tři sta!"
„Já to zvíře neprodám, neříkám to snad dost jasně?"
„Dám tři sta," přihazoval Forster, „a navrch zaplatím všechno, co si tady v krámě vyberete!"
„Vy si opravdu myslíte, že se lovec může tady v těch končinách zbavit koně? Vždyť by ho to mohlo stát život!"
„Tak vám přidám ještě toho svého!"
„Nezlobte se, ale pro mě nemá ta vaše výstavní herka cenu ani jediné žíně z ocasu mého vraníka!"
„Ale já to zvíře chci," odsekl netrpělivě. „Líbí se mi!"
„To vám rád věřím. Ale dostat ho nemůžete. Jste na to moc chudý, abyste ho mohl zaplatit."
„Já a moc chudý?" Naftový král na mě vrhl pohled, který mě měl nejspíš zdrtit. „Neslyšel jste snad, kdo jsem? Každý, kdo zná Emeryho Forstera, taky dobře ví, že můžu zaplatit celý tisíc takových mustangů!"
„Vaše peněženka mě nezajímá. Za peníze dostanete dobré zvíře i u koňského handlíře. Můj kůň má docela jinou cenu. A teď ho laskavě pusťte!"
„Jste nestydatý chlap!" vybuchl Forster. „Tulák, kterému lezou prsty z bot, by měl byt rád, když se mu tak lehce nabízejí peníze na nové holínky! Tak k nim mohl aspoň jednou přijít poctivou cestou!"
„Pozor na jazyk, Emery Forstere!" varoval jsem ho. „Važte svoje slova, jinak byste mohl velice poctivou cestou zakusit, že člověka, jehož hlava nemá podle vašeho názoru větší cenu než prach a koule k jednomu výstřelu, nesmí nikdo beztrestně urážet. Varuju vás!"
„Ouha, fešáku, pr! Tady nejste na prérii, kde si každý obejda může dělat, co chce! V New Venangu rozhoduje jediný člověk, a tím pánem jsem já, jestli to náhodou nevíte! A kdo se mi nepodřídí dobrovolně, toho přivedu k rozumu jinak! Slyšel jste mou poslední nabídku. Tak dostanu od vás toho koně, nebo ne?"
Jiný zálesák by byl v takovém případě rozhodně už dávno odpověděl zbraní. Ale mne počínání toho člověka spíš bavilo, než zlobilo a mimoto jsem se mírnil také z ohledu na jeho mladého průvodce.
„Nedostanete," odpověděl jsem klidně. „Pusťte ho!"
Sáhl jsem po uzdě, kterou stále držel v ruce. On mě však znenadání odstrčil ranou do prsou tak, že jsem bezděčně ucouvl, a vyhoupl se do sedla mého vraníka.
„Teď uvidíte, člověče, že Emery Forster dokáže koupit koně, i když mu ho nechtějí prodat! Tady máte mého, je váš. Účet v krámě vyrovnám a pro ty dolary si můžete přijít, kdy vám bude libo! Pojď, Harry, tohle je vyřízeno!"
Chlapec ho neuposlechl okamžitě, nýbrž okamžik ještě postál a díval se mi napjatě do tváře. Ale protože jsem nevypadal jako člověk, který se míní s takovou drzostí vyrovnat rázně po zálesácku a chopit se svého majetku, kmitlo mu po tváři něco jako pohrdání.
„Víte, sir, co je to kojot?" zeptal se mě vyzývavě.
„Jistě," odpověděl jsem lhostejně.
„Co tedy?" ptal se chlapec dál.
„Myslíte stepního vlka? Je to zbabělé, bázlivé zvíře, které utíká už před každým psím štěknutím a nestojí vůbec za povšimnutí."
„Dobře to znáte! A bodejť by ne protože vy sám jste takový kojot!"
Nepopsatelně opovržlivým gestem mávl nade mnou svou malou rukou, otočil se a s nasupenou pusou se chystal rozjet za neomezeným „pánem" New Venanga, který už byl kus napřed. Ale zavolal jsem na něj a zadržel ho.
„Tak moment, hošíčku!" křikl jsem nyní již ostřejším tónem, neboť proti takovému chování jsem se přece jen musel trochu ohradit, i když šlo o pouhého chlapce. „Dej si lepší pozor na jazyk. Jinak bys mohl taky třeba narazit na toho nepravého!"

„Má to snad být vyhrůžka?“ ohrnul nos.
„Hlouposti! Kdo bude malému klukovi hned vyhrožovat! Snad si vážně nemyslíš, že svého vraníka Mr Forsterovi jen tak beze všeho nechám? Nebude ho mít ani o vteřinku déle, než jak dlouho mu to dovolím.“
„A jak dlouho mu to dovolíte?“ opáčil stále ještě pohrdavě, ale zároveň s dětskou zvědavostí.
„Jak říkám, přesně tak dlouho, jak se mi zlíbí, ani o vteřinku déle.“
Chlapec našpulil rty, ale neřekl slovo.
„Nezapomeň,“ dodal jsem, „co ti radím. Dávej si lepší pozor na to, co říkáš a komu to říkáš.“
S tím jsem se k chlapci otočil zády a Harry pobídl koně a bez odpovědi odejel.
Věděl jsem, co dělám. Jediný můj hvizd by byl stačil, aby Hatátitlá nevítaného jezdce shodil. Ale nehvízdl jsem. Chtěl jsem si ponechat záminku, abych měl přístup do Forsterova domu a k tomuto zajímavému chlapci.
Z krámu zatím vyšlo několik mužů, kteří prve sledovali Forsterovo trapné handrkování. Jeden z nich teď uvázal kobylu petrolejového krále ke sloupu a přikolébal se potom ke mně. Na hony se dalo poznat, že ten podroušený kolohnát zrzavých vlasů je Ir.
„Ten kšeft vás nemusí mrzet, sir,“ řekl. „Neproděláte na tom. Chcete se u nás ve Venangu zdržet delší čas?“
„Ani nemám chuť. Ten vyhlášený obchodní dům snad patří vám?“
„Tak jest, a máte pravdu, je vyhlášený aspoň pokud se najdou lidi, co se vyznají v umění svlažovat hrdlo pálenkou. Možná že tady zrovna uděláte štěstí.“
„Jak to myslíte?“
„Hned vám to vysvětlím. Můžete u mě zůstat, ale ne jenom dneska, ale i zej tra a pozítří a pořád. Já totiž potřebuj u výčepníka, co se hned tak nerozčertí, když slízne nějaký ten kopanec. V naší branži je ouplně zbytečné, aby si jeden nějak extra potrpěl na svou čest, protože to často spíš škodí. A vy si dáte líbit dost, to jsem před chvílí viděl, jste ohromný kliďas. Tak co, plácnem si? Škodovat nebudete, ruku na to!“
Měl jsem tomu chlapovi vlastně odpovědět pěstí, ale z jeho stanoviska, když sledoval mé chování, nebyla jeho nabídka vlastně tak docela neodůvodněná. Neřekl jsem proto nic a vešel dovnitř, abych si nakoupil. Když jsem se nakonec zeptal na cenu věcí, které jsem si vybral, vykulil na mě oči.
„Copak jste neslyšel, že to zaplatí Mr Forster?“ divil se. „A ten to udělá! Můžete si vzít všechny tyhle věci a nemusíte mi dát ani cen tik.“
„Děkuju! Když si chci něco koupit, nepotřebuj u k tomu peníze nějakého zloděje koní.“
Ir se chystal něco namítnout, ale když jsem zpod opasku vylovil hromádku zlatých mincí, výraz jeho tváře se jako kouzlem změnil. Prodej potom pokračoval v ovzduší lstivé a houževnaté sladkosti, jíž mě zahrnul a kterou v těchto končinách dovedou vychytralí obchodníci odřít neznámé lidi téměř do nahá.
Nakonec jsme se ale přece jen dohodli. Získal jsem zbrusu nový traperský oděv, který jsem si však zatím neoblékl, a za těžké peníze jsem se zásobil takovým množstvím potravin a střeliva, že jsem měl nyní zase na chvíli vystaráno.
Mezitím se snesl večer a údolí zastřela hluboká tma. Neměl jsem chuť strávit noc pod střechou Irova ošklivého a dusného hostince, a proto jsem si hodil nový, vrchovatě naplněny zásobní vak přes rameno a vykročil pod širé nebe.
Nejprve jsem měl namířeno k Forsterovi, abych ho vyvedl z omylu, že se každý musí podrobovat jeho panské zvůli. Cesta mě vedla podél říčky a teprve teď, když už jsem se neobíral tím podivným chlapcem, jsem si všiml toho, co jsem předtím nepostřehl. Naftový pach, kterým bylo celé údolí nasáklé, čpěl v blízkosti vlastní osady zvlášť pronikavě. Shluk stavení, ke kterému jsem se blížil, se přede mnou rýsoval jako nějaký temny blok překážek. Když jsem ho malou oklikou obešel a před sebou teď spatřil hranatou siluetu panského domu, viděl jsem vycházet z přístřešku před domem jasný odlesk světla. Rozeznal jsem, že se tam při záři několika svícnů někdo baví. Když jsem došel až k oplocení, které ohrazovalo dvorek před domem, zaslechl jsem slabé zafunění a okamžitě mi bylo jasné, odkud pochází.
Věděl jsem, že se Hatátitlá nikdy nedá zavést cizí rukou do nějaké stáje. Museli ho proto zřejmě nechat venku a uvázali ho právě pod tou otevřenou verandou, která mu svými velkými rozměry poskytovala určitou ochranu. Po tomto zjištění jsem se opatrně přiblížil až k nízké zídce, do které byly zapuštěny sloupky, nesoucí lehké zastřešení verandy. Tak jsem se ocitl docela blízko u svého koně a spatřil jsem také Harryho. Byl natažen v síťové houpačce a povídal si s Forsterem, který seděl vedle. Nespouštěl jsem z nich ani na okamžik oči a přitom jsem hmatal po koni. To statečné zvíře si dokonce ani nenechalo sundat postroj! Zavěsil jsem své pušky na hrušku Hatátitlova sedla a zásobní pytel upevnil za ně.
„To je přece docela marné a taky ošklivé, co chcete dělat, strýčku. Asi jste si to správně nerozmyslel,“ slyšel jsem chlapce horlit, ale teprve z dalšího jsem pochopil, o čem mluví.
„Snad mě nechceš učit, jak se dělají obchody?“ namítl Forster. ‚Cena nafty klesla jenom proto, že je jí tolik! Že jí prameny tolik dávají! Ale když ji necháme celý měsíc volně odtékat do řeky, a s námi i všichni ostatní naftaři, začne být vzácná a ceny musejí zase stoupnout. To pak budou obchody, to budeš koukat! To už je hotová věc, všichni jsme se dohodli a rozjedeme to. My tady u nás necháme z dolního vrtu teď volně odtékat všechno, co nestačíme ucpat. A než se zvedne poptávka a ceny začnou stoupat, narazí zatím na tu naši šťávu i s vrchním vrtem. A protože mám už teď dostatečnou zásobu a k tomu i dost prázdných sudů, hodím pak v jednom týdnu na trh na Západě takovou spoustu nafty, že na tom trhneme statisíce!“
„To ale není poctivé,“ namítal dál malý rozumbrada, „a taky se mi zdá, že jste zapomněl, že i jinde na světě mají naftu. Vy tu svou necháte utéct do vody a oni sem přijedou obchodovat se svou!“
„Tady je jí ale potřeba obrovská spousta, tomu ty nemůžeš rozumět, jsi na to ještě malý!“
„To není žádná pravda, strýčku, já už se v plno věcech vyznám.“
„Sám si protiřečíš. Nepřiznal jsi mi snad před chvílí, že ses v tom cizím lovci, nebo co je to za chlapa, dnes zmýlil? Tak vidíš, že se nevyznáš ještě ani v lidech! Mě by aspoň ani ve snu nenapadlo, že by ti mohla společnost takového

pobudy vyhovovat. Prokoukl jsem ho hned, jak jsem ho viděl.“
Všiml jsem si, jak Harry zčervenal, ale bez zaváhání odpověděl:
„Já jsem mezi takovými lidmi vyrostl, to přece víš, žil jsem donedávna právě v těch ‚temných krajích, jak ty říkáš, a nemohl bych mít rád svého tátu, kdybych těmi lidmi pohrdal jen kvůli jejich špatnému oblečení. Jsou mezi nimi někteří tak výborní a dobří, že se jim nemůže rovnat žádný vznešený a bohatý pán. A ostatně nemůžeš mluvit o nějakém nevyznání se v lidech, protože já jsem jenom řekl, že se mi na začátku zdál jiný. To je přece rozdíl.“
Forster se však už k žádné odpovědi nedostal, protože v té chvíli zaduněla tak děsná rána, jako by se roztrhla zeměkoule. Půda pod nohama se mi zachvěla, a když jsem v úleku otočil hlavu, spatřil jsem, jak v horní části údolí, tam, kde ještě před okamžikem pracovala vrtná věž, vyšlehl kolmo do výše snad nějakých patnácti metrů žhnoucí jazyk ohně. Nahoře se ohnivý sloup vějířovitě rozprskl a podoben širokému deštníku padal zase k zemi, kde pak s dravou rychlostí zaplavoval svažující se půdu. Zdálo se, že se vzduch najednou proměnil ve stěnu tekoucího ohně.
Věděl jsem, co ten strašlivý ohňostroj znamená, viděl jsem podobny zjev ve vší jeho hrůze už jednou v údolí Kanawhy v Západní Virgínii. Proto jsem se jediným skokem přehoupl přes zábradlí a skočil mezi oba na smrt vyděšené debatéry.
„Narazili na naftu, a vy jste zapomněl zakázat v blízkosti věže všechna světla! Teď od nich chytly výpary!“ křičel jsem.
Záplava vysoko tryskající nafty se s neuvěřitelnou rychlostí rozlévala po horní části údolí a dosáhla již k řece. Teď se dal už zachránit nanejvýš holý život.
„Zachraňte se, lidi!“ křičel jsem. „Utíkejte, proboha, utíkejte! Snažte se dostat z údolí nahoru!“
Nemohl jsem se už o nikoho starat. Chytl jsem pouze Harryho a v příštím okamžiku jsem se s ním vyšvihl do sedla. Chlapec, který nevěděl, co se děje, a nechápal, v jak velkém je nebezpečí, se mi s vynaložením všech sil vzpouzel. Ale všechna jeho námaha byla marná proti síle, s níž jsem ho držel. A Hatátitlá nás unášel s větrem o závod po řece dolů. Pud sebezáchovy ho poháněl tak mocně, že jsem vůbec nemusel použít uzdy ani ostruh.
Ke strmé stezce na protějším srázu, po které jsme z roviny prérie odpoledne sestoupili do rokliny New Venanga, jsme se už nyní očividně nemohli dostat. Záchranu jsme mohli hledat jedině po proudu řeky. Za dne jsem ale nezpozoroval nic, co by se podobalo nějaké cestě, ba právě naopak skalní soutěska na konci údolí byla tak úzká, že se řeka až pěnila námahou, aby se mezi těsnými skálami prodrala.
Jala mě úzkost.
„Je tady nějaká cesta?“ křičel jsem na chlapce. „Dostaneme se tudy z údolí ven?“
Harry až hekal, jak se s křečovitou houževnatostí snažil vymanit z mého sevření.
„Nic tady není! A pusťte mě, povídám. Já vás nepotřebuju, pomůžu si sám!“
Na tu žádost jsem nemohl ovšem dát a jen jsem starostlivě pozoroval, jak se údolí před námi stále úží a jak se strmé stěny z obou stran stále víc přibližují k řece a tím i k sobě. Najednou jsem pocítil v pase nějaký tlak a zároveň chlapec zasípěl:
„Co se mnou chcete udělat? Hned mě pusťte, nebo do vás vrazím váš vlastní nůž!“
Zahlédl jsem záblesk čepele v jeho ruce. Opravdu mi vytrhl z opasku můj lovecký tesák! Protože jsem neměl čas na dlouhé rozklady, jediným rychlým hmatem jsem mu pravičkou stiskl obě jeho malá zápěstí pevně k sobě a levou paží jsem si ho přimáčkl ještě těsněji k tělu.
Nebezpečí každou vteřinou rostlo. Žhnoucí proud již zasáhl několik skladišť, a jak sudy s dělovou ranou vybuchovaly a rozstřikovaly svůj jasně planoucí obsah do všech stran, přilévaly jen další potravu do stále rychleji postupujícího ohnivého moře. Vzduch žhnul, horko bylo k zadušení. Měl jsem dojem, jako bych vězel
v kotli s vařící vodou, a přitom žáru a sucha kolem mě přibývalo s takovou rychlostí, že mi bylo, jako bych i uvnitř hořel. Málem mě opouštěly smysly, ale nesměl jsem se tomu pocitu poddat. Nešlo totiž pouze o můj život, ale i o život dalšího člověka.
„Rychle, Hatátitlo, přidej, přidej, Hatá…“
Příšerný žár mi zdusil slovo v ústech nebyl jsem už prostě schopen řeči. Stejně bylo takové pobízení zbytečné, protože moje nádherné zvíře pádilo kupředu přímo neuvěřitelnou rychlostí. Pokud jsem teď viděl, na této straně řeky žádná cesta k úniku nebyla. Plameny osvětlovaly skalní stěny dost jasně, abych rozeznal, jak jsou příkré a že se prostě nedají zlézt. Musel jsem tedy přece jen do vody a na druhou stranu řeky!
Lehký stisk koleny, skok poslušného vraníka, a už se přes nás vysoko přehrnuly vlny! Pocítil jsem, jak mi žilami proudí nová síla, nový život. Samozřejmě že jsem koně pod sebou v minutě ztratil. To teď ale bylo vedlejší na druhou stranu, jen se tam dostat! Hatátitlá byl rychlejší než ten tekoucí ohnivý žár. Planoucí stěna, šlehající vysoko k obloze, se nyní již valila po proudu řeky a nafta tryskající z navrtaného ložiska dodávala ohni stále další potravu. V minutě, snad v několika vteřinách nás musela dostihnout. Chlapec ztratil vědomí a visel mi mrtvolně ztuhlými pažemi na krku. Plaval jsem, jako ještě nikdy v životě, ne, neplaval jsem, nýbrž přímo letěl šílenými skoky po hladině vody, prozářené plápolem běsnícího živlu až na dno. Svírala mě úzkost strašlivá přímo smrtelná…
Vtom vedle mě něco zafunělo. Hatátitlo, můj věrny, statečný Vinnetouův koníčku… jsi to ty?… Tamhle je břeh… už, už! Tak honem do sedla… ale proboha, nejde to… jako bych byl skrznaskrz zdřevěněly… co si počnu?… Nemůžu tady přece zůstat znova, jen se vzepřít, snad to půjde!… Sláva, podařilo se!
„Hatátitlo, pryč, pryč!… Kam chceš, jenom pryč, pryč z toho hořícího pekla!“
Poslechl, běžel, letěl, to jsem ještě chápal ale kam, to jsem se už neptal. Oči mě v důlcích pálily jako rozžhavený kov a světlo jimi zachycované mě píchalo až do mozku. Jazyk se prodíral mezi vyprahlými rty ven. Měl jsem pocit, jako by moje celé tělo byl jediný doutnající troud, který se může každým okamžikem rozsypat v popel. Hřebec pode mnou funěl a sténal téměř lidsky bolestným hlasem. Běžel, skákal, lezl, letěl, šplhal přes kameny, balvany, výčnělky, bradla, skály, trhliny, římsy, převisy stále výš s mrštností kamzíka a rychlostí jaguára. Pravou rukou jsem ho zoufale objímal kolem krku a levou jsem ještě stále pevně svíral chlapce. Ještě jeden skok, poslední, daleky a strašlivý skok a konečně,

konečně tu skalní stěnu zdolal. Pak ještě několik set kroků pryč od požáru a ven do prérie, a Hatátitlá zůstal stát. Já jsem se však vysílením svezl ze sedla mátožně na zem.
Ale moje rozčilení, to vybičované vypětí všech smyslů, bylo tak silné, že zvítězilo nad mdlobou, která se o mě pokoušela. Pomalu jsem se zase sebral, ovinul obě ruce kolem krku svého věrného, nedostižného vraníka, který se třásl na všech údech, a s křečovitým pláčem jsem se tiskl k jeho hlavě a líbal ho tak vroucně, jak jen dovede člověk líbat bytost jemu na světě nejdražší.
„Hatátitlo, můj milý, hodný, zlatý koníčku, děkuju ti! Zachránil jsi mi život, zachránils nás oba! Tuhle hodinku ti nikdy nezapomenu!“
Obloha svítila krvavým purpurem a dech rozpoutaného živlu se vznášel nad ohniskem zkázy v hustých černorudých chuchvalcích dýmu, které se převalovaly, svíjely, spojovaly a rozpadaly. Neměl jsem však čas pozorovat tu hrůznou krásu, protože jsem se musel věnovat Harrymu, který tu ležel dosud s nožem křečovitě sevřeným v ruce, bledý, studený a strnulý, takže jsem se až lekl, že nežije, že se snad utopil v dravém proudu řeky, zatímco jsem ho zachraňoval před plameny.
Promočené šaty se mu lepily na nehybné údy. Po bílém obličeji mu pohrával zlověstný odlesk plamenů, šlehajících až přes okraj rokliny. Sklonil jsem se nad něj, shrnul mu vlasy z čela a pak jsem mu třel spánky, hýbal pažemi, dýchal mu do úst, stlačoval mu rytmicky hrudník a dělal prostě všechno možné, abych probudil jeho plíce k činnosti. Zkoušel jsem všechno, co jsem znal, abych mu vrátil život.
Konečně! Jeho tělo se zachvělo! První záchvěv byl lehounký, sotva znatelný, ale každý další potom čím dál zřetelnější. Ucítil jsem, jak mu tepe srdce i jak se mu pomalu vrací dech. Za okamžik procitl, otevřel dokořán oči a civěl mi s nepřítomným, cizím výrazem do obličeje. Jeho strnulý pohled ale nakonec ožívla chlapec s hlasitým výkřikem vyskočil:
„Kde to jsem… kdo jste… co se stalo?“
„Právě ses zachránil támhle z toho pekla,“ řekl jsem klidně.
Teprve když uslyšel můj hlas a pohlédl do záře plamenů, které šlehaly stále stejně vysoko, plně se vzpamatoval.
„Z toho ohně…? Tam dole…? Proboha, Venango opravdu hoří… a Forsterovi…“
Jako by si byl až při tom jménu uvědomil, v jakém nebezpečí zůstali jeho příbuzní, zvedl proti mně zaťatou pěst:
„Vy jste zbabělec, člověče, hnusný zbabělec, kojot, jak jsem vám to už řekl! Vy jste je mohl zachránit, všechny, ale utekl jste, jako kojot utíká, když na něj štěkne pes. Já… já… vámi pohrdám! Já musím domů… musím dolů k nim!“
Rychle jsem ho chytl za ruku.
„Nikam! Tady zůstaň! Jim už stejně nepomůžeš, a sám se poženeš do zkázy!“
Vytrhl se mi a řítil se pryč. Ucítil jsem v dlani nějaký tvrdý předmět. Byl to prsten, který se mu při tom silném škubnutí sesmekl z prstu. Rozběhl jsem se za ním, ale Harry zatím zmizel v rudé tmě srázně spadajících skalisek.
Co jsem měl dělat? Zazlívat jsem to tomu chlapci nemohl. Byl ještě mladý a neštěstí ho vyvedlo z míry, zbavilo ho klidu a rozvahy, které jsou pro správný úsudek nezbytné. Navlékl jsem si prsten na malíček a sedl si, abych si po tom strašlivém vypětí odpočinul a přečkal zde nahoře noc.
Ještě stále mi hrály všechny nervy a údolí, kde dosud zuřil požár, mi připadalo opravdu jako peklo, ze kterého jsem unikl. Staré šaty se na mně rozpadávaly a drolily se jako troud; vytáhl jsem si tedy novy oblek, který byl naštěstí tak důkladně zabaleny, že mu lázeň neuškodila.
Hatátitlá ležel těsně u mě. Všude kolem bylo dost trávy, ale ani se jí nedotkl. To statečné zvíře bylo ještě vyčerpanější než já. A co se asi stalo s obyvateli údolí? Ta otázka mi nedávala spát, ačkoli jsem nutně potřeboval obnovit své síly.
Co chvíli jsem vstával a přistupoval těsně k okraji rokliny, abych odtud pozoroval hrozné divadlo. Probděl jsem celou noc. Ohnivý živel již sice nezuřil v takovém rozsahu jako předtím, ale přesto skýtal pohled, na který nikdy nezapomenu. Z vrtu ještě pořád tryskal kolmo k obloze silný a dobrých deset metrů vysoký gejzír nafty. A tento ohnivý sloup se nahoře stále rozprskoval do tvaru deštníku a desetitisícem sršících jisker padal k zemi a stékal potom v širokém plamenném pásu, šlehajícím do výše dvou mužů, k řece, kde se rozléval po celé
šíři hladiny. Nad vším vystupovaly a líně se válely husté černé oblaky dýmu.
Tak to trvalo až do rána a tak to muselo zůstat a hořet, dokud z vrtu tryskala nafta, pokud by se někomu nepodařilo požár uhasit. Denní světlo zmírnilo oslňující jas plamenů. Když jsem se nyní znovu podíval dolů, viděl jsem, že kromě maličkého domku docela nahoře na nejvyšším místě protější strany údolí všechno, prostě všecičko zmizelo. Obytný dům, tovární budovy, kůlny, baráky, obchod i všechny ostatní stavby se staly obětí plamenů stejně jako skladiště a zásoby. Uzavřená roklina byla až po horní okraj skalních stěn zčernalá a dělala dojem obrovské a hluboké pánve potažené černými příškvarky, protože nepozorný kuchař nechal její obsah spálit na uhel.
Před domkem, který jediný ušel pohromě, postávalo několik lidí. Rozeznal jsem mezi nimi i Harryho. Ten směly chlapec se tedy přece jen odvážil v noci sestoupit do údolí a nad zdrojem požáru se obloukem dostat na druhou stranu! Teď za dne to bylo ovšem snadné. Sám jsem měl u nohou začátek stezky, po které jsme včera sestupovali, a pustil jsem se po ní i dnes. Přitom jsem viděl, že Harry na mě z druhé strany ukazuje a upozorňuje na mě i ostatní. Jeden muž zašel do domku a po chvilce se vrátil s puškou v ruce. Šel mi vstříc až k protějšímu břehu řeky. U vody se zastavil, čekal, až dojdu k řece ze své strany, a potom se na mě přes vodu rozkřikl:
„Holá, holá! Co tady ještě pohledáváte, člověče? Koukejte zmizet, jestli nechcete dostat olovo mezi žebra!“
„Zůstal jsem tady, abych vám pomohl, pokud to je možné,“ zavolal jsem v odpověď.
„To akorát!“ zasmál se pohrdavě. „Takovou pomoc známe!“
„Potřebuju taky mluvit s mladým panem Harrym.“
„To asi půjde těžko.“
„Musím mu něco dát!“
„Na to vám nenaletím! Rád bych věděl, co by mohl mít takový darmošlap jako vy na rozdávání! Napřed podělaná podlá

baba, a potom ze msty zapálí!“
Nebyl jsem v tom okamžiku schopen slova. Já, a žhář! Muž si zřejmě vysvětloval moje mlčení tím, že mám špatné svědomí, neboť vítězoslavně zvolal:
„Vidíte, jak mu zašla řeč? Nemyslete si, že moc dobře nevíme, na čem s vámi jsme! Jestli hned nezmizíte, tak máte kouli v těle!“
Namířil na mě pušku.
„Co vám to napadá, člověče!“ zařval jsem hněvivě přes vodu. „To je přece úplný nesmysl! To neštěstí jste si zavinili sami svou nedbalostí!“
„Nekecat! A hybaj odsud! Nebo mám střelit?“
Zkusil jsem se obhájit:
„Copak bych byl s nasazením vlastního života zachraňoval toho chlapce, kdybych byl něco takového udělal?“
„Vytáčky! Kdybyste byl chtěl, mohli se zachránit všichni. Teď ale všichni bídně uhořeli! Tady máte, co vám patří!“
Třeskla rána.
Úžasem jsem byl tak strnulý, že jsem zůstal stát na místě jako přikovaný. Neudělal jsem sebemenší pohyb, abych se kouli uhnul, a to bylo moje štěstí, protože rozzlobený muž ve svém rozčilení zřejmě špatně mířil a střela mě minula. Svrběly mě prsty, abych mu odpověděl koulí lépe mířenou. Ale neudělal jsem to, nýbrž otočil jsem se a stoupal známou stezkou znovu nahoru na prérii. Ani jednou jsem se už neohlédl. Nahoře jsem se vyhoupl do sedla a pobídl svého věrného Hatátitlu do klusu. Když člověk někomu zachrání život a potom místo vděku sklidí obvinění ze zločinu, nemůže udělat nic lepšího než se beze slova sebrat, ukázat všem paty a co nejrychleji to pustit z hlavy.

2 OLD FIREHAND

Po několika dnech jsem dorazil do kotliny v Písečné prérii, kde jsem se měl konečně setkat s Vinnetouem. Ale musel jsem na něj čekat celý týden. Nouzí jsem ovšem po ten čas netrpěl, protože tu byla spousta zvěře. A na osamělost či dlouhou chvíli jsem si v této končině také nemohl stěžovat, protože se tam potloukaly skupinky i houfy Siouxů, takže jsem musel být ustavičně v pohybu a ve střehu, aby mě neobjevili. A když se nakonec Vinnetou ukázal a já jsem mu řekl o přítomnosti těch rudochů, souhlasil s mým návrhem, abychom ihned jeli dál.
Jak jsem už řekl, velice jsem se těšil, že konečně poznám slavného Old Firehanda. Cesta k němu ale nebyla docela bez nebezpečí. To jsme poznali hned příští den, když jsme narazili na stopu zanechanou jediným Indiánem, který mohl stěží být něco jiného než zvěd.
Pečlivě jsme zkoumali půdu i otisky v ní zanechané. Tady na tom místě rudoch zřejmě uvázal koně k silnému kořenu. Zvíře kolem sebe ohryzávalo polosuché trsy trávy a jezdec ležel na zemi. Zřejmě si pohrával s toulcem, při tom nejspíš z neopatrnosti jeden šíp zlomil a proti vší obvyklé obezřetnosti Indiánů ho nechal ležet na místě. Vinnetou oba kusy zvedl a prohlížel si je. Nebyl to šíp lovecký, nýbrž válečný.
„Je na válečné stezce,“ prohlásil Vinnetou. „Musí být ale ještě nezkušený, takováhle zrádná věc se má zahrabat. Je to teprve jinoch, čtu to z těch jeho úzkých šlépějí.“
Podle vzhledu stop, které pak vedly dál, Vinnetou ihned poznal, že rudoch odtud odešel teprve nedávno. Hrany otisků byly totiž dosud ostré a ohnutá nebo přišlápnutá stébla trávy se ještě nestačila docela vzpamatovat a napřímit.
Sledovali jsme stopu stále dál a dál, až se začaly kolem nás dloužit stíny. Odpoledne přecházelo v podvečer, začalo se pomalu šeřit a po chvíli už znatelně smrákat, takže jsme museli sestoupit, pokud jsme nechtěli stopu ztratit z očí. Ale než jsem se z Hatátitly svezl na zem, sáhl jsem ještě do kapsy u sedla po dalekohledu; abych se dokud bylo ještě jakžtakž vidět porozhlédl po kraji.
Stáli jsme v té chvíli právě na jednom z oněch četných oblých návrší, která se v této zvlněné části prérie zdvíhají jedno za druhým
a řadí se vedle sebe jako vlny zkamenělého moře, a proto se mi naskýtal celkem volný a daleký rozhled.
Sotva jsem přiložil dalekohled k oku, zjevila se mi dlouhá rovná čára, která se táhla od východu podél severního obzoru až k nejvzdálenějšímu bodu na západě. Trochu zmaten podal jsem dalekohled Vinnetouovi a ukázal mu přitom, kterým směrem se má podívat. Chvíli jím hleděl, ale potom ho s překvapeným „Uf!“ odtrhl od oka a znepokojeně se na mě podíval.
„Ví můj bratr, co je to za cestu?“ zeptal jsem se ho. „Tohle přece není stezka bizonů, a taky ji nevyšlapala noha rudého muže.“
„To jistě ne,“ odpověděl Vinnetou. „Žádný bizon nemůže vydupat stopu, která by byla tak zřetelná, a tím méně opatrný Indián. Je to cesta ohnivého oře, a my ho ještě dnes uvidíme.“
Rychle pozvedl dalekohled opět k oku a s živým zájmem pozoroval pás kolejnic, optickým systémem čoček velice přiblížený. Náhle však dalekohled opět spustil, seskočil z koně, krátkým pohybem mě vybídl, abych udělal totéž, a rychlým během odváděl zvíře do úvalu mezi vlnami terénu.
Takové jednání muselo samozřejmě mít nějaký pádný důvod, a proto jsem se bez prodlení zařídil podle jeho příkladu a svedl svého Hatátitlu také ihned dolů.
„Na té cestě ohnivého oře leží rudí mužové,“ zvolal Vinnetou. „Jsou schovaní za svahem náspu, ale viděl jsem jednoho jejich koně!“
Udělal dobře, že okamžitě opustil naše vyvýšené stanoviště, poněvadž na něm by nás byli rudoši mohli lehce zpozorovat. Byla to sice vzdálenost i pro bystrý zrak Indiána velice značná, ale při svých pomlkách po Západě jsem už nejednou spatřil v rukou rudochů dalekohled. Civilizace kráčí totiž nezadržitelně kupředu, a i když divochy zatlačuje neustále dál a hloub do divočiny, zároveň jim poskytuje možnost i prostředky, aby se jejímu náporu mohli ještě dlouho

a snad i až do posledního muže bránit.
„Co si můj bratr myslí o těch lidech? Jaký mají asi úmysl?“ zeptal jsem se ho.
„Budou zřejmě chtít železnou cestu ohnivého oře rozbourat nebo aspoň poškodit,“ odpověděl Vinnetou.
Vzal jsem mu dalekohled z ruky a navrhl mu, aby na mě počkal na místě, kde jsme byli kryti vlnou terénu. Sám jsem se pak opatrně pustil kupředu.
Třebaže jsem mohl být přesvědčen, že rudoši nemají o naší přítomnosti ani tušení, přesto jsem se cestou snažil podle možnosti co nejvíc se krýt, a tak se mi také podařilo přiblížit se k nim natolik, že jsem je mohl přitisknut naplocho k zemi nejen pozorovat, ale i spočítat.
Bylo jich třicet. Všichni byli pomalovaní válečnými barvami a vyzbrojení nejen luky a šípy, ale i rozličnými střelnými zbraněmi. Uvázaných koní bylo o hodně víc než mužů, a to jen posílilo mé podezření, že rudoši hodlají loupit a počítají s vydatnou kořistí.
Vtom jsem za sebou zaslechl něčí tichý dech. Bleskurychle jsem vytasil nůž a stejně střelhbitě jsem se otočil.
S ulehčením jsem však za sebou spatřil pouze Vinnetoua, který už zřejmě nemohl vydržet u našich koní jen tak nečinně čekat.
„Uf!“ svezlo se mu obdivně ze rtů. „Můj bratr Šárlí je velice směly, že se odvážil tak daleko kupředu. Jsou to Ponkové, nejbojovnější a nejlítější kmen Siouxů, a ten běloch, co tamhle leží, to je Parranoh, jejich náčelník.“
Udiveně jsem se na něj podíval:
„Oni mají bílého náčelníka?“
„Což můj drahý Šárlí ještě nikdy neslyšel o Parranohovi, krutém náčelníkovi Atabasků? Nikdo neví, odkud přišel, ale byl to nesmiřitelný bojovník a kmenová rada ho kdysi přijala mezi rudé muže. Když všechny šedivé hlavy náčelníků odešly k dobrému Manitouovi, dostal kalumet velkého náčelníka on. Nějak mu to stouplo do hlavy, choval se nadutě a panoval tvrdě. Nashromáždil mnoho skalpů a říkalo se, že mu Zlý duch zaslepil mozek, ale bylo to vlastně opojení mocí. Začal zacházet se svými bojovníky, jako zacházejí bílí s černými otroky, a nakonec musel od Atabasků uprchnout. Teď zasedá v radě Ponků, kterým jeho nezřízená krvežíznivost vyhovuje, a nabádá je k velkým a odvážným násilnostem.“
„Pohlédl mu už někdy můj rudý bratr do tváře?“ zeptal jsem se Vinnetoua.
„Ano, Vinnetou s ním už jednou změřil svůj tomahavk. Ale ten běloch nebojuje čestně, je samá lest a uskok,“ odpověděl mi.
„Je to zrádný člověk, to vidím. Teď má v úmyslu zadržet ohnivého oře a cestující pobít a oloupit.“
„Přepadnout bílé muže!“ pohoršil se Vinnetou. „A je to přece člověk stejné barvy pleti jako oni!“
Odmlčel se a potom na mně utkvěl zamyšleným pohledem svých sametových očí:
„Co chce můj bratr Šárlí dělat?“
„Ještě chvíli čekat,“ odpověděl jsem. „Jestli Parranoh cestu ohnivého oře opravdu poškodí, pak pojedu rychle svým bílým bratrům naproti, abych je mohl včas varovat. Považuje to můj bratr za moudré?“
Vinnetou přikývl.
Večer se schyloval k noci stále hloub a temněji, takže bylo čím dál tím těžší jednotlivé nepřátelské postavy rozeznat. Já jsem však musel být o počínání Indiánů přesně informován, a proto jsem požádal Vinnetoua, aby se vrátil ke koním a tam na mě čekal. Souhlasil s mým návrhem, ale ještě než jsme se rozešli, dotkl se mého ramene a řekl:
„Kdyby mému bratru hrozilo jakékoli nebezpečí, nechť neváhá a ihned vydá hlas stepního kúra. Vinnetou bude ve střehu a na to znamení mu okamžitě přispěchá na pomoc.“
Otočil se k odchodu a já vyrazil kupředu. Jak to člověka hřeje, když ví, že ho sleduje přítelovo srdce, jak to člověka posiluje! Stále přitisknut k zemi lovil jsem napjatýma ušima všechny obvyklé zvuky a šelesty večera a napjatýma očima se snažil proniknout houstnoucí tmu. S největší možnou obezřetností jsem se plížil zešikma k železničnímu náspu. Protože můj postup musel probíhat naprosto tiše, trvalo pochopitelně velmi dlouho, než jsem se ke trati dostal. Opatrně jsem násep přelezl a s vystupňovanou opatrností jsem se po jeho druhé straně plazil k místu, kde jsem předtím zahlédl Ponky.
Konečně se mi šťastně podařilo dostat se až do jejich bezprostřední blízkosti. Zpozoroval jsem, že jsou v pilné práci. V končině, kde jsem právě byl, se totiž porůznu povalovaly velké kameny a balvany, což je jinak na prérii vzácností. Zřejmě proto si Ponkové vybrali k provedení svého zákeřného úmyslu právě tohle místo. Slyšel jsem, jak je vláčejí na kolejnice, kde je vrší a kupí do výše. Z hlasitého dechu i supění nosičů jsem poznal, že si k tomu vybírají kameny pořádně veliké a těžké, učiněné balvany.
Tady se teď nesměla promeškat ani jediná minuta. Když jsem se tedy odplížil opět s nejvyšší opatrností do bezpečné vzdálenosti, ihned jsem se zvedl ze země a skokem jsem se vracel cestou, kterou jsem přišel. Nevěděl jsem sice, na kterém bodě železniční
trati vůbec jsme, a právě tak jsem neměl tušení ani o čase, kdy má tímto místem projet vlak, ale uhádl jsem alespoň směr, odkud se dá čekat.
Vlak sice nemusel, ale také mohl přijet každým okamžikem, a pokud mělo mít naše varování zdárný účinek, muselo se tak stát v dostatečné vzdálenosti od nastražené překážky. Musím přiznat, že jsem byl nemálo vzrušen, a Vinnetou, do kterého jsem ve tmě div nevrazil, mě málem nepoznal a jen taktak že se na mě nevrhl.
Ale několika slovy jsme se ihned dorozuměli o situaci, vyšvihli se na koně a vyrazili ostrým klusem podél kolejí na východ. Byli bychom uvítali, kdyby svítil aspoň slabý srpek měsíce, ale nakonec nám stačil i jasný třpyt hvězd na čistém nebi, abychom viděli na cestu a neodchýlili se příliš do strany od trati.
Uběhla čtvrthodina a pak ještě jedna. Bezprostřední nebezpečí přijíždějícímu vlaku už tedy nehrozilo, pokud se nám ovšem podaří nějak na sebe upozornit. Nejlepší by samozřejmě bylo, kdyby se nám to podařilo udělat tak, aby o tom číhající Indiáni nevěděli, ale na takové rovné pláni, jaká se kolem prostírala, bylo pronikavé světlo, které americké

lokomotivy před sebe vrhají, vidět na mnoho mil daleko. Nechali jsme tedy koně klusat dál, a mlčky se držíce s Vinnetouem těsně bok po boku, urazili jsme ještě další notný kus cesty.
Teprve potom se nám konečně zdál vhodný čas k tomu, abychom se zastavili. Měli jsme s Vinnetouem tak stejné myšlenky a tak jsme si spolu rozuměli, že jsme aniž jsme si co řekli oba zarazili naráz a takřka současně se svezli z koní na zem. Když jsme zvířata náležitě sepnuli a připoutali, natrhali jsme hromadu suché trávy. Z nejdelších stébel jsem pak zkroutil něco jako vích nebo pometlo a prosypal to střelným prachem, takže z toho vznikla jakási pochodeň dostatečně hořlavá, aby ji bylo možno lehce zapálit.
A potom jsme už mohli s klidem očekávat věci příští.
Rozložili jsme si pokrývky, pohodlně se na nich usadili a téměř nespustili oko ze směru, ze kterého musel vlak přijet. Občas jsem vstával a snažil se zachytit zvonivé chvění valících se kol uchem, přiloženým ke kolejnici, jak jsem se to naučil od Vinnetoua, ale stále marně.
Trvalo malou věčnost, než se konečně ve velké, obrovské dálce blesklo světylko, napřed maličké a sotva znatelné, ale pomalu a neustále se zvětšující a jasnější. Pak se začalo přibližování řady vagónů ohlašovat i stále zřetelnějším hukotem valících se kol, který postupně sílil až v dunění ne nepodobné vzdálenému burácení hromu.
Nadešel rozhodný okamžik.
Vlak, vrhající před sebe oslňující kužel světla z jediného reflektoru uprostřed, se hnal proti nám. Vytáhl jsem revolver a vykřesl jiskru na hubku. Prach na věchtu stočeném z vyprahlé trávy v mžiku chytl, stébla vzplanula, a když jsem jimi prudce zamáchal ve vzduchu, proměnila se v šlehající pochodeň.
V její jasné záři jsem pak druhou paží dával vlaku znamení, aby zastavil.
Strojvůdce zpozoroval skleněnými tabulkami své kabiny moje znamení zřejmě už při prvním zamávání mé planoucí pochodně, protože téměř vzápětí se ozval několikerý pronikavý hvizd parní píšťaly a hned potom zaskřípěly brzdy a vlak s řadou vagónů se s drnčivým rachotem a drhnutím kol o kolejnice přehnal kolem nás.
Zamával jsem na Vinnetoua a pokynul mu, aby mě následoval, a tak jsme se skokem rozběhli za vlakem, který viditelně zpomaloval rychlost.
Zablokovaná kola vlaku se dřela a drhla o kolejnice, až vlak zůstal konečně stát. To už jsme s Vinnetouem dobíhali k poslednímu vagónu. Nevšímali jsme si železničního personálu ani cestujících, ale běželi jsme kolem celé řady vozů až před lokomotivu. Tam jsme rychle přehodili přes čelní reflektor pokrývky, které jsme prozíravě vzali s sebou.
Zároveň jsem ze všech sil a co nejmohutnějším hlasem zařval:
„Zhasněte světla!“
Lucerny okamžitě pohasly nebo zmizely v úkrytu. Zaměstnanci Pacifické dráhy jsou národ nesmírně duchapřítomný a pohotový.
„K čertu!“ ozvalo se shora z kabiny lokomotivy zaklení. „Co nám tam zakrýváte to světlo, člověče? Snad se vpředu něco neděje, doufám!“
„Musíte zůstat ve tmě, sír,“ vysvětloval jsem udýchaně. „Támhle vpředu číhají Indiáni, chtějí vás vykolejit!“
„U ďasa! Jestli to je teda takhle, tak jste nejstatečnější chlapík, co se kdy touhle proklatou končinou potloukal.“
A muž jako hora seskočil z kabiny na zem a stiskl mi ruku, div jsem nevykřikl.
V několika okamžicích nás obklopilo těch nemnoho cestujících, které tento noční vlak tentokrát vezl.
„Co je? Co se děje? Proč stojíme?“ hrnuly se na nás otázky ze všech stran.
Stručnými slovy jsem jim vysvětlil, o co jde, a vyvolal jsem tím u kolemstojících mužů nemalé vzrušení.
„Dobře, znamenitě!“ zvolal strojvůdce. „Znamená to sice poruchu v provozu, ale co je to proti tomu, že máme nádhernou příležitost dostat se jednou těm ničemům na kůži! Je nás sice dohromady jen pět a půl, ale naštěstí jsme všichni dobře ozbrojeni. Nevíte, kolik asi tak může těch rudochů být?“
„Vím to náhodou docela přesně,“ odpověděl jsem. „Napočítal jsem třicet Ponků.“
„Hm! Tak si to teda s nimi s radostí a pořádně rozdáme. Ale co to támhle stojí za člověka? Proboha, je to rudoch!“
Sáhl po opasku a chtěl se vrhnout na Vinnetoua, který přiběhl sice skoro zároveň se mnou, ale teď se ve vzpřímeném a vyčkávavém postoji držel opodál v polotmě.
„Zachovejte klid, sire“ zarazil jsem ho. „Je to můj přítel, zkušený lovec, a bude ho jen těšit, když se seznámí s odvážnými jezdci na ohnivém oři.“
„To je něco jiného,“ uklidnil se strojvůdce. „Zavolejte ho, ať jde blíž! Jak se jmenuje?“
„Je to Vinnetou, náčelník Apačů,“ řekl jsem klidně.
„Vinnetou?“ ozvalo se překvapené zvolání z pozadí a hloučkem kolemstojících se dopředu chvatně prodírala nějaká temná postava. „Co říkáte, člověče? Vinnetou, velký náčelník Apačů, je tady?“
Byl to učiněny kolos, figura vskutku obrovitých tělesných rozměrů, pokud jsem to mohl v takové tmě posoudit. Také mi připadalo, že je oblečen jinak než železniční personál i cestující, kteří mu rychle ustupovali z cesty a dělali mu místo; jeho oděv prozrazoval spíš prérijního lovce. Když se protlačil dopředu, postavil se před náčelníka Apačů a vzrušeně a radostně se zeptal:
„Že by Vinnetou už nepoznával postavu a hlas svého starého přítele?“
„Uf!“ odpověděl tázaný, zřejmě překvapen právě tak radostně. „Jak by mohl Vinnetou zapomenout na Old Firehanda, nejslavnějšího ze všech bílých lovců, i když přešlo už mnoho dnů od té doby, co ho viděl naposledy!“
„Věřím, věřím, můj milý bratře se mnou je to stejné, ani já bych nemohl zapomenout. Ale…“
„Old Firehand?“ přerušilo ho udivené volání z okolního hloučku a všichni přítomní začali téměř uctivě ustupovat od jmenovaného o krok dozadu.
Tak tohle je tedy ten věhlasný bojovník s Indiány! pomyslel jsem si. Tak nečekaně se setkávám s tím harcovníkem, k jehož osobě se pojí vyprávění o téměř neuvěřitelných statečných činech a o němž koluje u všech táborových ohňů po

celé širé prérii i v horách tolik historek, že ho to mezi pověrčivými prérijními lovci na celém Západě obestírá stále větším nimbem slávy!
„Old Firehand?“ podivil se i vlakvedoucí. „Pročpak jste mi neprozradil své jméno, sir, když jste nastupoval? Byl bych vám přidělil nějaké lepší místo. Zasloužíte si ho rozhodně nejvíc ze všech těch, které člověk z ochoty sveze s sebou kousek na západ!“
„Děkuju, sir, děkuju,“ odpověděl Old Firehand, „měl jsem docela dobré místo! Ale čas je drahocenný a nesmíme ho jen tak zbůhdarma proklábosit. Nejdřív se musíme poradit, co a jak proti těm Indiánům podniknout a jak s nimi řádně zatočit.“
Všichni se ihned a jako samozřejmě shlukli kolem něho, jako by v něm cítili vedoucí osobnost, jejíž názor je vždycky nejlepší. Já mu pak musel svou zprávu opakovat podrobněji.
„Tak vy jste teda Vinnetoův přítel?“ zeptal se Old Firehand, když jsem skončil. „Já se hned tak na potkání o věci jiného nezajímám, ale komu věnuje svou úctu a oddanost on, ten je pak i můj člověk. Tady je moje ruka!“
Pocítil jsem stisk tlapy ne lidské, ale přímo medvědí.
„Ano, je to můj nejdražší přítel a bratr,“ odpověděl mu za mě Vinnetou. „Vypili jsme spolu krev přátelství a bratrství.“
„Krev bratrství?“ vyhrkl Old Firehand překvapeně a přistoupil blíž, aby si mě prohlédl. „Nejste vy snad dokonce… Ano… vy určitě budete…“
„Old Shatterhand,“ doplnil ho opět Vinnetou, „muž, který dovede srazit každého protivníka jedinou ranou pěstí na zem.“
„Old Shatterhand, Old Shatterhand!“ volali kolemstojící a tlačili se jeden přes druhého, aby na mě lépe viděli.
„Vy jste Old Shatterhand?“ zvolal vlakvedoucí nadšeně. „Old Firehand, Old Shatterhand a Vinnetou! Je vůbec možné takové šťastné setkání právě v takovouhle chvíli? Tři nejslavnější mužové
Západu, tři nedostižní a nepřekonatelní! To se teda opravdu nemusíme ničeho bát! Teď už to má ta verbež teda spočítané! Meššúrs, jenom nám řekněte, co máme dělat, a my vás ve všem poslechneme.“
„Je to třicet ničemných lupičů,“ odpověděl Old Firehand, „a my s nimi nebudeme dělat žádné dlouhé cavyky. Všechny je prostě postřílíme, a hotovo!“
„Jsou to lidé, sir,“ připomněl jsem.
„Ano, to jsou, ale chovají se jako bestie,“ namítl Old Firehand. Pak se na mě podíval. „Slyšel jsem o vás už dost, Shatterhande, a proto vím, že vy jste vždycky ke všem lotrům shovívavý i v největším nebezpečí. Já jsem ale jiného názoru. Kdybyste byl zažil to, co jsem zažil já, pak byste možná i vy jednal jinak a nikdo by nemohl vypravovat o šetrném, ohleduplném Old Shatterhandovi. A protože tu sběř navíc vede a podněcuje stonásobný sprostý vrah Parranoh Odpadlík, zakousne se do ní můj tomahavk tím nelítostněji, do všech do jednoho! Já si mám totiž vyřídit jeden účet i s ním osobně, a je to účet psaný krví!“
„Howgh!“ potvrdil souhlasně Vinnetou, jinak tak mírný. Musel mít jistě pádný důvod k tomu, aby zcela proti své povaze dnes zaujal stanovisko odlišné od mého, a to stanovisko přísnější než já.
„Máte docela pravdu, sir,“ připojil se i vlakvedoucí. „šetření by v tomhle případě byl do nebe volající hřích. Řekněte nám tedy svůj plán, jak si to všechno představujete!“
„Vlakový personál musí zůstat u vagónů,“ rozhodl Old Firehand. „Vy jste železniční zřízenci, které nesmíme zaplést do boje, protože máte odpovědnost za cely vlak. Ale ostatní gentlemani si můžou dopřát to potěšení, že se zúčastní našeho dobrodružství a dají tamtěm chlápkům vpředu ponaučení, že není radno pouštět se do vylupování vlaků. Ať jen hezky dostanou na pamětnou, že takové řemeslo se nevyplácí! Zaplať pámbu je pořádná tma, a tak se opatrně připlížíme rovnou až k nim a na dané znamení je překvapíme a vrhneme se na ně. Protože nemají o ničem nejmenší tušení, bude mít nejspíš jejich leknutí z takového nenadálého přepadení ještě mnohem větší účinek než všechny naše zbraně. Jakmile pak Ponky zaženeme, dáme znamení ohněm, a vlak může potom jet dál ovšem jen pomalu, protože zatím se nedá odhadnout, jestli se nám do jeho příjezdu podaří odstranit všechny ty překážky, co nám ti lotři navalili na koleje. Kdo teda chce jít s námi?“
„Já, já, já…!“ volali všichni, kteří nepatřili k vlakovému personálu.
Nikdo prostě nechtěl zůstat stranou.
„Tak si teda vemte zbraně a jdeme! Nesmíme už ztratit ani okamžik, protože rudoši určitě vědí, kdy asi má vlak přijet, a když pořád nejede, mohlo by se jim to zdát podezřelé.“
Vyrazili jsme. Vinnetou a já v čele jako vůdci. Krajina tonula v hlubokém tichu a my se snažili vystříhat každého i sebeslabšího šramotu. Nikdo by nebyl řekl, že ten klid, prostírající se po široké daleké pláni, v sobě skrývá přípravy ke krvavému střetnutí.
Nejdřív jsme ušli pořádný kus cesty v normální vzpřímené a pohodlné poloze, ale potom, jakmile jsme dospěli do blízkosti předpokládaného bojiště, jsme se přikrčili k zemi a lezli v řadě jeden za druhým po rukou a nohou podél náspu. Naštěstí se zvedl lehounký vánek a šustil travinami. Zakryl tím i šramot, který doprovázel i sebeopatrnější pohyby cestujících z vlaku, neznalých zákonů zálesáckého plížení.
Mezitím vyšel i měsíc a zaléval krajinu klidným, jasným světlem, takže bylo možno dohlédnout do poměrně značné vzdálenosti. Tento jas sice ztěžoval plížení, ale na druhé straně zase pro nás znamenal výhodu. Při jednotvárné pravidelnosti terénního zvlnění by pro nás totiž nebývalo ve tmě nijak lehké určit přesně místo, kde jsme zvečera Ponky viděli, a tak bychom na ně byli mohli třebas také docela nenadále narazit. Takhle jsme se toho ale nemuseli obávat.
Při tomto plížení jsem se co chvíli na okamžik zastavoval, vždycky se opatrně nadzvedl a zkoumavě vrhl pátravý pohled přes násep. Nic podezřelého jsem však nezahlédl dokud jsem najednou na jedné postranní vyvýšenině na druhé straně nespatřil temnou postavu, zřetelně se rýsující proti obzoru. Ponkové tedy zatím postavili hlídku, a kdyby ten muž neupíral pouze tupě zrak do dálky ve směru očekávaného vlaku, ale hleděl si i svého bližšího okolí, musel by nás

bezpodmínečně zpozorovat.
Po několika minutách jsme pak rozeznávali už i ostatní Indiány, číhavě a bez hnutí ležící na zemi. Krátký kousek za nimi stál shluk sepnutých a uvázaných koní, což byla okolnost velmi nepříjemná; velmi totiž ztěžovala náš plánovaný náhlý přepad, neboť zvířata nás mohla frkáním nebo funěním snadno prozradit.
Zároveň jsem také zahlédl překážku, kterou Indiáni navršili, aby zadrželi vlak. Byla to ještě větší hromada kamenů, než jakou jsme předtím viděli: hradba vysoko nakupená na kolejích. Až mě obešla hrůza, když jsem si představil, jaký osud by byl potkal cestující ve vagónech i železniční personál, kdybychom nebyli ničemný záměr Ponků odhalili včas.
Pokračovali jsme v opatrném a co možná nejtišším postupu tak dlouho, až jsme se octli přímo naproti číhající tlupě rudochů, a tam jsme potom vyčkávavě zalehli, se zbraněmi pohotově připravenými ke střelbě. Šustící vánek, náš dosavadní spojenec, však bohužel právě v té kritické chvíli ustal.
Ze všeho nejdřív bylo teď zapotřebí zneškodnit hlídku, což byl úkol, kterého se mohl podejmout jedině Vinnetou, nikomu jinému ho rozhodně nebylo možno svěřit. Ponka mohl v nynějším jasném měsíčním světle zřetelně rozeznat každou maličkost v širokém okolí, a v hrobovém tichu, které teď už zase všude kolem panovalo, musel zaslechnout i sebeslabší šramot, byť by to zašustila i jen polní myška. A i kdyby se Ponku podařilo překvapit, musel by se člověk, aby mohl dobře vést nůž a hlídku jím zneškodnit, přece vztyčit, a potom by ovšem ostatní ihned útočníka uviděli…
Tak se to aspoň jevilo mně a přiznávám, že bych si nebyl věděl rady. Vinnetou se však ochotně ujal rozřešení tohoto těžkého, ožehavého problému. Jako ve všech důležitých okamžicích života i tentokrát jsme si s Vinnetouem stiskli mlčky ruce. A oba jsme věděli, co ten krátký stisk znamená: Jsem s tebou, drahý bratře, a můžeš se spolehnout, že ti v případě potřeby přispěchám na pomoc a udělám pro tebe všechno, co bude v mých silách!
Vinnetou se tedy odplížil a o malou chvíli později jsme viděli, jak se strážce najednou jakoby propadl do země, ale hned v příštím okamžiku se zase vztyčil v bývalém vzpřímeném postoji. Celý ten bleskurychlý pohyb netrval déle než pouhý zlomek vteřiny, ale ihned jsem pochopil, co se stalo. Ta klidná, zdánlivě hlídkující postava nebyl teď už Ponka, nýbrž Vinnetou! Zřejmě se připlížil až docela těsně za strážce a v témž okamžiku, kdy ho strhl za nohy na zem a zároveň mu dobře mířenou ranou znemožnil vydat hlásek, se sám vztyčil rovný jako svíčka!
To byl opět jeden z těch obdivuhodných a nepřekonatelných Vinnetouových indiánských kousků, a protože napjatí Ponkové setrvávali ve své číhavé nehybnosti, bylo jisté, že jim celá ta příhoda ušla. To nejtěžší bylo tedy šťastně překonáno a my jsme teď mohli
s útokem začít. Nemusím snad připomínat, jak jsem si alespoň pro tu chvíli oddechl.
Ale ještě dříve než bylo dáno znamení k výpadu, třeskl někde za mými zády vystřel. Nějaký neopatrník z našich řad zavadil zřejmě neprozřetelně o natažený kohoutek svého nabitého revolveru. Ačkoli rudoši naprosto neočekávali nějaký útok, neztratili hlavu. My pak, když už ten nešťastný výstřel tak předčasně padl, jsme vyskočili a vyrazili proti nim. Ponkové nás spatřili a s pronikavým křikem se rozběhli ke svým koním, aby se co nejrychleji dostali z naší blízkosti a mohli potom v zajištěném postavení rozhodnout co dál.
„Dávejte pozor!“ zahřměl Old Firehand. „Střílejte na koně, abychom ty chlapy dostali na zem, a potom hurá na ně!“
Třeskla naše salva a tlupa Ponků se okamžitě změnila v chumel spleteny z padlých koní a stržených jezdců, z nichž někteří se zvedali, naskakovali na zdravé koně a pokoušeli se o útěk. Ten se jim však nepodařil, protože teď přišla chvíle pro mou henryovku. Jakmile chtěl některý Ponka vyrazit, stihla jeho koně koule z mé opakovačky a strhla ho na zem.
Old Firehand a Vinnetou se okamžitě vrhli do chumlu, rozhánějíce se divoce tomahavkem. S nějakou vydatnější pomocí ze strany ostatních bělochů jsem se v duchu rozloučil už hned na počátku boje, a teď se ukázalo, že můj předpoklad byl správný. Muži z vlaku sice pálili chvíli na Indiány ze svých revolverů i jiných střelných zbraní, ale pouze z velké dálky a většinou bez účinku i zásahů, a nakonec vzali ostudně do zaječích, když se na ně s řevem vrhlo několik rudochů.
Jakmile jsem vystřílel poslední ránu, odhodil jsem henryovku i medvědobijku, vytrhl z opasku tomahavk a pospíchal po bok Old Firehandovi a Vinnetouovi, takže nakonec jsme vlastně s Ponky bojovali jen my tři.
Vinnetoua a jeho mrštný způsob boje jsem již znal, ale chování Old Firehanda pro mě bylo novým, a vskutku silným zážitkem. Pohled na toho staršího muže mi připomínal ony bájné reky z pohádek, o kterých jsem jako chlapec často s takovým požitkem a okouzlením čítával. S široce rozkročenýma nohama se tu tyčil obrovitý a vzpřímený a jeho tomahavk dopadal na hlavy nepřátel drtivou silou. Kolem nepokryté hlavy mu vlála učiněná hříva vlasů a z jeho vousatého obličeje, jasně nyní ozářeného vyšlým měsícem, vyzařovala přímo neoblomná sebedůvěra, která jeho rysům dodávala tvrdý až hrůzostrašný výraz.
Když jsem uprostřed houfu zahlédl Parranoha, ihned jsem se k němu začal prodírat. Všiml si toho, a jak mi uhýbal, dostal se do blízkosti Apače, ale zřejmě se chtěl vyhnout i jemu. Jenže Vinnetou to zpozoroval a vrhl se na něj s temným, hrozivým výkřikem:
„Ha, Parranoh! Atabaský pes prchá před Vinnetouem, náčelníkem Apačů? Ale neunikne! Ústa země vypijí jeho krev a spáry supů rozervou útroby toho zrádce!“
Odhodil tomahavk, vytrhl z opasku nůž a popadl bílého náčelníka za hrdlo. Ale ke smrtelnému bodnutí nedošlo.
V témž okamžiku, kdy se Vinnetou docela proti všem svým zvyklostem s takovým výhružným křikem na Ponku vrhl, pohlédl totiž tím směrem Old Firehand a zavadil očima o Parranohovu tvář. Byla to jen letmá vteřinka, ale lovec přesto okamžitě poznal muže, kterého každou žilkou nenáviděl, kterého dlouho a s neúnavnou horlivostí marně hledal a který mu teď konečně přišel do cesty.
„Tim Finnetey!“ zařval, rozrazil si lokty uličku mezi Indiány, které přitom kosil jako suchý rákos, vrhl se k Vinnetouovi a sevřel mu ve své medvědí tlapě ruku, zvednutou ke smrtící ráně. „Zadrž, bratře, ten člověk patří mně!“
Parranoh úlekem strnul, když zaslechl své pravé jméno. Sotvaže však poznal Old Firehanda, hrůza v něm zverbovala všechny síly; vytrhl se Vinnetouovi z ruky a vyrazil na útěk rychleji než šíp vystřelený z luku. Nerozmýšlel jsem se ani

vteřinu, v mžiku jsem se zbavil Indiána, se kterým jsem se právě bil, a pustil jsem se za uprchlíkem. Musel jsem ho dostat. Sám jsem si s ním sice žádné účty vyřizovat nepotřeboval, ale i kdyby nebyl zasluhoval kouli už jen jako vlastní strůjce tohoto útoku, věděl jsem už přece, že to je úhlavní nepřítel Vinnetouův. A to, co jsem právě viděl, mě poučilo, že i Old Firehand má zřejmě na tomto bílém náčelníkovi Ponků nějaký mimořádně vážný zájem.
Oba, Vinnetou i Old Firehand, ho ovšem začali také ihned pronásledovat, ale bylo jasné, že se jim nepodaří zmenšit náskok, který jsem před nimi měl já a to tím spíš, protože jsem zároveň poznal, že v Parranohovi mám co dělat s běžcem mimořádných kvalit. Old Firehand byl bezesporu mistrně znaly všech dovedností a praktik, které život na Divokém západě vyžaduje, ale byl již v letech, která nejsou příznivá závodnímu běhu na život a na smrt. A Vinnetou, ač vynikající běžec, ztratil několik drahocenných okamžiků tím, že se mu chybným našlápnutím podlomila noha a on klopýtl.
Ke svému uspokojení jsem pozoroval, že Parranoh se dopouští chyby a řítí se bezhlavě stále rovně kupředu, místo aby své síly patřičně odměřoval že se ve svém zděšení neřídí starou a osvědčenou indiánskou zvyklostí při útěku cikcak kličkovat a pronásledovatele změnou a střídáním tempa unavit. Já jsem se naproti tomu snažil co nejvíc šetřit dechem a námahu spojenou s během přenášet střídavě z nohy na nohu, což byl způsob, který se mi vždy vyplácel.
Oba přátelé zůstávali stále víc pozadu, takže jsem po chvíli už neslyšel těžké oddychování, které se za mnou až dosud ozývalo. Místo toho ke mně dolehl, již ze značné vzdálenosti, Vinnetouův hlas:
„Old Firehand nechť se zastaví! Můj bratr Old Shatterhand chytí a vyřídí tu atabaskou ropuchu už sám. Má nohy rychlé jako vichr a nikdo mu neunikne.“
Neměl jsem čas se ohlédnout, abych se přesvědčil, jestli rozlícený lovec opravdu těch slov uposlechl. Parranoh se zatím již blížil z volné prérie mezi roztroušená křoviska, a musel jsem proto soustředit všechnu svou pozornost, abych ho neztratil z očí.
Přiblížil jsem se nyní uprchlíkovi asi na dvacet kroků. Kdyby se mu však podařilo vběhnout hlouběji do křovisek, takže by nás rozdělila zelená houština, mohl by mi uniknout. Proto jsem nasadil pořádný spurt a ve chvilce jsem mu už letěl tak blízko v patách, že jsem slyšel jeho funivé supění. Neměl jsem u sebe jinou zbraň než oba vystřílené revolvery a tesák. Vytrhl jsem ho tedy nyní z opasku.
Vtom však Parranoh znenadání uskočil do strany. Chtěl zřejmě, abych ho v tom letu setrvačností přeběhl a on aby mě potom mohl zezadu napadnout. Jenže já jsem ten trik znal a předpokládal, a tak jsem v témž okamžiku uhnul do strany i já, takže jsme se v největší prudkosti srazili. Přitom mu můj tasený nůž zajel až po rukojeť do těla.
Narazil jsem na něj plnou vahou tak prudce, že jsme se oba svalili na zem. Parranoh na ní zůstal, kdežto já jsem okamžitě zase vyskočil na nohy do střehu, protože jsem nemohl vědět, jaké je jeho zranění. Když se však stále nezvedal a zůstával ležet bez hnutí, přistoupil jsem o krok a zjistil, že už nejeví známku života. Zhluboka jsem se nadechl a vytáhl jsem nůž.
Nebyl to první nepřítel, kterého jsem skolil, a moje tělo vykazovalo nejednu jizvu jako památku na ty perné, ne vždycky šťastně
přestálé zápasy s obyvateli amerických stepí, zběhlými v boji. Ale přesto jsem se nemohl ubránit ti snivému pocitu. Smrt si sice zasloužil a nebyl ani hoden politování, ale přece jen… byl to člověk.
Zatímco se mi honily hlavou podobné myšlenky a uvažoval jsem, jakou památku na svoje vítězství si mám vzít, zaslechl jsem za sebou spěchající kroky běžícího člověka. Okamžitě jsem se vrhl do trávy. Moje obava však byla zbytečná, protože to byl Vinnetou, který se ve své přátelské starostlivosti přece jen za mnou rozběhl a nyní stanul vedle mne.
„Můj bratr Šárlí je rychlý jako Apačův šíp a jeho nůž se nikdy nemine cíle,“ řekl uznale, když spatřil nehybného Parranoha, ležícího na zemi.
„Kde je Old Firehand?“ zeptal jsem se.
„Je silný jako medvěd v době sněhů, ale jeho krok zpomaluje ruka let. Ozdobí se můj bratr skalpem náčelníka Atabasků?“
„Daruju ho svému rudému bratru!“ odpověděl jsem.
Třemi zručnými řezy oddělil Vinnetou tuto trofej z lebky padlého. Jak hořce musel tento Apač, jinak tak lidský a mírný, toho Tima Finneteyho nenávidět! A vycítil jsem, že tímto činem dělá za tou tíživou kapitolou své minulosti tečku!
Když jsem se v té chvíli odvrátil, náhle se mi zazdálo, jako by se k nám pomalu blížilo několik temných bodů.
„Vinnetou nechť si lehne na zem,“ varoval jsem ho, „bude muset skalp bílého náčelníka obhajovat!“
Okamžitě se ukryl, jako když se propadne do země.
Blížící se postavy postupovaly s očividnou opatrností. Bylo to asi pět šest Ponků pátrajících v okolí po svých druzích, rozprášených po blízkém okolí.
Apač se ztratil stranou ve stínu nizoučkého křoviska, těsně přitisknut k zemi; uhodl jsem jeho záměr a následoval jeho příkladu. Old Firehand měl byt už dávno u nás, ale jakmile mu Vinnetou zmizel z očí, nasadil nejspíš chybný směr.
Vtom jsme zpozorovali, že blížící se Ponkové přicházejí i s koňmi, které za sebou vedou za uzdu. To ovšem byla pro ně výhoda, byt tak okamžitě připraveni k útěku! Pro nás ale byla ta situace značně nebezpečná, a proto jsme se museli nutně jejich zvířat zmocnit. Jediným pohledem jsme se domluvili a zamířili od nich takovým obloukem a takovým směrem, abychom se jim dostali do zad a měli tak koně mezi nimi a sebou.
V tak velké vzdálenosti od vlastního místa boje Ponkové pochopitelně neočekávali, že najdou nějakého mrtvého, a vyrazili proto udivené „Uf!“, když před sebou spatřili ležet nehybné lidské tělo. Kdyby se byli domnívali, že byl zabit na tomto místě, byli by k němu určitě přistoupili s menším spěchem; zřejmě ale předpokládali, že se z krvavé potyčky odvlekl zraněn až sem, a tak se k němu bez prodlení sklonili. A jakmile poznali, kdo to je a jak je zohaven, spustili sice zdušený, ale vzteklý a nenávistný řev.
A to byl přesně ten okamžik, na který jsme čekali. Ve svém zlostném úleku totiž pustili koně z ruky i z dohledu. V mžiku jsme je popadli za řemen, vyšvihli se na ně a tryskem jsme se hnali za našimi. O nějaký další boj jsme už pochopitelně

vůbec nestáli. Pro nás, kteří jsme byli téměř beze zbraní, byl velký úspěch už to, že unikáme trojnásobné přesile nepřátel a kromě skalpu jejich náčelníka s sebou přivádíme ještě několik ukořistěných koní. To nám vrchovatě stačilo!
S velice odpustitelným potěšením jsem si znovu představoval ty mírně řečeno zaražené tváře, které po nás oklamaní Ponkové otočili, viděl jsem v duchu jejich protažený škleb, a ani Vinnetou, jinak tak vážný a ovládající se, nedokázal potlačit své úsměvné „Uf!“ Zároveň však byla jistě oprávněná jistá starost o Old Firehanda, poněvadž i on se mohl, stejně jako my, nečekaně srazit se skupinou poražených nepřátel.
A tato starost se vskutku také ukázala oprávněnou, neboť když jsme se vrátili na místo, které si Indiáni zvolili k přepadení vlaku, našeho staršího přítele jsme tam nenašli, ačkoli mezitím uplynula již značně dlouhá doba.
Bylo po boji. Běloši, kteří nám v něm pomáhali, nebo spíš nepomohli, snášeli teď na hromadu mrtvé Ponky; ranění rudoši spolu s nezraněnými byli pochopitelně už dávno pryč. V blízkosti hromady kamenů, navalené na koleje, se rozhořívaly dva ohně. Čím výš šlehaly jejich plameny, tím větší kolem šířily světlo, které jsme potřebovali, a zároveň byly znamením pro vlakový personál.
Jakmile strojvůdce signál zpozoroval, uvedl vlak do pohybu a za nedlouhou chvíli už zastavoval u ohňů. Zřízenci seskákali a vyptávali se, jak dopadl boj. Když jsem jim sdělil, co a jak se zběhlo, zahrnovali nás nadšenými projevy obdivu a vlakvedoucí nás ujišťoval, že se o nás ve svém hlášení pochvalně zmíní a postará
se o to, aby se pověst o našem činu rozšířila a všude aby se roznesla naše jména.
„Prosím vás, to radši ne, sir,“ namítl jsem. „Jsme prostí zálesáci a rádi se takové slávy zřekneme. Když vám už ale tolik záleží na tom, abyste něco oznamoval a rozhlašoval, pak tedy po celých státech roztrubte jména těchto ostatních udatných gentlemanů. Vypráskali hodně prachu a pořádně si umazali šaty, a proto si myslím, že je jen spravedlivé a slušné, jestli se jim za to dostane patřičné uznání.“
„To myslíte vážně, sir?“ opáčil vlakvedoucí trochu zaraženě, protože nebyl dost moudrý z tónu, jakým jsem to řekl.
„Jistěže.“
„Byli tedy stateční?“
„Nad všechno pomyšlení.“
„To mě tedy opravdu těší: Skoro bych byl řekl… No nic, poznamenám si jejich jména a zveřejním je. Ale kdepak je Old Firehand? Nikde ho nevidím. Doufám, že neleží někde mezi padlými!“
Tu se přihlásil k slovu Vinnetou:
„Náš přítel Old Firehand ztratil Parranohovu stopu a nejspíš narazil na nové nepřátele. Půjdeme se po něm s Old Shatterhandem podívat.“
„Ano, musíme rychle zase pryč,“ dodal jsem, „vypadá to dost podezřele, že se nikde neobjevuje. Možná že mu opravdu hrozí nějaké nebezpečí. Počítám, že budete s vlakem ještě tady, než se zase vrátíme. S tou hromadou balvanů si chvíli pohrajete!“
Vzali jsme si s Vinnetouem opět své pušky a tomahavky, které jsme před pronásledováním Parranoha odhodili, a spěšně jsme vyrazili, samozřejmě stejným směrem, odkud jsme před chvílí přijeli, protože to byl směr, kde jedině jsme mohli Old Firehanda hledat.
Že ho uvidíme někde na větší vzdálenost, s tím jsme počítat nemohli, na to bylo měsíční světlo příliš bledé a slabé. Víc tedy než na oči jsme se museli spoléhat na svůj sluch. V prvních minutách bylo ale i to marné, protože v rámusu, který dělal vlak, se veškeré ostatní zvuky beznadějně ztrácely. Teprve když jsme se od kolejí vzdálili natolik, že k nám hluk a supění vlaku už nedoléhaly a kolem dokola nás zase obklopilo to pravé ticho hluboké prérijní noci, začali jsme používat sluchu a co chvíli jsme se zastavovali a napínali uši.
Ale ani toto pozorné naslouchání nevedlo k žádnému cíli, a tak
jsme se už rozhodli zase se vrátit, protože nás napadlo, že se zatím Old Firehand možná už dávno sám vrátil k trati a čeká nás u vlaku.
A právě když jsme se obraceli k návratu, zaslechli jsme volání, doléhající k nám odkudsi z velké dálky.
Bylo to slabé, zoufalé volání.
„Uf!“ zastavil se Vinnetou. „To nemůže být nikdo jiný než náš bratr Old Firehand! Prchající Ponkové by se přece křikem neprozrazovali!“
„Taky myslím,“ souhlasil jsem, „už proto, že nikdo jiný se jistě nevzdálil od trati tak daleko. Ne, nikdo jiný to nemůže být. Musíme rychle k němu.“
„Ano, utíkejme!“ pobídl mě Vinnetou. „Je mu zřejmě zle, jinak by nevolal, jak ho znám.“
Rozběhli jsme se. Vinnetou se pustil na východ, já vyrazil na sever. Když jsme to zpozorovali, ihned jsme se zase zastavili a Apač se zeptal:
„Kam to běží můj bratr Šárlí? Bylo to přece na východě!“
Byl jsem překvapen:
„Ne, ne, na severu! Poslouchej!“
Volání se opakovalo, letělo mezi roztroušenými keříky, a byl bych vzal jed na to, že přichází od severu.
„Je to na severu, slyšel jsem to docela zřetelně,“ ubezpečoval jsem Vinnetoua.
„Ne, Šárlí, je to na východě, můj bílý bratr se znovu mýlí.“
„To je zvláštní, Vinnetou!“ zarazil jsem se rozkolísaně. „Měl jsem dojem, že hlas přichází ze severu! Ale když říkáš, že z východu, tak to asi bude pravda. Běžím tedy k východu. Můj rudý bratr má zkušenější ucho než já.“
„To rozhodně ne, Šárlí,“ namítl Vinnetou skromně. „Možná že jsem se naopak zmýlil já. Když se ti zdálo, že hlas volal od severu, poběžím tedy pro jistotu na sever. Abychom nic neprome škali.“
Utíkal jsem tedy, jak nejrychleji jsem mohl, na východ. Už za malou chvíli jsem poznal, že i tentokrát jako předtím už tak často měl pravdu Vinnetou. Naopak jsem to byl já, kdo se mýlil. Můj směr na východ byl zřejmě správný, poněvadž

volání se ozvalo znovu, a to zřetelněji než prve, protože z větší blízkosti.
„Už jdu, Old Firehande, už jdu!“ zavolal jsem, zrychlil ještě mnohem víc krok a v běhu jsem si znovu rychle nabil svou vystřílenou henryovku.
A když jsem pak zahnul za jednu tmavou houštinku, spatřil jsem siluetu klubka zápasících postav.
Old Firehand byl očividně zraněny, protože jinak by neklečel na zemi. Poblíž leželi bez hnutí tři Indiáni, kterých se již zbavil, ale stále se ještě musel bránit třem dalším, kteří na něj divoce dotírali noži a tomahavky. Bylo to těch šest Ponků, kterým jsme před chvílí sebrali koně. Každá další rána ho mohla stát život a já jsem přicházel opravdu v hodině dvanácté.
Ještě několik skoků, a měl jsem je na dostřel. Bylo to v té tmě a na dálku padesáti kroků sice odvážné, protože mi od běhu prudce bušilo srdce a rychlým dechem se mi chvěla hruď, ale jiné řešení jsem neměl. Rychle za sebou třeskly tři rány z mé požehnané opakovačky, a protivníci se skáceli.
A pak už jsem se hnal rovnou k Old Firehandovi.
„Díky bohu, sir Zrovna včas, v posledním okamžiku, sire“ volal mi už napřed vstříc.
„Jste zraněny?“ byla moje první otázka. „Doufám, že ne těžce.“
„Jsem, ale životu nebezpečné to jistě není. Dvakrát mě ťali tomahavkem do stehna. Výš na tělo se mi nemohli rošťáci dostat, a tak mi sekali aspoň po nohách, až se mi podlomily.“
„Ale to znamená velkou ztrátu krve! Dovolíte, abych se na to podíval?“
„Jestli dovolím? To víte, jistě, rád! Ale střílet dovedete, sir, to se musí nechat, jen co je pravda! Při takovém světle a po takovém přespolním běhu, a trefit všechny tři přesně do kyčle! To věru dokáže jen Old Shatterhand! Nemohl jsem vám předtím stačit, jak jsme honili toho Tima Finneteyho, protože ti lotři mi prošpikovali šípem lýtko a to mi potom vadilo v běhu. Pak jsem vás hledal, ale vtom zrovna přede mnou najednou vyrostlo ze země těchhle šest Ponků. Měl jsem jen svůj nůž a tyhle svoje pěsti, protože ostatní zbraně jsem odhodil, aby se mi líp běželo. Tři ty lotry jsem složil nožem, ale ti zbylí tři by mě byli oddělali, kdybyste nepřišel vy. Nikdy vám to nezapomenu, Shatterhande.“
Mezitím co mi tohle povídal, prohlížel jsem jeho rány. Byly bolestivé, ale naštěstí ne nebezpečné.
Po chvíli přiběhl taky Vinnetou, který uslyšel moje výstřely, a pomohl mi Old Firehanda obvázat. Oběma nám bylo jasné, že jsem to byl já, koho dnes sluch oklamal, ale Vinnetou o tom při svém taktu pochopitelně nemluvil.
Když jsme Old Firehanda v mezích daných možností obvázali, o zneškodněné rudochy jsme se už víc nestarali, nechali je ležet a zamířili jsme ihned zpátky ke trati. Vraceli jsme se ovšem velice pomalu, protože Old Firehand samozřejmě nemohl kráčet rychle.
Proto jsme se ani nedivili, že koleje už byly prázdné, když jsme k nim konečně dorazili. Vlak se musel řídit jízdním řádem, a ten už stejně silně narušil, a nemohl se proto ještě déle zdržovat. Ukořistění koně stáli uvázáni u našich, a to se nám hodilo, protože tím jsme měli značně ulehčenou dopravu raněného Old Firehanda.
Rázem změněná situace znamenala mimo jiné i to, že snad týden, dva nebo ještě déle budeme nuceni setrvat v klidu a čekat, až se náš přítel zotaví natolik, aby byl sám schopen jízdy. Old Firehand znal jedno nerušené zákoutí, vhodné k odpočinku a vzdálené od místa boje pouze asi půl dne jízdy, a tam jsme se také s raněným rozjeli. A na místě jsme našli i stín lesa, i vodu, i hebkou trávu, takže jsme měli všechno nejnutnější, co jsme v té chvíli potřebovali, a také všechno k zaopatření našich koní.
Zatímco se Old Firehand zotavoval, podnikali jsme s Vinnetouem vycházky i vyjížďky po okolí, lovili zvěř nebo se potulovali jen tak bez cíle. Bylo to jedno z nejšťastnějších období mého života, ty dny nečekaného klidu a pohody, strávené po boku Vinnetoua a připomínající mi někdejší pobyt v jeho pueblu. Neměli jsme žádnou vážnější starost, takže když jsme opatřili Old Firehanda, jehož zranění potřebovalo jen čas a klid, mohli jsme se věnovat pouze sami sobě, lépe řečeno jeden druhému.
Vyprávěli jsme si, on učil mě a já učil jeho, a oddávali jsme se snění o době, kdy zavládne na Západě mír, kdy ustane nevraživost a z ní vyplývající bratrovražedné bitky, za nimiž byla často malichernost nebo chamtivost, podněcovaná nejednou i bílými přistěhovalci. Vždyť jejich rozpínavosti byly rozbroje mezi domorodci jen vhod!
Vinnetou věděl, že indiánský národ potřebuje především vzdělání a zároveň i probuzení a prohloubení pocitu soudržnosti. Bez toho jsou mu všechny jeho vlohy i sebelepší osobní vlastnosti a znalost lesní moudrosti jen málo platné a náporu bílé civilizace se vší její bezohledností se neubrání. A přece by bylo možné, aby všichni žili vedle sebe v míru všichni lidé by mohli spolu žít ve vzájemné úctě a ohleduplnosti…
To by ovšem museli mít srdce Vinnetoua, pomyslel jsem si smutně a děkoval jsem osudu, že jsem to srdce poznal a mohl milovat aspoň já. Nikdy dřív jsem si sílu a krásu našeho bratrského přátelství neuvědomoval tak hluboce jako v oněch dvou zvláštních, nečekaných týdnech uprostřed tichých zelených lesů. Z pohledů, úsměvů i gest Vinnetoua jsem poznal, že totéž si uvědomuje a cítí i on.
Tak uplynulo něco přes dva týdny, než byl Old Firehand konečně schopen nastoupit opět jízdu. Pod jeho vedením jsme pak zamířili do jeho Doupěte, jak nazýval své zvláštní obydlí kdesi ve skálách. Nic bližšího o poloze této skrýše jsem však nevěděl. Cesta nás vedla přes několikerá území nepřátelských kmenů, ale šťastně se nám jimi podařilo projet, bez úhony a bez jakýchkoli srážek. A když jsme tak všechna nebezpečí, hrozící v těchto končinách, přestáli, popřípadě se jim vyhnuli, nadešel čas, kdy jsme se mohli nerušeně věnovat cestě, vychutnávat její půvaby i těšit se ze vzájemné společnosti a příznivé přírody.
Naše pušky v posledních dnech oněměly, protože jsme nechtěli ranami výstřelů na sebe zbytečně upozorňovat rudochy, ale přesto jsme nikterak netrpěli nedostatkem, poněvadž se nám dařilo ulovit,všechnu potřebnou potravu do ok.
Jednou večer na této cestě do Old Firehandova skalního hradu jsem seděl s obrovitým traperem u táborového ohně a Vinnetou, který měl stráž, k nám při jedné obchůzce právě přistoupil. Old Firehand ho vyzval pokynem ruky, aby už

zůstal.
„Nechce se můj bratr posadit k ohni? Tudy nevedou stezky Arapahů. Tady jsme v bezpečí.“
„Apačovo oko zůstává vždycky otevřené. Nevěří noci, protože noc je žena,“ odpověděl Vinnetou.
S těmi slovy zmizel zase do tmy.
„Náš přítel nemá moc v lásce ženy,“ nadhodil jsem nazdařbůh a nevědomky jsem tak dal popud k jednomu z oněch důvěrných hovorů pod klidným mihotáním hvězdnaté oblohy, na které se vzpomíná ještě po letech.
Old Firehand si odvázal dýmku, která mu visela na. krku, nacpal ji a zapálil si.
„Myslíte?“ zeptal se přitom zamyšleně. „Třeba se mýlíte.“
„Podle jeho slov to tak aspoň vypadá.“
„Vypadá,“ přikývl lovec, „ale právě jenom vypadá. Skutečnost
je jiná. Kdysi byla jedna, kterou měl velmi v lásce. Od té doby ale slovo squaw z jeho života vypadlo.“
„Proč si ji neodvedl do svého puebla na Riu Pecos?“
„Měla ráda někoho jiného.“
„Na to se přece Indián většinou neohlíží,“ namítl jsem.
„Jenže ten druhý byl jeho přítelem.“
„Kdo to byl? Jak se jmenoval?“
„Znáte ho. Teď se jmenuje Old Firehand.“
Překvapeně jsem se po něm podíval. Najednou jako by se poodhrnula záclona a já zahlédl jeden z oněch zvláštních, až neuvěřitelných osudů, na které je Západ tak bohatý. I ony tvoří součást jeho trpkého a drsného koloritu, který má zásluhu na pojmenování „Divoký západ“. Neměl jsem právo ptát se dál, ale ve tváři se mi nejspíš zračil tak opravdový zájem, že Old Firehand po krátké odmlce sám pokračoval:
„Necháme minulost radši spát, sire Kdybych o ní chtěl mluvit, věřte, že vy byste byl přes své mládí namouduši ten jediný, komu bych něco o tom pověděl. Líbíte se mi totiž, věřím vám a jste mi milý.“
„Děkuju vám, sire Otevřeně vám řeknu, že si vašeho přátelství vysoce vážím.“
„Vím, vím. Však jste to už taky vrchovatě dokázal. Bez vaší pomoci by se mnou onehdy bývalo amen. Byla to zatraceně těžká situace, vždyť ze mě už crčela krev jako z prostříleného bizona, když jste se objevil! K zlosti bylo jenom to, že jsem si svůj účet s Timem Finneteym nemohl vyrovnat sám. Dal bych nevímco za to, kdyby mi bývalo dopřáno nechat toho lotra zajít mým vlastním železem!“
Při těch slovech se po lovcově tváři, vždycky tak klidné, mihl výraz nefalšované nenávisti, a když jsem teď proti sobě uviděl zablýsknout ty jeho oči, pochopil jsem, že jeho účtování s Parranohem čili Finneteym muselo mít nějaký opravdu vážný důvod.
Přiznávám, že moje zvědavost stále vzrůstala, a každému jinému na mém místě by se určitě bylo vedlo stejně. úplně nečekaně a překvapivě se mi tu totiž zjevila skutečnost, že se můj Vinnetou kdysi zajímal o nějaké děvče! To jsem o něm dosud netušil já, jeho nejlepší přítel, sbratřený s ním krví! Ale musel jsem mlčet a trpělivě čekat, což mi ostatně ani nepřišlo zatěžko, protože jsem pevně věřil, že se mi Vinnetou, až přijde čas, svěří i s touto záležitostí, jako se mi svěřil už s tolika hlubinami své duše. Proto jsem
teď po Old Firehandových posledních slovech klidně a bez hnutí setrvával v mlčení a pouze chvílemi jsem natáhl ruku, abych prohrábl oheň nebo na něj přiložil novou větev.
Při jednom takovém pohybu se v záři plamene zableskl Harryho prsten, který jsem nosil ještě stále navlečený na malíčku.
Záblesk trval sice pouhý zlomek vteřiny, ale přesto neušel bystrému zraku Old Firehanda, pohodlně rozloženého u ohně. Lovec se rychle posadil a rozčileně se naklonil, aby lépe viděl.
„Odkud to máte, sir?“ vyhrkl.
„Co myslíte?“
„Ten prsten!“
„To je památka na jednu z něj strašnějších hodin, jaké jsem zažil.“
„Půjčil byste mi ho, abych se na něj podíval?“
„Jistě, rád.“
Splnil jsem mu jeho přání. Když jsem mu prsten podával, přímo chtivě po něm hmátl, a sotvaže ho jednou dvakrát před očima převrátil, znovu vyhrkl otázku:
„Jak jste k němu přišel?“
Dávno jsem neviděl u staršího vyrovnaného člověka takové vzrušení, jaké se teď zmocnilo Old Firehanda, ale já jsem mu odpověděl docela klidně.
„Ten kroužek mám od jednoho malého chlapce v New Venangu,“ řekl jsem.
„V New Venangu?“ vykřikl obr. „Vy… vy jste byl u Forstera? Viděl jste Harryho? Říkal jste prve něco o nějaké strašlivé hodině, o nějakém nebezpečí…!“
„Byl to hrozný zážitek, dobrodružství, při kterém mně a mému statečnému Hatátitlovi hrozilo, že se zaživa upečeme na škvarek,“ odpověděl jsem a sáhl jsem opět po prstenu.
„Počkejte!“ utrhl se Old Firehand a ucukl s prstenem. „Musím vědět, jak se vám tenhle kroužek dostal do rukou. Mám na něj totiž svaté právo, spravedlivější a větší než kdo jiný na světě!“
„Jen klid, sir, jen klid!“ žádal jsem ho mírně. „Kdyby mi ho odmítl vrátit někdo jiný, dovedl bych ho už k tomu donutit. Vám ale rád všechno vysvětlím a doufám, že se taky vám potom podaří dokázat mi to své právo. Napřed se ale uklidněte, prosím.“
„Mluvte! Ale pamatujte si, že tenhle prsten v rukou muže, kterému bych nevěřil tak jako vám, by pro něj mohl lehce

znamenat ortel smrti! Tak vypravujte mluvte!“
Old Firehand tedy znal Harryho, znal i Forstera, a rozčilení, které jím přímo lomcovalo, svědčilo o neobyčejném zájmu, jaký na těch lidech má. Měl jsem sice na jazyku kopu otázek, ale ovládl jsem se a začal s líčením našeho prvního setkání a dalších událostí.
Obr, vzepřený o loket, ležel proti mně u ohně a v jeho rysech se jasně zračilo napětí, s nímž sledoval tok mého vyprávění. Od věty k větě se jeho zájem prohluboval, a když jsem dospěl až k okamžiku, kdy jsem Harryho chytl a posadil před sebe na koně, už to nevydržel a vyskočil.
„Člověče,“ zvolal, „to bylo to hlavní, ho zachránit! Správně! Správně! Třásl jsem se o jeho život! Tak rychle, povídejte dál!“
Ani já jsem nevydržel při novém prožívání oněch strašlivých minut klidně sedět. A jak jsem pokračoval v líčení, Old Firehand se vrtěl, hryzl se do rtů, zatínal pěsti, posedával a sunul se stále blíž a blíž ke mně. Očima mi visel na rtech, jako by z nich chtěl každé slovo vyčíst dřív, než bylo vyřčeno. Chvílemi hrbil ramena, jako by sám seděl na pádícím Hatátitlovi, jako by se sám vrhal do zpěněných vln řeky a sám se křečovitě držel koně, když se šplhal po strmé, ostrohranné skalní stěně vzhůru. Už dávno mi zaťal ruku do ramene a nevědomky ho vší silou tiskl a z hrudi se mu hlasitě a sténavě draly těžké vzdechy.
„Dobré nebe!“ zvolal a zhluboka si oddechl, když uslyšel, že jsem se šťastně vyhoupl přes okraj rokliny a dovezl chlapce do bezpečí. „To muselo být strašné příšerné! Měl jsem tak děsný strach, když jste to líčil, jako bych se v té pekelné výhni smažil já sám, i když jsem už pochopitelně napřed věděl, že to dobře dopadlo a že jste ho zachránil jinak by vám přece Harry nebyl mohl ten prsten dát.“
„Ale on mi ho vlastně nedal. Zůstal mi v dlani, když se mi chlapec vyškubl z ruky. Sesmekl se mu z prstu. On o tom ani nevěděl.“
„Tak jste ho měl vrátit, když nebyl váš.“
„To jsem taky chtěl, ale chlapec přede mnou utekl.“
„Že utekl?“
„Ano, sebral se a utekl do tmy. Viděl jsem ho až druhý den ráno, ve společnosti nějaké rodiny, které se jedině podařilo vyváznout, protože bydlela až v nejhořejším cípu údolí a ta vlna požáru běžela dolů.“
„A řekl jste mu o tom prstenu?“
„Nemohl jsem, vůbec mě k němu nepustili. Volal jsem přes
vodu, ale marně. Jeden muž po mně dokonce i střílel, a tak jsem nakonec odjel.“
„Ano, takový je Harry, to je celý on! Ze všeho na světě nenávidí nejvíc zbabělost, a o vás si zřejmě myslel, že jste zbabělec… Ale řekněte, co se stalo s Forsterem?“
„Pokud jsem mohl zjistit, přežila to jen ta jedna rodina z toho baráku nahoře. Ohnivé moře zalilo celou kotlinu a spolklo všechno, co mělo v dosahu.“
„To je příšerné! Je to strašlivý trest za ten vypočítavý a hanebný záměr nechat naftu volně odtékat jenom proto, aby se tak její ceny vyhnaly do výše!“
„Vy jste znal i Emeryho Forstera, sir?“ zeptal jsem se teď zase já.
„Byl jsem u něj párkrát v New Venangu. Byl to nepříjemný, nadutý chlap, nafoukaný na svoje peníze. Měl jednat aspoň se mnou trochu slušněji, aspoň se mnou! To tedy měl!“
„A Harry tam byl? Viděl jste ho?“
„Jestli jsem ho viděl?“ opakoval Old Firehand s podivným úsměvem. „Ano, viděl, u Forstera i v Omaze, kde chlapec má bratra a možná že ještě i někde jinde.“
„Mně se ten chlapec líbil. Mohl byste mi o něm povědět něco víc?“
„Snad, ale až jindy. To vaše vyprávění mnou pořádně zamávalo a mám pocit, že bych se teď nedokázal na takovou zábavu patřičně soustředit. Ale až se to bude hodit, řeknu vám o něm víc to znamená tolik, co o něm vím sám. A neřekl vám, proč vlastně byl teď v New Venangu?“
„Vyrozuměl jsem, že je tam jen přechodně. Víc nevím.“
„Ach tak… A pokud jde o ten požár jste tedy přesvědčen, že se mu nic nestalo?“
„Naprosto.“
„A střílet jste Harryho viděl taky?“
„Jak jsem vám už řekl. A střílí znamenitě. Je to na svůj věk vůbec neobyčejně vyspělý a statný chlapec.“
„To je, máte pravdu. Jeho otec je starý rabiát, který ještě nevypustil jedinou kouli, aby si nenašla cestu do toho přesného místečka mezi dvě známá žebra. A on má tátovu školu, od něho se naučil mířit. Jestli si ale myslíte, že by toho neuměl v patřičný čas a na patřičném místě využít, tak se ukrutně Mýlíte..“
„Kde žije ten jeho otec?“ zeptal jsem se.
„Každou chvíli jinde, hned tady, hned tam. A můžu vám prozradit, že ho celkem slušně znám. Dost možná, že ho s mou pomocí jednou poznáte i vy.“
„To bych moc rád, sir,“ odpověděl jsem.
„Uvidíme. Rozhodně si zasluhujete, aby vám poděkoval za to, co jste udělal pro jeho syna.“
„Ale o to mi vůbec nejde, na to nemyslím!“
„Samozřejmě, samozřejmě! Přece vás už znám, Shatterhande! Tu máte, vezměte si zase ten svůj prsten! Však jednou poznáte, co to znamená, že vám ho vracím. A vzpomenete si na tuhle chvíli. Teď vám sem pošlu našeho milého Apače, jeho hlídka skončila. A oba hajdy na kutě a vyspěte se, abyste byli časně ráno jako rybičky! Zítra dáme našim ořům zabrat, čeká je perný den jízdy!“
„Nechtěl jste zítra dojet jen do Green Parku?“ podivil jsem se.

„Chtěl. Ale rozmyslel jsem si to. Pojedeme dál. Dobrou noc!“
„Dobrou stráž! A nezapomeňte mě vzbudit, abych vás vystřídal!“ připomněl jsem mu.
„Jen hezky spěte! Udělal jste pro mě už dost, tak já můžu za vás držet aspoň chvíli otevřené oči.“
A Old Firehand se zvedl a odešel vystřídat Vinnetoua.
Byl jsem podivně rozrušen. Nevěděl jsem, co si mám vlastně o celém tom rozhovoru myslet, a když jsem tu teď ležel tak sám v tichu noci, vířily mi hlavou tisíce domněnek a dohadů, ze kterých jsem nebyl nijak moudrý, protože nic z toho mi nepřipadalo rozumně možné.
Bděl jsem ještě dlouho potom, co se Vinnetou vrátil, zabalil se do pokrývky a uložil se vedle mě k spánku. Večerní rozhovor rozrušil i mne. Ten strašlivý večer v New Venangu mi probíhal se všemi podrobnostmi stále znovu a znovu před duševním zrakem. Mezi jeho příšernými obrazy se mi navíc neustále vynořoval Old Firehand a ještě v poslední mrákotné dřímotě mezi bděním a spánkem mi v uších zněla jeho slova: „Jen hezky spěte, udělal jste pro mě už dost!“
Když jsem se ráno probudil, byl jsem u ohně sám. Moji druhové však nemohli být daleko, protože v malém plechovém kotlíku nad plameny klokotala voda a vedle kusu masa, který nám zbyl od večera, ležel otevřený pytlík s moukou.
Vymotal jsem se ze své pokrývky a zamířil k říčce, abych se protáhl a umyl.
Stál tam Vinnetou s Old Firehandem, oba horlivě zabraní do hovoru. Jejich vyraz a způsob, jakým zmlkli, když mě zahlédli, mi prozradily, že předmětem jejich rozprávky jsem byl já.
Krátce nato jsme již byli připraveni k odjezdu a Old Firehand nás vedl nejkratším směrem ke svému Doupěti.
Den byl chladny. Všichni tři jsme měli dobré koně, a protože byli odpočatí, jeli jsme rychle a nechali za dopoledne pořádný kus zelené prérie za sebou.
Už od rána jsem pozoroval v postoji obou přátel ke mně zvláštní změnu. V jejich chování, tak jako tak vždy slušném a přátelském, byla dnes navíc jasně patrná ohleduplnost, starostlivost, ba dokonce určitá úcta; a v pohledu, kterým po mně Old Firehand občas sklouzl, se dokonce někdy zachvělo cosi jako tajená něha.
Kromě toho bylo nápadné, jakou pozornost a náklonnost jevili ti dva muži vůči sobě. Dva rodilí bratři, kteří se svazky krve cítí k sobě navzájem poutáni všemi žilkami nitra, by se k sobě nebyli mohli chovat starostlivěji, a mně připadalo, jako by tato jejich vzájemná péče vytryskla z jejich společného nového zájmu o mne.
K polednímu jsme zastavili, abychom si odpočinuli a občerstvili se. Old Firehand se vzdálil, aby prozkoumal okolí našeho tábořiště, a já jsem začal chystat potřeby k jídlu. Vinnetou se natáhl do trávy vedle mě a zničehonic řekl:
„Můj bratr Šárlí je odvážný jako puma, velká kočka lesa, a němý jako ústa skály.“
Nic jsem k tomu prazvláštnímu úvodu nepoznamenal, ale v práci jsem ustal.
„Projel ohnivou záplavou žhavých plamenů, a svému bratru Vinnetouovi o tom nic neřekl,“ pokračoval Apač tiše.
„Jazyk muže je jako nůž v pouzdru,“ odpověděl jsem, „ostrý a špičatý, a nehodí se k pohrávání.“
„Můj bratr Šárlí je moudrý a má pravdu. Ale Vinnetou je zarmoucený a bolí ho, když se mu srdce jeho přítele uzavírá jako kámen, v jehož lůně leží schovaná zrna zlata,“ přiznal plaše.
„Bylo snad srdce náčelníka Apačů jeho bílému příteli otevřeno vždycky dokořán?“ namítl jsem opatrně.
„Jistě. Vinnetou mu prozradil a ukázal všechna tajemství prérie. Učil ho hledat a číst stopy a vůbec všechno ostatní, co musí znát velký bojovník. Také ho provedl místy, která má rád.“
„Ano, to můj rudý bratr udělal. Ale mluvil někdy také o Old
Firehandovi, kterého má také rád, a to už od dětství, a o ženě, jejíž památka žije v jeho srdci?“
„Vinnetou o ní nemluvil, protože ta láska už minula. Ale proč můj bratr Šárlí nevyprávěl o své veliké statečnosti a o chlapci, kterého na svém Hatátitlovi pronesl ohněm?“
„Protože jsem se obával, aby si to můj rudý bratr nevysvětloval jako vychloubání. Vinnetou toho chlapce zná?“ opáčil jsem.
„Vinnetou ho nosil na loktech. Ukazoval mu květiny na lukách, stromy v lesích, ryby ve vodách a hvězdy na obloze. Když byl větší, učil ho vypouštět šíp z luku a krotit divokého mustanga. Vštěpoval mu jazyky rudých mužů a nakonec mu daroval střelnou zbraň, jejíž koule usmrtila Ribannu, dceru Assinibeinů.“
Užasle jsem se na něj podíval. Při jeho řeči mi začalo svítat tušení, které jsem se skoro neodvažoval vyjádřit slovy, ale přesto bych to byl možná udělal, kdyby se právě v tom okamžiku nebyl vrátil Old Firehand a neodvedl naše myšlenky ke všedním věcem každodenního života. Když jsme pak seděli a mlčky jedli, musel jsem ustavičně myslet na Vinnetouova slova a ze souvislosti s tím, co prořekl Old Firehand a předtím i Harry, mi vycházely navýsost překvapující závěry. Bylo skutečně pravda nejen to, že otcem Harryho je Old Firehand, jak jsem uhádl již dříve, ale i to, že matkou toho chlapce nebyl nikdo jiný než ona dívka, kterou kdysi miloval Vinnetou a která se přesto stala ženou mnohem staršího bílého lovce Old Firehanda?

3 V DOUPĚTI

Po několika hodinách odpočinku jsme nasedli a pokračovali v jízdě. Koně běželi sami od sebe klusem tak bystrým, jako by věděli, že u cíle cesty je očekává několikadenní pohoda a odpočinek. Proto jsme za odpoledne lehce urazili značně velkou vzdálenost, a když se začalo smrákat a hlásil se večer, byli jsme už na úpatí horského hřebenu, za nímž v údolí teče Mankizita. Nestoupali jsme však do svahu, ale pustili se roklinou podle jakési říčky, která nás zjevně musela dovést kolmo k toku Bílé řeky.
„Stát!“ zaznělo nenadále z řídkých křovin, které lemovaly po obou stranách naši roklinu, a zároveň se mezi větvemi objevila vysunutá hlaveň pušky mířící na nás. „Heslo!“
„Statečně!“ odpověděl Old Firehand.
„A dál?“

„Mlčky!“ doplnil obrovitý lovec heslo a současně se napjatým zrakem snažil proniknout houšť křoví. Při jeho posledním slově se větve rozhrnuly a propustily postavu, jejíž zjev mě radostně překvapil.
Pod žalostně zplihlou krempou plstěné hučky, jejíž stáří a původní barvu i tvar by stěží uhádl i ten největší učenec, vyčuhoval z houští zcuchaných, lišejníku podobných vousisek nos, který měl opravdu úctyhodné rozměry a mohl na jakýchkoli slunečních hodinách hrdě fungovat jako ručička ukazující čas. Pro mohutný chlupatý porost v tváři bylo kromě tohoto marnotratně vybaveného čichového orgánu ze všech ostatních částí obličeje vidět pouze dvě malinká chytrá očička, která byla zjevně nadána výjimečnou pohyblivostí a s výrazem šprýmovného lišáctví poskakovala po nás třech z jednoho na druhého.
Vylíčený hořejšek spočíval na těle, které zůstávalo až po kolena skryto našemu zraku, neboť vězelo ve starém loveckém kaftanu z kozlí kůže, který byl očividně zhotoven pro značně statnější postavu, a dodával proto mužíkovi vzhled dítěte, které si z legrace navléklo dědečkův župan. Z tohoto víc než dostačujícího obalu vyčuhovaly vyzáblé nohy, křivé jako turecké šavle a potažené roztřepenými nohavičkami, které byly pro změnu tak krátké, že se pod nimi zjevovaly v celé kráse obrovité holínky, do nichž by se v nouzi pohodlně vešel celý jejich majitel.
V ruce měl mužíček předpotopní pušku, podobnou spíš nějakému klacku než zbrani, a jak se k nám tak s jistou důstojností kolébal, těžko si bylo možno představit pitvornější karikaturu prérijního lovce. Toho všeho jsem si všiml a to mi proběhlo hlavou na první pohled právě tak jako jsem si toho všiml a stejně to ohodnotil před těmi několika lety při našem opravdu prvním setkání.
„Sam Hawkens!“ vybuchl Old Firehand. „Člověče, copak jste na ty svoje koukadla oslepl, že na mně chcete heslo?“
„Ani nápad, sir Jenže podle mého, když už je jeden na stráži, tak musí chvílemi taky ukázat, že nezapomněl heslo. Pěkně vás vítám domů, meššúrs! To bude radosti, to bude radosti! Žádný div, kdybych se i já samou radostí zbláznil, vždyť vidím zas jednou svého někdejšího greenhorna, kterého jsem vypiplal na dnešního Old Shatterhanda, a navrch ještě i mladého pana Vinnetoua, náčelníka Apačů, jestli se nepletu. Božíčku, tolik překvapení najednou!“
Když jsem seskočil, abych se s ním pozdravil, podal mi obě ruce a potom mě k sobě přitiskl tak vroucně, že jeho prastarý lovecký kabát zachrastil, jako když se zmáčkne prázdná krabička od sirek. Přitom našpulil své vousaté rty s úmyslem mě políbit, ale já jsem se rychlým, nenápadným pohybem této něžnosti vyhnul. Zároveň jsem si však všiml, že jeho někdejší tmavý plnovous už značně prokvetl.
„I mě to srdečně a upřímně těší, že vás zase vidím, milý Same,“ odpověděl jsem mu po pravdě. „Ale řekněte mi, nevypravoval jste náhodou Old Firehandovi, že mě znáte a že jste byl kdysi mým prvním učitelem?“
„To se rozumí, že jsem mu to vypravoval, proč se ptáte?“
„A vy jste mi neprozradil, že se u vás setkám se svým starým dobrým Samem Hawkensem!“ S tou přátelskou výčitkou jsem se obrátil na Old Firehanda a obrovitý traper mi se smíchem odpověděl:
„Chtěl jsem vás překvapit, Shatterhande. Ostatně u mě najdete ještě dva jiné dobré známé.“
„Dicka Stonea a Willa Parkera! Ten Samův nerozlučný trojlístek, viďte?“
„Ano. Oba budou mít z vašeho příchodu taky velkou radost. Ale jak to vypadá, Same, kdo z našich lidí je doma?“
„Dneska všichni, sir, až na Dicka Stonea a Harrise, ti jeli sehnat nějaké maso, jestli se nepletu. Jinak je všecko doma, i malý sir se už zase vrátil.“
„Vím, vím! To už jsem slyšel, že je tady. A jak to tu chodilo jinak? Ukázali se rudokožci?“
„Děkuju za optání, sir, ale nemůžu se nějak upamatovat, že bych byl nějaké viděl, i když…,“ dodal a pleskl na svou starou pušku, „moje Líza je nadržená, hihihihi.“
„A co pasti?“
„Činily se, sir, moc se činily, jestli se nepletu. Však sám uvidíte, kolik toho ulovily. Je to dobré, v bráně najdete málo vody, jestli se nepletu.“
Když jsme se rozjeli, Sam Hawkens se otočil a zamířil zase do svého úkrytu.
Toto krátké setkání mi naznačilo, že jsme už v blízkosti Doupěte, protože malý lovec, který tu pro jistotu držel stráž, určitě nemohl byt daleko od vchodu. Pozorně jsem proto prohlížel roklinu, abych objevil bránu, o které Sam mluvil.
Po malé chvíli se po levé straně rokliny opravdu rozevřela rozsedlina, ve výšce překlenutá zříceným skaliskem, ověnčeným splývajícími ostružinovými šlahouny, a tak úzká, že mezi jejími stěnami mohl člověk stěží rozpažit. Celou šíři dna zabíral potok, v jehož tvrdém, kamenitém korytě nemohla noha člověka ani kopyto koně zanechat sebemenší stopu, a který odváděl svou čirou, průzračnou vodu do říčky, podél níž jsme dosud jeli roklinou. Old Firehand zde zabočil a my s Vinnetouem jsme vjeli do soutěsky za ním. Teď jsem také rozuměl Samovým slovům, že v bráně najdeme málo vody.
Netrvalo dlouho, a už jako by začalo z obou stran skal přibývat, až proti nám nakonec vytvořily takovou sevřenou stěnu, že jsem si připadal jako ve slepé uličce. K mému úžasu však jel Old Firehand klidně dál a najednou mi vprostřed té neprostupné kamenné masy zmizel. Vinnetou ho následoval, a když jsem k tomu záhadnému místu dojel sám, zjistil jsem, že husté ostružinové houští přede mnou nezakrývá skálu, nýbrž jakýsi otvor, přes který jeho dlouhé a bujné šlahouny splývají hluboko dolů jako opona, a za ní pak pokračovala soutěska dál jakýmsi hlubokým temným tunelem.
Dlouho jsme sledovali tou šerou temnotou její nerovnosti a zákruty, až se konečně vpředu rozsvětlilo a my se octli v podobné strmé rozsedlině, jaká byla před tunelem. Tu jsme pak projeli až do míst, kde se náhle široce rozevírala.
A tam jsem zůstal stát, údivem neschopen slova.
Stanuli jsme na pokraji rozlehlé kotliny, kterou kolem dokola uzavíraly nepřístupné skalní stěny. Věnec bohatě listnatých křovin u jejich paty lemoval téměř kruhovou plochu pokrytou nízkým kobercem svěže zelené trávy, na které se popásalo několik skupin koní a mezků. Mezi nimi se prohánělo množství psů jednak statní vlčáci a příbuzná plemena, kterých Indiáni používají jako hlídačů a tahounů, jednak malí a baculatí, rychle tloustnoucí kříženci rozličných ras, jejichž maso platí u rudochů za velkou pochoutku.

„Tak tady máte moje Doupě," obrátil se k nám Old Firehand, „můj hrad, kde je člověk mnohem bezpečnější než v nějaké dřevěné pevnosti."
„Je v těch skálách tamhle naproti nějaký průchod?" zeptal jsem se a ukázal na druhou stranu kotliny.
„Je," přisvědčil Old Firehand, „ale stěží by se jím protáhl skunk. A z vnější strany se na tyhle skály nedá vůbec vyšplhat. Jistě už nejeden nepřátelský rudokožec slídil tam venku kolem, ale přesto nikdo nemá potuchy, že tahle zubatá skalnatá hradba není jednolitý masív, ale že jen obepíná takové rajské údolíčko."
„Opravdu kouzelné místo! Jak jste ho vlastně objevil?" zeptal jsem se.
„Náhodou. Hnal jsem se za mývalem a ten mi zaběhl do toho tunelu, co jsme tudy prve projeli. Nebyl tehda ještě tak zarostly jako teď. Vlezl jsem tam, a jak jsem tohle údolí viděl, hned jsem se tady usadil."
„Sám?"
„Nejdřív sám. Párkrát mi taky zachránilo život, protože jsem tady našel bezpečný a spolehlivý úkryt před pronásledováním. Později jsem si sem přivedl i své mládence. Tady si můžeme v klidu shromažďovat svoje kožešiny a přestát i nejkrutější zimu."
Ještě nedomluvil, když po zelené pláni přeletěl pronikavý hvizd. Hned nato se na různých místech kolem dokola začalo rozhrnovat křoví a našim očím se zjevovaly svérázné, nejpodivněji oblečené postavy, na kterých bylo už na sto kroků jasně vidět, že mají na Západě domovské právo.
Doklusali jsme zvolna do středu travnatého prostranství, a už jsme byli obklopeni kruhem traperských „mládenců". Všichni dávali svou radost nad příchodem Old Firehanda najevo nejjadrnějšími výrazy. Byl mezi nimi i věčně usměvavý Will Parker, který se z radosti, že mě zase vidí, začal plácat do kolen a dělat jiné žertovné prostocviky. Taky Vinnetou ho přívětivě pozdravil.
Uprostřed všeho toho rámusení, které bylo ovšem přípustné jedině v této dokonalé odloučenosti od světa, jsem zahlédl, že Vinnetou odstrojuje svého koně, pořádá si věci a vůbec si hledí svého. Když byl s prací hotov, lehkým plesknutím svému vraníku pokynul, aby se postaral o svou večeři, hodil si sedlo, uzdu i pokrývku na rameno a zamířil pryč.
Pochopil jsem, že Old Firehand, obklopený trapery, s nimiž probíral jejich záležitosti, se nám teď nemůže věnovat a dělat nám pozorného hostitele, a proto jsem následoval Vinnetouova rozumného příkladu, odstrojil svého statečného Hatátitlu, aby se mohl volně pást, a nakonec jsem se šel trochu porozhlédnout po Old Firehandově Doupěti.
Vypadalo to tu, jako by přírodní síly zemského nitra, když se před milióny let pustily do vyzvedání horstev, byly na tomto místě vzduly hutnou horninu lehce jako obrovskou mýdlovou bublinu, ta pak po prasknutí splaskla a vytvořila hlubokou, nahoře otevřenou a zvenčí nepřístupnou polokouli, podobnou propadlému kráteru obrovské sopky. Vzduch, slunce, větry a počasí pak započaly své dílo. Rozbrázdily horní okraje do divokých zubů a tvrdé dno rozmělnily a proměnily v půdu způsobilou k životu rostlin. Pramínky nashromážděné vody se s postupem času spojenými silami provrtaly jednou stranou skalní stěny a vytvořily tak potok, který nás sem dnes dovedl.
Rozhodl jsem se obejít údolí po nejzazším obvodě, a tak jsem vstoupil mezi pás křovin a skalní stěnu, která většinou strměla kolmo k nebi, ba v některých částech se dokonce lehce překláněla dovnitř. Dole v této stěně jsem viděl četné otvory zakryté zvířecími kůžemi; zřejmě to byly vchody do jeskyněk, používaných jako obydlí nebo skladiště.
Jak jsem se tak toulal a rozhlížel, zpozoroval jsem na jedné dostupné skalní římse malou chatrč, sroubenou ze sukovatých větví. Zřejmě odtamtud musel být dobry rozhled po celé kotlině, a proto jsem se rozhodl k ní vylézt. Brzo jsem našel, i když ne přímo stezku, tedy aspoň pevné a vyhlazené stopy mnohých šlépějí, kterými se zřejmě chodilo nahoru.
Zbýval mi už jen malý kousek, když jsem spatřil, jak z úzkých a nízkých dveří chatrče vyklouzla postava, kterou určitě nemohl vyrušit můj příchod. Neznámý mě totiž vůbec nezpozoroval, nýbrž otočen ke mně zády stál teď při samém okraji skály, dlaní si stínil oči a hleděl dolů do údolí.
Byl menší postavy, měl na sobě pestrou loveckou košili z pevné látky, kožené nohavice, na vnějších švech zdobené třepením od pasu až ke kotníkům" a malé mokasíny bohatě vyšívané skleněnými perlami a dikobrazími bodlinami. Hlavu měl ovinutou červeným šátkem na způsob turbanu a šerpa stejné barvy zastupovala opasek.
Když jsem konečně stanul na malé plošině římsy, zaslechl neznámý dopad mého kroku a rychle se otočil. Nevěřil jsem svým očím.
„Harry! Co ty tady děláš? Je to možné?" zvolal jsem mile překvapen a hned jsem k němu pokročil.
Chlapcovy oči však hleděly cize a chladně a žádný rys jeho snědého obličeje neprozrazoval ani sebemenší známku nějaké radosti nad naším nečekaným shledáním.
„Co by to nebylo možné? Jinak byste mě tady přece nenašel, sir," odpověděl. „Ale k takové otázce mám asi větší oprávnění já než vy. Co tady děláte vy? Kdo vám vůbec dovolil vstoupit do našeho tábora?"
Takové uvítání jsem nezasluhoval, a tím míň očekával. Ale přizpůsobil jsem se. Se slušnými lidmi jedná Old Shatterhand slušně, s nezdvořáky se prostě nebaví. Pravil jsem proto ještě chladněji a odměřeněji než on:
„Jak chceš."
Otočil jsem se k němu zády a stejnou cestou, jak jsem přišel, jsem opatrně sestoupil zase do údolí.
V klidu jsem dokončil svou obchůzku a po delší chvíli jsem se blížil zase k tábořišti.
Zatím se setmělo. Ve středu široké kotliny šlehaly vysoko plameny ohně, kolem kterého se shromáždili všichni přítomní obyvatelé Doupěte. Seděl mezi nimi i Harry, který tady zřejmě měl, jak jsem brzo poznal, po všech stránkách stejná práva jako ostatní, dospělí muži. Připadalo mi, že se na mě teď jeho oči dívají trochu jinak než předtím.
Muži vypravovali řadu příhod a dobrodružství, které zažili. Se zájmem jsem ty historky poslouchal, ale nakonec jsem se zvedl, abych se podle svého zvyku před spaním poohlédl po Hatátitlovi. Odešel jsem od ohně a vykročil do tmy, nad kterou se hvězdnatá obloha klenula tak mírně a usměvavě, jako by ty milióny jejích světel nezářily na zemi, kde se

bytosti na nejvyšším stupni vývoje proti sobě stavějí se zbraní v ruce a upírají si navzájem právo na život.
Tiché, radostné zařehtání z křovin vroubících potok mě přivolalo k Hatátitlovi, který mě poznal a který mi teď otíral hlavu
o rameno. Od chvíle, kdy mě vynesl z toho strašného požáru, mi byl dvojnásob milý. Mazlivě jsem mu tiskl tvář na jeho štíhlý, hebký krk a tiše k němu mluvil.
Lehké zafunění, které u něho vždycky znamenalo určité varování, mě upozornilo, abych se ohlédl. Blížila se k nám nějaká postava a podle šátku ovázaného kolem hlavy jsem poznal, že je to Harry.
„Odpusťte, jestli ruším," řekl trochu nejistým hlasem. „Vzpomněl jsem si na vašeho Hatátitlu, kterému děkuju za život, a rád bych u nás to hrdinské zvíře přivítal."
„Tady stojí. Nebudu tě při tom vítání svou přítomností rušit. Dobrou noc!"
Poplácal jsem koně a šel pryč. Noc byla jasná a příjemná. Neušel jsem však ani deset kroků, když jsem za sebou slyšel tlumené zvolání: „Sir!"
Zpomalil jsem krok. Harry mě dohonil a rozpačitě ze sebe vysoukal
„Já jsem vás prve urazil!"
„Urazil?" opáčil jsem klidně, ale chladně. „To se mýlíš. Vždycky si můžeš být jistý mou shovívavostí, ale urazit mě nemůžeš nikdy."
Trvalo chvíli, než našel odpověď.
„Tedy mi odpusťte můj omyl!"
„Rád. Jsem zvyklý na to, že se ve mně lidé mýlí."
„Vaši shovívavost nebudu už nikdy vyžadovat!"
„Ale vždycky na ni můžeš spoléhat."
Otočil jsem se a šel jsem dál, ale on mě jedním skokem opět dohonil a dotkl se mého rukávu.
„Mr Shatterhande!" Jeho hlas zněl tak prosebně, že jsem se bezděčně zastavil. „Teprve teď jsem se dověděl, kdo jste, a tak jsem si uvědomil, jak jsem k vám byl nespravedlivý. Old Shatterhand nemůže být ani zbabělý, ani žhář. Ale myslel jsem, že to, co jste mi v New Venangu tenkrát nakonec říkal, byla tajná hrozba, kterou jste potom ze zlosti splnil. Já vás proto… prosím, abyste mi to všechno odpustil."
„Dobře, Harry, rád přijímám tvou omluvu. Byl jsi tenkrát ráno po tom ohni moc vyčerpaný a nebyl jsi schopen rozumně myslet. Už o tom nemluvme! Tady máš mou ruku! Od téhle chvíle jsme přátelé."
Chlapci se očividně ulehčilo, bylo to zřetelně znát i na jeho hlase, který dostal opět svůj jasný tón. Ihned se vpravil do nové situace a svým obvyklým způsobem, napodobujícím řeč dospělých, prohlásil:
„Máte pravdu, osobní věci teď stranou! Ale vy jste mi s nasazením života zachránil i mého otce! Dovolte, abych vám aspoň za to poděkoval tak upřímně, jak…"
„Nech toho!" přerušil jsem ho rychle. „Udělal jsem jen to, co by udělal na mém místě každý poctivý zálesák. Takových a podobných věcí se děje přece plno. Co jeden udělá pro druhého, to mu už předtím udělal možná desetkrát někdo třetí, a nestojí to dohromady za řeč. Nesmíš soudit jen podle toho, že se to týká tvého otce, jsi už rozumný mládenec."
„Nejdřív jsem byl nespravedlivý já, ale teď jste nespravedlivý vy, a to sám k sobě. Chcete byt nespravedlivý i ke mně?"
„To víš, že nechci."
„Smím vás tedy o něco poprosit?"
„Jistě. O co ti jde?"
„Abyste mi to radši vytkl, když udělám nějakou chybu, rovnou a bez milosti, než abyste byl ke mně jen tak shovívavý! Uděláte to?"
„Udělám," zasmál jsem se.
„Díky! A teď se mnou pojďte zase k ohni a dejte všem dobrou noc. Já vám potom ukážu, kam vás uložíme. Musíme jít brzo spát, protože ráno vyrážíme časně."
„Ano? A kampak?" podivil jsem se.
„Mám na Včelím potoku nalíčené pasti a otec by rád, abyste se šel se mnou podívat, co se chytne."
Netrvalo ani pět minut, a stanuli jsme před jedněmi z těch kožených dveří ve skále, které jsem viděl při procházce. Harry je odhrnul a zavedl mě do tmavé kobky, kterou však světlo sloupku z jeleního loje brzy příjemně zjasnilo.
„Tady se vám bude dobře spát, sir," vysvětlil Harry. „Naši lidé se stahují do těchhle jeskyněk, když se bojí, že je pod širým nebem chytí revma," dodal moudře.
„A ty jako myslíš, že já už tohohle zlého společníka znám taky?" zasmál jsem se.
„To ne, ani vám to nepřej u. Ale v údolí je vlhko, protože sem pro ty vysoké skály kolem nemůže vítr, aby se to tu vysušilo. Ale opatrnost nikdy neuškodí, tak nějak se to prý říká tam ve Starém světě, ne? Dobrou noc!"
Byl jako vyměněny, veselý a povídavý. Podal mi ruku a s přívětivým pokývnutím hlavou odešel.
Když jsem osaměl, rozhlédl jsem se po své „ložnici". Nebyl to výtvor přírody, nýbrž malá komora vytesaná ve skále lidskou rukou. Kamenná podlaha i stěny byly obloženy vydělanými kůžemi a u zadní stěny stálo lůžko, které bylo spíš širokou lavicí zrobenou z hladkých třešňových kmínků, kde na silné vrstvě měkkých kožešin ležel větší počet pravých navažských pokrývek.
Na několika dřevěných kolících zaražených do puklin ve skále visely předměty, podle kterých jsem soudil téměř s jistotou, že mi Harry postoupil svůj vlastní útulek.
Pouze velká únava, kterou jsem teď už přece jen začal pociťovat, mě svedla k tomu, že jsem zůstal v té malé uzavřené prostoře. Kdo byl totiž zvyklý trávit noci v nekonečnosti volné, otevřené prérie, ten se může jen těžko odhodlat, aby se hned nato uzavřel ke spánku v těsné kobce, které civilizovaný člověk říká pokoj.
Kdoví, ale možná právě ta uzavřenost mého „hostinského pokoje" způsobila, že mě spánek tuto noc sevřel ve své

náruči trochu pevněji než obvykle. Probudilo mě teprve hlasité volání:
„Oho, sir, tak se mi zdá, že se vám dneska nějak nechce z peřin, jestli se nepletu. Co kdybyste se trošku protáhl, to se ví, ne do délky, ale do výšky! To vám udělá moc dobře, hihihihi!“
Posadil jsem se a upřel rozespalé oči na zlomyslníka, který se na mě šklíbil v odhrnutých kožených „dveřích“. Včera měl jen pušku, ale teď měl úplnou traperskou vystroj. Zřejmě už na mě čekal důkaz, že hodlá jít s námi.
„Hned jsem hotový, milý Same.“
„To taky doufám. Malý sir tam stojí už nejspíš u díry.“
„Vy jdete ke Včelímu potoku taky?“
„Už asi jo jestli se nepletu. Malý sir přece nemůže nést všecko nádobíčko sám.“
Vyšel jsem ven, a když jsem se rozhlédl, spatřil jsem, že Harry na mě už opravdu čeká u východu z údolí. Sam si hodil několik pastí, svázaných řemenem, přes rameno a zamířili jsme k soutěsce.
„Koně nebereme?“ zarazil jsem se.
„Na co, ledaže by nám to vaše zvíře pomohlo klást železa nebo vytahovat z řeky bobří cvalíky, hihihihi. Ale nezdržujte se, musíme pořádně natáhnout pedály, jestli tam nemáme zkysnout do večera. Jen hezky pojďte!“
„Ale já se musím napřed podívat na Hatátitlu, milý Same!“
„To je zbytečné. Malý sir ho už obstaral, jestli se nepletu.“
Velmi mě tou zprávou potěšil. Harry, takové ranní ptáče, se tedy o mého věrného koně postaral ještě za svítání! Právě jsem se tomu chtěl podivit, ale vtom jsem viděl Vinnetoua, jak se k nám ještě s jedním lovcem a Harrym právě brodí přes potok.
Vinnetou, který nás přišel jen vyprovodit, se s Harrym rozloučil typicky indiánským přáním:
„Syn Ribanny je silný jako bojovníci od břehů Gily. Jeho oči uvidí mnoho bobrů a jeho ruka ani neunese tíhu kožešin.“
Když si všiml mého pohledu, kterým jsem se rozhlížel po údolí, ihned pochopil, koho hledám, a upokojoval mě:
„Můj bratr Šárlí může klidně odejít. Vinnetou se mu postará o koně, který má taky lásku Apačovu.“
Úsměvem jsem mu poděkoval.
Když jsme prošli soutěskou i rozsedlinou, obrátili jsme se opačným směrem, než kterým jsme včera přijeli, tedy doleva, a sledovali říčku až k místu, kde se vlévala do Mankizity.
Břehy řeky byly zarostlé téměř neproniknutelným houštím. Po kmínčích stromků se vzhůru vinuly úponky divoké révy, přebíhaly po keřích z větve na větev, pevně spletené se jako girlandy spouštěly z výšky a po dalším stromku zase šplhaly vzhůru, takže vytvářely hotovou džungli, do které se mohl člověk dostat jen za pomoci nože.
Malý Sam šel stále před námi. Svou postavičkou a košatým nákladem na zádech mi živě připomínal potulné prodavače pastiček a jiného drátěného zboží, kteří chodívali u nás doma od vesnice k vesnici. Třebaže jsme v blízkosti nemuseli předpokládat žádného nepřítele, vyhýbaly se jeho velikánské boty s obdivuhodnou hbitostí každému místu, kde by mohly zanechat zrádnou stopu, a jeho malá očička střílela hned doleva, hned doprava přes bohatý podrost, který svou bujností a šťavnatostí mohl závodit s hýřivou plodností mississippského údolí.
V jednom místě nadzvedl malý traper hustou spleť šlahounů, sehnul se a podlezl pod nimi.
„Pojďte, sire“ vyzval mě tiše Harry. „Tady začíná naše bobří stezka.“
Za zelenou oponou se opravdu táhla houštinou úzká a poměrně volná pěšinka. Šli jsme tiše a opatrně tou divokou změtí nejrozmanitějších rostlin, keřů i stromů, až se Sam po nějaké chvíli při jakémsi vrzavém písknutí, které k nám dolehlo od vody, zarazil a s prstem na ústech se k nám otočil.
„Tady je to,“ zašeptal Harry. „Hlídka asi něco zvětřila.“
Chvíli jsme čekali, ale protože kolem dokola vládlo nejhlubší ticho, plížili jsme se opatrně dál, až jsme dorazili k záhybu řeky, odkud se nám naskytla podívaná na slušně velkou bobří osadu, jejíž uklidnění obyvatelé byli už zas v plné práci. Daleko do vody se z břehu táhla pevná štíhlá hráz, tak úzká, že by po ní mohl přejít leda jeden opatrný člověk; její čtyřnozí stavitelé se však horlivě činili, aby ji ještě zpevnili a rozšířili. Na protějším břehu jsem viděl několik dalších pilných zvířat, jak svými ostrými zuby pilně ohlodávají dolní části štíhlých stromků, aby se musely skácet do vody. Jiní bobři obstarávali dopravu stavebního dřeva tím, že uhlodané klacky a větve strkali po hladině před sebou, a skupinky dalších zase zpevňovaly stavbu mastnou zeminou, kterou si přivážely z břehu, a tlapkami a širokým ocasem, používaným jako zednická lžíce, tou zvláštní maltou omazávaly spleť dřev a větví, tvořících kostru hráze.
Se zájmem jsem se díval na počínání toho čilého nárůdku a zvláštní pozornost jsem věnoval krásnému, obzvlášť velkému bobrovi, který seděl v bdělé vztyčené pozici na hrázi a podle všeho držel stráž. Chovali jsme se tak tiše, že o nás zvířata nemohla mít ani tušení. Přesto najednou zastříhal ten macek kratičkýma ouškama, kupodivu mrštně se otočil, vyrazil pronikavý varovný signál a v příštím okamžiku zmizel pod vodou.
Ve zlomku vteřiny následovali jeho příkladu všichni ostatní. Bylo zábavné pozorovat, jak při potápění vystrkovali zadeček nad vodu a naplocho a prudce bili svým širokým, placatým ocasem do hladiny, že se po okolí rozléhaly rány jako z pušky a voda stříkala vysoko kolem.
Teď ovšem nebyl rozhodně vhodný čas bavit se žertovnou podívanou, protože příčinou toho vyrušení bobrů nemohlo být nic jiného než to, že se blíží nějaký nepřátelský tvor. A největším nepřítelem těchto zvířat odjakživa byl a je člověk.
Ještě nezmizel poslední bobr pod hladinou, a už jsme leželi, zbraň v ruce, pod hluboko svěšenými větvemi několika jedlí a s napětím očekávali, kdy se objeví rušitel míru. Netrvalo dlouho, a kus proti proudu nad námi se zachvěly špičky rákosí. Ještě pár okamžiků, a spatřili jsme dva Indiány, plížící se podél řeky dolů. Jednomu viselo přes rameno několik pastí, druhý nesl pět šest kůží. Oba byli plně ozbrojeni a způsob jejich chůze i držení těla prozrazoval, že počítají s blízkostí nepřítele.
„Sákryš!“ zasyčel Sam mezi zuby. „Pacholci jedni! Padli na naše pasti a sklidili, co neseli, jestli se nepletu! Ale jen počkejte, holomci, však uvidíte, zač je toho loket! Ona vám už moje Líza poví, komu ty kůže i železa patří!“

Přitáhl si pomalu pušku a začal si ji připravovat ke střelbě. Já jsem si však uvědomil, že nejdůležitější ze všeho teď je neztropit žádný hluk, a vzal jsem proto starého trapera za rameno. Byli to totiž Ponkové, a z barev, kterými měli pomalované tváře, mi podle toho, co mě učil Vinnetou, muselo být zcela jasné, že nejsou na lovu, nýbrž na válečné stezce. Nebyli tu tedy jistě sami a každý výstřel jim mohl přivolat vydatnou pomoc nebo alespoň pár hlídek, které by zverbovaly ostatní.
„Vjel do vás rarach nebo co, Same?“ varoval jsem ho. „Nestřílet! Vykopali válečnou sekyru a jistě nejsou jen dva.“
„Mám snad oči, to už vidím taky,“ zašeptal krvelačný mužík a sklonil pušku. „To se ví, rozhodně bude lepší tiše je zapíchnout…“
„Vemte nůž, Same, a jdeme! Každý jednoho!“
„To je ono, sir,“ souhlasil Sam a neodpustil si tiché lamento: „Čtyři z našich nejlepších pastí! Každá za půlčtvrta dolaru! Taková škoda! Ukrutně mě bude těšit, když k těm ukradeným kůžím přidají ještě ty svoje!“
„Tak kupředu, Same, než bude pozdě!“ vybídl jsem ho tiše.
Oba Indiáni se teď kousek od nás zastavili a obráceni k nám zády si tiše něco šeptali a přitom pátrali po otiscích nohou.
Sunul jsem se nehlučně kupředu, nůž mezi zuby a bez pušky. Vtom jsem těsně u ucha uslyšel naléhavé zašeptání:
„Zůstaňte tady, sir, udělám to za vás!“ To promluvil Harry.
Vymrštil se jako lasička a současně s ním kupodivu stejně mrštně i Sam. V mžiku skutečně oba zvědy zneškodnili, a když se Sam opět ke mně připojil, řekl jsem mu pouze:
„Teď musíme jednat, Same, jinak máme Ponky na krku dřív, než se nadějem. Nejdůležitější je hned Old Firehanda i ostatní varovat. A taky mi připadá, že by bylo záhodno trošku se poohlédnout po hlavní tlupě rudochů, abychom zjistili jejich sílu a mohli se potom podle toho zařídit.“
„Máte pravdu, sire“ přikývl Sam. „Záhodno by to bylo, jestli se nepletu! Vsadím svoje mokasíny proti baletním střevíčkům, že se tady co nejdřív ukáže těch darebáků ještě víc. Vy a malý sir se tedy vraťte do Doupěte a varujte je tam, a já si to zatím odšupajdím po stopě těch rošťáků zpátky, abych se dověděl něco víc, než co nám ráčila prozradit přítomnost těchhle dvou.“
„Nechtěl byste radši jít za otcem sám, Hawkensi?“ vmísil se do toho Harry. „Vy to umíte s těmi pastmi líp, a na výzvědy bychom šli my. Čtyři oči vidí víc než dvě.“
„Hm! Když mladý pán Harry jinak nedá, tak co můžu dělat, jestli se nepletu. Ale jestli to nějak prošvihneme, tak moje vina to nebude!“
„Nedělejte si hlavu, staroušku,“ odbyl ho chlapec, „přece už víte, že rád dělám všechno samostatně. Pojďme, sire“
Harry nechal malého trapera stát a už se protahoval houštinou hbitě dál.
Vyměnil jsem se Samem několik nejnutnějších slov a pak jsem následoval energického chlapce do křoví.
Třebaže situace vyžadovala, abych veškerou pozornost věnoval svému okolí, nemohl jsem se ubránit, abych nesledoval počínání chlapce, který se s obratností zkušeného zálesáka prodíral neslyšně houštím a při každém pohybu skýtal obraz nejbedlivější opatrnosti. Ve způsobu jeho plížení jsem jasně poznával Vinnetouovu školu.
Bylo vidět, že se opravdu musel s loveckým prostředím seznamovat odmalička, že musel mít zážitky, které zbystřily jeho smysly, ale zároveň otupily jeho citlivost a vůbec daly běhu jeho životních osudů jiný směr, než mívají děti v jeho věku, ať už bílé nebo rudé.
Prodírali jsme se kupředu bez zastávky skoro hodinu, až jsme dorazili k další bobří osadě, kde však bylo pusto a ticho všichni obyvatelé byli zřejmě zalezlí ve svých hradech.
„Tady jsme měli nalíčené ty pasti, co nám je ukradli ti Indiáni prvně,“ řekl Harry. „A o kus výš se vlévá Včelí potok, to je to místo, kam jsme původně chtěli jít. Ale dopadne to asi jinak, viďte koukám, že ty stopy vedou do lesa, odtamtud oba vyšli. Jdeme!“
Užuž se chystal zas vyrazit dál, ale ještě jsem ho zadržel:
„Počkej, Harry!“
Chlapec se na mě tázavě podíval.
„Nechtěl by ses raději vrátit a všechno další nechat jenom na mně?“ zeptal jsem se.
„Co vás to napadlo?“
„Nemůžeš vědět, jaké nás tam vpředu třeba čeká nebezpečí!“
„Co bych nemohl! Rozhodně nemůže být větší, než jaké jsem už zažil a šťastně přestál!“ nedal se chlapec odbýt a netrpělivě pátral očima po dalších stopách. „Nebo si snad myslíte, sir, že se při pohledu na pestře pomalovaného muže vyděsím?“ dodal pohrdlivě.
Vyrazili jsme tedy po stopě dál. Odbočila teď od řeky a vedla nás mezi štíhlými kmeny řídkého vysokého lesa, který nad námi vytvářel hustou klenbu zelené střechy. Šli jsme po koberci vlhkého mechu, kde bylo každý otisk nohy zřetelně znát.
Po chvíli se Harry, který šel ještě stále první, zastavil. Najednou se totiž ve stopě dalo rozeznat, že čtyři muži, kteří šli spolu, se zde rozdělili. Oba, s nimiž jsme se setkali, byli plně válečně vyzbrojeni. Nebylo důvodu, proč by stejně vyzbrojeni nebyli i druzí dva. Ba bylo to dokonce pravděpodobné šlo nejspíš o dvě dvojčlenné hlídky pátračů! To znamenalo, že se něco chystá, že tu je někde shromážděn větší počet bojovníků jejich kmene Ponků. A že Ponkové vážili takovou dlouhou cestu přes území různých nepřátelských kmenů až sem, to už muselo mít vážnou příčinu!
Ponkové, a právě tady? Nesouvisí to snad všechno s nezdařeným útokem na vlak? Nemá to být jedna z oněch mstivých výprav, na kterých dovedou Indiáni nasadit všechno, jen aby smyli pohanu porážky anebo ztráty?
Celá ta úvaha mi bleskla hlavou, dříve než se Harry ozval otázkou:
„Co teď? Tyhle nové stopy odbočují směrem k našemu Doupěti. Ale o něm se nesmí nikdo dovědět! Budeme je sledovat, sir, nebo se rozdělíme?“

„A tahle čtverá stopa vede v každém případě k tábořišti," dodal jsem. „A v tom tábořišti Ponkové prozatím vyčkávají, jaké zprávy jim přinesou jejich zvědové. Především tedy musíme tam, k jejich táboru, abychom zjistili, kolik jich je a jaké mají úmysly. Vchod k vašemu skalnímu hradu přece střeží hlídka, a ta už udělá svoje, aby jeho tajemství uchránila, neboj se."
„Máte pravdu, sir. Půjdeme tam!" nadchl se chlapec.
Les se táhl nejen po celém svahu, po němž jsme od řeky vystoupili, ale ještě hezky kus dál do roviny, která byla místy rozryta hlubokými skalnatými roklemi, bujně zarostlými kapradím a divokým maliním. Právě jsme se blížili k jedné z těchto strží, když mě v nose slabě zalechtal přičmoudlý pach. Někde nablízku je oheň! Ihned jsem se zastavil a zbystřeným zrakem jsem přejížděl sloupoví lesa. Opravdu! Na jednom místě jsem rozeznal lehounký, jako nitka tenký sloupek kouře, často přerušovaný nebo zcela mizející, přelétavě stoupající zrovna před námi do korun stromů. Takový kouř mohl vydávat jedině indiánsky oheň.
Zadržel jsem Harryho a upozornil ho na svůj objev.
„Lehni si tamhle za to houští," řekl jsem mu. „Půjdu se na ty lidi tam dole podívat."
„Proč ne taky já?" namítl Harry nespokojeně.
„Jeden stačí. Ve dvou je i dvakrát větší nebezpečí, že nás odhalí."
Nepříliš ochotně poslechl, a jak odcházel stranou, rozumně přitom zahlazoval všechny svoje stopy. Já jsem se mezitím plížil zeleným přítmím lesa dál, a to tak, že jsem se kryl za jednotlivými stromy.
Když jsem se dostal k okraji jámy, ustrnul jsem.
Na dně nevelké rokle sedělo nebo leželo těsně k sobě namačkáno takové množství rudochů, že to bylo až neuvěřitelné. Dole u zúženého východu ze strže stál jako železný sloup mladý dlouhovlasý bojovník a také nahoře na okraji jsem z obou stran zpozoroval stráže, ale moje přibližování jim naštěstí uniklo.
Zkoušel jsem tábořící spočítat, a proto jsem je bral jednoho po druhém, ale brzo jsem překvapením přestal. Nemohl jsem uvěřit svým očím je to vůbec možné? Nejblíž u ohně seděl bílý náčelník Parranoh čili Tim Finnetey, jak ho jmenoval Old Firehand. Viděl jsem tu jeho zvláštní tvář tenkrát po boji u železnice příliš zřetelně, než abych se teď mohl mýlit. A přesto jsem si pořád myslel, že mě šálí zrak na hlavě měl totiž tu nejnádhernější hustou kštici, ačkoli mu přece Vinnetou vzal skalp a má ho dosud přivázaný k opasku! Což ten lotr skutečně vstal z mrtvých?
Z úvah mě vyrušil rudoch, který stál na stráži na tomto okraji rokle a nyní pomalu vykročil právě ke skupince balvanů, za kterými jsem se v leže kryl. Musel jsem proto svou pozorovatelnu co nejrychleji opustit.
Když jsem se šťastně vrátil k Harrymu, řekl jsem mu stručně, co jsem viděl, a potom jsme šli zpátky až k místu, kde se čtverá stopa dělila na dvě dvojité. Odtamtud jsme pak sledovali tu odbočující, která vedla hustou změtí podrostu stále rovně směrem k údolí, kterým jsme včera přijeli a kde nás stavěl hlídkující Sam Hawkens.
Bylo mi teď jasné, že si Ponkové opatřili posily a potom nás krok za krokem od trati sledovali, aby se nám v příhodný okamžik pomstili. Náš pobyt v tichém zákoutí prérie, ta klidná doba, než se Old Firehand dostatečně zotavil, jim poskytla dost času, aby mohli svolat značný počet bojovníků a důkladně se na odvetu připravit. Nemohl jsem ovšem pochopit, proč by kvůli nám třem shromažďovali takové množství rudých mužů, pokud jsem nechtěl připustit, že Parranoh tuší něco o skryté lovecké osadě a má spadeno nejen na nás tři, ale na všechny její obyvatele.
Oba rudí zvědové nám slušně proklestili cestu, takže jsme postupovali poměrně rychle. Nemohli jsme už být nijak zvlášť daleko od údolí s říčkou, které leželo kolmo k našemu směru, když jsem znenadání zaslechl, jak za hustým křovím něco slabounce cinklo.
Pokynem ruky jsem naznačil Harrymu, aby se schoval, vrhl jsem se na zem a obloukem jsem se plazil kolem houštinky. První, co tam nepatřilo a co jsem uviděl, byla hromada bobřích želez a vedle nich dvě křivé nožičky v obrovských botách.
Byl jsem doma. Kdo jiný to tu mohl ležet než náš malý Sam? Ale jak jen se dostal zrovna sem, když podle naší domluvy už měl být dávno v Doupěti? Nemělo ovšem smysl to hádat, stačilo se ho prostě zeptat. Jenže když jsem se už tak neslyšně připlížil, chtěl jsem toho využít, abych se aspoň trochu pobavil tím, že ho nečekaně přepadnu.
Tiše, tichounce jsem vztáhl ruku po jeho pušce, kterou měl položenou vedle sebe, přišoupl si tu starou, předpotopní Lízu po zemi opatrně k sobě a natáhl její zrezivěly kohoutek. Když potom klapl, vyletěl Sam tak prudce, až si o vyčnívající větve zachytil a strhl hučku i s parukou, a pod nosem, hrajícím všemi duhovými barvami, se mu mezi chlupy objevila zející díra velká jako koláč.
„Same," zašeptal jsem, „zavřete tu pusu, nebo vám do ní nacpu všechny tyhle pasti!"
„Ještě štěstí, že jste mě tak vyjukal vy, sir, jestli se nepletu," koktal malý lovec, ale přes všechno zděšení nevydal ani jediný neopatrný zvuk a hbitě si zase narazil na hlavu uměly skalp i s kloboukem. „Vem vás čert! Projelo mi to celým tělem, jestli se nepletu, protože kdyby to byl nějaký rudoch, tak…"
„Tak byste si už víckrát nepochutnal na medvědích tlapách, viďte?" doplnil jsem ho. „Tu máte svou práskačku! A teď mi povězte, kde se tady berete a co vás to napadlo tady spát?"
„Spát? Já přece vůbec nespal, i když jste se mi dostal až na tělo. Jen jsem spekuloval o tom, že si musím ještě dojít pro ty dva
skalpíky." Chvíli po mně střílel zpod klobouku očima a pak zabručel: „A nemusíte hned všem tam uvnitř dávat k lepšímu, že jste starého Sama přepadl!"
„Slovo muže!" slíbil jsem mu s úsměvem.
„A kde jste nechal mladého pána Harryho?" vzpomněl si najednou.
„Stojí tamhle kousek dál. Slyšeli jsme cinknout vaše pasti, tak jsem chtěl vědět, kdo to tady vyzvání."
„Vyzvání? Prokrindapána, to to bylo tak slyšet? Same, Same, jsi ty ale kus trdla!" hořekoval malý lovec nad sebou. „Snad to neslyšeli až nahoře v Kanadě? Já mezek hloupá, jestli se nepletu! Ale řekněte, sir, jak to, že jste zabrousili

tímhle směrem? Po stopách těch dvou rudochů?“
Přisvědčil jsem a vyprávěl mu o svém překvapivém objevu.
Sam poslouchal a ani nedutal.
„Hm, hm!“ pokyvoval rozšafně hlavou. „Na to teda padne moc prachu, sir, moc prachu! To já zase šel tady podle vody se svými železy a najednou zmerčím dva Indiány, jestli se nepletu, zrovna tamhle u toho keře byli nejvýš osm kroků ode mě. Hned jsem se skrčil do křoví a pak jsem viděl, jak se rozdělili, jeden jde po vodě dolů a druhý nahoru, čenichají teď v údolí. Ale hádám, že se se zlou potážou. Jednoho jsem nechal projít kolem a pak jsem se schoval za tohle roští. Až se ti vandráci zase tady u mě sejdou, tak se jich zdvořile zeptám, co viděli. Kdybyste mi chtěl pomoct, sir, tak sebou radši hejbněte na druhou stranu, abychom je dostali mezi sebe!“
„Podívejte, Same, nebezpečný pro Doupě by mohl byt z těch dvou jen ten, co se dal tady doprava. A kdyby nic nenašel, musíme za všech okolností nechat běžet oba tyhle Ponky. Na přípravu k obraně potřebujeme čas, a ten budeme mít, jen když se jim neukážeme.“
„No, hezky jste si to vymyslel, sir, hezky, ale budiž. Však on tanec přece jednou začne, a potom už ty klacky klepneme pořádně přes paťáty, jestli se nepletu. Ale malý sir by ještě mohl ze samé nedočkavosti provést nějakou hloupost, tak za ním radši běžte!“
Vrátil jsem se k Harrymu, a když jsem mu stručně řekl, co jsem se dověděl, zaujali jsme místo naproti Samovi a čekali, až se oba rudoši vrátí.
Byla to dlouhá zkouška trpělivosti, protože uplynulo několik hodin, než jsme konečně zaslechli blížit se tiché kroky. Byl to první z očekávaných zvědů, starý, protřelý bojovník, který už neměl pro ukořistěné skalpy svých nepřátel dost místa na opasku, takže si jimi ozdobil i vnější švy svých širokých nohavic, z nichž mu teď visely v hustých chomáčcích od pasu až po lýtka.
Z jeho bezstarostné neuspěchané chůze jsme poznali, že nemá o naší přítomnosti ani o Doupěti nejmenší tušení. Oddychl jsem si, protože tím aspoň nehrozilo bezprostřední zbytečné krveprolití, a dokonce byla naděje, že Doupě zůstane vůbec neodhaleno.
Kroky starého rudocha již odšustily, když se ukázal i druhý zvěd, přicházející z opačné strany, z té, kde nebylo Doupě, a taky ten se dal směrem, odkud jsme předtím přišli s Harrym. Počkali jsme ještě chvíli a potom jsme se vrátili do Doupěte ve stejné sestavě, v jaké jsme ráno vyšli.
Před bránou jsme vyhledali muže na stráži, který tam ležel ukryt pod ochranou hustého křoví a jistě musel zpozorovat rudocha, opatrně se ploužícího jen ve vzdálenosti několika kroků od něho.
Byl to Will Parker.
Sam se na něj s pohrdáním podíval a odevzdaně zavrtěl hlavou:
„Ty jsi beznadějný greenhorn, Wille, a greenhornem taky zůstaneš, dokud tě jednou rudoši nechytnou za pačesy, jestli se nepletu. To sis vážně myslel, že si ten Indián vyšel jen tak špacírem na maliny, žes mu nefoukl něco do těla?“
„Same Hawkensi, drž jazyk za zuby, nebo to fouknu do těla tobě!“ zavrčel napadený. „Will Parker, a greenhorn Takové špásování by už stálo za špetku prachu, ty nádivo stará! Jenže tvé mámy syn není dost chytrý, aby věděl, že zvěda nechá správný zálesák běžet, aby na sebe neupozornil ostatní!“
„Měj si pravdu, drahoušku Wille, jestli totiž nestojíš o to, dostat se Indiánům na kůži, hihihihi!“ ukončil Sam své žvanění a zamířil k říčce, ale než zmizel mezi skálami brány, ještě se otočil a varoval naši hlídku:
„Ale teď vážně, Wille! Měj oči na stopkách, támhle kus dál v lese je v jedné roklině hnízdo plné rudochů a luků. Mohli by dostat chuť strkat nos třeba i do tvých kapes. Bylo by tě škoda, jestli se nepletu, věčná škoda, drahoušku!“
Zavalen svým nákladem pastí pročvachtal se potom před námi bránou a capal roklinou i soutěskou v tunelu, až jsme za chvilku stanuli na prahu naší kotliny. Jediný ostrý hvizd starého trapera stačil, aby se ihned seběhli všichni obyvatelé Old Firehandova tajného úkrytu a s napjatou pozorností vyslechli zprávu o našem dobrodružství.
Old Firehand poslouchal celou dobu mlčky. Když jsem s ním ale potom poodešel stranou a řekl mu o Parranohovi, uklouzl mu výkřik nejen údivu, ale zároveň i radosti:
„Víte určitě, že jste se nepřehlédl, Shatterhande? To bych pak mohl splnit, co jsem si přísahal, a dostat toho lotra do těchhle svých pracek! Vždyť já celá léta netoužím po ničem víc než po tom!“
„Mýlily mě jen ty vlasy.“
„Nesmysl, můžou být umělé! Podívejte se na Hawkense! Zřejmě tenkrát v tom ranním šeru šla vaše rána trošku vedle. Jeho čeládka ho potom našla a odnesla. A než se zahojily moje rány, taky on se postavil na nohy, dal nás pozorovat a pak za námi táhli až sem! Je to hrozná krvežíznivost, co tyhle Ponky žene!“
„Ale proč nás asi nenapadli už cestou, sir?“ uvažoval jsem.
„Nemám tušení. Parranoh k tomu má jistě svůj důvod. No, však se ho taky jednou dovíme. Ale poslyšte, nejste moc ušlý, Shatterhande?“
„Ani v nejmenším.“
„Musím toho člověka vidět na vlastní oči. Nešel byste tam znovu se mnou?“
„Milerád. Jenom bych vás chtěl upozornit, v čem vidím největší nebezpečí. Ponkové možná vyšlou zvědy znovu, a už ne jenom čtyři. Nedá se vyloučit, že se mezi ně nějak dostanem a zůstaneme pak třeba od našich odříznuti.“
„To všechno je pravda. Jenže já tady nevydržím dřepět a klidně čekat, až nás najdou!“ namítl temperamentní Old Firehand. „Dicku!“
Dick Stone byl včera celý den pryč „shánět maso“, a viděl mě a pozdravil se se mnou vlastně až teď.
Old Firehand se ho zeptal:
„Slyšel jste, o co jde?“
„To si můžu domyslet.“

„Doběhněte si pro pušku! Půjdeme se podívat na rudochy.“
„Výborně, sir. Jedeme?“
„Ne. Jdeme pěšky, vezmeme to jen k té roklině v lese. Ale ostatní ať sebou hodí a zamaskují jámy s kožešinami drnem. Člověk nikdy neví, jak to dopadne, a kdyby se měli rudoši dostat mezi naše skály, tak ať aspoň nenajdou nic, co by se jim mohlo hodit. Harry, ty běž k Willu Parkerovi, a Joe Miller ať dohlídne na pořádek, až budeme pryč!“
„Vezmi mě s sebou, otče!“ zaprosil Harry.
„Zatím mi nemůžeš být nic platný, chlapče. Odpočiň si! Však se dočkáš, taky se jednou dostaneš na nepřítele. Ale zatím ne.“
Harry ještě chvíli škemral, ale Old Firehand trval na svém rozhodnutí, a tak jsme zakrátko šlapali opět ve třech, ale v trochu jiné sestavě, korytem potoka ven z Doupěte.
Venku jsme dali několik krátkých pokynů hlídce a pak zamířili k místu, kde jsem našel schovaného Sama Hawkense. Dostat se k rokli čili „žlabu“ z této strany bylo pro nás v každém případě nejvýhodnější, protože jsme měli možnost krytí na obou stranách.
Ptal jsem se, co je s Vinnetouem. Dověděl jsem se, že odešel z tábora hned ráno po našem odchodu; ale zřejmě se ještě nevrátil, protože jsem ho v Doupěti neviděl. Škoda že nešel s námi, byl by to pro nás na téhle výpravě ten nejlepší průvodce. Nemohl jsem se ubránit jisté starosti o něj. Nedalo se přece vyloučit, že se někde setká s nepřítelem! Stále jsem na něj musel myslet.
Právě jsem se v duchu znovu obíral svými obavami, když tu se náhle vedle nás rozhrnulo křoví a z něho vystoupil právě on! Naše zbraně, po kterých jsme při prvním zašelestění větví bezděky sáhli, zůstaly v klidu, když jsme ho poznali.
„Vinnetou půjde se svými bílými přáteli podívat se na Parranoha a jeho Ponky,“ pravil.
Pohlédli jsme na něj užasle. On tedy o přítomnosti Indiánů věděl!
„Můj rudý bratr už viděl bojovníky nejkrutějšího siouxského kmene?“ zeptal jsem se překvapeně.
„Vinnetou musí bdít nad svým bratrem Šárlím i nad synem Ribanny. Proto je od rána sledoval a viděl, že se připlížili k válečnému táboru Ponků. Parranohovy houfy jsou dosud neztenčeny a jeho myšlenky jsou plné záludné zloby. Vinnetou bílého náčelníka Ponků usmrtí.“
„Ne,“ ohradil se Old Firehand, „náčelník Apačů se ho nedotkne, ale ponechá ho mně!“
„Vinnetou ho už jednou svému bílému příteli daroval!“
„Tenkrát mi ušel, ale podruhé se mu to nepovede, protože ho vlastní rukou…“
To bylo poslední Old Firehandovo slovo, které jsem ještě vnímal, neboť v okamžiku, kdy je vyslovil, jsem zahlédl záblesk dvou očí za keřem, kolem něhož se točila sledovaná stopa. Neváhal jsem ani vteřinu. Jeden skok, a už jsem držel toho, komu patřily.
Byl to člověk, o kterém byla právě řeč Parranoh! Sotvaže jsem se mu ocitl tváří v tvář a skočil mu po hrdle, už to z obou stran zaharašilo a několik Indiánů vyskočilo z křoví svému náčelníkovi na pomoc.
V mžiku vzplanul boj.
Přátelé můj rychlý pohyb zpozorovali a vrhli se ihned na ty, kteří mě napadli. Měl jsem bílého náčelníka pod sebou. S jedním kolenem na jeho prsou, prsty levé ruky zaryté do jeho krku, pravičkou pevně sevřená nepřátelská ruka, která ještě stačila tasit nůž a teď ho svírala v pěsti tak jsem tiskl Parranoha k zemi. Svíjel se pode mnou jako had a zběsile sebou mrskal ve snaze se mě zbavit. Zuřivě kolem sebe kopal a zmítal se jako spoutaný býk a zároveň se obrovskou silou snažil prudce vzepnout do mostu a mne tím ze sebe shodit. Krví podlité oči mu vystupovaly z důlků a nepříčetnou zlostí mu z úst bublaly zpěněné sliny. Měl jsem pocit, že mám pod sebou vzteklé zvíře, které je navíc podlé a záludné. Vložil jsem veškerou sílu do stisku prstů, které jsem mu zatínal do hrdla. Náčelník sebou několikrát křečovitě škubl, hlava mu padla stranou, zkroutil oči a za stále ochabujícího chvění údů najednou natáhl bezvládně nohy. Parranoh byl přemožen.
Konečně jsem se mohl ohlédnout a naskytl se mi obraz, který pero nedokáže popsat. Ze strachu, aby hluk nepřivolal nepříteli pomoc, nepoužil nikdo z mých přátel střelné zbraně. Bojovalo se jen nožem a tomahavkem. Nikdo nestál na nohou, všechno bylo na zemi a válelo se v krvi své i protivníkově.
Vinnetou právě napřahoval tesák na jednoho Ponku, zkrouceného pod jeho koleny. Old Firehand ležel na dalším rudochovi a snažil se od sebe odmrštit jiného, který ho sekal do ramene.
Přiskočil jsem mu na pomoc a srazil útočníka jeho vlastním tomahavkem, který mu Old Firehand předtím vyrazil z ruky. Potom jsem se ohlédl po Dickovi. Ležel na zádech mezi dvěma mrtvými rudokožci, nad sebou chlapa jako horu s rozmáchnutým nožem. Tomu se ale už nepodařilo bodnout, neboť i jeho touze po krvi udělal konec tomahavk jeho kmenového bratra.
Dick Stone vyskočil na nohy, narovnal si údy a protáhl se v celé čahounské výši.
„Ďasa, sir! To teda byla pomoc v pravý čas! Tři na jednoho je přece jen trošku moc, když člověk nesmí střílet! Díky!“
Také Old Firehand mi podával ruku a chtěl právě promluvit, ale vtom mu padl zrak na Parranoha.
„To je Tím Finn…!“ údivem ani nedořekl. „Je to možné? Sám náčelník! Proboha, kdo ho měl v práci?“
„Old Shatterhand porazil náčelníka Ponků,“ odpověděl místo mne Vinnetou. „Velký duch dal mému bratru sílu bizona, který dovede orat zem svým rohem,“ dodal Apač a pohlédl na mě s uznáním a hrdostí.
„Shatterhande, příteli,“ zvolal srdečně Old Firehand, „takového jako vy jsem ještě v životě nepotkal, namouduši ne a co jsem toho už po světě zchodil! Ale kde se v tom křoví vzal najednou Parranoh se svými lidmi, když v něm ještě před chvilkou přece byl Vinnetou?“
„Bílý náčelník zde nebyl dlouho,“ vysvětloval Vinnetou. „Zpozoroval stopy svých nepřátel, sledoval je po jejich stezce a právě sem dorazil. Jeho bojovníci ho ale v duchu sledují, a když se brzo nevrátí, přijdou za ním. Moji bílí bratři musejí

proto rychle následovat Vinnetoua zvláštní zkratkou do Doupěte.“
„Náčelník Apačů má pravdu,“ potvrdil Dick Stone. „Musíme hledět, abychom odsud co nejdříve zmizeli.“
„Dobře,“ souhlasil Old Firehand, kterému crčel z ramene pramínek krve. „Ale rozhodně musíme nejdřív zahladit stopy boje, pokud to půjde. Jděte to kousek napřed omrknout, Dicku, aby nás ještě nakonec třeba nepřekvapilo něco dalšího!“
„Hned, sir, už jdu,“ odpověděl Dick Stone, „ale kdybyste byl tak hodny a nejdřív mi vytáhl ten nůž z těla. Nemůžu se k němu dobře dostat.“
Jeden z jeho tří protivníků mu zabodl nůž do boku, a jak se při zápase váleli, pronikal mu stále hloub do masa. Naštěstí to
nebylo na žádném nebezpečném místě a ukázalo se, že pro Dickovu železnou náturu to je skoro totéž jako píchnutí trnu.
Rychle jsme s Vinnetouem oba přátele aspoň zběžně ošetřili a Dick Stone se otočil k odchodu.
„Ale jak teď odtud dostaneme toho zajatce?“ uvažoval Old Firehand.
„Snad ho budeme muset nést,“ řekl jsem. „Jenže až přijde k sobě, bude s ním těžké pořízení.“
„Co bychom se s ním tahali!“ namítl Dick. „Uděláme smyk, saně, vlek, nebo jak tomu chcete říkat, a na něj tu starou zříceninu přivážeme. Tak ho budeme moct pěkně táhnout za sebou.“
A hned taky několika seky a řezy získal z okolního houští potřebné kmínky i větve, popadl Parranohovu pokrývku, rozřezával ji na pruhy a čile svazoval svůj primitivní vehikl.
Jakmile byl s prací hotov, naložili jsme bezvládného a svázaného náčelníka na vlek a zamířili zpátky do Doupěte. Bylo pochopitelné, že za těchto okolností jsme zanechávali širokou a velice zřetelnou stopu, ale Vinnetou, který šel poslední, se ji snažil zahladit; a s velkou námahou se mu to také alespoň částečně podařilo.

4 NA VČELÍM POTOCE

Svítal nový den. Sluneční paprsky se ještě nedotkly vrcholků okolních výšin a v táboře panovalo dosud hluboké ticho. Já jsem však byl už dávno vzhůru a vylezl na skalní římsu, kde jsem předevčírem večer spatřil Harryho.
Dole v údolí se kolem keřů válely husté chuchvalce mlhy, ale nahoře byl vzduch čistý a jasný a s osvěžujícím chladem mi ovíval spánky. V křoví jsem viděl poskakovat dlaska, který se snažil svou červenou náprsenkou přivábit zdráhavou samičku, kousek výš seděl hnědě skvrnitý drozd a posílal po okolí flétnové tóny svého zpěvu, i jiní ptáci zpívali, cvrlikali a pípali, ale moje myšlenky nebyly u ptačího koncertu a probouzejícího se jitra, nýbrž obíraly se krvavými událostmi včerejšího tak pestrého dne.
Podle zprávy jednoho našeho lovce, který se tiše toulal po okolních lesích a také zpozoroval Ponky, se rudoši shromáždili v ještě větším množství, než jsme se domnívali. Na rovině, která se táhla na jižní straně skalního masívu s Doupětem, totiž objevil náhodou jejich druhé tábořiště, kde měli i koně.
Dalo se tedy s určitostí předpokládat, že jejich válečné tažení není namířeno proti jednotlivým osobám, nýbrž proti celé osadě, a tím byla naše situace ožehavější.
Různé přípravy na očekávaný přepad nám zabraly zbytek včerejšího odpoledne i večer tak plně, že jsme ani nenašli čas rozhodnout o osudu našeho zajatce. Zatím ležel pevně svázaný a dobře střežený v jedné z tmavých skalních komor a právě tam vedla dnes hned po probuzení moje první cesta šel jsem se přesvědčit o spolehlivosti jeho pout.
Uvažoval jsem, že příští dny, možná už příští hodiny mohou přinést nečekaný zvrat celé situace, a právě jsem v duchu podrobně probíral své nynější postavení, když mě najednou z přemítání vyrušil ohlas blížících se kroků.
„Dobré jitro, sire“ pozdravil mě Harry. „Taky nemůžete spát, jak vidím, jako já.“
Poděkoval jsem mu za pozdrav. „V tomhle kraji, kde číhá nebezpečí za každým keřem, patří bdělost k nezbytné výzbroji zálesáka.“
„Vy se těch Indiánů bojíte?“ zeptal se chlapec vyzývavě.
„Vím, že tu otázku nemyslíš vážně,“ odbyl jsem ho. „Ale je nás dohromady všeho všudy čtyřiadvacet a máme proti sobě desetinásobnou přesilu nepřátel. V otevřeném boji se jim ubránit nemůžeme a naše jediná naděje je v tom, že nás neobjeví.“
„Vidíte to nějak moc černě. Čtyřiadvacet takových mužských, jako jsou naši lovci, to už něco vydá! I kdyby rudoši náš úkryt vyslídili a napadli nás, tak si o nás jen roztlučou ty svoje černé hlavy!“
„Já jsem trochu jiného názoru,“ namítl jsem. „Jsou rozzuření, že jsme jim překazili jejich spády u trati Pacifické dráhy, a také určitě vědí, že máme v rukou jejich náčelníka. Když hledali své pohřešované lidi, našli pochopitelně stopy boje i své mrtvé, ale ne Parranoha. To jim asi dodalo. A když už taková početná horda vytáhne za nějakým cílem na takovou dálku jako v tomhle případě oni, tak jistě nebudou chtít odejít s nepořízenou. Ti použijí všech triků a půjdou doslova přes mrtvoly!“
„To je všechno možné, sir, ale přesto to nestojí za takové spekulování. Vždyť já rudochy taky trochu znám. Zbrousili jsme přece jejich loviště od Mississippi až k Pacifiku, od Mexika až nahoru k Velkým jezerům, bili jsme se s nimi, někdy jsme i couvli před jejich přesilou a museli se skrývat. To všechno už jsem zažil, a přesto jsme si ustavičně nad nimi udrželi vrch. Říkám vám, že jsou zbabělí jako staré báby.“
Takové paušální odsuzování všech Indiánů jsem těžko snášel. Díval jsem se pozorně na Harryho, ale neodpověděl jsem mu ani slovem. Kde se to v něm bere? Něco z mé nevole se mi nejspíš zračilo ve zraku, protože chlapec po chvilce pokračoval ještě naléhavěji:
„Myslete si co chcete, sir, ale člověka někdy něco přímo nutí, a když má energickou ruku, neodolá tomu a musí poslechnout, ať už je dospělý muž nebo chlapec. Kdybychom byli včera došli ke Včelímu potoku, jak jsme původně chtěli, byl byste uviděl hrob dvou lidí, které jsem měl ze všech na světě nejradši. Ubili je chlapi s černými vlasy a rudou

kůží, i když vůdcem té bandy byl běloch. Od té doby mi to vždycky škube rukou, když vidím někde vlát indiánsky skalp, a nejeden Indián se už svezl zkrvavený z koně, když třeskla moje pistole! Víte, co je to za pistoli? Z ní proniklo vražedné olovo do srdce mé matky!“
Harry vytáhl z opasku zbraň, o které mluvil, a nastrčil mi ji před oči.
„Vy jste jistě dobry střelec, sir, ale vsadím se, že z téhle staré bouchačky byste na patnáct kroků netrefil ani kmen dubu. A sám jste v New Venangu viděl, co já s tímhle kusem železa dovedu. Můžete si tedy představit, co jsem se nadřel, než jsem si na ni zvykl a nacvičil si ji tak, abych si mohl být vždycky jistý, že mě poslechne. Já umím zacházet s každou zbraní, ale když mi jde o Indiány,tak sahám vždycky jen po téhle pistoli. Přísahal jsem si totiž, že každičké zrnko prachu, které vyhnalo tu smrtící kouli, musí být
zaplaceno životem jednoho rudocha. A myslím, že už nebudu čekat dlouho, a bude to splněno. Pistole, která zabila mou matku, je i nástrojem mé pomsty!“ dodal pateticky, rozohněny svou nenávistí. Byl na něho nehezky pohled, ale cítil jsem, že nemám právo ho odsuzovat, když neznám okolnosti, které v něm tu nesmiřitelnost vzbudily.
„Tu zbraň jsi dostal od Vinnetoua?“
„On vám něco říkal?“ hodil po mně chlapec rychlým pohledem.
„Ano,“ přikývl jsem.
„Všechno?“ zeptal se Harry.
..Nic víc, než co jsi právě slyšel,“ odpověděl jsem.
Chlapec se posadil vedle mě, přelétl zamyšleným pohledem údolí, ležící pod námi, a začal mi najednou nezvykle pokrotlým
hlasem vyprávět:
„Otec byl kdysi ve své staré vlasti nadlesním a měl tam matku a syna a nic mu nescházelo ke šťastnému životu. Ale potom se to prý nějak zvrtlo, změnily se poměry a on se vystěhoval, jako hodně jiných lidí, sem za moře. Po cestě mu umřela žena, a když potom vystoupil na břehu bez peněz, v docela cizí zemi, kde nikoho neznal, chytil se toho prvního, co se mu nahodilo, a pustil se na Západ jako lovec. Syna, který byl tenkrát. ještě malý, nechal u jedné bohaté rodiny, kde se o něj starali jako o vlastního.“
Kdyby nešlo o tak vážné věci, byl bych se musel usmát knižnímu způsobu, o který se ve svém vyprávění pokoušel.
Po tomto úvodu mi Harry líčil další osudy svého otce, jak je znal zřejmě z podrobného vyprávění, takže jsem si mohl udělat mžikem jasnou představu o životních osudech jeho a zároveň také Vinnetouových. Věci se měly asi tak:
Po několika letech různých nebezpečí a dobrodružství, pro která si ho zálesáci začali vážit a nepřátelé se ho obávali, se při jedné lovecké cestě dostal Old Firehand nahoru k Niobraře mezi kmeny Assiniboinů. Tam se prvně setkal s Vinnetouem, který sem přišel z Wyomingu s Inčučunou, aby si na horním toku Mississippi nabrali posvátnou hlínu na kalumety. Apačové byli hosty náčelníka Tášatunka. Spřátelili se s ním a poznali v jeho vigvamu náčelníkovu dceru Ribannu, dívku velice půvabnou, ale také hodnou, a hlavně pracovitou. Žádná z dcer Assiniboinů neuměla tak jemně vydělávat kůže a tak pěkně ušít lovecký oblek jako ona. Přitom byla skromná, i když měla chůzi a držení těla hrdé královny. Její vlasy, černé a nesmírně dlouhé, jí splývaly při chůzi z hlavy v hustých pramenech skoro až na zem. Byla miláčkem Velkého ducha, celý kmen na ni byl pyšný a přirovnával ji k červánkům a divoké horské růži. Mladí bojovníci se předháněli, kdo získá víc skalpů nepřátel, aby jí je mohli položit k nohám.
Ale žádný z nich nenašel v jejích očích milost, protože se zamilovala do toho cizího bílého lovce, i když byl o mnoho starší než všichni její domácí nápadníci. Mezi ty se zařadil i Vinnetou, třebaže byl ještě skoro jinoch.
Bílý lovec lásku Ribanny opětoval. Staral se o její vzdělání, učil ji a mluvil s ní jako s dcerou bledých tváří. A tu k němu jednoho večera přistoupil Vinnetou a řekl:
„Bílý muž je jiný než ostatní děti jeho lidu. Z jejich úst padají lži, jako se písek sype mezi prsty. On však dosud vždy říkal jen pravdu svému příteli Vinnetouovi.“
Na to odpověděl Old Firehand:
„Můj rudý bratr má paži silného bojovníka a je přes své mládí nejmoudřejší u ohně velké rady. Nelační po krvi nevinných. Rád jsem mu podal přátelskou ruku. Mně může povědět všechno!“
A Vinnetou se ho zeptal přímo:
„Můj bílý bratr miluje Ribannu, dceru Tášatunka?“
Bílý lovec nezapíral.
„Je mi milejší než stáda prérie a skalpy nepřátelských bojovníků,“ odpověděl po indiánském způsobu.
„A bude k ní můj bílý bratr vždycky hodný a nebude s ní nikdy mluvit tvrdě? Bude ji ochraňovat před zlým světem?“
„Budu ji nosit na rukou a vytrvám při ní ve všech nesnázích i nebezpečích.“
„Vinnetou zná oblohu i jména a řeč hvězd. Ale hvězda jeho života zapadá a v jeho srdci se brzy rozprostře temná noc. Chtěl si jednou odvést růži od Niobrary do svého vigvamu a pokládat hlavu na její rámě, až se bude unaven vracet z bizoní stezky nebo z vesnic svých nepřátel. Její oko však svítí pro jiného její rty pronášejí jméno dobré bledé tváře. Apač odejde ze země štěstí a jeho noha bude osaměle bloudit po březích Ria Pecos. Jeho ruka se nikdy nedotkne hlavy ženy a nikdy k jeho uchu nedolehne hlas syna. Ale v době, kdy losové potáhnou průsmyky, Apač se vrátí a uvidí, jestli je Tášatunkova dcera Ribanna šťastná. Howgh.“
Vinnetou se tehdy hned otočil, vyšel ven do noci, a když se rozbřeskl nový den, byl i se svým otcem pryč.
Když pak na jaře projížděl Vinnetou krajem, našel Ribannu už jako matku. Její zářící oči mu řekly lépe než slova, jaké štěstí jí bylo souzeno. Vzal jí z náruče dítě, teprve několik dní staré, položil mu ruku na hlavu a pravil:
„Vinnetou nad tebou bude bdít jako strom, v jehož listoví spí ptáci a pod jehož větvemi nachází divoká zvěř ochranu před dravou zvěří, která se řine z oblak. Tvůj život budiž mým životem a tvoji krev mou krví. Nikdy neochabne dech mých plic ani síla mých paží pro syna růže od Niobrary. Nechť na tvé stezky padá rosa rám a světlo slunce, aby z tebe

měl bílý lovec radost!“
(Tuto vzletnou Vinnetouovu řeč mi Harry odříkal téměř doslova Zřejmě v rodině mnoho znamenala.)
Plynuly roky a chlapec rostl. Ale právě tak rostla i touha jeho otce po prvním synovi, kterého nechal na Východě. Harry se v té době účastnil odvážných her chlapců svého věku, zajímaly ho zbraně a válčení a byl vůbec plný bojového ducha. Tu však mu otec nemohl svou touhu déle krotit, pustil se na Východ a vzal syna s sebou. Po boku staršího bratra a uprostřed civilizovaného života se pak Harrymu otevřel docela nový svět. A tak se mu zalíbil že ho ani nechtěl opustit! Otec se proto vrátil na Západ sám i chlapce nechal u pěstounů jeho bratra. Harry, vyrostlý v přírodě, se však brzy života ve městě nasytil, a stejně jako předtím chtěl svého bratra, chtěl teď zase zpátky. Stesk po rodném Západě se v něm probudil tak silně, že ho už nemohl překonat, a při příští otcově návštěvě se vrátil s otcem zase do své pravé domoviny.
Tam je však čekalo překvapení: Tábor byl prázdný a na uhel vypálený. Po delším hledání objevili vampum, korálkový pás, který tam tajně zanechal Tášatunka, aby jim naznačil, co se při hodilo.
Vinu na všem nesl bílý lovec Tim Finnetey, který se svého času také ucházel o růži od Niobrary. Assiniboinové ho ale neviděli rádi, protože měl pověst zloděje. Několikrát už dokonce vyloupil i jejich skrýše s ulovenými kožešinami. Když byl odmítnut, odešel s přísahou pomsty na rtech. Později se setkal v Černých horách s Old Firehandem a dověděl se od něho, že se Ribanna stala jeho ženou. Tim začal ihned osnovat pomstu.
Obrátil se na kmen Černonožců a začal je podněcovat k válečnému tažení proti Assiniboinům. Jeho záměr se podařil. Poslechli jeho hlasu, využili chvíle, kdy byli assiniboinští bojovníci právě na lovecké stezce, a přepadli jejich tábor. Vyloupili ho a vypálili, staré lidi a děti pobili a mladé ženy : dívky si jako zajatce odvlekli s sebou. Když se bojovníci vrátí li a to spáleniště spatřili, sledovali ihned stopu lupičů. A jejich stopu sledoval zase Old Firehand se svým malým synem
Doufali, že je dohoní, protože měli náskok jen několika málo dní.
Harry teď už vyprávění zkrátil. Mluvil stručně, ale věcně jako dospěly.
Cestou potkali Vinnetoua, který je právě přijížděl navštívit. Když mu Old Firehand řekl, co se stalo, otočil beze slova koně a přidal se k nim. Oba muži si vyměnili pohled, který Harry zachytil a na který nezapomene. A pak se už hnali s planoucím srdcem společně za bojovníky, kteří někde vpředu pronásledovali prchající lupiče.
Dostihli je u Včelího potoka. Společně pak dohonili Černonožce, kteří se utábořili v údolí řeky, a čekali jen na tmu, aby na ně udeřili. Harry měl zůstat s hlídkou u koní. Neměl však klid, všechno v něm netrpělivostí jen hrálo, a jakmile nadešla chvíle k útoku, tajně se odplížil a dostal se na kraj právě v okamžiku, kdy padl první výstřel. Byla to strašlivá noc. Nepřítel měl přesilu a bojový křik a ryk utichly, až když začalo svítat.
Harry tehdy sledoval celý boj zblízka. Na vlastní oči viděl vřavu a změt těch divokých postav, na vlastní uši slyšel sténání i chroptění raněných a umírajících. Bylo to zřejmě i pro jeho bojechtivé srdce trochu mnoho. Ležel v mokré trávě a nebyl schopen pohybu. Teprve když už tu podívanou nemohl snést, vrátil se k hlídce, ale nenašel ji. Zmizela. A když pak uslyšel jásavý víškot nepřátel, pochopil, kdo koho porazil. Zmocnila se ho nepopsatelná hrůza a děs.
Až do večera se skrýval a neodvažoval se přiblížit k místu, kde se ten nelítostný boj odehrával.
Teprv když všude kolem vládlo hluboké ticho, vyšel měsíc a ozářil nehybně ležící postavy. Harry se konečně zvedl. Vběhl na bojiště a plny vzteklého hněvu a nenávisti bloudil mezi mrtvými a hledal. A tu najednou našel svou matku s prostřelenou hrudí, v náruči křečovitě svírající jeho malou sestřičku, která měla také hlavičku provrtanou koulí. Pohled na tu hrůzu zbavil vyčerpaného hocha smyslů, takže se v hlubokých mdlobách skácel na zem.
Jak dlouho tak ležel u své mrtvé matky, nedovedl odhadnout. Snad uběhl cely den a noc a možná i další den, když konečně zaslechl nějaké plížící se tiché kroky. Zvedl těžce hlavu a ach, ta radost spatřil otce a Vinnetoua, oba v cárech, špinavé, poškrábané, na mnoha místech poraněné. Podlehli přesile, nepřátelé je svázali a odvlekli, ale podařilo se jim zbavit se pout a uprchnout.
Jen tolik jsem si vybral z jeho slov, ale kolik se v nich skrývalo hrůzy a utrpení!
Harry si zhluboka oddychl, když skončil své vyprávění, a se strnulým výrazem se mlčky zahleděl do dálky. Potom se otočil zase ke mně a zeptal se:
„Vy ještě máte matku, sir?“
„Ano.“
„Co byste udělal, kdyby vám ji někdo zabil?“
„Ponechal bych to ramenu zákona,“ odpověděl jsem.
„Dobře. Ale co když je to rameno příliš slabé nebo příliš krátké, jako tady na Západě? Pak se musí člověk spoléhat na svoje vlastní rámě!“
„Mezi trestem a mstou je rozdíl, Harry,“ namítl jsem. „Trest je nutný následek spáchaného bezpráví, těsně spjaty s pojmem lidské spravedlnosti. Msta naproti tomu je něco ohavného, a kdo sejí poddá, vzdává se mravního principu, který vyzdvihuje člověka nad zvíře,“ dodal jsem nepříliš jist, že tomu chlapec porozumí.
„Tak můžete mluvit jen proto, že nemáte v žilách žádnou indiánskou krev,“ byl chlapec hned hotov s úsudkem. „Co když ale narazíte na někoho, kdo se toho principu, či jak tomu říkáte, dávno vzdal, pak se s ním přece musí jednat jako s bestií a člověk se mu musí pomstít! Takový lotr se má pronásledovat dokud ho nedostihne mstící koule. Když jsme my tenkrát obě mrtvé uložili do země, abychom je uchránili před supy, neměli jsme v srdcích nic než příšernou nenávist k vrahům. A já si dodnes pamatuju, co prohlásil Vinnetou, protože to řekl jako slavnostní slib nás všech. Postavil se a hlubokým hlasem přísahal:
.Náčelník Apačů kopal v zemi a vyhrabal šíp pomsty. Jeho ruka je silná, jeho noha lehká a jeho tomahavk je ostrý jako blesk. Bude Tima Finneteyho, vraha růže od Niobrary a její dcery, hledat tak dlouho, až ho najde a vezme si jeho skalp za život Ribanny, dcery Assinibointů.“

„A je vůbec prokázáno, že vrahem byl Finnetey?“ zeptal jsem se.
„Ano, byl to on! A zastřelil je hned v prvních okamžicích boje, když se chvíli zdálo, že Černonožci náš nápor nevydrží i když jich bylo o tolik víc. Vinnetou to viděl, vrhl se na něj, vytrhl mu zbraň a byl by ho zabil. Ale přiskočilo několik Černonožců, chopili se Vinnetoua, a přestože se zoufale bránil, přemohli ho a spoutali. Na výsměch mu nechali tu Finneteyho vystřelenou pistoli. Později mi ji věnoval, ale to jsem vám už říkal. A mám ji pořád při sobě, ať už jsem chodil po dlažbě města nebo jezdím po trávě prérie.“
Vtom k nám zdola dolehl ostrý hvizd. Harry zanechal dalšího horlení a upozornil mě věcně:
„Otec svolává lidi. Pojďme dolů! Je čas vyřídit to se zajatcem.“
Zvedl jsem se a vzal ho za ruku:
„Splnil bys mi jednu prosbu, Harry?“
„Jistě, jestli na mně nebudete žádat něco nemožného.“
„Nech to mužům!“
„No vidíte právě to je nemožné!“ zvolal vášnivě. „Vždyť já jsem si snad tisíckrát přál, abych jednou mohl stát tomu vrahovi tváří v tvář a mohl vidět jeho obličej minutu před smrtí. Tisíckrát jsem si v duchu tu hodinu představoval a toužil po ní a maloval si ji všemi barvami, jaké si jen člověk dovede představit! Je to cíl mého života, jediná odměna za všechny útrapy a strádání, co jsem musel zažít a přestát, a teď, když mám splnění svého nejtoužebnějšího přání na dosah ruky, měl bych se ho kvůli vám vzdát? Tak to teda ne, a ještě jednou ne!“
„Ale to tvoje přání se přece splní, Harry, i když nebudeš přímo u toho. Můžeš být klidný, vrah svému trestu neujde, ale msta aspoň nezatíží tebe,“ domlouval jsem mu.
„Motejte si to jak chcete, sir, ale ponechte laskavě taky mně právo na vlastní přesvědčení! Nestarejte se o mě!“ řekl tvrdě.
A již odcházel dolů.
Mimořádná duševní vyspělost toho bystrého chlapce se znovu projevila. Nesla se však špatným směrem a já musel jen litovat umíněnosti, s níž lpěl na svých krvežíznivých úmyslech, i když jsem chápal, jak v něm vznikly. Podivně dojat vyslechnutým příběhem, následoval jsem toho tvrdého človíčka pomalu do údolí.
Když jsem nejdřív zašel k Hatátitlovi, abych dal svému statečnému hřebci dobré jitro, přistoupil jsem k hloučku lovců, kteří stáli kolem Parranoha, přivázaného ke stromu, a radili se o tom, jakým způsobem má zemřít.
„Což o to, oddělat ho musíme, holomka, jestli se nepletu,“ mudroval právě Sam Hawkens, „ale hrozně nerad bych urazil svou Lízu, aby to musela provést ona!“
„Umřít musí, to je jisté,“ souhlasil Dick Stone a přikyvoval horlivě hlavou. „Já myslím, že si nezaslouží nic jiného než provaz. Pro mě to bude ta největší rozkoš, až ho uvidím viset za krk na stromě. Opravdu si nic jiného nezaslouží. Co tomu říkáte vy, sir?“
„Jistě,“ odpověděl Old Firehand zamračeně. „Jenomže ne tady v údolí, na to je moc hezké. Venku, na Včelím potoce, tam, kde provedl svou vraždu, tam dojde trestu. Místo, které slyšelo naši přísahu, ať vidí taky její splnění. Jaký názor na to má náčelník Apačů?“
„Vinnetou nemá strach ze šípů, kterými budou Ponkové provedení rozsudku tam venku rušit. Daruje tělo nepřítele svému bílému bratru.“
„A vy?“ obrátil se Old Firehand teď taky na mě.
„Vyřiďte to s ním zkrátka! Aspoň já bych to tak udělal,“ odpověděl jsem. „O strach z Indiánů nejde, ten tady jistě nemá nikdo, ale nepokládám za nutné, abychom se vydávali zbytečně v nebezpečí a ještě přitom prozrazovali svůj úkryt. Ten zločinec za takové riziko nestojí.“
„Nikdy!“ vmísil se do toho vášnivým výkřikem Harry. „Trvám bezpodmínečně na tom, aby se rozsudek provedl na stejném místě, kde leží oběti! Je to zřejmě vůle osudu, když nám vydává vraha do rukou právě v našich lesích! Tam nad hrobem jsem to přísahal, a tam taky musím svou přísahu splnit!“
Zajatý Parranoh stál vzpřímeně u stromu, přivázaný ke kmeni, a přes bolesti, které mu musela působit hluboce se do masa zařezávající pouta, i přes závažnost jednání, které sledoval, nehnul se mu v obličeji, rozrytém vráskami stáří a krutých vášní, ani jediný sval. V odpudivých rysech se zrcadlila celá historie jeho života a pohled na holou, krvavě červenou lebku jen ještě zvyšoval špatný dojem, který ten muž musel udělat i na nezúčastněného diváka.
Po delší poradě, do které jsem však nezasáhl ani slovem, se hlouček rozešel a lovci se chystali vyrazit.
Bylo jasné, že chlapcova vůle se prosadila. Nemohl jsem se však zbavit obavy, že se pouštíme do dobrodružství, z kterého pro nás vyplyne něco nepříjemného. Old Firehand asi vytušil moje myšlenky, neboť ke mně přistoupil, poklepal mi lehce na rameno a řekl:
„Nelamte si hlavu a nechte tomu klidně volny průchod, Shatterhande. Nesuďte podle svých měřítek! Jsou věci, na které se šablona vaší takzvané kultury nehodí!“
„Nechci vaše jednání soudit, sir, to jistě ne,“ odpověděl jsem. „Každý zločin musí stihnout zasloužený trest, to je správné. Ale nebudete se na mě doufám zlobit, když vám řeknu, že já dávám od provedení rozsudku ruce pryč. Vy ke Včelímu potoku půjdete?“
„Ano,“ přisvědčil Old Firehand. „Ale když vy s tou věcí nechcete mít nic společného, nevadí, naopak je mi docela milé, když budu vědět, že tady zůstává někdo, komu můžu svěřit bezpečnost našeho tábořiště.“
„Nebude to moje vina, jestli se stane něco nepředvídaného, sir. Kdy se vrátíte?“
„To nemůžu přesně říct. Záleží na tom, jak to bude tam venku probíhat. Tak žijte blaze a mějte oči otevřené!“
Old Firehand se obrátil ke skupině těch, kteří ho měli se zajatcem provázet. Mezitím se vrátil Vinnetou, který se byl přesvědčit, jeli průchod soutěskou bezpečný. Když ohlásil, že nepozoroval nic podezřelého, dali muži Finneteymu do úst roubík a vykročili s ním k východu z údolí.

Vinnetou zamířil ke mně.
„Můj bratr Šárlí zůstává tady?“ zeptal se, ale bylo na něm vidět, že nic jiného ode mě ani neočekával.
„Vinnetou zná moje myšlenky,“ odpověděl jsem. „Moje ústa nepotřebují mluvit.“
„Ano, já svému bratru rozumím,“ pravil tiše. „A taky dobře, že zůstává v údolí. Můj bratr je opatrný jako noha předtím, než vkročí do vody plné dravých tlam. Vinnetou ale musí jít, protože slíbil, že bude stát při synu Ribanny, která zemřela Parranohovou zbraní. Musí dané slovo dodržet.“
Stiskli jsme si ruce a pohlédli si do očí.
Odešel. Věděl jsem, že je stejného názoru se mnou a že se s nimi rozhodl jít jen ze starosti o ostatní, a hlavně o Harryho.
V údolí zbylo jen několik lovců, mezi nimi i Dick Stone. Svolal jsem si je k sobě a oznámil jsem jim, že se chci podívat ven a prohlédnout křoví v nejbližším okolí.
„Snad ani nemusíte, sir,“ mínil Dick Stone. „Máme přece venku stráž a ta má oči na stopkách. Zůstaňte radši tady a odpočiňte si! Však budete mít ještě dost co dělat.“
„Jak to myslíte, Dicku?“
„I ti rudoši mají přece oči a uši, ne? Jistě teď všude slídí a neujde jim, že se tam venku dá něco ulovit.“
„Máte docela pravdu, Dicku, a právě proto chci mít jistotu, jak to tu kolem vypadá. Vemte si údolí na starost a dávejte na všechno pozor, já se venku dlouho nezdržím.“
Skočil jsem si pro henryovku a proběhl soutěskou ven. Muž na
stráži mě ujistil, že nic podezřelého nezpozoroval. Já jsem se už ale naučil věřit jen vlastním očím, a proto jsem se prodral křovinatým pásem říčky, abych se sám přesvědčil, nenajdu li snad nějaké stopy po Indiánech. Prolézal jsem houští píď za pídí, a hle!
Přímo proti „bráně“ naší kotliny jsem si všiml několika ulomených větviček a po bedlivější prohlídce místa jsem objevil, že tam musel ležet nějaký člověk, který před odchodem pečlivě zahlazoval otisk svého těla načechráváním spadaného listí a kypřením sypké půdy tak, aby byl co nejméně zřetelný.
Byla to zřejmě stopa cizího člověka, ne našeho. Někdo tady slídil, pozoroval nás! Naše Doupě bylo tedy už dávno odhaleno a každým okamžikem mohl být náš úkryt napaden. Ale protože jsem usoudil, že nepřítel zaměří svou pozornost jistě nejdřív na Parranoha a skupinu, která ho provází, bylo ze všeho nejdůležitější pokud možno ještě včas varovat Old Firehanda. Soutěsku by mohl v nejhorším udržet Dick Stone, a proto jsem se rozhodl pokusit se raději dohonit průvod mstitelů.
Dal jsem stráži potřebné pokyny a pustil se ve stopách našich lidí.
U řeky jsem potom zabočil proti proudu a postupoval rychle, i když s největší opatrností, podél břehu kolem obou bobřích hrází dál, až jsem poměrně brzo došel k místu, kde se mohutný Včelí potok vlévá do vod Mankizity, Bílé řeky. Protože jsem neznal místo, kde má být poprava vykonána, musel jsem se nyní na cestu soustředit zvlášť bedlivě. Postupoval jsem ustavičně stranou v křoví rovnoběžně se stopami našich, které jsem nespouštěl z očí.
Potok, blízko svého ústí již skoro říčka, se tu najednou stočil velkým obloukem do strany a v této jeho smyčce ležel čistý, nezarostlý palouk. Pouze uprostřed toho volného půlkruhu stála skupina balzámových jedlí. Pod jejich větvemi seděli v živém hovoru naši lovci, zatímco Parranoh už stál připoutaný k jednomu stromu.
Ta podívaná se mi otevřela tak nenadále, že jsem bezmála zakopl o nepřítele. Přímo přede mnou totiž, ne dál než nějakých pět šest metrů, vyhlíželo několik Indiánů číhavě z okraje křoví na palouk. Okamžitě jsem pochopil, jak se věci mají. Rudoši se tu rozložili širokým pásem tak, aby se mohli na naše lidi vrhnout ze tří stran, obklíčit je a povraždit nebo vehnat do vody.
Nesměl jsem ztrácet ani minutu. Sáhl jsem po své henryovce, přiložil ji k líci a potom moje zlatá opakovačka zarachotila své ratatá. Moje výstřely byly v prvních vteřinách jediný zvuk v nastalém tichu, protože neočekávaným vyrušením byli ohromeni jak přátelé, tak nepřátelé. Pak se ale téměř za každým keřem rozječel bojovný pokřik Indiánů. Ze všech stran se z křoví vznesl oblak šípů a v mžiku byl celý půlkruh palouku jedno obrovské bojiště vyjících, supících a křičících lidí, zápasících v divoké řeži muže proti muži.
Téměř současně s Indiány jsem se vyřítil i já a přiběhl jsem ještě včas, abych srazil Indiána, který se rozmáchl tomahavkem na Harryho. Chlapec totiž právě vyskočil a zvedal již pistoli proti Parranohovi, ale Indián mu stačil strhnout ruku. Lovci, opření zády jeden o druhého nebo o kmeny stromů, se ze všech sil bránili rudochům, dorážejícím na ně jako vosy ze všech stran. Byli to samí ostřílení trapeři, kteří již vybojovali nejednu ostrou potyčku a neznali strach. Přesto ale bylo jasné, že přes všechnu statečnost musejí té přesile podlehnout, obzvlášť když předtím poskytovali Indiánům otevřený cíl a téměř všichni byli již zraněni jejich šípy.
Několik Ponků se hned v prvním okamžiku vrhlo k Parranohovi, aby ho zbavili pout, a ať se tomu Old Firehand a Vinnetou sebevíc snažili zabránit, nepřátelská přesila je od něho zatlačila a po delší rvačce přece jen zajatce osvobodila. Parranoh, svalnatý jako býk, rozhodil s divokým výkřikem ruce do vzduchu, aby si v nich zase rozproudil krev, vytrhl jednomu ze svých lidí tomahavk a hnal se na Vinnetoua.
„Teď mi neujdeš, ty pse pimská! Teď mi za můj skalp zaplatíš!“
Apač oslovený nadávkou, která je pro jeho kmen nejpotupnější, se útočníkovi postavil. Byl však již sám zraněn a kromě toho současně napaden i z jiné strany. Old Firehand byl taky nepřáteli obklopen a i my ostatní jsme měli každý tolik co dělat sám se sebou, že na vzájemnou pomoc nebylo ani pomyšlení.
Další odpor za takové situace by byl čiré bláznovství a ctižádost vyplývtvaná na nepravém místě. Vytrhl jsem tedy Harryho za ruku z klubka nepřátel a zakřičel:
„Do vody, přátelé, do vody, do vody! Vinnetou!“
A v mžiku se taky nade mnou voda Včelího potoka zavřela.
Přes všechnu vřavu lovci můj výkřik slyšeli, a komu se podařilo vymanit, následoval mého příkladu. Mohutný potok

byl při svém ústí značně hluboký, ale ne příliš široký, takže stačilo pár temp, aby se člověk dostal na druhy břeh. V bezpečí jsme tam ovšem ještě dávno nebyli. Počítal jsem totiž spíš s tím, že přeběhnu trojúhelník země vybíhající k soutoku Včelího potoka s Bílou řekou a že pak přeplavu i tu a na druhé straně zmizím v lese. Už jsem chlapci ukázal směrem, kterým se máme dát, když vtom se kolem nás mihla Samova křivonohá postavička. Z loveckého kabátu mu crčela voda a v holínkách mu to jen čvachtalo, jak kolem nás proletěl a skokem na opačnou stranu zmizel ve vrbovém houští.
Ihned jsem zamířil za ním; účelnost jeho jednání byla totiž tak jasná, že jsem rychle od svého původního úmyslu upustil. Musel jsem uznat, že jeho nápad je lepší.
„Otec, otec!“ volal Harry úzkostně a vzpouzel se mi. „Musím k němu, nemůžu ho tam nechat!“
„Jen pojď!“ naléhal jsem a táhl ho silou dál kupředu. „My ho zachránit nemůžeme, jestli se nezachránil sám!“
Prodírali jsme se vrbovým houštím, jak nejrychleji jsme mohli, a nakonec jsme se ocitli zase u Včelího potoka, a to kus nad místem, kde jsme skočili do vody. Všichni Ponkové již palouk opustili a zmizeli směrem k řece, protože mysleli, že prcháme někam za ni. Potok tu byl užší a mělčí, a když jsme se dostali na druhou stranu, mohli jsme poměrně bezpečně pokračovat v cestě. Ale Sam Hawkens najednou zaváhal.
„Vidíte ty pušky tamhle, sire?“ ukazoval.
„Ovšem. Indiáni je odházeli, než skočili do vody.“
„Hihihihi, hlupáci! Nechají tady ležet svoje bouchačky, asi nejspíš pro nás na památku, jestli se nepletu!“
„Vy si je chcete vzít, Same? Je to nebezpečné!“
„Nebezpečné? Copak může být pro Sama Hawkense něco nebezpečné?“
Rozběhl se rychlými skoky, kterými připomínal uhánějícího klokana, a začal snášet pušky na hromadu. Nelenil jsem tedy ani já, vyrazil ihned za ním a přeřezával tětivy luků, poházených po zemi, aby nebyly alespoň nějaký čas k potřebě. Nikdo nás při té chvályhodné práci nerušil, neboť rudoši neměli tušení, že by někdo z pronásledovaných mohl mít tolik drzosti, aby se vrátil na místo boje. Sam Hawkens pokyvoval nad hromadou pušek útrpně hlavou a potom je házel jednu po druhé do vody:
„To jsou verky, sire Verky na veverky! V těch zrzavých rourách by mohly hnízdit myši a ani by je tam nic moc nerušilo. Ale pojďte, tady není zrovna zdrávo, jestli se nepletu!“
Namířili jsme si to teď přímou cestou necestou k Doupěti, jen abychom do tábora dorazili co nejdřív. Na Včelím potoce byla totiž jen část Indiánů, a protože jsem viděl, že nás pozorovali, a vědí tedy také o našem úkrytu, dalo se předpokládat, že ostatní využijí nepřítomnosti lovců k tomu, aby naši osadu přepadli.
Měli jsme k bráně do Doupěte ještě slušný kus cesty, když jsme zaslechli střelnou ránu, přicházející od naší kotliny.
„Už je to tady, sir, musíme přidat!“ zvolal Sam a zrychlil krok.
Harry celou cestu zarputile mlčel a jen se hnal za malým traperem. Jeho dobrodružství dopadlo tak, jak jsem předpověděl, a třebaže jsem mu to slovem nepřipomněl, bylo na chlapci zřetelně vidět, že si je vědom, kam všechny zavedla jeho neústupnost. Nahlas to však nepřiznal.
Výstřely se opakovaly a nebylo už pochyby, že to znamená boj našich s Ponky. Už abychom byli u nich a mohli jim pomoci! Přes neschůdnost hustě zarostlého lesa se nám přece jen podařilo v krátkém čase dospět do údolí, z něhož byl přístup do naší kotliny. Mířili jsme k místu ležícímu proti této rozsedlině, do křoví, kde jsem předtím objevil stopy po ležícím Indiánovi. Rudoši se krčili v lese rostoucím za pásem křovin a z toho úkrytu zřejmě obléhali naši vodní bránu. Museli jsme se jim tedy dostat do zad, jinak jsme nemohli s úspěchem počítat.
Vtom jsem stranou za sebou zaslechl nějaké harašení, jako by se někdo spěšně prodíral křovím. Sykl jsem na ostatní a všichni tři jsme skočili mezi husté listoví jakéhosi velkého, mimořádně košatého keře a čekali na muže, který ten šramot působí. Ale ta radost, ta obrovská radost, když jsme poznali Old Firehanda, a za ním běžel ještě Vinnetou a dva naši lovci! Unikli pronásledovatelům; a třebaže Harry nedal radost nad opětným setkáním s nimi nijak nápadně najevo, přesto na něm bylo znát, jak je potěšen, a já jsem nabyl přesvědčení, že je přece jen schopen i jiného citu než nenávisti a trošku mě to s ním smiřovalo.
„Slyšeli jste tu střelbu?“ vyhrkl spěšně Old Firehand. „Musíme honem našim na pomoc. Soutěska je sice tak úzká, že ji může docela dobře uhájit jeden člověk, ale pořád ještě nevíme, co se vlastně stalo.“
„Nic se nestalo, sir, a nic se neděje!“ rozhodl Sam Hawkens. „Rudoši prostě vyčuchali naše hnízdečko a teď jsou zvědaví, jestli se z něho nevylíhne něco, co by se jim hodilo, hihihihi. Naše stráž jim už nejspíš dala ochutnat na uvítanou trošku olova. Místo chleba se solí, jestli se nepletu! A tak celý ten kravál neznamená nic víc, než že je nám souzeno sehnat si ještě nějaký ten pár dalších skalpíků.“
„Dost možná, že máte pravdu, Hawkensi, ale jisté to zas není. Musíme se tam zkrátka podívat,“ řekl Old Firehand. „Taky nesmíme zapomenout, že se tady brzo ukážou ti, co jsme jim utekli, ;i to se potom budeme mít co ohánět na dvě strany.“
„A co naši ostatní?“ zeptal jsem se. „Ti rozutíkaní!“
„Pravda, pravda. Každá ruka nám bude dobrá, nikoho nemůžeme postrádat. Musíme dávat pozor, jestli nás ještě některý nehledá.“
Tu se do hovoru vmísil Vinnetou:
„Moji bílí bratři nechť zde zatím počkají. Vinnetou se půjde podívat, na kterém stromě visí skalpy Ponků.“
Nečekal, co na to odpovíme, a nehlučně zmizel. Nemohli jsme dělat nic než volky nevolky trpělivě čekat, až se vrátí. Trvalo to hezkou chvíli. Mezitím se nám podařilo získat posilu dalších dvou našich lidí. Také oni zaslechli střelbu a přispěchali, aby nám v případě potřeby pomohli. Příčinou našeho šťastného shledání bylo to, že jsme všichni mířili lesem nejkratší přímou cestou za zvukem střelby k Doupěti. A třebaže mezi námi nebylo nikoho, kdo by byl z toho přepadení vyvázl bez poranění, přesto jsme se ještě stále drželi pevně na nohou, měli své zbraně a dostatečnou sebedůvěru, že se z té kaše šťastně vysekáme. Bylo nás dohromady přece devět, a to je počet, který při dobré a

důsledné spolupráci už dokáže něco pořídit.
Zakrátko po těch dvou se vrátil i Vinnetou. Vypátral a přesně zjistil všechna stanoviště Ponků i počet bojovníků. Jednoho z nich musel potichu zneškodnit. To byl také důvod, proč jsme se zde už nesměli dlouho zdržet, neboť jakmile Indiáni zpozorují svého mrtvého, okamžitě poznají, že jsme za nimi.
Na Old Firehandovu radu jsme se měli v lese roztáhnout do linie rovnoběžné s křovinatým pásem u říčky, vpadnout nepříteli do zad a tak ho z jeho úkrytu vypudit. Když jsme opět připravili ke střelbě své zbraně, poznamenané vodní lázní, poodešli jsme od sebe, udělali patřičné odstupy a po několika minutách už třeskly jedna po druhé rány ze všech devíti pušek. Každá trefila svého muže a vzduch se roztřásl hlasitým zděšeným řevem zaskočených Ponků.
Protože naše linie byla poměrně dost roztažená a naše výstřely třeskaly stále znovu, domnívali se rudoši, že je nás víc než ve skutečnosti, a vzali nohy na ramena. Neobrátili se však ani do otevřeného údolí říčky, kde by se nemohli krýt, ale proletěli mezerami v naší hubené linii, zmizeli v lese a své padlé nechali ležet na místě.
Náš muž na stráži totiž předtím zpozoroval, že se Indiáni blíží, a ještě včas stačil vběhnout do vodní brány našeho skalního hradu. Rudoši ho sledovali a pustili se za ním do soutěsky. Když ale mezi ně spolu s Dickem Stonem, který při prvních výstřelech přispěchal z Doupěte, vypálil do úzké skalní chodby několik ran, zase se stáhli a usadili se napevno v křovinatém pásu za říčkou, odkud se nehnuli, dokud jsme je nyní nevyhnali my.
Oba naši lovci se skrývali ještě stále ve vodní bráně, neboť se nechtěli Indiánům vystavit jako vyložený cíl. Když jsme se však jejich zraku zjevili my, situace se změnila. Při našem příchodu stáli již venku a za nimi se brzo objevili všichni ostatní, kteří zůstali v táboře, a jeden přes druhého se vyptávali, co se nám stalo.
V tom okamžiku to z boku zaburácelo, jako by se tudy hnalo stádo bizonů. Ihned jsme uskočili do křoví a připravili se ke střelbě. Náš úžas neznal mezí, když jsme spatřili, že k nám pádí stádo osedlaných koní, vedené jezdcem v loveckém oblečení, jehož rysy jsme nemohli rozeznat, protože je zalévala krev řinoucí se z rány na hlavě. Také na těle měl několik ran a bylo na něm vidět, že vyvázl ze situace rozhodně ne záviděníhodně.
Těsně u místa, kde obyčejně býval muž na stráži, jezdec zastavil a zdálo se, že se po něm rozhlíží. Když hlídku nenašel, potřásl hlavou, jel pomalu dál a u vodní brány se svižně svezl z koně. A tu se vedle mě ozval jasny Samův hlas:
„Na místě se nechám stáhnout a vykuchat jako králík, jestli to není Will Parker! Tak parádně nedokáže z koně seskočit nikdo jiný než on, jestli se nepletu, hihihihi!“ A vyběhl z křoví.
„Máš pravdu, ty liško stará! Je to Will Parker v celé své kráse!“ zvolal muž Samovi v ústrety. A když jsme se teď ukázali i všichni ostatní zvolal pyšně: „Tak co tomu říkáte? Nemám zlaté oči? Tady je máte všecky, ty ztřeštěnce, co s mé matky synem tak šikovně foukli rudochům! No, nemějte mi to za zlé, ale utéct je někdy ta nejlepší politika.“
„Výborně, Wille, ale řekněte, jak to bylo s těmi koňmi?“ zeptal se Old Firehand.
„Jednoduše!“ opáčil Parker. „Já jsem si myslel, že rudoši budou starého Parkera hledat všude spíš než ve vlastním táboře. Proto jsem se nejdřív podíval do toho žlabu, co o něm mluvil Vinnetou. Tam ale bylo jako vymeteno. Tak jsem se dostal lesem a kolem skal až k jejich úkrytu, kde měli schované koně. Ptáčkové ale byli ještě pořád pryč, nechali tam u zvířat jen dva hlídače to abych nemusel odejít bez skalpu. O to já ale nestál, mě zajímali koně. Byla to makačka, to mi věřte, a stálo mě to pár děr do těla, ale nakonec mi ti rudoušková museli povolit co jim taky zbývalo, když se už nehýbali. Tak jsem jim udělal aspoň tu radost, že jsem špatné koně vyhnal do prérie a ty lepší si místo skalpů odvedl sem. Račte si je vzíti!“ A širokým gestem ruky ukázal na stádo krásných zvířat.
„Tomu teda říkám kořist!“ zvolal Dick Stone pln obdivu nad Willovým husarským kouskem.
„Vždyť to taky kořist je!“ souhlasil Parker. „Protože když se těm indiánským čarostřelcům seberou koně, tak jsou nahraní. Ale koukejme, tady zrovna tři leží! Tak proto tam bylo tak prázdno, že byli na táckách tady! Podívejte se, sir, na tohohle hnědáka. Nohy jako strunky! Ten musel patřit náčelníkovi Parranohovi.“
„Kterého jsme vzali na špacír provětrat,“ zavrčel malý Sam. „To teda byla do nebe volající pitomost, jestli se nepletu!“ dodal tišeji.
Tu poznámku jsem ale slyšel jen já. Ostatní stáli kolem hnědáka a s obdivem si ho prohlíželi.
„Nádherný kůň,“ obrátil se na mě Old Firehand. „Kdybych měl volit, tak bych nevěděl, jestli si mám vzít Hatátitlu, nebo tohle zvíře tady.“
„Vinnetou rozumí duši koně a slyší tep v jeho žilách. On bere Hatátitlu,“ usmál se Apač.
Vtom jsme zaslechli ostře svištivý zvuk. Hawkensovi dopadl na paži šíp, ale sklouzl po jeho koženém kabátě, tuhém jako prkno a tvrdém jako železo, a spadl na zem. Zároveň se z křoví rozlehl ohlušující válečný pokřik. Přes tento bojechtivý projev se ale neukázal ani jediný rudoch a nic dalšího se také nestalo.
„Hihihihi!“ zasmál se Sam tentokrát nahlas, když zvedl šíp ze země. „Taková hloupá věcička že by chtěla vlézt Samu Hawkensovi pod kabát? Jo, to je fracek k nezaplacení! Dobrých dvacet let už na něm flikuju záplatu na záplatu, a jaký z něj teď mám krunýř! Lepší než šnek ulitu, jestli se nepletu, hihihihi!“
Z jeho dalšího chvalozpěvu na svůj prastarý kabát jsem už moc neslyšel, protože jsme nechtěli čekat na další nepřívětivý pozdrav a raději jsme ihned skočili do křoví. Do Doupěte jsme se už uchýlit nestačili, bylo by nám to úzkým vchodem šlo pomalu, a být tak dlouho bez krytu znamenalo nechat se jeden po druhém odstřelit. Také bychom pak museli opustit ukořistěné koně, protože by nás jejich doprava úzkou skalní soutěskou neobyčejně zdržovala. Proto jsme zatím setrvávali v úkrytu. Ovšem z okolnosti, že nepřítel nepřešel do útoku, se dalo spolehlivě soudit, že není dost početný a že mu chybějí zbraně, o které jsme se mu se Samem tam nahoře u potoka postarali.
Celý ten řev nebyl tedy pravděpodobně nic jiného než bezmocný projev vzteku, neboť ačkoli jsme pronikli dost daleko do křovin, přesto jsme nespatřili ani jednoho rudocha. Zřejmě se co nejrychleji stáhli a čekali někde na posilu. My jsme však tou malou mezihrou přece jen natolik zmoudřeli, že jsme se raději v údolí říčky už déle nezdržovali, nýbrž odebrali jsme se do bezpečí svého Doupěte.
Jeden z lovců, který předtím zůstal doma, a nebyl unaven, odešel na stráž před vodní bránu; všichni ostatní si hleděli

nejdřív ošetřit rány a potom se sešli k jídlu nebo se věnovali odpočinku.
U ohně, u kterého se pak večer shromáždili všichni, kteří cítili potřebu se vymluvit, bylo živo. Každý z kruhu kolemsedících musel vyprávět, jak to s ním bylo, a vyslovit svůj názor. Všichni byli toho mínění, že od rudochů se nemáme prozatím čeho bát. Protivník utrpěl velké ztráty, dobrodružství jsme přestáli vítězně a žádné naše zranění nebylo životu nebezpečné. V naší kotlině jsme se mohli cítit celkem bezpečni. O potravu i střelivo bylo bohatě postaráno tak ať si jen nepřátelé o tu naši strmou skalní hradbu rozbijí hlavu!
I Old Firehand byl toho názoru, jen Vinnetou se zdržel úsudku. Ležel mlčky opodál v blízkosti svého koně, s tváří hluboce zamyšlenou.
Přesedl jsem si tiše k němu.
„Oči mého rudého bratra hledí smutně a na jeho čele vidím vrásky starosti. Jaké myšlenky mu sídlí v srdci?“ zeptal jsem se. „Old Shatterhand chce se svým bratrem snášet aspoň bolest duše, když už nemůže snášet bolest jeho těla.“
„Náčelník Apačů vidí, jak bránou proniká smrt a z výšin sestupuje zkáza. Údolí pláně ohnivým žárem a vodu barví doruda krev pobitých. Vinnetou hovoří s Velkým duchem. Bledé tváře zaslepila nenávist a jejich moudrost podlehla pomstychtivosti. Parranoh si přijde pro skalpy mnoha lovců. Ale Vinnetou je připraven k boji. Bude bojovat a nakonec to bude on, kdo uslyší pohřební zpěv nad mrtvolami nepřátel.“
„Jak by ale mohli Ponkové vstoupit do tábora našich lovců? Bránou soutěsky přece neproniknou,“ namítl jsem.
„Můj bratr Šárlí sám nevěří slovům, která vypouští z úst. Může snad jedna puška zadržet nepřítele, kdyby se vrhl do soutěsky v hustém houfu?“
Měl pravdu. Bylo jistě možné, aby se jedinci podařilo vchod uhájit proti malému počtu nepřátel, ale rozhodně ne proti tak velké hordě, jakou jsme mohli očekávat. Pár prvních by mohl jeden střelec zneškodnit, ale lavinu dalších, hrnoucích se i přes své padlé, by už zadržet nedokázal.
Vstal jsem a poodešel to nadhodit Old Firehandovi, ale ten mé pochyby ihned zamítl:
„Žádné obavy. I kdyby se toho odvážili, snadno si s nimi poradíme! Prostě si je tady zevnitř vezmeme na mušku, jak se budou jeden po druhém ukazovat v soutěsce.“
A s tím jeho posledním slovem jsem se musel spokojit.

5 SMRTELNÉ NEBEZPEČÍ

Když se snesl večer, moje bdělost se zdvojnásobila, a třebaže jsem na své výslovné přání měl nastoupit hlídku až před svítáním, což je doba, kterou Indiáni volí k útoku nejraději, situace mi nedopřávala klidu a já jsem prakticky vůbec neusnul a zůstával ve střehu.
Noc byla bezvětrná, tichá a klidná. V přední části kotliny hořel oheň a jeho plápolavé odlesky probleskovaly okolní tmou. Hatátitlá se popásal kdesi v temném pozadí údolí. Vstal jsem a šel jsem se za ním podívat, jako by mě tam něco táhlo. Zastihl jsem ho až docela vzadu, při úpatí strmě se tyčících skal. Když jsem se s ním polaskal, jak jsem měl ve zvyku, chtěl jsem opět odejít, ale vtom jsem zaslechl lehounké zarachocení. Nastražil jsem uši.
Taky Hatátitlá zvedl hlavu. Protože sebeslabší zafunění mohlo prozradit naši přítomnost, chytil jsem ho za ohlávku a zakryl mu dlaní nozdry. Zatímco shora nás nemohl nikdo vidět, my dole jsme byli ve výhodě, protože proti bledšímu nebi se dal lehce rozeznat obrys každého předmětu. Pátral jsem očima po černém okraji skalní stěny nad sebou, protože mi bylo jasné, že ten rachotivý zvuk způsobil kamínek, nahoře nějakým živým tvorem uvolněny a drkotavě poskakující dolů.
Zpočátku jsem nemohl odhalit nic podezřelého. Původce toho nežádoucího zvuku pravděpodobně šramot slyšel taky a vyčkávavě strnul.
Příští chvíle mi dala za pravdu.
Nemýlil jsem se, můj úsudek byl správný. Když jsem totiž zůstal nějaký čas v naprostém klidu a bez hnutí, zahlédl jsem, jak se na hřebenu skal proti nebi vztyčilo několik postav a začalo se spouštět dolů. A vzápětí se nad hranou stěny začaly vztyčovat další a další a jeden Indián za druhým se obratně spouštěl za přední skupinkou do temnoty nad mou hlavou. Ten, kdo je opatrným krokem vedl, musel být člověk, který kotlinu i její strmé stěny velice dobře znal.
Odhadoval jsem, že nebude trvat snad ani dvě tři minuty, a první Indiáni stanou na úpatí skalní stěny uvnitř našeho Doupěte!
Kdybych u sebe byl měl svou henryovku, lehce bych ho byl jednou ranou sundal a zároveň tím dal svým druhům výstrahu. Byl to zřejmě jejich vůdce a ostatní by se po takovém nebezpečném terénu nebyli jistě sami odvážili ani o krok dál, kdybych jim ho byl sestřelil. Bohužel jsem však měl jen revolvery v opasku a těmi se ve tmě na dálku střílet nedalo.
I kdybych vystřelil na poplach, nemělo by to smysl. Nepřátelé by totiž stačili slézt až dolů, dříve než by mohla přiběhnout pomoc, a moje situace by asi byla beznadějná. A kdybych chtěl odtud zmizet, musel bych opustit své nynější bezpečné místo a vystavil bych se za cíl puškám rudochů, protože tma nebyla zdaleka tak černá, aby mě dostatečně kryla. Proto jsem se chytil jiné myšlenky.
Parranoh neboť jejich vůdcem byl rozhodně on , který podle všeho tuto cestu nedělal poprvé, dospěl právě do blízkosti skalního výstupku, kterému se bude muset obloučkem vyhnout. Kdybych se na něj dostal dřív než on, naběhl by přímo na hlaveň mého revolveru. Proto jsem se bez dlouhého uvažování rozhodl vylézt mu nahoru naproti. Schovaný za výčnělkem a jím chráněny mohu potom nepříteli klidně čelit a zneškodnit jednoho po druhém, jak budou přicházet tak jsem se aspoň domníval.
Sotvaže jsem však udělal prvních pár kroků podél skalní stěny, padla vpředu u vodní brány rána a po ní ještě další výstřely. Ihned jsem pochopil, jaký mají Indiáni úmysl. Průhledný zastírací manévr. Naoko podnikli útok na vodní

bránu, aby odpoutali naši pozornost od míst, kde nám hrozí skutečné nebezpečí. Proto jsem se zdvojeným spěchem i úsilím šplhal po stěně a byl jsem již zmíněnému výstupku tak blízko, že jsem po něm doslova sahal rukou, když vtom volná kamenná suť pod mýma nohama povolila a já jsem se po hlavě řítil zpátky dolů, otloukal se o balvany a výčnělky, až jsem doletěl k patě skalní stěny a zůstal tam omráčen několik vteřin ležet.
Když se mi zase vrátilo vědomí a otevřel jsem oči, spatřil jsem první nepřátele jen několik kroků před sebou. I když jsem byl zle potlučený a rozlámaný, vyskočil jsem ihned na nohy, z jednoho revolveru jsem rychle za sebou vypálil všechny rány na temné postavy před sebou, vyšvihl se na Hatátitlu a vyrazil směrem k táborovému ohni. Nesměl jsem přece nechat statečného čtyřnohého přítele Indiánům napospas!
U ohně jsem seskočil z koně, ale lovec tam nebyl ani Jediný.. Při prvních ranách u vodní brány se nahrnuli všichni k východu ze soutěsky, a teprve po mých výstřelech se hnali zase tunelem zpátky a dál údolím ve směru, odkud přicházely. Obklopili mě a zasypali kvapnými otázkami.
„Indiáni slézají ze skal!“ křikl jsem a ukázal dozadu do tmy. „Rychle do jeskyní!“
Byla to jediná možnost, jak se zachránit před záhubou, která nám od té přesily hrozila. Proto jsem už také spěchal, ještě jsem ani svá slova nedořekl, do jeskyně, ve které mě ubytovali. Ale bylo už pozdě.
Rudokožci se totiž ihned pustili za mnou docela proti svým zvyklostem napřed se shromáždit do houfu a okamžitě se vrhli na lovce. Ti byli přítomností nepřítele v údolí tak překvapeni, že si vzpomněli na obranu, teprve když na vlastním těle pocítili pozdrav jeho zbraní.
Snad bych byl ještě svého útočiště dosáhl, ale vtom jsem spatřil, že Harry, Old Firehand a Vinnetou jsou ohrožení nepřítelem, a přiskočil jsem jim na pomoc.
„Pryč, pryč, honem ke skále!“ křikl jsem, když jsem vrazil doprostřed klubka a vyvedl tak útočníky na okamžik z rovnováhy. Tím se nám uvolnilo potřebné místo, abychom jim mohli uklouznout a doběhnout ke kolmo strmící stěně, kde jsme pak měli alespoň krytá záda. Při té příležitosti jsem také jednomu rudochovi vytrhl z ruky tomahavk.
„Ale, ale! Proč zrovna sem?“ zavolal nám nenadále vstříc hlas ze skalní rozsedliny, která byla právě jen tak široká, aby se do ní mohl vmáčknout jeden člověk. „Teď je Sam Hawkens prozrazený, jestli se nepletu!“
Ten malý lišák mazaná si jediný ze všech zachoval tolik duchapřítomnosti, že mu stačilo těch několik vteřin zmatku, aby se uklidil do bezpečí. Všechen jeho um i námahu jsme mu bohužel zhatili, když jsme si za cíl zvolili právě místo, kde se ukrýval. Rychle se ale vpravil do nové situace, chopil Harryho za rameno a vtáhl ho k sobě.
„Mladý sir může zalézt sem ke mně do mého hnízdečka. Je tady pro něj akorát ještě místečko, jestli se nepletu.“
Ponkové se ovšem hnali za námi a divoce a neúnavně na nás doráželi. Naše postavení bylo velmi zlé a museli jsme považovat za štěstí v neštěstí, že díky zdánlivému útoku na vodní bránu měli lovci aspoň zbraně u sebe. V boji zblízka, muže proti muži, byly ovšem pušky bezcenné, ale o to úspěšněji řádily mezi rudochy nože a sekyry.
Jen Sam Hawkens a Harry využívali svých pušek. Sam nabíjel a Harry, který seděl ve štěrbině na bobku před ním, vypaloval rány, které z rozsedliny vybleskovaly mezi Old Firehandem a mnou.
Byl to divoký, hrůzostrašný boj, jaký si obrazotvornost dovede vůbec ztěžka představit. Dohořívající oheň vrhal svou mihotavou, strašidelně červenou zář po přední části údolí, kde se jednotlivé skupiny bojujících rýsovaly jako ďáblové, vystouplí z pekla a navzájem se na sebe sápající. Zběsilý řev Indiánů přehlušovaly občasné povzbuzující výkřiky traperů a ostré, štěkavé výstřely z pušek. Pod těžkým dusotem a dupotem zápasících jako by se třásla sama země.
Nebylo nejmenší pochyby, že jsme ztraceni. Přesila Ponků byla příliš velká. Nemohli jsme vůbec doufat, že se jim ubráníme. Očekávat nějaký tajemný obrat v náš prospěch bylo právě tak marné jako věřit v možnost, že se probijeme. Každý z nás byl proto přesvědčen, že má hodiny spočítané a že s ním bude co nevidět konec. Ale lacino jsme svou kůži prodat taky nechtěli, a třebaže jsme se již smířili s neodvratným osudem, přesto jsme se chladnokrevně a ze všech sil bránili.
Uprostřed nejkrutější krvavé řeže mi hlavou kmitla vzpomínka na ty, které jsem v životě nejvíc miloval. Na staré rodiče, které jsem nechal doma za mořem a kteří budou už až do smrti čekat marně na nějakou zprávu od syna, a na svého bratra Vinnetoua… Hned jsem však takové myšlenky zapudil, protože přítomná chvíle ode mě vyžadovala nejen nadlidské tělesné vypětí, ale také nejvyšší pozornost.
Kéž bych byl měl svou opakovačku! Ale ta ležela bez užitku v mé komoře, do které jsem se nemohl dostat. Všechno dohromady to byl jeden řetěz nešťastných okolností. Předvídal jsem, že to nedopadne dobře. Rovněž Vinnetou radil, a dokonce varoval, ale nikdo na naše slova nedbal. A teď jsme tu museli spolu s ostatními pykat za cizí chyby a nesmyslné vášně. Zmocnil se mě takový vztek jako snad ještě nikdy. Šílené rozhořčení zdvojnásobilo moje síly, takže jsem se oháněl tomahavkem, sekal a mlátil kolem sebe jako nepříčetný a drtil všechno, co mi přišlo na dosah.
„To je ono, sir, to je ono!“ ozývalo se za mnou nadšeně ze skalní rozsedliny. „Sam Hawkens a Old Shatterhand, to k sobě pasuje. Škoda že to tady musíme zabalit! Kolik jsme ještě spolu mohli nasbírat skalpíků, jestli se nepletu, hihihihi!“
Sotva dva kroky napravo ode mě stál Old Firehand. Stačil jsem si
s obdivem všimnout, jak ten obr oběma rukama řádil a hospodařil v životech protivníků, kteří na něj doráželi ze všech stran jako rozdráždění sršni. Zborcen stále novou krví, svou i cizí, stál pevně opřen zády o skalní stěnu a dlouhé vlasy mu vlály ve slepených pramenech kolem hlavy. Rozkročenýma nohama byl jakoby zakořeněny v zemi a s těžkou sekyrou v jedné ruce a s ostrým lehce zakřiveným nožem ve druhé od sebe odrážel jednoho Ponku za druhým. Měl na těle snad ještě víc ran než já, ale žádná ho dosud nesrazila na kolena. Chtě nechtě jsem stáčel co chvíli oči na jeho vysokou, rekovitou postavu.
Vtom se v chumlu rudochů něco rozvlnilo. Vynořil se v něm Parranoh a klestil si mačkanicí cestu. Sotvaže zahlédl Old Firehanda, zaječel hlasem tak vzteklým, že mu až přeskakoval hlas.
„Konečně tě mám! Teď mi zaplatíš za Ribannu životem!“
Finnetey se chtěl prodrat kolem mě, aby se na obra vrhl. Popadl jsem ho za rameno a rozmáchl se k smrtelnému úderu.

Jakmile mě poznal, uskočil, takže můj tomahavk zasvištěl jen vzduchem.
„Ty taky?“ zařval. „Tebe musím dostat živého! Strhněte ho lasem!“
Parranoh uskočil o další krok dříve, než jsem se stačil sekyrou rozmáchnout podruhé, a vytrhl pistoli. Třeskla rána. Old Firehand rozhodil doširoka rukama, vrhl se mohutným, křečovitým skokem dopředu do klubka nepřátel a bez hlesu se zhroutil.
Bylo mi, jako by ta koule projela mou vlastní hrudí. Srazil jsem na zem Indiána, se kterým jsem v tom okamžiku měl právě co dělat, a chtěl jsem se vrhnout na Parranoha, ale vtom jsem zahlédl známou štíhlou postavu, která se s úhořovitou mrštností prodírala klubkem nepřátel a právě před vrahem vztyčila pružné paže do výše:
„Kde je ta atabaská ropucha? Zde stojí Vinnetou, náčelník Apačů, aby pomstil smrt svého bílého bratra i smrt Ribanny!“
„Ha, ten pes pimská! Táhni k čertu!“
Ale víc jsem už neslyšel. Celý výjev zaujal mou pozornost takovou měrou, že jsem zapomněl na sebeobranu. Ucítil jsem, jak mi přes hlavu sklouzla smyčka, zadrhla se kolem krku a pak škubnutí a zároveň drtivá rána do hlavy a ztratil jsem vědomí,
Když jsem zase přišel k sobě, byla kolem mě hluboká tma a ticho a marně jsem si lámal hlavu, kde to jsem a jak jsem se vůbec do té tmy dostal. Teprve palčivá bolest v hlavě mi konečně připomněla ten hrozny úder a potom se mi už postupně vynořovaly i další výjevy z minulosti, až se spojily v ucelený obraz. Ke krutému pocitu v hlavě přistupovaly ještě bolesti, které mi působila nejen krvavá zranění, ale i pouta na nohou a rukou, přitažená tak pevně, že se mi zařezávala hluboko do masa.
Vtom jsem vedle sebe zaslechl zvuk, který zněl jako lehké odkašlání.
„Je tady ještě někdo?“ zeptal jsem se.
„Bodejť by nebyl! Koukejme na něj, on se ptá, jako by Sam Hawkens byl nikdo, jestli se nepletu, hihihihi!“
„To jste vy, Same? Pro boha svatého, řekněte mi, kde to jsme?“
„Pod docela obstojnou střechou, sir. Strčili nás do jedné té prázdné díry na kůže. Víte přece, kde předtím ležely ty kočičky, co jsme tak krásně zahrabali! Ale oni je nenajdou, povídám, nenajdou ani jednu, za to ručím!“
„A co je s ostatními?“ vyhrkl jsem.
„Tak různě, sir. Old Firehand zhasnul. Joe Miller zhasnul a Fred Cranston to má taky odbyto byli to přece greenhorni, hihihihi, greenhorní jako ze slabikáře, jestli se nepletu. Jenom vám a Apačovi ještě hoří svíčka. Taky mladému pánovi Harrymu ještě trošku poblikává, jak se mi zdá no a Sam Hawkens, hm, tomu snad ji taky ještě docela nesfoukli, hihihihi!“
„Víte to určitě a doopravdy, Same, že Vinnetou a Harry jsou ještě naživu?“ chtěl jsem vědět.
„Snad si nemyslíte, sir, že takový starý skalpovač jako já nepozná, co vidí? Kluka strčili do druhé díry tady hned vedle nás a vašeho rudého přítele k němu. Rád bych tam byl šel s nimi, ale nebyl jsem pozván, jestli se nepletu!“
„Jak je na tom Vinnetou?“ zeptal jsem se se strachem.
„Díra na díře, sir, jako řešeto! Jestli z toho vyvázne, tak bude vypadat jako ten starý kabát, do kterého tak pečlivě zašněrovali Sama Hawkense. Sflikovaný záplata na záplatě!“
„Na vyváznutí není pochopitelně ani pomyšlení. Ale jak se vůbec náčelník dostal Ponkům do rukou živý?“
„Zrovna tak jako vy. Mlátil kolem sebe, rval se jako pohan… hm, on vlastně taky pohan je, jestli se nepletu, hihihihi! Radši by byl zašel než se nechat upéct na kůlu. Ale marná sláva, přece jen ho domlátili a div neroztrhli vejpůl. Mimochodem, vám se tady líbí? Vy odsud nechcete? Sama Hawkense aspoň zatraceně svrbějí jeho sedmimílové boty, sir.“
„Co je člověku platné chtít nebo nechtít, když to není možné!“
„Že to není možné?“ opáčil Sam. „Takhle může mluvit jen greenhorn Všechno je možné. Tihle rudoši jsou totiž ohromně hodní lidičky, úplní dobráci. Vzali tomuhle starému lišákovi všecko. Všecičko. Pistoli, fajfku, hihihihi, budou se divit, až si čuchnou, voní jako skunk! Ale to jim možná bude zrovna příjemné… taky Líza je v prachu, má ubohá Líza! Který kojot ji asi teď má? I můj klobouk a kadeře… tomu skalpu se budou divit nejvíc, hihihihi! Stál mě tři tlusté svazky bobřích kožíšků tenkrát v Tekame, ale to vlastně už víte. Jenom nůž… nůž Samu Hawkensovi nechali… a pak že to nejsou dobráci! Hoví si tady v rukávě jako v pokojíčku. Kujón stará si ho tam šoupnul, hned jak viděl, že to s tou schovávačkou ve skále hoří.“
„Cože, vy ještě máte nůž? Ale těžko se k němu asi dostanete, Same!“
„Taky si myslím, sire V tom právě musíte synu mé matky trošku pomoct vy.“
„Už na to jdu, Same! Podíváme se, co se dá udělat.“
Neměl jsem jinou možnost se k Samovi dostat než se k němu dokutálet, ale sotva jsem se pokusil o první převaleni, odhrnuly se nenadále kožené dveře. Stačil jsem se ještě svalit zpátky naznak, a už dovnitř s několika Indiány vešel Parranoh. Měl v ruce pochodeň a tu teď napřáhl tak, aby si na nás posvítil. Nenamáhal jsem se zastírat, že jsem už přišel k sobě, ale díval jsem se skrz něj, jako by byl vzduch.
„Tak jsme tě konečně dostali, co?“ zasyčel na mě přes zuby. „Pořád ještě u mě máš malý vroubek, ale ten teď už brzo srovnáme. Znáš tohle?“
S těmi slovy mi nastrčil před oči skalp. Byly to jeho vlastní vlasy, které mu odřízl Vinnetou. Věděl tedy, že jsem to byl já, kdo ho tehdy ráno srazil a bodl. Určitě mu to neprozradil Apač, tím jsem si byl jist. Vinnetou by naopak na každou otázku, kterou by mu položil nepřítel, odpověděl hrdým mlčením. Ale Finnetey mě možná v tom boji za ranní mlhy zpozoroval nebo mi v okamžiku naší srážky pohlédl do obličeje. Když jsem neodpovídal, pokračoval:
„Však poznáš, ty i všichni ostatní, jak to chutná, když se ti nůž zařízne do vlasů a začne ti stahovat kůži přes uši! Jen chviličku strpení, jen co se rozední! Neudržíte se smíchy, jak se vám Parranoh odvděčí!“

„Tak docela se vám to asi nepovede, jestli se nepletu," řekl Hawkens, který nemohl přenést přes srdce, aby se neozval. „Jsem moc zvědavy, jakou kůži by někdo chtěl přetáhnout přes uši starému Samu Hawkensovi. Mou hřívu už přece máte, ale tu dělal opravdicky kadeřník, jestli se nepletu, hihihihi. Neříkejte, že jste ji ještě neviděl, vás to přece muselo obzvlášť zajímat, kolegáčku. Jak se vám ta práce líbí, kňoure stará?"
„Jen si nadávej!" zavrčel Parranoh. „Však ono se už na tobě najde dost kůže, aby se ti daly ze zad stáhnout řemeny!"
Sklonil se k nám, chviličku pečlivě prohlížel naše pouta a nakonec řekl vyzývavě:
„To jste si nemysleli, že Tím Finnetey zná i tuhle vaši past na myši, co? Já jsem měl náhodou tohle údolí prolezlé dřív, než to tlusté prase Firehand o něm vůbec něco tušilo! A věděl jsem taky, že jste sem zalehli. Víš, kdo mi to vyžvanil? Tenhle tady!"
Přitom vytáhl z opasku nůž a přidržel jeho dřevěnou rukojeť Samovi před očima. Malý lovec pohlédl na vyřezaná písmena a vykřikl:
„Fred Owins? To byl odjakživa lotr! Škoda že sám nemohl ten nůž ochutnat."
„Žádné starosti, člověče! Ochutnal dost! Myslel, že se tím tajemstvím vykoupí, ale nevyšlo mu to. Vzal jsem mu život i kůži zrovna tak, jako to udělám i vám, jenže obráceně, napřed kůži a teprv potom život, to bude větší legrace."
„Dělejte si, co chcete! Sam Hawkens už stejně udělal poslední pořízení. Vám odkázal tu věcičku, co jí nadávají paruka, jestli se nepletu. Moc se vám bude šiknout, až půjdete za děvčaty, hihihihi!"
Parranoh ho za tento posměšek kopl do boku a vyšel zase se svými průvodci z jeskyně.
Chvíli po jeho odchodu jsme ani nedutali, natož se pohnuli. Ale když jsme usoudili, že už nehrozí nebezpečí, převalili jsme se oba na bok a ještě jednou kolem své osy, až jsme se octli těsně u sebe. Ačkoli jsem měl ruce pevně spoutané a přivázané k tělu, přesto jsem mohl hýbat trochu prsty a po delším úsilí se mi podařilo vytáhnout Samovi nůž z rukávu a čepelí mu přeříznout pouta na rukou. Jakmile měl Sam ruce volné, šlo už všechno jako na drátku a za pár vteřin jsme proti sobě stáli docela volní a jen jsme si třeli a protahovali zdřevěnělé údy, aby se v nich zase rozproudila krev.
„Sláva, Same Hawkensi! Tak přeci nejsi takový nešika, jak by se mohlo zdát!" liboval si malý traper. „Už jsi byl sice namočený v leckteré šeredné kaši, ale nikdy ne tak po uši jako dneska. Jsem moc zvědavy, jak se z toho všeho vyvlékneš dál, jestli se nepletu, hihihihi!"
„Nejdřív bychom se měli podívat, jak to vypadá venku, Same!" přerušil jsem jeho samolibou rozprávku.
„Správně, Mr Shatterhande. To je to nejdůležitější."
„A potom budeme bezpodmínečně potřebovat zbraně. Vy máte sice nůž, ale já jenom holé ruce."
„Však ono se už něco najde!" utěšoval mě.
Přistoupili jsme ke dveřím, vlastně ke dvěma kůžím, které uzavíraly východ jako závěs, a opatrně jsme je maličko rozhrnuli.
Několik Indiánů právě vyvlékalo z vedlejší jeskyně dva zajatce. Byli to Vinnetou a Harry. Od tábořiště k nim mířil Parranoh. Zatím se natolik rozjasnilo, že jsem dohlédl až ke vstupní soutěsce. Nedaleko od ní jsem spatřil Hatátitlu, měl právě nějakou neshodu s hnědákem, kterého ukořistil Will Parker. Při pohledu na to svoje věrné zvíře jsem okamžitě upustil od myšlenky prchat pěšky, což by rozhodně bylo nejvýhodnější. V nepříliš velké vzdálenosti se pásl také Vinnetouův vraník. Kdyby se nám podařilo získat nějaké zbraně a doběhnout k našim zvířatům, znamenitě by nám to ulehčilo útěk.
„Vidíte něco, sir?" šeptl Hawkens.
„Copak?"
„Přece tamtoho starouška, co se tak pohodlně vyvaluje v trávě."
„Vidím."
„A taky to, co má opřené vedle o ten kámen?"
„I to."
„Matičko skákavá, takhle připravit starému lišákovi tu flintu rovnou do cesty! Jakože se jmenuju Sam Hawkens, tak to musí být moje Líza, jestli se nepletu. A ta hromádka vedle něj se nějak po čertech podobá mému kloboučku a vláskům. A pytlík s prachem a olovem bude ten chlápek určitě mít taky!"
Nemohl jsem příliš sdílet radost malého trapera, protože jsem všechnu svou pozornost musel věnovat Parranohovi. Bohužel jsem na tu dálku nerozuměl, co oběma zajatcům říká, a trvalo poměrně značnou chvíli, než od nich odešel. Ale jeho poslední slova, pronesená důrazně zvýšeným hlasem, jsem slyšel docela zřetelně a vyrozuměl z nich, jaký byl asi obsah celé jeho řeči.
„Připrav se, Pimo!" zvolal. „Kůl pro tebe už zatloukají, a ty…," dodal s opovržlivým pohledem na Harryho, „se budeš škvařit hned vedle!"
Pokynul dvěma Indiánům, aby dovlekli spoutané zajatce k ohni, který už zase jasně planul a kolem něhož se Ponkové zatím pohodlně rozložili. Parranoh pak odešel s ostatními Indiány důstojným krokem k tábořišti.
Teď šlo o to, jednat co nejrychleji. Jakmile by se zajatci jednou dostali do kruhu shromážděných rudochů, veškerá naděje na jejich záchranu by byla tatam.
„Same, jdete do toho se mnou?" zeptal jsem se. „Jak to můžu vědět já, když to nevíte vy? Musíte to zkrátka zkusit, jestli se nepletu, hihihihi!"
„Vy si vemte toho vpravo, já toho vlevo! A potom rychle přeříznout řemeny!"
„A pak pro Lízu, Mr Shatterhande!"
„Jste připravený?"
Sam přikývl. Z výrazu jeho tváře bylo znát, jak je rád, že už můžeme zase něco dělat. „Tak do toho!" šeptl jsem.
Dlouhými, ale tichými kroky jsme vyrazili jako šíp za oběma Indiány, kteří za sebou vlekli spoutané zajatce, a podařilo se nám je nepozorovaně dohonit.

Sam vyřídil svého muže bodnutím vedeným tak mistrně, že se postižený zhroutil úplně bez hlesu. Já však měl jen holé ruce, a musel jsem proto druhému vytrhnout nejdříve nůž z opasku, než ho moje pěst ranou do spánku uspala. Několik rychlých řezů osvobodilo svázané od pout, takže byli volní ještě dřív, než kdokoli z nepřátel vůbec zpozoroval, co se děje. „Rychle, seberte si zbraně!“ křikl jsem jim zdušeně do ucha, neboť mi bylo jasné, že beze zbraní není na zdařilý útěk ani pomyšlení. Sám jsem své sražené oběti utrhl od pasu pytlík se střelivem a z opasku vytáhl tomahavk, než jsem vyrazil za Vinnetouem, který se v mžiku vžil do nové situace, správně ji posoudil a neutíkal bezhlavě k soutěsce, nýbrž skokem se hnal rovnou doprostřed Indiánů, rozložených kolem ohně.
Jako se člověk v okamžiku, kdy mu jde o všechno, změní často k nepoznání, tak i nám dalo vědomí toho, co všechno je nyní v sázce, potřebnou dávku rychlosti a hbitosti, navzdory našim zraněním a ztuhlým údům. Ještě se překvapení a ohromení Ponkové nevzpamatovali, a už jsme mezi nimi proletěli i se zbraněmi, které jsme několika z nich přitom vytrhli.
„Hatátitlo, Hatátitlo!“ křikl jsem na svého vraného hřebce a ve vteřince jsem mu už seděl na hřbetě. S úlevou jsem viděl, že taky Vinnetou se už vyšvihl na svého vraníka a Hawkens se vyhoupl na prvního slušného klusáka, který mu přišel pod ruku.
„Pojď sem ke mně, pro boha živého, rychle!“ křikl jsem na Harryho, který se pokoušel nasednout na Finneteyho hnědáka. Jeho pokusy ale byly marné, protože zvíře se vzpouzelo a vyhazovalo jako zběsilé. Přitom každá vteřina měla cenu života! Nakonec jsem popadl chlapce pod ramenem, jedním trhnutím jsem ho zvedl k sobě a zamířil ihned k ústí soutěsky, v němž přede mnou právě zmizel Sam Hawkens.
V tom okamžiku dostoupil chaos za námi vrcholu. Vzduch se otřásal zuřivým řevem, práskaly výstřely, kolem hlavy nám svištěly šípy a do vší té vřavy duněl dupot a ozývalo se řehtání koní, na které skákali rudoši, aby nás pronásledovali.
Byl jsem z naší trojice poslední a nemám vůbec ponětí, jak se mi podařilo tou temnou klikatou soutěskou a další strží projet až k vodní bráně a pak z ní ven a jak se stalo, že mě nepřítel nedohonil. Po Samu Hawkensovi nebylo už ani vidu ani slechu. Jen Vinnetoua jsem zahlédl, jak zahýbá napravo do údolí, kterým jsme před několika dny při našem příchodu ach, jak se to všechno zdálo dávno! sjížděli sem dolů, a jak se přitom ještě ohlédl, aby zjistil, jestli jedu za ním.
Právě v okamžiku, kdy jsem už i já zahýbal doprava, třeskl najednou za námi výstřel. Cítil jsem, jak sebou Harry škubl. Rána ho zasáhla.
„Hatátitlo, předrahý Hatátitlo, ukaž, co umíš!“ pobízel jsem v úzkostných obavách své zvíře, a můj hřebec vyrazil stejně šíleným tempem jako tenkrát při požáru New Venanga.
Když jsem se ohlédl, spatřil jsem těsně za sebou Parranoha na jeho hnědém mustangu. Ostatní pronásledovatelé se nejspíš buďto opozdili,nebo mi je zakrývaly zatáčky cesty. Třebaže jsem bílého náčelníka zahlédl jen letmo, přesto jsem v jeho tváři rozeznal zběsily vztek a napjaté úsilí, s nímž se nás snaží dohonit. Proto jsem tím naléhavěji pobízel své statečné zvíře, neboť nyní záviselo opět všechno jen na jeho rychlosti a vytrvalosti. Přestože jsem se toho rozběsněného vrahouna ani boje s ním samozřejmě nebál, nemohl jsem dělat nic jiného než hnát se stále kupředu, protože raněný chlapec mi překážel v každém volném pohybu.
Jako s vichrem o závod jsme letěli proti proudu říčky. Vinnetoův vraník tepal štíhlými údy půdu, až sršely jiskry a volná suť za ním odletovala jako učiněny kamenný déšť. Hatátitlá s ním držel krok, ačkoli musel nést téměř dvojnásobnou tíhu. Přesto jsem věděl, i když jsem se už neohlížel, že Parranoh je nám stále těsně v patách, protože dusot kopyt jeho hnědáka bylo slyšet pořád stejně blízko.
„Jsi raněny?“ křikl jsem v tom šíleném letu na Harryho. „Je to vážné?“
Cítil jsem, jak se mi přes ruku, kterou jsem ho držel kolem těla, řine jeho teplá krev. Už jsem si na chlapce příliš zvykl, než aby mi jeho osud byl lhostejný.
„Vydržíš tu jízdu?“ volal jsem hned dál, aniž jsem čekal na odpověď na svou předešlou otázku.
„Doufám,“ hlesl tiše.
„Tak se jen pevně drž, Harry! Už jsme z toho napůl venku.“
„Mně je všechno jedno,“ odpověděl chabě. „Jen mě klidně pusťte, moc vás zatěžuju. Bude se vám líp utíkat.“
„Ale mlč, ty přece musíš zůstat naživu! Máš na to právo!“
„Teď už ne, když je otec mrtvý. Škoda že jsem nepadl s ním.“
Odmlčel se a zas bylo slyšet jen oddychování a dusot a svist naší jízdy, nebo lépe našeho letu, trysku.
„Za jeho smrt můžu já!“ naříkal chlapec. „Kdybych vás byl poslechl, mohli jsme… Parranoha oddělat… hned v Doupěti… a Indiáni by nikdy nebyli otce zabili!“ vyrážel ze sebe proti větru.
„ Nemysli na to, co bylo. Teď záleží na téhle chvíli! volalsem mu v odpověď.
„Ne, ne,“ vzchopil se k odporu. „Já chci dolů! Parranoh zůstává pozadu, můžeme si oddechnout.“
„No uvidíme,“ připustil jsem, ale v trysku jsem nepolevil.
Ohlédl jsem se. Už dávno jsme opustili tok říčky a zahnuli na širou rovinu, po které jsme nyní pádili rovnoběžně s okrajem lesa, který se táhl po naší levé straně. Parranoh zůstával opravdu o notný kus pozadu a Hatátitlá plně prokazoval, že se s ním hnědý mustang nemůže ani zdaleka měřit. Za bílým náčelníkem se hnali jednotlivě nebo v malých skupinkách ti jeho indiánští bojovníci, kteří se mermomocí nechtěli vzdát našeho pronásledování, i když jsme se jim stále více vzdalovali.
Když jsem pohlédl opět kupředu, viděl jsem, že Vinnetou zastavuje a seskakuje z koně. Rychle nabíjel ukořistěnou pušku. Když jsem ho dojel, přitáhl jsem i já svému hřebci uzdu. Opatrně jsem nechal Harryho sklouznout, pak jsem seskočil na zem a spěšně položil chlapce do trávy. K nabití zbraně mi však už nezbýval čas, protože Parranoh se zatím nebezpečně přiblížil. Rychle jsem se tedy zase postavil a chopil se tomahavku.
Parranoh jistě viděl dobře každý náš pohyb, ale nechal se nejspíš v tom okamžiku strhnout svým nenávistným vztekem, a mávaje tomahavkem nad hlavou, řítil se přímo na mě. Vtom třeskl Apačův výstřel. Tím Finnetey sebou škubl, a zasažen zároveň i mou vrženou zbraní, s rozhozenýma rukama a rozpolcenou lebkou se svezl z koně.

Vinnetou k němu přistoupil a nohou převrátil bezvládné tělo:
„Atabaský had už nikdy nebude syčet ani náčelníkovi Apačů nadávat Pimů. Můj bratr Šárlí nechť si opět vezme své zbraně!“
Padly Tim Finnetey je měl opravdu u sebe všechny můj nůž, revolvery i obě pušky. Rychle jsem si vzal svůj majetek, skočil a naložil zase Harryho, zatímco Vinnetou lovil hnědáka a přivazoval ho ke svému koni.
Ponkové se nám teď už přiblížili natolik, že nás měli téměř na dostřel. Proto jsme ihned nasedli a chystali se vyrazit zase tryskem dál.
Vtom se ale po naší levici nečekaně něco zablyštělo. Vypadalo to jako lesk zbraní. A opravdu! Z okraje lesa se mezi nás a pronásledovatele vyřítila početná skupina jezdců, stočila se proti rudochům a tryskem se na ně hnala útokem.
Byl to oddíl dragounů z vojenské pevnosti Fort Wilkes. Sotvaže Vinnetou zahlédl tuto nenadálou pomoc, prudce otočil svého hřebce, letem je předhonil a s tomahavkem vysoko nad hlavou vrazil mezi Ponky, kteří téměř ani nestačili zarazit koně v běhu. Já jsem naproti tomu sestoupil a znovu sundal Harryho, abych prohlédl jeho zranění.
Nebylo nebezpečné. Vytáhl jsem nůž, a protože jsem po ruce neměl nic jiného než svou loveckou košili, uřízl jsem z ní pruh látky a z něho jsem chlapci udělal ve spěchu nouzový obvaz, abych alespoň zastavil krvácení.
„Udržíš se sám na koni, Harry?“ zeptal jsem se potom.
Chlapec přikývl a přistoupil k hnědákovi, jehož uzdu Vinnetou ještě stačil uvolnit hodit mi ji, než proletěl kolem. S mou pomocí se pak dostal Harry šťastně do sedla.
„Když mi to teď už nekrvácí, tak o té ráně dohromady ani nevím,“ pochvaloval si chlapec. „Podívejte se, rudoši prchají. Kupředu, sir, za nimi!“
Bylo to tak, jak říkal. Zbaveni svého vůdce, jehož volání by je bylo povzbuzovalo k odporu nebo přinejmenším řídilo jejich ústup, hnali se zpátky cestou, kterou jsme přijeli, s dragouny ustavičně ve svých posledních řadách. Všechno nasvědčovalo tomu, že chtějí hledat útočiště v Doupěti.
Pobídli jsme tedy zase své koně, aby znovu ukázali, co v nich je, pádili jsme tryskem kolem padlých Indiánů a zásluhou našich bleskurychlých zvířat jsme vojáky dohonili ještě před vodní bránou.
Záleželo velmi na tom, aby se rudoši nemohli usadit v naší klikaté skalní rozsedlině před námi, nýbrž abychom do ní vnikli zároveň s nimi. Proto jsem hnal Hatátitlu cestou necestou, trním i hložím stále dál a předháněl jednu řadu pronásledovatelů za druhou, takže jsem se brzo ocitl po boku Vinnetoua, který se věšel prchajícím tvrdošíjně na paty.
Teď už zahýbali doleva do vodní brány a první z nich chtěl právě s koněm zatočit do rozsedliny, když vtom ze soutěsky padl vystřel. Rudoch se skácel bez života z koně. Vzápětí třeskla druhá rána. Když i příští kůň ztratil jezdce, vyděšení Indiáni pochopili, že vstup je uzavřen. A protože zároveň viděli, že jsou námi téměř obklíčeni, nechali Doupě Doupětem, prorazili v panice náš kruh směrem k Bílé řece a prchali, stále ještě pronásledováni dragouny, podle toku Mankizity.
Nepřátelé nebyli výstřely z brány ohromeni méně než já. Čí ruka je vedla? Kdo nás tak vydatně podpořil tak, že byl najednou všemu konec a všechno naše další úsilí zbytečné? Ale nemusel jsem dlouho hádat, kdo je ten odvážný střelec, protože ještě ani nedozněl dusot kopyt posledního vojenského koně, a už se za hranou skalní stěny opatrně objevil z houštiny střapatých vousů trčící ukrutánský nos a nad ním vykoukla mazaně blýskající očička. A protože nikde nebylo vidět nepřátelského tvora, vysunuly se za všetečným čichovým orgánem s důvěrou i ostatní části těla.
„Nemůžu věřit svým zlatým kukadlům, sir] Který čerchmant vás vystřelil kanónem zase sem zpátky, jestli se nepletu?“ptal se mužík, právě tak užaslý nad mým zjevem jako já nad jeho.
„To jste vy, Same?“ divil jsem se radostně zase já. „Kde se berete tady v bráně? Vždyť jsem vás přece na vlastní oči viděl odjíždět!“
„Odjíždět, sir?“ naštětil se Sam komicky. „Pěkně děkuju za takovou jízdu. Vždyť já jsem v tom fofru popadl hotového chcípáka, ubohou bídnou herku! Nejdřív běžela, to jo, vyběhla už k potoku, ale tam jí najednou něco přeletělo přes nos a ona ne a ne se hnout z místa, třásla se jako sulc, až v ní chrastily všecky ty staré kosti a mně lítaly nožičky jako pimprleti! Musel jsem nechat to pitomé zvíře běžet a doplížil jsem se zase zpátky. Počítal jsem, že se rudoušci za vámi pustili všichni a že bude Doupě prázdné. A taky že bylo! Móóc se divili, když se vrátili, jestli se nepletu, a ty obličeje, co dělali, hihihihi! To bylo divadlo! Že se ale ptám, sir, kdepak jste sebral tolik těch vojáčků? Odkud je vedete? Kde se tady ty malované děti berou?“
„Však se ještě dovíme,“ odpověděl jsem zvědavému Samovi, „co je přivádí zrovna teď, právě v tu nejvhodnější chvíli, v hodině dvanácté, jak se říká, do téhle ztracené končiny. To, že se tu tak na jednou objevili, mi připadá namouduši jako učiněny zázrak, a skoro bych řekl, že nás zachránili.“
„To teda zase pr, sire“ ohradil se rezolutně malý lovec. „Old Shatterhand, Vinnetou a Sam Hawkens jsou dycinky lidičky, co se umějí zachránit sami, jestli se nepletu. Ale aby dali těmhle Ponkům na dlouhé roky pěkně na pamětnou, na to přišli ti fešáci vojanští opravdu akorát v té hodině dvanácté, jak jste povídal, to uznávám. Co myslíte, sir, neměli bychom jet za nimi?“
„Proč? Vojáci si s těmi Indiány poradí i bez nás. I Vinnetou byl toho mínění, vidíte, že už odejel s Harrym do Doupěte. Pojďte taky, podíváme se po našich lidech. Musíme je pohřbít.“
Když jsme projeli soutěskou a stanuli na prahu neblahé kotliny, spatřili jsme na místě, kde v noci zuřil nejlítější boj, Vinnetoua a Harryho klečet u Old Firehandovy mrtvoly. Chlapec plakal a držel na klíně otcovu hlavu, zatímco Apač prohlížel jeho střelnou ránu. Právě když jsme k nim přistoupili, Vinnetou zdušeně vykřikl:
„Uf, uf! Vždyť není mrtvý on žije!“
To slovo přišlo jako bomba. Harry samou radostí až vyvřískl, jak se rozjásal. A teď to začalo. Apač zahájil bleskurychle všechny potřebné záchranné práce. Dával nám stručné pokyny a my nosili vodu, připravovali obvazy, lůžko a vůbec, co se dalo, a po nějakém čase jsme se zadostučiněním viděli, že Old Firehand opravdu otevírá oči. Snad nás i poznal, na

syna se totiž dokonce slabounce usmál. Mluvit ovšem ještě nemohl a ihned zase upadl do bezvědomí. I já jsem ho pak prohlížel. Koule ho zasáhla do pravé strany prsou, prostřelila mu plíci a vzadu vyletěla z těla. Bylo to těžké zranění, spojené s velkou ztrátou krve. Ale přesto i když měl Old Firehand vedle mnoha dalších čerstvých zranění i to staré, utržené v bitvě na trati Pacifické dráhy vyslovil Apač názor, se kterým jsem souhlasil, že to všechno při pečlivém ošetřování a dík své celkové robustní konstituci může přežít. Vinnetou ho podle svého osvědčeného způsobu ovázal a dal ho uložit tak pohodlně, jak to jen za daných okolností a těžkých poměrů bylo možné.
Teprv potom jsme mohli myslet na sebe. Nikdo z nás nevyvázl bez zranění, a tak jsme se navzájem nouzově ošetřili, jak se zrovna dalo. škoda těch našich lidí, kteří zaplatili za to, že nedbali Vinnetouova a mého varování, tím nejdražším svým životem!
K polednímu se u nás zase ukázali dragouni. Zahnali a rozprášili
Ponky a sami přitom neztratili jediného muže. Velící důstojník nám pak vysvětlil, že jejich objevení nebylo rozhodně náhodné. Hlášení o tom, že se Ponkové pokusili vykolejit a přepadnout vlak, mu z neznámých důvodů došlo se značným zpožděním, a ke všemu ještě převážná část pevnostní posádky byla v té době zaměstnána právě na opačné straně kraje. Jakmile se však po splnění úkolu vrátila, poskytl jí jen několik nejnutnějších dnů k odpočinku a potom ihned vyrazil na kárnou výpravu. Jeho zvědové brzy vysledovali Ponky i jejich krvavé úmysly, takže věděl přesně, kterým směrem se dát.
Aby si jeho koně odpočinuli, zůstal se svým oddílem v našem údolí tři dny. Za tu dobu jsme pohřbili mrtvé. Potom navrhl, abychom Old Firehanda přivezli do Fort Wilkesu, jakmile bude schopen tu cestu vydržet. Tam že se mu dostane přiměřené péče, a především odborného lékařského ošetření. Rádi jsme jeho nabídku přijali.
Je zcela pochopitelné, že můj starý dobrý Sam těžce nesl ztrátu tolika svých traperských přátel, kteří přišli té noci o život, ale zvlášť hořce žehral na zranění Dicka Stonea a Willa Parkera, těch věrných duší, které spolu s ním tvořily onen pověstný a nerozlučný trojlístek. Několik dní mu nebylo do řeči, a když se trochu sebral, nepřestával vyhrožovat, že jaképak tentočky votočky, na místě prý odstřelí každého Ponku, který se mu připlete do cesty. Já jsem se však na tento případ díval jinak: Parranoh byl běloch. Znovu se mi tedy potvrdily moje staré zkušenosti, že jenom bledé tváře udělaly z Indiána to, čím a jaký dnes je.
A můj dobrý malý Sam se mnou nakonec souhlasil i v tom.

6 NA KROCANÍ ŘÍČCE

Od událostí vylíčených v předešlé kapitole uplynuly již tři měsíce, ale následky konečného střetnutí s Ponky zůstávaly pro nás přes tu dlouhou dobu stále ještě citelné. Naděje, že se podaří Old Firehanda zachovat při životě, se sice splnila, jeho zotavování však pokračovalo želvími krůčky. Stále byl tak slabý, že se vůbec neudržel na nohou, a proto jsme se vzdali své původní myšlenky dopravit ho do Fort Wilkesu. Musel zůstat až do úplného ozdravení v Doupěti, kde jsme o něj společnými silami pečovali pod vedením Vinnetoua, který zastával úlohu lékaře.
Harryho zranění se naštěstí ukázalo jako bezvýznamné. Vinnetou si z boje odnesl mnoho tržných i bodných ran na různých částech těla, ale žádná z nich přímo neohrožovala život a neznamenala ani omezení pohyblivosti jeho mrštných údů. Ostatně všechny se již zdárně hojily. Šrámy a zhmožděniny, které jsem utržil já, byly naštěstí neškodné. Na dotek sice ještě pořádně bolely, ale byl jsem tvrdým životem na Západě už tak otužilý, že jsem bolesti snášel jako pravý Indián. Nejlíp ze všech z toho vyvázl malý Sam Hawkens. Z celého boje si odnesl jen pár modřin ne víc než kluk, který se popere za humny.
Dalo se očekávat, že se Old Firehand i po uzdravení bude muset ještě hodně dlouho šetřit. Bylo vyloučeno, aby ihned začal zase žít svým někdejším zálesáckým životem lovce. Proto se rozhodl, jakmile bude schopný se na takovou cestu vydat, odejít ke svému staršímu synovi na Východ a vzít s sebou i Harryho. Tak dlouho nemohly ovšem zásoby kožešin, které se svou loveckou družinou nashromáždil, zůstat ležet. Musely se zužitkovat, to znamená prodat. V pevnosti k tomu nebyla tou dobou příležitost, a my sotva zotavení jsme se ještě necítili natolik v pořádku, abychom se pustili do transportu takového množství kožešin a na bůhvíjak dlouhou vzdálenost.
Co jsme tedy měli dělat? Dobrá rada byla drahá. A tu nám pomohla náhoda. Jeden z vojáků, které nám na nějaký čas ponechal velitel pro naši ochranu, se totiž dověděl, že nahoře na Krocaní říčce meška handlíř, cestující obchodník, který skupovává všechno možné, co se mu nabídne, a přitom nedělá jen směnné obchody, ale také získané zboží hned platí hotovými penězi. Ano, ten obchodník, zřejmě handlíř ve větším stylu a na vyšší úrovni, byl člověk, kterého jsme potřebovali.
Jenže jak ho k nám dostat? Vojáka jsme pro něj poslat nemohli, protože žádný z nich nesměl své stanoviště v Doupěti opustit. Nedalo se tedy dělat nic jiného, než že se za tím člověkem musel vypravit někdo z nás. Nabídl jsem se, že za handlířem na Krocaní říčku zajedu, ale vojáci nás upozornili, že právě v té končině se teď potuluje a řádí okanandský kmen Siouxů, známý svou ukrutností. Handlíř se mezi ně mohl klidně odvážit, protože k obchodníkům se Indiáni nechovali nepřátelsky naopak, byli jim vítaní, protože u takových lidí mohli získat výměnou všechno, co potřebují. O to víc se ale před nimi museli mít na pozoru ostatní běloši, a třebaže jsem se jich zrovna nebál, bylo mi přesto milé, když mi Vinnetou nabídl, že mě doprovodí. Opustit Old Firehanda jsme klidně mohli, protože už nepotřeboval žádnou zvláštní péči, na kterou by trojlístek s Harrym nestačili. A o potravu se starali vojáci, kteří střídavě vyjížděli na lov. Bez dlouhého rozmyšlení jsme se tedy vydali na cestu, a protože Vinnetou tu končinu znal, už druhého dne jsme dorazili ke Krocaní říčce.
Jak ale teď handlíře najít? Jestliže byl někde u Indiánů, pak jsme ovšem museli být velmi opatrní. Ale na říčce a v její blízkosti žili také bílí osadníci, kteří se tu před několika málo lety odvážili usadit, a tak jsme uznali za vhodné vyhledat nejdřív některého z nich a u něho se na handlíře vyptat. Jeli jsme tedy podle říčky, ale nikde nebylo po žádné usedlosti

ani památky, až jsme konečně k večeru zahlédli nějaká pole a další obdělané pozemky. Při ústí potoka, který se vléval do říčky, jsme spatřili poměrně značně velký srub ze silných, hrubě přitesaných kmenů, se zahradou, obehnanou důkladnou ohradou z klád. Stranou od něho podobná ohrada uzavírala volné prostranství, na kterém se páslo několik koní a krav.
Dojeli jsme k ohradě, uvázali své vraníky a zamířili jsme k dómu, který měl úzká okénka podobná střílnám. A tu jsme spatřili, že ze dvou těch otvorů na nás míří dvouhlavňové pušky, a zároveň na nás zhurta zavolal nějaký drsný hlas:
„Stát! Ani krok dál! Tady není žádný holubník, aby si sem každý přiletěl a vyletěl, jak se mu zachce! Co jste vůbec zač, vy bílej, a co tady chcete?“
„Jsem počestný zálesák a hledám handlíře, který se teď prý zdržuje někde v téhle končině,“ odpověděl jsem.
„Tak si ho klidně hledejte dál. Tady ale nemáte co dělat. Kliďte se odsud, hybaj!“
„Ale sir, přece nám neodmítnete poradit, kde bychom toho člověka našli, jestli to víte. Takhle se přece ode dveří vyhánějí jen pobudové.“
„Mluvíte mi z duše, to právě dělám.“
„Vy nás tedy považujete za…?“
„A za co jiného?“
„Co vás to, prosím vás, napadlo?“
„To je moje věc, s vámi se bavit nebudu. Ostatně lžete, jen se vám od huby práší!“
„Jak to? V čem?“ zeptal jsem se.
„Chm! Jakýpak počestný zálesák! Sem se neodváží nikdo poctivý, leda snad ještě Old Firehand!“
„Od toho právě přicházíme,“ opáčil jsem.
„Nesmysl! Jak byste k němu přišli?“
„Jsme z jeho tábora, který leží dva dny jízdy odtud v horách na druhém břehu Mankizity. Třeba jste už o něm slyšel.“
„No, něco jednou už říkal nějaký člověk. Taky tam měl namířeno, jak povídáte, právě k Old Firehandovi. Jmenoval se Dick Stone nebo tak nějak.“
„Dick Stone je můj přítel.“
„Možná. Ale stejně vám není co věřit, když s sebou máte toho rudocha. Dnešní doba není na to, aby si člověk pouštěl k tělu lidi téhle barvy.“
„Kdyby k vám tenhle Indián vešel, mohli byste si to pokládat za čest. Je to Vinnetou, náčelník Apačů!“ pravil jsem klidně.
Za oknem zavládlo zaražené ticho.
„Vinnetou? I hleďme! To by mohl říct každý! Ať mi ukáže svou pušku!“ ozval se nedůvěřivec znovu.
Vinnetou si sesmekl svou nádhernou, stříbrem vykládanou pušku z ramene a zdvihl ji tak, aby ji osadník viděl. Muž vypoulil údivem oči.
„Stříbrné hřeby! To souhlasí. A vy, bílý, máte dvě pušky, jednu velkou a jednu malou. Teď mě něco napadá. Ta velká není to snad medvědobijka?“
„Ano.“
„A ta menší je ta novinka, opakovačka?“
„Ano, henryovka,“ doplnil jsem ho se smíchem.
„Ať visím, jestli nakonec nejste ten proslulý Old Shatterhand!“
„Uhodl jste.“
„Tak pojďte dovnitř, pánové, rychle dovnitř! Takové lidi můžeme u nás jen vítat. Máte mít všechno, co srdce ráčí, pokud to ovšem mám,“ volal vesele.
Hlavně v okýnkách zmizely a vzápětí se rozlétly dveře a v nich se objevil osadník. Byl to postarší, kostnatý, silně stavěný člověk, pořez, na kterém bylo vidět, že se dovedl se životem seprat a nepodlehnout. Podával nám na pozdrav obě ruce a zavedl nás do srubu, kde jsme zastihli jeho ženu a syna, stejného pořízka, ale mladého. Řekl nám, že má ještě dva syny, ale ti že mají právě práci v lese.
Vnitřek domu byla vlastně pouze jediná velká světnice. Po stěnách visely pušky a rozličné lovecké potřeby. Na jednoduchém krbu postaveném z kamenů bublala v železném kotlíku vařící voda. Vedle krbu leželo na prkně nezbytné nádobí. Několik beden sloužilo jako truhly na šaty a skříňky na potraviny a ze stropu viselo tolik uzeného masa, že z něho mohla ta pětičlenná rodina vyžít nejmíň půl roku. V předním koutě stál bytelný stůl s několika židlemi, všechno domácí tesařská práce. Muž nás vyzval, abychom se posadili, a zatímco jeho syn venku obstarával naše koně, podal nám osadník se svou ženou večeři, která s přihlédnutím k poměrům nemohla už snad být ani lepší. Mezitím se vrátili oba druzí synové, bez velkých okolků si přisedli a s vervou se pustili do jídla. Na zábavě se ale nepodíleli, hovor s námi vedl pouze jejich otec.
„Jo, meššúrs,“ řekl, „nesmíte mi to mít za zlé, že jsem na vás tak vybafl. Já nejsem žádný krobián, ale to víte, tady musí člověk za vším čout rudochy, obzvlášť ty Okanandy, co zrovna nedávno přepadli jeden srub jenom den jízdy odsud. A skoro ještě míň je co věřit bílým, protože sem se táhne kdejaká verbež, co se na Východě už nesmí ani ukázat Proto má člověk velkou radost, když jednou za uherský rok může uvítat takové gentlemany, jako jste vy. Tak tedy handlíře hledáte? Nač ho potřebujete? Prodáváte, nebo kupujete?“
„Prodáváme.“ Mluvil jsem sám, protože mlčenlivý Vinnetou se podle svého zvyku většinou zdržoval hovoru.
„A co jako? Nejsem zvědavy, ale třeba bych vám mohl poradit.“
„Chceme mu prodat kožešiny.“
„Máte jich hodně?“
„Docela slušnou hromadu.“

„Chcete za ně zboží, nebo peníze?“
„Radši peníze.“
„Tak to vám tedy dobře poradili,“ pokývl osadník hlavou. „Takový je tady jen on. handlíři jenom vyměňují, ale tenhle má pořád u sebe peníze nebo aspoň zlato, protože jezdí taky na kopaniny ke zlatokopům. Je to pracháč, to mi věřte, žádný hokynář, co celý svůj krámek tahá v pinglu na zádech.“
„A je taky poctivý?“
„Hm, poctivý! Podle toho, čemu říkáte poctivý. Handlíř chce dělat obchody, chce vydělat a nebude nikdy tak hloupý, aby nevyužil příležitosti. Když se od něj někdo nechá ošidit, jeho chyba. Tenhle se jmenuje Burton. Ale své věci rozumí z gruntu a cestuje vždycky se čtyřmi nebo pěti pomocníky,“ vykládal osadník dál.
„Nevíte, kde bychom ho teď mohli najít?“
„To se dovíte ještě dneska večer tady u mě. Jeden z jeho lidí, nějaký Rollins, se tady byl včera ptát, jestli máme nějaké objednávky. Odejel proti vodě k nejbližším osadníkům, a až se bude vracet, staví se tady a zůstane u nás přes noc. Ostatně měl Burton poslední dobou několikrát smůlu.“
„Jak to?“
„Abych to řekl stručně, dvakrát nebo třikrát se mu přihodilo, že když se vypravil do nějaké usedlosti za obchodem, našel ji vyrabovanou a vypálenou od Indiánů. Je to pro něj nejenom zbytečná ztráta času, ale taky vyslovená škoda, to je jasné! A navíc, ani pro handlíře to není žádná legrace, takhle se motat rudochům v cestě.“
„Došlo k těm přepadům někde tady blízko?“
„Ano, pokud to měříte po našem. Tady na Západě musíme brát na slova blízko a daleko jiná měřítka než jinde. Tak třeba můj nejbližší soused bydlí patnáct kilometrů odsud.“
„To je špatné, protože při takových vzdálenostech si v případě nebezpečí nemůžete ani jeden druhému přijít na pomoc.“
„To teda nemůžem. Ale já přesto nemám strach. Na starého Cornera si rudoši nepřijdou. Jmenuju se totiž Corner, abyste věděli. Pěkně bych jim posvítil!“
„I když jste jenom čtyři?“
„Pět! Mou ženu můžete klidně počítat taky, ta vydá možná víc než za jednoho. Nebojí se žádného Indiána a s puškou umí zacházet právě tak dobře jako já.“
„Rád vám věřím. Jenže když se Indiáni přiženou v houfech, pak to dopadá podle starého přísloví: Mnoho psů zajícova smrt.“
„Říkáte to hezky, ale to by musel člověk byt právě ten váš zajíc! Já nejsem sice tak proslulý zálesák jako vy a nemám ani stříbrnou pušku, ani henryovku opakovačku, ale střílení rozumím taky. Máme dobré pušky, a jak jednou zavřu dveře, určitě se mi dovnitř nedostane jediný rudoch. A kdyby jich venku stálo i sto, všecky je odkrouhnem, jednoho po druhém. Ale slyšíte? To bude jistě Rollins.“
Dusot koňských kopyt, který se blížil a sílil, najednou přede dveřmi ustal. Corner vyšel ven, slyšeli jsme ho s někým mluvit, a potom přivedl dovnitř muže, kterého nám stručně představil:
„To je Mr Rollins, o kterém jsem vám povídal, pomocník handlíře, kterého hledáte.“
Potom se otočil k příchozímu a pokračoval:
„Venku jsem vám říkal, že vás tady čeká velké překvapení. Tak tady je. Tihle dva pánové jsou totiž Vinnetou, náčelník Apačů, a Old Shatterhand, o kterých jste už jistě mockrát slyšel. Hledají Mr Burtona, chtějí mu prodat nějaké kůže a kožešiny, mají toho prý dost.“
Rollins byl muž ve středních letech, statného vzezření, figura, jaká se najde nejspíš mezi kovboji. Zdálo se, že to je silák s ocelovými svaly i nervy. V šedých očích se mu zračila odvaha, ba téměř troufalost. Kolem úst měl jakýsi pánovitý rys a mohutná, hranatá brada ještě zvyšovala dojem tvrdosti, který vyvolávala celá jeho tvář.
Přesto se Rollins choval zdvořile a skromně. Jenom se mi nechtěl líbit vyraz obličeje, se kterým si nás po očku prohlížel. Jestliže jsme byli opravdu tak vynikající osoby, jak nás Corner představil, pak ho přece muselo těšit, že nás poznává. A ke všemu mu bylo naznačeno, že se na obzoru rýsuje dobrý obchod. To mu také nemuselo být lhostejné. Ale z jeho rysů se nedal vyčíst ani stín nějaké radosti nebo uspokojení. Naopak se mi spíš zdálo, že se mu v očích na vteřinku zableskl nevraživý až hněvivý svit, když uslyšel naše jména. Bylo ovšem docela dobře možné, že jsem se mýlil. Nechtěl jsem ho tak okatě pozorovat. Proto jsem překonal své pravděpodobně bezdůvodné zaujetí a vyzval jsem ho, aby se k nám posadil, protože s ním chceme mluvit obchodně.
Rollins dostal také večeři, ale zřejmě neměl hlad a brzo vstal od stolu s tím, že se musí jít podívat ven a opatřit koně. K tomu přece
nepotřeboval mnoho času. A přesto uběhlo daleko víc než čtvrt hodiny, a pořád se nevracel. Nechci to nazvat přímo nedůvěrou, ale bylo to jistě něco podobného, co mě ponouklo, abych se po něm šel nenápadně podívat. Kůň stál přivázaný před domem, jeho jsem však nikde neviděl. Byla už dávno tma, ale měsíc svítil dost jasně, abych nemohl Rollinse přehlédnout, kdyby byl někde nablízku. Teprve za hodnou chvíli jsem spatřil, jak zahýbá kolem rohu ohrady. Když mě uviděl, na okamžik se zastavil, ale potom šel jakoby nic dál, až těsně k domu.
„Vy se rád procházíte při měsíčku, Mr Rollinsi?“ zeptal jsem se.
„Vypadám snad jako zamilovaná slečinka?“ odbyl mě stroze a chtěl vejít do dveří.
„Skoro!“ pokračoval jsem poněkud významně. „Vždyť se přece při měsíčku procházíte.“
„Ale ne kvůli měsíci. Bylo mi nějak těžko, zkazil jsem si ráno žaludek. A pak to dlouhé seděni v sedle musel jsem si trochu rozhýbat klouby. Už je to lepší, sir.“
Toto vysvětlení podal znatelně změněným tónem, zdvořile a téměř uctivě. Byla to přetvářka? Nebo si najednou uvědomil, že by se slušelo chovat se trochu přátelštěji?

Odvázal svého koně a zavedl ho do ohrady, kam již hostitelův syn předtím zavedl i naše zvířata. Potom jsme se vrátili společně do srubu. Co se o něj vlastně starám, pomyslel jsem si. Je přece svým vlastním pánem a může si dělat, co chce. Jenže tak to bohužel je, že zálesák musí být vždycky nejvýš opatrný, a proto má určitý sklon k podezíravosti. Důvod, který mi Rollins pro svůj odchod udal, byl přece docela věrohodný a mohl jsem se s ním spokojit. Sám jsem si všiml, že málo jedl, tak mu asi opravdu nebylo dobře. Když jsme potom seděli uvnitř zase pohromadě, choval se tak nenuceně a prostě, že se všechna moje nedůvěra rozplynula.
Hovořili jsme o obchodních věcech, o nynějších cenách kožešin, o jejich zpracování a uchovávání, a vůbec o všem, co nějak souviselo s naším předpokládaným obchodem. Projevoval dobré odborné znalosti a uplatňoval je tak sebejistě a věcně, že se zdálo, jako by se zalíbil dokonce i Vinnetouovi, protože Apač zasahoval do hovoru víc, než bývalo jeho zvykem. Vyprávěli jsme i o svých posledních zážitcích a nacházeli ve společnosti pozorné posluchače. Nakonec jsme se ovšem začali ptát po handlíři, bez jehož souhlasu se obchod samozřejmě nemohl uzavřít.
„Bohužel vám nemůžu říct, kde Burton zrovna v tomhle momentě je, ani kde bude zítra či pozítří," prohlásil Rollins. „Já ty objednávky jenom shromažďuju a pak mu je najednou předávám, když se zase někde srazíme. Jak daleko to je k Mr Firehandovi?"
„Tři dny jízdy."
„Hm! Od včerejška za týden má být Mr Burton na Zlé řece, to vím náhodou přesně. Mohl bych to tedy stačit zajet si k vám a zboží si prohlédnout a odhadnout přibližně cenu. Potom bych mu vzkázal a přivedl ho k vám, ovšem jenom v případě, že by to tam u vás vypadalo na reálný obchod, a to bych právě rozhodl na místě. Co říkáte, sir?"
„Že je docela pochopitelné, že musíte zboží vidět, než ho koupíte. Jen by mi bylo milejší, kdybychom tady měli přímo Mr Burtona."
„S tím bohužel nemůžu nic dělat. Ale i kdyby tu byl, stejně by byla otázka, jestli by mohl jet hned s vámi. Máme toho teď rozděláno moc to si ani neumíte představit kolik, a Mr Burton nemá tolik času, aby mohl ztrácet dny jízdou, když předem neví, jestli z toho obchodu vůbec něco bude. Jsem přesvědčený, že by vás stejně nedoprovázel osobně, ale že by s vámi poslal někoho z nás. A tak se to docela dobře hodí, že já mám zrovna teď náhodou pár dní volno. Klidně si to rozmyslete, je to jen můj návrh. Ale pak mi řekněte laskavě ano nebo ne, abych věděl, na čem jsem."
Nebylo důvodu, abych jeho návrh odmítl. Naopak, byl jsem přesvědčen, že jednám v zájmu Old Firehandově, jestliže přisvědčím. Pohlédl jsem na Vinnetoua, najdu li v jeho očích souhlas, a pak jsem řekl:
„V tom případě se ani nemusíme dlouho rozmýšlet. Jestli teda máte čas, tak je nám docela vhod, že pojedete s námi. Ale když už, tedy hned časně ráno!"
„Jistě. Našinec musí počítat s každou hodinou, natož aby ztrácel celé dny. Vyjedeme hned za svítání. Proto bych navrhoval, abychom šli brzo spát."
Ani proti tomu se nedalo nic namítat, i když jsme později poznali, že jeho návrh měl své záludné pozadí.
Rollins vstal od stolu a pomáhal osadníkově ženě rozprostírat kožešiny a pokrývky, na kterých se mělo spát. Když byli hotovi, hospodář ukázal Vinnetouovi a mně naše místa.
„Děkuju," odmítl jsem, „ale my spíme radši venku. Tady uvnitř je plno kouře, pod širým nebem se líp dýchá."
„Ale Mr Shatterhande," namítl osadník, „dneska je chladno, nevyspíte se."
„My jsme na zimu zvyklí," odpověděl jsem.
Taky Rollins se přidal k osadníkovi a několikrát se nám pokusil ten úmysl rozmluvit, ale my jsme byli rozhodnuti.
Tenkrát jsme v té starostlivosti o naše pohodlí neviděli nic podezřelého, a teprve později, když jsme ho už prohlédli, jsme si na to jeho naléhání a přemlouvání vzpomněli a divili jsme se, že nám nebylo nápadné.
Když jsme potom vycházeli, Corner nás ve dveřích ještě upozornil:
„Jsem zvykly vždycky na noc zastrkovat závoru. Mám dneska nechat odemčeno, meššúrs?"
„Pročpak?"
„No, kdybyste něco potřebovali…"
„Jste moc hodný, ale my nebudeme nic potřebovat. Jen si zavřete, v téhle končině to je důležité."
Zřetelně jsme pak slyšeli, jak osadník za námi dveře zajišťuje. Měsíc stál ještě tak nízko, že srub vrhal stín přes veliký kus ohrazení, kde byli koně. Zašli jsme tedy tam, protože jsme měli na spaní rádi tmu. Můj Hatátitlá a Vinnetouův vraník odpočívali vedle sebe. Jako už tolikrát předtím, rozestřel jsem si i dnes pokrývku tak těsně u svého hřebce, že mi za podušku sloužila jeho teplá měkká šíje. Byl na to nejen zvyklý, ale měl to dokonce rád. Brzo jsem usnul.
Spal jsem snad hodinu, když vtom sebou kůň hnul a probudil mě. Překvapilo mě to, protože dokud jsem u něho ležel, nikdy se nehýbal, leda když se dělo něco neobyčejného. Tentokrát zvedl hlavu a nedůvěřivě nasával nozdrami vzduch. Větřil. Okamžitě jsem byl na nohou a opatrně kráčel ve směru, kam měl Hatátitlá otočenou hlavu. Došel jsem ke kládové ohradě. Když jsem přes ni opatrně nakoukl, rozeznal jsem ve vzdálenosti asi dvou set kroků houf postav, ležících v přítmí měsíčního světla na zemi a pomalu přilézajících směrem k nám. První moje hnutí bylo běžet to oznámit Vinnetouovi. Když jsem se však otočil, stál už můj bratr za mnou. I ve spánku zaslechl moje tiché kroky!
„Vidí můj bratr ty postavy tamhle?" zeptal jsem se ho.
„Ano," zašeptal. „Jsou to rudí bojovníci."
„Nejspíš Okanandové, chtějí přepadnout srub."
„Old Shatterhand hádá správně. Musíme do domu."
„Ano, pomoct osadníkovi. Ale co koně? Nemůžeme je tady nechat, Okanandové by je odvedli," napadlo mě.
„Vezmeme je dovnitř. Pojď rychle! Dobře že jsme ve stínu, tady nás Siouxové nezpozorují."
Vrátili jsme se rychle ke koním, vzali je za uzdu a odváděli je z ohrady k domu. Právě chtěl Vinnetou zaklepat na okno, aby spící obyvatele probudil, ale vtom jsem zahlédl, že dveře nejsou zavřené, nýbrž malou štěrbinkou pootevřené. Strčil jsem do nich a vtáhl Hatátitlu dovnitř. Vinnetou mě se svým vraníkem následoval a pak jsme hned za sebou zastrčili

závoru. Šramot, který jsme způsobili, spáče probudil.
„Je tu někdo? Co se děje? Koně v domě?“ ptal se vyjeveny Corner a rychle vyskočil.
„To jsme my, Vinnetou a Old Shatterhand,“ odpověděl jsem, protože oheň už dohořel a Corner nás ve tmě nemohl rozeznat.
„Vy? Jak jste se sem dostali?“
„No přece dveřmi!“
„Vždyť jsem je zastrčil!“
„Večer snad, ale teď byly otevřené.“
..Ať visím! Že bych nebyl závoru dost dostrčil, když jsem za vámi zavíral? Ale nač sem táhnete ty koně?“
„Protože si je nechceme nechat ukrást,“ vysvětlil jsem.
„Co to povídáte? Kdo by vám je ukradl?“ nechápal osadník.
„Siouxové Okanandové, protože ti se právě teď plíží k domu, aby vás přepadli.“
Lehko je si domyslet, jaké vzrušení ta slova vyvolala. Corner sice večer říkal, že se rudochů nebojí, ale teď, když je měl opravdu za humny, byl vylekaný ažaž. Rollins se choval právě tak zděšeně jako ostatní,.
Vtom přistoupil Vinnetou a energicky si vyžádal:
„Mlčte! Křikem ještě nikdo nepřítele neporazil. Musíme se co nejrychleji dohodnout, jak se Okanandům ubráníme.“
Rázem bylo jasné, že se svým klidem a přehledem je teď pánem situace on.
„O tom se přece nepotřebujeme teprv radit,“ namítl Corner, celý netrpělivý a rozrušený. „Máme pušky, tak je vprostě jednoho po druhém odkrouhnem, jak nám budou přicházet do rány. Měsíc svítí už dost jasně, abychom na ně dobře viděli.“
„Ne, to v žádném případě neuděláme,“ prohlásil klidně Vinnetou.
„A proč ne?“
„Protože lidskou krev smíme prolévat jen tehdy, když to je naprosto nevyhnutelné.“
„Ale tady to je nevyhnutelné,“ opáčil Corner, „protože ti psi musejí dostat už jednou za vyučenou! Aby na to hned tak nezapomněli ani ti, co zůstanou naživu.“
„Můj bílý bratr tedy nazývá Indiány psy?“ zeptal se Apač přísně. „Nechť nezapomíná, že také Vinnetou je Indián! Vinnetou zná své rudé bratry lépe než on. Když zaútočí na nějakou bledou tvář, mívají k tomu většinou důvod. Buďto si je bledá tvář sama předtím nějak znepřátelila, nebo je k tomu přemluvil jiný běloch nějakým falešným tvrzením, kterému uvěřili. Ponkové nás přepadli u Old Firehanda, protože jejich vůdce byl běloch, a když teď přicházejí tvůj srub vyloupit tihle Okanandové, má na tom nejspíš vinu taky některá bledá tvář.“
„Tomu nevěřím!“ zvolal osadník, stále silně rozrušený.
„Co věříš nebo nevěříš, to je náčelníkovi Apačů lhostejné, protože tuší, že je to tak, jak říká!“
„A i kdyby to tak bylo,“ zlobil se Corner, „tak jen ať za to trpí, že se nechali svést. Kdo se ke mně chce vloupat, toho odstřelím. Je to moje právo, a tak to bude,“ prohlásil nemilosrdně.
„Tvoje právo nás nezajímá. Obhajuj si ho, až budeš sám. Ale teď je tady Old Shatterhand a Vinnetou, a ti jsou zvyklí, že se ostatní řídí podle nich. Od kohopak jsi tuhle usedlost koupil?“
„Koupil? Jsem snad tak na hlavu padlý, abych ji kupoval? Líbilo se mi tady, a tak jsem se tu usadil. A když tady zůstanu tak dlouho, jak předepisuje zákon, bude to tu prostě všechno moje.“
„Siouxů, kterým tahle půda patří, ses tedy neptal?“
„Ani mě nenapadlo!“ odsekl osadník s opovržením.
„Vidíš! A pak se divíš, že s tebou jednají jako s nepřítelem, jako s lupičem a zlodějem jejich půdy! To jim ještě říkáš psi a chceš je postřílet! Ale já tě varuju, vystřel jen jedinkrát, a Vinnetou ti prožene kouli hlavou!“
„Co mám tedy dělat jiného?“ zeptal se osadník již značně pokrotle a vypadal vedle proslulého Apače najednou nějak maličký.
„Nemusíš dělat nic, vůbec nic. Old Shatterhand a Vinnetou budou jednat za tebe. Jestli se budeš řídit podle nás, nestane se ti nic.“
Celá tahle výměna slov proběhla v rychlém tempu, ale zdušeným hlasem. Stál jsem mezitím u jednoho okénka a čekal na postupující Okanandy. Žádného jsem však zatím ve svém zorném poli neviděl. Zřejmě prozkoumávali nejdřív v širokém kruhu okolí domu, aby se přesvědčili, že jim odnikud nehrozí nečekané nebezpečí. Nyní ke mně přistoupil i Vinnetou a zeptal se:
„Vidí je můj bratr Šárlí? Jdou už?“
„Ještě ne,“ odpověděl jsem.
„Budeme s nimi jednat šetrně,“ řekl Vinnetou.
„Jistě,“ souhlasil jsem. „Corner zabral Okanandům jejich půdu, ale jejich příchod má možná ještě i jiný důvod.“
„Vinnetou si to myslí taky. Jak to ale uděláme, abychom je odtud zahnali bez prolévání krve?“ pohlédl na mě Vinnetou v šeru svýma krásnýma temnýma očima.
„Můj bratr Vinnetou to ví právě tak dobře jako já,“ usmál jsem se.
„Šárlí uhádl moje myšlenky jako vždycky. Jednoho z nich chytíme.“
„Ano a to toho, který se připlíží ke dveřím a bude chtít poslouchat,“ řekl jsem.
„Správně. Určitě se tady někde ukáže zvěd a bude slídit. Toho se musíme zmocnit a pak se dovíme víc,“ zakončil Vinnetou naši tichou rozpravu.
Šli jsme tedy ke dveřím, odtáhli zase závoru a pootevřeli dveře. Udělali jsme však jen takovou škvíru, abychom mohli jedním okem pozorovat, co se děje venku. Uvnitř ve srubu byla úplná tma. A hrobové ticho. Nikdo se nehýbal, ani nedutal, snad ani nedýchal. Vtom jsem zaslechl zvěda, vlastně ani nezaslechl, protože si jeho příchod ve skutečnosti

neuvědomilo moje ucho, nýbrž vytušil ho onen zvláštní šestý smysl, který se vyvine u každého dobrého zálesáka. A o několik vteřin později jsem ho už viděl. Tiskl se k zemi a plížil se ke dveřím. Pak zvedl ruku a ohmatával je. V tom okamžiku jsem je bleskurychle otevřel, vrhl se na něj a oběma rukama jsem mu sevřel hrdlo. Rudoch se začal bránit, mlátil kolem sebe rukama nohama, ale hlásek ze sebe vypravit nemohl. Zvedl jsem ho a za krk vtáhl do srubu, zatímco Vinnetou hned zase tiše zajistil dveře závorou.
„Udělejte světlo, Mr Cornere!“ vyzval jsem osadníka. „Musíme si našeho návštěvníka prohlédnout!“
Osadník mé výzvě úslužně vyhověl, rychle zapálil svíčku z jeleního loje a posvítil jí do tváře Indiánovi, kterému jsem zatím přestal svírat krk, ale pevně jsem mu tiskl ze stran paže k tělu, takže se nemohl ani hnout.
„Hnědý kůň, sám náčelník Okanandů!“ zvolal Vinnetou překvapeně. „Mému bratru Old Shatterhandovi se podařil pěkný úlovek!“
Indián, který se v mém sevření div neudusil, se teď několikrát zhluboka nadechl a potom zděšeně vyhrkl:
„Vinnetou! Velký náčelník Apačů!“
„Ano, jsem to já,“ potvrdil Vinnetou. „Znáš mě, protože jsme se už viděli. Ale tady ten muž se ještě nikdy před tvýma očima neobjevil. Slyšel jsi, jak jsem ho právě jmenoval?“
„Old Shatterhand?“
„Ano. Na vlastním těle jsi už pocítil, že to je on. Sevřel tě tak, že ses nemohl ubránit, aby tě nevtáhl dovnitř. Jsi teď V naší moci. Co myslíš, že s tebou uděláme?“
„Moji slavní bratři propustí Hnědého koně na svobodu a nechají ho zase odejít.“
„To myslíš vážně?“
„Jistě, protože bojovníci Okanandů nejsou nepřáteli Apačů.“
„Okanandové jsou právě tak Siouxové jako Ponkové, a ti nás nedávno přepadli.“
„My nemáme s Ponky nic společného.“
„To nesmíš Vinnetouovi říkat. Je přítelem všech rudých mužů, ale každý, kdo jedná špatně, je jeho nepřítelem, ať patří ke kterémukoli kmeni. A když tvrdíš, že nemáte s Ponky nic společného, pak nemluvíš pravdu. Vinnetou dobře ví, že Okanandové a Ponkové mezi sebou nikdy nevykopali válečnou sekyru a že právě teď spolu uzavřeli dokonce pevné spojenectví. Tvoje výmluva proto nemá v uších Apačových žádnou váhu. Vy jste sem přišli přepadnout tyto bledé tváře. Myslíš, že to Old Shatterhand a Vinnetou dovolí?“
Náčelník Okanandů se chviličku díval zamračeně do země, než se zeptal:
„Od které doby Vinnetou, velký náčelník Apačů, je nespravedlivý? Slavná pověst, kterou oplývá, má svůj původ v tom, že se vždycky snažil s nikým nejednat nespravedlivě. A dnes se staví proti Hnědému koni, který je v právu!“
„Mýlíš se, Hnědý kůň není v právu. To, co zde chcete dělat, není správné.“
„Jak to, že ne? Nepatří snad tato země nám? Nemusí si snad každý, kdo se chce usadit a žít na cizí půdě, vyžádat dovolení?“
„To jistě ano,“ připustil Vinnetou.
„Tyto bledé tváře to ale neudělaly. Nemáme proto dobré právo je odsud vyhnat?“
„Vinnetou vám ani zdaleka nechce toto právo upírat. Ale záleží vždycky na způsobu, jak ho uplatňujete. Copak se nemůžete vetřelců zbavit jinak než loupením, pálením a vražděním? Musíte se tajně plížit ve tmě jako zloději a lupiči? Žádný statečný bojovník se nebojí ukázat se nepříteli poctivě tváří v tvář. Hnědý kůň ale přichází v noci, a s tolika bojovníky, aby přepadl čtyři muže a jednu ženu v malém srubu. Hrdý Indián by se styděl něco takového udělat. Všude, kam teď přijde, bude Vinnetou vypravovat, jací zbabělci jsou Okanandové. Nikdo je nemůže nazývat bojovníky.“
Bylo vidět, že se Hnědý kůň dusí hněvem, ale pod drtivým pohledem Apačových očí se neodvážil vybuchnout, nýbrž pouze zarputile zahučel:
Jednali jsme podle zvyklostí Siouxů. Ti nepřítele přepadají vždycky v noci.“
„Pokud je vůbec nutné ho přepadnout!“ namítl Vinnetou.
„Má snad Hnědý kůň tyto bledé tváře chválit? Má je snad prosit, když jim může nařizovat?“
„Nemusíš prosit ani nařizovat. Můžete se dohodnout. Ale nesmíš se připlížit v noci jako zloděj, nýbrž máš sem přijít za bílého dne veřejně, poctivě a hrdě jako pán této země. Řekni jim, že je na svém území nestrpíš! Dej jim lhůtu, do kdy musejí odejít! A kdyby tě neposlechli, teprv pak jim můžeš dát pocítit svůj hněv. Kdybys byl jednal takhle, byl by v tobě Vinnetou viděl náčelníka Okanandů a muže sobě rovného. Takhle v tobě ale vidí zákeřného člověka, který se vrhá na jiné záludně, protože se jim neodvažuje postavit otevřeně.“
Okananda zíral zahanbeně do kouta světnice a mlčel. Co mohl také Apačovi namítnout? Mezitím jsem ho už pustil, takže teď tady stál před námi zcela volný. Jeho postoj se svěšenými údy a pokrčenými rameny byl však žalostným obrazem člověka, který si uvědomuje, že jeho situace není rozhodně záviděníhodná. Vyměnili jsme si s Vinnetouem kratičký významný pohled a Apačovi se kmitl po vážné tváři slabounký úsměv, když se teď na mě obrátil s otázkou:
„Hnědý kůň si myslel, že ho pustíme. Co k tomu říká můj bratr Old Shatterhand?“
„Že se přepočítal,“ odpověděl jsem. „Kdo přichází jako palič, s tím se taky jako s paličem jedná. Propadl životem.“
„Old Shatterhand chce Hnědého koně zavraždit?“ zděsil se náčelník Okanandů.
„Ne. Nejsem vrah. Je přece rozdíl mezi vraždou a mezi zaslouženým trestem smrti,“ řekl jsem.
„A Okananda si zaslouží smrt?“
„Pochopitelně.“
„To není pravda. Náčelník Okanandů je na území, které patří jeho kmeni.“
„Tady jsi především ve vigvamu bledé tváře. A jestli ten vigvam stojí na vašem území nebo na jiném, na tom tu nezáleží. Kdo se bez mého dovolení vdere do mého vigvamu, ten musí podle zákona Západu očekávat smrt. Můj bratr Vinnetou ti řekl, jak jsi měl jednat, a já s ním naprosto souhlasím. Nikdo nám nemůže nic vytýkat, jestli teď tě zbavíme života. Ale

ty nás znáš a víš, že nikdy neproléváme krev, když to není zrovna nevyhnutelně nutné. Možná že by se našla nějaká cesta, jak by sis mohl zachránit život. Zeptej se náčelníka Apačů. Ten ti řekne, co máš udělat.“
Okananda přišel soudit, rozhodovat a trestat, a teď tady stál před námi sám jako souzený. Rozpaky nevěděl kudy kam. Bylo to na něm vidět, i když se snažil nedat na sobě nic znát. Rád by byl asi řekl ještě něco na svou obhajobu, ale nemohl nic uvést. Proto raději mlčel a zadíval se Apačovi do tváře s výrazem, ve kterém se mísila naděje s potlačovaným vztekem. Potom se jeho pohled svezl na handlířova pomocníka Rollinse. Stalo li se tak bezděčně nebo úmyslně, to jsem v tom okamžiku nemohl posoudit, ale přesto mi připadalo, jako by v tom pohledu byla výzva, aby mu přispěl na pomoc. A Rollins se také opravdu Indiána zastal.
„Náčelník Apačů jistě nežízní po krvi,“ ozval se nyní Rollins. „I zde na Divokém západě se přece trestají jen skutky, činy opravdu dokonané, a ne pouze úmysly. A v tomhle případě se vlastně ještě nestalo nic, co by zasloužilo trest.“
Vinnetou vrhl po Rollinsovi nedůvěřivě pátravý pohled.
„Co si můj bratr Old Shatterhand a Vinnetou tady myslí a co musejí rozhodnout, to vědí sami a nepotřebují, aby jim to někdo říkal. Tvoje slova jsou tedy zbytečná a měl by sis pamatovat, že muž má mluvit jen tehdy, když je to nutné!“
Nač tohle klepnutí přes prsty? Vinnetou to snad ani sám nevěděl, ale jak se později ukázalo, jeho vždy osvědčená předtucha ani tentokrát nezklamala a byla opět správná. Potom se ale znovu obrátil na Okanandu.
„Slyšel jsi Old Shatterhanda. Vinnetou je stejného názoru jako on. Nechceme prolít tvou krev a ušetříme tě, jestliže ovšem splníš jednu podmínku. Musíš teď mluvit pravdu. Řekni tedy poctivě, proč jste sem přišli! Nebo jsi snad tak zbabělý, že chceš lhát?“
„Uf!“ vyrazil ze sebe tázaný dotčeně. „Bojovníci Okanandů nejsou tak bázliví lidé, jak jsi předtím říkal. Hnědý kůň nechce zapírat. Chtěli jsme tenhle dům přepadnout.“
„A vypálit?“
„Ano.“
„Co jste chtěli udělat s jeho obyvateli?“
„Ty jsme chtěli zabít.“
„K tomu jste se rozhodli sami od sebe?“
Okananda, který dosud odpovídal pohotově, najednou zaváhal. Proto se Vinnetou vyslovil zřetelněji:
„Myslím, jestli vás snad na tu myšlenku nepřivedl někdo jiný?“
Ani tentokrát Okananda neodpovídal. V mých očích znamenalo jeho mlčení právě tolik jako hlasitě vyslovené ano.
„Hnědý kůň zapomněl mluvit, jak se zdá,“ pokračoval Apač klidně. „Nechť však uváží, že mu jde o život. Jestliže si ho chce zachovat, musí odpovědět. Vinnetou chce vědět, jestli popud k tomu přepadení nevyšel od někoho, kdo nepatří k bojovníkům Okanandů.“
„Ano, je to tak,“ promluvil konečně zajatec neochotně a sklopil oči.
„Od koho?“
„Prozradil by náčelník Apačů svého spojence?“ zeptal se náčelník a pohlédl na Vinnetoua.
„Ne,“ připustil Vinnetou.
„Nemůžeš tedy Hnědému koni zazlívat, když ti jeho jméno neřekne.“
„Vinnetou ti to nezazlívá. Kdo zradí svého přítele, zasluhuje smrt jako prašivý pes. Náčelník Apačů nemusí znát jeho jméno, jenom to, jestli to je bojovník Siouxů.“
„Není.“
„Je to rudý muž z jiného kmene?“
„Ne.“
„Je to tedy bledá tvář?“
„Ano.“
„Je tam venku mezi tvými bojovníky?“
„Ne, není tady.“
„Pak je to tak, jak si Vinnetou myslel, a taky jeho bratr Old Shatterhand to tušil v té věci má prsty bledá tvář. Můžeme tedy být k tobě shovívavější. Jestliže okanandský kmen Siouxů nechce na svém území trpět žádné osady bledých tváří, nemůže jim to nikdo mít za zlé, ale vraždit proto ještě nemusejí. Vy jste takový úmysl měli. Ale protože jste ho ještě neprovedli, budiž jejich náčelníkovi darován život i svoboda, pakliže splní podmínky, které si vymiňuje Vinnetou.“
„Co žádáš?“ zeptal se Hnědý kůň napjatě.
„Dvě věci. Za prvé musíte přerušit všechny styky s bledou tváří, od které jste se nechali svést.“
Ta podmínka se Okanandovi nelíbila, ale nakonec se přece jen poddal. Potom se zeptal na druhou.
„Hnědý kůň vyzve tuto bledou tvář, která se jmenuje Corner, aby buďto pozemek, na kterém se usadila, od vás koupila, nebo aby vaše území opustila,“ prohlásil Apač. „Teprve když žádný z těchto dvou požadavků nesplní, vrátíš se se svými bojovníky, abys bledé tváře odtud vyhnal.“
S tou podmínkou souhlasil Hnědý kůň již ochotněji, zato osadník protestoval. Odvolával se na osidlovací zákon a přednesl dlouhatánskou řeč, na kterou mu však Vinnetou dal poměrně krátkou, ale pádnou odpověď:
„Známe bledé tváře jen jako lupiče našich pozemků. Jak si takoví lidé vykládají zákony a zvyklosti, to se nás netýká. Jestli si myslíš, že tady můžeš ukrást půdu a že tě potom před potrestáním ochrání váš zákon, tak to je tvoje věc. My jsme pro tebe udělali, co jsme mohli. Víc od nás nemůžeš žádat. Old Shatterhand a Vinnetou teď vykouří s náčelníkem Okanandů kalumet smlouvy, aby potvrdili platnost svého ujednání.“
Pronesl to takovým tónem, že Cornerovi zašla všechna chuť na jakoukoli odmluvu. Vinnetou si nacpal dýmku a úmluva byla potom se známou obřadností zpečetěna. Měl jsem pocit, že náčelníkovi Okanandů můžeme teď už opravdu důvěřovat, a Vinnetou byl zřejmě téhož názoru, neboť přistoupil ke dveřím, odsunul závoru a řekl mu:

„Můj bratr nechť se nyní vrátí ke svým bojovníkům a odvede je! Jsme přesvědčeni, že to, co slíbil, také splní.“
Okananda vyšel ze srubu. Zajistili jsme za ním zase dveře a postavili se k oknům, abychom ho pro všechny případy mohli co nejdéle sledovat alespoň pohledem. Poodešel od domu pouze několik kroků, zastavil se a zůstal stát na volném prostranství v plném měsíčním světle; zřejmě chtěl, abychom ho dobře viděli. Potom vložil do úst dva prsty a noc prořízl ostrý hvizd, na který se k němu ihned seběhli všichni jeho bojovníci. Bylo vidět, jak jsou překvapeni, že je volá tak hlasitě a nápadně, když měli zřejmě přikázáno dbát co největší opatrnosti a zachovávat naprosté ticho.
Hnědý kůň počkal, až dojdou i poslední, a pak promluvil ke svému houfu tak zvučným hlasem, že jsme slyšeli každé slovo:
„Bojovníci Okanandů nechť vyslechnou, co jim řekne jejich náčelník! Přišli jsme, abychom bledou tvář, která se jmenuje Corner, potrestali za to, že se tady na našem území usadila bez našeho dovolení. Hnědý kůň se připlížil k domu, aby vyzvěděl potřebné, a byl by se také se zprávou vrátil ke svým bojovníkům, kdyby se nebyl setkal se dvěma nejslavnějšími muži prérie a hor. Velký náčelník Apačů Vinnetou a Old Shatterhand zde náhodou trávili noc. Slyšeli a pozorovali nás a rozevřeli své mocné paže, aby objali Hnědého koně. Náčelník Okanandů to nemohl tušit, byl jimi zajat a pěst Old Shatterhandova ho vtáhla do domu. Jemu podlehnout není hanba, ale naproti tomu je čest s ním a s Vinnetouem uzavřít přátelství a vykouřit s nimi kalumet míru. A to Hnědý kůň učinil a přitom jsme se dohodli, že bledým tvářím, které obývají tento dům, Hnědý kůň daruje život, jestliže buďto zabraný pozemek a půdu zaplatí, nebo ji opustí ve lhůtě, kterou stanovíme. To jsme spolu slavnostně ujednali a Hnědý kůň dodrží slovo, které dal. Vinnetou a Old Shatterhand stojí u oken a slyší, co náčelník nyní svým bojovníkům říká. Mezi nimi a námi je nyní mír a přátelství. Moji bojovníci nechť se proto teď vrátí do svých vigvamů.“
Hned nato zmizel Hnědý kůň se svými lidmi za rohem ohrady. Vyšli jsme všichni před dům a dívali se za nimi, abychom se přesvědčili, že opravdu odcházejí. Ano, vzdalovali se, věřili jsme, že je také nenapadne se vrátit. Proto jsme vyvedli své koně zase ze srubu do ohrady a znovu jsme se uložili ke spánku vedle nich. Ale Rollins, ten handlířův pomocník, byl nedůvěřivý a pustil se za rudochy, aby je prý ještě kus cesty pozoroval. Spali jsme tak dobře, že jsme ani nevěděli, kdy se vrátil, ale když jsme ráno vstali, byl už zpátky. Seděl s hospodářem přede dveřmi na kmeni, který sloužil jako lavička.
Corner nám popřál dobré jitro, ale jeho pozdrav nezněl nijak zvlášť přívětivě. V duchu se vařil vzteky, protože myslel, že by pro něj bývalo bezesporu výhodnější, kdybychom byli ty rudochy „odkrouhli“, jak se vyjadřoval. Teď se musel buďto sebrat a odejít, nebo zaplatit. Nebylo mi ho ale nijak zvlášť líto. Proč se tady tak troufale uvelebil! Co by asi řekl farmář v Illinoisu nebo Vermontu, kdyby se u nich najednou objevil nějaký Sioux a usadil se s rodinou na jeho pozemcích, počínal si tam jako doma, a ještě drze tvrdil: „To je moje!“
Proto jsme si z osadníkova hudrování nic nedělali, poděkovali mu za pohostinství a vyjeli na zpáteční cestu. Handlířův pomocník nás provázel, ale nedržel se při nás, nýbrž klusal stále v určité vzdálenosti za námi jako to dělávají podřízení, kteří chtějí takovým způsobem dát svým nadřízeným najevo úctu. Nebylo na tom nic nápadného a bylo nám to docela vhod, protože jsme si aspoň mohli nerušeně povídat a nemuseli se jím zabývat.
Teprve po několika hodinách se k nám z boku přitočil a zavedl hovor na chystaný obchod. Vyptával se podrobněji než včera večer na počet kožešin, které hodlá Old Firehand prodat, a pokud jsme uznali za vhodné, příslušné informace jsme mu také podali. Potom se ptal na končinu, kde na nás Old Firehand čeká, zajímal se o způsob, jak a kde tam své kožešiny uschovává, a byl by to rád věděl do všech podrobností. I na to bychom mu byli mohli odpovědět, ale neučinili jsme tak nejen proto, že jsme po událostech minulé noci byli přece jen nedůvěřiví, ale protože vůbec není zvykem zálesáků a lovců hovořit o skrýších, kde své zásoby tajně uchovávají. Správný a slušný člověk se na takové věci ani neptá. Bylo nám jedno, jestli nám to má za zlé, nebo ne. Od té chvíle se potom už zase držel pozadu, a to v ještě větší vzdálenosti než předtím.
Nazpátek jsme se vraceli stejnou cestou, kterou jsme přijeli, a protože jsme už krajinu, kterou jsme projížděli, trochu znali, neměli jsme důvod prozkoumávat ji tak pečlivě, jako bychom si počínali v končinách pro nás nových a cizích. To ovšem nevylučovalo onu obezřelost, které zálesák dbá i na místech nejdůvěrněji známých. Číhali jsme tedy neustále po stopách lidských i zvířecích a k polednímu nám padla do oka stopa, která by méně pozorným očím asi ušla, protože její původci vynaložili zřejmě značnou péči, aby ji zahladili. Možná že bychom ji byli přehlédli i my, kdybychom na ni nebyli narazili právě na místě, kde se ti lidé zřejmě na chvíli zastavili a kde se tráva, po jejich odpočinku pošlapaná a polehlá, dosud ještě docela nevzpamatovala. Zastavili jsme, sesedli a prohlíželi stopu. Mezitím k nám dojel i Rollins, seskočil ze sedla a také on se sklonil nad otisky.
„Zajímavé! Co myslíte, bylo to zvíře, nebo člověk?“ zeptal se.
Vinnetou mlčel, ale já jsem odpověděl:
„Moc se ve čtení stop nevyznáte, viďte? Z tady těch je přece hned na první pohled vidět, kdo tu byl.“
„Myslíte lidé?“
„Ovšem.“
„Ani bych neřekl,“ odporoval Rollins. „To by přece musela být tráva mnohem víc udupaná.“
„Vy si myslíte, že lidé tady na Západě jen tak pro potěšení rozdupou hodně půdu, aby je mohl kdekdo lehce objevit a zamordovat?“
„To ne, ale s koněm se toho nikdo nemůže uvarovat. Kůň zanechá zřetelnou stopu, ať chce nebo ne.“
„Tihle lidé tady neměli vůbec koně,“ upozornil jsem ho.
„Že neměli koně? To by ale bylo něco divného, skoro podezřelého. Přece v téhle končině snad ani nemůže existovat člověk bez koně.“
„To je pravda. Ale což jste nikdy nezažil ani neslyšel, že někdo o svého koně nějakým způsobem přišel?“
„To jistě. Jenže vy nemluvíte o jednom člověku, ale o víc lidech. Jeden o koně přijít může, ale víc lidí najednou? To

těžko.“
Rollins dělal moc chytrého, i když věci zřejmě valně nerozuměl. Nebyl bych o tom už dál mluvil, ale vtom se na mě obrátil Vinnetou:
„Můj bratr Šárlí jistě ví, co ta stopa říká, mám pravdu?“
„Myslím, že ano,“ přisvědčil jsem.
„Tři bledé tváře bez koní. Byli bez pušek a odcházeli odtud husím pochodem, navíc šli tak, že jeden šlapal do šlépějí druhého, a poslední v řadě se snažil otisky zahladit. Předpokládali tedy nejspíš, že je bude někdo pronásledovat.“
„Taky mi to tak připadalo,“ řekl jsem. „Jen to mě mate, že by neměli vůbec žádné zbraně? Jak na to můj bratr přišel?“
„Pušky ti tři bílí rozhodně neměli. Protože tady odpočívali, museli bychom stopy jejich odložených zbraní najít,“ vyvozoval Vinnetou.
„To je opravdu zvláštní! Tři neozbrojení běloši v téhle nebezpečné končině! Dalo by se to snad vysvětlit jedině tak, že ty lidi potkalo neštěstí. Třeba je někdo přepadl a oloupil,“ uvažoval jsem s pohledem stále upnutým na uválenou trávu.
„Můj bratr Šárlí má docela stejnou myšlenku jako já. Neměli nic a cestou se opírali o obyčejné klacky, které si někde v lese ulomili a při odpočinku je vedle sebe zabodli do země. Tady jsou ještě zřetelně po nich vidět díry,“ ukázal Vinnetou a dodal: „Ti lidé jistě potřebují pomoc.“
„Můj bratr Vinnetou si přeje, abychom je vyhledali?“ zeptal jsem se.
„Náčelník Apačů pomůže rád každému, kdo to potřebuje, a neptá se, jakou má jeho kůže barvu. Nechť však určí Old Shatterhand, co máme udělat. Vinnetou by rád pomohl, ale ta stopa nebudí jeho důvěru.“
Vrhl jsem na něj krátký tázavý pohled:
„Že ne? A proč?“
„Protože chování těch bílých lidí není jednoznačné. Dávali si tak velkou práci, aby zahladili stopu, která vede dál. Ale proč se zrovna tak nesnažili, aby svou stopu zahladili i tady, kde leželi?“
„Snad se jim zdálo, že to už časově nestihnou. Nebo jim třeba bylo jedno, když se bude vědět, že tady odpočívali, ale chtěli utajit, kam odtud jdou.“
„Možná že je to tak, jak můj bratr Šárlí říká. Potom tedy nejsou tihle běloši žádní zálesáci, ale nezkušení lidé. Snad abychom přece jen jeli za nimi a pomohli jim.“
„Milerád souhlasím, obzvlášť když se zdá, že se přitom nebudeme muset příliš odchýlit od našeho směru.“
Znovu jsme nasedli. Ale Rollins váhal a se starostlivým výrazem vyslovil svou pochybu:
„Nebylo by líp nechat ty lidi běžet? Co z toho budeme mít, když za nimi pojedem?“
„My samozřejmě nic, ale možná, že oni,“ opáčil jsem.
„Ale promeškáme tím hromadu času,“ nedal se Rollins.
„Nemáme zas tolik naspěch, abychom nemohli pomoct lidem, kteří pravděpodobně pomoc potřebují,“ odpověděl jsem. Řekl jsem to trochu ostře. Nevrle si zahučel něco do vousů, nasedl na koně, a když jsme se s Vinnetouem pustili po nalezené stopě, jel neochotně za námi. Neústupnost, kterou teď projevil, byla jaksi víc v souladu s jeho hrubou tváří, než když se pokoušel o bodrý tón. Měl jsem z něho dost nepříjemný dojem a moje důvěra k němu poklesla ještě víc.
Stopa nás vyvedla z lesa a křoví na otevřenou prérii. Otisky byly čerstvé, nejvýš hodinu staré, a protože jsme klusali rychle, netrvalo dlouho, a už jsme v dálce hledanou skupinku spatřili. Byli před námi snad asi jednu anglickou míli, a zkrátili jsme tu vzdálenost na slabou polovinu, než nás zpozorovali. Jeden z nich se totiž ohlédl, spatřil nás a sdělil to ostatním. Na chviličku se zastavili, nejspíš strnuli úlekem. Ale potom se rozběhli a utíkali, jako by jim šlo o život. Pobídli jsme koně, bylo pro nás samozřejmě lehké je dohnat. Když jsme se k nim přiblížili, zavolal jsem na ně několik uklidňujících slov. Kupodivu to hned pomohlo a všichni tři se udýchaně zastavili.
Byli opravdu úplně neozbrojení, ba dokonce neměli ani nůž
jak se dalo soudit podle hrubě ulomených klacků, které měli v ruce. šaty měli potrhané a byli celkově v bídném stavu. Jeden z nich měl šátkem ovázané čelo, druhý levou ruku v pásce. Hleděli nám vstříc úzkostlivým, nedůvěřivým pohledem.
„Proč tak utíkáte, meššúrs?“ zeptal jsem se jich po sousedsku, když jsme k nim dorazili. „Snad ne před námi?“
„Víme my, co jste zač?“ opáčil nejstarší z nich.
„To je přece jedno. Ať jsme kdo jsme, v každém případě bychom vás byli dohonili. Proto byl ten váš úprk zbytečný. Ale nemusíte si dělat starosti. Jsme poctiví lidé, našli jsme vaši stopu a jedeme za vámi, jestli vám snad nemůžeme něčím posloužit. Domníváme se totiž, že v téhle chvíli jste nejspíš v trochu jiné situaci, než v jaké byste si přáli být.“
„To se tedy nemýlíte, sir. Vedlo se nám zle a jsme rádi, že jsme zachránili aspoň holý život.“
„Kdopak vás to tak zřídil? Nějací vandráci?“
„Kdepak. Siouxové Okanandové.“
„Ale jděte, Okanandové? A kdypak?“
„Včera ráno
„Kde?“
„Tamhle, na horní Krocaní říčce.“
„A jak se to stalo? Nebo o tom snad nechcete mluvit?“
„Ale proč ne, jestli jste opravdu to, za co se vydáváte, to znamená poctiví lidé. V tom případě nám jistě neodepřete prozradit svoje jméno.“
„Jak si přejete. Tento rudý gentleman zde je Vinnetou, náčelník Apačů. Mně lidé obyčejně říkají Old Shatterhand a třetí muž je Mr Rollins, který s námi jede v obchodní záležitosti.“
„Sláva bohu, potom všechna nedůvěra samozřejmě padá! O Vinnetouovi a Old Shatterhandovi jsme už mockrát slyšeli, i když se sami nemůžeme mezi zálesáky počítat. Víme, že to jsou muži, na které je v každé situaci vždycky spolehnutí.

Měli jsme z pekla štěstí, že jsme se vám připletli do cesty! Jsme úplně na dně, meššúrs, a opravdu teď nevíme, co počít. Budeme vám nesmírně vděční, jestli nám pomůžete.“
„To rádi uděláme,“ odpověděl jsem muži“kterému se ihned rozjasnila tvář, jakmile uslyšel naše jména. „Jenom nám povězte, co byste potřebovali a kdo vlastně jste.“
„Já se jmenuju Warton, tohle je můj syn a ten druhý je synovec. Přijeli jsme sem přes moře a chtěli jsme se usadit na Krocaní říčce.“
„Velká nerozvážnost,“ prohodil jsem.
„Bohužel! Ale to jsme nevěděli. Malovali nám to všechno tak krásné a lehké. Jako by jednoduše stačilo se posadit a koukat se, jak to kolem všechno samo roste a samo se to sklízí.“
„A co Indiáni? S těmi jste nepočítali?“
„Jistě, jistě! Jenže nám je vylíčili docela jinak, než jak se potom ukázali. Přijeli jsme dobře vystrojení, nejdřív si jen tak obhlédnout krajinu a vybrat si nějaký šikovný kousek země. A hned jsme padli rudochům do rukou a bylo po všem.“
„Děkujte pánubohu, že jste aspoň naživu!“
„Ovšem, ovšem! Ze začátku to vypadalo o moc hůř, než jak to potom dopadlo. Nejdřív mluvili o mučednickém kůlu a jiných hrozných věcech. Ale nakonec se spokojili s tím, že nás obrali o všechno, co jsme měli. Jenom šaty nám nechali a pak nás vyhnali. Zdálo se totiž, že mají něco důležitějšího za lubem, a nechtělo se jim tahat se s námi.“
„Říkáte něco důležitějšího? Víte snad co?“
„My jsme jim nerozuměli, ale když s námi mluvil náčelník tou svou lámanou angličtinou, nadával na všechny osadníky a přitom padlo nějaké jméno jako Corner. Tvářil se moc zuřivě, asi ho měl v žaludku.“
„To souhlasí. Právě toho chtěli dnes v noci přepadnout, a proto neměli čas ani chuť se zdržovat s vámi. Tomu Cornerovi vlastně děkujete za svůj život, když se to tak vezme,“ usmál jsem se.
„Ale za jaký život!“ vzdychl si muž.
„Jak to?“
„Copak tohle je nějaký život, sir? Nemáme jedinou zbraň, dokonce ani nůž ne, a nemůžem si nic ulovit. Od včerejšího rána jsme snědli jen pár syrových hub a jahod, ale tady na prérii není ani to. Kdybyste nás nebyli našli, byli bychom nejspíš zašli hlady. Smím snad doufat, že nám vypomůžete aspoň kouskem masa nebo něčeho podobného?“
„To jistě. Ale nejdřív mi řekněte, kam vlastně chcete?“
„Do Fort Wilkesu.“
„A znáte cestu?“
„Přesně ne, ale mysleli jsme, že směr jsme trefili přibližně dobry.“
„No zhruba ano. Ale řekněte máte nějaký důvod, proč chcete právě tam?“
„My tam musíme. Jak jsem vám prve říkal, jeli jsme my tři napřed, okouknout, jak to tu vypadá. Mezitím za námi přijeli naši jako rodina a čekají na nás teď ve Fort Wilkesu. Jestli se tam ve zdraví dostáném, máme vyhráno,“ vysvětloval Warton.
„Tak to je dobré. My jedeme náhodou taky tím směrem a s Fort Wilkesem máme dobré styky. Můžete se k nám připojit.“
„Opravdu byste nám to dovolil, sir?“
„Jistě! Přece vás nenecháme na holičkách!“
„Ale rudoši nám vzali koně. Musíme pěšky, a to by pro vás znamenalo veliké zdržování.“
„To už nějak provedem. Nejdřív si ale sedněte a trošku si odpočiňte! Především se potřebujete něčím posilnit.“
Handlířův pomocník klel tiše pod vousy, zjevně mu nebylo po chuti, jak se situace vyvíjí. Brumlal něco o zbytečné ztrátě času a přehnané měkkosrdcatosti. Ale nedbali jsme na to, sesedli jsme, rozložili se pohodlně v trávě a dali hladovým poutníkům něco k jídlu. Moc si to pochvalovali, a když si ještě chvíli odpočinuli, zvedli jsme se a pokračovali v přerušené jízdě. Uhnuli jsme však z jejich dosavadního směru a zatočili do našeho dřívějšího. Poutníci byli šťastní, že jsme je zachránili, a měli sto chutí všechno znovu přetřásat a bavit se. Vinnetou ani já jsme však nebyli přáteli planého klábosení, a tak se po několika marných pokusech vzdali. Obrátili se tedy k handlířovu pomocníkovi a snažili se i jeho několikrát vyprovokovat k nějakému besedování. Mr Rollins byl ale rozladěny, svou zlost nad vývojem událostí nijak neskrýval a nevlídně je odbýval. Ten sobecky postoj a neschopnost se ovládat mě od něho ještě víc odpuzovaly, a proto jsem mu nenápadně věnoval větší pozornost než dosud. A výsledek toho byl překvapující.
Všiml jsem si totiž, že se mu ve chvílích, kdy se domníval, že ho nikdo nepozoruje, mihl občas po tváři výraz jakéhosi pohrdání nebo i škodolibý, vítězoslavný úsměv. A kdykoli se tak stalo, pokaždé vrhl krátký zkoumavý pohled po Vinnetouovi a po mně, jako by se lekl, jestli ho nikdo neviděl. Sledoval jsem ho proto tím bedlivěji, ale zároveň jsem si dával pozor, aby na to nepřišel, a snažil jsem se vypadat naprosto nevšímavě. Přitom jsem objevil další zajímavou věc. Rollins totiž co chvíli zabloudil očima na jednoho z našich tří pěších společníků, a když se jejich pohledy setkaly, ihned sice zase navzájem uhnuly, ale mně přesto připadalo, jako by v nich přitom
mžiklo nějaké tajné dorozumění. Že by se ti čtyři navzájem znali, nebo že by dokonce k sobě patřili? Že by pomocníkovo nevraživé chování k těm třem byla jen přetvářka?“
Jaký by k tomu ale mohl mít důvod, aby před námi hrál takové divadlo? Určitě se mýlím nebo ne? Vždyť Warton se synem i synovcem nám přece můžou být spíš vděční, než aby proti nám kuli nějaké pikle!
Zvláštní věc! Ta často přímo neuvěřitelná shoda pocitů, názorů, tušení a myšlenek mezi Vinnetouem a mnou se znovu projevila i nyní. Právě když jsem přemýšlel o tomto svém posledním objevu o významných Rollinsových pohledech , zarazil Vinnetou koně, seskočil a řekl starému Wartonovi:
„Můj bílý bratr šlapal už dost dlouho pěšky. Nechť si sedne na mého koně. Old Shatterhand vám jistě také půjčí svého. My jsme vytrvalí běžci a udržíme se zvířaty snadno krok.“

Warton dělal, jako by nechtěl tuto službu přijmout, ale nakonec se ještě rád podvolil. Jeho syn dostal mého koně. Rollins měl teď podle zákonů lidské solidarity vlastně své zvíře půjčit synovci, ale neudělal to. Proto se později synovec střídal se synem na mém koni.
Když jsme teď byli s Vinnetouem opěšalí, nemohlo být nápadné, že jsme zůstávali pozadu. Využili jsme toho a drželi se za ostatními tak daleko, aby nemohli slyšet, co mluvíme, a navíc jsme byli tak opatrní, že jsme pro jistotu spolu hovořili apačsky.
„Můj bratr Vinnetou nepůjčil svého koně ze soucitu, ale z jiného důvodu, že?“ zeptal jsem se.
„Šárlí to uhodl,“ odpověděl.
„Vinnetou ty čtyři muže pozoroval taky?“
„Vinnetou viděl, že jeho bratr Šárlí pojal podezření, a proto měl také sám oči otevřené. Ale už předtím mu bylo ledaco nápadné.“
„Co například?“
„Můj bratr to uhádne.“
„Vinnetou myslí ty obvazy?“
„Ano. Jeden má ovázanou hlavu a druhý nosí ruku v pásce. Ta zranění si prý odnesli ze včerejšího setkání se Siouxi z kmene Okanandů. Věříš tomu?“
„Nevěřím. Naopak si myslím, že ti lidé nejsou vůbec zranění.“
„Taky nejsou,“ potvrdil Apač. „Od našeho setkání jsme projeli už dvakrát kolem vody, a oni se ani jednou nezastavili, aby si zchladili palčivost svých ran. Ale jestli si ty rány vymysleli, pak je výmysl i to, že byli Okanandy přepadeni a oloupeni. A sledoval je můj bratr Šárlí, když jedli?“
„Ano. Snědli toho hodně.“
„Ale přece ne tolik a tak hltavě jako ten, kdo se od včerejšího rána živil jen syrovými houbami a jahodami. A prý byli přepadeni na horní Krocaní říčce je tedy možné, aby byli už tady?“
„Tohle nemůžu posoudit, protože jsem na horním toku Krocaní říčky ještě nikdy nebyl,“ vysvětlil jsem.
„Mohli by tady už být, kdyby byli jeli na koních. Proto tedy buďto původně měli koně, nebo vůbec na horní Krocaní říčce nebyli,“ dovozoval Vinnetou.
„Hm, dejme tomu, že tedy měli koně. Ale proč myslíš, že to zapírají, a komu svoje zvířata svěřili?“
„To právě musíme vypátrat. A myslí si můj bratr Šárlí, že obchodník je nepřítelem těch tří?“
„Není. Jen to tak hraje.“
„Vinnetou souhlasí, taky to viděl. Rollins je dávno zná. Možná že k nim dokonce patří.“
„Ale nač tyhle tajnosti? Co tím sledují?“
„To taky ještě nevíme.“
„Nemáme jim radši říct rovnou do očí, co si o nich myslíme?“ napadlo mi.
„To bych nedělal,“ radil Vinnetou.
„Sleduje tím můj bratr něco?“ zeptal jsem se.
„Ne, ale to jejich tajnůstkářství může mít i příčinu, do které nám nic není. Třeba je to jen tak něco mezi nimi. Možná že to jsou čtyři docela poctiví lidé přes všechen divný dojem, kterým působí. Ostatně i kdyby nám od nich opravdu hrozilo nebezpečí, tedy určitě ne teď hned. Uvažujme! Může mít obchodník nějaký zájem na tom, aby se nám něco stalo?“
„Vůbec ne. Naopak má všechny důvody chovat se k nám přátelsky.“
„Docela správně,“ přisvědčil Vinnetou. „Chce vidět naše zásoby. Jeho pán má s Old Firehandem udělat dobry obchod. K tomu by nemohlo dojít, kdyby proti nám cestou podnikl něco nepřátelského. Bez nás přece Old Firehanda a jeho poklady nenajde. I kdyby tenhle člověk chystal nějaký zly čin proti nám na pozdější dobu, se vší pravděpodobností s tím nezačne dřív, než si zboží prohlédne. Souhlasí s tím můj bratr?“
„Ano,“ přikývl jsem.
„Ale promluvme si teď o těch třech, co se vydávají za přepadené osadníky…“
„… a co jimi rozhodně nejsou,“ neudržel jsem se, abych mu nevpadl do řeči.
„Máš pravdu, nejsou,“ odpověděl Apač. „Ale ať jsou co chtějí, dokud jsme na cestě, nemusíme se jich obávat.“
„Ale co až dorazíme do Doupěte?“
„Uf!“ usmál se lehounce Vinnetou. „Můj bratr Šárlí má zřejmě stejnou myšlenku jako já.“
„Není divu. Moje domněnka je přece nasnadě. Nic jiného si člověk koneckonců nemůže ani myslet.“
„Že všichni tihle čtyři jsou kramáři a patří k sobě,“ vyslovil Vinnetou mou myšlenku nahlas.
„Ano. Corner přece včera říkal, že handlíř Burton pracuje se čtyřmi nebo pěti pomocníky. Možná že ten starý Warton je další Burtonův pomocník, nebo dokonce sám Burton s dvěma mladšími lidmi. Čekali někde v blízkosti Cornerovy usedlosti a Rollins byl v noci pryč. Klidně měl možnost říct svému pánovi o velkém obchodě, který může udělat, a pak třeba hledali cestu, jak by se k nám mohl handlíř s těmi dalšími pomocníky cestou nenápadně přidat.“
„Ale s jakým úmyslem? S dobrým, nebo špatným? Co myslí můj bratr Šárlí?“
„Hm, já bych se klonil spíš k tomu druhému. Nemyslím totiž, že mu jde jen o to, pod falešným jménem se k nám dostat, aby si mohl zásoby nepozorovaně sám prohlédnout a odhadnout. To by přece nemělo vůbec žádný smysl vždyť pomocník může ten odhad provést právě tak dobře, nehledě k tomu, že jsme byli ochotni i samému handlíři umožnit přístup do Old Firehandovy skrýše,“ uvažoval jsem.
„Ano, právě. Vinnetou je tedy toho mínění, že ti tři s pomocníkem Rollinsem se k nám chtějí dostat proto, aby si ty kožešiny sice nejprve prohlédli, ale pak se jich bez placení zmocnili.“
„Pomýšlejí tedy na loupež, nebo dokonce vraždu?“
„Obávám se, že ano,“ pravil Vinnetou.

Věc vypadala vážně.
Vinnetou pokračoval:
„Máme co dělat se špatnými lidmi. Ale pro nejbližší hodiny si
myslím nemusíme dělat starosti. Cestou se nám nic nestane. K činu se chystají, teprve až budou všichni čtyři v Doupěti.“
„Ale tomu můžeme snadno zabránit,“ napadlo mě. „Rollinse s sebou vzít musíme, tomu se už nemůžeme vyhnout. Ale s ostatními se prostě brzo někde rozloučíme. Máme k tomu dobrý důvod, protože přece údajně chtějí ke své rodině do Fort Wilkesu. Ale přesto nesmíme ani cestou polevit v ostražitosti. Teď se nám sice zdá, že jsme jejich úmysly prokoukli, ale můžeme se taky mýlit. Proto musíme ty čtyři lidi hlídat nejen ve dne, ale taky v noci.“
„Ano,“ ukončil Apač rozhovor, „Vinnetou je stejného názoru, protože se dá navíc předpokládat, že se trvale někde nablízku drží a zpovzdáli nás sleduje někdo s jejich koňmi. Vždycky smí spát jenom jeden z nás. Druhý musí bdít a být připraven k boji, ovšem jen tak, aby to ti lidé nezpozorovali.“
Vinnetou opět jednou vytušil svým bystrozrakem a indiánským šestým smyslem pravdu. Ale přece jen ne celou…
Po zbytek odpoledne jsme odmítali posadit se zase na koně, třebaže nám to osadníci opětovaně nabízeli. Když se začalo stmívat, byli bychom se nejraději utábořili na volné, otevřené prérii, kde je rozhled a člověk může snadněji zpozorovat, kdyby se blížil případný nepřítel. Zvedl se ale ostrý vítr, který s sebou přinesl déšť, a byli bychom promokli až na kůži. Proto jsme přece jen putovali raději dál, až jsme dorazili k lesu. Na okraji rostlo několik starých a vysokých jehličnatých stromů a jejich husté a široké větve nám poskytly výbornou ochranu před přívalem vody. Tím jsme ovšem dali přednost pohodlí před bezpečím, ale pořád jsme věřili, že nám bezprostředně nic nehrozí. Protože se však někdy něco stane i proti všemu očekávání, neslevovali jsme ani trochu ze své opatrnosti.
Když jsme vyjížděli na cestu, vzali jsme si zásoby jen pro nás dva, a ty se v poledne nečekaně ztenčily. Ale Rollins s sebou měl také nějaké jídlo, a tak nám to ještě dnes večer vystačilo pro všech šest. Dokonce něco málo zbylo, a druhy den jsme si přece mohli ulovit nějakou zvěř.
Po večeři jsme měli vlastně jít hned spát, ale našim společníkům se ještě nějak nechtělo. Bavili se nesmírně živě, třebaže jsme je napomínali, že nesmějí mluvit hlasitě. I nemluva Rollins najednou rozvázal a vyprávěl různé historky a zážitky ze svých obchodních cest. Nemohli jsme s Vinnetouem proto ani spát. Museli jsme bdít, i když jsme se hovoru nezúčastnili.
Celá ta zábava mi ale nepřipadala příliš přirozená a srdečná. Spíš na mě dělala dojem určité křečovitosti a hrané nenucenosti. Měla snad odvést naši pozornost od okolní krajiny? Podíval jsem se na Vinnetoua ve stejném zlomku vteřiny, kdy se i on podíval na mě, a rozuměli jsme si. Myslel asi na totéž jako já, neboť měl všechny své zbraně, dokonce i nůž, pohotově na dosah a byl ve stavu nejvyšší bdělosti. Pozorně poslouchal na všechny strany, měl smysly napjaty a přitom jsem to na něm mohl poznat jenom já, který jsem ho tak dobře znal. Napohled vypadal docela nevšímavě, měl dokonce sevřená víčka, takže se zdálo, jako by dřímal. Ale věděl jsem, že zpod sklopených řas bystře vidí a bedlivě sleduje všechno kolem dokola. Následoval jsem jeho příkladu.
Přestalo pršet a ani vítr už nevál tak prudce jako předtím. Nejraději bychom teď byli tábořiště přenesli ven do prérie, ale to by se jistě nebylo obešlo bez námitek a možná i odporu, a proto jsme nechali věci, jak byly.
Oheň jsme neměli. území, na kterém jsme tábořili, patřilo nepřátelským Siouxům, a to pro nás bylo vítanou záminkou, abychom ho nedovolili zapálit. Zář ohně by nás totiž určitě prozradila nejen rudochům, ale i případným spojencům našich společníků; a protože jsme byli na temnotu zvyklí, měli jsme tak jistotu, že nejen uslyšíme, ale taky uvidíme, kdyby se k nám někdo blížil. Poslouchání nám ovšem rušná zábava prozatím ještě ztěžovala. O to čilejší a napjatější byly naše oči. Tušení nějakého blížícího se zla, které se kolem nás vznášelo jako téměř citelný dech, udržovalo vůbec naše smysly v bdělosti.
Byli jsme rozloženi, jak řečeno, pod stromy na kraji lesa, s tváří obrácenou dovnitř do houštiny, protože se dalo samozřejmě předpokládat, že kdyby se k nám chtěl přiblížit nějaký nepřítel, rozhodně by to zkusil především odtamtud.
Potom vyšel bledý měsíc a zalil svým mdlým světlem i místo pod stromem, který se nad námi rozkládal jako klenba.
Zábava ještě stále nerušeně pokračovala. Slova se sice neobracela přímo na nás, ale přesto se nedalo nepoznat, že mají upoutat naši pozornost a odvrátit ji od všeho jiného. Vinnetou teď ležel celou délkou těla natažený s levým loktem na zemi a s hlavou podepřenou o dlaň. Vtom jsem si všiml, že pravou nohu přitahuje pomalu a tiše k tělu, až ji pokrčil tak, že v koleně svírala tupý úhel. Proboha, napadlo mě, snad se nechystá ke kolenní střelbě, k tomu krajně obtížnému výstřelu, který jsem popsal již na jiném místě?
Ano, opravdu!
Teď sáhl jakoby bezděčně po pažbě své stříbrné pušky a zdánlivě bezmyšlenkovitě, jen jako by si s ní hrál, ji přiložil oběma hlavněmi těsně k stehnu. Sledoval jsem směr hlavní a pohled mě dovedl pod čtvrtý strom od nás. Spatřil jsem tam temnou masu křoviska, mezi jehož větvemi se občas něco nepatrně, mdle zalesklo. Šlo ovšem o třpyt tak slabounký a nevýrazný, že ho mohl zpozorovat pouze muž Apačova ražení. Byly to dvě lidské oči! Tam v křoví tedy vězel někdo, kdo nás pozoroval! A Vinnetou ho chtěl, aniž by se jakkoli nápadně pohnul, kolenním výstřelem zasáhnout mezi oči jediný to viditelný cíl! Ještě ústí hlavně o maličko nadzvednout, a bude je mít na mušce! S napětím jsem čekal na příští okamžik. Vinnetou nikdy nechybil, ani v noci a při této obtížné střelbě, to jsem bezpečně věděl. Viděl jsem, jak přikládá ukazováček na spoušť. Ale nevypálil. Stáhl opět prst zpátky, pomalu spustil pušku zase do trávy a nenápadně natáhl nohu do původní pozice. Oči v křoví zmizely.
„Chytrý člověk!“ šeptl mi Vinnetou apačsky.
„Nejspíš tu střelbu od kolena zná, i když to sám třeba nedokáže,“ odpověděl jsem stejně tiše a touž řečí.
„Byla to bledá tvář.“
„Taky mi to napadlo. Tady kolem jsou jen Siouxové, a ti nikdy neotvírají oči dokořán. Ale aspoň víme, že nablízku je

nepřítel.“
„Jenže on zase taky ví, že se prozradil,“ dodal Vinnetou.
„Bohužel. Poznal to z toho, že jsi na něj chtěl střelit, a bude si teď dávat pozor.“
„To mu nepomůže, protože Vinnetou se k němu připlíží.“
„To je ale velice nebezpečné!“ měl jsem starost. „Uhádne to okamžitě, jak se odtud hneš!“
„Neboj se,“ uklidňoval mě Apač. „Vinnetou bude dělat, jako by šel ke koním. To není nápadné.“
„Nech to radši mně!“ zaprosil jsem.
„Má snad Vinnetou právo poslat do nebezpečí tebe? Ne, ne, Vinnetou zpozoroval ty oči první, a proto se toho muže zmocní sám. Vinnetou neví, co je strach. Můj bratr nechť Apačovi pouze pomůže k tomu, aby se mohl nenápadně vzdálit.“
Nepatrným přikývnutím jsem mu to slíbil.
Počkal jsem ještě chvíli a teprve potom jsem se obrátil na společníky, stále ještě hluboce zabrané do hovoru:
„Měli byste toho už nechat! Ráno vyrážíme časně, musíme se pořádně vyspat. Mr Rollinsi, máte svého koně dobře uvázaného?“
„Ale jistě,“ odpověděl tázaný neVrle. Nebylo mu vhod, že jsem ho vyrušil.
„Já mám svého vraníka ještě volného,“ vzpomněl si naoko Vinnetou. „Musím ho jít sepnout. Jak to máš s Hatátitlou, Šárlí?“
„Sepni mi ho prosím taky,“ odpověděl jsem, aby se zdálo, že nám jde vskutku jen o koně. „Vyber jim nějaké pěkné místo, aby se mohli v noci popásat.“
Apač se beze spěchu zvedl, přehodil si přes ramena svou saltillskou pokrývku a vykročil, aby odvedl oba koně kousek ven do prérie. Věděl jsem, že se pak ihned vrhne na zem a poplíží se k lesu. Pokrývku k tomu samozřejmě nemohl potřebovat, vzal ji s sebou jen proto, aby neznámého nepřítele zmátl.
Přerušený hovor přece jen pokračoval dál. Byl jsem tomu rád i nebyl. Nemohl jsem sluchem sledovat, co dělá Vinnetou, ale dobré na tom bylo, že ho nemohl slyšet ani ten, ke kterému se bude plížit. Přimhouřil jsem ospale víčka a dělal, jako bych se o nic nestaral; bedlivě jsem však pozoroval okraj lesa.
Uplynulo pět minut, deset minut, už z toho byla čtvrthodina, ba skoro půlhodina, a pořád nikde nic. Už jsem začínal mít o Vinnetoua strach. Věděl jsem ovšem, jak nesmírně těžké je plížit se za takových okolností a jak to jde pomalu, když jde o zkušeného nepřítele, který má smysly v pořádku a ke všemu ještě ví, že je prozrazen, a proto jistě tuší, že se ho někdo chystá přepadnout. A tu jsem konečně kousek za sebou zaslechl kroky, přicházející z téhož směru, kterým se Apač s koňmi vzdálil. Pootočil jsem hlavu a uviděl ho zdálky přicházet. Svoji saltillskou pokrývku měl zase přehozenou přes ramena. Tak se mu tedy podařilo skrytého nepřítele zneškodnit! Spadl mi kámen ze srdce a otočil jsem hlavu zpátky a klidně vyčkával, až se Apač zase vedle mě posadí do trávy. Jeho kroky se blížily, ale když se za mnou zastavily, zvolal nějaký cizí hlas:
„Teď tady toho!“
V mžiku jsem se otočil a zahlédl sice tutéž saltillskou pokrývku, ale muž, který si ji přehodil, aby mě oklamal, nebyl Vinnetou, nýbrž nějaký vousatý chlap… Připadal mi jaksi povědomý, ale teď nebyl čas na úvahy. Jen ta tři slova vyřkl, už se na mě rozmáchl pažbou ručnice. Bleskurychle jsem uhnul stranou, abych té ráně ušel, ale bylo již pozdě. Zasáhl mě, sice ne do hlavy, ale do tylu, tedy do místa ještě nebezpečnějšího. Okamžitě jsem byl ochromen, a když jsem dostal ještě druhou ránu, tentokrát do lebky, ztratil jsem vědomí.

7 HANDLÍŘ

Musel jsem tak zůstat ležet, pravděpodobně vinou toho úderu do tylu, přinejmenším pět nebo šest hodin, protože když jsem zase přišel k sobě a po dlouhé námaze dokázal maličko rozevřít olověná víčka, začínalo už svítat. Oči se mi však ihned opět zavřely. Byl jsem ve stavu, který nebyl ani spánek, ani bdění. Bylo mi, jako bych byl umřel a jako by můj duch až odtamtud z věčných lovišť poslouchal hovor, který se vede tady na zemi nad mou mrtvolou. Nerozeznával jsem však jednotlivá slova a nerozuměl jim, všechno jaksi splývalo, až jsem najednou zaslechl hlas, který by mě byl dokázal vzkřísit i z hrobu:
„Ten pes apačská prašivá nic nepřizná a toho druhého jsem oddělal! Věčná škoda! Na toho jsem se obzvlášť těšil. Tomu jsem chtěl dát dvojnásobně, ale co říkám stonásobně pocítit, co to znamená, dostat se mi do pracek! Dal bych za to nevímco, kdybych ho byl jen omráčil, a ne zabil!“
To mi doslova roztrhlo víčka od sebe. Vyvalil jsem oči na muže, kterého jsem pro jeho hustý plnovous, který teď nosil, předtím hned nepoznal. Každý to pochopí, když řeknu, že jsem před sebou spatřil sedět Santera! Nikoho jiného než bídáka Santera, vraha Inčučunova a Nšočina, ten odpadek lidské společnosti! Chtěl jsem oči zase zavřít, aby nepoznal, že ještě žiju, ale nedokázal jsem to. Bylo to nad moje síly. Civěl jsem proto na Santera v jednom kuse pořád dál, nemohl jsem od něho odtrhnout pohled, až to konečně zpozoroval.
Prudce vyskočil a obličej se mu v mžiku rozzářil ďábelskou radostí.
„On žije, on žije!“ křičel rozčileně. „Koukejte, má otevřené oči! Však já se hned přesvědčím, jestli je to tak!“
Santer na mě vyštěkl nějakou otázku, a když jsem neodpovídal, přiskočil ke mně, klekl si vedle mě, popadl mě za obě ramena a začal se mnou surově cloumat nahoru a dolů, až mi hlava bila o zem. Nemohl jsem se bránit, byl jsem spoutaný tak pevně, že jsem nedokázal pohnout jediným údem. A přitom divoce řval:
„Tak co, pse, kojote smradlavá, odpovíš mi, nebo ne? Vidím, že žiješ! Nechcípl jsi, co? Jsi při smyslech můžeš odpovídat!“
Při tom, jak mi mlátil hlavou o zem, jsem se mohl v jednom okamžiku podívat do strany. A tu jsem kousek od sebe

zahlédl ležet Vinnetoua, celého zkrouceného do kruhu způsobem, jakému se říkává „svázat do kozelce“. Taková poloha by byla způsobila nesmírné bolesti i hadímu muži z varieté! Co už asi musel chudák vytrpět! A možná že měl údy takovým nelidským způsobem svázané už celé hodiny! Hrozné!
Kromě něho a Santera jsem už viděl jen údajného Wartona s oběma mladíky. Handlířův pomocník Rollins nikde nebyl.
„Tak otevřeš hubu, nebo ne?“ hulákal Santer dál. „Mám ti snad jazyk rozvázat nožem? Chci vědět, jestli mě poznáváš, jestli víš, kdo jsem, a jestli slyšíš, co říkám!“
Co by to bylo prospělo, kdybych byl mlčel? Naše postavení, už beztak dost bezútěšné, by se tím bylo jen ještě zhoršilo. Už kvůli Vinnetouovi jsem se nesměl ukázat zatvrzely. Ve svém ohromení jsem ovšem nevěděl, jestli ze sebe vůbec dokážu vypravit slovo. Zkusil jsem to, a vida, ono to šlo. Sice zastřeným, nepevným hlasem, ale přece jen jsem ze sebe vysoukal:
„Po… poznávám. Vy… vy jste Santer!“
„Aha! Tak přece jsi mě poznal!“ smál se mi ten padouch pohrdavě do obličeje. „A jsi nejspíš radostí bez sebe, že mě zas po dlouhé době vidíš, co? Takové nečekané, šťastné, velkolepé překvapení, viď?“
Slůvkem jsem na tu jízlivou otázku nereagoval. Tu vytáhl svůj bowiák, nasadil mi špičku na prsa a hrozil:
„Řekneš na to tata pěkně nahlas: ‚Ano, pane!Jinak ti v tu ránu vrazím tu kudlu do těla!“
Tu se ozval přes všechny bolesti Vinnetou:
„Old Shatterhand neřekne ano, to se raději nechá probodnout!“
„Drž hubu, pse!“ rozeřval se na něj Santer. „Ještě cekni slovo, a přitáhneme ti řemeny, že ti budou praštět kosti! Tak co, Shatterhande, při teličku, lásko mého života, jsi nadšenej, viď, že mě zase vidíš?“
„Ano,“ odpověděl jsem hlasitě a pevně, nedbaje Apačovy připomínky.
„Slyšíte? Slyšeli jste to?“ volal Santer vítězoslavně na ostatní tři a plácal se nadšením do kolen. „Old Shatterhand, ten proslulý nepřemožitelný Old Shatterhand má takový strach z mého nože, že změknul jako vosk, jako klouček, kterému hrozí výprask!“
Bylo mé omámení jen lehčího rázu, nebo se mnou tu změnu udělal výsměch toho člověka – nevím. Jisté je, že jsem najednou pocítil tak jasno v hlavě, jako kdybych nebyl žádné rány vůbec dostal, mozek se mi rozběhl na plné obrátky a začal zpracovávat všechny myšlenky přesně a klidně.
Jen chladnou krev, řekl jsem si, a nutil jsem se tvářit se lhostejně.
„To se silně mýlíte,“ odpověděl jsem tak netečně, jak jsem jen dokázal. „To ano jsem neřekl ze strachu před vaším nožem.“
Zarazil se a měřil si mě zlým pohledem.
„Tak proč tedy?“
„Protože to je pravda. Já jsem opravdu rád, že vás konečně zase vidím.“
Podařilo se mi to říct tak vážně a věrohodně, že se rozvášněny zlosyn očividně zarazil. Něco takového nečekal. Trhl hlavou dozadu, zvedl vysoko obočí a chviličku si mě pátravě prohlížel.
„Co to kecáš? To ti to moje pohlazení tak otřáslo mozek, že mluvíš z cesty? Ty že jseš rád, mrcho?“
„Ano,“ přikývl jsem. „Divíte se asi, ale je to tak.“
„To je ale nestydatá, sprostá drzost, s jakou jsem se ještě v životě nesetkal! Já tě, chlape, asi zkroutím zrovna do takového rance jako toho apačského psa! Nebo tě pověsím za nohy tamhle na strom, hlavou dolů, až ti bude ze všech děr stříkat krev!“
„To si dobře rozmyslíte,“ přerušil jsem ho klidně.
„Že si to rozmyslím? A pročpak? Jaký bych k tomu mohl mít asi tak důvod?“ prskal vzteky a naklonil se nade mě. „Jaký, he?“
„Znáte ho až moc dobře, než abych vám ho musel teprv říkat.“
„Kecáš. O ničem nevím.“
„Hlouposti! Mě neoblafnete. Jen si mě klidně pověste! Já to budu mít za pár minut odbyto, ale vy se už nikdy nedovíte, co chcete vědět!“
Trefil jsem do černého. Viděl jsem to na něm. Zarazil se, mrkl stranou na Wartona a zavrtěl hlavou:
„No ne! Mysleli jsme, že zhebnul, a on zatím, holomek, nebyl ani bez sebe. On to slyšel, na co jsem se ptal toho apačského psa, musel slyšet všecko! I to, že mi ta prokletá indiánská kůže neodpověděla na jedinou otázku.“
„A zase se mýlíte,“ řekl jsem. „Byl jsem opravdu v bezvědomí. Ale mám ještě v hlavě dost filipa, abych vás prokoukl.“
„Jistě? Tak tedy vyklop, co podle tvého chci od vás vědět!“
„Ale jděte!“ odbyl jsem ho. „Nechte už toho dětinství. Nic se nedovíte. Radši vám povím, proč mě to setkání s vámi opravdu těší. Stýskalo se nám po vás taková léta, že naše radost teď musí být skutečně srdečná a upřímná. Vždyť vás konečně, konečně, konečně máme!“
Santer na mě civěl dlouhou chvíli jako nepřítomný, potom zaklel tak, že to zde nelze ani opakovat, a rozkřikl se:
„Ty šmejde, ty ses musel zbláznit! Snad si vážně nemyslíš, že mi vlastními silami můžete zase uklouznout?“
„Něco podobného si právě myslím.“
„Já vím, vy si oba myslíte, že jste ty nejchytřejší hlavičky na celém tomhle Divokém západě, že jste sežrali všecku moudrost jen vy. Ale zatím jste ukrutní hlupáci! Jak se tenkrát tenhle Vinnetou za mnou hnal! A dostal mě? Musím se smát ještě teď! Každý jiný by na jeho místě hanbou někam zalezl a nechodil už nikomu na oči! A co teď? Přiznáváš, že jste včera večer viděli moje oči?“
„Ovšem,“ přikývl jsem.
„A že po mně chtěl Vinnetou střelit?“
„Souhlasí.“

„Viděl jsem to a zmizel vám, co? A on potom odešel a chtěl se ke mně připlížit. Přiznáš i to?“
„Proč ne?“
„Ke mně se připlížit, hahahaha! Přece jsem věděl, že mě objevil. Každé dítě by si vypočítalo, co bude. Chtít se ke mně ještě potom připlížit, to teda byla nebetyčná pitomost! Už jen za to jste vlastně zasluhovali napráskat. Místo aby se Vinnetou připlížil ke mně, obelstil jsem já jeho, a když mi přilezl do rány, srazil jsem ho jedinou ranou pažby. Potom jsem si došel pro tu jeho odhozenou deku, dovolil jsem si ji přehodit přes svoje velectěná ramínka a zgustnul si na tobě. Co sis vlastně myslel v té své makovici, když jsi viděl, že místo Apače to jsem já? To by mě teda zajímalo!“
„Měl jsem z toho radost,“ odpověděl jsem upřímným tónem.
„A z těch ran do palice, co jsi vyfasoval, asi taky, viď? To už asi míň! Dali jste se zkrátka oblafnout jako nejzelenější greenhornové. Teď jste tak dokonale v naší moci, že je mi vás až líto. Na to, abyste se zachránili, by mě musela popadnout leda nějaká ukrutná měkkosrdcatost. Ostatně není vyloučené, že bych mohl mít i ohledy. Ale jen v tom jediném případě, že mi všecko upřímně a do puntíku povíš. Podívej se na ty tři tamhle! Jsou to mí lidi, nastrčil jsem vám je do cesty, abych na vás vyzrál. Co si o nás myslíš teď?“
Kdo to je a co je zač, to jsem nejenom tušil, ale věděl to teď už docela přesně. Rozum mi však zakazoval, abych to na sobě dal znát, a proto jsem řekl jenom stručně:
„Ničema jste byl odjakživa a ničema jste v každém případě ještě pořád. Víc nepotřebuju vědět.“
„Dobře poslouchej, něco ti povím. Teď tyhle urážky od tebe klidně snáším, ale až spolu domluvíme, tak si to odneseš. Zapiš si to za uši! Nezapírám a klidně přiznám, že rozhodně radši sklízíme, než sejeme. Setí je nudná fuška, s tou ať se baví někdo jiný.
Když někde objevíme nějakou úrodu, tak se do ní zkrátka pustíme a je nám srdečně fuk, co tomu řeknou lidičky, kterým to pole podle nich patří. Tak aspoň jsme to vedli až doteďka, a rozhodně nemíníme svoje zvyky měnit, dokud nebudem mít dost.“
„A kdy to asi tak bude?“ zeptal jsem se.
„Možná už dost brzo. Teď tady máme totiž nablízku pole, na kterém dozrála bohatá úroda, a tu hodláme právě sklidit. Jestli se nám to podaří, pak mužem říct, že máme svoje doma pod střechou a zatím už nepotřebujem víc,“ zasmál se Santer hrubě.
„Moje srdečné blahopřání,“ řekl jsem posměšně.
„Děkuju!“ odpověděl Santer stejným tónem. „Když nám blahopřeješ, myslíš to s námi asi dobře. A proto taky předpokládám, že nám pomůžeš to úrodné pole najít.“
Se zadostučiněním jsem zjišťoval, že mi opravdu nevědomky leze do léčky. Můj plán nachytat ho na jeho chamtivost tedy zabral, ale stavěl jsem se dál bezelstně a zeptal jsem se:
„Copak vy ještě nevíte, kde leží?“
„Víme jenom, že to už není daleko odsud.“
„To je nepříjemné.“
„Ani ne, protože nám o něm povíš ty!“
„To pochybuju. Nevím o žádném poli, které by se vám hodilo.“
„To si jen myslíš. Trošku tvé paměti pomůžu. Samozřejmě nejde o pole v pravém smyslu, ale o jednu zajímavou skrýš, kterou potřebujem vybrat.“
„O jakou skrýš?“
„Plnou kůží, kožešin a podobných krámů.“
„Hm! A já že o ní mám vědět? Já, zálesák, který je věčně na cestách? To se nejspíš zase mýlíte.“
„I nemejlím! Vím dobře, na čem jsem. Přece nezapřeš, že jste byli u starého Cornera na Krocaní říčce.“
„Byli, a co z toho?“
„Co jste od něho chtěli?“
„Byla to taková obyčejná návštěva, na jakou si člověk někdy vyjede jen tak z okamžitého popudu.“
„Nezkoušej mě bulíkovat! Mluvil jsem s Cornerem, když jste už byli pryč, a dověděl jsem se, koho jste tam hledali.“
„Koho tedy?“
„Nějakého handlíře, který se jmenuje Burton,“ oznámil Santer pyšně.
„To taky nemusel ten staroušek říkat!“ dělal jsem mrzutého.
„Ale řekl to. Ten člověk vám má odkoupit kožešiny, hromadu kožešin,“ pokračoval vousáč.
„Nám? My přece žádné nemáme.“
Santerovi už docházela nade mnou trpělivost.
„Tedy ne zrovna vám dvěma, k čertu, ale tomu medvědovi Old Firehandovi, co si jich s těmi svými trapery nakřečkoval takovou fůru, že ani neví co s ní.“
„Všechna čest, informace máte opravdu dobré!“
„Viď?“ zasmál se škodolibě, aniž postřehl mou ironii. „Jenže vy jste handlíře nenašli, jenom jednoho jeho pomocníka, a toho jste pak vzali s sebou. My jsme se pustili rychle za vámi, abychom vás drapli všecky. Ale ten chlapík, nevím už ani, jak říkali, že se jmenuje, myslím Rollens nebo Roblins či tak nějak, ten nám bohužel upláchl, zatímco jsme se museli zabývat vámi.“
Byl jsem zvyklý všímat si všeho, i maličkostí zdánlivě úplně bezvýznamných. Proto mi teď neušlo, že Santer při tomto horlivém tvrzení zabloudil letmým pohledem do houští do míst, kde jsme včera večer viděli právě jeho oči. Nebyl dost pozorný, aby se ovládl, a já jsem ten pohled zachytil. Vzbudil moje podezření. Je snad v tom křoví něco, co souvisí s tím, o čem právě mluvil, tedy s Rollinsem? Musel jsem se to dovědět, ale chránil jsem se pohlédnout ihned stejným směrem, protože by si toho pravděpodobně všiml.

„To ale nevadí," pokračoval Santer bez přerušení, „protože toho Rollense nebo Roblinse nepotřebujem, když teď máme vás. Vy přece Old Firehanda znáte, ne?" ptal se úlisně.
„Znám," řekl jsem klidně.
„I jeho skrýš?"
„Ano."
„Ach! Nesmírně mě těší, že to tak ochotně přiznáváte."
„Hlouposti! Proč bych něco zapíral, když je to pravda?"
„Výborně. Teď tedy vidím, že mi nebudete dělat žádné zvláštní těžkosti. Jen tak si můžete svůj osud značně ulehčit."
„Jaký osud máte na mysli?"
„Smrt. Znáte mě, a já znám vás. Nebudeme si něco nalhávat, víme, na čem spolu jsme. Kdo padne do rukou druhému, je vyřízený. Náhodou jsem se zmocnil já vás, je tedy s vaším životem konec! Na to jsem se vždycky nejvíc těšil, jak si vás budu jednou pomalu a s gustem týrat a mučit až k smrti. Ale teď, když se jedná o Old Firehandovu skrýš, už se mi s tím nechce dělat takové štrachy."
„Co tím chcete říct?"
„Povíte mi, kde ta skrýš je, kudy se tam jde a tak dále. Kromě toho mi Vinnetou navrch zaplatí ještě slušnou sumičku ze zlatého pokladu, který zdědil po fotrovi."
„A co za to budeme mít?"
„Rychlou a bezbolestnou smrt, prostě kouli do hlavy."
„To je nádherné! Je to od vás sice velice šlechetné, ale ne zrovna moc chytré."
„Jak to?" urazil se.
„Když už budeme stát o rychlou a lehkou smrt, tak vám přece můžeme popsat, co chceme, něco vám nabásnit a poslat vás třeba na úplně opačnou stranu."
„To si o mně opravdu myslíte, že jsem takový hlupák? Já už si to dovedu zařídit, abyste kápli božskou. Prozatím chci jenom vědět, jestli jste ochotni mi to pravé místo prozradit a pak taky klopit. Platit rozumíte?" chrlil na mě netrpělivě.
Jeho poslední slova jsem schválně přeslechl a opáčil jsem:
„Prozradit, to jste řekl správně. Jistě víte, že Old Shatterhand drží slovo. Ale Vinnetou, jak jsem prve slyšel, vám moc po vůli nebyl. A nikdy taky nebude. Nejspíš vám na vaše otázky ani jednou neodpověděl, protože je příliš hrdý, než aby ztrácel jediné slovo s takovým lotrem, jako jste vy. Já jsem s vámi ale mluvil, protože jsem tím sledoval určitý cíl."
„Cíl? Ale! Jakýpak?"
„To teď nepotřebujete vědět. Dovíte se to, až přijde čas."
Padouch se mnou k posledku mluvil poměrně zdvořile, což jsem se tu snažil tlumočit tím, že jsem ho nechal, aby mi vykal místo tykal. Teď ale zlostně vybuchl:
„Tak ty už zase začínáš? Chceš se vzpouzet?"
„Ano."
„A nic neříct?"
„Ani slovo."
„Tak tě zkroutíme do kozelce jako Vinnetoua!"
„Poslužte si!"
„A umučíme tě!"
„Nevím, jaký byste z toho měli užitek."
„Jen se neboj. My tu Old Firehandovu skrýš vyšťouráme i bez vás dvou!" prskl nenávistně, ale ne moc přesvědčivě.
„To by vám musela nahrát nějaká ukrutná náhoda, a stejně byste už přišli pozdě. Jestli se totiž do určité doby nevrátíme, bude mít Old Firehand podezření a celou skrýš vyklidí. Tak to máme domluveno."
To byl nový prvek ve hře! Santer zaťal rty a zamračil se. Díval se zamyšleně někam před sebe do země a pohrával si přitom s nožem. Prokoukl jsem oba jeho plány. První mu nevyšel. Musel proto přikročit k druhému. Snažil se svoje rozpaky skrýt, ale docela se mu to nedařilo.
Věc vypadala totiž tak, že měl spadeno nejen na naše životy, ale i na bohatství Old Firehandovo a Vinnetouovo. Touha po zisku byla u něho ovšem silnější než nenávist k nám. Kvůli zisku byl dokonce ochoten nechat nás prozatím běžet, kdyby to už jinak nešlo. Nezapomínejme ale, že jen prozatím protože bylo jasné, že nic mu není vzdálenější než pustit nás na svobodu navždycky. Ale prozatím se mu naše smrt nehodila, naopak, moc nás potřeboval. Proto jsem jeho další kroky už rozhodně neočekával s pocitem zvláštní starosti, nebo dokonce strachu. Konečně opět zvedl hlavu a zeptal se:
„Ty teda neprozradíš nic?"
„Ne."
„I kdyby vás to stálo okamžitě život?"
„To teprv ne, protože rychlá smrt je daleko lepší než dlouhé mučení, které jste nám chystal."
„No dobře. Já tě už donutím. Uvidíme, jestli máš hnáty taky tak gumové jako ten Indián."
Pokynul svým třem spřežencům, ti hned vyskočili, popadli mě a odnášeli k místu, kde ležel Vinnetou.
Přitom jsem mohl krátkou chvíli nerušené pozorovat houštinku, v níž jsme včera zahlédli ty číhající oči.
A jak jsem se tak díval, moje tušení se potvrdilo. Ano, i dnes tam ležel někdo schovaný. A aby líp viděl, co se se mnou děje, vystrčil právě o kousek hlavu, a mně se zdálo, že poznávám Rollinsovu tvář.
Abych ale celou historku zkrátil, řeknu pouze, že to čekání, jak se věci vyvinou a jestli se splní moje domněnky a dohady, nebylo pranic příjemné. Ležel jsem vedle Vinnetoua, zkroucený a svázaný do kozelce, plné tři hodiny, a pořád se nestalo nic závažného ani rozhodného. Nevyměnili jsme si mezi sebou jediné slovo, ani jsme svým tryznitelům

nedopřáli, aby zaslechli i jen jeden hlasitý vzdech nebo aby zahlédli nějakou známku bolesti v našich tvářích. Každé čtvrt hodiny přicházel Santer a zhurta se ptal, jestli jsme si to už k sakru rozmysleli a kápneme božskou.
Nedočkal se ale ani hlásku odpovědi.
Šlo o to, kdo to déle vydrží, jestli on, nebo my.
Konečně k polednímu, když od nás zase jednou odešel s nepořízenou, posadil se Santer ke svým třem kumpánům a tiše s nim) začal něco projednávat. Po chvíli pak zvýšil hlas a promluvil tak zřetelně, že jsme ho dobře slyšeli:
„Taky myslím, že se tu ještě pořád někde schovává nablízku, protože se mu nepodařilo vzít si svého koně. Prohledejte ještě jednou důkladně okolí! Já zůstanu tady a ohlídám zatím zajatce."
Santer zřejmě mínil Rollinse a tím, že mluvil tak hlasitě, se vlastně prozradil a rázem nám umožnil ho prokouknout. Když totiž chceme opravdu dopadnout někoho, kdo se schovává nablízku, pak to neříkáme tak, aby to hledaný mohl, nebo dokonce musel slyšet. Oslovení muži se zvedli, popadli zbraně, které jim zřejmě Santer" připravil, a vzdálili se. A tu mi Vinnetou zašeptal ve své apačštině:
„Tuší můj bratr, co bude následovat?"
„Ano."
„Chytnou Rollinse a přivedou ho!"
„Určitě. Budou v němočekávat nepřítele, ale pak se ukáže, že to je Santerův dobrý známý. A navíc se nás začne zastávat…"
„… a Santer nás po nezbytném zdráhání pustí. Provedou to přesně tak jako v těch velkých krásných domech bledých tváří, kterým říkají divadlo," dopověděl Vinnetou.
„Ano, Santer je ten handlíř a říká si teď Burton. Rollins mu nás nahnal do rukou. Komedie na komedii! Teď nás ale potřebuje mít na svobodě, aby nás mohl tajně sledovat. K tomu použijí právě Rollinse, který naoko utekl, a oni ho teď taky naoko dopadnou. Má nám dopomoct ke svobodě."
„Můj bratr Šárlí uvažuje přesně jako Vinnetou. Kdyby byl Santer býval chytrý, mohl si všechno tohle odpustit, bylo to zbytečné. Mohl klidně nechat Rollinse jet s námi a dovědět se od něho, kde může najít Old Firehanda, a tedy i nás."
„Jednal zbrkle. V každém případě byl s těmi Okanandy, když se chystali přepadnout Cornerovu usedlost. Je s nimi spřažený a Rollins, jeho pomocník, tam šel napřed ohledat půdu. Když Rollins uslyšel, kdo jsme, běžel to hned Santerovi hlásit. Pamatuješ, jak po večeři zmizel! A když nás potom už Siouxové nemohli napadnout, protože jsme s nimi zatím vykouřili dýmku míru, rozhodl se Santer, že nás přepadne sám. Rollins jel s námi. Tři ostatní pomocníci museli jít pěšky napřed a hrát oloupené a zraněné, a Santer přijel s jejich koňmi a zbraněmi až za nimi. Ze samé radosti, že nás má na dosah, ušil svůj plán moc horkou jehlou a nedomýšlel to. Ti pošetilci přitom nevzali vůbec v úvahu, že my přece nejsme ničemové, kteří by prozradili, kde má Old Firehand svou skrýš. Ale protože ji chtějí za každou cenu najít a vyloupit, musejí nás hezky pustit, protože jinak by nás nemohli sledovat. Tak se platí za hloupost a zbrklost."
Tuto výměnu názorů jsme vedli spíš dechem než šeptem, takže jsme téměř nepohnuli rty. Santer ani nezpozoroval, že spolu mluvíme. Seděl ostatně napůl odvrácený od nás a stražil uši, co se děje v lese. Po delší chvíli odtamtud zazněl hlasitý výkřik a potom ještě jeden. Odpověděl druhy, třetí hlas. Potom se ozval hlasitý křik a hádka a ruch se rychle blížil, až jsme uviděli, jak z křovin vystupují ti tři domnělí pochopové. Vlekli mezi sebou Rollinse, který předstíral rozhořčení a zdánlivě se vzpouzel a bránil se s nimi jít.
„Už ho máte?" křičel jim Santer vstříc a vyskočil. „No vidíte! Neříkal jsem vám, že musí být ještě někde blízko? Přitáhněte ho, lotra, tady k těm smradlavým kojotům a svažte ho taky do kozelce jako…"
Padoušský komediant se uprostřed řeči najednou zarazil, udělal gesto překvapení a potom pokračoval, jako by samou radostí až koktal:
„Co… cože? Kdo… kdo to je? Vidím správně, nebo je to jen nějaká ukrutná podobnost?"
Rollins se stavěl právě tak radostně užaslý, vytrhl se těm třem a rozběhl se k Santerovi.
„Jste to vy, Mr Santere? Je to možné? Ach, teď už je všechno dobré, sláva bohu, teď se mi už nemůže nic stát! Ale měl jsem nahnáno!"
„Nahnáno? Vy? Ale proč? Vám se přece nemůže nic stát, Mr Rollinsi. Tedy se nemýlím, jste to vy! Kdo by si to byl pomyslel, že chytím zrovna vás! Tak vy teď pracujete pro handlíře Burtona?"
„Ano, Mr Santere, co jsme se spolu rozešli, vedlo se mi všelijak, hned dobře, hned špatně, ale teď jsem spokojený. Právě na téhle cestě jsem měl rozdělaný pěkný obchod, ale bohužel jsme byli včera večer…"
Taky Rollins náhle uťal řeč. Až dosud si velice srdečně potřásali rukama jako dobří přátelé, kteří se dlouho neviděli. Teď se ale najednou zatvářil zaraženě a zadíval se na Santera, jako by nevěřil vlastním očím.
„No ne, jak tomu mám rozumět? Byl jste to snad vy, Mr Santere, kdo nás včera přepadl?"
„Bohužel."
„Proboha! Mě přepadne muž, který je můj nejlepší přítel a kterému jsem už několikrát zachránil život! Co vás to, prosím vás, napadlo?"
„Vůbec nic," odpověděl Santer. „Jak mě taky mohlo něco napadnout, když jste mi vůbec nepřišel na oči? Vy jste přece vzal první do zaječích."
„To je pravda, přiznávám. Pokládal jsem to za nejlepší, co jsem mohl v té chvíli udělat. Pěkně se uklidit do bezpečí, abych potom ; mohl dopomoct k útěku oběma gentlemanům, ke kterým patřím.! Proto jsem se tady taky schoval, abych si vyčíhal nějaký vhodný okamžik. Ale co to vidím! Oni jsou spoutaní, a ke všemu ještě takovým ukrutným způsobem? To se nesmí, to prostě nemůžu připustit. Hned je rozvážu!"
S těmi slovy se handlířův pomocník obrátil k nám, ale Santer ho uchopil za rameno a zadržel ho.
„Počkat, Mr Rollinsi, co vás to napadá! Vždyť jsou to moji nejzavilejší úhlavní nepřátelé!"
„Ale moji to jsou přátelé!" hrál Rollins svou roli dál.

„Do toho mi, s vaším dovolením, ale nic není. Já si s nimi mám vyrovnat nějaký účet, který mi musejí zaplatit životem! Proto jsem je přepadl a zajal, jenže jsem bohužel neměl vůbec tušení, že s nimi máte něco společného vy.“
„I safra, to je nepříjemná věc! Vaši úhlavní nepřátelé, říkáte? A já jim přece musím pomoct! Je toho opravdu tolik a tak zlého, co proti nim máte?“
„Stačilo by to na deset oprátek.“
„Ale uvažte, kdo jsou!“ hrozil se naoko Rollins.
„Myslíte snad, že je neznám?“
„Vinnetou a Old Shatterhand! Ty přece nemůže člověk jen tak beze všeho… to tento, no ne?“
„Právě že to jsou tihle dva, tak neznám smilování.“
„To je vaše poslední slovo, Mr Santere?“
„Naprosto poslední. Ujišťuju vás, že je s nimi amen.“
„I kdybych se za ně přimluvil?“
„I pak.“
„Zapomněl jste už, Mr Santere, za co mi máte co děkovat? Několikrát jsem vám zachránil život!“
„To vím, Mr Rollinsi, a taky vám to nikdy nezapomenu.“
„Proč tedy zapomínáte, jak to bylo v tom posledním případě!“
„Co máte na mysli?“
„Přísahal jste mi, že mi splníte každé moje přání, každou prosbu!“
„Hm, skoro se mi zdá, že jsem to opravdu řekl,“ zavrčel Santer.
„No vidíte! A když na vás s tou prosbou přijdu teď?“ naléhal Rollins.
„Nedělejte to, prosím vás, protože bych vám ji nemohl splnit, a já hrozně nerad ruším dané slovo. Tentokrát to na mně ještě nevyžadujte a nechte si to na později.“
„To nemůžu, Mr Santere. Mám tady určité závazky. No tak, Mr Santere, dejte si přece říct!“
Rollins vzal Santera za paždí a odtáhl ho kousek stranou. Tam se zastavili a za gestikulování spolu hovořili ale tak, že jsme nerozuměli jedinému slovu. Hráli svou komedii tak výtečně, že by jiného na našem místě byli určitě zmátli. Potom k nám přistoupil jen sám Rollins a řekl:
„Aspoň že mi dovolil, abych vám trochu ulehčil, meššúrs! Vidíte a slyšíte, že dělám, co můžu. Doufejme, že se mi ještě podaří dostat vás z toho docela,“ dodal spiklenecky.
Přitom nám natolik uvolnil pouta, že jsme už nebyli svázáni do kozelce a mohli se alespoň natáhnout. Potom se vrátil zase k Santerovi a co nejživěji pokračoval ve svém přimlouvání. Po hodné chvíli se k nám zase vrátil, ale tentokrát i se Santerem, který nás oslovil:
„Jako by vás chránilo samo peklo! Kdysi jsem tady tomu gentlemanovi dal tak vážný slib, že ho musím dodržet. Teď se ho dovolává a nechce od něho upustit. Jemu k vůli budu muset provést největší hloupost svého života a pustit vás na svobodu, ale všechno, co máte u sebe, tedy taky vaše zbraně, je mým majetkem.“
Vinnetou ani já jsme neodpověděli.
„No? Co vy na to? To vám úžasem nad mou velkomyslností zašla řeč?“
Když jsme neodpověděli ani teď, přisadil si Rollins:
„Opravdu nejsou schopni slova. Já je rozvážu.“
Sáhl po mých poutech.
„Nesahat!“ ozval jsem se teprve teď. „Ruce pryč od těch řemenů, Mr Rollinsi!“
„Co do vás vjel čert? Pročpak?“
„Buďto všechno, nebo nic!“
„Jak to myslíte?“
„Svobodu bez svých zbraní a ostatního našeho majetku prostě nechceme.“
„Je něco takového možné?“
„U jiných možná ne. Ale Vinnetou a já se bez svého majetku nehneme z místa. Radši smrt než nechat někomu naše zbraně.“
„Ale mohli byste byt přece rádi, že…“
„Tak dost!“ okřikl jsem ho. „Slyšel jste náš názor. A mohl byste vědět, že my s Vinnetouem vždycky stojíme za tím, co jednou řekneme.“
„Hrom a peklo! Já vás chci zachránit a musím se nechat takhle odbývat!“
Rollins odtáhl zase Santera stranou a teď ke své poradě přibrali i vykutálenou trojici „Wartonů“.
„To udělal můj bratr správně,“ pošeptal mi Vinnetou. „Jsem přesvědčen, že nám vyhovějí, protože si myslí, že později dostanou stejně všechno zpátky.“
Taky já jsem v to věřil. Navíc jsem věděl, že by Santer nedokázal z mé opakovačky vypálit ani jedinou ránu. Kromě toho si jistě říkal, že kdyby našemu požadavku nevyhověl, určitě bychom se stejně nevrátili ihned k Old Firehandovi, nýbrž tak dlouho ho pronásledovali, až bychom se zase dostali ke svému majetku. Proto byl nucen mému požadavku vyhovět, i když se musel jevit v naší situaci nebetyčně odvážný, ba přímo šílený. Pochopitelně se Santer ještě delší dobu naoko cukal a zpěčoval. Nakonec k nám ale všichni přišli a Santer prohlásil:
„Máte dneska z pekla štěstí. Dal jsem slovo, že udělám něco, co je vlastně hotové bláznovství. Vysmějete se mi, ale já vám za to ručím, že kdo se bude smát naposled, to budu já. Víc vám o tom neřeknu. Teď poslouchejte, co jsme dohodli!“
Tu se padouch odmlčel, aby dodal dalším slovům důraz, a potom pokračoval:
„Tentokrát vás teda pustím a dostanete všecky svoje krámy zpátky. Ale do večera zůstanete uvázaní k těmhle

stromům, abyste nás nemohli hned sledovat. My teď odjedeme tam, odkud jsme přišli, a vezmeme s sebou i Mr Rollinse, aby vás nemohl předčasně odvázat. Rozloučíme se s ním v takové vzdálenosti, aby se k vám mohl vrátit, teprv až bude tma. Zítra za úsvitu pak můžete za námi čmuchat, jak dlouho vám bude libo. Za život máte co děkovat jen Mr Rollinsovi. Koukejte, abyste se mu patřičně odvděčili!“
Víc už nepromluvil nikdo ani slovo. Připoutali nás ke dvěma stromům stojícím blízko sebe a naše koně uvázali kousek dál. Potom vedle nás položili všechno, co nám včera odebrali. Ta radost, když jsem mezi těmi věcmi spatřil i svoje zbraně! Když byli hotovi, všech pět ničemů odjelo.
Dobrou hodinu jsme v osamění nedělali nic jiného než napínali všechny smysly, abychom pochytili a určili každý zvuk. První konečně promluvil Vinnetou:
„Neodjeli, jsou někde tady blízko, kolem nás, aby nás mohli sledovat, až vyjedeme. Proto nás pustí na svobodu až večer, abychom je neobjevili. Hlavně musíme dostat Santera. Jak si můj bratr představuje, že ho chytíme?“
„Rozhodně ne tak, že ho přilákáme až k Old Firehandovi.“
„Jistě. Santer nesmí Doupě poznat. Když zůstaneme celou noc v sedle, měli bychom zítra večer dojet do Doupěte. My ale dříve zarazíme. Rollins zřejmě pojede s námi a bude svým kumpánům nechávat tajná znamení, aby nás mohli sledovat. Až přijde čas, Rollinse zneškodníme, vrátíme se kousek po své stopě a počíháme si na Santera. Souhlasí můj bratr Old Shatterhand s tím návrhem?“
„Ano, je to jediný správný plán. Santer je přesvědčený, že nás dostane. Jenže my dostaneme jeho.“
„Howgh!“
Vinnetou řekl pouze to jediné slovo, ale vyznívalo z něho hluboké, nekonečné uspokojení nad tím, že ten tak dlouho marně hledaný vrah mu konečně padne do rukou.
Den se vlekl nekonečně pomalu, ale konečně se přece jen setmělo, a tu jsme také brzo zaslechli dusot jednoho koně. Byl to Rollins. Seskočil a začal nás zprošťovat pout. Přitom se nepřestával chválit a holedbat tím, co pro nás udělal, jak nás zachránil. Zároveň líčil, jak daleko ještě musel jet s naším úhlavním nepřítelem. Dělali jsme, jako bychom mu věřili, a ujišťovali ho svou vděčností, ale chránili jsme se přitom používat velkých slov a své díky přehánět. Potom jsme nasedli a pustili se pomalým klusem na cestu.
Rollins se zase držel za námi. Slyšeli jsme, že častěji nutí svého koně do tanečního kroku, takového, který zanechává jasnější stopu. A když se potom na oblohu vyhoupl srpek měsíce, všimli jsme si, že Rollins chvílemi zůstává pozadu, ulamuje sem tam nějakou větvičku a hází ji na cestu nebo zanechává různá jiná znamení.
Ráno jsme se zastavili ke krátkém odpočinku a k polednímu opět. Tato druhá přestávka byla delší. Chtěli jsme si Santera, který nás mohl sledovat až ráno, pustit co nejblíž k sobě. Potom jsme jeli ještě dvě hodiny dál. A pak nastala chvíle, abychom se s Rollinsem vypořádali. Zarazili jsme a sesedli. Bylo mu to nejspíš nápadné, protože se zeptal, když také seskočil ze sedla:
„Nač ta zastávka, meššúrs! To je dneska už potřetí. K Old Firehandovi to přece nemůže být daleko. Nebylo by lepší vzít tu vzdálenost už na jeden zátah, místo abychom to takhle courali? Proč nejedeme?“
Vinnetou, jindy tak mlčenlivý, mu to vysvětlil:
„Protože k Old Firehandovi nesmí žádný lump.“
„Lump? Co tím chce říct náčelník Apačů?“ zarazil se náš společník.
„Vinnetou tím chce říct, že jsi lump.“
„Já?“ Rollinsova hrubá tvář potemněla výrazem překvapené nevole. „Odkdy je Vinnetou tak nespravedlivý a nevděčný, že svému zachránci nadává lumpů?“
„Svému zachránci? Ty sis vážně myslel, že Old Shatterhanda a Vinnetoua oklameš? Víme všechno: Santer je ten tvůj handlíř Burton a ty jsi jeho slídil. Jste ve spojení od okamžiku, kdy jsme se u Cornera potkali. A teď jsi mu celou cestu nechával znamení, aby našel nás, Old Firehandovo Doupě a jeho skrýš kožešin. Chceš nás vydat Santerovi a přitom říkáš, že jsi náš zachránce! Neměl jsi ani tušení, že nám neušel jediný tvůj pohyb. Teď ale přišel náš čas a tvůj taky. Vrah Santer nám připomínal, abychom se ti patřičně odvděčili. Teď to hodláme udělat.“
Apač hmátl po Rollinsovi. Ten však okamžitě pochopil situaci, uskočil a bleskurychle se vyhoupl do sedla a dal koni ostruhy. Ale právě tak rychle jsem mu já popadl koně za uzdu a ještě mnohem rychleji se nahoru vyšvihl i Vinnetou a dostal se tak padouchovi za záda. Ve mně ale viděl Rollins pravděpodobně nebezpečnějšího nepřítele, protože jsem mu držel koně, a proto namířil svou dvouhlavňovou pistolí na mě. Vytrhl ji tak rychle, že jsem se ani nestačil sehnout. Třeskly dvě rány ale obě mimo mě! Vinnetou totiž srazil Rollinsovi ruku a tím mi zachránil život! Dalším úderem ho pak smetl pěstí z koně. Ještě půl minuty, a měli jsme ho pevně spoutaného. Odzbrojeného a s roubíkem v ústech jsme ho pak přivázali ke stromu týmiž řemeny, kterými jsme byli předtím spoutáni sami, a jeho koně jsme uvázali kousek stranou. To všechno jen prozatím, než se zmocníme Santera a společně s ním se sem zase vrátíme. Potom jsme opět nasedli a klusali kus zpátky, ne ovšem po své stopě, nýbrž jen rovnoběžně s ní, až jsme dojeli k vystouplé křovinaté houštině. Protože naše stará stopa vedla po druhé straně kolem ní, musel tudy bezpodmínečně projet i Santer. Zatáhli jsme koně do houštiny a sedli si vedle nich na zem, abychom si počkali na ty, kteří nás s těmi nejchmurnějšími úmysly právě teď sledují.
Museli přijet od severozápadu. Z toho směru se náhodou táhl malý kousek otevřené prérie, takže jsme věděli, že přijíždějícího Santera včas zpozorujeme a dobře uvidíme. Odhadovali jsme, že už nemůže být daleko. Do tmy zbývalo ještě půldruhé hodiny, a do té doby, ale pravděpodobně ještě dříve, se jistě ukáže:
Seděli jsme tiše vedle sebe a nevyměnili jediné slovo. Znali jsme se a rozuměli si natolik dobře, že nebylo třeba, abychom se o chystaném přepadu domlouvali. Měli jsme připravená lasa. Santera a jeho tři kumpány jsme měli jisté. Uplynula ale čtvrthodina, pak druhá a třetí, a stále se nic nedělo. Uběhla už bezmála celá hodina, když jsem na druhé, západní straně již zmíněného výběžku prérie zahlédl malý, rychle se pohybující předmět. A zároveň tím směrem ukázal

Vinnetou a řekl:
„Uf! Nějaký jezdec!“
„Ano, je to jezdec,“ odpověděl jsem. „Ale kam to jede?“
„Uf, uf! Žene se tryskem na tu stranu, odkud má přijít Santer. Rozeznává můj bratr, jakou barvu má ten kůň?“
„Zdá se mi, že to je hnědák.“
„Ano, je to hnědák,“ potvrdil Vinnetou. „A hnědého koně měl přece Rollins!“
„Rollins? To není možné! Jak by se byl osvobodil z řemenů?“
Vinnetouovi zasvítily oči. Dech se mu zrychlil a světly bronz jeho obličeje se zbarvil temněji. Ale ovládl se a řekl docela klidně:
„Počkáme ještě čtvrt hodiny.“
Prošla i tato lhůta. Jezdec už dávno zmizel, ale Santer se stále neobjevoval. A tu mě Apač vyzval:
„Můj bratr nechť rychle dojede k Rollinsovi a přinese mi o něm zprávu!“
„A jestli sem mezitím přijedou ti čtyři?“
„S těmi si poradí Vinnetou sám.“
Vytáhl jsem tedy svého Hatátitlu z houští a jel zpátky. Když jsem po deseti minutách dorazil na místo, kde jsme Rollinse připoutali ke stromu, nebyl tam ani on, ani jeho kůň. Potřeboval jsem dalších pět minut, než jsem pečlivě prozkoumal nové stopy, které jsem tam našel, a potom jsem se vrátil zase k Vinnetouovi. Vyletěl, jako když do něho střelí, když jsem mu řekl, že Rollins zmizel.
„Tak přece! A kam?“ zeptal se.
„Naproti Santerovi, aby ho varoval.“
„To ti řekla jeho stopa?“
„Ano.“
„Uf! On věděl, že se vracíme po vlastní stopě, abychom si počíhali na Santera! Držel se pro jistotu trochu víc k západu a udělal i malou okliku, aby byl co nejdál od nás. Proto jsme ho tedy viděli až tamhle na kraji prérie! Ale jak se mohl osvobodit? Vyčetl jsi o tom něco ze stop?“
„Částečně. Od jihovýchodu přijel nějaký jezdec a u něho sesedl. Ten ho musel osvobodit.“
„Kdo to mohl být? Nějaký voják z Fort Wilkesu?“
„Ne. Ty ťápy byly tak neforemné, že je mohly udělat jen ty prastaré obrovské křápy našeho starého Sama Hawkense. Taky se mi zdálo, že stopy kopyt vypadají jako od jeho Marty.“
„Uf! Třeba ještě není zmeškáno. Třeba ještě Santera dohoníme, i když ho Rollins už varoval. Můj bratr Šárlí nechť jede se mnou!“
Nasedli jsme, dali svým hřebcům ostruhy a letěli k severozápadu, stále zpátky po naší původní stopě. Vinnetou nepromluvil slovo, ale v jeho nitru to zřejmě bouřilo. Třikrát běda Santerovi, jestli ho ještě dopadne!
Slunce již zmizelo pod obzorem. V pěti minutách jsme měli prérii za sebou. O tři minuty později se zleva přiblížila stopa prchajícího Rollinse a napojila se na naši. Za další tři minuty
jsme dorazili k místu, kde se před chvílí Rollins setkal se Santerem a trojicí Wartonů. Prodleli tam pravděpodobně jen několik okamžiků, jen co vyslechli jeho zprávu, a pak uháněli co nejrychleji zpátky. Kdyby byli jeli po stejné stopě, kterou jsme zanechali cestou sem a kterou jsme proto znali, byli bychom je sledovali i navzdory houstnoucímu šeru. Byli však natolik chytří, že od ní brzo uhnuli a pustili se jiným směrem. My jsme ale zdejší končinu tak dobře neznali, a protože tma byla stále černější, museli jsme od pronásledování upustit už jsme prostě na jejich stopu neviděli. Vinnetou otočil mlčky koně a cválali jsme zpátky. Jeli jsme opět k jihovýchodu, nejdřív kus řídkým porostem, pak přes malou prérii a dál kolem houštiny, kde jsme čekali na Santera, a potom i kolem místa, kde jsme spoutali a přivázali Rollinse. Jeli jsme nejkratší cestou do Doupěte. Santer nám znovu unikl, ale doufal jsem, že ne navždycky! V pronásledování se mohlo pokračovat až zítra ráno, hned jakmile bude na jeho stopu jen trochu vidět, a dalo se předpokládat, že Vinnetou se na ni pověsí s houževnatostí ohaře.
Měsíc právě vycházel, když jsme po překročení Mankizity, Bílé řeky, dojeli do údolí, kde v olšovém houští stávala stráž. Byla tam i dnes večer a stavěla nás. Na naši odpověď vysvětlil muž:
„Nesmíte mi to mít za zlé, že jsem se ptal tak zostra. Dneska musíme být dvojnásob opatrní!“
„Pročpak?“ zeptal jsem se.
„Zdá se, že se tady kolem něco děje.“
„A co?“
„Přesně nevím. Ale muselo se něco stát, protože ten malý lovec, co se jmenuje Sam Hawkens, držel dlouhé kázání, když se vrátil.“
„On byl pryč?“
„Ano.“
„A kdo ještě?“
„Nikdo, jen on sám.“
Byla to tedy pravda, že náš jinak tak chytrý Sam provedl tu nepochopitelnou hloupost a osvobodil Rollinse!
Když jsme projeli vodní bránou i skalní soutěskou a octli se v Doupěti, hned první novina, kterou jsme slyšeli, nás nepotěšila. Zdravotní stav Old Firehandův se totiž zhoršil. Nebylo to sice nic nebezpečného, ale zmiňuji se o tom proto, že právě ta okolnost mě měla zanedlouho oddělit od Vinnetoua.
Apač přehodil svému vraníkovi uzdu a zamířil k táborovému ohni, kde kolem Old Firehanda, zahaleného do měkkých pokrývek, seděl náš trojlístek, Harry a důstojník z Fort Wilkesu. Šel jsem tam za ním také.
„Zaplať pámbu, že jste zase tady!“ pozdravil nás nemocný mdlým hlasem. „Našli jste toho handlíře?“

„Našli a zase ztratili," odpověděl Vinnetou. „Můj bratr Hawkens byl dnes pryč?"
„Ano, byl jsem venku," potvrdil nic netušící mužík.
„Ví můj malý bílý bratr, co je?"
„Jestli se nepletu, tak zálesák."
„Doposud snad, ale dnes ne, dnes to byl greenhorn, jakého Vinnetou v životě ještě neviděl a taky už asi nikdy neuvidí. Howgh!"
Zároveň s tímto zpečeťujícím slovem se otočil a odešel do tmy. Hrubost vždycky tak jemného a taktního Apače vzbudila rozruch. Důvod byl ale všem hned jasný, když jsem se posadil a vyprávěl, co jsme zažili. Najít Santera, mít ho na dosah, jistého a potom ho díky nešikovnému cizímu zásahu zase ztratit! To byla událost, že významnější by se nenašla! Malý Sam byl úplně bez sebe. Spílal si všemi nejhoršími urážlivými jmény, rval si oběma rukama střapaté vousy, ale nic ho nemohlo utěšit. Strhl si paruku z hlavy a mačkal a hnětl ji do všemožných nemožných tvarů, ale ani to ho neuklidnilo. Nakonec s ní mrštil zlostně o zem a křičel:
„Vinnetou má pravdu, úplnou pravdu. Udělat takový kiks! Jsem největší greenhorn pod sluncem, nejpitomější trouba, jakého svět kdy viděl, a do posledního dechu jiný nebudu!"
„Jak se to ale všechno mohlo stát, Same?" zeptal jsem se ho.
„Právě skrz tu mou nešťastnou hloupost. Slyšel jsem dva výstřely a pustil jsem se tím směrem, odkud zazněly. Tam jsem našel člověka přivázaného ke stromu a kousek od něj koně, uvázaného za uzdu na větev, jestli se nepletu. Vytáhl jsem chlapovi roubík a zeptal jsem se ho, jak k tomu přišel, a on mi řekl, že je handlíř a jede právě k Old Firehandovi. Vyprávěl mi, že ho přepadlo několik Indiánů a tohle mu provedli. A já mu naletěl."
„Chm! Jeden pohled na stopy vám přece musel říct, že šlo jenom o jednoho Indiána a jednoho bělocha!"
„To je pravda. Jenže já jsem měl svůj slabý den, a tak jsem nic nepřehlížel, ale hned jsem ho odřízl. Nabídl jsem se mu, že ho do Doupěte odvedu, ale on na to nic, jen skočil na koně a hnal si to opačným směrem pryč. Dodatečně mi to bylo divné, obzvlášť kvůli těm Indiánům, o kterých mluvil. A tak jsem si řekl, že bude nejlepší, když se co nejrychleji vrátím domů a budu všechny varovat, jestli se nepletu. Nejradši bych si ze vzteku vyrval všecky pačesy, ale na hlavě žádné nemám, a kdybych si oškubal paruku, taky na věci nic nezměním. Ale ráno, jen co bude kapičku vidět, najdu si stopu těch neřádů a nepustím se jí, dokud je všecky nepochytám a neodpravím!"
„Můj bratr Sam nepojede nikam," ozval se teď Vinnetou, který se zatím zase přiblížil k ohni. „Náčelník Apačů bude vraha pronásledovat sám. Jeho bílí bratři musejí všichni zůstat zde, protože je možné, že ještě stále pátrá po Doupěti, aby ho mohl vyloupit. V tom případě je k obraně zapotřebí zkušených a statečných mužů."
Později, když se už rozruch nad tou příhodou uklidnil a lidé se rozešli spát, jsem vyhledal Vinnetoua. Jeho vraník se pásl u potoka a Vinnetou se natáhl blízko něho do trávy. Když mě uviděl přicházet, vyskočil, vyšel mi vstříc a stiskl mi ruku.
„Vinnetou ví, co mu přichází jeho bratr Šárlí říct. Chtěl by jet a pronásledovat Santera se mnou."
„Ano."
„Prosím, aby od toho můj bratr upustil. Old Firehand zeslábl, jeho syn je ještě chlapec, Sam Hawkens stárne, jak jsi dnes viděl, Dick Stone a Will Parker nejsou v případě nouze možná dost duchapřítomní a vojáci z Wilkesu jsou nezasvěcení cizáci. Old Firehand tě potřebuje víc než já. Vinnetou bude Santera stíhat sám, a sám si taky pomůže. Mám jen jednu obavu. Což jestli, zatímco ho bude Apač hledat, Santer sebere nějakou holotu a vpadne do Doupěte? Jestli mi chceš v něčem pomoct, pak neopouštěj nemocného člověka! Splníš svému bratru Vinnetouovi toto přání?"
Nechtěl jsem se od Vinnetoua odloučit a bylo mi velmi proti mysli vyslovit s jeho přáním souhlas, ale naléhal na mě tak dlouho, že jsem nakonec povolil. Měl pravdu. Raněny Old Firehand mě potřeboval nutněji než on. Ale nevydržel jsem to, abych ho nedoprovodil aspoň kousek cesty. Jitřenka ještě jasně žáhla, když jsme už spolu vyjeli z údolí dál do lesa, a právě se začalo slabounce rozednívat, když jsme zarazili na místě, ze kterého jsme se včera vrátili tam, kde začala odbočovat nová Santerova stopa od naší. Apačův ostrý zrak tuto stopu dosud rozeznával.
„Zde se rozloučíme," pravil měkce, naklonil se z koně a objal mě pravicí kolem ramen. „Velký duch určil, že se teď musíme rozejít. V pravý čas nás ale jistě svede zase dohromady, protože Old Shatterhand a Vinnetou nemohou zůstat natrvalo odloučeni. Vinnetoua žene odtud nesplněná povinnost a nepřátelství, tebe zde drží povinnost přátelství. Láska nás svede zase dohromady. Howgh!"
Ještě jeden stisk rukou, poslední pohled jeho sametových očí, a už se hnal prérií pryč tak, že za ním jeho nádherné dlouhé vlasy vlály jako vlnící se černá hříva.
Díval jsem se za drahým přítelem, až mi v dálce zmizel z očí.

8 ZÁŠKODNÍCI

V teritoriích Montana a Wyoming, blízko pramenů řeky Yellowstone, uprostřed divokých, pohádkově krásných hor, leží národní park Spojených států, přírodní chráněná oblast velká jako pětina Čech, a země divů, jaké se na zeměkouli asi sotvakde najdou tak pohromadě. Znárodněním toho čarokrásného kraje vzal Kongres , Spojených států vítr z plachet všem sprostým čachrářům, kteří by ho byli svou chamtivostí během krátké doby určitě vydrancovali a zničili. Tyto pohádkově krásné hory se jmenují Skalisté a jejich obrovské stěny se tyčí k obloze za nedohlednými západními prériemi, ještě daleko za hřebenem Černých hor. Dalo by se říci, že zde nepracovaly prsty tvůrce, nýbrž jeho pěst. Kde jsou ti kyklopové, kteří dokázali vyzvednout takové bašty? Kde jsou ti titánové kteří mohli takové masívy vyhnat až nad mraky? Kde je ten mistr, který ty štíty korunoval věčným sněhem a ledem?
A za těmi obrovitými hradbami to ze žhavých hlubin zemského nitra ještě dodnes vře a klokotá, prská a páří. Tenká zemská] kůra tu vydouvá bubliny, vyplazuje syčící jazyk sirnatých par! a s hřímáním podobným kanonádě chrlí

obrovské gejzíry své vroucí spousty vod do tetelícího se vzduchu. Plutonské a vulkánské síly bojují s mocnostmi světla. Podsvětí tu minutu od minuty otevírá svůj jícen a soptí hlubinný oheň, aby rozeřvaným chrtánem opět spolykalo kusy vnějšího světa.
Každý krok je tu spojen často se smrtelným nebezpečím. Zrádný] škraloup půdy se může kdykoli pod nohou prolomit, syčící! vřídlo zasáhnout unaveného poutníka, podemletý balvan s odpočívajícím člověkem se zřítit do zející propasti. A přece tato! pole smrti jistě jednou uvítají tisíce návštěvníků, kterým horké prameny a vzduch plný ozónu pomohou navrátit zdraví, a pak i oni poznají ty divukrásné rokliny a žleby, v nichž lakotná samo] ta nashromáždila své pohádkové kamenné poklady.
Prokřižoval jsem již několikrát severoamerické prérie všemi směry, od Velkých jezer až po Texas, od Louisiany přes Arizónu až po Kalifornii, poznal mnohého statečného zálesáka a zažil mnohá dobrodružství, takže když jsem se vrátil do vlasti, byl jsem přesvědčen, že teď už hned tak brzo loviště a skalní hradby Západu zase neuvidím. Jenže kdo jednou nasál rosu stepi a vůni prérijní trávy, propadne jim stejně jako námořník moři. Přitahují ho zpátky a sebemenší podnět se u něho změní v neodolatelný pud a nutkání, aby znovu sáhl po lovecké výzbroji a vyrazil…
Tak se dělo i mně. Byl jsem doma ve Starém světě teprve krátce, když mě náhodná obchodní záležitost zavedla do Hamburku. Tam jsem se setkal s jedním známým ze Saint Louisů a při pohledu na něj ve mně náhle vytanuly všechny staré vzpomínky v neposlední řadě i na to, jak jsme spolu lovívali v bažinách u Mississippi zvěř. Byl to zámožný, opravdu značně zámožný člověk a nabídl mi, že mi zaplatí plavbu, když mu udělám tu radost a doprovodím ho domů do Saint Louisů. Nemusel ,mě zvát dvakrát. Zmocnila se mě prérijní horečka a vyhrála to na celé čáře. Zatelegrafoval jsem ihned domů, aby mi co nejrychleji poslali moje zbraně i ostatní vyzbroj, a pátý den po našem setkání nás už Labe unášelo k moři.
V Novém světě jsme se nejdřív ponořili na několik týdnů do lesů u dolního toku Missouri a věnovali se lovu a objevování nových končin. Potom se musel můj známý vrátit, kdežto já jsem se vydal proti proudu řeky do Omahy a odtamtud se pustil po Velké pacifické dráze dál na Západ.
Měl jsem své důvody k tomu, abych nasadil právě ten směr. Skalisté hory jsem znal od severu Montany až dolů k mexické poušti Mapimi, ale žádný úsek na mě neudělal tak silný dojem jako část mezi městy Helena v Montaně a North Park v Coloradu. Právě tam totiž leží nejpozoruhodnější kraje tohoto pohoří: pásmo tří Tetonů, Větrné horstvo, Jižní průsmyk, a hlavně a obzvlášť prameniště řek Yellowstone, Hadí a Kolumbie.
Proto mě to i tentokrát táhlo do této oblasti, i když jsem ji už dříve několikrát krátce navštívil. Do oblasti, kam kromě plížícího se Indiána nebo smělého trapera snad nevkročí lidská noha. Pokušení odvážit se vstoupit do těchto nehostinných končin strží a kaňonů, obývaných podle pověstí rudokožců zlými duchy, bylo pro mě téměř neodolatelné.
Nebylo to ovšem tak lehké, jak lehce se to vypravuje. Vždyť Jaké složité a obsáhlé přípravy vykoná a co se o tom namluví a kolik průvodců prostuduje například už jen turista, který se chystá vystoupit na některého známého alpského velikána ve Švýcařích! A co je jeho podnik proti cestě osamělého zálesáka, který se může spoléhat jen na sebe a na svou dobrou pušku, a přitom se odvažuje jít vstříc nebezpečím, o kterých poutník v krotkých evropských podmínkách nemá ani tušení? Ale právě tato nebezpečí lákají a okouzlují smělého lovce nejvíc. Má svaly z oceli a nervy ze železa, jeho tělo snese i tu největší námahu a bez újmy překonává horko, zimu, hlad, žízeň, bolest i jiná strádání, a všechna jeho duševní činnost získala neustálým cvikem takovou vytrvalost a bystrost, že mu i v okamžicích nejvyšší nouze a nebezpečí pomůže najít východisko k záchraně. Proto nemá stání v civilizovaných končinách, kde svoje schopnosti nemůže dál zdokonalovat ani uplatnit. Musí prostě ven, do nekonečné stepi, do hloubi děsivých propastí v horách či na vrcholy rozeklaných skal, čím hrozivější nebezpečí se na něj hrnou, tím víc se cítí ve svém pravém živlu, tím víc roste jeho odvaha, tím víc sílí jeho sebedůvěra a tím pevněji je přesvědčen, že se neztratí ani v nejosamělejší divočině a zdolá její překážky.
Byl jsem na takovou cestu dobře vybaven. Chybělo mi pouze] jedno, to, bez čeho se člověk v těch „temných a krvavých krajích“ naprosto nemůže obejít totiž dobrý, spolehlivý kůň. Z toho nedostatku mě ale hlava nebolela. Valacha, který mě nosil při mých. loveckých toulkách a donesl až do Omahy, jsem krátce potom prodal a v Omaze jsem nasedl do vlaku s pevným přesvědčením, že jistě nějakého slušného koně seženu, až ho budu potřebovat.
Tenkrát byly na této dráze ještě stále úseky prozatím pouze nouzově sjízdné. Proto bylo na mnoha místech ještě vidět dělníky, kteří zesilovali mosty a přejezdy nebo opět vyspravovali! trať na místech, která byla provozem již poškozena. Pokud takoví! lidé nepracovali v blízkosti některé osady, které tenkrát vyrůstaly ze země jako houby po dešti, zřizovali si obyčejně vlastní tábor podle potřeby více nebo méně opevněny. Toto zajištění bylo nutné! kvůli Indiánům, kteří považovali stavbu železnice za zásah do svých! práv a všemožným způsobem se ji snažili zmařit nebo přinejmenším ji alespoň brzdit a ztěžovat.
Ale železnice měla v těch končinách ještě jiné nepřátele, a to nepřátele téměř ještě obávanější a rozhodně záludnější než rudo kožce.
Po prérii se totiž potulovalo množství verbeže, sebranky, živlů, které civilizovaný Východ vyvrhl, pochybných individuí, která v každém směru ztroskotala a teď už nemohla od života nic očekávat. Tito lidé se srocovali hned k takovému, hned k onakému zločinnému cíli a byli nebezpečnější než samy nejdivočejší hordy Indiánů. V čase budování železnic měli obzvlášť spadeno na mladé osady a na tábory, které vznikaly podél trati, a bylo proto pochopitelné, že se tato sídla opevňovala a že jejich obyvatelé nosili zbraně i do práce.
Pro útoky, které tito lupiči podnikali na tábory a nákladní vlaky, přičemž obyčejně vytrhávali koleje, aby vlak musel zastavit, se jim říkalo railtroublers, což znamenalo něco jako kolejáři, trať oví záškodníci. Soustřeďovala se na ně bedlivá pozornost, takže nakonec mohli své lupičské přepady provádět pouze tehdy, když se několik takových tlup spojilo, aby tím získali dostatečnou početní převahu. Ostatně panovalo proti těmto bílým záškodníkům takové obecné

rozhořčení, že každý polapený člen tlupy musel s jistotou očekávat smrt. Bandy kolejářů totiž nadělaly tolik zla a vraždily tak bez ohledu na stáří i pohlaví, že nemohla být o žádném slitování s nimi ani řeč.
Bylo k polednímu, když náš vlak vyjel z Omahy. Mezi cestujícími nebyl ani jediný, který by mě zaujal víc než jen na několik okamžiků. Teprve později přistoupil ve Fremontu člověk, jehož vzhled okamžitě upoutal mou pozornost. Protože se usadil v mé bezprostřední blízkosti, měl jsem příležitost podrobně si ho prohlédnout.
Zevnějšek toho muže by ve městech na Východě určitě působil přinejmenším nápadně. Na Divokém západě je ale člověk na takové zjevy dávno zvykly. Byl to chlapík malé postavy, přitom však značně zavalitý. Na sobě měl beraní kožich, obrácený chlupatou stranou ven. Ta však byla už tak opelichaná, že ze vší srsti na ní zbyl jen tu a tam ojedinělý chomáček chlupů, který se na holé kůži vyjímal jako oáza na poušti. Kdysi možná tento kožich svému majiteli vskutku padl, ale působením sněhu a deště, horka i zimy se natolik scvrkl, že mu dolní okraj již nekryl ani kolena. Také ho už nedopnul a rukávy se smrskly až někam k loktům. Pod tímto kožichem bylo vidět červenou flanelovou kazajku a kožené kalhoty, které zřejmě bývaly kdysi černé, ale teď hrály všemi barvami duhy a prozrazovaly, že majiteli slouží jako utěrka, ručník, ubrus i kapesník zároveň. Z těchto předpotopních kalhot pak dole čouhaly mužovy nahé, domodra namrzlé kotníky a pod nimi boty, které spatřily světlo světa opravdu hodně dávno. Byly to původně holínky z hověziny, seříznuté .nyní na jakési podivné polobotky, s dvojitou podrážkou, okovanou tak hustě a tak silnými cvoky, že by s nimi byl člověk dokázal udupat i krokodýla. Na hlavě seděl mužíkovi klobouk, který kromě tvaru ztratil i část střechy. Kolem boků měl obtočenou starou šálu, jejíž původní barvu nebylo možno vůbec vytušit. Za ní vězela po prapředcích zděděná jezdecká pistole a vedle ní lovecky tesák. Blízko těchto zbraní mu u pasu visely dva váčky, jeden s tabákem a druhý se střelivem, dále jarmareční šestákové zrcátko, opletená čutora a čtyři patentní podkovy, které se dají koni přišroubovat na kopyta jako brusle na dětské botky. Vedle nich jsem zahlédl jakési! pouzdro, jehož obsah mi prozatím zůstával záhadou. Později jsemse dověděl, že obsahuje úplnou holicí soupravu.
Nejpodivnější na tom muži však byl jeho obličej. Byl tak hlaďoučký, jako by byl právě vyšel z rukou nejpečlivějšího holiče. Kulaté tváře, červené bezmála jako míšeňské jablíčko, byly tak naducané a pevné, že krátký tupý nosík mezi nimi téměř mizel a obě živé hnědé oči nad nimi měly co dělat, aby přes ně vůbec viděly.! Jakmile se jeho plné, masité rty rozevřely, ukázaly se dvě řady oslnivě bílých zubů, o jejich pravosti jsem ale ihned oprávněně zapochyboval.
Takový tedy seděl mužík proti mně a držel mezi koleny svých] krátkých, pianově tlustých nožičeka zaklíněnou bouchačku jako] vejce vejci podobnou Líze mého starého Sama Hawkense.
Posadil se u mě s prostým „Dobrý den, sire“ a nadále už o mě nejevil žádný zájem. Teprve asi za hodinu mě požádal o dovolení, l jestli si smí zapálit dýmku. To mi bylo nápadné, protože pravý ostřílený lovec nebo traper se nikdy neohlíží na to, jeli jeho konání druhým vhod, nebo ne, a dělá, co se mu zlíbí.
„Jen si kuřte, kolik chcete, sire“ odpověděl jsem. „Budu vám dělat společnost. Nechcete si zapálit jeden z mých doutníků?“
„Děkuju, sire“ odpověděl. „Tyhle věcičky, co jim říkáte doutníky, jsou pro mě moc fajnový. Já držím na fajfku.“
Tlouštík měl svou krátkou, upatlanou dýmku pověšenou poj loveckém způsobu na šňůře kolem krku. Když si ji nacpal, pospíšil jsem si nabídnout mu hořící zápalku. Zavrtěl ale hlavou, hmátl do kapsy kožichu a vylovil jedno z oněch rozžehadel
kterým se říká hubka a která obsahují suchou práchnivinu jako troud.
„To je taky jedna z těch novodobých vymyšleností. Tyhle sirky, co se pro step nehodí,“ prohodil. „Člověka by to zbytečně rozmazlilo.“
Tím náš krátký rozhovor skončil a tlouštík nejevil nejmenší chuť zapříst další. Ctil jsem jeho mlčení a nemluvil taky. Kouřil bylinky, které mi svou vůní živě připomínaly ořechové listí, a věnoval se klidnému pozorování krajiny. Tak jsme dojeli do stanice North Platte, ležící na soutoku severní a jižní větve řeky Platte. Tam můj spolucestující na chvíli vystoupil a motal se kolem jednoho z předních vagónů. Všiml jsem si, že v něm je nějaký kůň, pravděpodobně jeho. Když opět nastoupil a vlak se dal zase do pohybu, zachovával dál mlčení, a teprve když jsme kolem půlnoci zastavili v Cheyenne na úpatí Laramieských hor, zeptal se mě:
„Jedete snad odtud dál Coloradskou dráhou do Denveru, sir?“
„Ne,“ odpověděl jsem.
„Dobře, tak to pojedem ještě spolu.“
„Jedete s Pacifickou daleko?“ zajímal jsem se teď.
„Chm! Ani nevím až jak mě napadne. A vy?“
„Já bych chtěl do Ogdenu.“
„Aha! Podívat na to mormonské město, co?“
„Taky. Ale hlavně do Větrných hor a do Tetonů.“
Změřil si mě nedůvěřivým pohledem a řekl:
„Tam nahoru? Máte nějakou odvahu! To dokáže jen pořádně zkušený zálesák. Kolik vás bude?“
„Jenom já.“
Tu na mě jeho očička pohlédla téměř pobaveně:
„A to tam chcete sám? Nahoru do Tetonů? Mezi Siouxe a šedé medvědy? Člověče zlatá! Copak vy jste ještě nikdy neslyšel, co takový Sioux nebo grizzly znamená?“
„Myslím, že ano.“
„No tak! Smím se zeptat, sir, co jste zač?“
„Spisovatel.“
„Spisovatel? Aha spisovatel! Vy jako sepisujete knihy?“
„Tak nějak.“

Teď se rozesmál od ucha k uchu. Připadalo mu ohromně směšné, že si nějaký spisovatel usmyslel docela sám samotinký, bez společnosti, navštívit nejnebezpečnější část Skalistých hor.
„Báječné!“ zachichtal se. „To teda asi chcete o Tetonech napsat nějakou knihu, velevážený sir, viďte?“
„Možná.“
„A viděl jste snad už v nějaké knize obrázek Indiána a medvěda? Abyste je totiž poznal, až je potkáte.“
„Snad jsem už nějaký viděl,“ přikývl jsem vážně.
„A teď si jistě myslíte, že je musíte vidět na vlastní oči, co?“
„Ovšemže!“
„A jistě taky s sebou máte nějakou flintu, nejspíš zabalenou tady v téhle dece, jo?“
„Samozřejmě.“
„Tak vám dám dobrou radu, sire Co nejdřív vystupte a koukejte, abyste už byl zase doma! Nezlobte se na mě za upřímnost. Jste sice silák, to je vidět, a máte patrně dobry kořínek, ale nevypadáte vůbec na to, že byste uměl zastřelit veverku, natož pak medvěda. Moc čtení škodí, popletlo vám to hlavu. Vašeho mladého života by byla ukrutná škoda, kdyby vás měl trefit šlak, až by na vás vyjukla nějaká divoká kočička. Nic ve zlém, ale je to tak! Jistě jste už někdy četl něco od Coopera, viďte?“
„Ovšem!“
„To jsem si mohl myslet. A slyšel jste vyprávět o slavných hvězdách prérie!“
„Pochopitelně,“ potvrdil jsem znovu s velmi vážným obličejem.
„O Vinnetouovi, Old Firehandovi, Old Shatterhandovi, Ostrovidovi?“
„O všech,“ přikývl jsem.
Tlouštík netušil, že z něho mám právě takovou legraci jako on ze mě.
„Jo, jo,“ řekl, „takové knihy a historky se samo sebou čtou a poslouchají moc pěkně. Všecko to zní tak krásně a vypadá tak lehké! A vás to okouzlilo, zlákalo chtěl byste byt taky hrdinou prérie, co? Nemějte mi to za zlé, ale je mi vás líto, sir. Tak třeba Vinnetou, ten náčelník Apačů, by se klidně serval i s tisícem ďáblů, kdyby to muselo být, a přitom je to hotový gentleman, spravedlivý a jemný. Starý Old Firehand vám zase z celého roje komárů sestřelí každého, na kterého ukážete. A Old Shatterhand je člověk, který ještě nikdy nestřelil vedle a jedinou ranou pěstí rozdrtí namaděru i nejsilnějšího rudocha. Kdyby některý z těchhle chlapíků řekl, že chce nahoru do Tetonů, tak by to sice byla ještě pořád kuráž, ale dalo by se přece jen doufat, že to dokáže. Naproti tomu vy inkoust? Hlouposti! A kde vůbec máte koně?“
„Žádného nemám.“
Teď se už neudržel. Vyprskl v hlasitý smích:
„Nemá koně! On nemá koně, a chce nahoru do Tetonů! Nezbláznil jste se snad, sir?“
„Ani bych neřekl. I když zrovna teď žádného koně nemám, vždycky si přece můžu nějakého koupit.“
„Ale! A kdepak?“
„No, kde se to hodí, nebo si nějakého chytím.“
„Vy vy sám si ho chcete chytit?“ předklonil se s rukama opřenýma o tučná kolena a zíral na mě pobavenýma očima.
„Ano.“
„Tohle je nejlepší vtip mého života, sire Máte sice na rameni smotané laso, to je pravda, ale s tím přece nechytnete ani pařez, natož divokého mustanga!“
„Proč ne?“
„Proč? No, protože vy jste s odpuštěním to, čemu se u nás říká sváteční střelec.“
„A proč si to o mně myslíte?“ zeptal jsem se s úsměvem.
„To přece dá rozum! Jste vypiplaný jako ze škatulky, celý vypulírovaný a uhlazený! Jen se podívejte na pořádného zálesáka, a srovnejte ho se sebou! Vaše vysoké holínky voní novotou a jsou nablejskané jako zrcadlo! Nohavice z nejjemnější losí kůže a tahle lovecká košile, to je mistrovské dílo nějaké indiánské squaw. Váš klobouk stál přinejmenším dvanáct dolarů, a tady ten nůž ani revolver svatě ještě žádnému živému tvoru neublížily! Radím vám, sir, co nejdřív čelem vzad a honem zpátky, dřív než někde hanebně zajdete. Víte vůbec, jak se drží puška?“
„Částečně,“ přiznal jsem s vážnou tváří. „Ale na tom nezáleží. Mluvme radši o něčem jiném. Řekněte mi, kde vlastně vězí ten Old Shatterhand, co jste o něm prve mluvil?“
„To vědí bozi! Když jsem byl nedávno nahoře v horách, slyšel jsem, že odejel zas do Afriky, do té hloupé končiny, která se jmenuje Sahara. Bije se tam nejspíš s Indiány, kteří si tam říkají Arabové. Ten člověk má totiž jméno od toho, že srazí nepřítele jednou
ranou pěsti. Asi tak lehko, jako vy byste srazil strašáka do zelí aspoň tak soudím podle vašich ručiček. Jsou jemné a bílé jako prstíčky princezny. Hned je vidět, že zacházíte jen s papírem a neznáte jinou zbraň než husí brk. Vemte si mou radu k srdci, sir, a vraťte se domů. Náš Západ není nic pro pány vašeho druhu.“
Tou dobře míněnou výstrahou zakončil rozhovor a já jsem se nenamáhal znovu ho zapříst.
První zastávka, na kterou jsme dojeli na úsvitu příštího jitra, byl Rawlins. Za tou osadou začíná pustá, holá horská krajina, kde z rostlinné říše najdeme nanejvýš ubohý keřík pelyňku. Je to obrovská neplodná pánev, téměř bez života, bez řek i potoků, učiněná pohorská Sahara, na které není jediné oázy. Místy píchá alkáliemi prosycená půda svou oslňující bělostí do unavených očí, místy drtí tato pustina duši člověka svou nehostinnou ponurostí, vyvolanou holými stráněmi, vyprahlými úbočími a strmými skalními stěnami, které jsou na vrcholcích rozervány vichry, lijáky a blesky do fantastických tvarů.
V této bezútěšné krajině leží stanice zvaná Bitter Creek, Hořký potok, ačkoli k nejbližšímu potoku je od ní plné tři míle daleko. I tak má ale tento kraj slibnou budoucnost, protože oplývá přímo nevyčerpatelnými ložisky uhlí. Náš vlak supěl dál, přes stanice Carbon a Kolumbie, které leží skoro patnáct set kilometrů na západ od Omahy. Smutný vzhled krajiný

teď vystřídal veselejší dojem pohled na bohatě obrostlé výšiny i pohoří, čisté a přívětivé ve své osvěžující zeleni.
Právě jsme projeli jedním ze zdejších nádherných údolí a vyjížděli na volnou, otevřenou rovinu, když vtom z lokomotivy zazněly v rychlém sledu ony krátké pronikavé hvizdy, kterými se ohlašuje hrozící nebezpečí. Vyskočili jsme ze sedadel. Zaskřípěly brzdy, kola začala drhnout a vlak se škubnutím zastavil.
Vyskákali jsme z vagónů, abychom zjistili, co se děje.
Pohled, který se nám naskytl, byl víc než příšerný. Trať i její okolí byly posety zkroucenými a ohořelými troskami. Zřejmě tu byl v noci přepaden vlak, který vezl dál na západ dělníky, materiál i zásoby. Záškodníci vytrhali trať, a proto vlak vykolejil a zřítil se z vysokého náspu. Zbývaly z něho vlastně už jen železné kostry. Co se tady dělo, to jsme mohli jen vytušit. Bandité zřejmě jeden vagón po druhém vyloupili a potom zapálili. V popelu a zuhelnatělých troskách jsme nacházeli zohavené zbytky lidí, kteří se
zřejmě již při pádu vlaku zranili a potom byli od lupičů pobiti. Nikdo z katastrofy patrně nevyvázl živ.
Bylo štěstí, že náš strojvůdce v otevřené krajině ještě včas rozpoznal nebezpečí a zastavil, jinak bychom se byli z náspu zřítili i my. Naše lokomotiva se zarazila jen pár metrů od místa, kde byla trať přerušena.
Mezi cestujícími i posádkou vlaku zavládlo nepopsatelné rozčilení. Nelze vůbec opakovat, jaké silné výrazy, odsudky a projevy hněvu se ozývaly všude kolem. Prohledávaly se dosud dýmající trosky, ale nedalo se již nic zachránit. Jakmile byla tato skutečnost zjištěna a potvrzena, nezbývalo nic jiného než trať uvést co nejrychleji aspoň nouzově zase do pořádku. Nezbytné nářadí si vlak vozil s sebou, jak bylo tenkrát na amerických dráhách pravidlem. Vlakvedoucí prohlásil, že není v jeho možnostech udělat víc než na nejbližší stanici podat hlášení. Ostatní, tedy také pronásledování zločinců, bude prý potom záležitostí soudu, který se tam jistě ihned ustaví.
Zatímco ostatní cestující buďto pomáhali při nouzové obnově trati, nebo ještě zbytečně prohrabávali trosky, pokládal jsem za nejužitečnější poohlédnout se po stopách záškodníků. Neštěstí se stalo na otevřené rovině porostlé trávou, kde byly jen řídce rozsety remízky houští. Pustil jsem se po kolejích kus zpátky a potom jsem z nich sešel doprava a v půlkruhu obcházel místo katastrofy. Takovým způsobem mi při troše pozornosti nemohlo nic ujít.
Ve vzdálenosti asi tří set kroků od místa přepadení jsem mezi několika křovinami objevil polehlou trávu, jako by tam byl seděl větší počet lidí, a odtamtud mě jasně znatelné stopy dovedly k houštině, kde měli ukryté koně. Tu jsem pak prohlížel zvlášť důkladně, abych zjistil počet i druh zvířat. Potom jsem pokračoval v dalším pátrání, až jsem po dokončení půlkruhu došel zase zpátky na násep.
Tam jsem se setkal se svým baculatým sousedem z vlaku, který měl zřejmě stejný nápad jako já, jak jsem si teprve nyní všiml, a prohledával okolí přerušené trati zase zleva. Zvedl udiveně oči a zeptal se:
„To jste vy, sire? Co tady děláte?“
„To, co udělá každý zálesák, když se dostane do podobné situace. Rozhlížím se po stopách těch banditů.“
„Vy? Chm! Vy toho asi najdete! Byli to mazaní ptáčkové, co dobře vědí, jak stopy zahladit. Já jsem aspoň neobjevil vůbec nic. Co potom pak může najít takový nažehlený nováček!“
„Možná že ten nováček měl lepší oči než vy, sir,“ usmál jsem se. „Pročpak hledáte stopy tamhle na levé straně? Chcete ze sebe dělat starého, zkušeného prérijního vlka, a přitom nevidíte, že tahle krajina napravo se hodí mnohem líp k táboření a schovávání než ta vlevo, kde se stěží najde nějaký keříček.“
Podíval se mi do tváře, zřejmě překvapen, a potom řekl:
„Hm, nemyslí vám to zrovna nejhůř. Jak se zdá, i takový knihomol může někdy mít dobry nápad. A našel jste tam něco?“
„Ano. Tamhle za těmi vysokými trnkami, tam tábořili, a vzadu mezi těmi lískami měli koně.“
„Ale! To se tam musím podívat, potřebovali bychom vědět, kolik těch zvířat asi bylo.“
„Přesně šestadvacet,“ řekl jsem.
Opět se na mě překvapeně podíval.
„Šestadvacet?“ opakoval nevěřícně. „Odkud to víte?“
„Z hvězd asi ne, ale ze stop, sir,“ zasmál jsem se. „Z těch šestadvaceti bylo osm koní okovaných a osmnáct nekovaných. Jezdců bylo třiadvacet bílých a tři Indiáni. Vůdce celé bandy je běloch, který napadá na pravou nohu a jezdí nejspíš na rezavém hřebci. Ale indiánský náčelník, který u toho byl, má hřebce buďto černého, nebo hnědého, a řekl bych, že to je Sioux z kmene Oglalů.“
Výraz, jaký se teď tlouštíkovi rozestřel po tváři, se nedá vůbec popsat. Dolní čelist mu úžasem klesla a malinká očička se na mě dívala tak vyjeveně, jako bych byl duch.
Když se konečně zmohl na slovo, vyhrkl:
„Co to tu povídáte? Vy máte nějaké přeludy, sir, ne?“
„Jděte se sám přesvědčit!“ odpověděl jsem suše.
„Jak byste mohl, prosím vás, vědět, kolik bylo bílých nebo rudých? Nebo který kůň byl takový a který makový, který jezdec kulhá a z kterého kmene jsou ti rudokožci?“
„Řekl jsem vám, abyste se šel sám podívat. Pak se ukáže, jestli mám přeludy, nebo ne.“
„Tak dobře, podíváme se! Pojďte, sir Takový pisálek aby uhádl, kdo jsou ti holomci!“ kroutil hlavou a se smíchem si to hnal k označenému místu. Já jsem se pustil pomalu za ním.
Když jsem k němu došel, zabýval se zkoumáním stop tak horlivě,
že si mě vůbec nevšiml. Trvalo dobrých deset minut, než okolí co nejpečlivěji prohledal, a teprve potom přišel ke mně a řekl:
„Namouduši, máte pravdu! Bylo jich šestadvacet, a osmnáct koní bylo nekovaných. Ale to ostatní je fantaz, čirá vymyšlenina. Tady tábořili a tímhle směrem odjeli. Víc není vidět nic! Nesmysl na nesmysl, říkám.“
„Tak pojďte blíž, sir,“ zakýval jsem na něj, „něco vám z těch nesmyslů ukážu!“

„To jsem teda zvědavy!“ pohodil pobaveně hlavou.
„Prohlédněte si tyhle otisky kopyt pozorněji. Tři koně byli drženi stranou a neměli nohy sepnuté vpředu, ale křížem, vždycky jednu přední s druhou zadní. Podle toho to byla rozhodně zvířata Indiánů.“
Tlouštík se shýbl a pečlivě srovnával a měřil vzdálenost jednotlivých stop. Půda byla vlhká a otisky byly pro cvičený zrak opravdu dobře čitelné.
„Hrome! Vy máte pravdu!“ vykřikl nakonec s podivem. „Byli to indiánští koně!“
„Tak se mnou pojďte ještě kousek dál tamhle k té malé kaluži! Tady si Indiáni omyli obličej a potom se znova malovali válečnými barvami. Vidíte tady ty slabé kroužky, vytlačené v měkké půdě? Ty jsou od hrníčků s barvami. Roztírají sice barvy medvědím sádlem, ale protože bylo horko, barvy zřídly a kapaly. Všimněte si těch skvrnek tady v trávě. Jedna černá, jedna červená a dvě modré. Vidíte to, sir?“
„Ano! Na mou pravdu, je to tak!“
„A nejsou to snad právě barvy Oglalů?“
Pouze mlčky přikývl. V obličeji jako by mu teď blesklo nějaké podezření, a soustředěně stáhl obočí. Nenechal jsem ho uvažovat a pokračoval jsem:
„A dál! Když tlupa přijela, zastavila se a zůstala stát tady na té rozmáčené půdě. To je vidět z toho, že otisky kopyt jsou zalité vodou. Jenom dva jeli dál, tedy jistě vůdci. Chtěli se zřejmě sami nejdřív rozhlédnout, ostatní museli prozatím čekat. A vidíte tyhle stopy v bahně? Jeden kůň okovaný a druhy ne. A ten neokovaný našlapoval zadníma hloub než předníma. Proto na něm seděl Indián. Ale druhy jezdec byl běloch, protože jeho kůň měl podkovy a našlapoval hloub předníma než zadníma. Znáte doufám ten rozdíl, jak na koni sedí Indián a jak běloch, ne?“
„Sir,“ začal tlouštík koktat, „skoro bych řekl, že vy…“
„Počkejte,“ přerušil jsem ho. „Teď dávejte pozor! O šest kroků dál ti koně po sobě chňapali a kousali se. To ale po takové dlouhé a namáhavé jízdě, jakou za sebou patrně měli tihle lidé, dělají jen hřebci. Je vám to jasné?“
„Ale kdo vám řekl, že po sobě chňapali, he?“
„Předně poloha těch stop. Tady se ten indiánsky kůň obořil na toho bělochova a našlápl přitom trochu křivě. To snad připustíte. A za druhé se podívejte na ty žíně, které mám v ruce! Našel jsem je prve, když jsem to tu prohlížel sám. Jsou to čtyři zrzavé žíně z hřívy, které indiánský kůň vytrhl druhému a hned upustil. Ale kousek dál jsem našel tyhle dvě černé žíně z ocasu, a z natočení stop je vidět, že indiánský kůň kousl druhého do hřívy, ale jezdec ho ihned strhl zpátky a popohnal dopředu. Jenže druhý kůň natáhl krk a vytrhl mu z ocasu tyhle žíně, ty mu ale ještě několik kroků zůstaly viset v hubě a teprve pak spadly na zem. Rudochův kůň je tedy buďto vraník, nebo hnědák a bělochův je ryzák.“
Tlouštík na mě jen nechápavě zíral.
„No nestůjte a pojďte se mnou!“ pokračoval jsem. „Tady běloch seskočil a šel obhlédnout násep. Jeho stopa je v tom měkkém písku obzvlášť dobře znát. Můžete z ní vidět, že jednou nohou došlapoval silněji a pevněji než druhou. Kulhal tedy, a to na pravou. Tihle lidé byli vůbec neopatrní. Nedali si ani nejmenší práci, aby své stopy zahladili. Cítí se zřejmě velmi jistí, a to může mít jen dva důvody.“
„Které?“ vydechl stručně, téměř nesměle, a s respektem mi visel na rtech.
„Buďto hodlali získat ještě dnes před možnými pronásledovateli bezpečně velký náskok, ale o tom bych skoro pochyboval, protože ze stop je vidět, že koně už byli důkladně utahaní. Nebo věděli, že nablízku mají svoje lidi, u kterých se můžou ukrýt. Tenhle výklad se mi zdá pravděpodobnější. A protože by se tři samotní Indiáni jen tak lehce nepřidali k víc než dvaceti bělochům, tedy soudím, že někde tady směrem k severu by se nejspíš dal najít docela slušný houf Oglalů, ke kterému teď těch třiadvacet banditů zamířilo.“
Bylo opravdu zábavné se dívat, s jakým prazvláštním výrazem, s jakou směsicí obdivu a posvátné hrůzy si mě teď můj soused z vlaku měřil od hlavy k patě.
„Člověče!“ vybafl nakonec. „Prosím vás, kdo vy vlastně jste?“
„Už jsem vám to přece řekl.“
„Nemluvte! Vy nejste ani nováček, ani žádný škrabálek knížek, i když na to v těch svých vypulírovaných botách a s tou sváteční výzbrojí vypadáte. Jste přesně takový vyšolichaný a čisťoučký panáček, co by mohl od minuty hrát na špatném divadle zálesáka. Ale číst ze stop umíte líp než stovka opravdových zálesáků, mně z toho jde až hlava kolem. Hrome, doteďka jsem myslel, sir, že taky něco dovedu, ale vedle vás si připadám úplný břídil. Ale poslouchejte, vy chcete vážně nahoru do Větrných hor?“
„Rozhodně.“
„Jenže kdo to chce dokázat, sir, ten musí být něco o moc víc než jen dobrý stopař. Stopař, to jste dokonce výborný! Na to asi spoléháte, a proto si troufáte. Jenže v tom druhém nemějte mi to za zlé se mi zdá, že to u vás nějak hapruje.“
„Jak to? V čem myslíte?“ dělal jsem nechápavého.
„Kdo má před sebou takovou těžkou cestu, ten do toho neletí jen tak lehkomyslně a naslepo, ale nejdřív ze všeho se rozhlíží po nějakém dobrém koni.“
„To ještě udělám,“ ujistil jsem ho.
„A kde asi?“
„Nějakého koně přece dostanu koupit všude, na každé stanici. A jakmile už budu jednou v sedle, třeba staré utahané herky, tak si prostě chytím takového mustanga, jaký se mi bude líbit.“
„Vy? Prosím vás! To jste takový dobry jezdec, že dokážete zkrotit divokého mustanga? Víte, co to je za umění? A budou tam nahoře vůbec koně?“
„Jen se nebojte. A nezapomínejte, že teď je právě doba, kdy bizoni a mustangové začínají ve stádech táhnout dolů. Jsem přesvědčený, že cestou do hor nějaké stádo natrefím.“
„Budiž. Jezdit snad tedy umíte, ale jak je to s vaším střílením?“

„Chcete mě snad zkoušet, sir?“ zasmál jsem se.
„Jistě,“ přikývl vážně. „A mám k tomu důvod.“
„Smím vědět jaký?“
„To vám zatím neřeknu. Nejdřív vás musím vidět. Dojděte si pro pušku!“
Mohl jsem tlouštíkovi prostě prozradit, kdo jsem, ale ta malá mezihra mě docela bavila, a tak jsem si klidně šel do vagónu pro svou zbraň. Cestující si toho všimli, a protože Američané, a obzvlášť obyvatelé Západu si, jak známo, nenechají ujít jedinou příležitost,
aby se podívali na střelbu, shlukli se za námi dvěma ihned do zvědavého půlkruhu.
Rozbalil jsem pokrývku, ve které jsem měl své pušky.
„I hleďme, henryovka!“ zvolal tlouštík. „Opravdická, originální henryovka. Na kolik je ran, sir?“
„Na pětadvacet.“
„Strašlivá zbraň, tahle opakovačka! Člověče, tu pušku vám závidím!“
„Tuhle mám ještě radši,“ řekl jsem a vzal jsem do ruky svou medvědobijku.
„Dejte pokoj! Obyčejná nablejskaná flinta!“ ohrnul tlouštík pohrdavě nos. „To už mám radši starou rezavou kentuckou nebo tuhle svou letitou práskačku tady!“ A pohladil zálibně svou prastarou zbraň.
„Nechtěl byste se té obyčejné nablýskané flintě podívat na firmu, sir?“ zeptal jsem se ho a nastrčil jsem mu pušku před oči.
Mrkl na vyleptanou značku na hlavni a překvapeně uskočil.
„Odpusťte, sir,“ zvolal, „to je ovšem něco jiného. Takovýchhle pušek už moc není. Slyšel jsem, že jednu má Old Shatterhand. Kdybych teď ještě věděl, že taky umíte dobře střílet, potom…“
„Co potom?“ přerušil jsem ho.
„Nic, nic až později. Teď ukažte, co umíte!“
„Dobře. Tak si zvolte cíl, na který mám střílet, sire“
„Tamhle na keři sedí pták. Sestřelte ho!“
Keř s ptákem byl nějakých dvě stě kroků daleko. Na takovou vzdálenost ptáka trefit by tedy nebyl žádný zvláštní výkon. Všiml jsem si ale, že vysoko nad námi plachtí dravec. V tom okamžiku právě téměř stál na modré obloze jako přikovaný. Ukázal jsem na něj.
„Vidíte toho ptáka nahoře, meššúrs?“ zeptal jsem se diváků. „Sundám vám ho.“
„To přece nejde!“ zvolal tlouštík. „To by nedokázal ani Old Firehand!“
„No uvidíme,“ řekl jsem, zvedl pušku a stiskl.
Třeskla rána a pták zmizel.
„A je v trapu!“ zasmál se tlouštík a tleskl do dlaní. „Poplašil jste ho a spustil se jako šipka za násep. Tam je teď pěkně schovaný..“
„Omyl. Nespustil se, ale dostal to,“ namítl jsem klidně. „Jděte se podívat nahoru na násep. Leží tam nějakých osmdesát kroků odtud!“
Ukázal jsem patřičným směrem a několik kolemstojících se tam ihned rozběhlo. A opravdu přinesli ptáka zasaženého přesně do středu těla. Můj boubelatý společník vyvalil oči a prohlížel si střídavě ptáka a mne.
„Sundal jste ho, opravdu sundal, sire Takovou trefu jsem ještě v životě neviděl! Vy jste se přede mnou prve jen tak dělal, co? Hrál jste si trošku na schovávanou, viďte? Ale teď už je s tím konec. Už vím, na čem s vámi jsem. Pojďte kousek stranou!“
Tlouštík mě vzal za rukáv a táhl mě od ostatních pryč až do míst, kde byly koňské stopy nejzřetelnější. Potom vytáhl kus papíru a položil ho na jednu stopu.
„Víte, jde totiž o tohle!“ začal zamyšleně. „Povězte mi po pravdě, sir, jak to máte s časem, jestli musíte opravdu rovnou cestou nahoru do Tetonů nebo jestli byste předtím mohl podniknout ještě nějakou jinou jízdu.“
„Já můžu dělat, co se mi zlíbí, jsem pánem svého času,“ prohlásil jsem.
„To je ohromné! Tak vám teda něco povím. Slyšel jste snad už někdy o nějakém Fredu Walkerovi, kterému se všeobecně říká Ostrovid?“
„Ano, je to prý zkušený zálesák, říká se, že má oči bystré jako rys ostrovid. Je to rozhodně jeden z nejlepších stopařů v celých Skalistých horách. A zná prý taky většinu indiánských nářečí.“
„Tak teda Walker čili Ostrovid jsem já, sire“
„Něco takového jsem si už myslel. Tady je moje ruka! Srdečně mě těší, že jsem se s vámi setkal, sir.“
„Jistě? No, snad se poznáme ještě blíž. Musím si totiž promluvit pár vážných slov s jistým výtečníkem jménem Haller. Poslední dobou byl vůdcem bandy desperátů a zlodějů koní, nemluvě ani o tom, co má na svědomí už z dřívějška. Teď odtáhl s tou svou tlupou dál na západ a já jdu za ním. Tenhle papír, co mám v ruce, je přesný obraz obou zadních kopyt jeho koně. Vidíte, jak souhlasí s těmihle stopami tady? A protože Haller kulhá na pravou nohu, vzal bych na to jed, že je to on a vede teď tyhle pacholky.“
„Říkáte Haller?“ zeptal jsem se. „A křestní jméno?“
„Sam, Samuel. Ale říká si i všelijak jinak.“
„Samuel Haller? Ale ano, o tom jsem slyšel! Nebyl on účetním u naftového krále Rallowa? Upláchl myslím svému zaměstnavateli se slušnou hromádkou peněz.“
„Ano, to je on. Navedl pokladníka, aby vybral kasu a utekl s ním, a potom ho zastřelil. Když ho pak honila policie, zastřelil dva strážníky, co ho pronásledovali. V New Orleansu ho ale přece jen dopadli, právě když se chtěl nalodit. Ale i tam se mu podařilo upláchnout zabil totiž žalářníka. Potom se pustil na Západ. Nic jiného mu nezbývalo, protože lup mu sebrali. A od té doby páchal jeden zločin a jednu lumpárnu za druhou a je už načase, aby se tomu udělala přítrž.“

„Vy jdete speciálně po něm?“
„Ano. Musím ho dostat, živého nebo mrtvého!“
„Máte si s ním zřejmě vyřizovat i nějaké osobní účty, že?“ zeptal jsem se.
Walker se zahleděl na chviličku zamyšleně do země a potom odpověděl zdráhavě:
„Nerado tom mluvím. Možná že vám to jednou povím, až se blíž poznáme. A že se blíž poznáme, v to pevně doufám, sire Je to snad řízení osudu, že jsem se octl zrovna v tomhle vlaku! Jak dlouho bych se asi byl marně plahočil za stopou tohohle Hallera, kdyby mi do ní nebyl doslova strčil nos Old Shatterhand.“
„Ale jděte,“ zasmál jsem se. „Vy tedy myslíte, že já jsem Old Shatterhand?“
„Jestli myslím?“ načepýřil se tlouštík. „Já to vím! Člověk který píše knížky a sám si troufne jet do Tetonů, který má Henryho opakovačku a vláčí s sebou metrákovou medvědobijku, který čte stopy jako ze slabikáře a střílí jako pámbu sir, kdo by v něm nepoznal Old Shatterhanda, ten by musel byt slepý nebo spadnout z měsíce, a ne byt na Divokém západě doma jako Fredi Walker. Tak se už nepřetvařujte a nechte mě domluvit! Na to, že vůdce těch záškodníků kulhá a jezdí na ryzáku, bych nebyl přišel, to přiznám bez mučení, a přitom právě to je pro mě moc důležité. Nechám tady vlak vlakem a pustím se po té stopě. Rád bych od vás slyšel jasné slovo. Chcete jet se mnou, nebo ne, sir?“
„Což o mě celkem nejde. Ale uvažuju, jestli by pro vás nebylo lepší, kdybyste se přidal k lidem, co se tu za chvíli objeví ze sousedních stanic, a pronásledoval záškodníky s nimi?“
„Kdepak! O takovém pronásledování mi vůbec nemluvte! Jeden: jediný zálesák v tomhle udělá víc než celé hejno takových horlivých čarostřelců. Já je znám. Musím ovšem poctivě přiznat, že to není žádná legrace, ale kapitální riziko, rozdat si to s takovými živly! To potom váš život visí na moc chatrném vlásku. Ale chci říct, že vy jste muž, který se nevyhýbá žádnému dobrodružství a dovede si vždycky poradit. A tady se vám nabízí zrovna jedno, které snad už nemůže ani být napínavější.“
„To je pravda,“ připustil jsem. „Jde tu o spravedlivou věc. Jenže já jsem nikdy nehledal štěstí v tom, abych se míchal do záležitostí jiných lidí. Mně přece do toho Samuela Hallera nic není, a taky ostatně nevím, jestli bych se k vám vůbec hodil.“
Mrkl po mně čtverácky malinkýma očičkama a usmál se.
„Měl byste to říct obráceně, jestli bych se hodil já k vám! Vy jste odjakživa moc skromný. S tím si nemusíte dělat žádné starosti, sir. Ostrovid není člověk, který by se na potkání kamarádil s kdejakým zálesákem, i kdyby byl sebeslušnější, na to se můžete klidně spolehnout. Jsem nejradši sám, a když už se k někomu přidám, pak mi musí sedět, jak se říká. Musím k němu mít důvěru a musí to byt cely chlap! Rozumíte mi?“
„Po téhle stránce jsem stejný jako vy. Zůstávám taky nejradši sám. Tady na Západě nemůže být člověk při volbě společníků nikdy dost opatrný. Najde si kumpána, večer si lehne vedle něj a ráno se probudí jako mrtvola. A kamarád je zatím s lupem už dávno za horama!“
„Hrome! Snad si nemyslíte, že i já jsem takový lotras?“
„Ale to ne. Vy jste už od pohledu poctivý člověk. A řekl bych, že ještě víc než poctivý, vy dokonce zaváníte policií, a ta přece mezi sebou žádné lotrasy netrpí.“
Walker sebou škubl a zbledl:
„Sir!“ vyhrkl. „Co vás to napadá?“
„Tiše, příteli! Váš zevnějšek sice nevypadá příliš úředně, ale možná právě proto jste docela zdatný detektiv. A nelekejte se, vy jste slovy nic nenaznačil já jsem vás prokoukl sám. Ale napříště buďte opatrnější! Kdyby se v těchhle končinách rozneslo, že Ostrovid brousí po prériích jen proto, aby jako tajný policista vyšťáral a zneškodnil jisté pohřešované gentlemany, tak byste brzo vypálil svou poslední ránu.“
„Vy se mýlíte, sire“ pokusil se mi odporovat. „Já…“
Nenechal jsem ho však domluvit:
, ‚Ale nemýlím. A to vaše dobrodružství mě láká, protože jde o dobrou věc, a rád bych se k vám přidal třeba hned, abychom těm záškodníkům provedli pěkný kousek. Že je to nebezpečný podnik,
to by mě nemohlo odstrašit, protože na našince číhá nebezpečí všude, kam až sahají prérie. Odrazuje mě jen to, že se mnou nehrajete otevřenou hru. Když se mám s někým spolčit, musím vědět, na čem s ním jsem.“
Zamyšleně se díval do země a hryzl si masité rty. Potom zvedl hlavu a řekl:
„Tak dobře, sir, povím vám, na čem se mnou jste, jako to teď i už o vás vím já, i když jste to vlastně sám nepřiznal. Ale domyslel jsem se. Pokud jde o mě ano, jsem detektiv, ale zaměstnanec soukromého ústavu. Patří jistému doktoru Santerovi ze Sanit Louisů. Mým úkolem je pátrat po zločincích, co uprchli do nejzapadlejších končin Divokého západu. Není to jistě život lehký, ale dělám to rád a věnuje tomu všechny svoje síly. Proč jsem se,na to dal, to vám povím někdy později, až bude víc klidu. Není to žádná smutná historie. A teď mi konečně řekněte, sir, chcete mě doprovázet?“
„Chci. Moje ruka na to! Budeme doufám dobrými kamarády a přečkáme ve zdraví všechno strádání i nebezpečí. A taky zároveň přiznávám, že jsem ten, kterému lidé říkají Old Shatterhand.“
Jeho tvář se jako mávnutím proutku rozzářila a radostně vybuchl:
„To je přece slovo, sir Děkuju vám! Jsem přesvědčený, že se shodneme. Ale odpusťte si toho sira a říkejte mi jednoduše Frede! Je to stručné a výstižné a já na to slyším odmalička. Směl bych snad taky vědět, jak mám nazývat já vás?“
Vteřinku jsem přemýšlel.
„Říkejte mi třeba Charlie. To stačí!“ Potom jsem ukázal násep. „Ale podívejte se, na trati jsou už skoro hotovi, brzo pojede. Lidi už začínají nastupovat.“
„To si teda skočím pro Viktora. Nesmíte se ho leknout. Nevypadá zrovna parádně, ale nosí mě už dvanáct let a já bych ho nevyměnil za nejlepšího běhouna světa. Máte ještě něco ve voze?“

„Ne. Vůbec bych odsud nejradši zmizel co nejrychleji a bez ně jakého dlouhého loučení.“
„Správně, Charlie. Čím míň na sebe upozorníme, tím líp pro nás.“
Fred se odbatolil k vlaku a dal si otevřít vagón, ve kterém byl jeho kůň. Terén se ovšem vůbec nehodil k vykládání koně a také tu nebyla žádná rampa. Ale jak se ukázalo, šlo to i bez ní.
„Viktore, hopla!“
Na to zvolání vystrčilo staré zvíře nejdřív hlavu, aby se rozhlédlo, starostlivě složilo dlouhé uši dozadu a potom opravdu odvážným skokem seskočilo na násep. Okolostojící diváci tomu výkonu zatleskali. A zvíře, jako by tomu rozumělo, švihlo ocasem a hlasitě zařehtalo.
Kůň opravdu nevypadal valně a už rozhodně ne na to, že své jméno Viktor čili Vítěz nosí oprávněně. Byl to vyhubly ryzák s vysokýma nohama, jistě už patnáctiletý a značně olezly. Hřívu už neměl vůbec, místo ocasu mu vzadu viselo pár zchumlaných žíní a uši vypadaly jako trošku větší slechy divokého králíka, kterému Indiáni říkají vopús. Ale přesto jsem měl k tomu zvířeti všechnu úctu, protože jsem si všiml, jak se pohotově ohnalo a chňaplo, když ho chtěl jeden z mužů důvěřivě poplácat. Zvíře bylo již osedlané a ustrojené. Fred jen přitáhl podpínku, nasedl a bez jediného ohlédnutí zamířil z příkrého náspu dolů. Nikdo si nás už dál nevšímal. Byli jsme cizí, a tak se o nás nikdo nestaral ani nesledoval, že opouštíme vlak.
Dole pod náspem Walker zastavil.
„Vidíte, Charlie, jak by se vám teď hodilo, kdybyste měl koně?“ řekl starostlivě.
„Však nebude trvat dlouho, a s pomocí vašeho Viktora si jistě nějakého chytnu,“ utěšoval jsem ho.
„Vy asi sotva, to bych vám ho musel chytit já. S Viktorem totiž nic nesvedete, tomu věřte. Ten nesnese na hřbetě nikoho jiného než mě.“
„Snad to nebude tak zlé,“ namítl jsem.
„Ale ano, vy ho neznáte. Já bych vám ho rád půjčil třeba hned, mohli bychom se v sedle střídat, abyste se tak neuběhal, ale Viktor vás určitě shodí. Jste tedy odsouzen k pochodování, dokud nenarazíme na nějaké stádo mustangů. Je to k zlosti, protože při tomhle pomalém postupu ztratíme fůru času. Ale podívejte, všichni nastoupili, zřejmě to už zase pojede!“
Stalo se, jak řekl.
Lokomotiva vypustila páru, zasupěla, kola se roztočila, proklouzla, zabrala, a vlak se hnul na svou další pouť k západu. Po chvíli nám zmizel z dohledu i poslední vagón.
„Pověste si tu metrákovou bouchačku ke mně na sedlo!“ nabídl mi Ostrovid.
„Dobry lovec se neodloučí od své pušky ani na okamžik,“ odmítl jsem. „Děkuju vám, Frede. Tak mužem vyrazit!“
„Pojedu pomalu, Charlie.“
„Nemusíte, jen ať si Viktor pořádně zakluše!“ odpověděl jsem mu. „Já vydržím dlouho běžet!“
„Tak hopla!“ pobídl Fred koně i mne zároveň.
Přehodil jsem si svinutou pokrývku přes levé rameno, na druhé jsem si na řemenu zavěsil henryovku, medvědobijku jsem vzal pod paždí a vykročil po jezdcově boku kupředu.
Tak začalo naše pestré stíhání železničních záškodníků.
Stopa vlakových banditů byla tak zřetelná, že jsme se nemuseli vůbec namáhat ji hledat. Vedla přes Kolumbii přímo nahoru k severu a sledovali jsme ji bez zastávky celé dopoledne. Potom jsme si krátce odpočinuli a trochu se posilnili z toho mála, co jsme náhodou měli po kapsách, protože jsme úplně zapomněli zásobit se potravinami z vlaku. Dokud má ovšem lovec na prérii pušku a střelivo, nemusí trpět hladem. A po téhle stránce jsem byl vybaven výborně, neboť můj nepromokavý kožený opasek obsahoval dostatek nábojů na dlouhou dobu.
Krajina, kterou jsme se brali, byla mírně zvlněná, porostlá bohatými křovinami, a v místech, kde byla půda vlhká, i pěknými stromy. Stopa nás vedla vzhůru podél malé říčky, jejíž břeh byl dílem písčitý a dílem porostlý tak šťavnatou a křehkou trávou, že v ní kopyta koní zanechávala stále jasně viditelné otisky. Odpoledne jsem složil jelínka, který sliboval dobrou večeři, a když se setmělo, utábořili jsme se v úzké skalní rozsedlině, uzavřené téměř neproniknutelnou houštinou. Tam jsme si mohli bez ohrožení vlastního bezpečí rozdělat i oheň a v klidu si upéct maso. Cítili jsme se v tom zákoutí tak dobře schovaní, že jsme pokládali za zbytečné držet hlídku, a oba jsme se uložili k spánku, když Fred napřed ještě opatřil svého Viktora.

9 PROTI OGLALŮM

Příští ráno jsme se vydali na cestu hned s prvním úsvitem a odpoledne jsme dorazili k místu, kde bandité minulou noc tábořili. Spatřili jsme tam i několik velkých ohnišť, teď už samozřejmě zčernalých; zřejmě tedy ještě pořád zpupně pohrdali nebezpečím, že je bude někdo pronásledovat. K večeru nás táž říčka dovedla přes širou planinu až ke špičce klínu, kterým do travnaté roviny vybíhal hustý prales. Pronásledovaní měli před námi náskok celého jednoho dne, a proto jsme se cítili tím bezpečnější, že jsme celou cestu nenarazili ani na žádnou jinou, byť sebeslabší stopu jakéhokoli člověka. Tak jsme se dostali až k okraji toho divokého lesa a chtěli právě zahnout kolem zmíněného cípu, ale rychle jsme zase uskočili zpátky. Před námi se znenadání objevil Indián, který se právě v téže vteřině chystal objet špici lesa z druhé strany, tedy proti nám. Seděl na vraníku a vedl s sebou dalšího koně, obtěžkaného odborně uloženým nákladem. Jakmile nás spatřil, v mžiku se svezl z koně tak, že jím byl kryt, a ve stejném okamžiku už na nás mířila hlaveň jeho pušky. Provedl to tak bleskurychle, že jsem zahlédl jen obrys jeho postavy, ale i ten pouze letmo a nezřetelně.
Také baculatý Walker seskočil rychle z koně a i on zůstal obezřetně kryt zvířecím tělem. Mně nezbývalo než jediným obrovským skokem se přenést za první silný smrk na špici lesa. Sotva jsem se za ním skryl, už třeskla Indiánova puška a koule vyškrábla v kůře stromu rýhu. Doskočit za kmen jen o zlomek vteřiny později, byla by mě provrtala. Rudoch

ihned poznal, že já jsem mu nebezpečnější než Walker, protože kryt stromy mohl jsem ho i s jeho zvířaty obejít a vzít si ho na mušku zezadu.
Už při skoku jsem pohotově zvedl pušku ke střelbě, ale teď, když rudoch vypálil, jsem ji ihned zase spustil.
Proč?
Zkušený zálesák totiž ví, že každá zbraň má svůj osobitý hlas, který zůstává jejím charakteristickým znakem. Nedá se to ovšem brát jako základ návodu třeba na běžné rozeznání dvou pušek, ale jisté je, že život v divočině zbystří člověku smysly k takové dokonalosti, že když vnímavý zálesák slyší střílet nějakou pušku častěji, rozezná pak její hlas bezpečně mezi stem jiných. Tak se stává, že lovci, kteří se dříve stýkali a potom se dlouhý čas neviděli, se i po letech na dálku poznají podle hlasu svých zbraní.
Něco takového se stalo i nyní. Na pušku, ze které Indián vypálil, bych nebyl dovedl zapomenout do nejdelší smrti. V mžiku jsem poznal její ostrý, jasný třesk. Byla to stříbrná puška mého bratra Vinnetoua, slavného náčelníka Apačů, sbratřeného se mnou krví! Nemusel ji ovšem držet on sám, mohla se taky dostat do jiných rukou to mi blesklo hlavou ze všeho nejdřív! Zůstal jsem proto skryt za stromem a zavolal pro jistotu apačsky:
„Toselkhita, si šteke nestřílej, jsem přítel. Jsi Vinnetou, náčelník Apačů?“
„Haau to jsem!“ ozvalo se užasle za koněm a zároveň Indián vystoupil, protože poznal můj hlas.
V mžiku jsem vyletěl z lesa a hnal se k němu.
„Šárlí!“ zajásal a rozpřáhl mi ruce vstříc. „Šárlí, si šteke, si ntaje můj příteli, můj nejdražší bratře!“ pokračoval radostně.
„Ši intá ny intá, si itči ny itči mé oči jsou tvé oči, mé srdce je tvé srdce!“
I mne to nečekané setkání vřele dojalo. Nemohlo mě potkat nic krásnějšího, nic šťastnějšího než se shledat s Vinnetouem, a navíc právě zde.
„Ty ty nte kdo je ten muž?“ zeptal se Vinnetou a ukázal očima na mého společníka.
„Aguan nte nšó, si šteke ny šteke je to dobrý člověk, můj přítel je tvůj přítel,“ vysvětloval jsem mu.
„Jak se jmenuje?“ přešel Vinnetou už do angličtiny.
„Fred Walker, ale známější je pod jménem Ostrovid,“ představoval jsem ho Vinnetouovi. Tu popošel Apač vstříc Fredovi, podával mu ruku a pozdravil ho:
„Přítel mého bratra je také mým přítelem. Málem bychom byli po sobě stříleli, ale Šárlí poznal hlas mé pušky, stejně jako by Vinnetou byl poznal hlas jeho zbraně. Kde se ale berou moji bílí bratři zrovna v téhle končině?“
„Stíháme nepřátele, jejichž stopu vidíš tady v trávě,“ vysvětlil jsem.
„Apač ji taky spatřil, právě před chvílí, protože ho jeho cesta vede od východu sem k té vodě. Kdo jsou ti lidé, které sledujete?“
„Jsou to bílí lupiči a několik Oglalů.“
Při posledním slově stáhl Vinnetou obočí. Bezděčně položil ruku na blýskavý tomahavk, zastrčený za pasem.
„Synové Oglalů jsou odporné ropuchy. Jestli se odváží vylézt ze svých děr, náčelník Apačů je rozšlape. Smím se přidat ke svému bratru Šárlímu a pronásledovat Oglaly s ním?“
Nic mi nemohlo být v té chvíli vítanější než tento návrh. Získat za spojence Vinnetoua znamenalo právě tolik, jako kdyby se k nám přidalo dvacet zálesáků. Věděl jsem sice, že bychom se teď po našem šťastném setkání tak jako tak neopustili, ale to, že se nám dobrovolně nabídl za průvodce, bylo znamení, že mu je naše dobrodružství vítané.
Proto jsem se souhlasem neotálel.
„Můj bratr Vinnetou nás potěšil, jako když sluneční paprsek, zjasní šedivé ráno. Jeho tomahavk budiž i naším tomahavkem.“
„Moje ruka je vaší rukou a můj život je vaším životem. Tak se staň. Howgh!“
Můj statečný společník Fred sledoval naši rozmluvu s úžasem a vzrušením. Viděl jsem, že na něj Vinnetou zapůsobil silnýmdojmem. Nebyl by se tomu mohl ubránit jistě ani nikdo jiný, protože Vinnetou byl opravdu ideální obraz hrdého a smělého Indiána a pohled na něj musel nadchnout zálesáka i greenhorna, lovcei městského člověka.
Vinnetou nebyl nadměrně velký a mohutně stavěny, ale jeho nádherně urostlé; linie jeho těla byly úměrné, pohyby přesné a ladné a svaly a šlachy přitom tak pevné a pružné, že budily úctu i u nejsilnějších a nejzkušenějších lovců a zálesáků. Takového, jaký tady teď před námi stál, ho vidím stále čistého v celém svém zjevu, s krásnou oduševnělou tváří, rytířského i velitelského zároveň, prostě muže každým coulem.
Když jsme pak vykouřili posvátnou dýmku na utvrzení nově uzavřeného přátelství mezi Apačem a Walkerem, obrátil se Vinnetou na mě s prosbou:
„Můj milý bratr Šárlí nechť mi laskavě vypravuje, co všechno zažil od chvíle, kdy jsme se odloučili, a co ho přivedlo na stopu oglalských Siouxů.“
Vyhověl jsem zatím a jen stručně pouze druhé části jeho! přání s poukazem na to, že si podrobné vyprávění o svých zážitcích od našeho posledního rozchodu nechám na chvíli, kdy budeme mít víc klidu. Hlavně ale jsem hořel nedočkavostí, abych už slyšel, co dělal celou tu dobu on. Požádal jsem proto:
„Nechť mi nyní poví můj bratr Vinnetou, co zažil za tu dobu, co jsme byli od sebe, i co ho přivádí tak daleko od puebla jeho otců až do lovišť Siouxů!“
Apač natáhl dlouze a uvážlivě dým z kalumetu a potom odpověděl:
„Bouře svrhuje vodu z mraků na zemi a slunce ji opět vynáší vzhůru. Tak je to i s lidským životem. Dni přicházejí a zase mizejí. Co by měl Vinnetou dlouze vypravovat o hodinách, které už uplynuly? Jeden siouxský náčelník mě urazil. Vinnetou ho stíhal a v souboji ho ztrestal. Jeho lidé chtěli smrt svého náčelníka pomstít a Apače pronásledovali. Vinnetou ale zničil svou stopu, vrátil se k jejich vigvamům a odnesl si znamení svého vítězství. Naložil je na náčelníkova koně. Tamhle je!“
Takovou hrstkou skromných slov popsal tedy ten muž hrdinský čin, k jehož vylíčení by jiný byl potřeboval celé

hodiny a stovky silných výrazů. Ale to byl celý on. Celé týdny sledoval nepřítele pralesy i prériemi, kolik útrap, napětí a strádání asi prožil, nakonec ho v mužném, otevřeném boji přemohl, a potom se odvážil přímo do středu tábora protivníků, aby si vzal své oprávněné trofeje. Dokázal by něco takového někdo jiný než Vinnetou? A jak skromně o tom mluvil!
„Moji bratři," pokračoval potom, „chtějí pronásledovat Oglaly a bílé muže nazývané záškodníky. K tomu je třeba dobrých koní. Ale vidím, že můj bratr Šárlí nemá žádného. Nechce si vzít náčelníkova koně? Má nejlepší indiánskou školu, a to Old Shatterhand ocení líp než kterákoli jiná bledá tvář."
„Děkuju svému bratru za tak cenný dar. Prosím ho však o dovolení, abych si mohl nějaké zvíře chytit sám. Siouxův kůň musí nést kořist."
Vinnetou zavrtěl hlavou.
„Proč zapomíná můj bratr, že všechno, co je moje, patří i jemu? Proč chce ztrácet čas lovením koně? Má nás snad lov prozradit Oglalům? Nebo si Šárlí myslí, že Vinnetou lpí na té kořisti? Stejně ji nepovleče s sebou, až se pustí po stopě Siouxů. Vinnetou ji zakopá a kůň bude volny pro mého bratra. Tak se stane. Howgh!"
Proti tomu se ovšem už nedalo nic namítnout. Musel jsem ten dar přijmout. Ostatně jsem siouxského koně již dávno zálibně pozoroval. Byl to černošedý grošák nejtemnějšího zbarvení, nízce stavěny, nakrátko sepnuty, s ladnými, ale silnými údy a tak očividně šlachovitý, že bylo potěšení se na tu hru jeho svalů pod kůží jen dívat. Bohatá hříva mu splývala ze šíje až hluboko dolů,ocas se dotýkal téměř země a vnitřek nozder měl ono červené zbarvení, na které Indiáni tolik dají. V jeho velkých očích se i přes všechnu ohnivost zračila jakási klidná uvážlivost, takže se dalo doufat, že dobrý jezdec se může na to zvíře spolehnout.
„Ale co to sedlo?" všiml si Fred Walker. „Přece nemůžete jet na nákladním sedle, Charlie!"
„To je to nejmenší," odpověděl jsem. „Vy jste ještě nikdy neviděl, jak dovede Indián udělat z nákladního sedla jezdecké? Nebyl jste nikdy při tom, když si šikovný lovec vyráběl z kůže a žeber čerstvě složeného kusu zvěře sedlo? Sice náhradní, ale docela slušné. Uvidíte, že zítra budu mít už i já tak pohodlné křesílko, že mi ho budete závidět," smál jsem se.
Apač souhlasně přikyvoval.
„Vinnetou objevil u vody nedaleko odtud čerstvou stopu velkého vlka. Ještě než zapadne slunce, budeme mít jeho kůži i žebra, ze kterých uděláme dobré sedlo. Mají vůbec moji bratři co jíst?! napadlo ho a starostlivě se po nás otočil.
Když jsem přisvědčil, pokračoval:
„Nechť se tedy moji bratři se mnou nyní vydají za vlkem. Vyhledáme si taky nějaké tábořiště, kde potom zakopu kořist. A ráno, ještě před východem slunce, se pustíme po stopách záškodníků. Zničili vozy ohnivého oře a oloupili, zabili a upálili mnoho svých bílých bratrů. Velký duch se na ně hněvá a vydá je do našich rukou, protože si podle zákonů prérie zasluhují nejtěžší trest. Souhlasí moji bratři s mým návrhem?"
Mlčky jsme přikývli.
Opustili jsme místo tohoto šťastného shledání. Brzy jsme opravdu našli vlčí doupě a zvíře celkem snadno ulovili. Patřilo k onomu druhu stepních vlků, které Indiáni nazývají kojoty. O chvíli později jsme již seděli u ohně a začali zhotovovat sedlo. Příští ráno jsem pomohl Vinnetouovi zakopat kořist, která se skládala z indiánských zbraní a medicín. Místo jsme si nenápadně označili, abychom ho později našli.
A potom jsme se pustili za vražednými bandity, kteří by se byli jistě pohrdavě zasmáli, kdyby jim někdo řekl, že se za nimi odvažují ve jménu spravedlnosti tři osamělí mužové za nimi, kteří mají takovou početní převahu.
Hned na počátku této ranní jízdy se můj černošedý grošák osvědčil jako znamenitý kůň. Jezdec, který by ovšem neměl ponětí o indiánské škole, do jejíchž tajů mě zasvětil svého času Vinnetou, by pochopitelně nebyl zůstal v sedle ani okamžik. Já jsem se s ním však brzo shodl. Taky starý Viktor se držel výborně, a tak nám cesta rychle ubíhala. Už v poledne jsme dorazili k poslednímu tábořišti záškodníků, snížili jsme tedy jejich náskok na pouhý půlden jízdy.
Stopa, kterou jsme sledovali, opustila břehy shora zmíněné říčky a stočila se opět na.sever do dlouhého horského údolí, kterým se proti nám vinul Pacificky potok. Všiml jsem si, že Vinnetou teď začal půdu prohlížet daleko pozorněji než dosud. Jeho oči se také snažily proniknout okrajem lesa, který obrůstal oba svahy údolí odshora až dolů jako hustý kožich. Na jednom místě se dokonce zastavil, a protože jsme jeli všichni za sebou a on v čele, otočil se ke mně.
„Uf!" zvolal. „Co říká můj bratr Šárlí této cestě?"
„Že nás dovede až nahoru na hřeben."
„A potom?"
„Za ním už bude pravděpodobně ležet cíl záškodníků."
„A to bude?"
„Tábořiště Oglalů."
Vinnetou přikývl.
„Můj bratr Šárlí má jako vždycky zrak orla a čich lišky, vidí i větří na velikou dálku. Soudí správně."
Potom jel opatrně dál.
„O jakém tábořišti Oglalů to mluvíte?" vmísil se do hovoru Fred.
„Už jsme si o tom přece povídali u trati že se tři samostatní Indiáni určitě nepřidají k takové tlupě bílých jen tak pro nic za nic," odpověděl jsem. „Je přece jasné, že banda víc než dvaceti darebáků nemůže v téhle končině tropit své neplechy, aby si toho rudoši nevšimli."
„Ne, to jistě ne," uznal Fred.
„A k čemu budou tedy takoví běloši donuceni?"
„To je jasné. Nezbývá jim než se s rudochy spojit. Tak to myslíte?"
„Jistě. Ale zadarmo ani kuře nehrabe, že?" opáčil jsem.

„To ne. Rudoši jim poskytnou ochranu a oni za to budou muset zaplatit.“
„A čím asi?“ ptal jsem se spíš v úvaze sám sebe.
„Nejspíš tím, co mají. Kořistí,“ mínil Fred.
„No právě! Teď už víte, co máme s Vinnetouem na mysli.“
„Bude to tak, máte pravdu. Bílí gauneři vlak přepadli a ti tři Oglalové jen dohlíželi, aby nebyli ošizeni, protože budou vyžadovat určitý díl z kořisti.“
„Vypadá to tak, ovšem docela do toho zatím vidět nemůžeme. Jisté ale je, že se naši povedení bílí bratři už asi brzo připojí k nějakému většímu houfu rudokožců. To jsem tušil už dole u dráhy. Ale tady jde, zdá se mi, o víc! Neřekl bych, že se ti rudí a bílí spřáhli jen proto, aby si spolu dělali táboráky. Můžete na to vzít jed, že brzo ukujou nějakou čertovinu, když se jim tahle poslední tak vydařila.“
„Snad si dají, proboha, nějaký čas pokoj. Po takovém masakru!“ děsil se Fred.
„Nevěřte tomu. Já mám takové jedno tušení…,“ řekl jsem zamyšleně.
„To už přestává všecko! Tušit, co udělají lidé, které jste ještě ani neviděl, Charlie! Ani nevíte, kdo jsou, co jsou, kde jsou! Já chovám k Old Shatterhandovi veškerou úctu, ale nějaké předtuchy? To už je trošku moc!“ pohoršoval se náš baculatý společník upřímně.
„Uvidíme! Nejde vlastně o žádné předtuchy, ale o rozumové vývody. Natoulal jsem se už mezi Indiány dost, abych prokoukl jejich praktiky. A abych se vžil i do nynější situace Oglalů a jejich bílých kumpánů. Mám zkusit hádat, co asi mají za lubem?“
„Prosím! Hořím zvědavostí!“ vyzval mě posměšně Fred.
„Tak dobře. Vezměme to pěkně za sebou. Komu tedy asi hlásila posádka našeho vlaku to neštěstí na trati?“
„Samozřejmě na nejbližší stanici.“
„Odtamtud tedy pošlou muže na místo přepadení, aby tam všechno prohlédli a začali pronásledovat pachatele. Tím ale zůstane ta stanice prázdná nebo skoro prázdná, a proto se dá bez velkého rizika přepadnout.“
„I hrome! Už začínám tušit, co myslíte!“
„že je to možné, viďte? Ty stanice tady jsou ještě pořád obsazené jen neúplně, všechno je tam prozatímní. Je otázka, kde se najde tolik lidí, aby mohli postrádat nějakou trestnou četu. Podle mého to nejspíš bude stanice Echo, co leží v tom kaňonu stejného jména.“
„Charlie, vy můžete mít pravdu! Záškodníci i rudoši vědí rozhodně právě tak jako my, že ta stanice zůstane nějaký čas bez ochrany,“ vplul už Fred do mého sledu myšlenek.
„A když ještě uvážíme, že Siouxové vykopali válečnou sekyru a Pomalovali se válečnými barvami, že tedy mají očividně nepřátelské úmysly, potom můžeme předpokládat, že se chystají na ně jakou akci. Mají možná opravdu spadeno na Echo. Ale podívejte se,“ změnil jsem předmět hovoru, „už jsme u pramene našeho potoka. Teď nás čeká velké stoupání, tak raději nechme klábosení!“
Jeli jsme pod vysokými stromy Jižním průsmykem vzhůru. Byl to obtížný terén a museli jsme dávat pozor. Nahoře se výšina sedlovitě rozšířila v planinku a zakrátko se zase začala zužovat a klesat do dalšího údolí, které nás brzo dovedlo ke Sladké říčce; znal jsem ji náhodou poměrně dobře už od dřívějška.
Tam se stíhaní zločinci zřejmě zastavili k obědu a potom se pustí li podél Vrbového potoka k severu. Projeli jsme za nimi několik] dalších úzkých údolí i skalnatých roklí. Stopy byly postupně čím dál tím čerstvější, jak jsme je stále víc doháněli. Museli jsme proto stupňovat i svou beztak již napjatou pozornost.
K večeru jsme konečně vystoupali na táhly horsky hřeben, a už jsme se chtěli na druhé straně pustit zase z kopce dolů, když vtom ; Apač, jedoucí stále v čele, nečekaně zarazil koně a nataženou rukou ukázal dopředu.
„Uf!“ vykřikl zdušeným hlasem.
Zastavili jsme také a podívali se naznačeným směrem.
Po pravé straně se hluboko pod námi rozkládala malá, ne příliš i rozlehlá, volná a travnatá rovinka, jejíž obvod mohl měřit snad. hodinu jízdy. A na této zelené ploše se ježil větší počet indiánských! stanů, kolem kterých zurčel čilý život. Na šťavnaté pastvě se volně popásali nesepnutí koně a mnoho mužů se zabývalo různými pracemi. Vypadalo to, že byli nedávno na lovu. Vedle vigvamů se povalovaly kostry a odpadky z několika bizonů a na řemenech, natažených mezi tyčemi, se sušilo rozvěšené bizoní maso nařezané na tenké pruhy.
„Oglalové!“ zašeptal Fred.
„Neříkal jsem vám to?“ zabručel jsem.
„Dvaatřicet stanů!“ spočítal rychle Fred.
„Naki gutesnontyn nagoija dvě stě bojovníků!“ připojil Vinnetou.
„A ti naši běloši jsou u nich,“ poznamenal jsem. „„Spočítáme koně, to bude nejjistější.“
Protože jsme měli celou rovinku jako na dlani, zjistili jsme snadno přesný počet dvě stě padesát koní. úlovek masa, jak jsme ho viděli, byl příliš malý, takže tu nešlo zřejmě o loveckou výpravu, a ta kotlina také nebyla žádné vhodné místo k vydatnému lovu. Měli jsme tedy co dělat s válečným tažením, což dosvědčovaly i štíty, které rudoši s sebou měli na lov se štít nebere, protože spíš překáží, než slouží. Největší stan se tyčil trochu stranou od ostatních a orlí pera, která zdobila kopí zaražené před ním do země, prozrazovala, že to je vigvam náčelníkův.
„Co myslí můj bratr Šárlí? Zůstanou tady ty oglalské ropuchy ještě dlouho?“ ozval se Vinnetou.
„Ne.“
„Z čeho to soudíte, Charlie?“ zajímal se živě Fred. „Já bych na takovou otázku namouduši nedovedl jednoznačně odpovědět.“
„Podívejte se na ty bizoní kosti kolem stanů, Frede! Jsou už pořádně vybílené, leží tedy na slunci určitě čtyři pět dní. Maso je proto už jistě taky skoro suché, nemyslíte?“

„To rozhodně!“
„Takže by mohli rudoši vyrazit třeba hned. Nebo si myslíte, že tady zůstanou, aby si dali pár partií šachů nebo dámy?“ smál jsem se.
„Nebuďte kousavý, Charlie, chtěl jsem jen vědět, jak jste k tomu došel,“ hájil se krotce Fred, ale vzápětí ukázal rozčileně do údolí: „Tamhle vyšel někdo z náčelnického stanu! Vidíte?“
Vinnetou hmátl do kapsy u sedla a vylovil dalekohled. Vytáhl články tubusu do délky a přiložil okulár k oku, aby si lépe prohlédl muže, na kterého upozornil Fred. Když dalekohled odtrhl zase od oka a spěšně mi ho podal, kmitlo mu po tváři něco jako hněvivé překvapení.
„Koitse, ten lhář a zrádce!“ zahučel hněvivě.
Podíval jsem se dalekohledem a prohlédl si toho Indiána také. Koitse znamená Ohnivá ústa. Nositel toho jména byl náčelník Oglalů, známý jako dobrý řečník, odvážný bojovník a nesmiřitelný nepřítel bělochů. Věděl jsem, že kdybychom měli co dělat s ním, museli bychom se mít náramně na pozoru.
Potom jsem podal dalekohled Fredovi a přitom jsem prohodil:
„Radši bychom se měli schovat. Dole je vidět mnohem víc koní než lidí, a i kdyby jich třeba hodně leželo ve stanech, pořád se ještě musí předpokládat, že někteří z jejich houfu se můžou potulovat po okolí.“
„Moji bratři nechť tu chvíli počkají,“ řekl Apač. „Vinnetou najde nějaké místo, kde se může se svými přáteli ukrýt.“
V mžiku zmizel mezi stromy a vrátil se teprve za hodnou chvíli. Zato nás odvedl do dobré skrýše. Nejdřív jsme šli stranou podél hřebenu výšiny až k místu na svahu, kde byl porost křovin a stromů tak hustý, že jsme se jím jen stěží vůbec prodrali. Uvnitř té houštiny však byl volný plácek, jakási plošinka ze všech stran výborně krytá, kam jsme se pohodlně vešli my i naši koně, které jsme tu však uvázali, a ne pouze sepnuli. Apač se potom ještě vrátil, aby zahladil naše stopy.
Tam jsme pak v hebké, voňavé lesní trávě leželi až do setmění, každým okamžikem a při sebeslabším podezřelém šramotu připraveni vyskočit a zacpat koním nozdry, aby nás nemohli frknutím prozradit. Když už nastala opravdová temná noc, Vinnetou se znovu vytratil a brzo se vrátil se zprávou, že dole rozdělali několik ohňů.
„Ti chlapi se cítí nepochopitelně bezpeční,“ poznamenal Fred. „Kdyby věděli, že jsme tak blízko!“
„Že můžou očekávat pronásledovatele, s tím jistě počítají,“ uvažoval jsem, „ale že se ještě dnes cítí bezpeční, to může mít jen jeden důvod. Zřejmě jsou přesvědčení, že lidé ze stanice tady ještě teď nemůžou být. Z toho bych soudil, že hodlají zítra vyrazit. Proto se musíme pokusit něco se od nich dovědět.“
Apač byl hned připraven.
„Vinnetou půjde!“ prohlásil.
„A já s ním,“ řekl jsem. „Fred může zůstat u koní. Pušky necháme tady, jenom by nám překážely. Nůž a pěsti musejí stačit, a v krajním případě máme ještě revolvery.“
Náš společník ihned souhlasil, třebaže byl bezesporu dost zkušený, aby se k rudochům odvážil připlížit i on. Tušil jsem však, co ho zdržuje. Byl kritický a uvědomoval si, oč ho Vinnetou svým mistrovstvím převyšuje, a do páru k Vinnetouovi patřil prostě Old Shatterhand.
Chyběly tři nebo čtyři dni do novoluní. Obloha byla zatažená“ takže nebylo vidět ani žádnou hvězdičku. Noc byla tedy pro náš záměr krajně příznivá. Tichounce jsme se provlékli houštinou a dáli podél hřebenu až k místu, kde jsme odpoledne zarazili.
„Vinnetou půjde zprava a můj bratr Šárlí nechť jde zleva!“ po šeptal mi Apač a v příští vteřině již neslyšně zmizel v černém lese.,
Podle přítelova pokynu jsem se začal ihned spouštět levou částí, svahu a sklouzával tiše přes všechny jeho příkřejší partie. Opatrně jsem se vyhýbal keřům a protahoval se kolem kmenů stromů, abych ani sebemíň nezaharašil, až jsem stanul na dně doliny a octl se tak v úrovni planoucích táborových ohňů. Vzal jsem nyní tesák do zubů, přitiskl se naplocho k zemi a zezadu se pomalu sunul k náčelnickému vigvamu, od kterého mě dělilo nějakých dvě stě kroků. Hořel před ním oheň, a vysoký stan proto vrhal směrem ke mně dlouhý temny stín.
Postupoval jsem velice pomalu, sotva píď za pídí, ale měl jsem štěstí, že vítr vanul proti mně, a nemusel jsem si tedy dělat starosti kvůli koním kteří často prozrazují přítomnost neznámého člověka frkáním. Po té stránce byl Vinnetou ve značné nevýhodě.
Uběhlo víc než půl hodiny, než jsem tu vzdálenost ke stanu zdolal. Konečně jsem se doplížil až těsně za náčelníkův vigvam z bizoních kůží a muže, kteří seděli vpředu u ohně, jsem měl sotva pět metrů Před sebou. Jejich živá debata probíhala v angličtině, a když jsem se odvážil nepatrně vystrčit hlavu, abych je viděl, zjistil jsem, že u ohně sedí pět bělochů a tři Indiáni.
Rudoši téměř nepromluvili. To pouze běloši se chovají u táborového ohně hlučně, kdežto málomluvný a opatrný Indián se dorozumívá spíš ustálenými znameními a pohledy než slovy. Také oheň šlehal až příliš vysoko, ne po indiánském zvyku.
Ze svého stanoviště jsem dobře rozuměl, co si muži povídali. Zprvu to však nebylo nic, co by mě mohlo zajímat.
Jeden z bělochů byl vousatý čahoun, který měl na čele jizvu po seknutí nožem. Vedl hlavní slovo a ze způsobu, jak se k němu ostat ní chovali, se dalo soudit, že je zde zřejmě rozhodující osobou.
„A jak daleko to teda je k tomu Echu?“ zeptal se jeden.
„Takových nějakých sto mil,“ odpověděl dlouhán. „Za tři dni se to dá zvládnout.“
„Ale co jestli počítáme špatně, co jestli odtamtud za námi ni koho nevysílali a jsou tam pořád na fleku všichni?“
Dlouhán se opovržlivě zasmál.
„Blbost! Jdou po nás, to je hotovka! Přece jsme jim nechali pěknou stopičku, ne? Při tom přepadení zařvalo nejmíň třicet lidí a kořist jsme měli taky parádní. To oni jen tak nenechají a aspoň se pokusí nás dohnat, přece je známe!“

zasmál se zle.
„Jestli to je pravda, pak nám to musí v tom Echu klapnout," jásal druhý. „Kolik chlapů asi tak v Echu obyčejně dělá, Rawlinsi?
„Řekl bych takových sto padesát," odpověděl tázaný, „a všichni mají bouchačky nebo něco podobného. Taky tam je pár pěkně nacvaknutých krámů a putyk, a že bychom nenašli slušně naditou kasu, o to teda žádný strach. Slyšel jsem, že ta pokladna má na starosti všecky výplaty i výlohy se stavbou mezi stanicemi Kolumbií a Promontory. A to je pěkně dlouhý úsek, dobrých dvě stě tisíc mil! Dá se teda čekat, že tam musejí být pěkné tisíce!"
„Holalá!" ozval se něčí rozjařený hlas. „To už si dám říct! A myslíš, že se nám podaří svést ty čmuchaly z naší stopy?"
„Bez obav, andělí. Hádám, že se sem dostanou tak zítra odpoledne, dřív ne. My ale vyrazíme hned na úsvitě. Napřed to vezmeme v jednom chumlu kus na sever a pak se rozdělíme na tolik skupinek že jim úplně zamotáme makovice. Nebudou vědět, za kterou se mají obtěžovat, protože každá půjde na jinou stranu." Při té představě se hrubý hlas pobaveně rozchechtal. „Později každá parta tu svou stopu dokonale zničí a dole u Kolumbie se zase všichni sejdem. Odtamtud pak už moc pořádného bacha, a jen mimo otevřená místa, a ode dneška za čtyři dni jsme v Echu," zakončil čahoun chvástavě.
„Pošleme napřed hlídky?"
„To dá rozum! Zítra ráno si to namíří rovnou štrekou k Echu a budou na nás čekat severně od stanice. To je už všecko zařízeno. A i kdyby byli ti všiváci v Echu všichni doma, taky se nerozbrečíme. Nás je víc, a dřív než hrábnou prackou po bouchačce, většina jich už bude bradou vzhůru."
Vskutku jsem se nemohl připlížit v lepším okamžiku, neboť to, co jsem vyslechl, bylo daleko víc, než jsem čekal. Měl jsem tu zůstávat ještě déle? Ne. Nic důležitějšího jsem se už dovědět nemohl, ale naproti tomu mohla nějaká nešťastná náhoda mou přítomnost prozradit. Začal jsem se tedy pomalu stahovat zpátky.
Plazil jsem se přitom ještě stále v hluboko sehnuté poloze, a navíc pozpátku, protože jsem musel rukama pečlivě zahlazovat svou stopu; jinak by ji mohli zítra ráno zpozorovat. Byl to úkol časově opravdu velmi náročný, protože jsem se mohl řídit jen citem a musel pečlivě ohmatávat téměř každé jednotlivé stéblo trávy. Trvalo tak dobrou hodinu, než jsem opět dosáhl okraje lesa, kde jsem byl konečně v bezpečí a mohl se postavit.
Ze všeho nejdřív jsem přiložil k ústům dlaně, spojené do tvaru mušle, a zakvákal jako velká zelená kuňka. Ten žabí skřek bylo mezi Vinnetouem a mnou odedávna smluvené znamení k návratu a byl jsem přesvědčený, že ho uslyší a bude se jím řídit. Indiánům nemohlo být takové zakuňkání nápadné, protože přítomnost žab se dala ve zdejší vysoké a vlhké trávě předpokládat, a navíc byl teplý tmavý večer, kdy se kuňky obyčejně ozývají.
Považoval jsem za nutné mu to znamení dát. Apač totiž ležel po větru, to jest s větrem v zádech, a mohl tedy byt snadno objeven, nejspíš zvětřen koňmi. To, co jsem se dověděl, úplně stačilo, a tak bylo v každém případě lepší ho uvědomit, že jsme žádaného cíle dosáhli.
Zahlazoval jsem svou stopu i při výstupu do svahu, a proto jsem byl rád, když jsem to měl za sebou a přes všechnu tmu se šťastně dostal do naší houštiny a dál až na plácek s koňmi.
„Tak co bylo?" zeptal se Fred nedočkavě, sotva jsem vedle něho dosedl.
„Počkejte, až přijde Vinnetou!"
„Ale já hořím zvědavostí!"
„Snad neshoříte docela," zasmál jsem se. „Já nerad mluvím] zbytečně a nechce se mi to říkat dvakrát."
Hlavně jsem však potřeboval ticho, abych mohl co nejsnáz zachytit zvuk Vinnetouova příchodu. Věděl jsem, že dokud se ne objeví, nebudu mít klid.
Fred už nenaléhal, i když trvalo hodně dlouho, než se Vinnetou vrátil.
Konečně to v křoví slabě zašustilo. Rozhrnuly se větve, mihl štíhlý stín a hbitě se posadil vedle mě.
„Šárlí mi dal znamení?" zeptal se šeptem. „Měl tedy můj bratr štěstí?"
„Ano. Hned ti všechno povím. A co se dověděl náčelník Apačů?
„Nedošlo k tomu. Potřeboval mnoho času, než obešel koně kteří jsou shromážděni na východní straně. Musel udělat velký ob louk, protože vítr vanul k nim. Když se pak už dostal skoro až k jednomu ohni, zaslechl ten žabí skřek. Začal se tedy vracet a přitom musel svou stopu zahlazovat, a to už vysvitly hvězdy. Co vyzvěděl můj bratr?"
Stručně jsem zopakoval, co jsem vyslechl. Když jsem skončil ozval se Fred:
„Podle toho jste tedy udělal správné závěry, Charlie. I to přepadení Echa jste předpovídal!"
„To nebylo těžké uhádnout."
„A jak vypadal ten dlouhán? Říkáte, že měl jizvu přes celé čelo A dlouhé vousy?" zajímal se Fred.
„Ano."
„Tak právě toho člověka hledám. A už jakou dobu! Bude to určiti on, i když dřív dlouhé vousy nenosil, chodil jen obyčejně zarostlí. To pořezané čelo ho ale prozrazuje. Vysloužil si to při přepadení jedné farmy dole u Leavenworthu. Neslyšel jste, jak mu říkali?
„Jednou ho někdo oslovil, nazval ho Rawlinsem."
„To si musím pamatovat. Je to už jeho čtvrté falešné jméno co jsem já slyšel. Ale co budeme dělat, Charlie? Dneska ho už dostanem!"
„To jistě ne. Ostatně vám taky nemůže záležet jen na potrestání jeho samotného. Ti ostatní záškodníci nejsou o nic lepší ptáčkové než on. Víte, Frede, já jsem se na všech svých toulkách vždycky úzkostlivě snažil, abych někoho nezabil, protože lidská krev je ta nejdrahocennější tekutina na světě. Radši jsem si nechal třeba i ublížit, než bych sáhl k smrtící zbrani, a když jsem to přece musel udělat, tak jen v nejnutnější sebeobraně, když mi šlo opravdu o život. A i tehdy jsem hleděl udělat nepřítele jen boje neschopným, než abych mu vzal život."
„Vím,vím," přisvědčil Fred, „to je o Old Shatterhandovi známo, i mně to vyprávěli."

„Ale přesto na to nesmí žádný lump hřešit," pokračoval jsem. „Rozhodně mě ani nenapadne, abych nechal nějakého zločince, nebo dokonce celou tlupu takových lumpů klidně běžet. To by znamenalo být jejich spoluviníkem a nechat tu bandu dál řádit a přepadat slušné lidi. Zatím toho Hallera nebo Rawlinse, či jak se jmenuje, dostat nemůžeme. Jisté je, že jsem ho tam dole mohl teď lehce vyřídit. Já si však především myslím, že musíme dostat taky všechny jeho kumpány, a to se nám může podařit, jenom když je necháme nerušeně odtáhnout k Echu."
„A co my?"
„Tady nemáme na vybranou. Musíme je předejít a varovat lidi, které chtějí přepadnout."
„Fajn! Tenhle nápad se mi líbí. Možná že se nám podaří dostat tyhle záškodníky dokonce živé. Ale co ta jejich přesila?" uvědomil si Fred.
„Pustili jsme se za nimi ve třech a nebáli jsme se. Tím míň se jich budeme bát, když v Echu najdeme spojence."
„Moc jich tam bohužel asi nenajdem," sýčkoval Fred. „Většina se jich nejspíš v téhle chvíli už žene po stopě od trati."
„Musíme se postarat, abychom těm, co jsou na cestě, dali zprávu, aby se mohli co nejrychleji vrátit. Což napsat cedulku a připíchnout ji na strom někde vedle stopy, kterou sledují?" napadlo mi.
„No dobře. Ale budou takové zprávě věřit? Mohli by v tom přece taky vidět uskok samotných záškodníků, že se je snaží obelstít a odvrátit od pronásledování."
„Máte pravdu, Frede. Ale třeba se při předběžném výslechu posádky našeho vlaku dověděli, že dva cestující s jedním koněm na místě neštěstí zůstali, a opravdu taky najdou naši stopu. Pak by mohli té výstraze věřit! Ostatně se ji budu snažit napsat tak, aby zněla věrohodně. Mimoto je upozorním, aby se pečlivě vyhýbali hornímu toku Kolumbie tam se chtějí Siouxové zase sejít
a právě tak končině na sever od Echa, kde budou schovaní jejich zvědové. Ti rozhodně nesmějí ty vracející se železničáře zpozorovat, a proto tam musím připsat a podtrhnout, že se musejí do Echa vrátit od jihu."
„Uf!" ozval se nyní Apač. „Vinnetou souhlasí. Nejlépe bude, když se moji bílí bratři zvednou a bez otálení vyrazí za mnou. Až slunce vyjde, musí nás uvidět už daleko odtud."
„Ale co jestli se tady zítra ráno najdou naše stopy?" měl Fred ještě stále pochyby.
„Oglalští psi odtáhnou se slunce východem ihned na sever a ani je nenapadne vystoupit tady vzadu do svahu, natož prolézat nahoře houštiny. Howgh!" uklidnil ho Apač.
S těmi slovy se Vinnetou zvedl, přistoupil ke svému vraníkovi a odvázal ho. I my s Fredem jsme vyvedli své koně z houštiny, nasedli a klusali zpátky stejnou cestou, kterou jsme přijeli. Na nějaký byť sebekratší odpočinek nebylo bohužel ani pomyšlení.
Byla stále stejně černá tma jako předtím, neboť těch pár hvězd už zase zmizelo, a jen opravdu zkušený zálesák si mohl dovolit při tak obtížném terénu jet pralesem po stopě, kterou nebylo vidět. Evropsky jezdec by byl v takové tmě úplně ztracen a musel by sestoupit a koně vést, a stejně by nevěděl, kam jde. Zálesák ale ví, že jeho zvíře mu někdy svým zrakem pomůže.
Tady se opět jednou ukázal Vinnetou v celé své skvělosti. Jel první, bez zastavení, přes lesy a skály, přes strže a potoky, cestou necestou, a ani jedinkrát nebyl na pochybách kudy dál. Můj černošedý grošák se také znamenitě osvědčoval a Fredův starý Viktor vzadu, sice občas trochu nešťastně zafrkal, ale přesto s námi stále držel statečně krok.
Když začalo svítat, byli jsme dobrých devět deset anglickych mil od tábora Oglalů a mohli jsme už koně popohnat. Cesta nás prozatím vedla zpátky na jih. Jakmile Vinnetou našel vhodné místo" na chvilku jsme zastavili.
Vytrhl jsem z notesu list, napsal na něj tužkou potřebná sdělení a připíchl ho potom na kmen jednoho nápadného starého smrku tak, že musel padnout do oka každému, kdo přijede od jihu. Potom jsme odbočili víc doprava a pokračovali zhruba jihozápadním směrem.
V poledne příštího dne jsme překročili Kolumbii, ale samozřejmě v bezpečné vzdálenosti od místa, kde se měly jednotlivé skupiny Oglalů shromáždit. Rudoši se museli vyhýbat všem otevřeným planinám a držet se v pralesích, což znamenalo okliky a tím i značné zdržení. My jsme naproti tomu mohli zamířit nejpřímější cestou a nedali jsme koním odpočinout, dokud se slunce neschýlilo pod obzor.

10 STANICE ECHO

Od rána jsme toho dne už za sebou měli přinejmenším čtyřicet anglických mil a bylo s podivem, že se starý Viktor ještě stále držel. Jeli jsme teď lesnatou úžlabinou, úzkou jako kaňon, s vysokými! a příkrými stěnami, a chystali jsme se porozhlédnout po nějakém místě, které by se hodilo k utáboření na noc. Vtom se ale výš nad naší hlavou nečekaně rozestoupily a my jsme se ocitli u stranního přístupu rozlehlé kotliny, v jejímž středu leželo jako stříbrné zrcadlo malé jezero. Napájela ho nenápadná říčka, přitékající od východu a po průtoku jezerem mířící z kotliny na západ
Pohled, který se nám tu náhle naskytl, nás překvapil tak, že jsme bezděčně zarazili koně. Překvapením pro nás však nebyla kotlina! sama, nýbrž něco jiného. Protější svahy za vodou byly totiž zbaveny lesa a rozbíhaly se po nich lány polí, přičemž níž v dolině se pásli koně i skot, ovce a kozy. Na úpatí svahu pak stálo pět velkých srubů s pomocnými kůlnami, stájemi a chlévy, a vše se velmi! podobalo podhorským stavením v mé vlasti; docela nahoře na stráni stála dokonce i roubená kaplička.
Před ní jsme spatřili stát hlouček lidí. Nikdo nás však zatím! nezpozoroval, protože všichni se dívali k západu, kde se sluneční kotouč zvolna spouštěl k obzoru. A zřejmě v okamžiku, kdy se dotkl hladiny říčky, kterou zlatil kouzelným nachem, zazněl shora stříbrný hlas zvonku.
Zde, uprostřed válečných stezek Indiánů, v srdci Divokého západu, kaplička! Dojetím ze vzpomínky na rodný kraj jsem bezděčně smekl.

„Co je to?“ zeptal se Vinnetou.
„Osada a klekání,“ odpověděl za mě Fred.
„Uf! Osadu Vinnetou vidí, ale neví, co je klekání. Slyší zvonek, ale neví, jak se dostal sem do divočiny?“
„Až potom!“ šeptl Fred, když viděl, že překvapením nejsem schopen slova.
Sotva dozněl poslední úder zvonku, ozval se čtyřhlasý zpěv, který se nesl čistým vzduchem z protější výšiny jasně až k nám. Poslouchal jsem užasle nejen zpěv, ale ještě víc jsem byl ohromen slovy:
„Světla dne zvolna ubývá a noc se vkrádá tichou tmou.
Ach, kéž i bolest uplývá za tím dnem v dálku tajemnou!
Madono, k nohám kladu ti prosbu svou, k hvězdám vznes ji výš
a písní nech se zdraviti,
kterou dnes z úst mých uslyšíš:
Ave Maria!“
Co to? Jak je to možné? Vždyť to je píseň, kterou znám! Moje zamilovaná píseň! Jak se dostala až sem do té divočiny Skalistých hor? Tak jsem v duchu zmateně přemítal, zatímco mi dojetím až zvlhly oči. Tady, kde bych nebyl čekal ani Indiána, nacházím najednou výborně sezpívané kvarteto! Jen tím, že se moje dojetí a překvapení najednou zvrátilo v bláznivou radost, si lze vysvětlit, že jsem po doznění posledního tónu strhl medvědobijku z ramene, vypálil rychle za sebou do vzduchu dvě rány a nasadil svému černošedému grošákovi ostruhy. Jako šipka jsem pak svištěl přes kotlinu, přes říčku a rovnou ke srubům.
Oba výstřely probudily nejen ozvěnu lesů a skal, které objímaly kotlinu, ale i život v osadě. Začaly se otevírat dveře a lidé rozčileně vyhlíželi, co střelba znamená. Když však uviděli bělocha civilizovaného vzezření, uklidnili se a plni očekávání mi vykročili vstříc.
U nejbližšího srubu stála jakási starší žena. Jednoduché a čisté oblečení i celý její zjev svědčily o pracovitosti a spořádanosti a vrásčitá tvář pod prokvetlými vlasy o dobrotě srdce.
„Dobry večer, matičko!“ pozdravil jsem ji. „Nelekejte se prosím. Jsme poctiví lidé. Smíme tu chvíli pobýt?“
Stará žena s úsměvem přikývla:
„Kdo v dobrém přichází, sir, je vždycky vítán! Tady už běží můj starý i náš Willy! Oni se vás ujmou.“
Zpěváci, upozornění mými vystřely, se totiž ihned pustili od kapličky dolů. Nyní právě dobíhali ke stavením, v jejich čele statný stařec a po jeho boku příjemný a nápadně hezky mladý muž, podle všeho syn, a za nimi ještě šest dalších mužů a jinochů, všichni v solidním kroji divočiny. Přibíhali i lidé ze srubů.
Stařec mi s bodrou tváří podával ruku a zdravil mě:
„Buďte vítán, .sir, v osadě Helldorfu! To je radost“ vidět zase jednou lidi! Vítejte, vítejte!“
Seskočil jsem z koně a srdečně mu stiskl pravici:
„Díky, sir! Nic není na světě hezčího než pohledět do přívětivé tváře. Najde se tady nocleh pro tři unavené jezdce?“
„Bodejť by ne! To je přece samozřejmé! Pro poctivé lidi vždycky!“
Vtom ale přistoupil jeden z mladších mužů, který si mě už chvíli pátravě prohlížel, ostřeji se na mě podíval a potom zvolal:
„Otče Hillmanne, to je ale čest a sláva! Víte, kdo to je?“
Starý Hillmann se podíval udiveně ze mě na něj a zeptal se:
„Snad ne nějaký krajan? Ty ho znáš, Bille?“
„Ano, ale na jeho jméno si musím teprv vzpomenout. Buďte vítán, sir! Jste to přece vy, kdo v Chicagu nacvičoval to Ave Maria, co jsme právě zpívali, nemám pravdu?“
Teď byla řada na mně, abych se divil.
„Je to tak,“ připustil jsem. „Ale jak to, že mě znáte?“
„Byl jsem členem zpěváckého spolku ředitele Baldinga, který to Ave Maria zkomponoval. Vzpomínáte si ještě na ten koncert, kde bylo uvedeno prvně? Tenkrát jsem zpíval druhy tenor, ale teď zpívám první bas. Hlas se mi snížil.“
„Krajan! Billův známý!“
Tak a podobně se ozývalo překvapeně kolem dokola, a kolik tu bylo mužů, žen, chlapců a dívek, tolik rukou se ke mně natahovalo a tolik hlasů mě znovu a znovu vítalo. Byla to radostná chvíle, jakou člověk hned tak nezažije, tím radostnější, protože naprosto nečekaná.
Zatím k nám dojel i Vinnetou s Fredem. Když všichni ti dobří lidé spatřili Apače, zdáli se trochu zaražení. Ihned jsem však jejich rozpaky a případné obavy rozptýlil.
„To je Fred Walker, zvaný Ostrovid, známý stopař a zálesák, a vedle můj nejlepší přítel, slavný Vinnetou, velký náčelník Apačů, kterého se nemusíte vůbec bát.“
„Vinnetou? Je to možné?“ zvolal nadšeně starý Hillmann. „Já jsem o něm už slyšel nejmíň stokrát, a vždycky jen samé dobré. To bych si věru nebyl pomyslel, že ho jednou uvidím na vlastní oči. Jeho návštěva je pro nás ctí, sir, protože to je muž slavnější a váženější než leckterý panovník v naší staré vlasti!“
Smekl z šedivé hlavy čepici a podával náčelníkovi Apačů ruku s uctivým: „ am your servant, sir jsem váš služebník, pane!“
Přiznávám, že mi takové oslovení Indiána vyloudilo na tváři lehký úsměv, ale stařec to myslel dobře a upřímně.
Vinnetou se taky jemně usmál a stiskl starci ruku:
„Vinnetou je váš přítel. Má rád všechny bledé tváře, pokud to jsou dobří lidé.“
Pak propukla jakási milá, přátelská rozepře o to, kdo se má kterého hosta ujmout. Hillmann jí ale udělal krátký konec tím, že rozhodl:
„Objevili se před mým domem, a proto patří všichni tři mně. Abyste ale nepřišli zkrátka, zvu vás večer k nám na

posezení. A teď dejte pánům pokoj, jistě jsou unavení!“
Odebrali nám koně a zavedli je do jedné velké kůlny, a my jsme museli vejít do srubu, kde nás v hlavní světnici uvítala hezká mladá žena, manželka Willyho, mladého Hillmanna. Zahrnovali nás péčí, nabízeli nám všechno možné pohodlí a před vlastní večeří, která měla dnes byt jakousi malou hostinou, jsme museli ještě zakousnout „něco na zub“. Přitom jsme se dověděli historii této zvláštní osady.
Všichni její obyvatelé byli vystěhovalci ze Smrčin, kde kvete řemeslo kamenořezbářské. Dostali se do Chicaga, tam drželi spolu a pilně pracovali, aby si jednou mohli společně koupit farmu. Když si na ni nahospodařili bylo jich pět rodin , vyvstala otázka, kde se mají usadit. Dlouho se rozmýšleli, až jednou slyšeli nějakého zálesáka vypravovat o pohoří Tetonů a o bohatství, jakého prý v těch neprobádaných končinách leží celé hromady. Přísahal jim, že tam nahoře jsou celá velká pole chalcedonů, opálů, achátů, karneolů a jiných polodrahokamů, jen se pro ně sehnout. Starého Hillmanna, který byl sám kamenořezbář, ta zpráva tak chytla, že brzy nakazil i ostatní. Rozhodli se tedy odejít do té lákavé končiny, ale z opatrnosti nechtěli vsadit všechny své úspory na jednu kartu. Měli proto v úmyslu napřed si v blízkosti těch hor najít nějaké šikovné místo k farmaření, usadit se tam jako osadníci a po nalezištích těch kamenů pátrat, teprv až si vybudují nový domov a zabydlí se v něm. Starý Hillmann ještě s dvěma se tedy pustil takové vhodné místo hledat a tak objevil tuto půvabnou a úrodnou kotlinu. Potom sem přivedli i ostatní s rodinami a teď, po třech letech pilné práce, si mohli ti stateční lidé teprv trochu vydechnout.
„A vypravili jste se už tam nahoru, do Tetonů?“ zeptal jsem se.
„Můj Willy a Bili Meinert, ten, co vás viděl v tom Chicagu, se o to jednou pokusili. Bylo to loni na podzim. Ale nedostali se vyš než ke Grayovu jezeru. Dál už byla prý krajina tak divoká a neschůdná, že se radši vrátili. Nahoru do hor prostě nemohli.“
„To je úplně pochopitelné. Ale není to vinou krajiny, ale jejich neznalosti,“ poznamenal jsem. „Vzali to nejspíš za špatný konec, tam si totiž může troufnout jen zkušený zálesák.“
„To my snad jsme, sire,“ ohradil se Willy.
„Nemějte mi za zlé, jestli s vámi nebudu souhlasit. Víte ani tři roky obdělávání půdy v divočině neudělají z osadníka zálesáka. Vy jste se chtěli odsud dostat do Tetonů přímou čarou, ale to by zálesák nikdy neudělal, protože dobře ví, že to není možné. Jak chcete překonat ty neproniknutelné pralesy, navíc plné medvědů a vlků, rokle a strže, kde noha nenajde oporu a ruka se nemá čeho přidržet, jak chcete projít kaňony, kde za každou skálou může číhat Indián? Vy jste se tady od vás měli snažit přejít nejdřív ke Slané řece nebo ke Grayově. Obě se vlévají blízko sebe do Hadí řeky, kterou byste pak museli sledovat proti proudu. Tak by se vám po levé ruce nejdřív ukázaly Hadí hory a potom celé Tetony, táhnou se v délce tuším víc než padesáti anglických mil. Ale ve dvou se takové obtížné a nebezpečné výzkumné cesty stejně nemají podnikat. Našli jste vůbec nějaké kameny?“
„Pár mechových achátů, víc nic.“
„Počkejte! Vinnetou zná Skalisté hory jako vy svou dolinu. Zeptám se ho.“
Protože jsem věděl, že Indián o zlatě i jiných pokladech skrytých v půdě Západu nerad hovoří, zeptal jsem se ho nejdřív apačsky, jestli by vůbec byl ochoten na to téma mluvit. Stejně jsem ale nepředpokládal, že mi dá nějakou informaci.
„Můj bratr Šárlí chce hledat zlato a kameny?“ zeptal se a zpytavě se na mě podíval.
Vysvětlil jsem mu souvislosti. Hlavně to, že jde jen o polodrahokamy, jejichž opracováním se naši hostitelé dříve živili.
Dlouho se díval zamyšleně před sebe na stůl, potom si svýma temnýma očima pomalu změřil přítomné a nakonec se zeptal:
„Splní tito mužové náčelníkovi Apačů jedno přání?“
„Jistě rádi,“ přisvědčil jsem mu, když jsem viděl ochotné a napjaté tváře kolem sebe.
„Když ještě jednou zazpívají to, co Vinnetou slyšel prve tamhle na kraji údolí, pak jim o nějakých kamenech řekne.“
To mě překvapilo. Cožpak ta prostá melodie udělala na Vinnetoua tak hluboký, mocny dojem, že by on, Indián, za ni prozradil tajemství hor?
„To je maličkost, samozřejmě že zazpívají,“ ujistil jsem ho.
„Pak ať hledají v horách zvaných Gros Ventre, tam je skryto mnoho nuggetů. A v údolí Bobří řeky, která vlévá své vody do jednoho jižního cípu Yellowstonského jezera, leží mnoho přesně takových kamenů, jaké ti bílí mužové k opracování potřebují.“
Zatímco jsem osadníkům tuto informaci tlumočil a vysvětloval polohu obou udaných nalezišť, začali se trousit už první sousedé, pozvaní na večerní besedu, a my jsme museli rozhovor přerušit.
Velká světnice ve srubu se plnila stále dalšími a dalšími osadníky, do živé zábavy sousedského hovoru a nezbytného zpěvu se mísilo i vyprávění všelijakých historek a příhod ze života a večer se povážlivě protahoval. Ani jsem nestačil odpovídat na tu záplavu otázek, které se na mě hrnuly ze všech stran. Apač seděl vedle mě, poslouchal mlčky a trpělivě všechen hovor, ale nakonec mě přece jen jemně vyrušil:
„Neví můj bratr Šárlí, kdy ti mužové splní svůj slib?“
Po tomto dotazu jsem Hillmannovi připomněl, co jsem Vinnetouovi slíbil, a když všechno ztichlo, zanotovalo několik přítomných jednohlasně své Ave Maria. Ale sotva odeznělo několik taktů, zamával Apač odmítavě rukou.
„Ne. V domě to není ono. Vinnetou by to chtěl slyšet shora ze stráně.“
„Má úplně pravdu,“ souhlasil Bili Meinert a zvedl se. „Tahle píseň zní nejlíp pod širým nebem. Pojďme, vezmeme to pořádně“
Zpěváci vyšli ze srubu a v plném počtu vystoupili tichou nocí kus do svahu směrem ke kapličce. My ostatní jsme zůstali stát dole pod strání. Vinnetou byl stále vedle mě, ale najednou zmizel. Po chvíli zazněl shora ze tmy krásnými, do dálky se nesoucími! čistými hlasy sborový zpěv:
„Světla dne zvolna ubývá a noc se vkrádá tichou tmou.

Ach, kéž i bolest uplývá za tím dnem v dálku tajemnou!“
Tma zahalovala zpěváky i celé okolí. Nebylo nic než vlahý vzduch plný jímavých tónů, nic než tma plná bohatého čtyřhlasu? té vroucí melodie, která se k nám nesla shůry, jakoby z hvězd.
Když píseň dozněla, zůstávali jsme ještě dál tiše stát a nevrátili jsme se do světnice, dokud se dole v údolí neobjevili zase všichni zpěváci.
Vinnetou ale chyběl.
Uplynula dobrá hodina nebo snad ještě víc, a když stále nepřicházel, zmocnily se mě obavy. Neměl jsem ten pravý klid, jako vždy, když jsme byli odloučeni. Byli jsme tu přece jen v divočině a mohlo se mu snadno něco přihodit. Hodil jsem si tedy henryovku na rameno a vyšel ven. Předtím jsem však požádal osadníky, aby za mnou nechodili, ledaže by slyšeli výstřel. Tušil jsem, proč Apač vyhledává samotu.
Zamířil jsem směrem, kterým jsem ho viděl zmizet, a blížil jsem se k jezeru. Nad lesklou hladinu temně vyčnívalo ploché skalisko a na něm jsem spatřil známou postavu. Seděl na samém kraji nehybně jako socha. Tichým krokem jsem se k němu přiblížil a mlčky jsem se svezl vedle něho, ale neodvažoval jsem se promluvit.
Setrvával stále bez hnutí. Uplynula dlouhá doba, než konečně zvedl pomalu ruku, ukázal na hladinu jezera a řekl jakoby pod dojmem hluboké, neodbytné myšlenky:
„Ty paapu si itsji to jezero je jako mé srdce.“
Potom upadl v mlčení a teprve po dlouhé přestávce začal znovu:
„Nčnha Manilou nso. Si aguan ťenese Velký duch je dobrý. Vinnetou ho ctí a je mu oddán.“
Cítil jsem, že bych každou odpovědí jen rušil sled jeho myšlenek a pocitů. Proto jsem i tentokrát mlčel dál. A on opravdu brzo pokračoval:
„Můj bratr Šárlí je veliký bojovník a moudrý rádce. Moje duše je jako jeho duše, a přece svého bratra neuvidím, až jednou odejdu do věčných lovišť.“
Na jeho hlase bylo znát, jak ho ta představa rmoutí. Bylo to pro mě novým důkazem, jak mě má ten zvláštní Indián rád. Cítil jsem, jak mě zalévá teplá vlna hrdosti a vděčnosti, ale i jakéhosi smutku.
„Můj bratr Vinnetou má celé moje srdce. Jeho duše žije v mých myšlenkách. Ale ani já ho neuvidím, až jednou odejdu na věčnost,“ odpověděl jsem mu tiše.
„Kde je ta věčnost mého bratra?“ zeptal se s pohledem stále kráceným v rozlitých vodách dole pod námi.
„Kde jsou loviště mého přítele?“ opáčil jsem otázkou.
„Manitouovi patří celý svět i všechny hvězdy,“ odpověděl.
„Když je velký Manitou pánem celého světa i všech hvězd,“ namítl jsem, „proč tedy přeje tak málo svým rudým synům a tolik bledým tvářím? Můj bratr Vinnetou je spravedlivý a moudrý. Nechť uvažuje! Svým rudým synům vlévá do srdcí nenávist a přikazuje jim bojovat se všemi bílými. Proč je tak nerozumně žene do záhuby, když ví, že bílých je o tolik víc? A proč vůbec bílým dovoluje, aby se rozrůstali do miliónů a dává jim celé velké a úrodné rozlohy zeměkoule? Svým rudým dětem dává naproti tomu jen malé stepi a pusté hory, divokou zvěř a ustavičné zabíjení a vraždění, a potom jim slibuje temná věčná loviště, kde válčení a vraždění začne nanovo. Rudí bojovníci prý budou ve věčných lovištích bojovat dál proti všem bílým a zabíjet je. I já se jednou odeberu na věčnost. Třeba je ta moje věčnost stejná s věčnými lovišti: Indiánů. Až jednou můj bratr v těch krvavých končinách potká svého přítele Šárlího, pozvedne proti němu také svůj tomahavk?“
„Uf!“ zvolal Apač hlasitě a rozhořčeně. „Vinnetou by ducha svého dobrého bratra bránil proti všem rudým mužům! Howgh!“
Vinnetou se odmlčel a setrval v zamyšlení. Chránil jsem se, abych ho z něho vyrušil. Znal jsem citlivost jeho hluboké duše a nechtěl jsem se ho sebeméně dotknout.
Znal jsem však nejen jeho citové založení, ale i jeho názory na celý rudý národ, jeho myšlenku na sjednocení všech Indiánů a představu ideálního života v míru a pokoji se všemi ostatními lidmi světa, jeho touhu po klidném soužití rudých s bílými. Věděl jsem, jak často se nad takovými otázkami.zamýšlí, hloubá o nich, jak je ušlechtilý. Mnoho z toho mu asi proběhlo hlavou i nyní, neboť po dlouhé, předlouhé chvíli si povzdechl:
„Proč nejsou všichni bílí mužové jako můj bratr Šárlí? Kdyby byli jako on, pak by Vinnetou bledým tvářím věřil!“
„Proč nejsou všichni rudí mužové jako můj bratr Vinnetou?“ opáčil jsem stejně trpkou otázkou. „Dobří a špatní lidé jsou stejně mezi bílými jako mezi rudými. Svět je daleko přes tisíc dnů jízdy široký a právě tak dlouhý.. Ale můj přítel z něho zná jen docela malou část a neví, jak to vypadá jinde. Můj bratr žije v divočině stepí a hor, a právě tam, kde široko daleko nepotkáme člověka, se uchylují a tam se schovávají ty nejhorší bledé tváře, které mu; sely uprchnout před zákony těch Dobrých.. Podle nich Vinnetou soudí a myslí si, že většina bledých tváří jsou špatní lidé, kteří pášou jen zlé činy. Ale ať se můj bratr trochu zamyslí! Pášou zlé činy jen bílí? Můj bratr putuje osaměle po prérii a po horách, loví bizony a přemáhá své nepřátele, usmiřuje indiánské kmeny, radí druhým a stará se o ně. Nechť mi odpoví po pravdě! Z čeho se přitom ale může těšit? Nečíhá na něj za každým stromem a keřem smrt? Kolika synům svého národa, svým rudým bratrům, mohl v životě věnovat plnou důvěru a vřelou lásku? Není jeho život jen samá starost, obava, obezřelost a také zklamání? Nachází mír, útěchu a osvěžení pro svou unavenou duši snad v odporných skalpech na vigvamech, v osnování válečných tažení, v pohledu na potrestaného nepřítele? Nachází klid v té sice krásné, ale záludnými lidmi poskvrněné přírodě? Nechť si můj bratr vzpomene, co ho učil Klekípetra, nechť si vzpomene na útěchu, kterou mu přinášelo vzájemné porozumění s ním a důvěra k němu.“ Vinnetou sklonil hlavu a po delší přestávce odpověděl: „Slova mého bratra Šárlího jsou pravdivá. Vinnetou nebyl žádnému rudému muži tak oddán jako Klekípetrovi a žádného rudého muže nemiloval tak jako svého bílého bratra Šárlího. Vinnetou nevěnoval žádnému člověku tolik důvěry jako bledým tvářím Klekípetrovi a Šárlímu. Vinnetou nevěří žádnému člověku na světě tolik jako svému bílému bratru Šárlímu. Ten zná mnoho zemí světa i jejich obyvatele, zná mnoho knih moudrých lidí, je statečný v

boji, moudrý u poradního ohně a mírný k nepřátelům. Má rád rudé muže a myslí to s nimi dobře. Nikdy svého bratra Vinnetoua nezklamal a také dnes mu řekne pravdu. Slovo mého bratra má u mě větší váhu než slovo všech medicinmanů i než slova všech bílých učitelů. Rudí mužové bojovně křičí a řvou, ale bílí mužové znají zpěv, který se snáší jakoby z hvězd a dojemně zní v Apačově srdci dál. Můj bratr nechť mi vysvětlí slova, která muži z této osady zpívali!“
Zdálo by se, že taková žádost, vyslovená indiánským bojovníkem, je přinejmenším zvláštní. Já jsem se ale nedivil, neboť jsem příliš dobře znal vnímavou povahu toho hloubavého syna rudého lidu. Nedivil jsem se, protože tklivá melodie jakéhokoli Ave Maria by musela za takových okolností, v takové velebné přírodě a při tak působivém podvečerním koloritu zapadajícího slunce určitě hnout i povahou značně otrlou natož mým Vinnetouem! Jako květina vláhu potřebovala jeho jemná duše odjakživa porozumění, lásku, pocit přátelského tepla. Zde mělo nakonec pramen i jeho úsilí o sbratření všech lidí, především rudých a bílých, a to v zájmu života, v zájmu záchrany všeho rudého lidu, který se vybíjel sám navzájem a byl vybíjen a utlačován i druhými.
Prostými slovy jsem mu tedy vyložil hlavní myšlenku veršů neznámého autora bylo to v podstatě přání, abychom my všichni, bílí jako rudí, byli navždy zbaveni bolesti a žalu, strádání a strachu, abychom se nemuseli obávat vraždění a smrti, ale mohli se na věčné časy těšit v míru a spokojenosti z darů života. Celé Ave Maria jako by bylo záminkou k oslavě života. Proto nás oba tak okouzlilo.
Vinnetou poslouchal takřka se zatajeným dechem. Mlčel jsem a čekal, až promluví. Teprve po dlouhé chvíli ke mně obrátil svoje sametové oči, beze slova se zvedl a podal mi ruku jako na poděkování.
Zhluboka se nadechl a řekl:
„Vinnetou dobře poslouchal. Můj bratr Šárlí promluvil zlatá slova, která nikdy v mém srdci nezemřou, stejně jako v něm bude provždy znít píseň Ave Maria. Vinnetou vidí, že rudí mužové stavějí na nenávisti, vyznávají boj všech proti všem a nade vše jim je smrt nepřítele, zatímco bílí mužové stavějí na lásce, usilují o přátelství všech se všemi a nade vše jim je život. Vinnetou o tom mnohokrát přemýšlel. Ano, láska je život a život je láska, to cítil podvědomě už dávno. Dnes mu to bratr Šárlí potvrdil a plně ho o tom přesvědčil. Tou písní, svým výkladem i celým svým postojem. Nechť přijme můj dík! Howgh!“
Vrátili jsme se do srubu, kde o nás už začínali mít starost. Hovor se právě točil kolem záškodníků a Oglalů. Upozornili jsme ty dobré lidi, že měli svou osadu, jakožto tak daleko vysunutou výspu, vlastně opevnit. Uznali to a rozhodli se co nejrychleji své opomenutí napravit. Bylo jasné, že jejich osada ušla pozornosti rudých zvědů jen proto, že ležela v takové odloučenosti, mimo jejich zájmové oblasti a z dosahu hlavních toků a pohoří. Kdyby;!) do jejich blízkosti zabrousil některý nepřátelský Indián, pak bylo; po jejich bezpečí veta. Všech čtrnáct mužů osady bylo sice vy ba véno dobrými zbraněmi a dostatečnou zásobou střeliva, ba i ženy a odrostlejší děti měly dost odvahy a cviku v zacházení s puškou“ ale co to bylo proti přesile divochů, kterých se tu mohly objevit stovky! Být na místě osadníků, nebyl bych také sruby postavil na jejich dnešním ohroženém místě pod strání, nýbrž raději těsně u jezera, aby byly aspoň z jedné strany bezpečně chráněny.
Ze směru, kterým se podle vyslechnutého rozhovoru hodlali záškodníci pustit, se dalo soudit, že je cesta rozhodně nepovede ani přibližně těmihle končinami. Přesto jsme osadníkům doporučovali, aby se měli na pozoru, a hlavně aby zatím aspoň zesílili své slabé ohrazení, než si později vybudují již zmíněné opevnění.
Bylo už pozdě, když jsme se po odchodu ostatních uložili. Spali jsme v měkkých postelích Hillmannových, které nám pohostinně vnutili. Druhy den ráno jsme se pak s upřímnými osadníky srdečně rozloučili, napřed jsme jim ale ještě museli slíbit, že se u nich určitě zastavíme, jestli nás cesta ještě někdy zavede do jejich blízkosti.
Nenechali nás však odejít jen tak, nýbrž sebrali se a hezký kus cesty nás doprovodili. Před definitivním rozchodem předstoupila ještě skupinka nám už známých zpěváků a zazpívala Apačovi ještě jednou čtyřhlasně své Ave Maria.
Vyměnili jsme si s Vinnetouem dojaty pohled. Když zpěv dozněl, podal můj rudý bratr všem zpěvákům ruku s prostými slovy:
„Vinnetou nikdy nezapomene na píseň svých bílých přátel.“
Naši koně se po včerejší namáhavé jízdě dobře zotavili a běželi teď jedna radost. Obyvatelé osady Helldorf zajížděli dost často do Echa nakupovat, a tak nám dovedli přesně popsat nejkratší cestu. Proto jsme mohli při rychlosti našich koní doufat, že tam do večera budeme.
Vinnetou byl celý ten den ještě zamlklejší než jindy a někdy když jel kus před námi a domníval se, že je z doslechu se mi zdálo, že si tiše, ale přitom naprosto čistě notuje melodii Ave Maria. Byl to dojem o to podivnější a překvapivější, že většina Indiánů postrádá hudební sluch.
Odpoledne se začaly hory kolem zvedat směleji, jejich masív byl mohutnější a stráně strmější. Vjeli jsme do bludiště divukrásných, úzkých a vzájemně propojených roklin, kterými jsme se proplétali až do večera, kdy jsme konečně z jedné příkré výšiny pod sebou spatřili náš cíl kaňon Echo s hadem kolejí a mírem dýchající stanicí. A právě tu jsme přijeli zachránit před jistou zkázou.
Kaňonem rozumí Američan dlouhou a hlubokou skalnatou rokli.
Tak také vypadalo místo, na které jsme hleděli, až na to, že údolí nebylo zrovna nejužší. Trať vedla po jeho dně už dávno, ale koleje spočívaly na drážním tělese dosud pouze prozatímně a při jejich konečném usazování a zabezpečování bylo třeba překonávat tolik obtíží, že je mohlo zdolat jen značné množství dělníků.
Malá boční strž nám umožnila bezpečný sestup, a sotva jsme se octli dole v kaňonu, už jsme také spatřili první pracovníky, kteří se zrovna zabývali odstřelem a lámáním vystupující skalní stěny. Jakmile nás zpozorovali, zůstali na nás v údivu zírat. Dva neznámí běloši, až po zuby ozbrojení, a k tomu ještě s Indiánem, to pro ně byl pohled tak znepokojující, že odhodili nástroje a chopili se zbraní.
Už zdálky jsem se je snažil uklidnit přátelským máváním. Pobídl jsem koně do cvalu a za okamžik jsem stanul mezi nimi.

„Dobrý den!“ pozdravil jsem. „Zapomeňte na pušky, přicházíme jako přátelé!“
„Co jste zač?“ zeptal se nedůvěřivě jeden z mužů.
„Jsme lovci a přinášíme velmi důležitou zprávu. Kdo to tady v Echu vede, kdo je tady hlava všeho?“
„Vlastně inženýr Rudge, plukovník. Ale on tady zrovna není. Musíte se obrátit na pokladníka, Mr Ohlerse.“
„A kde je plukovník Rudge?“
„Inženýr pronásleduje nějaké bandity, co přepadli jeden vlak.“
„Tak přece!“ uklouzlo mi. „A kde najdeme Mr Ohlerse?“
„Tamhle dál na stanici, v tom největším baráku!“
Pustili jsme se tedy podél trati dál a muži se za námi zvědavě dívali. Po několika málo minutách jsme dojeli ke stanici. Tvořila ji skupina nestejně velkých srubů a dvou protáhlých stavení, podle vzhledu velmi narychlo a nouzově vyzděných z hrubých kamenů. Všechno pak bylo obehnáno zdí, navršenou jen z volně na sebe kladených kusů skály a menších balvanů; přesto se však zdála dost pevná a dosahovala výše asi půldruhého metru. Vchod do ohrady, vrata z přitesaných silných klád, byl dokořán.
Protože jsem nevěděl, co tady považují za největší barák, zeptal jsem se jednoho dělníka, pracujícího na ohradní zdi, kde: najdu pokladníka, a muž mi ukázal na jedno z obou kamenných, stavení. Kolem nebylo vidět mnoho lidí, a ta hrstka, kterou jsem zahlédl, právě skládala z nákladního vagónu kolejnice.
Sesedli jsme a vešli do označeného domku. Vnitřek tvořila jediná místnost, prostora plná rozličných beden, sudů, pytlů a balíků, z čehož jsme usoudili, že je to skladiště potravin. Byl tam pouze jediný člověk, nepatrný hubeny mužíček, který seděl na bedně. Jakmile mě spatřil, svezl se na zem a tenkým hláskem zapištěl:
„Co chcete?“.
Vtom si ale všiml Vinnetoua, rozhodil polekaně ruce a uskočil: „Pro všechny svaté! Indián!“
„Nic se nebojte, sire,“ řekl jsem s úsměvem. „Hledáme jen Mr Ohlerse, pokladníka.“
„To jsem já,“ odpověděl s ustrašeně vyjevenýma očima za obrovskými drátěnými okuláry.
„Vlastně bychom rádi mluvili s plukovníkem Rudgem,“ pokračoval jsem. „Ale protože tady zrovna není a vy ho prý zastupujete, sir, dovolte, abychom se se svou věcí obrátili na vás.“
„Mluvte!“ zaskřehotal Ohlers a pokukoval toužebně po dveřích.
„Plukovník honí ty bandity, co přepadli minulý týden ten vlak, že ano?“
„A… ano.“
„Kolik si vzal s sebou mužů?“
„Proč to chcete vědět?“
„Nemusíte nám to říkat. Ale hlavní je, kolik mužů vám zbylo tady?“
„Je vám po tom něco?“
Během celého rozhovoru se šoural nenápadně stále víc do strany.
„Teď vlastně ještě ne,“ připustil jsem. „Kdy plukovník vyrazil?“
„I tohle vás zajímá?“ odpověděl opět otázkou a v jeho hlase už byl zřetelný strach.
„Já vám tedy vysvětlím, proč…“
Uťal jsem řeč, protože bych už byl mluvil jen do prázdna. Maličký Mr Ohlers totiž několika neuvěřitelně hbitými skoky proklouzl kolem nás a vyletěl ze dveří. Vzápětí je přibouchl, zvenčí zaskřípěly dlouhé železné závory a do petlice zapadl visací zámek. Byli jsme uvězněni.
Ohlédl jsem se na oba společníky. Vážnému Vinnetouovi svítily teď v úsměvu jeho nádherně bílé zuby. Fred se tvářil, jako by byl spolkl citrón, a já? Chtě nechtě jsem se nad tím nečekaným přivítáním musel rozesmát.
„Uvězněni, a všichni tři!“ konstatoval suše Fred. „Pro toho človíčka jsme darebáci a basta!“
Venku se zatím pronikavě rozječela píšťala, a když jsem vyhlédl úzkým okénkem, podobným spíš střílně, viděl jsem, jak do ohrady vbíhají dělníci pracující dosud venku za zdí a jak potom za sebou ihned zavírají vrata. Napočítal jsem šestnáct mužů. Obstoupili pokladníka a zřejmě od něho přijímali pokyny. Potom zmizeli v jednotlivých srubových chatách, nejspíš si běželi pro zbraně.
„Za chvíli začne divadlo,“ hlásil jsem ostatním. „Co budeme zatím dělat?“
„Zapálíme si doutník,“ prohlásil Fred.
Sáhl do otevřené bedničky, která ležela na jednom žoku, pečlivě si vybral doutník a zapálil si. Následoval jsem jeho příkladu, Vinnetou se ale kouření zdržel.
Krátce nato vrzly dveře, maličko se pootevřely a ještě zvenčí k nám škvírou dolehl pisklavý hlásek, který vyhrožoval:
„Nestřílejte, lumpové, nebo vás pobijem!“
Opatrně potom vstoupil nejdřív Ohlers a za ním všichni jeho lidé, ti však zůstali s namířenými puškami u dveří, kdežto pokladník uskočil za mohutný sud a z bezpečí této bašty na nás křečovitě mířil svou legrační flobertkou.
„Kdo jste?“ zeptal se úředním tónem, značně sebevědomým, protože se pod ochranou svých lidí a sudu cítil bezpečný.
„Jděte k šípku!“ zasmál se Fred Walker. „Nejdřív nám nadáte lumpů a pak se ptáte, kdo jsme. Teda asi lumpové, ne? Vylezte ven, nekrčte se za tím sudem, teprv pak si promluvíme!“
„Vy mi nebudete rozkazovat. Zůstanu tady. Tak kdo jste?“
„Jsme lovci,“ odpověděl Fred.
Protože jsem viděl, že našeho společníka tahle rozprávka baví, nechal jsem ho mluvit a sám jsem se hovoru nezúčastnil.
Pokladník volal ze svého úkrytu dál:
„Jak se jmenujete?“
„To nemá s věcí nic společného!“
„Tak vy se zapíráte! No dobře! Však já vám rozvážu jazyk, na to se můžete spolehnout! Co chcete tady v Echu?“

„Chceme vás varovat.“
„Tak! A před kýmpak?“
„Před Indiány a desperáty, kteří vás tady chtějí přepadnout.“
„Hlouposti, nebuďte směšný! Vy sami jste desperáti a myslíte, že vám naletíme. Jenže my nejsme dnešní, pánové!“ Potom se mužíček obrátil ke svým lidem a hlasem tak silným, že mu až přeskakoval, jim poručil: „Chopte se jich a svažte je!“
„Tak moment!“ ozval se Fred s převahou a klidně hmátl do kapsy. Tušil jsem, že se chce vykázat svým detektivním odznakem, a zarazil jsem ho.
„Počkejte, Frede, to zatím ne,“ řekl jsem tiše. „Uvidíme, jestli si sedmnáct mužů od dráhy troufne jen sáhnout na tři poctivé zálesáky.“
A pak jsem vykřikl hlasem, který nesnese odmluvu:
„Kdo hne jediným prstem, je nebožtík!“
Zatvářil jsem se, jak jsem dovedl nejzuřivěji, hodil si pušku na záda a s revolverem v každé ruce a trochu nahrben jsem vykročil ke dveřím. Vinnetou a Fred pochopili a udělali ihned totéž. Ve zlomku vteřiny po mé hrozbě neohrožený pokladník zmizel. Prostě se za sudem sesul a pouze hlaveň jeho flintičky, mířící někam do stropu, udávala místo, kde bychom mohli Mr Ohlerse, zástupce vedoucího stanice, v případě potřeby najít.
Železniční dělníci měli, jak to vypadalo, sto chutí následovat příkladu svého pána a velitele. Uctivě udělali uličku a nechali nás klidně projít.
Takové nerozhodné měkkoty tedy měly odolat nájezdu Oglalů a protřelých banditů! To nebyla pro nejbližší budoucnost nejlepší vyhlídka!
Venku jsem se otočil a řekl jsem jim:
„Teď se karta obrátila a mohli bychom zavřít zase my vás, meššúrs, jenže na takové dětské schválnosti teď není vhodná doba. Vytáhněte svého statečného pana pokladníka, abychom si už konečně mohli rozumně promluvit! Nic jiného vám nezbude, jestli nechcete, aby vás tady Oglalové všechny pomordovali!“
Po jistém úsilí se jim přece jen podařilo dostrkat mužíčka na světlo boží a my jsme jim vyložili, co všechno se stalo i co by se ještě mohlo stát. Když jsem skončil, byl pokladník, který se při naší řeči zničeně posadil na jeden kvádr, bílý jako stěna a rozechvěným hlasem řekl:
„Promiňte teď vám už věřím, sir, protože jsme slyšeli, že na tom nešťastném místě zůstali opravdu nějací dva lidé a jeden z nich prý sestřelil nějakého orla. Tady ten gentleman je tedy Mr Vinnetou! Moje úcta, sire“ Přitom vstal a hluboce se Apačovi uklonil. „A druhý pán ráčí být Mr Walker, zvaný Ostrovid? Moje úcta, sire. A smím znát také vaše jméno, sir?“ obrátil se na mě.
Zamluvil jsem to tím, že jsem mu prozradil pouze své skutečné jméno, ne však svou prérijní přezdívku.
„Moje úcta, sir,“ opakoval s úklonou i mně. Potom pokračoval: „Myslíte teda, že plukovník Rudge nemohl tu vaši cedulku přehlédnout a opravdu se vrátí?“
„Předpokládám to.“
„To by mi bylo moc milé. Můžete mi to věřit.“
Věřil jsem mu to i bez ujišťování. Hned také pokračoval:
„Mám tady dohromady jenom čtyřicet mužů a většina jich dělá venku na trati. Nebylo by nejlepší jednoduše Echo vyklidit a stáhnout se na jinou stanici?“
„Co vás napadá! Jste snad zajíc, že od toho chcete utíkat? Jak byste vypadal před svými představenými! To byste přece okamžitě přišel o místo!“
„Abyste věděl, sir,“ prohlásil pokladník, „mně je život milejší než sebelepší místo. Divíte se tomu?“
„Ale vůbec ne. Kolik lidí má s sebou plukovník?“
„Rovnou stovku, a to těch nejlepších.“
„Pozoruju.“
„A kolik bylo těch Indiánů?“ zeptal se mužíček.
„Dohromady s bandity hodně přes dvě stě.“
„O je! To nás rozstřílejí na cucky! Nevidím jiné východisko než se odtud ztratit!“
„Znamenitě!“ zasmál jsem se. „Která z ostatních stanic má teď nejvíc lidí?“
„Promontory. Tam bude momentálně pracovat počítám tak kolem tří set dělníků. Ogden leží sice blíž, ale ten nepadá v úvahu, je tam jen pár lidí. Promontory je na tom nejlíp.“
„Tak tam tedy zatelegrafujte a dejte si poslat sto ozbrojených mužů!“ vyzval jsem ho.
Sklapl pusu a zůstal na mě zírat. Potom vyskočil, stleskl radostně ručičky a zvolal:
„Na mou pravdu, že mě to hned nenapadlo!“
„Taky se divím takový náramný vojevůdce,“ neodpustil jsem si malé rýpnutí. „Ať si ti lidé s sebou vezmou kromě zbraní i střelivo a taky potraviny, jestli toho tady nemáte dost. A pamatujte si to hlavní: všechno se musí dít nenápadně a v největší tajnosti, aby zvědové Indiánů nepoznali, že jsou prozrazeni. Jak je odsud do toho Promontory daleko?“
„Třiadevadesát mil.“
„Budou tam mít lokomotivu a vagóny?“
„To tam mají vždycky.“
„Dobře. Jestli tedy hned zatelegrafujete, mohla by sem posila dojet ještě během noci, nejdéle do rána. A zvědové Siouxů sem dorazí jistě až zítra večer. Do té doby máme čas stanici líp opevnit. Svolejte hned svých čtyřicet lidí a dejte jim zabrat! Ta ohradní zeď se musí zvýšit přinejmenším o půl metru! Zítra jim můžou pomáhat i muži z Promontory. Zeď

musí být dobře přes dva metry vysoká, taky proto, aby přes ni Indiáni nemohli nakukovat a odhadnout, kolik lidí tady máme.“
„Proti tomuhle to nepomůže, sir, shora ze stráně je sem vidět jako do talíře,“ namítl mužíček.
„Tak toho využijeme,“ napadlo mi. „Někdo z nás půjde oglalským zvědům naproti, a jakmile je objevíme, hned vám dáme znamení. Pak se všichni vaši i promontorští muži až na několik schovají do srubů. Necháme zvědy přiblížit a shora se podívat. Budou přesvědčeni, že tady je jen hrstka lidí, a ukolébá je to. A druhá věc! Ještě dnes musíme kolem dokola vnitřní strany ohradní zdi zarazit do země kůly a přibít na ně nějaká prkna nebo fošny nebo co tady máte. Tak budeme mít střelecký ochoz, lavice, na které si naši muži při přepadu stoupnou, aby mohli střílet přes zeď. Jestli počítám správně, pak máme plukovníka už zítra k polednímu tady. To nás pak bude všech dohromady dvě stě čtyřicet proti zhruba dvěma stům nepřátel a to už je veselejší. Nás navíc chrání zeď, kdežto rudoši a bandité nemají žádnou ochranu, a hlavně nečekají odpor. Byl by to tedy opravdu zázrak, kdybychom jim hned první salvou nedali na pamětnou tak, že jim navždycky zajde chuť ještě někdy se sem vrátit.“
„A potom se jim pověsíme na paty a poženem je svinským krokem!“ jásal zaníceně mužíček, po mých radách a pokynech najednou nesmírně srdnatý.
„To se ukáže,“ tlumil jsem jeho rozjaření. „Ale teď se do toho pusťte. Máte na starosti tři věci: za telegrafovat do Promontory, svolat své lidi ke stavbě zdi a nám třem obstarat něco na zub a nocleh.“
Díval se na mě skrz své okuláry s nadšenou horlivostí.
„Stane se, sir, ihned! Teď mě už ani ve snu nenapadne abych před těmi rudými utíkal. A co se vás tyče, tak dostanete večeři, se kterou budete určitě spokojeni. Vyznám se v tom, jsem totiž původním zaměstnáním kuchař!“
Ve stručnosti lze říci, že se všechno stalo tak, jak jsem navrhl. Naši koně dostali dobré krmivo a my dobré jídlo. Mr Ohlers se zřejmě vyznal líp v zacházení s vařečkou než s tou svou flintičkou na vrabce. Muži pracovali na zvýšení zdi s ohnivým zápalem. Ani v noci si nedopřáli odpočinek, a když jsem se s úsvitem probudil a podíval se na výsledek jejich práce, užasl jsem, jak pokročila.
Nočním vlakem, který stavěl v Echu, poslal Ohlers pro jistotu do Promontory ještě i ústní zprávu, ale tam zřejmě vzali na vědomí už jeho telegrafické hlášení. Již časně ráno odtamtud přijel vlak, který přivezl žádaných sto mužů a s nimi i potřebné zbraně, střelivo a potraviny.
Promontorští se ihned pustili do práce spolu s našimi, takže zeď byla už v poledne patřičně zvýšena. Dokonce jsme ještě stačili, jak navrhl Vinnetou, pro jistotu naplnit kdejaký prázdný sud vodou a rozestavit je ke střeleckému ochozu. Přibude tolik žíznivých krků a mimoto jsme nemohli vědět, jestli nebudeme muset vydržet i nějaké kratší obléhání nebo hasit požár, kdyby se Siouxům podařilo zanést k nám zápalnými šípy oheň.
Uvědomili jsme sice okolní stanice, aby věděly, v jaké jsme situaci, ale vlaky měly byt přesto vypravovány jako obyčejně, aby nepřátelé nepojali podezření.
Po obědě jsme my tři, Vinnetou, Fred a já, opustili kaňon, abychom se porozhlédli po oglalských zvědech. Podjali jsme se toho úkolu sami, protože jsme se vždycky nejraději spoléhali na sebe. Ostatně nikdo z železničních dělníků se k tomu nebezpečnému podniku ani nepřihlásil. Bylo dohodnuto, že jakmile se někdo z nás tří vrátí se zprávou, že zvědy zahlédl, provede se v kaňonu odstřel skály, jehož zvuk bude pro druhé dva znamením.
Museli jsme se totiž rozdělit. Indiáni přicházeli určitě od severu, ale tam byly podle výpovědi pokladníka tři přístupy, kudy se mohli Oglalové přiblížit. Já jsem si vzal na starost západní prérii, Vinnetou střední část a Fred Walker východní, takže měl střežit přibližně ten směr, kterým jsme do kaňonu přijeli my.
Vydrápal jsem se po srázném skalním úbočí nahoru, vnořil se do pralesa a postupoval potom podél okraje jedné boční rokliny stále k severu. Tak jsem se proplétal mezi keři a stromy asi tři čtvrtě hodiny, až jsem narazil na místo, které se zdálo pro můj účel jako stvořené. Na oblém temeni hory vynikala nad ostatní stromy lesa krásná věkovitá jedle a vedle ní rostl štíhlý smrk. Vyšplhal jsem se po něm skoro až do špice a tím jsem pak dosáhl na jednu silnou větev jeho sousedky. Přeručkoval jsem po ní ke kmenu, který byl v té výši už dost slabý, abych ho mohl nohama obejmout a šplhat dál, a vylezl jsem tak po té obří jedli, jak nejvýš to vůbec šlo.
Temná zeleň husté koruny mi poskytovala dokonaly úkryt, takže mě zdola nemohl nikdo vidět, i kdyby stál přímo pod stromem. Mému zraku se však naskytoval tak volný a nerušený rozhled po kraji, že jsem mohl do široka daleka přehlédnout jak všechna světlá travnatá místa, tak i celé to temněji zelené moře korun stromů špičatých věžiček i měkkých oblin. Usadil jsem se co nejpohodlněji a hlídal jako ostříž.
Seděl jsem tak nahoře dlouhé hodiny, a pořád se nedělo nic nápadného. To ale nesmělo mou bdělost ukolébat. Konečně jsem daleko k severu spatřil, jak se z šedozelené masy lesní spousty zvedlo hejno vran. To nemuselo mít žádnou zvláštní příčinu. Jenže ptáci se nezvedli v uzavřeném hejnu a nezamířili ihned jedním určitým směrem, nýbrž se ve výšce rozptýlili, poletovali chvíli zmateně, jakoby bezradně, nad vrcholky a potom se o kus dál zase opatrně snesli na jiné stromy. Bylo znát, že je něco vyrušilo.
Zanedlouho se úkaz opakoval znovu, a potom ještě potřetí a počtvrté… Bylo to jasné. Tam dole se lesem od severu blížil nějaký tvor, který ptáky bezděky plašil, a to téměř rovnou čarou k mému stanovišti. Spěšně jsem slezl ze stromu a opatrně jsem se plížil směrem, který mi byl podezřelý. Bylo samozřejmé, že jsem přitom, stále pečlivě zahlazoval svou stopu.
Tak jsem se dostal k téměř neproniknutelnému osikovému mlází a prodral se až hluboko dovnitř. Tam jsem pak v houští zalehl a čekal. Netrvalo dlouho, a už se kolem mého úkrytu neslyšným krokem ploužil první Indián, a za ním druhý, třetí, pátý, šestý. Jejich nohy nešláply ani na sebemenší úlomek větvičky na zemi, aby se neozvalo zrádné zapraskání. Očekávaní zvědové! Oglalové pomalovaní válečnými barvami!
Sotvaže přešli dost daleko, vyrazil jsem jako šipka. Dalo se vypočítat, že budou vyhledávat nejhustší les. Také museli při postupu zkoumat každý kousek půdy, na který šlápnout. To je zdržovalo. Já jsem se zato mohl vrátit přímou a

nejkratší cestou s vy užitím všech paloučků a světlin a beze strachu z odhalení. Tím jsem získal značný náskok. Rychlým klusem jsem se tedy hnal zpátky a neuběhla snad ani celá čtvrthodina, a už jsem se spouštěl a sklouzával po strmé stěně kaňonu a spěchal ke stanici.
Tam panoval čilejší ruch než před naším odchodem a ihned jsem si také všiml, že přibyly nové tváře. Zřejmě se už vrátil plukovník se svou stovkou mužů. Právě jsem přecházel přes koleje, když jsem k svému překvapení zahlédl, jak shora ze skal slézá Vinnetou. Počkal jsem na něj, a když ke mně došel, zeptal jsem se:
„Můj rudý bratr se vrací ve stejný čas jako já. Viděl něco?“
„Vinnetou přichází, protože už nemusí čekat na smluvenou ránu ze skal,“ odpověděl. „Můj bratr Šárlí přece zvědy objevil.“
„Jak… jak to můj bratr ví?“ nechápal jsem.
„Vinnetou seděl na stromě a vzal si na pomoc sklo, které daleko vidí. A tu objevil k západu jiný vysoký strom. Byl už v úseku mého bratra, a protože Vinnetou svého bratra zná, věděl, že si ho Old Shatterhand vybral a už na něm sedí. Po delší době potom Vinnetou postřehl mnoho černých teček na obloze. To byli ptáci, kteří ulétali před zvědy. Můj bratr to zahlédl jistě také, a z větší blízkosti, a proto určitě slezl a zvědy si vyčíhal z nějakého houští. Náčelník Apačů se tedy vrátil do tábora, protože zvědové jsou už zde.“
To byl opět jednou příklad bystrosti a důvtipu mého přítele.
Ještě než jsme došli do stanice, přicházel nám vstříc muž, kterého jsem předtím ještě v životě neviděl.
„Už se vracíte z výzvědů, sir?“ zeptal se. „Moji lidé vás viděli sestupovat ze skály a hlásili mi to. Dovolte, abych vás pozdravil. Mé jméno už znáte. Jsem plukovník Rudge a musím vám vyslovit svůj velký dík.“
„To nestojí za řeč, plukovníku,“ odmítl jsem. „Teď je především třeba provést ten odstřel a varovat tak našeho společníka, který je ještě venku. A dejte prosím také rozkaz, aby se lidé co nejrychleji schovali, protože už za chvíli dorazí oglalští zvědové a budou tamhle shora pozorovat stanici.“
„Jistě, zařídím to. Jděte prozatím dovnitř! Já se hned vrátím.“
Za několik vteřin zaduněl odstřel ranou tak hromovou, že ho Fred nemohl neslyšet, ať byl sebedál. Potom se dělníci stáhli do srubů i ostatních prostor, a venku zůstala jen hrstka lidí, zabývajících se zdánlivě obvyklými pracemi traťových dělníků.
Potom za námi do skladiště přišel Rudge.
„A teď především, sir, co jste vypátral?“ zeptal se.
„Šest oglalských zvědů.“
„Výborně! Postarám se už o to, abychom je oklamali. Ale já se musím ještě jednou vrátit k vaší obětavosti. My všichni zde jsme vám povinováni největším díkem, sir, vám i vašim přátelům. Řekněte, jakým způsobem se vám můžeme odvděčit?“
„Nejlépe tím, když nebudete o nějakém díku vůbec mluvit, sir,“ zasmál jsem se. „Ale řekněte, náš lístek jste zřejmě našel, viďte? Jinak byste tu nebyli!“
„Jistěže.“
„A věřil jste mu? Řídil jste se naším varováním?“
„Ovšem. Okamžitě jsme se obrátili a bez váhání se vydali zpět, jinak bychom tady nemohli byt tak brzo. A vypadá to, že jsme dorazili právě včas. Kdy odhadujete, že se tady Oglalové a ta banda desperátů asi objeví?“
„Vinnetou i já se domníváme, že nás napadnou až zítra v noci.“
„Ale to tedy máme spoustu volného času, abychom se napřed ještě důkladně poznali, sir,“ zasmál se Rudge. „Pojďte laskavě se mnou! Budete mými milými hosty!“
Odvedl Vinnetoua i mne do druhého kamenného stavení, které bylo rozděleno na několik částí. Jednu zabíral jeho byt, kde bylo pro nás všechny dost místa. Plukovník Rudge byl energický muž přímé povahy, od kterého se dalo zjevně čekat, že se Indiánů ani banditů nebojí. Brzo jsme si získali důvěru jeden druhého. Také Vinnetou, jehož jméno bylo plukovníkovi již dávno známo, zřejmě našel v našem novém známém zalíbení.
„Pojďte, meššúrs, urazíme nějaké dobré láhvi krk, protože s těmi rudochy a raubíři zatím ještě nemůžem zatočit!“ řekl Rudge. „Udělejte si pohodlí a myslete si, že bydlíte u svého dlužníka! Až se vrátí váš kamarád Ostrovid, ať nám dělá společnost.“
V tu chvíli už jsme byli přesvědčeni, že nás shora ze skály pozorují nepřátelské oči, a podle toho jsme se také chovali. Brzo se vrátil taky Fred. Nic neviděl, ale zřetelně slyšel hromovou ránu odstřelu.
Dokud bylo ještě světlo, nedalo se nic dělat, ale přesto jsme neměli dlouhou chvíli. Rudge toho hodně zažil a uměl pěkně vyprávět. Jakmile se však snesla tma a Indiáni pokud ještě neodešli už nemohli nic vidět, pustilo se osazenstvo do zdokonalování opevnění. Těšilo mě, že inženýr, studovaný odborník, při tom souhlasil se všemi Vinnetouovými i mými návrhy.
Tak uplynula noc a tak uplynul i celý příští den. Bylo novoluní a s večerem padla do kaňonu hluboká tma. Potom se ale začaly třpytit hvězdy a zářily tak jasně, že se dal poměrně dobře přehlédnout značně široký pruh terénu za obřadní zdí. Každý obránce byl vybaven puškou a nožem. Mnozí měli také revolver nebo pistoli. Protože Indiáni podnikají útok obyčejně po půlnoci, krátce před úsvitem, stály teď na lavicích jen nezbytné hlídky a ostatní muži polehávali kolem v trávě a šeptem se bavili. Vzduchem nehnul ani vánek. Byl to však ošidný klid, klid před bouří, a když nastala půlnoc, odpočívající muži se už raději zvedli, vzali si zbraně a zaujali svá místa na střeleckých lavicích. Já jsem stál s Vinnetouem u vrat, s henryovkou v ruce. Medvědobijku jsem nechal v plukovníkově bytě, tady se mi opakovačka hodila líp.
Rozdělili jsme se rovnoměrně na všechny čtyři strany hradby. Bylo nás celkem dvě stě deset, protože třicet mužů odvelel plukovník do bočního zákoutí kaňonu, aby tam střežili prozatímně ukryté koně.

Čas se vlekl hlemýždím tempem.
Leckdo si snad již myslel, že všechny naše obavy i přípravy byly zbytečné. Nic nerušilo jednotvárné mrtvé ticho, až tu najednou co to? Slaboulinké cinknutí, jako kdyby o kolejnici zazvonil kamínek! A hned vzápětí jsem zachytil onen skoro neslyšný šelest, který by necvičené ucho pokládalo nejspíš za šum lehounkého vánku. Já jsem však věděl, na čem jsem nepřátelé už přicházejí! Podle lehkého Vinnetouova pohybu jsem poznal, že o nich už ví také.
„Pozor!“ šeptl jsem oběma sousedům na ochozu. A jak bylo smluveno, letěl teď tento tichý poplach od úst k ústům, takže ve vteřině obešel kolem celé hradby. Venku proti nám se tmou míhaly a těkaly přikrčené, strašidelné stíny, hned doprava, hned doleva, a přitom nebylo slyšet sebeslabší zvuk. Rychle se vytvářela linie, která se stále víc a víc roztahovala, až řetěz černých přízraků obepjal kruhem celou stanici. V příštích okamžicích to muselo začít.
Potom se začaly stíny blížit. Byly už od zdi vzdáleny jen patnáct kroků pak dvanáct deset osm šest. A tu najednou do hrobového ticha noci zazněl pevný, zvučný hlas:
„Smrt Oglalům! Zde stojí Vinnetou, náčelník Apačů! Palte!“
Sám zvedl svou stříbrem pobitou pušku jako první, a když se z ní zablesklo, vyšlehla téměř zároveň světylka hustě nad celou naší hradbou. V jediné vteřině tak štěklo přes dvě stě ran. Já jsem nevypálil. Chtěl jsem vyčkat, jaký účinek bude mít naše první salva, která se na nepřítele snesla tak říkajíc jako blesk z čistého nebe. Na několik okamžiků se rozhostilo zděšené, příšerné ticho, ale sotva dozněla ve skálách ozvěna, už propuklo ono známé strašlivé indiánské vytí, z kterého by člověk málem přišel o nervy. Útočníci, nečekaným odporem ohromení a úplně oněmělí, se vzpamatovali a spustili řev a jek tak hrozný, jako by v kaňonu běsnilo tisíc ďáblů.
„Palte!“
Nový povel, tentokrát plukovníkův, zaburácel hlasem, který bylo slyšet i přes všechen ten pekelný ryk.
Třeskla druhá salva a potom zavelel Rudge:
„Ven, a pažbami do nich!“
V mžiku seskákali muži přes zeď. Kdo snad byl před chvílí ještě bojácný, ten teď v sobě pocítil odvahu lva. Síla a nadšení byly přímo nakažlivé. Útočníci byli tak otřeseni, že se ani jediný Oglala nepokusil zlézt naši hradbu.
Zůstal jsem na svém místě. Venku se rozzuřil boj zblízka, boj muže proti muži, který však nemohl trvat dlouho, protože řady protivníků byly již silně prořídlé a ti zbývající hledali spásu v útěku. Díval jsem se, jak se kolem mě ty temné postavy jen míhají, sledoval jsem očima a vida, tohle byl běloch! A další! Vlakoví bandité se drželi zřejmě bokem do prvních řad nastrčili Indiány. Teď chtěli uprchnout a proplétali se vřavou ven.
Přišla moje chvíle.
Zalícil jsem svou věrnou henryovkou. Mít pětadvacet ran a ne muset přitom nabíjet, to byla za daných okolností veliká výhoda. Ale vypálil jsem jen osmkrát, pak jsem už neměl žádný cíl. Co mělo zdravé nohy, to už uprchlo, ostatní nepřátelé leželi na zemi nebo se snažili odplazit. Ale nepodařilo se jim to, protože naši muži je obklopili, a kdo se nevzdal, rozloučil se se životem.
Zakrátko se potom venku před zdí rozhořela řada ohňů a bylo možno přehlédnout tu strašlivou žeň, kterou zasela lidská zloba! a pak za docela malou chvíli sklidila smrt. Nemohl jsem se na to dívat a uchýlil jsem se do plukovníkova bytu.
Sotvaže jsem se usadil, už tu byl také Vinnetou. Překvapeně jsem se na něj podíval Myslel jsem, že se věnuje práci se zajatci.
„Můj rudý bratr?“ podivil jsem se. „Kolik nepřátel zdolal?“
„Vinnetou bojuje, ale nepočítá již hlavy těch, které přemohl Všiml jsem si ale, že můj bratr Old Shatterhand neposlal do věčných lovišť ani jediného nepřítele!“
„Jak to můj rudý bratr ví?“
„Puška mého bratra Šárlího mlčela, dokud bojovali Indiáni Když ale kolem zdi začali prchat bílí vrahové, jeho puška promluvila. Po těch můj bratr střílel, ale úmyslně zasahoval jen nohy. Vinnetou spočítal pouze tyto raněné. Je jich osm. Leží venku před zdí a jsou zajatí, protože nemohli uprchnout.“
To souhlasilo. Mířil jsem tedy dobře a dosáhl tak svého cíle dostat do našich rukou aspoň část banditů živých.
Netrvalo dlouho, a objevil se také Fred Walker.
„Charlie, Vinnetou, pojďte ven! Máme ho!“ zvolal vzrušeně.
„Koho?“ zeptal jsem se.
„Sama Hallera!“
„Ale! A kdo ho chytil?“
„Nikdo. Je raněny tak, že nemůže z místa. Je to zvláštní. Osm těch bílých pacholků je raněných, a všech osm to dostalo do stejného místa, nahoru do kyčle. To je pak jasné, že udělali kotrmelec a nemůžou se hnout!“
„To je prostě náhoda, Frede,“ prohodil jsem.
„Zajímavé je, že ze zraněných Oglalů se nevzdal ani jediný, ale těchhle osm bílých lumpů brečelo a škemralo o milost a skuhralo o slitování. Hnus!“
„Jsou ta jejich zranění nebezpečná?“
„Ani nevím, ještě nebyl čas na prohlížení. Ale proč sedíte tady? Pojďte ven! Že jsme jim ale zatopili parádně! Sláva, lidi zlatí! Počítám, že jich nevyvázlo víc než pár desítek!“
To bylo otřesné. Ale zasloužili si něco jiného? Ti lidé dostali dnes lekci, o které se bude mezi desperáty a Indiány jistě povídat ještě hodně dlouho. Byly to výjevy, které se vymykají jakémukoli popisu, a když jsem při rozbřesku uviděl v plném světle tu hromadu těl vysoko na sebe navršených, udělalo se mi až nevolno a musel jsem se odvrátit. Bezděky jsem si vzpomněl na výrok jednoho známého učence, že člověk je dravec, šelma, bestie. Nemohl jsem s ním souhlasit. Zvíře zabíjí jen kvůli potravě, jak mu přikazuje příroda. Člověk ale zabíjí z nenávisti a chamtivosti a z touhy po moci, a to je odporné.

Teprve odpoledne přijel vlakem lékař, aby se ujal Raněných.. Slyšel jsem, že Hallera nelze zachránit. Když se dověděl, že jeho zranění je smrtelné, neprojevil ani sebemenší lítost. Fred byl celou dobu poblíž. Najednou se za mnou přiřítil a rozčileně volal:
„Charlie, vztyk! Musíme pryč!“
„Kampak?“
„Do Helldorfu!“
To slovo mě polekalo.
„Co se děje?“ zeptal jsem se vzrušeně.
„Oglalové snad chtějí osadu přepadnout.“
„Proboha! Odkud to víte?“
„Od Hallera. Seděl jsem ve srubu, co jsou ti ranění, a povídal si s plukovníkem. Přitom jsem se zmínil o Helldorfu, že jsme tamtudy jeli a přespali tam, a jaký to byl hezký večer. Haller mě zaslechl, pohrdavě se zasmál a řekl, že takový večer tam už asi podruhé nezažijem. A když jsem na něj naléhal, mluvil něco o přepadení té osady. Ale co a jak a kdy, to nevím.“
„Pane na nebi, jestli to je pravda! Najděte rychle Vinnetoua a dejte nám přivést koně! Já se zatím podívám za Hallerem.“
Když jsem vešel do srubu, kde leželi zranění zajatci, stál plukovník Rudge právě u Hallera. Ten ležel na zakrvácené pokrývce a z mrtvolně bledé tváře na mě upřel strnulý, ale přitom vzdorovitý a zpupný pohled.
„Tak co, jste Rawlins, nebo Haller?“ zeptal jsem se ho.
„Co je ti po tom?“ vyprskl.
„Možná že víc, než si myslíte.“
„To teda nevím! A táhni,“ zasyčel.
Mohl jsem předpokládat, že takovou přímou otázkou se sotva dovím něco kloudného. Musel jsem na to jinak. Vyprovokovat ho.
„Nikdo nemá tak velké právo vás navštívit jako já,“ řekl jsem tedy. „Ta koule totiž, která vám vězí v těle, je ode mě.“
Vyvalil na mě oči. Do obličeje se mu vehnala krev, až mu jizva; na čele naběhla, a vykřikl:
„Mluvíš pravdu, pse?“
„Ano.“
Nelze opakovat, co na to doslova zařval. Zároveň se pokusil zasáhnout mě slinou. Já jsem ale zůstal klidný a pokračoval:
„Chtěl jsem vás jen poranit, jen vyřadit z boje. Když jsem prvně slyšel, že je to tak vážné, bylo mi vás líto a dělal jsem si výčitky. Ale! teď vidím, jaký jste zlý, tvrdý člověk, a jsem proto Klidný.. Prokázali jsem světu jen službu, když jsem vás zasáhl. Kolik vražd a utrpení! máte na svědomí! Ale teď už vy ani vaši Oglalové nenatropíte žádnou škodu!“
„Myslíš?“ opáčil a svitlo mu vítězoslavně v očích. Zároveň vycenil své dlouhé vyžrané zuby jako chycená šelma. „Tak se běž podívat na Helldorf! Něco uvidíš!“
„Hlouposti! Tam jsou v bezpečí,“ předstíral jsem bezstarostnost.
„V bezpečí? Chachá. Z celého Helldorfu už je v tuhle chvíli jedno spáleniště! Sám jsem to tam proslídil a bylo ujednáno, že napřed! přijde na řadu Echo a potom Helldorf. Tady se nám to nevyvedlo,] ale tam to dopadne líp! Ty svině osadnicky budou muset pekelnými mukami zaplatit za to, co vy jste tady provedli nám!“
Plukovník stál vedle mě a s hrůzou poslouchal.
„Dobře, právě to jsem chtěl vědět,“ řekl jsem. „Jste beznadějný ničema, Hallere, ale taky velice neprozíravý člověk. My teď pojede mé do Helldorfu, abychom zachránili, co se zachránit dá. A kdyby snad vaši lidé osadníky odvlekli, přivedeme je zase zpátky. To všechno by se nemohlo stát, kdybyste byl vydržel mlčet. Nosíte kalhoty, ale jste baba, i na prahu věčnosti. Vaše chyba!“
„Ďasa si přivedeš, a žádné osadníky,“ rozkřikl se vztekle.
Tu se pohnul jeho soused, jeden z jeho kumpánů, který na mě celou dobu vyjeveně civěl, zvedl hlavu a řekl:
„Věř mu, Rawlinsi! On si je přivede. Já ho znám. Je to Old Shatterhand!“
„Old Shatterhand?“ zvolal Haller zděšeně a pokusil se zvednout. Hned ale klesl zpátky a dodal zničeně: „Tak proto teda takových osm ran! Ať se propadne, proklínám ho…“
Rychle jsem se otočil a odešel. Kletby toho zlosyna jsem nepotřeboval poslouchat. Plukovník vyšel za mnou a užasle se zeptal:
„Je to pravda, sir, že jste Old Shatterhand?“
„Ano, ale na tom přece nezáleží. Dáte mi lidi, plukovníku? Musím rychle do Helldorfu!“
„To je zatracená věc, sire Rád bych a taky bych s vámi nejradši osobně jel a vzal s sebou i všechny svoje lidi, ale jsem zaměstnanec dráhy a jsem vázán povinnostmi!“
„A proto mají ti ubozí osadníci přijít o život, sir? To si přece nemůžete vzít na svědomí!“
„Chápejte mě, Mr Shatterhande! Já smím své místo opustit, jen když jde o čistě služební cestu. Taky nemám právo svým lidem nařídit, aby vás provázeli. Ale víte co? Jedno udělat můžu a ze srdce rád to taky udělám. Dovolím vám totiž, abyste si s mými lidmi promluvil. Kdo z nich bude chtít na nějaký čas vystoupit z práce a dobrovolně jet s vámi, toho nebudu držet. Taky koně, zbraně a všechno potřebné dostane pod podmínkou, že se mi koně i zbraně později zase vrátí.“
„Výborně, sir, děkuju vám. Jsem přesvědčen, že jste udělal všechno, co je ve vašich silách. Nemějte mi za zlé, když už zanechám dalších slov! Mám naspěch. Jestli se vrátíme, všechno zameškané zase dohoníme.“

11 HORA HANCOCK

O dvě hodiny později jsem se hnal s Vinnetouem a Fredem v čele! zhruba čtyřiceti dobře ozbrojených mužů zpátky cestou, kterou jsme přednedávnem přijeli z osady Helldorf.
Vinnetou byl zamlklý jako vždycky, ale oheň, který mu žhnul, v očích, říkal víc než všechna slova. Jestli tu mladou osadu opravdu] přepadli, pak běda pachatelům!
Nebylo pomyšlení na zastávku, ani během noci ne. Naštěstí jsme už znali cestu. Myslím, že ani já jsem za celou tu jízdu nepromluvil víc než pár desítek slov. K dorozumění s Vinnetouem mi stačily po hledy. Měli jsme stejné myšlenky, stejné pocity, stejný cíl.
Druhý den odpoledne jsme na zpěněných, kouřících koních stanuli na okraji helldorfské kotliny. Hned první pohled nás poučily že Haller nemluvil do větru a že přicházíme pozdě. Ze srubů zbývaly již jen hromady zčernalých a dýmajících trosek.
„Uf!“ zhrozil se zdušeným výkřikem Vinnetou. „Náčelník Apačů ty oglalské vlky roztrhá!“
Docválali jsme k troskám a seskočili z koní. Železniční dělníky! jsme ale prozatím zadrželi, museli počkat kus vzadu, aby neporušili případné cenné stopy. Přes všechno pečlivé hledání se nám nepodařilo objevit jediného živého tvora, po nikom nebylo ani památky! Potom jsme teprv přivolali naše muže, aby nám pomohli rozhrabat dýmající rumiště. Naštěstí jsme nenašli žádné pozůstatky lidského těla. To byla velká útěcha.
Vinnetou mezitím pátral i na stráni a nakonec se vrátil se zvonkem, který se skutálel z vypálené kapličky.
„Náčelník Apačů našel stříbrný hlas, kterým k jeho duši hovořili hvězdy,“ řekl. „Zakope ho zde do země a vyhrabe ho, až se vrátí jako vítěz. Běda Oglalům!“ A ihned učinil, co řekl.
Potom jsme ještě spěšně prohledali břeh jezera, jestli v něm snad bandité osadníky neutopili, ale podle našeho soudu tomu nic nenasvědčovalo. Po celkové bedlivé prohlídce Vinnetou usoudil, že!; banda přepadla osadu v noci; k žádnému boji dohromady vlastně ani nedošlo, vítězové sebrali lup i zajatce a odtáhli směrem k hranici mezi Idahem a Wyomingem, jak se dalo zjistit podle stop.
„Slyšte, muži!“ zvolal jsem na Vinnetoův naléhavý pokyn. „Nesmíme teď ztrácet ani okamžik a musíme stopu sledovat, dokud je na ni vidět. Ještě si nemůžeme dovolit odpočinek teprve večer se pak můžeme utábořit. Věřím, že to vydržíme! Kupředu!“
S těmi slovy jsem se vyšvihl opět na svého černošedého grošáka. Ostatní následovali mého příkladu. Apač jel v čele a ani na vteřinu neodvrátil oči od stopy nepřátel. Spíš by se byl dal zabít, než by teď opustil tuto stopu, tak velice byl rozhořčen. A podobně to vypadalo s námi všemi. Bylo nás čtyřicet snad proti osmdesáti, ale v takovém rozpoložení člověk protivníky nepočítá.
Zbývaly nám ještě tři hodiny denního světla a za tu dobu jsme ujeli takový kus cesty, že jsme mohli být s výkonem našich koní víc než spokojeni. Potom jsme jim ovšem dopřáli vydatný odpočinek.
Druhý den se ukázalo, že Oglalové mají před námi náskok asi tři čtvrti dne jízdy, a později jsme přišli na to, že se večer nikde neutábořili, ale jeli celou noc dál, takže jejich náskok ještě vzrostl. Důvod k takovému spěchu se dal lehce uhádnout. Vinnetou vykřikl v noci před tím bojem na stanici své jméno. To jim dodalo. Dobře věděli, že budou pronásledováni, a to, že se Apač požene za nimi, byl dostatečný popud, aby ze sebe vydali všechny síly.
Protože naši koně už za této cesty dokázali takřka nemožné, nesmě, li jsme jejich síly ještě víc přepínat. Mnoho záleželo na tom, aby si je zachovali. Proto se také stalo, že jsme se toho dne stíhaným nepřátelům nepřiblížili.
„Čas utíká,“ bručel Fred, „bojím se, že přijdeme pozdě.“
„Nepřijdeme pozdě,“ uklidňoval jsem ho. „Schovávají si zajatce pro mučednické kůly, a ty mají až ve svých vesnicích. A pak to stejně nejde tak rychle, je to celá dlouhá procedura, zatím je dohoníme.“
„A kde teď vlastně Oglalové sídlí? Víte to?“ otočil se Fred na Vinnetoua.
„Vesnice Oglalů jsou teď nahoře na řece Yellowstonu,“ vysvětlil mu Vinnetou, „ale my ty lupiče dostihneme, ještě než tam dorazí.“
Příští den jsme narazili na nepříjemnou překážku: Stopa se totiž nečekaně dělila. Jedna polovina směřovala dál k severu, druhá zahýbala k západu. Severní byla ale znatelnější.
„Zas ten jejich trik! Chtějí nás poplést!“ zahudroval Fred.
„Bílí mužové nechť postojí!“ zvedl proti nám Vinnetou ruku „Stopy se nesmí dotknout žádná noha!“
Potom na mě mrkl a lehce pohodil hlavou. Okamžitě jsem porozuměl. Měl jsem prozkoumat stopu vedoucí přímo, on se rozhodl pro tu odbočující vlevo. Ihned jsme se tedy pustili každý svým směrem dál, ostatní zůstali na místě a čekali.
Jel jsem k severu asi čtvrt hodiny. Počet koní, kteří tudy klusali se dal těžko určit, protože zvířata jela husím pochodem. Ale z hloubky a tvaru společných otisků kopyt jsem přece jen mohl soudit, že jich nebylo mnoho přes dvacet. Při tomto pozorném sledování jsem si najednou v písku všiml několika kulatých skvrnek a vedle nich z obou stran zvláštního zvrstvení povrchových zrnek písku. Vypadalo to, jako by na tom místě byl někdo posunoval nějakým širokými předmětem. Ihned jsem se cvalem vrátil. Vinnetou už na mne čekal.
„Co viděl můj bratr?“ vyhrkl jsem.
„Nic než stopu jezdců,“ odpověděl.
„Tak jedeme tudy!“ zvolal jsem, otočil zase koně a ujížděl po stopě, kterou jsem právě prozkoumal, a všichni za mnou.
„Uf!“ uklouzlo Apačovi.
Bylo to jeho vyjádření podivu nad mou jistotou. Pochopil, že jsem našel neklamný důkaz, kterým směrem Oglalové odvlekli své zajatce. Když jsem dojel na místo, které mi krátce předtím připadlo nápadné, zastavil jsem a zeptal se Walkera:
„Co myslíte, Frede, že tyhle stopy znamenají? Jste přece starý zálesák!“
„Stopy?“ opáčil. „Žádné nevidím.“

„Tady!“ Apač už byl dole z koně a skláněl se nad zemí. „Jsou to téměř neviditelná znamení, ale říkají mnoho.“
Stačilo mu několik pátravých pohledů a už byl doma.
„Můj bratr Šárlí zvolil správnou cestu,“ prohlásil. „Zajatci jeli tudy Ty kapky to je krev. Vpravo a vlevo od nich ležely rozhozené ruce a vpředu tělo zřejmě to bylo dítě. Svezlo se z koně a dopadlo na obličej…“
„… tak nešťastně,“ vpadl jsem mu do řeči, „že mu začala z nosu téct krev!“
„Teď už to vidím!“ zvolal Fred. „Je to docela jasné!“ A rozrušeně skláněl nad písek své obrovské, i dnes vyholené tváře.
„Ano, docela,“ usmál jsem se. „Ale obávám se, že přijdeme ještě na jiné věci, které půjdou vyluštit mnohem hůř! Raději se nezdržujme!“
Měl jsem pravdu. Jeli jsme sotva deset minut a narazili jsme na skalnatou půdu, tvořenou velkými plochými kameny. Tady všechny stopy přestávaly.
Vinnetou poprosil ostatní, aby opět chvíli počkali a zkoumání nám neztěžovali. Sám se sklonil a pátral očima po zemi. Netrvalo dlouho, a už jsem slyšel, jak radostně vykřikl, a přinesl nám ukázat silné žluté vlákno.
„A co říkáte tomu, Frede?“ zeptal jsem se.
„To je nit z nějaké deky,“ odpověděl.
„Ano,“ potvrdil místo mě Vinnetou. „Tady rozřezali pokrývky na pruhy a omotali jimi koním kopyta, aby nezanechávali stopy. Teď se musíme teprve dívat pozorně!“
Prohledávali jsme okolí dál, a vskutku! Asi nějakých třicet kroků od místa prvního nálezu jsme s Vinnetouem objevili v trávě, která na tom místě vyrážela z písčité půdy, nedokonale zahlazenou stopu indiánského mokasínu. Poloha otisku nám prozradila, kam máme jet dál.
Že jsme šli správným směrem, to nám brzo potvrdily další nalezené známky. Úsilí nezanechat stopu způsobilo, že stíhaní zde postupovali značně pomaleji, a to je asi nakonec vedlo k tomu, že koním zase odmotali z kopyt ochranný obal. Domnívali se, že si to už mohou dovolit, že pronásledovatele dostatečně zmátli. Viděli jsme pak docela jasně, že Indiáni šlapali vedle koní pěšky.
Proč asi? Připadalo mi to divné a vrtalo mi to hlavou, až Vinnetou najednou zarazil koně a.zahleděl se do dálky s výrazem, jako by si byl právě na něco vzpomněl.
„Uf!“ zvolal a v očích mu blýsklo. „Rokle hory, které bledé tváře říkají Hancock!“
„Co je s ní?“ nechápal jsem.
„Vinnetou už ví, co se děje. V té rokli obětují Siouxové zajatce velkému duchu Manitouovi. Oglalové se rozdělili. Jedna část jede doleva, aby tam svolala roztroušené houfy svého kmene, a druhá veze zajatce do té rokle. Ne do dalekých vesnic, ale tam na Hancock. Přivázali jich několik na koně, a proto museli sami běžet vedle.“
„Jak je ta hora odtud daleko?“
„Do večera na ní můžeme být.“ .:
„Jak je to možné? Hora Hancock je přece až někde na horní Hadí řece!“
„Můj bílý bratr nechť nezapomíná, že jsou dvě hory stejného jména!“
„A Vinnetou zná tu pravou?“
„Ano.“
„A tu rokli také?“
„Ano. Vinnetou v té rokli už byl. Uzavřel tam přátelskou dohodus otcem nynějšího oglalského náčelníka Koitseho, ale Oglala ji potom porušil. Moji bratři teď se mnou tuto stopu opustí a svěří se náčelníkovi Apačů! Howgh!“ Byl si svou věcí zřejmě naprosto jist.
Bez meškání dal svému koni ostruhy a vraník vyrazil cvalem. My ovšem za ním. Hnali jsme se divokými údolími, přes potoky a strže, bez zastávky stále výš, až se nakonec svahy najednou rozestoupily a před očima se nám rozestřela travnatá náhorní planina, orámovaná zdánlivě pouze na dalekém obzoru před námi vyšším valem. Středem se vinula malá říčka.
„To je Prérie krve, Iakom akono, jak ji nazývají Tehuové,“ vysvětloval mi Vinnetou, aniž i jen na okamžik zpomalil jízdu. Vítr mu bral slova od úst, jeho dlouhé černé vlasy za ním vlály.
Tak tohle tedy byla ta pověstná strašlivá Krvavá prérie, o které jsem toho už tolik slyšel! Sem tedy přivlékaly spojené dakotské kmeny své zajatce, tady je pouštěly a pořádaly na ně štvanice, dokud je neuhnaly. Tady zmíraly tisíce nevinných obětí u kůlu v plamenech, nožem nebo tomahavkem, nebo byly dokonce zaživa zahrabány! Do těchto míst hrůzy se neodvažoval ani žádný cizí Indián, pouze Dakota, natož pak běloch a my jsme se teď tichem této planiny hnali tak bezstarostně, jako bychom byli na projížďce někde doma za humny! Tady nás mohl vést jen Vinnetou, jinému bychom se nesvěřili. V jeho přítomnosti však získával člověk zázračný pocit jistoty a bezpečí…
Koně už byli tou zběsilou jízdou značně vyčerpaní. A tu se před námi začala pomalu a hrozivě zvedat osamělá výšina, jakýsi shluk k sobě natlačených vysokých kopců. Dojeli jsme k jejich lesnatému a křovinatému úpatí a sesedli z koní, abychom jim dopřáli odpočinek.
Nikdo z jezdců nepromluvil. Ve vzduchu jako by visela nějaká hrůza.
„To je Hancock,“ přerušil Vinnetou mlčení a pohodil hlavou k divokému, temnému masívu nad námi.
„A ta rokle?“ zeptal jsem se zdušeným hlasem.
„Ta je na druhé straně hory. Za hodinu ji můj bratr uvidí. Nechť jde se mnou, ale pušky nechá zde!“
„Mám jít jen já sám?“
„Ano. Jsme v říši smrti. Tady obstojí pouze dokonalý muž. Naši bratři nechť se ukryjí i s koňmi mezi stromy a čekají!“
Hora, na jejímž úpatí jsme se ocitli, byla podle všeho krátké pásmo sopečného původu, snad půl hodiny jízdy široké. Odložil jsem medvědobijku i henryovku a vykročil jsem za Vinnetouem, který už začal stoupat po západním svahu hory.

Směřoval v krátkých serpentinách přímo k vrcholu. Byla to obtížná cesta a můj vůdce postupoval tak opatrně, jako by za každým keřem mohl očekávat nepřítele. Tak trvalo opravdu celou hodinu, než jsme stanuli té tajemné, mlčenlivé hoře na temeni.
„Můj bratr nechť nyní dá pozor a zachová klid a naprosté ticho!“ zašeptal Vinnetou, lehl si na zem a pomalu prolezl mezi dvěma keři.
Následoval jsem jeho příkladu. Dobře že mě varoval byl bych leknutím opravdu málem vykřikl a stáhl se zpátky, neboť sotvaže jsem prostrčil hlavu mezi posledními větvemi, zjistil jsem, že pevná půda zde končí a místo ní letí přede mnou dolů strmá stěna děsivé propasti trychtýřovitého kráteru. Její příkré srázy byly jen tu a tam porostlé živořícími křovisky nebo zkroucenými stromky a svažovaly se do hloubky dobrých padesáti metrů. Dno tvořila kruhová plošinka dvanáct patnáct metrů široká a na ní leželi hledaní obyvatelé Helldorfu! Byli na rukou i nohou spoutaní a hlídala je několikačlenná stráž Oglalů.
Bedlivým zrakem jsem zkoumal každičkou píď tohoto vyhaslého kráteru a pátral, jestli by se do něho dalo odtud sestoupit. Ano, šlo by to, kdyby měl člověk dost odvahy a pevné lano a kdyby našel nějaký prostředek, jak odstranit ty stráže. Stěny byly sice srázné, ale tu a tam vyčníval skalní výstupek, hrbol nebo kořen, kterého bylo možno se přidržet nebo ho použít jako opory pro nohu.
Po chvíli vycouval Vinnetou zase za křoví a já po něm také.
„Tak to je ta rokle, ve které už byl můj rudý bratr?“ zeptal jsem se šeptem.
„Ano.“
„Kudy je do ní přístup?“
„Dolem, od východní strany. Ale tak úzký, že si ho žádný člověk nemůže vynutit.“
„Což abychom tedy sestoupili odsud? Máme lasa a naši muži z Echa s sebou mají plno koňských provazů,“ navrhl jsem a pohlédl na Apače.
Vinnetou mlčky přikývl, a vraceli jsme se tedy prozatím zase k ostatním. Nešlo mi do hlavy, proč Oglalové nehlídají tuto naši západní stranu hory. Kdyby ji hlídali, nebyli bychom se mohli tak nepozorovaně přiblížit.
Když jsme došli zase dolů, nořilo se pravé slunce pod obzor. Pustili jsme se tedy hned do příprav. Shromáždili jsme všechny silné provazy, co jich kdo měl, a spolu s lasy jsme je navázali v jedno důkladné dlouhé lano. Vinnetou vybral dvacet nejšikovnějších mužů. Ostatní měli zůstat u koní. Dva z nich ale měli tři čtvrtě hodiny po našem odchodu skočit na koně, obloukem objet horu k východu a daleko venku zapálit několik ohňů ovšem opatrně, aby nezačala hořet prérie. Těmi ohni chtěl Vinnetou odlákat pozornost strážců od rokle a upoutat ji ven k prérii.
Slunce zmizelo pod obzorem a západ žhnul jasnými žlutooranžovými barvami, které ponenáhlu tmavly a červenaly až v nejsytější purpur, aby potom zase postupně vybledly a nakonec se rozplynuly v šero soumraku.
Vtom jsem si všiml, že najednou Vinnetou na našem společném tábořišti není. Zmocnil se mě totiž známý neklid, který jsem míval, když jsem ho necítil nablízku. Teď jsem byl zvlášť znepokojený, protože mi už několik posledních hodin připadal nějaký změněny, jako by ho tížilo ještě něco jiného než starosti dané chvíle. Vždycky tak pevný a přímý pohled jeho očí vystřídalo nepokojné těkání a na jeho čistém hladkém čele naskočily vrásky, které svědčily o nezvyklém duševním napětí nebo o myšlenkách tak vážných, že dokázaly porušit i tu příslovečnou vyrovnanost přítelova nitra. Něco ho tísnilo a já jsem cítil, že mám nejen právo, nýbrž přímo povinnost se ho na to zeptat.l Proto jsem ho neprodleně odešel hledat.
Našel jsem ho na kraji lesa. Stál tam opřený o strom a strnulým pohledem se díval k západní obloze,;do fantastického seskupení mraků, jejichž zlatem olemované okraje se již. měnily v poslední dohasínající nitky.Ačkoli jsem šel velice tiše, a přes hluboké zamyšlení, do kterého se očividně hroužil, nejenže moje kroky slyšel, ale věděl dokonce, kdo se k němu blíží. Neotočil vůbec hlavu a řekl:
„Můj bratr Šárlí odešel od ostatních, aby se porozhlédl po svém rudém bratru. Činí dobře, protože brzo se po něm bude rozhlížet marně.“
Ovinul jsem mu ruku kolem ramen.
„Leží na mysli mého bratra Vinnetoua stíny? Musí je zahnat!“
Zvedl ruku a ukázal k západu:
„Ještě před okamžikem tam planul oheň a žár života! Teď je ale všechno pryč a zůstává jen tma. Zkus tam jít a rozehnat ty snášející se stíny! Nedokážeš to, jsi bezmocný!“
„To je pravda. Ale ráno se světlo vrátí a rozbřeskne se nový den.“
„Pro Hancock se zítra nový den rozbřeskne, ale pro Vinnetoua ne. Jeho slunce pohasne, jako pohaslo tamto, ale znovu už nevYJde. Zítřejší červánky se na něj už neusmějí.“
Jeho řeči mě polekaly.
„Takovým myšlenkám se můj bratr Vinnetou nesmí oddávat! Je pravda, dnešní večer bude pro nás velice nebezpečný. Ale vzpomeň si, jak často jsme už hleděli smrti do tváře, a přesto vždycky před naším důvěřivým, klidným pohledem ucouvla, kdykoli po nás vztahovala ruku! Setřes ze sebe trudnomyslnost, která na tebe padla! Je to jen následek té veliké tělesné i duševní námahy a únavy posledních dní.“
„Ba ne, Šárlí, ty přece víš, že Vinnetouovi žádná námaha nikdy nevadila, a ani když byl sebevíc unavený, nikdy neklesal na duchu a neztrácel dobré rozpoložení. Můj bílý bratr ho zná a ví, že Apač vždycky dychtil po vodě poznání a vědění. Šárlí mu ji podával a on z ní pil plnými doušky. Vinnetou se naučil hodně, tolik jako nikdo z jeho bratrů, ale přesto zůstal stále rudým mužem. Běloch je jako krotké domácí zvíře, jehož smysly a podvědomí jsou otupeny, ale Indián je jako divoká zvěř, která si zachovala nejen svoje ostré smysly, ale i pudově cítí. Zvěř ví přesně, když se blíží; smrt. Není to pouhé tušení, ona cítí její příchod s takovou určitostí, že zaleze do nejhlubší houštiny, aby jí tam v klidu a v samotě vyčkala. To tušení, ten pocit, který nikdy neklame, má dnes Vinnetou.“

Otočil jsem ho prudce k sobě, sevřel mu ramena, jemně jím zatřásl a zblízka se mu podíval do očí:
„Co to povídáš, Vinnetou! Vždyť to je nesmysl! Takové myšlenky přicházejí na člověka před bojem často. Jistě jsi měl podobny pocit i jindy!“
„Ne, Šárlí, nikdy,“ odpověděl klidně a vážně.
„Tedy dnes poprvé?“
„Ano.“
„Tak vidíš! Jak ho tedy můžeš znát? Jak můžeš vědět, že to je tušení smrti?“
„Můj pocit je tak silný, že to nemůže být omyl. Říká mi, že Vinnetou zemře koulí do prsou. Jenom koule mě totiž může sklátit. Nůž nebo tomahavk by náčelník Apačů lehce od sebe odrazil. Můj bratr nechť mi věří, jeho bratr Vinnetou odejde dnes do věčných lo…“
Zarazil se, nedořekl. Teprve za okamžik tiše pokračoval:
„Odejde dnes tam, kde není rozdílu mezi bílými a rudými. Tam, kam za mnou jednou přijde i můj bratr Šárlí. Tam se shledáme a budeme šťastni. Tam už nebude žádné vraždění, žádné pronásledování a ničení rudých. Indiáni byli přece kdysi tak dobří: lidé a bílým vycházeli mírumilovně a s důvěrou vstříc, ale dočkali se za to jen nadřazeného chování a postupného vyhlazování celého plemene. Tam žijí všichni bez rozdílu vedle sebe v míru a dobré vůli. Tam pak už nic nerozloučí ani nás dva!“
Křečovitě mě sevřel v náručí a chvilku zůstal bez hnutí. Byl jsem hluboce dojat, protože nějaký vnitřní hlas mi našeptával: „Jeho tušení ho ještě nikdy nezklamalo. Co jestli tomu tak bude i tentokrát?“ Chránil jsem se však dát svou obavu najevo, naopak jsem nasadil bezstarostný hlas, když jsem se ho pokusil utěšit:
„Můj bratr Vinnetou přecenil své síly. Je nejmocnější bojovník svého kmene, ale je také jen člověk. Ještě nikdy jsem ho neviděl umdlít, ale dnes ho zřejmě přemohla únava, protože poslední dni a noci toho na nás bylo moc. Apač by si měl odpočinout. Myslím to upřímně! Nechť si lehne k mužům, kteří zůstanou tady dole pod horou.“
Rychle se na mě podíval.
„To nemyslí můj bratr Šárlí vážně.“
„Ale ano! Já jsem si tu rokli tam nahoře dobře prohlédl a mám ji přesně v paměti. Stačí, když naše muže povedu sám.“
„Bez Vinnetoua?“ zeptal se a temné oči se mu zaleskly.
„Už jsi udělal dost, měl by sis opravdu odpočinout.“
„Neudělal jsi snad stejně tolik i ty? Dokonce víc než Vinnetou a všichni ostatní? Ne, Vinnetou tady nezůstane!“ pravil pevně.
„Ani tehdy, když tě o to prosím, když to od tebe budu žádat jako oběť přátelství?“ naléhal jsem a měl jsem pocit, že na této chvíli, na tomto rozhovoru závisí všechno.
„Nechtěj to, prosím. Má se snad říkat, že se Vinnetou, náčelník Apačů, zbaběle vyhnul boji?“
„Nikdo na světě by se to neodvážil tvrdit! Něco takového by nikoho ani nenapadlo dej si říct!“ přesvědčoval jsem ho úpěnlivě.
„I kdyby všichni mlčeli a nespatřovali v tom nic zvláštního, našel by se přece jeden, jehož výčitky by mi vehnaly ruměnec studu do tváře.“
„Kdo by to byl?“
„Sám Vinnetou. Já sám bych tomu Vinnetouovi, který odpočíval zatímco jeho bratr Šárlí nasazoval život a bojoval, já sám bych mu znovu a znovu křičel do uší, že se dal k zbabělcům a není dál hoden nazývat se bojovníkem, náčelníkem svého statečného kmene. Ne, ne, nemluv o tom, abych zůstal dole. Má mě můj bratr Šárlí v duchu, i kdyby to nikdy neřekl nahlas, počítat k bojácným kojotům? Má Vinnetou opovrhovat sám sebou? Copak by mohl žít s pocitem studu, že opustil bratra v nejhorší chvíli? Ne! Radši desetkrát, stokrát, tisíckrát zemře!“
Tento poslední důvod mě ovšem umlčel. Vinnetou by se byl skutečně vlastními výčitkami, že jednal zbaběle, udeptal duševně i tělesně. Znal jsem příliš dobře jeho hrdost, hrdost rovného, ušlechtilého Indiána. Po krátké přestávce pokračoval již klidněji:
„Hleděli jsme spolu již tak často smrti do očí, a můj bratr byl na ni vždycky připraven a napsal pro Vinnetoua do svého zápisníku, co se má stát, kdyby v boji padl. Apač má potom tu knížku vzít a napsané si přečíst a udělat. Bledé tváře tomu říkají poslední, vůle nebo odkaz. Vinnetou taky napsal svou poslední vůli, ale nikdy o tom ještě nemluvil. Ale dnes se ti s tím už musím svěřit. Vykonáš to, co si Vinnetou přeje v poslední vůli?“
„Samozřejmě! I když tvému tušení nevěřím a jsem přesvědčen, že spolu prožijeme ještě mnoho krásných jar i podzimů. Kdybys ale jednou zemřel a já znal tvou poslední vůli, bude mou nejsvětější povinností ji vykonat.“
„I kdyby to bylo velice těžké a znamenalo by to pro tebe mnoho obětí, bojů a nebezpečí?“
„To se snad Vinnetou neptá vážně. Pošli mě na smrt, a jdu!“
„Odpusť Vinnetou to ví, Šárlí. Ty bys pro ně šel na smrť jako on pro tebe. Proto vím, že uděláš, oč tě poprosím. Jen ty jsi schopen to vykonat, nikdo Jiný.. Pamatuješ se, jak jsme jednou, když tě tvůj bratr ještě neznal tak jako teď, spolu mluvili o bohatství?“
„Ano, velice dobře, bylo to u vás dole u řeky.“
„Apač slyšel tenkrát z tónu tvých slov, že jsi přece jen smýšlel trochu jinak, než jsi mluvil. Zlato mělo pro tebe cenu. Bylo to tak?“
„Přiznávám, že ses tak docela nemýlil,“ odpověděl jsem. „Mělo, ale jen jako nástroj ke konání dobra.“
„A teď? Dnes povíš svému bratru pravdu?“
„Je stejná. Každý běloch zná cenu majetku, jenže já přece nebažím po mrtvých pokladech a hmotných požitcích pro sebe! Nikdy jsem nechtěl víc, než co potřebuju nejnutněji k skromnému životu. To pravé štěstí přece pochází jedině z pokladů, které si člověk nastřádá v srdci.“

„Vinnetou věděl, že tak budeš mluvit. Nesvěřil se ti dosud s tajemstvím, že náčelník Apačů zná mnoho míst, kde se dá najít zlato v žilách nebo jako nuggety a prach. Stačilo, aby ti jmenoval jen jediné takové místo, a byl bys rázem velký boháč, ale už ne šťastný člověk. Velký Manitou tě nestvořil k tomu, aby ses slabošsky válel v bohatství, tvoje silné tělo i duše jsou určeny k něčemu lepšímu. Jsi ryzí muž a mužem máš zůstat. Proto jsem byl hned od začátku rozhodnut, že ti žádné naleziště zlata neprozradím. Ne že bych myslel, že tě to zlato zkazí, ale určitě by tě oloupilo o svobodu a štěstí. Budeš se na mě za to zlobit?“
„To rozhodně ne,“ odpověděl jsem, v tomto okamžiku vskutku podle pravdy. Stál jsem před nejlepším přítelem, jakého jsem kdy vůbec měl. Viděl před sebou smrt a svěřoval mi svou poslední vůli. Co pro mě bylo zlato ve srovnání s životem nejdražšího člověka, o který teď šlo! Nikdy jsem necítil nízkou touhu po zlatě, natož v této chvíli!
„A přesto uvidíš zlato, dokonce mnoho zlata,“ pokračoval. „Ale není určeno pro tebe. Až zemřu, vyhledej hrob mého otce. Znáš ho. Když budeš kopat u jeho paty, přesně na západní straně mohyly, najdeš poslední vůli svého bratra Vinnetoua, který v té chvíli už nebude s tebou. Tam najdeš vypsaná moje přání a splníš je.“
„Moje slovo platí jako přísaha,“ ujistil jsem ho se slzami v očích. „Žádné nebezpečí, byť sebevětší, žádná překážka, nic mi nezabrání, abych splnil tvoje přání!“
„Děkuju ti, Šárlí. A tím jsme hotovi. Přišel čas k útoku. Vinnetou ten boj nepřežije. Měli bychom se rozloučit, můj drahý, jediný Šárlí! Ať ti život oplatí, žes pro svého bratra tolik znamenal! Vinnetou cítí v srdci víc, než dovede vyslovit ústy. Nesmíme plakat, jsme přece muži! Pohřbi mě v horách zvaných Gros Ventre, na břehu Metsurské říčky, na mém koni a s mými zbraněmi, i s mou stříbrnou puškou, která se nesmí dostat do žádných jiných rukou, leda do tvých. A až se potom vrátíš k lidem, z nichž tě nikdo nebude, ani nemůže milovat tolik jako já, tak si občas vzpomeň na svého přítele a bratra Vinnetoua!“
Stál proti mně a jeho hluboké sametové oči se nořily do mých. A pak mě on, Indián, pohladil po vlasech! Slyšel jsem, jak jen s námahou potlačuje vzlykot, a nezdržel jsem se, abych ho nesevřel v objetí a v slzách nevyrážel:
„Ach Vinnetou, můj Vinnetou, to všechno se ti jenom zdá, je to jen strašný sen, který se rozplyne. Musíš u mne zůstat, nesmíš mi odejít!“
„Vinnetou odejde!“ odpověděl tiše, ale rozhodně, s očividným] sebezapřením se mi vyvinul a zamířil zpátky k tábořišti. Šel jsem pomalu za ním a přitom jsem si zoufale lámal hlavu jak bych ho mohl přemluvit nebo čím bych ho mohl pohnout, aby s námi do boje v rokli nechodil.
Byl jsem silně rozrušený a ani Vinnetou přes všechnu sebevládu, kterou se vyznačoval, ještě docela nepřekonal své pohnutí protože jsem slyšel, jak se mu hlas lehce chvěje, když naše hlídky vyzval:
„Je už úplná tma a můžeme vyrazit. Moji bratři nechť následují Old Shatterhanda a Vinnetoua!“
Opatrně jsme stoupali jeden za druhým do svahu stejnou cestou, kterou mě odpoledne vedl nahoru Vinnetou. Tiše se vinul náš had vzhůru, ale výstup byl teď ve tmě mnohem obtížnější než za dne, a trvalo nám přes hodinu, než jsme se dostali až k okraji kráteru. Dole hořel mohutný oheň a ozařoval ležící zajatce i jejich strážce.
Bylo hrobové ticho. Zdola k nám nedolehl ani hlásek.
Nejdřív jsme kolem mohutného rozeklaného balvanu uvázali lano, které bylo dost dlouhé, aby dosáhlo až na dno zející hlubiny! Potom jsme čekali, až se ukážou ohně na prérii. Netrvalo dlouho a opravdu na východě vyšlehly krátce po sobě tři, čtyři, plameny a rozhořely se tak, že vypadaly docela jako táborové ohně indiánského ležení. Nejvýš napjatě jsme pozorovali i poslouchali co se děje na dně propasti. Naše předpoklady se splnily, jen za malou chvíli jsme vskutku spatřili, jak ze soutěsky vedoucí z kráteru vyšel rudoch a něco ostatním říká. Strážci se ihned zvedly a zmizeli s ním v rozsedlině, zřejmě se podívat, co ty ohně na prérii znamenají.
Nadešla naše chvíle. Chopil jsem se konce lana, abych se spustil první, ale Vinnetou mi ho jemně vzal z ruky.
„První půjde náčelník Apačů,“ pravil pevně. „Můj bratr mě následuje!“
Bylo ujednáno, že ostatní budou sestupovat za námi v určitých pravidelných časových odstupech tak, aby lano nebylo zatíženo víc než čtyřmi osobami najednou. Vinnetou se přehoupl přes okraj. Lano klouzalo do hlubiny. Počkal jsem, až Apače spustili k prvnímu výstupku, kde se mohl zadržet, a potom jsem následoval já. Po mně byla řada na Fredovi. Šlo to dolů mnohem rychleji, než jsme předpokládali, protože jsme se neměli skoro čeho držet. Lano bylo naštěstí dost pevné.
Skalní stěna se však bohužel drolila a my jsme strhovali do hlubiny úlomky a suť. Jeden takový uvolněny kamínek možná na někoho spadl, protože se jednu chvíli zdola ozval dětsky výkřik. V rozsedlině, ozářené ohněm, se okamžitě ukázala tvář Indiána. Slyšel i viděl kamení, poskakující ze srázu dolů, podíval se do výše a vykřikl hlasitě na poplach.
„Kupředu, Vinnetou!“ zvolal jsem. „Jinak je vše ztraceno!“
Muži nahoře pochopili, co se dole děje, a popouštěli lano rychleji. Za necelé půl minuty jsme stanuli na dně propasti, ale zároveň z rozsedliny vyšlehlo několik výstřelů.. Vinnetou se zapotácel.
Zkameněl jsem hrůzou.
„Vinnetou, drahý bratře!“ vykřikl jsem zoufale. „Zasáhli tě?“
„Vinnetou zemře!“ zašeptal, než se zhroutil.
Zmocnila se mě zuřivost, které jsem nebyl schopen odolat. Vtom za mnou na dno seskočil Fred.
„Vinnetou umírá!“ zařval jsem. „Na ně!“
Nedal jsem si vůbec čas, abych strhl henryovku z ramene nebo vytrhl z opasku nůž nebo revolver. Jen s holými pěstmi vysoko zdviženými jsem se vrhl na pět rudochů, kteří se zatím vyhrnuli z rozsedliny a hnali se proti nám. Prvního z nich jsem ihned poznal. Byl to jejich náčelník Ohnivá ústa.
„Kojote, dolů s tebou!“ zařval jsem.
Moje pěst ho zasáhla do spánku. Skácel se. Rudoch vedle něho se na mě už rozpřáhl tomahavkem, ale vtom plameny ohně ozářily tak jasně mou tvář, že mu leknutím ruka se sekyrou klesla.

„Káutskamasti Drtící ruka!“ zaječel zděšeně.
„Ano, Old Shatterhand je tady! Rozdrtí vás!“ křičel jsem z plných plic.
Neznal jsem se, počínal jsem si jako šílený. Druhý úder zasáhl Oglalu tak, že i on se skácel jako podťatý.
„Káutskamasti! Spaste se Káutskamasti!“ volali ostatní rudoši v panice.
„Ano, Old Shatterhand!“ vykřikl teď Fred. „Třeste se, psi!“
I on byl na nejvyšší míru rozčilen.
Vtom se mi zasekl nůž do ramene, ale vůbec jsem to necítil. Byl jsem jako smyslů zbavený. Dva z pěti strážců vyřídil koulí Fred a posledního, třetího, jsem složil pěstí ještě já. Mezitím se dolů spouštěli stále další naši muži. Boj ovšem ještě neskončil, ale když nás už bylo víc, mohl jsem ostatní Oglaly nechat na starosti jim. Vrhl jsem se k Vinnetouovi a klekl si k němu.
„Kam zasáhli mého bratra?“ zeptal jsem se šeptem.
„Ntságetche tady do prsou,“ odpověděl tiše a sáhl si levou rukou na pravou stranu hrudi, která se barvila krví. Jeho krví která byla také mou krví!
Bleskurychle jsem vytrhl nůž a rozřízl saltillskou pokrývku která se mu při pádu posunula výš. Ano, koule mu projela do plic. Pocítil jsem píchnutí u srdce a tak příšernou duševní bolest jakou jsem v celém životě ještě nikdy nezažil.
Silou vůle jsem se ovládl.
„Nebude to tak zlé, můj bratře,“ donutil jsem se říct. „Dostaneš se z toho!“
„Můj bratr nechť mi podloží hlavu, Vinnetou by chtěl sledovat boj!“ požádal slabým hlasem.
Nadzvedl jsem si ho opatrně do klína, ovinul mu paži kolen ramen a tak ho podepřel, že se mohl dívat, jakého uvítání se řadě dostává všem Oglalům, jakmile se ukázali v rozsedlině. Naši muži, kteří se zatím již všichni spustili dolů, si je brali jednoho po druhém na mušku. Do toho se ozývalo volání zajatců, kterým muži přeřezávali pouta a kteří teď křičeli, plakali radostí a děkovali. Já jsem se však o nic z toho nestaral. Měl jsem oči jen pro svého umírajícího bratra a přítele, jehož rána přestala nyní krvácet Tušil jsem, že Vinnetou vykrvácí dovnitř.
„Má můj bratr ještě nějaké přání?“ zeptal jsem se ho a vší silou jsem se snažil, aby se mi nechvěl hlas.
Zavřel zatím oči. Neodpovídal mi. Jeho hlava mi spočívala; nehybně v náruči a já jsem se neodvažoval ani pohnout, ba zatajoval jsem i dech, aby ho nerušil pohyb mé hrudi.
Starý Hillmann i ostatní osadníci, zbavení již pout, se chápali pohozených zbraní, vrhali se do rozsedliny a pomáhali zvládnou! nápor Indiánů. Ani toho jsem si nevšímal, protože můj celý svět byl teď v té mlčící bronzové tváři a zavřených víčkách apačského náčelníka, na kterých jsem visel pohledem.
Spravedlnost účtovala se zákeřnými vrahy bez slitování, až konečně ke mně přistoupil Fred Walker, který také krvácel z několika menších ran, a hlásil udýchaně:
Všichni to zaplatili životem!“
„I Vinnetou to zaplatí životem!“ zvolal jsem zoufale, aniž jsem zvedl oči. „A ti všichni dohromady nejsou nic proti tomuhle jednomu!“
Ještě stále mi ležel náčelník Apačů v náručí bez hnutí. Srdnatí železniční dělníci, kteří se zachovali tak statečně, i helldorfští osadníci s rodinami nás v hlubokém pohnutí obstoupili velkým mlčícím kruhem. Tu konečně otevřel Vinnetou oči. Sklonil jsem se k němu níž a znovu se zeptal:
„Má můj milovaný bratr ještě nějaké přání?“
Chabě přikývl a řekl sotva slyšitelně:
„Můj bratr Šárlí nechť zavede ty muže do hor Gros Ventre! Na břehu řeky Metsur leží kameny, jaké hledají. Zaslouží si je, jsou to dobří lidé.“
„A co dál, Vinnetou?“
Chvíli mi hleděl nekonečně bolestným pohledem do tváře.
„Můj bratr Old Shatterhand nechť na mě nikdy nezapomene,“ zašeptal. Pak přelétl zrakem shromážděné osadníky a chtěl něco říci, ale když uviděl na jejich rukou a nohou šrámy od ostře zařezaných pout, mlčel.
„Co si přeješ, Vinnetou, jen řekni, uděláme všechno, všecičko!“ prosil jsem ho úpěnlivě.
„Mohou tihle zajatci se svými zraněnými údy někam vylézt? zeptal se.
„Samozřejmě,“ odpověděl jsem hluboce dojat, že i v takovéto chvíli je pln ohledů.
Když starý Hillmann slyšel, že je o nich řeč, přistoupil blíž a ujišťoval, že jsou všichni v pořádku.
„Vinnetou by je prosil, aby mu zazpívali tu svou krásnou píseň.“
Přednesl jsem osadníkům Apačovu prosbu a starý Hillmann bez; otálení přikývl, celý šťastný, že může něco pro Vinnetoua udělat. Zpěváci se pak co nejrychleji vyšplhali jeden po druhém na skalní výstupek asi ve čtvrtině srázu, aby umírajícímu splnili jeho poslední přání. Vinnetou sledoval jejich tmavé siluety, a jakmile vystoupil i poslední, zavřel oči. Potom vzal obě moje ruce do svých, a když pod nočním nebem zazněly první tóny, stiskl mi je a poslouchal:
„Světla dne zvolna ubývá
a noc se vkrádá tichou tmou.
Ach, kéž i bolest uplývá
za tím dnem v dálku tajemnou!
Madono, k nohám kladu ti prosbu svou,
k hvězdám vznes ji vyš,
a písní nech se zdraviti,
kterou dnes z úst mých uslyšíš:
Ave Maria!“
Než začala druhá sloka, otevřel pomalu oči a zvedl je ke hvězdám. Jak jsem se nad něj skláněl, střetly se jeho oči s mými.

Tvář se mu rozjasnila, rty se pootevřely úsměvem. Z jeho namáhavě se vzdouvající hrudi se slabounce vydralo: „Loučím se s tebou, Šárlí.. Ale vím, že jednou přijdeš za mnou!“ Nemohl jsem promluvit, slzami se mi zalykalo hrdlo. A již sborový zpěv pokračoval v krásném, sytém čtyřhlasu:
„ Života zvolna ubývá
a smrt se vkrádá tichou tmou.
Duše se vzpíná šumivá,
leč musí na pouť tajemnou!
Madono, tobě do rukou
vkládám svou prosbu poslední,
v život mám víru velikou,
žij v míru, lásce, sbratření!
Ave Maria!“
Když k mlčícím hvězdám odletěl i poslední tón, chtěl Vinnetou promluvit. Ale už nemohl. Sklonil jsem ucho až těsně k jeho rtům a slyšel jsem, jak s posledním vypětím unikajících sil vydechl:
„Šárlí… já tolik věřím… v mír a sbratření… v lásku… shledání ve věčném míru!“
Jeho tělo se zachvělo, křečovitě sebou škublo, z úst mu vytryskl pramínek krve. Ještě jednou, naposledy, opravdu naposledy v životě, mi náčelník Apačů stiskl ruce. Naposledy jsem cítil jeho teplo, tep jeho srdce, které bylo i srdcem mým. Potom napětí v jeho údech povolilo. Tělo se bezvládně sesunulo, prsty spletené s mými se bezmocně rozevřely. Byl konec!
Co mám vyprávět dál? Pravý smutek nezná slov. Kéž by brzo přišel čas, kdy lidé budou takové krvavé události znát už jen z vyprávění, jako neskutečné staré báje!
Probděl jsem celou noc až do rána, mlčky, s horkýma, suchýma očima. Vinnetou ležel na mém klíně tak, jak na něm zemřel. O čem jsem přemýšlel a co jsem cítil? To zůstane navždy zamčeno v mém srdci. Kdyby to bývalo možné, jak rád, jak nesmírně rád bych se s ním byl rozdělil o zbytek svého života, jak rád bych si byl ponechal pro sebe jen polovinu! Tak jak nyní spočíval na mém klíně, tak kdysi na jeho klíně zemřel Klekípetra a potom také jeho sestra Nšoči!
Jeho předtucha smrti, ten instinkt dítěte divočiny, ho tedy; nezklamala. I v určení místa, kde chce být pohřben, bylo mnoho jeho předvídavosti. Věděl, že se tam vydají i helldorfští kamenořezbáři, aby mohli hledat vytoužené polodrahokamy, a že já tak budu mít zajištěn jejich ochotny doprovod. Opravdu jejich pomoc mi převoz milovaného mrtvého velice ulehčila.
Horu jsme opustili časně ráno, protože jsme každým okamžikem mohli očekávat příjezd dalšího, a většího houfu Oglalů. Tělo mrtvého jsme zahalili do pokrývek a přivázali na jeho vraníka. Od Hancocku do hor Gros Ventre byly jen dva dny jízdy, Zamířili jsme tam přímou cestou, ale dbali jsme přitom samozřejmě nejvyšší možné opatrnosti, a tak naše stopa zůstala před Indiány utajena.
Večer druhého dne jsme dojeli do údolí říčky Metsur. V jednom jeho tichém zákoutí jsme pak Vinnetoua pohřbili se všemi poctami, jak tak slavnému náčelníkovi příslušejí. Sedí se všemi svými zbraněmi zpříma na svém vraníku uvnitř mohyly, kterou jsme kolem něho nakupili. Svým oblým tvarem se nad ním klene jako báň.
V písku údolí se našly nejenom slíbené kameny, ale také proplavené usazeniny zlatého prachu, kterým se železniční dělníci odškodnili za ztrátu času i výdělku. Několika z nich se zde tak zalíbilo, že se rozhodli zůstat a spolu s osadníky založit na tom místě novou osadu, kterou opět pojmenují Helldorf. Ostatní se vrátili zpátky do Echa a tam se dověděli, že zákeřný vůdce vlakových banditů, mnohonásobný vrah a lupič Haller mezitím na své zranění zemřel. Ničemové zajatí spolu s ním byli předáni do rukou spravedlnosti.
Později jsem se dověděl, že zvonek „se stříbrným hlasem hvězd“, který si Vinnetou v jejich vypálené osadě zakopal, osadníci vyhledali a převezli ho do nového bydliště, kde jím korunovali mohylu, v níž sní náčelník Apačů svůj poslední sen.

12 APAČOVA ZÁVĚŤ

Vinnetou mrtev! Ta dvě slova snad postačí, aby každý pochopil, v jakém duševním rozpoložení jsem tehdy žil. Bylo mi, jako bych se vůbec nemohl od jeho hrobu odtrhnout. První dny jsem nebyl schopen než sedět mlčky vedle něho a zpovzdáli přihlížet přičinlivému shonu lidí, kteří začali zakládat svou novou osadu Říkám, že jsem přihlížel, ale v podstatě jsem neviděl nic. Slyšel jsem jejich hlasy, ale splývaly mi jen v jediný bzukot, který jsem nevnímal. Byl jsem duchem nepřítomný a strašně všem vzdálený. Ocitl jsem se v podobném stavu jako člověk, který dostal ránu do hlavy a teď napůl omráčený všechno vnímá jakoby zdálky a všechno vidí jako v mlze. Bylo vpravdě štěstí, že naše stopa ušla pozornosti Indiánů a že neobjevili místo našeho nynějšího pobytu. Nebyl jsem to teď vůbec já, nebyl bych se jim ve svém nynějším rozpoložení mohl postavit. Nebo je snad přece možné, že by mě nějaké nenadálé nebezpečí bylo vyburcovalo a vytrhlo z mého pohroužení do sebe? Kdo ví!
Ti dobří lidé se plni upřímné účasti namáhali mě rozptýliti a získat mě, abych se podílel na jejich životě a konání, ale výsledek] jejich snah se dostavoval jen pomalu. Uplynulo přes půl týdne než jsem se sebral a jako náměsíčník jim začal pomáhat v jejich práci. A blahodárný účinek se přece jen načas dostavil. Museli ze mne sice zpočátku ještě jak se říká každé slovo páčit, ale aspoň moje bývalá činorodost a výkonnost se mi opět vrátila. A tak navenek jsem byl brzo zase ten, jehož radou a názory se ostatní řídili.
Ta léčba trvala dva týdny a potom jsem si řekl, že déle se už nesmím zdržovat. Slíbil jsem přece svému bratru a jedinému příteli,; že vykonám jeho poslední vůli, a to znamenalo vydat se nejdřív na Nuggettsil, kde jsme před léty pohřbili Inčučunu a Vinnetouovu krásnou sestru Nšoči. Taky bylo mou povinností zajet na Rio Pecos a Meskalery i ostatní

Apače vyrozumět o smrti jejich nejslavnějšího a nejstatečnějšího náčelníka. Věděl jsem sice, jak rychle se zvěst o takové události roznese po prériích došla tam možná již dávno přede mnou , ale přesto jsem tam chtěl zajet sám, protože jako očitý svědek jsem o tom neštěstí mohl podat nejspolehlivější zprávu. Osadníci se mohli beze mě obejít, jejich práce utěšeně pokračovala, a kdyby byli potřebovali nějakého zkušeného zálesáka, mohli se přece obrátit na Freda Walkera, který se rozhodl nějaký čas mezi nimi zůstat.
Rozloučení bylo krátké, ale srdečné. Potom jsem se vyšvihl na svého černošedého grošáka, který si zatím důkladně odpočinul, a nastoupil jsem svou dalekou jízdu.
Jiný na mém místě by se byl jistě snažil do své cesty zahrnout co nejvíc míst osídlených lidmi. Já jsem se naopak takovým místům podle možnosti vyhýbal. Potřeboval jsem být ve svém zármutku sám.
To přání se mi splňovalo až k horní Bobří říčce, vlévající se níž do Severní Kanadky. Tam jsem měl nebezpečné setkání s Tokeichunem, náčelníkem Komančů, který proti mně byl už dlouho nepřátelsky zaujat. Zatímco na severu jsem se musel potýkat se Siouxi, na jihu zase jednou vykopali válečnou sekyru Komančové, a Tokeichun právě táhl se sedmdesáti bojovníky na Makiknatun, Žlutou horu, aby si tam, na jejich posvátném místě u náčelnických hrobů, při válečném tanci vyžádal věštbu od „medicíny“. Cestou mu padlo do rukou několik bledých tváří, které pak měly zemřít u mučednického kůlu. Podařilo se mi ty nešťastné bělochy vysvobodit a přivedl jsem je pak až na hranici Nového Mexika, kde už byli v bezpečí; odtamtud jsem vlastně mohl hned jet rovnou dál k Riu Pecos. Ale Vinnetouova poslední vůle byla pro mě příliš důležitá, než abych o ní mohl zůstávat ještě déle v nejistotě, a tak jsem stočil koně k jihovýchodu a zamířil nejdřív k Nuggettsilu.
Byla to cesta nebezpečná, protože mě vedla územím zmíněných Komančů a potom i do lovišť Kajovů, od kterých jsem se teprve nesměl nechat spatřit. Objevil jsem sice sem tam nějaké indiánské stopy, ale měl jsem se dobře na pozoru, a tak jsem se šťastně a nezpozorován dostal až do blízkosti Kanadky. A tu jsem najednou narazil na nezřetelné otisky kopyt, které běžely mým směrem. Nechtěl jsem, aby mě zahlédli rudoši, a o společnost bělochů jsem nestál, takže jsem měl vlastně z té stopy uhnout. To by pro mě ovšem bylo znamenalo okliku, a takovou zajížďku jsem vůbec nemohl potřebovat. Kromě toho bylo také důležité vědět, koho to mám vlastně před sebou. Proto jsem se rozhodl stopu sledovat. Mohla být asi tak hodinu stará.
Brzo jsem poznal, že to je stopa tří jezdců, kteří mají koně podkované. Později pak jsem dojel na místo, kde se krátce zastavili. Jeden z nich sesedl, pravděpodobně aby utáhl uvolněný řemen. Otisk jeho nohou mi prozradil, že má boty. To byl nesporný důkaz, že mám co dělat s bělochy.
Neviděl jsem důvod, proč bych se kvůli nim měl ze svého směru odchýlit. Jel jsem tedy po jejich stopě dál. Nebylo přece nikde psáno, že u nich musím zůstat, i když se s nimi setkám. Klusali pomalu, a tak se stalo, že jsem je po dvou hodinách zahlédl kus před sebou. A zároveň jsem uviděl i hornatinu, ke které se teď začala řeka klikatit.
Bylo k večeru a už předtím jsem se beztak hodlal na noc utábořit u řeky. Neměl jsem chuť kvůli třem cizincům teď odjíždět někam jinam. Oni měli nejspíš stejný úmysl, ale to neznamenalo, že se musíme seznamovat. Dojel jsem ke křovinatému mlází, kterým zde byla celá ta mírně zvlněná krajina porostlá, krátce po tom, kdy v něm zmizeli i oni, a když jsem dorazil k řece, viděl jsem je už odsedlávat svá zvířata. Měli opravdu velmi dobré koně a právě tak dobře byli vyzbrojeni, ale jejich vzhled nebudil mnoho důvěry.
Ulekli se, když mě tak zničehonic spatřili před sebou, ale rychle se zase uklidnili, opětovali můj pozdrav, a když jsem kousek od nich zastavil, přiběhli ke mně.
„Člověče, vy jste nás ale vyděsil,“ začal jeden z nich.
„To máte tak špatné svědomí, že vás pohled na neznámého jezdce tak vyleká?“ opáčil jsem.
„Hlouposti! Naše svědomí nám dá spát, musí tedy byt dobré. Ale Západ je nebezpečná končina, a když se před člověkem tak najednou vynoří cizinec, tak mu už ruka jede sama po noži. Smíme se zeptat, odkud jedete?“
„Až od Bobří říčky.“
„A namířeno máte kam?“
„K Riu Pecos.“
„To teda jedete dál než my. My chceme jen do Hořkých hor.“ To vzbudilo mou pozornost, neboť pokud jsem věděl, byly Hořké hory jiným názvem pro tutéž horskou skupinu, kterou .Vinnetou a jeho otec nazývali Nuggettsil, Zlatá hora. Co tam asi ti tři chtějí? Náš cíl je tedy stejný. Mám se k nim přidat? Nemohl jsem se jen tak rozhodnout, musel jsem se nejdřív dovědět, jaké úmysly je tam vedou. Proto jsem se zeptal:
„Hořké hory? Copak je to za končinu?“
„Je tam moc hezky. Roste tam spousta pelyňku, od toho má to jméno. Samo sebou tam není jenom pelyněk, ale taky sem tam něco sladšího!“
„Jak to?“ zeptal jsem se nevinně.
„Hm! To byste rád věděl, viďte? Jenže já si dám dobrý pozor, abych vám to neřekl! To byste měl hned chuť se k nám přidat!“ smál se ten člověk významně.
„Co kecáš!“ vyjel si na něj teď druhý. „Nepovídej přece takové pitomosti!“
„Jaképak pitomosti! Přece víš, že co na srdci, to na jazyku. Tak se nečerti! A kdo vy vůbec jste, cizinče?“
Nemusím vykládat, že mě překvapilo, co jsem právě slyšel. Mluvilo se tu skutečně o Nuggettsilu. Sám jsem si už víckrát všiml toho pelyňku, kterého tam rostou opravdu celé spousty. Z těch několika slov a tónu řeči na mě zavanulo něco tak podezřelého, že jsem se rozhodl u těch lidí zatím zůstat, ale neprozradit jim, kdo jsem.
„Traper, jestli proti tomu nic nemáte,“ odpověděl jsem proto.
„Proti tomu nemůžu samo sebou nic namítat. A jakpak se jmenujete? Jestli to totiž není tajnost!“
„Proč by byla, moje jméno může každý vědět. Jmenuju se Jones.“
„Moc extrovní jméno!“ zasmál se. „Móc těžké k zapamatování! A kdepak máte pasti?“

„Ty mi sebrali Komančové. I s celým dvouměsíčním úlovkem," postěžoval jsem si.
„To je teda smůla!"
„Ano, velká. A to musím být ještě rád, že mě to nestálo krk."
„Rád věřím. Ti neřádi mají spadeno na každého bělocha, zvlášť v téhle době. Člověk si musí dávat bacha."
„A Kajovové nejsou jistě o nic lepší."
„Svatá pravda."
„A přesto se odvažujete do jejich území?"
„U nás to je něco jiného, my se jich nemusíme bát. Máme u nich zastání, dokonce moc dobré. Mr Santer je s jejich náčelníkem Tanguou jedna ruka."
Santer!
To jméno mě zasáhlo jako blesk. Měl jsem co dělat, abych své překvapení skryl pod maskou lhostejnosti. Tihle lidé znají Santera! Musím se k nim přidat, to je teď už hotová věc! Jiného Santera než toho vraha Inčučunova a Nšočina nemůžou přece myslet, když to je podle nich přítel Tanguy!
„To je ten Mr Santer tak vlivný člověk?" zeptal jsem se jakoby nic.
„To bych řekl!" zvolal muž. „Aspoň na Kajovy platí! Ale povídám, nechcete slézt z koně? Máme večer na krku a vy jistě chcete nocovat u řeky, už kvůli vodě a pastvě."
„Hm. O to by nebylo, jenže já vás neznám. A sám jste předtím. povídal, že tady musí být člověk opatrný.."
„Hoho! Vypadáme snad jako lumpové?"
„To ne. Ale zatím jste se pořád ptali vy, a sami jste mi o sobě ještě nic neřekli, kdo jste a jak se jmenujete."
„To mužem hned napravit. Všichni jsme zálesáci a děláme hned to, hned něco jiného. To víte, člověk se živí, jak se dá. Mně říkají Gates, tady vedle mě stojí Mr Clay a ten třetí je Mr Summer. Stačí vám to?"
„Ano."
„Tak konečně sesedněte, nebo jeďte dál, podle vlastní libosti!" vtipkoval Gates hlučně.
„Jestli tedy dovolíte, tak zůstanu u vás. V téhle končině je vždycky lepší, když se drží víc lidí pohromadě."
„Bodejť. U nás jste v bezpečí. Jméno Santer nás chrání všechny."
„Co je vlastně ten Santer za člověka?" zajímal jsem se, zatímco jsem sesedl a odpoutával koně.
„Džentlas jako vyšitý," ušklíbl se Gates. „Ale vážně, budeme mu muset byt moc vděční, jestli to opravdu vyjde tak, jak slibuje."
„Znáte se s ním už dlouho?"
„Ani ne. Prvně jsme ho viděli teprv nedávno."
„Kde?"
„Ve Fort Lyonu na Arkansasu. Ale proč se na něj tolik ptáte?? Znáte ho snad taky?"
„Copak bych se na něj ptal, kdybych ho znal, Mr Gatesi?"? uhnul jsem.
„To je vlastně pravda!" přikývl.
„Říkal jste, že jeho jméno vám dává jistotu, a když zůstanu s vámi, tak jsem tak říkajíc taky pod jeho ochranou. Musím se o něj tedy zajímat, ne?"
„To jo. Ale teď si už hezky sedněte k nám a udělejte si pohodlí. Máte co jíst?"
„Kousek masa."
„My máme víc. Kdybyste měl málo, můžete od nás dostat."
Zpočátku jsem se na ty tři díval jako na vagabundy, tuláky. Ale když jsem je teď mohl pozorovat blíž, klonil jsem se stále víc k názoru, že to nejsou zlí lidé a jsou snad i svým způsobem poctiví, totiž to, co se na Západě ještě jakžtakž dá nazvat poctivým. Nabrali jsme si z průzračné řeky vodu a jedli své maso. Trojice si mě přitom po očku prohlížela. Potom se ozval Gates, který vůbec mluvil za všechny, jak se zdálo.
„Tak vy jste přišel o pasti i kožešiny?" zeptal se. „To je špatné. Z čeho teď chcete žít?"
„Nejdřív z lovu."
„Jsou ty vaše pušky dobré? Máte hned dvě, jak vidím."
„Ujdou. Ta stará těžká bouchačka je na koule, a na broky mám tuhle malou lehkou."
Gates zavrtěl udiveně hlavou.
„Vy jste mi divný patron! Vláčíte se s dvěma puškami, když by vám přece stačila jedna, kozlice, co má jednu hlaveň na koule a druhou na broky!"
„Máte pravdu, jenže já jsem na tuhle starou práskačku zvyklý."
„A co chcete tam dole na Riu Pecos dělat, Mr Jonesi?" zajímal se Gates dál.
„Nic zvláštního. Prý se tam dá snáz lovit než tady."
„Jestli myslíte, že vás tam nechají Apačové lovit, tak to vám tedy dali pěkné informace! Nevěřte takovým nesmyslům! Tady jste přišel jen o pasti a kožešiny, ale tam můžete lehce přijít o vlastní kůži. Musíte mermomocí zrovna tam?"
„Vlastně ani ne."
„Tak pojeďte s námi!" navrhl Gates.
„S vámi?" dělal jsem udiveného.
„A proč ne?"
„Do Hořkých hor?"
„Jistě."
„A co bych tam dělal?"
Gates zaváhal.
„Hm. Nevím, jestli vám to smím říct. Co vy na to, lidi?" podíval se po dvou ostatních.

Oba, Clay i Summer, si vyměnili tázavý pohled a potom prohlásil první:
„To je těžké. Na jedné straně nám Mr Santer zakázal o tom mluvit, a na druhé zase říkal, že by k tomu rád přibral pár šikovných lidí. Dělej, jak myslíš."
„No dobře," potřásl Gates hlavou. „Když si Mr Santer přibere ještě jiné, můžeme mu jednoho přivést taky my. Tak vy jste teda teďka volný, Mr Jonesi?"
„Ano," přikývl jsem.
„A máte čas?"
„Kolik chci."
„A měl byste chuť přidat se k podniku, ze kterého koukají peníze, možná pořádná hromada peněz?"
„Proč ne? Peníze si rád vydělá každý, a zvlášť když to stojí za to. Nevidím, proč bych od nich měl odtahovat ruce. Jenom bych musel napřed vědět, o co jde."
„To chápu, a to nejnutnější vám taky povím. Je to vlastně tajemství, ale líbíte se mi. Máte takový upřímný kukuč a jistě byste nás nepřevezl ani nezradil."
„To jistě ne, jsem přece poctivý chlap. To mi můžete věřit."
„Věřím. Tak my teda jdeme do Hořkých hor hledat nuggety."
„Nuggety!" zvolal jsem. „To myslíte jako zlato? A tam nějaké je?"
„Nekřičte tolik!" napomenul mě Gates a rozhlédl se kolem. Potom s rozjařenou tváří pokračoval: „To vás chytlo, co? Ano, jsou tam."
„Vážně? Jak to víte?"
„Právě od Mr Santera."
„On je viděl? Už nějaké našel?" ptal jsem se nevinně.
„Ještě ne. To by nás tam nevodil, ale vybral by si svoje hnízdečko sám."
„Tak je tedy neviděl? On to jen hádá? Hm!" protáhl jsem zklamaně obličej.
„Nic nehádá, ví to určitě! Zná i přibližně místo, kde mají ty nuggety ležet, jenže ne docela přesně."
„To je divné."
„Ať, ale je to pravda. Vysvětlím vám to přesně tak, jak to vypravoval on nám. Slyšel jste už někdy o nějakém Vinnetouovi?"
„O tom náčelníkovi Apačů? Ano."
„A víte něco o jistém Old Shatterhandovi?"
„Taky jsem už o něm slyšel povídat."
„Ti dva jsou nerozluční přátelé a byli spolu jednou taky v Hořkých horách. A s nimi i Vinnetouův otec a ještě jiní rudoši i běloši. Mr Santer tenkrát zaslechl, jak si Apači povídají, že si do hor dojdou pro nuggety. Když si tam tedy může někdo jen tak dojít, kdy se mu zachce, jako doma do almary no řekněte, to jich tam asi musí být požehnaně, ne? Oni se Indiáni v tomhle vyznají!" vykládal se zápalem.
„Jistě," přikývl jsem.
„Bodejť by ne. A Mr Santer tedy Apače tajně sledoval, aby objevil, kde vlastně to zlato leží. To mu přece nemůže nikdo zazlívat, jak jistě uznáte, protože k čemu je těm rudochům zlato, když pro něj nemají stejně žádné upotřebení?"
„A podařilo se mu to?"
„Bohužel ne docela. Šel za nimi. Kromě otce měl Vinnetou s sebou taky ještě sestru. Mr Santer se musel řídit jen jejich stopami, a to člověka vždycky zdržuje. Tak se stalo, že byl už docela blízko u toho místa, ale oni byli zatím hotovi a už se odtamtud vraceli. Hrozná smůla!"
„Jaká smůla? To nechápu!"
„Že ne? A proč?"
„Santerovi přece stačilo nechat rudochy klidně kolem sebe projít a potom se pustit po jejich stopách dál. Ty by ho byly k nuggetům dovedly. Patrně se ten pán ukvapil."
„I hrome! To je pravda!" žasl Gates. „Vy nejste hloupá hlavička, jak tak vidím, a mohl byste nám být i k něčemu dobrý. Tenkrát to ovšem bohužel dopadlo jinak. Mr Santer myslel, že mají nuggety u sebe, a tak po nich začal střílet."
„A trefil se? Dostal to zlato?"
„Starého Apače i to děvče složil, je tam ještě na to památka, jsou nahoře pohřbení. Taky Vinnetoua by se byl Santer zbavil, ale musel vzít nohy na ramena, protože se tam najednou ukázal Old Shatterhand a s tím nejsou žádné žerty. Old Shatterhand s několika bělochy i rudochy ho pak pronásledoval až ke Kajovům. U těch se Santer schoval a s jejich náčelníkem pak nakonec uzavřel kamarádšoft. Později se Santer do Hořkých hor vrátil, ne jednou, ale několikrát, ba mnohokrát, a mohl si prý oči vykoukat, ale nic nenašel. A teď se tedy rozhodl jít na to jinak. Vzal si pár lidí a ti mu pomůžou hledat. Víc očí přece víc vidí. A ti lidé jsme my tři, a jestlichcete, můžete se přidat."
„A z čeho pořád tak pevně soudíte, že se vám to podaří?"
„Protože ti rudoši se prý tenkrát vrátili od toho naleziště ták rychle, že určitě nemůže být daleko od místa, kde na ně Mr Santer narazil. Jde tedy o to, prohledat vlastně jen malý kus, ale opravdu; pořádně prohledat, a to by v tom byl čert, abychom to zlato neobjevili! Máme na to přece dost času. A dobré oči. Můžeme hledat; celé týdny a měsíce, píď za pídí, nikdo nás nehoní. Tak co říkáte?"
„Hm. Mně se to moc nelíbí, abych řekl pravdu."
„Prosím vás!"
„Zavání to krví."
„Nebuďte přece bláhový!" rozhorlil se Gates. „Byla to krev má nebo vaše? Můžeme snad za to my nebo vy? Nesmysl! A co vám záleží na dvou zastřelených Indiánech, mají to přece stejně všichni! spočítané! Co se stalo, do toho nám nic

není. My hledáme zlato, a taky ho najdem. Rozdělíme se a budem si potom žít jako milionáři!“
Hned mi bylo jasné, co to mám před sebou za lidi. Nepatřil; sice zrovna k takovým vyvrhelům, s jakými jsem se tu už tak často setkal, ale život Indiána u nich neměl větší cenu než život jakéhokoli lovného zvířete, které může každý po libosti zastřelit. Nebyli ještě staří a nejednali taky rozhodně jako zkušení, opatrní muži Kdyby měli víc obezřetnosti, nebyli by se také spolehli na mou poctivou tvář mohla to být přece maska a nebyli by mě, docela neznámého člověka, zasvětili do svého tajemství, a dokonce mi nabídli podílnictví!
Po celou dobu rozhovoru jsem ovšem před sebou viděl Santera. Tentokrát mi už nesměl zase znovu ujít! Musel jsem tedy honen napravit, co jsem možná svými dvěma posledními poznámkami skazil, a proto jsem řekl:
„Špatně jste mi s tou krví rozuměl. Nejde o to, čí byla nebo ne“ byla, ale čí by teprv mohla být! Což o to, nuggety bych měl moc rád to je samozřejmé, ale mám obavu, že je vůbec nedostanem, i kdybychom je našli.“
„Co je to za nápad, prosím vás?“ zvolal Gates. „Když je najdeme tak je přece máme!“
„Je jenom otázka, na jak dlouho! Lehko nabyl, lehko pozbyl!“
„Kdo by nám je asi tak mohl vzít?“
„Santer!“ řekl jsem důrazně.“
„Santer? Vám asi přeskočilo, ne?“ polekal se.
„To ho tak dobře znáte?“ opáčil jsem otázkou.
„Po téhle stránce ano.“
„To je zvláštní. Vždyť jste přece říkal, že jste ho poznali teprve nedávno.“
„Santer je čestný člověk. Kdo se na něj podívá, nemůže o jeho poctivých úmyslech vůbec pochybovat. A mimoto ho chválil každý, koho jsme se na něj ve Fort Lyonu ptali.“
„Kde je teď?“
„Včera se od nás oddělil. Nás poslal rovnou do Hořkých hor, ale sám zamířil ještě na Slanou říčku. Při jejím ústí do Červené řeky totiž leží vesnice kajovského náčelníka Tanguy.“
„Proč tam jede?“
„Nese Tanguovi jednu moc důležitou zprávu, Vinnetou je totiž po smrti.“
„Prosím vás!“ zatvářil jsem se překvapeně. „Vinnetou že je mrtvý?“
„Ano. Zastřelili ho Siouxové Oglalové. Byl to Tanguův smrtelný nepřítel, tak z toho bude Kajova jistě radostí bez sebe. Jen proto uhnul Mr Santer z naší cesty, aby to Tanguovi řekl první. Na Hořkých horách se zase sejdeme. Je to čestný gentleman, ten Santer, a dopomůže nám k bohatství. Určitě se vám bude taky líbit.“
„Doufejme, ale znáte to: opatrnosti nikdy nezbývá!“
„I vůči takovému člověku?“
„Ano.“
„Ale jděte. Říkám vám, že není nejmenší důvod, proč mu nedůvěřovat,“ ujišťoval mě Gates a rozhraboval oheň.
„A já vám zas říkám, že jsem sice rozhodnutý se k vám přidat, ale mít přitom oči otevřené! Kdo kvůli pár nuggetům, co u sebe měli, zastřelí dva lidi, kteří mu nic neudělali, od toho se dá opravdu očekávat, že klidně odpraví taky nás, až mu to zlato najdem, aby si ho mohl nechat všechno pro sebe.“
„Mr Jonesi, co to… jak to… mysl…!“
Gates tu vykoktanou větu vůbec nedořekl a jen na mě zůstal zděšeně civět. Také Clay a Summer se leknutím až zajíkli.
„Ano,“ pokračoval jsem klidně dál, „je nejen možné, ale dokonce pravděpodobné, že vás vzal s sebou s pevným záměrem nechat vás nejdřív hledat, a až ložisko zlata objevíte, jednoduše vás…“
A šmikl jsem si významně prstem pod bradou.
„Vás chytá fantaz, jak se zdá!“
„Vůbec ne. Když si tu věc promyslíte ze všech stran a bez zaujetí pro Santera, tak musíte dojít k mému názoru. Především uvažte, že ten Santer je přítelem Tanguy, který je pověstný svou nesmiřitelností a nenávistí ke všem bílým. Je to bezcharakterní; člověk, který se neštítí loupit a vraždit i mezi rudými, když se mu to hodí a něco mu to vynese. Jakpak se asi tenhle běloch domohl přátelství s tím Rájovou? Není vám to nápadné?“
„To nevím, Mr Jonesi! Řekněte nám, jak byste si to vysvětlil vy!“
„Kdo je přítelem nepřítele všech bílých, musel jistě napřed dokázat, že ani pro něj nemá život bělocha žádnou cenu. A to je pro mě po čertech pádný důvod, abych vůči němu byl krajně opatrný.. Mám pravdu, nebo ne?“
„Něco na tom rozhodně je,“ přiznal Gates. „Máte proti němu snad ještě něco jiného?“
„Už jsem to jednou řekl.“
„Že oddělal ty dva rudochy? Tohle teda v mých očích není žádný důvod, abych mu nedůvěřoval a pokládal ho za špatného člověka.“
„Já ale tvrdím pravý opak a varuju vás ještě jednou. Právě proto, že Santer z čisté touhy po zlatě bez mrknutí oka připravil dva lidi o život, chtěl bych na to přísahat, že si od okamžiku, kdy zlato najdeme, nebudem ani minutu jisti svým životem.“
„Snad to nebude tak horké, Mr Jonesi,“ řekl přezíravě Gates.
„Snad ne, ale já s tím rozhodně počítat budu.“
„On je v tom totiž velký rozdíl, střílet na Indiána, nebo na bělocha,“ mínil Gates a mávl rukou.
„Snad všeobecně,“ namítl jsem neústupně, „ale ne pro člověka, kterého posedla horečka po zlatě. To mi můžete věřit.“
„Hm! I kdybyste měl všeobecně pravdu, tedy v tomhle případě ji nemáte,“ odporoval Gates právě tak neústupně. „Mr Santer, jak jsem už řekl, je gentleman, jak má být.“
„Těšilo by mě, kdybyste se nemýlil.“
„Vsadím se s vámi, o co chcete, Mr Jonesi. Jen co se na Mr Santera podíváte, hned první pohled vám řekne, že je na něj

spoleh.“
„Hm! To jsem tedy na to setkání moc zvědavý!“
„Vidím, že jste těch pochyb a podezření plný až na půdu! Jestli si opravdu myslíte, že to je nebezpečný podnik, tak to klidně nechte plavat.“
„A nejít s vámi do Hořkých hor?“
„Jistě. Záleží přece jenom na vás, jestli s námi půjdete, nebo ne. My vlastně ani nevíme, jestli by to bylo Mr Santerovi milé, kdybychom vás přivedli s sebou. Chtěli jsme vám prostě prokázat laskavost.“
Gates to řekl téměř uraženým tónem. Měl mi vážně za zlé, že mu ve věci Santerovy povahy nevěřím. Proto jsem se umírnil.
„Vždyť já to taky jako laskavost beru a jsem vám za ni opravdu vděčný.“
„Tak byste měl svou vděčnost ukázat taky jinak, než že pomlouváte gentlemana, kterého jste ještě vůbec neviděl! Snad abychom se tedy už přestali hádat a nechali tuhle věc prozatím spát.“
Tím hovor na toto téma skončil a mluvili jsme potom o jiných věcech, přičemž se mi podařilo napravit špatný dojem, který jsem svou nedůvěrou vyvolal.
Určitě by mi byli uvěřili, kdybych jim byl mohl vyklopit plnou pravdu, vyložit otevřeně, co všechno o Santerovi vím. Toho jsem se ovšem odvážit nesměl. Byli to v podstatě nezkušení, prostoduší lidé, kteří mohli za těchto okolností mé věci víc uškodit než prospět.
Později jsme se uložili k spánku. Pokládal jsem místo, kde jsme byli, za bezpečné, ale přesto jsem napřed ještě pečlivě prozkoumal okolí, a protože jsem neobjevil nic podezřelého, upustil jsem i od návrhu, abychom střídavě drželi hlídku. Oni však byli tak bezstarostní, že je myšlenka na nějakou hlídku vůbec ani nenapadla.
Ráno jsme potom zamířili společně k Hořkým horám, aniž moji společníci měli tušení, že ta končina byla hned od začátku také mým cílem.
Den pro mne ubíhal za neustálých starostí a trvalého vnitřního neklidu. Moji průvodci se však cítili bezpeční. Věřili, že jim při setkání s Kajovy stačí prostě pronést jako zaklínadlo jméno Santer, a rudoši s nimi začnou jednat jako s přáteli. Já jsem byl naproti tomu přesvědčen, že ve mně by Kajovové ihned poznali svého nepřítele, třebaže jsem byl oblečen jinak, než jak mě znávali. Gatesova trojice pokládala každou opatrnost za zbytečnou starost a já jsem jim nesměl odporovat, pokud jsem u nich nechtěl vůči sobě vzbudit podezření nebo alespoň nevoli. Naštěstí jsme celý den nikoho nespatřili.
Večer jsme se utábořili na otevřené prérii. Moji společníci by si byli rádi rozdělali oheň, ale nebylo z čeho, a já jsem to potají vítal. K zapálení ohně nebyl ostatně důvod, protože nebylo chladno a péct jsme také neměli co. Než jsme ráno vyrazili, dojedli jsme poslední sušené maso, a teď už jsme byli odkázáni na lov. Na to mě Gates upozornil poznámkou, která mě v duchu pobavila.
„Vy, Mr Jonesi, jste traper, pastičkář, a ne lovec. Sice jste říkal, že umíte střílet, ale za moc to asi nebude stát, co? Jestlipak byste trefil třeba takového divokého králíka, který by běžel na sto kroků od vás?“
„Na sto kroků?“ dělal jsem zaskočeného. „Hm, to je trošku moc daleko, ne?“
„Jestli jsem si to nemyslel! Netrefil byste ho! Nač vy s sebou vlastně vláčíte tu starou těžkou bouchačku, to je u boha. S takovým krámem snad zbořte kostelní věž, ale nikdy s ní nesložíte drobnou zvěř. No, nemusíte si kvůli tomu dělat starosti, my se už o vás postaráme,“ utěšoval mě otcovsky.
„Vy jistě střílíte líp než já, viďte?“
„To si můžete domyslet! Jsme přece prérijní lovci, praví zálesáci, rozumíte?“
„Jenže to je málo, to nestačí.“
„Ale? A copak ještě chybí?“
„Ta zvěř. I kdybyste uměl střílet jako pánbůh, tak pořád ještě budeme mít hlad, když tady není žádná zvěř.“
Zasmál se.
„S tím si nedělejte hlavu, my už nějakou najdeme.“
„Tady na prérii? Tady se přece ukáže nejvýš nějaký jelínek, a ten nás k sobě nikdy nepustí tak blízko, abychom ho měli na dostřel.“
„Teď promluvil mudrlant! Ale máte náhodou skoro pravdu. V Hořkých horách ale bude les, a teda taky nějaké masíčko. Říkal to Mr Santer.“
„Aha. A kdy tam asi tak dojedem?“
„Řekl bych tak do oběda, jestli jedeme správně. Aspoň doufám.“
Nikdo z nich nemohl vědět líp než já, že jedeme opravdu správně a musíme k Nuggettsilu dorazit ještě před polednem. Vlastně jsem naši čtveřici vedl já, aniž to někdo pozoroval. Jeli se mnou, ne já s nimi.
Slunce se ještě nevyhouplo do nejvyššího bodu své dráhy, když jsme na jihu spatřili lesnaté svahy, vystupující zpod obzoru.
„Nejsou to támhle snad už Hořké hory?“ zvolal radostně Clay.
„Ano, jsou,“ odpověděl Gates. „Santer nám přece jasně vypodobnil, jak vypadají, když se k nim přijíždí od severu. A tohleto před námi s tím na puntík souhlasí. Za půl hodiny jsme u cíle.“
„Ještě ne,“ odporoval Summer.
„Jak to?“
„Zapomněl jsi, že ze severní strany jsou Hořké hory pro jezdce nepřístupné. Tam se projet nedá.“
„Ale to já vím. Chtěl jsem říct, že za půl hodiny budeme u nich. Potom hory objedem, až narazíme na jižní stranu údolí, které vede dovnitř.“
Viděl jsem, že jim Santer popsal krajinu opravdu velice dobře. Chtěl jsem vědět, do jakých podrobností až ta jeho

přesnost zachází, a proto jsem se zeptal:
„Aha, v tom údolí se s vámi chce Santer setkat, Mr Gatesi, viďte?“
„V žádném údolí. Až nahoře!“
„To se máme s těmi koňmi škrábat někam nahoru?“
„A proč ne?“
„A vede tam vůbec nějaká cesta?“
„Jistě. Vlastně cesta ne, jenom nějaké vyschlé koryto, taková strž, nebo jak to říkal. Jet samo sebou nemůžem, musíme šlapat a koně vést.“
„Nač to? Copak je nutné škrábat se nahoru? Nemůžem zůstat jen dole?“
„Nemůžem. To místo, kde máme hledat, je právě nahoře.“
„Tak bychom měli aspoň koně nechat dole. To by bylo rozhodně lepší.“
„Nesmysl! Hned je vidět, že nejste zálesák! Vždyť to bude trvat možná i kolik týdnů, než tam to ložisko nahoře objevíme! Copak mužem nechat koně v údolí tak dlouho? To by je musel pořád někdo hlídat. Nahoře je ale budeme mít hezky na očích a nepotřebujem k nim žádného zvláštního hlídače. Chápete to už?“ vysvětloval mi jako tupohlavému žáčkovi.
„Teď už ano. Nedivte se, kdo to tady nezná, neumí si to všechno představit,“ omlouval jsem se.
„Ostatně to tam bude nahoře docela zajímavé,“ pokračoval Gates. „To jsem vám už přece říkal že tam jsou hroby toho apačského náčelníka a jeho dcery.“
„A u nich máme tábořit?“
„Ano.“
„I v noci?“
K té otázce jsem měl svůj velmi soukromý a velmi pádný důvod. Musel jsem u Inčučunovy mohyly kopat, abych se dostal k Vinnetouově poslední vůli. A k tomu jsem nemohl potřebovat žádné svědky. A teď jsem slyšel, že tam máme tábořit. To bylo víc než nepříjemné. Proto jsem zkusil, jestli se mi nepodaří s využitím přirozeného odporu, který mají mnozí lidé k hrobům, své společníky přimět, aby se alespoň v noci vyhýbali blízkosti mohyly. Ale ani to by mi vlastně ještě plně nedostačovalo. V noci bych na kopání stejně neviděl a snadno bych tak mohl něco poškodit. Mimoto nebylo ve tmě dost dobře možné jámu zase zaplnit tak, aby to bystré oči ráno nepoznaly.
„I v noci?“ opakoval po mně otázku Gates. „Proč vás to zajímá?“
„No víte, spát v noci u hrobů, na to není zrovna každý dělaný.“
„Ale? Snad se nebojíte?“
„To ne!“ dělal jsem mírně dotčeného.
„Ale jo! Clayi, Summere, slyšíte to? Tady Mr Jones se bojí duchů!“ rozchechtal se. „Má strach před těmi dvěma rudými! Myslí si asi, že tam v noci obcházejí a skočí mu za krk. Hahahaha!“
Gates se smál na celé kolo a oba jeho druzi se k němu přidali. Mlčel jsem k tomu, protože jsem považoval za výhodné nechat je při domněnce, že jsem bázlivý. Jinak by totiž byli mohli mým otázkám podkládat jiné důvody i takové, na které jsem je nesměl přivést.
Za tohoto rozhovoru jsme se k horám přiblížili už natolik, že jsme museli zahnout k západu, a začali jsme je z té strany objíždět. Na jejich jižní straně jsme se pak drželi zase doleva a dojeli jsme konečně k údolí, které vedlo do hor. Tím jsme klusali až k boční rokli, o které již tu byla mnohokrát řeč, a tou jsme jeli až k místu, kde se oddělovala příkrá strž. Tam jsme sesedli, vzali koně za uzdu a škrábali se dobře známým kamenitým žlebem nahoru až k ostrému skalnímu hřebenu, přes který bylo třeba se dostat.
Schválně jsem se držel jako poslední. První stoupal Gates. Několikrát se přitom zastavil a rozpomínal se na údaje, kterými mu Santer cestu popsal, a pokaždé se upamatoval správně. Měl dobrou paměť. Po překonání hřebenu nás potom na druhé straně vedl zase trochu níž a mezi stromy lesa, až se před námi rozevřela světlina palouku. Tam se Gates znovu zastavil.
„Tak jsme to trefili správně, pánové, úplně parádně!“ zaradoval se. „Tamhle jsou ty hroby, vidíte? Jsme na místě. Teď už nám chybí jenom Mr Santer.“
Ano, byli jsme tu! Před námi se tyčila hrobka Inčučuny, někdejšího náčelníka Apačů, ta několikanásobným pláštěm kamenů obložená mohyla, v jejímž nitru odpočíval hrdě na koni se všemi svými medicínami i zbraněmi kromě stříbrné pušky. A vedle stála kamenná pyramida a z její špičky čněl vršek stromu, u jehož kmene spala vsedě svůj poslední spánek Nšoči! Byl jsem tu na našich toulkách s Vinnetouem několikrát, abychom spolu uctili památku obou drahých zemřelých, a nyní jsem tu stál sám, bez něho, protože i on již odešel tam, odkud se mi nikdy nevrátí. Navštěvoval to tiché místo i beze mě, v mezidobích, kdy jsem já cestoval po cizích krajích. Jaké myšlenky se asi honily za jeho čelem, jaké pocity asi hnětly jeho srdce, když tady stával tak jako teď já? Především jistě dvě: Santer a odveta! Ten vrah a touha po odplatě plnily kdysi dlouho jeho nitro. Kdysi určitě jak to ale bylo později?
Vinnetouovi se nepodařilo pachatele se zmocnit, aby ho mohl ztrestat. Teď jsem tu stál já a čekal na vraha místo něho. Nebyl jsem snad plně oprávněny dědic svého přítele, dědic také jeho msty? Neplanula snad dlouho žhavá touha po odvetě také ve mně? Neprohřešil bych se proti Vinnetouovi a těmto dvěma mrtvým, kdybych se tady Santera zmocnil a šetřil ho? Což jsme nebyli s Vinnetouem nejbližší lidé, nebyli jsme bratři? Nebyla jeho krev mou krví a moje krev jeho krví? Jako bych slyšel v duchu jeho známý, drahý hlas, že co učiním já, jako by učinil on, a že co učiní on, jako bych učinil já! Ano, my jsme byli opravdu jedna duše ve dvou tělech…
Bohužel mi k uchu dolehl i jiný hlas, a to obhroublý hlas Gatesův, který na mě volal:
„Co tady stojíte, člověče, a civíte tak na ty dvě hromady kamení! Snad už nevidíte ty duchy, co se jich tak bojíte? Když na tom jste takhle už za bílého dne, jak to pak s vámi bude teprv vypadat, až se smrkne!“

Neodpověděl jsem, odvedl svého koně na palouk, odstrojil ho a pustil ho, aby se mohl popásat. Potom jsem šel podle svého zvyku nejdřív prozkoumat okolí. Když jsem se vrátil, byla trojice mých společníků už utábořená. Seděli u náčelníkovy mohyly, přesně na místě, kde jsem hodlal kopat.
„Kde, prosím vás, běháte?“ vyjel na mě Gates. „Nehledal jste už náhodou nuggety? To si teda odpusťte! Hledat se bude jenom společně, aby nikdo nemohl to místo najít sám a druhým zatajit.“
Ten tón se mi vůbec nelíbil. Nevěděli sice, kdo jsem, ale takovým způsobem se mnou nesměl nikdo mluvit, všechno má své meze. Proto jsem odpověděl ne sice uraženě, ale přesto ostře:
„Ptáte se jenom ze zvědavosti, sir, nebo si myslíte, že si vůči mně můžete hrát na pána? Pro oba případy vás upozorňuj u, že už mám dávno za sebou léta, kdy se člověk nechá ještě poručníkovat! Můžu si chodit kdy chci a kam chci a odešel jsem jen proto, abych se podíval, jestli jsme tady bezpeční. Jestli jste opravdu tak zkušení zálesáci, jak říkáte, tak musíte vědět, že se člověk nikdy neutáboří v lese, dokud se nepřesvědčí, jestli tam je sám, nebo ne. Na co jste vy zapomněli, to jsem chtěl udělat já, a tím jsem si vlastně zasloužil spíš dík, a ne takový tón, jaký si vůči mně dovolujete vy, Mr Gatesi.“
„Ach tak!“ ucouvl Gates. „Stopy jste tedy hledal! To vy tedy umíte?“
„Pravděpodobně
„A já myslel, že jste už hledal nuggety!“
„Tak hloupý nejsem.“
„Co by na tom bylo hloupého?“
„Protože nevím, na které straně a kterým směrem odtud se musí hledat. To ví jenom Santer, pokud tady ovšem zlato opravdu někde je, ale já o tom moc pochybuj u. Je doopravdy divné, že jste na to vy, takoví zkušení zálesáci, už dávno nepřišli!“
Gates zanechal nadřazeného a uštěpačného tónu, protože se ho zmocnila zvědavost.
„Jak to? Nemluvte v hádankách! Co jste tím chtěl říct? Zlato tady přece leželo!“
„To připouštím.“
„A kdo by ho odsud byl odnesl?“
„Vinnetou.“
„Co! Jak jste přišel na ten nápad?“
„Radši bych se měl ptát já, jak je možné, že jste na to nepřišli vy. Podle toho, co o Vinnetouovi vím, tak to byl nejenom nejstatečnější, ale i nejmoudřejší a nejprozíravější Indián, jakého kdy viděly prérie.“
„To nevíte jenom vy, to ví každý,“ zabručel.
„Zkuste tedy jednou trošku přemýšlet! Vinnetou si sem jde s otcem a se sestrou pro zlato. Při tom je někdo přepadne. Jako chytrý člověk si samozřejmě ihned uvědomí, že jeho tajemství je prozrazeno, že se už po jeho zlatě slídí. Musel předpokládat, že se Santer, který mu unikl, později vrátí a bude po skrytých pokladech pátrat. Co byste byl na jeho místě udělal vy, Mr Gatesi? Byl byste snad to zlato tady nechal?“
„I sakra!“ vyhrklo z něho.
„Tak odpovězte přece!“
„No, myšlenka to teda rozhodně je, ale hrozně ubohá, k pláči ubohá!“
„Jestli jste si mysleli, že Vinnetou byl hlupák, tak si tady klidně hledejte nuggety třeba do soudného dne,“ pokračoval jsem, „ale hlavně mi nepředhazujte, že po nich pátrám za vašimi zády! Takovou hloupost o sobě roztrušovat nenechám!“
Byl očividně zmateny.
„Vy tedy myslíte, že se tady nedá nic najít?“
„Dám na to krk.“
„Tak proč jste sem teda s námi jel?“ zaskočil mě otázkou.
Nemohl jsem mu prozradit pravdu, musel jsem se vymluvit:
„Protože mě ta myšlenka, kterou jsem vám právě vyložil, napadla teprv teď.“
„Takže doteďka jste byl zrovna tak hloupý jako my! Musím přiznat, že váš názor má něco do sebe, ale přesto se proti němu dá i ledaco namítnout.“
„Například?“ zkoušel jsem ho.
„Řeknu jenom jedno. Co jestli byl úkryt tak dobrý, že se Vinnetou nemusel o zlato bát? Což jestli bezpečně věděl, že ho bez jeho pomoci nemůže zaručeně nikdo objevit? Není to snad možné?“
„Je!“ přiznal jsem.
„Tak vidíte! A mohl bych namítnout ještě ledaco jiného, ale škoda řečí. Počkáme si, až přijde Mr Santer, a pak uslyšíme, co na to řekne on!“
„Kdy hádáte, že by tady asi tak mohl být?“
„Dnes ještě ne, až zítra.“
„Zítra? To není možné. Já totiž náhodou znám tu Slanou říčku u Červené řeky, kam podle vás Santer jel. I když se bude hodně hnát, může sem dorazit nejdřív pozítří večer. Co budeme do té doby dělat my?“
„Lovit,“ odpověděl. „Potřebujeme maso.“
„Hm! Myslíte, že bych měl s vámi jít na ten lov taky já?“
Zeptal jsem se tak úmyslně. Chtěl jsem, aby odešli a nechali mě tu samotného. Bohužel to nemělo žádaný účinek.
„Radši ne, vy byste nám ještě všechno zkazil, nepotřebujeme vás,“ odpověděl totiž Gates k mé skryté radosti, ale hned dodal: „Půjdu sám s Clayem, my už něco střelíme. Vy můžete zůstat se Summerem tady.“
Gates a Clay si vzali pušky a opravdu hned odešli. Sledoval snad Gates potají záměr nenechat mě bez dozoru? Možná, ale v tom případě by mě tedy musel pokládat za mazanějšího, než se podle jeho dosavadního chování ke mne zdálo. Ale

už jen z toho, jak mě občas pohrdavým tónem nazýval pastičkářem, bylo vidět, jak je nezkušený když vůbec nepomyslel, že právě traper to nemůže nikdy nikam přivést, jestliže kromě kladení pastí neovládá také dobře střelbu, není li prostě kovaným zálesákem.
Gates běhal celé odpoledne s Clayem po lese a výsledek všeho byl, že se jim poštěstilo k večeru přinést ubohého králička, ze kterého se měly najíst čtyři osoby. Druhý den ráno odešel pro změnu se Summerem a cely jejich úlovek byl párek divokých holubů tak starých, že se nedali skoro ani užvýkat.
„Máme smůlu, obrovskou smůlu," huboval. „Po zvěři není nikde ani památky! Nevím, čím to je. Prostě smůla!"
Když tak a podobně ještě chvíli žehral, zasmál jsem se:
„Kdybychom mohli všechnu tu vaši smůlu upéct a strávit, to bych si nechal líbit! Nic ve zlém, ale tihle holubi jistě pamatovali ještě praotce Noema. Ukrutná škoda, že museli umřít tak mladí!"
„Chcete si ze mě dělat legraci, sir" zavrčel Gates.
„Kdepak! Přece si můžete domyslet, že mému žaludku není vůbec do žertování."
„Tak přineste něco lepšího, jestli to umíte!" vyhrklo z něho kousavě.
„Třeba něco šťavnatého k pečení, viďte? Dobře. Já tedy jdu!" Chytl jsem ho za slovo.
„To jsem napjatý, co přitáhnete."
„Ale králíka nebo předpotopního holuba už radši ne, viďte?" zasmál jsem se, vzal obě své pušky a zamířil pryč. Když jsem zacházel mezi první keře, slyšel jsem za sebou posměšný smích a Gatesova slova:
„Koukejte, jak si to hrne s tím svým starým kanónem. Počítám, že sestřelí nanejvýš pár zpuchřelých stromů. Ten aby tak něco trefil, to…"
Víc jsem už neslyšel. Kéž by ve mně bývalo víc zvědavosti a kéž jen bych se byl zastavil a poslouchal, když jsem poznal, že mě pomlouvají! Byl bych se dověděl ještě víc a mezi jiným i něco, co by pro mě bývalo bylo svrchovaně důležité. Neměl jsem to však ve zvyku, a proto jsem odešel. Jak jsem poznal později, byli opravdu přesvědčeni, že nic neulovím. Rozhodli se mě zahanbit a ještě jednou zkusit štěstí, aby mi mohli ukázat bohatou kořist a vysmát se mi, až se vrátím s prázdnýma rukama. Proto se hned po mně zvedli a odešli i oni všichni tři! Tak zůstal palouk opuštěny a já bych byl mohl nerušeně kopat. Byl bych si našel Vinnetouovu poslední vůli, přečetl ji, schoval do kapsy, upravil půdu, a pořád bych ještě měl dost času nějakou zvěř ulovit!
Jak jinak by se pak bylo jistě všechno vyvíjelo! Ale zřejmě se tak nemělo stát, osud je osud…
Moji společníci se včera i dnes vypravili na lov cestou, kterou jsme se předtím vydrápali nahoru. V tom směru, tedy na jihu, už jistě vyplašili všechnu zvěř. Proto jsem zamířil na sever, po známém povlovném svahu dolů až na travnatou planinu mezi dvěma horami, přes kterou jsme tenkrát lákali Kajovy do pasti, nalíčené na ně v úzké roklině za skalní rozsedlinou na jejím konci. Do těch pustých míst jistě dlouhá léta nevkročila lidská noha, takže jsem mohl doufat, že mi tam do rány přijde něco vydatnějšího. Bylo však poledne, tedy doba k lovu nejméně příznivá, a tak jsem se musel spokojit s tím, že jsem měl asi po hodině u pasu přivázané aspoň dvě tučné krůty. S tím úlovkem jsem se potom vrátil zase nahoru na naše tábořiště.
Když jsem tam došel, nebyla nikde živá duše. Podivil jsem se. Kde všichni tři vězí? Schovali se někam do křoví a teď tajně pozorují, co nesu? Nebo snad odešli spolu ještě jednou na lov? Jak je vidět, prolétlo mi hlavou i to, co bylo skutečně pravda. Volal jsem je, ale odpověď nepřicházela.
Ach, kéž by byli opravdu pryč! Musel jsem ale být nanejvýš opatrný, a proto jsem ve vší rychlosti prohledal celé okolí palouku, poměrně hodně hluboko do lesa a skal. Tak jsem nabyl jistoty, že opravdu odešli. Ať jsou kde jsou teď tedy bez meškání do práce!
Vytáhl jsem nůž a vyřízl přesně na západní straně náčelníkovy mohyly, těsně u jejího úpatí, čtverec drnu tak čistě, abych ho mohl později vsadit zase přesně zpátky; nikdo nesměl poznat, že se tu něco dělo. Nikde nesměly také zůstat ležet hrudky hlíny. Proto jsem vedle sebe rozprostřel pokrývku a všechnu vybranou zem jsem pečlivě kladl na ni, abych jí potom mohl jámu zase zasypat.
Dělal jsem všechno nanejvýš soustředěně, aby mi práce co nejrychleji ubývala, protože každým okamžikem se mohla ta trojice vrátit. Přitom jsem čas od času naslouchal, neuslyším li jejich kroky nebo hlasy. V rozčilení, které se mě zmocnilo a které jsem nedovedl ovládnout, bylo pochopitelně lehce možné, že moje uši nebyly tak bystré jako jindy.
Jáma se vůčihledně prohlubovala, byla už skoro metr hluboká. Vtom můj nůž narazil na kámen. Odstranil jsem ho a potom také ještě druhy, který ležel pod ním, a mým očím se objevila malá, čtyřhranná a dosud zcela suchá dutina, obložená ze všech stran hladkými kameny. Na dně ležel kus silné, složené kůže poslední vůle mého bratra a nejdražšího přítele Vinnetoua. V příštím okamžiku jsem ji měl v kapse a už jsem pospíchal, abych jámu zase zahrabal.
Tato část práce mi šla už od ruky rychleji. Odsypával jsem hlínu z pokrývky po částech, udusával ji pořádně pěstí, až jsem nakonec mohl nahoru opět vsadit přesně vyříznutý čtverec drnu. Ještě spáru zahladit a bylo hotovo!
Oddychl jsem si. Podařilo se aspoň jsem si to v té chvíli s ulehčením myslel. Naslouchal jsem. Nezaslechl jsem sebeslabší zvuk ani šelest, a měl jsem tedy čas kůži rozbalit. Přiznám se, že se mi třásly ruce a srdce mi hlasitě bušilo. Byl to čtverec jako psaníčko složené z jednoho kusu cípy k sobě. Uvnitř byla podobná složka, ale z jemnější kůže, jejíž přeložené rohy Vinnetou sešil jeleními šlachami. Rozřízl jsem ji a měl jsem v ruce jeho poslední vůli. Bylo to několik listů papíru, hustě popsaných inkoustem.
Mám ji schovat a uchýlit se s ní na klidné místo, nebo si ji mám právo hned na místě přečíst? Tak jsem se ptal v duchu sám sebe nebo Vinnetoua? Ale nač se s ní skrývat? Není pro to přece žádný důvod. I kdyby se moji tři společníci vrátili, nic by se nestalo. Nevědí přece, o co jde. Čtu si prostě dopis nebo cokoli jiného, co už dlouho nosím při sobě. Nemají dokonce ani právo se na to ptát. A i kdyby se zeptali, mohu odpovědět, co mě napadne. Doslova jsem totiž hořel zvědavostí a neměl jsem smysl pro nic jiného než vnořit se do řádků, které mi Vinnetou napsal. Jako v mnoha jiném, byl mu i v psaní učitelem Klekípetra. Jenže Apač měl ovšem málo příležitosti se tomu umění věnovat.

Občas mi napsal nějakou malou poznámku do mého notesu. Znal jsem proto jeho rukopis. Nebylo to písmo ozdobné ani vypsané, ale nejvýš charakteristické, takové, jaký byl sám pisatel: rovné a jasné. A také velice čisté, úhledné. Nemohl jsem odolat. Posadil jsem se a rozložil listy. Ano, bylo to Vinnetouovo písmo, všechna písmenka jedno jako druhé, stejně vysoká i stejně skloněná, ani ne jako psaná, spíš jako s pečlivostí jednotlivě kreslená a vy kroužená! Kde asi tolik těch řádek sepsal a kolik času nad nimi asi strávil? Oči se mi zamžily, dvě slzy sklouzly po tvářích. Rychle jsem si je osušil a četl jsem:
„Můj drahý, jediný bratře!
Ty žiješ, a Vinnetou, který Tě miloval, je mrtev. Ale jeho srdce dlí u Tebe. Držíš ho nyní ve své ruce, protože k Tobě mluví z těchto listů. Přilož si ho na své srdce, ucítíš jeho vřelý tep.
Dovíš se poslední přání svého rudého bratra a dočteš se mnoha slov od něho, která nikdy nezapomeneš. Vím to, protože jsi krev mé krve.
Nejdříve Ti ale sdělím to nejdůležitější. Uvidíš mnoho, přemnoho zlata a uděláš s ním, co Ti nyní moje srdce vzkazuje. Leželo ukryto na Nuggettsilu, ale vrah Santer po něm slídil. Proto ho Vinnetou přenesl na Deklilto, kde jsme také jednou spolu byli.
Prozradím Ti tedy místo, kde ho najdeš! Projedeš indelčečil až nahoru k Tsešošu u vodopádu. Tam sestoupíš z koně a vyšplháš…“
Dočetl jsem až sem, když vtom jsem za sebou zaslechl hlas: „Dobrý den, Mr Shatterhande! Vy se učíte slabikovat?“

13 SANTER!

Ten hlas tak známý, až příliš známý se mi ozval přímo za zády.
Trhl jsem sebou, otočil hlavu a rázem jsem si uvědomil, že jsem právě provedl největší hloupost nebo nedbalost celého svého života. Deset kroků za sebou jsem totiž prve odložil obě krůty a také své pušky. Seděl jsem opřen pravým bokem o mohylu, tedy zády k cestě, která vedla z údolí nahoru. Této neodpustitelné nepozornosti jsem se dopustil jen proto, že jsem v zaníceném zájmu o Vinnetouovu poslední vůli zapomněl na cely svět! Poprvé v životě a využil toho zrovna ten nejhorší člověk! Ve své poloze a skloněn nad čtením jsem nemohl zpozorovat, že se ten, který na mě teď promluvil, za mnou připlížil a dostal se až k mým puškám. Byly teď pro mě nedosažitelné, neboť stál těsně u nich a mířil na mě svou vlastní zbraní. Skokem jsem se vymrštil, protože ten muž nebyl nikdo jiný než Santer!
Bleskurychle mi sjely obě ruce do kampak? Do opasku, aby vytrhly revolvery? Ano, to chtěly udělat, ale opasek byl pryč. Když jsem totiž předtím klečel na zemi a začal vyhrabávat hlínu, opasek mi se všemi předměty, které v něm vězely, překážel a tlačil mě, a v pocitu domnělého bezpečí jsem byl tak neopatrný, že jsem si ho odepnul. Teď ležel kus dál na zemi a u něho taky nůž. Byl jsem tedy v tom okamžiku zcela beze zbraně! Santer viděl ten marný pohyb mých rukou a pohrdavě se zasmál.
„Ani hnout! Jediný krok z místa nebo jediný hmat po zbraních a okamžitě střílím. Myslím to smrtelně vážně!“
Zlověstný svit Santerových upřených, blízko u sebe posazených očí mi přitom říkal, že bych mohl opravdu velmi snadno dostat kouli z té hlavně, černě proti mně zející. Jeho náhlé objevení mě dokonale překvapilo, ale nyní jsem už byl zase úplně Klidný.. Jak jsem byl prve rozechvěly při otevírání závěti, tak jsem byl teď pevný a chladnokrevný. Stál jsem bez hnutí a hleděl mu s ledovým klidem do obličeje.
„Teď jsi konečně můj! Teď tě mám!“ cedil mezi zuby s krvelačnou rozkoší. „Vidíš ten prst na kohoutku? Stačí jeden nepatrný stisk, a máš kouli v lebce, na to se můžeš spolehnout!
Tedy ani hnout, nebo tě pošlu ke všem čertům! S tebou musí být člověk opatrný.. Asi jsi mě nečekal, he?“
„Ještě ne,“ odpověděl jsem klidně.
„Jo, spočítal sis, že můžu přijít až zítra večer. Jenže ses přepočítal.“
Když tohle ten zlosyn věděl, musel už zřejmě mluvit s mými společníky! Kde vůbec jsou? Aha, tamhle za ním vykukují za stromy. Kdybych už beztak nebyl klidný, byla by mě jejich přítomnost uklidnila. Ať totiž byli jací chtěli, vrahové to nebyli, a proto jsem se nemusel obávat, že mě Santer v jejich přítomnosti odpraví, pokud ho nebudu příliš dráždit.
Zůstával jsem tedy stát bez hnutí, zatímco se Santer s výrazem nesmiřitelné nenávisti, ale zároveň vítězoslávy chvástal svou chytrostí:
„Ano, chtěl jsem jet až na Slanou říčku, abych Tanguovi vyřídil, že ten apačský pes konečně zdechl, ale náhodou jsem cestou potkal četu Kajovů, a tak jsem mu to po jednom vzkázal. Proto jsem tady taky dřív, a když jsem se dole srazil s Mr Gatesem, dověděl jsem se, že s sebou přivedl nějakého nového chlapa, nějakého Mr Jonese. Jakmile jsem ale uslyšel, že se ten Jones tahá s dvěma bouchačkami, jednou velkou a druhou malou, hned jsem zastříhal ušima,“ pokračoval Santer, který se zřejmě rád poslouchal. „Dal jsem si tedy toho člověka přesně popsat a hned jsem věděl, na čem jsem. Dělá ze sebe sice blbce a má jenom obyčejnský modrý plátěný oblek, ale přesto to podle mého nemůže být nikdo jiný než ten holomek Old Shatterhand! Tak jsme šli nahoru, já že se někde schovám a dostanu ho, až se bude vracet z lovu, jenže ptáček už byl tady, víme? Nebo spíš krtek! My jsme se na tebe totiž dívali, jak se tady hrabeš v hlíně, jak si tu hezky kliďánko doluješ! No tak ven s tím, co to máš za papír v ruce!“ zařval jako tur.
„Účet od krejčího,“ odpověděl jsem pokojným hlasem.
„Poslouchej, nemysli si, že si ze mě můžeš utahovat! Co je to, honem!“
„Povídám, že účet od krejčího. Pojďte se na něj podívat!“
„Ani mě nenapadne! To bych tě musel mít nejdřív pojištěného. A co tady teď vůbec čmucháš na Nuggettsilu, jak říkal Hořkým horám ten tvůj apačský miláček. Co se tu máš co potloukat?“
„Kopu poklady.“
„Já myslel, že si chceš sázet petržel!“

„Ale nacházím jen účty od krejčího.“
„Však já si je už důkladně prohlédnu! Kam nemůže čert, tam vždycky nastrčí tohohle chlapa! Tentokrát to ale konečně jednou provedl podle mého gusta. Je ti jasné, že je s tebou amen?“
„Nebo s vámi, protože jeden z nás v to musí věřit, to je jisté.“
„Drzé psisko!“ zasyčel. „Tenhle pes doopravdy vrčí, ještě když už chcípá! Ale to bezmocné cenění zubů tě nezachrání. Říkám znovu, že je s tebou konec! Konec amen je po všem slyšíš? A ty zlaté kosti, které jsi tady chtěl vyhrabat, si vezmeme my!“ Oči mu žhnuly zvrácenou radostí, přímo se opájel svými slovy, kterými mě podle svého domnění urážel. Řekl jsem klidně:
„Jsou vám přány, vylámejte si na nich zuby!“
„Jen se neposmívej! Sice jsi prý něco kecal, že z toho všeho zlata tady jako už nic není, ale ten papír, co máš v prackách, nám asi řekne něco jiného!“
„Říkám vám přece, abyste si pro něj šel!“
„Však já ho dostanu, hned uvidíš. Jen nezapomeň, co ti říkám! Jediný sebemenší nedovolený pohyb a sebemenší zaváhání mě poslechnout, a střelím! U jiného bych možná jenom hrozil. Ale ty jsi tak nebezpečný pacholek, že to myslím bezpodmínečně vážně.“
„To vím sám moc dobře, nemusíte mi to připomínat.“
„Aspoň že to víš! Haló, pojďte sem a svažte ho!“
To houkl do strany, kde se za stromy schovávali Gates, Clay a Summer. Ti teď opatrně vylezli a pomalu se šourali ke mně. Gates se pokusil omlouvat, zatímco z kapsy vytahoval řemen.
„To jsme teda koukali, sir, že jste Old Shatterhand!“ vrčel.
„Pročpak jste to tajil? Chtěl jste nás podfouknout, a my vás teďka za to musíme spoutat. Nebraňte se mi! Nic by vám to nepomohlo, protože Mr Santer okamžitě střelí, na to se můžete spolehnout!“
„Žádné zbytečné řečičky!“ křikl Santer. A mně poručil: „Pusť ten papír a nastav mu pracky!“
Byl přesvědčen, že mě má úplně v moci, ale já jsem už věděl, že nedostane on mne, nýbrž já jeho. Šlo jen o to, situaci v pravou chvíli a rázně využít.
„Tak bude to? Dělej, nebo střelím!“ pohrozil mi Santer. „Pusť ten papír!“
Pustil jsem závěť na zem.
„A nastavit ruce!“ poručil dál.
Zdánlivě poslušně jsem nastavil Gatesovi ruce, ale tak, že když je chtěl svázat, musel se na okamžik octnout mezi Santerem a mnou.
„Gatesi, pryč, uhněte stranou! Stojíte mi v ráně!“ rozkřikl se na něj Santer hrubě. „Kdybych střelil…“
Dál se nedostal, protože byl velice málo něžným způsobem přerušen. Místo abych se nechal spoutat, popadl jsem totiž Gatese v pase, zvedl ho a mrštil jím vší silou na Santera. Ten sice chtěl uskočit stranou, ale o zlomek vteřiny se opozdil. Letící Gates ho povalil jako smršť a při pádu vylétla Santerovi puška z ruky. V mžiku jsem mu klečel na prsou. Jediná rána pěstí ho zbavila na chvíli vědomí. Vzápětí jsem střelhbitě vyskočil a zahřměl na Santerovy kumpány:
„Tady máte důkaz, že jsem opravdu Old Shatterhand! Chtěli jste na mě vztáhnout násilnou ruku. Okamžitě odhoďte zbraně, nebo střílím! Na zem s nimi! Taky já mluvím vážně!“
Vytrhl jsem totiž předtím Santerovi z opasku revolver a mířil jím na ty tři „pravé zálesáky“. Překotně můj příkaz vykonali, jejich zbraně žuchly téměř najednou do trávy.
„A posaďte se, tamhle u hrobu náčelníkovy dcery honem, honem!“
Poslechli a sedli si. Třásli se hrůzou a sledovali mě vyděšeným pohledem. Vykázal jsem jim to místo proto, že tam nikde nablízku neležela žádná zbraň.
„A teď hezky klidně seďte!“ pokračoval jsem stále stejně energicky. „Nic se vám nestane, protože jste byli oklamáni. Ale jestli se pokusíte o útěk nebo o odpor, bude vás to okamžitě stát život!“
„Ale to je hrozné, já se nemůžu vzpamatovat!“ naříkal Gates, zatímco si třel všechny údy. „Vždyť já jsem letěl jako kus dřeva! Kdoví co všechno mám v těle polámané!“
„Je to jenom vaše vlastní vina. Dejte si pozor, aby to nedopadlo ještě hůř! Odkud jste měl ten řemen?“
„Od Mr Santera.“
„Máte ještě nějaký?“
„Ano.“
„Dejte to všechno sem!“
Gates jich vytahal z kapes celou hromadu a podal mi je. Svázal jsem rychle Santerovi nohy dohromady a ruce za zády.
„Tak to by bylo,“ zasmál jsem se hrozivě. „Mám snad spoutat taky vás?“
„Prosím vás, ne, sire,“ volal krotce Gates. „Už mi to stačí. Budu tady sedět a ani se nehnu, jak dlouho budete chtít,“ dodal horlivě.
„To uděláte moc dobře, protože mně není zrovna do špásování, jak vidíte!“
„Ano, jistě a mně ten váš první špás už stačí! A to jsme vás považovali za obyčejného trapera!“
„To nebyl váš největší omyl, protože zdatný lovec do pastí musí umět mnohem víc, než zřejmě vůbec tušíte. Ale jak jste pořídili na svém lovu? Střelili jste něco?“
„Ani myš.“
„Tak se podívejte na ty dvě krůty tamhle. Jestli se budete i slušně chovat, můžete je potom upéct a pochutnáme si na nich spolu. Brzo doufám poznáte, že jste tohohle Santera posuzovali i úplně špatně. Pod sluncem se nenajde horší člověk a větší padouch než on. Však to hned uslyšíte, vidím, že přichází k sobě.“
Santer sebou opravdu pohnul, probral se a otevřel oči. Viděl, že stojím před ním a připínám si opasek. Spatřil také své

druhy, jak sedí beze zbraní a jako tři hromádky neštěstí u Nšočina hrobu, a zděšeně vykřikl:
„Co to je? Já já jsem spoutaný!“
„Ano, jste spoutaný,“ přikývl jsem. „Karta se docela prostým způsobem obrátila. Přece jsem vám to prorokoval. Doufám, že proti tomu nic nemáte.“
„Pse!“ zasyčel vztekle.
„Ticho! Nezhoršujte si svůj osud!“
„Vem tě čert, lotře!“
Potom se podíval pátravě po své trojici a křikl na ně:
„Nevykecali jste něco?“
„Nne,“ ujistil ho Gates a ustrašeně po mně pokukoval.
„To bych vám taky neradil!“
„O co jde? Co neměli vykecat?“ zeptal jsem se Santera, protože jeho slova vzbudila můj zájem.
„Nic!“ uhýbal očima a vztekle si hryzl rty.
„No, no! Tak ven s tím, nebo vám otevřu ústa!“ pohrozil jsem; mu. „Bude to?“
„Něco kvůli tomu zlatu,“ zamumlal s největším odporem.
„Jak to, kvůli zlatu?“
„Kde jsem myslel, že jako je ten úkryt,“ soukal ze sebe neochotně. „Říkal jsem jim o něm a teď jsem se bál, že to vykecali.“
„Je to pravda?“ zeptal jsem se Gatese.
„Ano,“ odpověděl.
„Nemá Santer na mysli opravdu nic jiného?“
„Ne.“
„Mluvte pravdu!“ pohrozil jsem mu. „Upozorňuju vás, že případnou lží nebo lstí neuškodíte mně, ale jen sobě!“
Gates chviličku váhal, střílel očima ze Santera na mě, a potom mě ujistil:
„Můžete mi věřit, sir. Já nelžu! Mr Santer myslel jenom to zlato… ten úkryt.“
„Přesto vám to nevěřím. Vaše poctivost je falešná a z tváře vám prokukují postranní myšlenky. Nic tím ale nedosáhnete. Naposledy vás vyzývám, abyste mi řekl pravdu, Mr Gatesi. Mluvil s vámi Santer o Kajovech, když se s vámi setkal dole v údolí?“
„Ano.“
„Byl sám?“
„Ano.“
„Opravdu se s těmi rudochy cestou setkal?“
„Opravdu.“
„A proto nedojel až do jejich vesnice na Slané říčce?“
„Ano, nedojel tam.“
„Byla to velká četa, co potkal?“
„Šedesát bojovníků.“
„Kdo je vedl?“
„Pida, syn náčelníka Tanguy.“
„Kde jsou teď?“
„Doma ve své vesnici.“
„Tohle je taky skutečně pravda?“
„Je to tak, jak říkám, sir.“
Gates vyrážel své odpovědi hlasitě a horlivě, jako voják.
„Jak tedy chcete, Mr Gatesi. Kdo chce kam, pomozme mu tam. Jestli mě obelháváte, budete toho později trpce litovat. Pokud jde o zlato, byla vaše cesta sem zbytečná. Nic tady nenajdete, protože tady už nic není.“
Zvedl jsem Vinnetouovu poslední vůli, která ležela dosud na zemi, uložil ji pečlivě a opatrně do obou kožených obalů a zastrčil do kapsy.
„Zdá se, že Mr Santer to ví přece jen líp než vy,“ troufl si odporovat Gates.
„Ten neví vůbec nic,“ odbyl jsem ho krátce.
„Víte tedy vy, kde to zlato leží?“ dotíral dál.
„Snad.“
„Tak nám to řekněte!“
„To nesmím.“
„No vida! A je to tady!“ vybuchl Gates zlostně. „Na nás samozřejmě nemyslíte. To jste pěkný dobrosrdečný kamarád!“
„To zlato vám nepatří.“
„Ale mohlo by nám patřit, protože Mr Santer ho chce s námi najít a pak se s námi rozdělit.“
„On? Když je teď mým zajatcem?“
„Co byste mu mohl udělat? Musíte ho přece stejně pustit zase na svobodu.“
„To rozhodně nemusím. Spíš bude on muset zaplatit za svoje činy. Životem.“
Tu se Santer najednou pohrdavě, zpupně rozchechtal. Obrátil jsem se k němu:
„Však ono vám už dlouho nebude tak do smíchu jako teď. Co myslíte, že s vámi asi tak udělám?“
„Nic,“ zašklebil se na mne drze. „Právě že nic!“
„Kdo mi brání, abych vám třeba neprohnal kouli hlavou?“

„Vy sám. Je přece známo, že se Old Shatterhand bojí zabít člověka.“
„Rozhodně nejsem člověk, který jen tak lehce druhého zabije, to je pravda. Vy jste ale zabil a jinak přivedl na smrt tolik lidí, že to jedním svým životem ani zaplatit nemůžete. Ještě před několika týdny bych vás byl dovedl zastřelit docela chladnokrevně, kdybych vás byl někde natrefil. Ale Vinnetou je mrtev a s ním zemřela i jeho pomsta.“
„Nechte si takové naparáděné řečičky! Old Shatterhand se neodváží vraždy. Nemůžete, kdybyste chtěl, to je to!“
Z jeho řečí čišelo opovržení otrlého vraha, který uznává v životě jen hrubou sílu. Nemohl jsem si to vysvětlit jinak než jeho zarytostí neboť jsem v té chvíli nevěděl to, co věděl on. Proto jsem řekl klidně:
„Jste ubohý v tom svém pohrdání slušnými lidskými pohnutkami. Ale člověk vašeho ražení mě nemůže rozzlobit, a tím míň urazit. Řekl jsem sice, že s Vinnetouem je pohřbena i pomsta, ale mezi pomstou a trestem je rozdíl. Každé provinění musí stihnout trest, každý zločin se musí odpykat. Nebudu se na vás tedy mstít, ale trestu ujít nesmíte. Snad víte, že Old Shatterhand nemluví nikdy do větru.“
„Blbost! Říkejte tomu trest nebo pomsta, vyjde to nastejno! Vy se nechcete mstít, ale chcete mě potrestat, pravděpodobně zavraždit. Jenže vražda je vražda, to neodkecáte!“
Ani teď jsem se nenechal přivést z rovnováhy a zůstal jsem věcný.
„Mýlíte se. Mě ani nenapadne, abych vám sáhl na život. Dopravím vás do nejbližší vojenské pevnosti a tam vás předám soudci.“
„Aha, takový je tedy váš záměr?“
„Ovšem.“
„A jak to asi chcete udělat, sir?“
„To je moje věc!“
„Snad taky moje, protože si myslím, že při tom musím být taky já. Ale nejspíš to bude obráceně, totiž tak, že odvezu já vás. A protože nejsem takový šetrný lidumil jako vy, ani mě potom nenapadne, abych se své pomsty vzdal. Ostatně už je tady! Ohlédněte se a uvidíte, jak přichází!“
Poslední slova vyjekl Santer s ďábelskou radostí a jeho jásot nebyl neopodstatněny, neboť ho vzápětí přehlušil ječivý řev; který se naráz rozezněl všemi lesy kolem, a zároveň se zprava i zleva, zepředu i zezadu vyřítilo množství rudých, válečnými barvami Kajovů pomalovaných postav a s mrštností hada a rychlostí blesku mě vzaly do svého středu.
Gates mě tedy přece obelhal. Kajovové neodtáhli do své vesnice, ale Santer je přivedl s sebou na Nuggettsil. Jakmile uslyšeli zprávu o smrti nenáviděného Vinnetoua, ihned se rozhodli tu vítanou událost oslavit u hrobů jeho otce a sestry. To byl nápad ryze indiánský a vyhovoval dokonale i nátuře bídného vraha, kterému navíc kynula nová zvrhlá rozkoš z toho, že se mne, Vinnetouova přítele, zmocní právě tady v Hořkých horách. Dupat po lidských citech a bolesti je jednou z velkých radostí nízkých povah, které samy nejsou žádného vřelého citu schopny.
Přepadení, třebaže přišlo tak náhle a nečekaně, mě nikterak nevyvedlo z rovnováhy. V prvním okamžiku jsem byl rozhodnut se bránit a vytrhl jsem revolvery, ale když jsem kolem sebe uviděl hradbu šedesáti bojovníků, zastrčil jsem zbraně zase zpátky do opasku. Útěk byl nemožný a odpor marný. Mohl mou situaci leda zhoršit. Proto jsem pouze odstrčil těch několik rudochů, kteří mi stáli nejblíž a doráželi na mě rukama, a křikl jsem do jejich řevu co nejhlasitěji:
„Old Shatterhand se kajovským bojovníkům vzdá. Kde je jejich mladý náčelník Pida? Vzdá se, ale jen jemu osobně.“
Trochu to pomohlo. Rudoši se na mě přestali sápat a rozhlíželi se po náčelníkovi, který zůstal stát pod stromy na kraji lesa a útoku přihlížel, ale sám se ho nezúčastnil.
„Dobrovolně!“ posmíval se Santer, kterého jeho pomahači zatím zbavili pout. „Tenhle chlap, který si nafoukaně nechává říkat Old Shatterhand, si ještě dovoluje mluvit o dobrovolnosti! Blázen! On se vzdát musí, jinak ho umlátíme! Tak do něj, mládenci!“
Sám se mě ovšem napadnout neodvažoval a držel se v uctivé vzdálenosti. Kajovové však jeho výzvy poslechli a začali na mě znovu dorážet, ne sice zbraněmi, nýbrž jen rukama, protože mě chtěli dostat živého. Ze všech sil jsem se jim bránil a několik jsem jich srazil; ale nadlouho bych nebyl mohl tak veliké přesile odolat a byli by mě strhli na zem, kdyby nebyl přistoupil Pida s rozkazem:
„Dost! Ruce pryč od Old Shatterhanda! Sám se mi vzdá!“
Rudoši ode mě ucouvli. Santerovi se to nelíbilo a rozčilil se:
„Proč ho máme šetřit? Jen ať se na něj sesype tolik ran, kolik je tady pěstí! Do něj! Rozkazuje vám to!“ zaječel.
„Ty tady chceš rozkazovat? Nevíš snad, kdo je náčelníkem těchto bojovníků?“ zeptal se Pida.
„No ty,“ řekl neochotně Santer.
„A co jsi ty?“
„Přítel Kajovů, jehož slovo doufám něco platí!“
„Přítel? Kdo ti to řekl?“
„Tvůj otec.“
„To není pravda. Tangua, můj otec a náčelník Kajovů, o tobě nikdy nepoužil slova přítel. Ty zůstáváš pořád jen bledou tváří, kterou mezi sebou trpíme.“
Rád bych byl využil krátké chvíle této slovní potyčky k tomu, abych se prudce kruhem probil a uprchl. Bylo by se mi to snad i podařilo, protože rudoši věnovali víc pozornosti Santerovi a Pidovi než mně, ale byl bych tu musel zanechat své pušky, a to jsem nechtěl. Ale vtom již přistoupil Pida a řekl:
„Old Shatterhand bude mým zajatcem. Vydá mi dobrovolně všechno, co má u sebe?“
„Ano,“ odpověděl jsem.
„A nechá se spoutat?“
„Ano.“
„Dej mi tedy zbraně!“

Bylo pro mě tichým zadostiučiněním, že se mnou Pida hovořil tímto způsobem, neboť to bylo znamení, že si mě jako protivníka cení. Podal jsem mu revolvery a nůž. Santer skočil po medvědobijce i henryovce a sevřel je pevně v ruce. Pida to viděl a zeptal se ho:
„Jakým právem si přivlastňuješ ty pušky? Polož je!“
„Ani mě nenapadne! Jsou moje.“
„Byly vlastnictvím Old Shatterhanda, který se mi vzdal. Staly se tedy spolu s ním i vlastnictvím mým!“
„A komu za to vděčíš, žes ho zajal? Jenom mně! Já ho měl v moci už předtím. Patří mně, jenom mně, a s ním i všechen jeho majetek. Nevzdám se ani jeho, ani té proslavené henryovky,“ křičel vztekle.
Tu zvedl Pida hrozivě ruku a poručil ještě jednou:
„Okamžitě je zase polož!“
„Ne!“ vykřikl Santer jako umíněny kluk a přitiskl si pušky na prsa.
„Vemte mu je!“ rozkázal mladý náčelník svým bojovníkům.
„Tak vy na mě chcete jít násilím!“ vybuchl Santer, nahrbil se a zaujal postoj člověka, který se chce bránit.
„Vemte mu je!“ opakoval Pida.
Když Santer viděl, kolik rukou se proti němu vztahuje, odhodil zbraně polekaně na zem, uskočil a křikl:
„Tady jsou! Tady je máš, ale nemysli si, že navždycky! Budu si u Tanguy stěžovat.“
„To můžeš,“ odpověděl Pida pohrdavě.
Bojovníci mu přinesli obě pušky a potom jsem musel nastavit ruce, aby mi je mohli svázat. Zatímco mi je poutali, přiblížil se Santer a cedil mezi zuby:
„Ty .pušky teda nechci, ale všecko ostatní, co má v kapsách, patří mně, obzvlášť tadyhle v té…“
Přitom natáhl ruku ke kapse, do které jsem schoval Vinnetouovu poslední vůli, a chtěl do ní zajet.
„Pryč!“ zahřměl jsem na něj.
Santer se mého hrozivého tónu lekl a uskočil, jako když ho píchne, ale rychle se zase ovládl a zacenil se na mě:
„Podívejme! Klouček se nějak cítí! Je zajaty a ví, že to má spočítáno, přece ještě ukazuje zuby jako hafan na řetěze! Ale to ti bude málo platné. Chci vědět, co jsi to tady předtím vyhrabal a četl.“
„Tak si pro to pojďte, zkuste to!“
„Taky že to udělám. Docela chápu, že se z toho pomineš vzteky, když se ten poklad dostane do mých rukou, ale na to si už budeš muset zvyknout.“
Přistoupil opět blíž a hrnul se mi oběma rukama po kapsách. Ale nebyl jsem ještě docela spoutaný, řemen mi zatím uvázali pevně teprve kolem jednoho zápěstí a právě se ho chystali omotat ještě kolem druhého. Rychlým a silným škubnutím jsem si ruce uvolnil, levičkou jsem popadl Santera za kabát na prsou a pravou pěstí jsem mu zasadil ránu do spánku. Zhroutil se a zůstal ležet nehybně jako špalek.
„Uf, uf, uf!“ volali rudoši kolem dokola v uctivém úžasu.
„A teď mě zase spoutejte!“ vyzval jsem indiány a nastavil jsem jim ruce.
„Old Shatterhand nosí své jméno právem,“ řekl uznale Pida. „Co od tebe chce tenhle Santer?“
„Mluvící papír,“ odpověděl jsem. Nesměl jsem mu říci, co to vlastně je.
„Santer mluvil o nějakém pokladu!“
„Chm! Vždyť vůbec neví, co na tom papíru stojí. Ostatně čí jsem zajatec, tvůj, nebo jeho?“
„Můj,“ řekl Pida hrdě.
„Proč tedy dovoluješ, aby se na mě Santer vrhal a zlodějsky se mi dobýval do kapes?“
„Rudí bojovníci stojí pouze o tvoje zbraně. Ostatní věci nemohou potřebovat.“
„A je to snad důvod dát je tomu člověku? Je Pidův zajatec tak bez ochrany, že mu může každý lump brakovat kapsy? Vzdal jsem se tobě, a tím jsem tě uctil jako bojovníka a náčelníka. Měl by sis proto uvědomit, že jsem muž, kterému tenhle Santer nestojí za víc než za kopanec.“
Indián ctí odvahu a hrdost i u svého nejhoršího nepřítele. Rudoši věděli, že nejsem zbabělec, a s Pidou jsem tenkrát, když jsem ho unesl z jeho vesnice, abych zachránil Sama Hawkense, jednal šetrně. Na tom jsem stavěl a ihned se také ukázalo, že jsem se v Pidovi nemýlil. Jeho pohled po mně sklouzl rozhodně ne nepřátelsky.
„Old Shatterhand je nejstatečnější ze všech bílých lovců a jeho řeč je vždy otevřená a pravdivá. Ale ten, kterého jsi srazil, má dva jazyky, a každý z nich mluví něco jiného. Má taky dvě tváře, které vypadají hned tak, hned jinak, jak se právě hodí. Nedovolím mu, aby ti sahal do kapes.“
„Děkuju ti. Jsi hoden být náčelníkem a budeš jednou patřit k nejslavnějším synům Kajovů. Ušlechtilý bojovník nepřítele zabíjí, ale nikdy ho neponižuje.“
Viděl jsem, jakou hrdostí ho ta slova naplnila. Napřímil se, a když mi odpověděl, znělo to bezmála lítostivě:
„Ano, svého nepřítele jen zabíjí. Old Shatterhand bude také muset zemřít, a nejen zemřít, ale i vytrpět kruté mučení.“
„Mučte si mě a zabíjejte si mě, neuslyšíte z mých úst ani hlásek nářku! Ale toho chlapa mi nepouštějte na oči. Hnusí se mi.“
Když mi spoutali ruce, musel jsem si lehnout a potom mi začali řemenem svazovat i nohy. Mezitím se Santer probral ze svého omráčení. Zvedl se ze země, přiskočil ke mně, kopl mě do boku, plivl po mně a rozkřikl se:
„Opovážil ses mě uhodit, pse. To si odpykáš! Zaškrtím tě!“
Sehnul se nade mnou a už se mi oběma rukama hnal po hrdle.
„Stůj, nedotýkej se ho!“ okřikl ho Pida. „Zakazuju ti to!“
„Ty mi nemáš co zakazovat! Tenhle ničema je můj smrtelný nepřítel a opovážil se mě uhodit. Za to teď pozná, jak…“
Santer nemohl větu dokončit, protože vtom jsem bleskurychle přitáhl kolena k tělu a v okamžiku, kdy se na mě zaslepeny a nic netušící zuřivec vrhal, jsem ho skrčenýma nohama odkopl tak prudce, že jsem ho odhodil daleko od

sebe. Zamotal se, přepadl dozadu, žuchl na zem a zůstal ležet na zádech. Chtěl hned zase vyskočit a znovu se na mě vrhnout, ale bolest ve všech údech mu v tom zabránila. Zvedl se proto jen pomalu a s hekáním, ale stále se ještě nevzdával myšlenky na okamžitou pomstu. Vytrhl revolver, namířil ho na mě a rozkřikl se:
„Uhodila tvoje poslední hodina, lotře! Táhni do pekel, kam patříš!“
Rudoch, který stál vedle něho, mu ale strhl ruku přesně v okamžiku, kdy třeskla rána, a koule šla vedle.
„Co se staráš?“ obořil se Santer na Indiána. „Já si můžu dělat, co chci, a tenhle holomek, který na mě dneska dvakrát vztáhl pěst a potom mě odkopl, musí chcípnout!“
„Omyl, ty si nesmíš dělat, co chceš!“ prohlásil Pida, přistoupil k Santerovi a varovně mu položil ruku na rameno. „Old Shatterhand patří mně a nikdo jiný se ho nesmí dotknout. Jeho život je mým majetkem a nikdo jiný než já mu ho nesmí vzít.“
„To není pravda! Já taky. Víš vůbec, jak dlouho si už na něj dělám zuby?“ volal Santer vzrušeně. Oči mu lezly z důlků, vlasy měl rozcuchané, tvář zlostí brunátnou a nenávistí strhanou.
„Do toho Pidovi nic není. Prokázal jsi mému otci, velkému náčelníkovi, nějaké služby, a za to strpěl, abys občas pobýval u nás. To je ale taky všechno. Víc si nedovoluj! Říkám ti: Jestli vztáhneš na Old Shatterhanda ruku, zemřeš mou vlastní rukou!“
„Tak co se s ním teda stane?“ ptal se Santer pokrotle.
„O tom se teprve poradíme.“
„O čem se chcete radit? Je přece jasné, co máme udělat!“
„Copak?“
„Zabít ho.“
„To se taky stane.“
„Ale kdy? Přišli jste sem přece proto, abyste tady oslavili smrt
svého největšího nepřítele Vinnetoua! A jak to můžete líp oslavit, než když právě na tomhle místě umučíte Old Shatterhanda, který byl jeho nejlepším přítelem?“
„To nesmíme.“
„Proč ne?“
„Protože ho musíme dopravit do naší vesnice.“
„Prosím tě! A proč?“
„Abychom ho předvedli mému otci Tanguovi. Old Shatterhand mu kdysi roztříštil kolena, a proto patří jemu. Teprv Tangua určí, jakou smrtí zemře.“
„Nesmysl! Nač se s ním tahat až do vaší vesnice! To je hloupost, nebetyčná hloupost, že větší už nemůže ani být!“
„Mlč! Pida, mladý náčelník Kajovů, nedělá žádné hlouposti!“
„A přece je to hloupost! Copak jsi ještě neslyšel, kolikrát už byl tenhle Old Shatterhand zajatý? A pokaždé se mu nějakou lstí podařilo pláchnout! Jestli ho hned nezabijete, ale budete ho s sebou takovou dobu vláčet, tak brzo upláchne i vám!“
V Santerovi zřejmě jako osten vězela vzpomínka na to, jak jsme ho s Vinnetouem tehdy na cestě do Doupěte oklamali a díky jeho chamtivosti mu vyvázli z drápů.
„Neunikne nám. Budeme s ním jednat, jak se s takovým velkým bojovníkem jednat má, ale přitom budeme tak bdělí, že bude vyloučeno, aby utekl,“ namítl Pida.
„Jděte všichni k čertu! Kašlu na vás. Ještě s ním ke všemu jednat jako se slavným mužem! Pfuj! Nechcete mu náhodou taky posadit na krk věnec a na prsa přilepit medaili?“
„Pida neví, co je věnec a medaile, ale ví to, že se k Old Shatterhandovi musíme chovat jinak, než jak bychom se chovali k tobě, kdybys byl naším zajatcem ty.“
„Dobře, dobře. Teď tedy vím, na čem jsem. Jenže já na něj mám taky právo, dokonce velké právo, to si nedám vzít. Chtěl jsem se ho kvůli vám vzdát, jeho život měl patřit vám. Byl bych to udělal rád, protože si vážím velkého Tanguy, ale teď se na to dívám jinak. Patří zrovna tak mně jako vám, a jestli s ním chcete jednat jako se slavným mužem, postarám se aspoň já, abych mu to řádně osladil. Vy mu letíte na to jeho gentlemanství, a nakonec by vám ještě fouknul. Musím se do toho už ve vašem zájmu vložit. Já si na to už dám pozor, aby dostal opravdu to, co si zaslouží. Až ho povezete k vám do vesnice, pojedu s vámi.“
„Pida ti nemůže zakázat, abys jel s námi, ale opakuje svou výstrahu: Jestli vztáhneš na Old Shatterhanda ruku, čeká tě smrt z Pidovy vlastní ruky! A teď se poradíme, co se má stát.“
„O tom se není třeba teprve radit, můžu vám říct rovnou, co s ním to ti zas opakuju já!“
„Santerův hlas nepotřebujeme, Santer nepatří do rady našich bojovníků.“
S těmi břitkými slovy se Pida otočil a vyhledal nejstarší ze svých bojovníků. S těmi pak zasedl stranou k poradě. Ostatní se sesedli kolem mě, pokukovali po mně a šeptali si spolu tak tiše, že jsem nerozuměl jediné slovo. Očividně je ale velice těšilo a byli právě tak pyšní na to, že zajali Old Shatterhanda. Mne umučit byla pro ně velká čest a sláva, kterou jim ostatní kmeny budou určitě závidět.
Dělal jsem, jako bych si jich vůbec nevšímal, ale tajně jsem zkoumal, co je psáno v každém jednotlivém obličeji. Snažil jsem se nedívat se, a přece vidět což bylo umění, které jsem vždycky obdivoval u Vinnetoua. V žádné tváři kolem sebe jsem rozhodně neshledal zavilé, nesmiřitelné nepřátelství. Tenkrát v pueblu Apačů, když jsem ještě neměl svou nynější zálesáckou pověst a tak těžce jsem zranil, ba zmrzačil jejich proradného náčelníka, by mě byli vzteky rozsápali. Od té doby však přešly roky a někdejší zuřivá zloba polevila. Stal se ze mě slavný zálesák, známy také svou spravedlností a nezaujatostí; častokrát jsem činem prokázal, že rudoch má pro mě právě takovou cenu jako běloch. Stejně neúprosně jako předtím mě dosud nenáviděl asi už jen Tangua, ale to byl zcela přirozený následek ochromení, které jsem mu

způsobil. Že si ho vlastně zavinil sám a mohl byt rád, že jsem ušetřil jeho život, to si samozřejmě nepřiznal.
V můj prospěch jistě mluvilo také to, že jsem tenkrát, když jsem Pidu unesl, přes všechno nepřátelství mezi námi vládnoucí jednal s tím jinochem ohleduplně. Pro Kajovy jsem teď jistě byl spíš ten známý a vyhlášený Old Shatterhand než ta bledá tvář, kterou jejich náčelník donutil, aby mu prostřelila kolena. To jsem vyčetl z pohledů, kterými po mně stříleli a které bych mohl nazvat bezmála uctivé. To mě ovšem nesmělo svést k nějakým bláhovým nadějím, pokud šlo o mou současnou situaci. Ať si mě třeba vážili sebevíc, proto jsem od nich ještě nemohl očekávat žádnou milost. V jejich očích jsem propadl nevyhnutelné smrti u mučednického kůlu a již nyní hořeli zvědavostí, jak se bude Old Shatterhand při tom mučení chovat stejně jako bílý divák sleduje v divadle s horečným napětím drama, které spěje ke svému vyvrcholení.
Třebaže jsem si to uvědomoval, neměl jsem ani stín strachu, ba ani starosti o sebe. Vždyť z kolika nebezpečí jsem už v životě šťastně vyvázl! Proto jsem ani teď vůbec neklesal na duchu. Člověk musí doufat až do posledního okamžiku, ale zároveň také zverbovat všechny své schopnosti, soustředit všechen svůj um a všemi silami pracovat k tomu, aby se ta naděje splnila. Kdo to nečiní a jen trpně čeká, jestli se nestane nějaký zázrak nebo náhoda, je ovšem ztracen.
Santer se posadil k mým dřívějším třem společníkům a tiše a naléhavě do nich mluvil. Tušil jsem, jaký je předmět jeho hovoru. I oni jistě už častěji slyšeli o Old Shatterhandovi, věděli, že ten člověk není žádny ničema ani lump, a proto na ně Santerovo chování ke mně jistě nemohlo udělat dobry dojem. K tomu u nich pravděpodobně přistupovaly i nějaké ty výčitky svědomí. Z jeho popudu mě obelhali, zamlčeli mi, že se blíží Indiáni. Měli tedy vlastně vinu na mém zajetí a to jimi přece jen asi hnulo, protože to nebyli ještě docela zkažení lidé. Teď se jim tedy Santer zřejmě namáhal celou událost vylíčit po svém tak, aby si nemuseli nic vyčítat a byli zas stoprocentně na jeho straně.
Porada Kajovů netrvala dlouho. Rudoši, kteří se jí zúčastnili, se zvedli a Pida oznámil svým bojovníkům:
„Bojovníci Kajovů zde nezůstanou. Jakmile se najedí, nastoupí cestu zpátky do své vesnice. Nechť se připraví, zakrátko odtud vyrazíme.“
Já jsem něco takového čekal, ne však Santer. Překvapeně vyskočil, běžel k Pidovi a zklamaně se ozval:
„Vy chcete odejít? Ale bylo přece určeno, že tady zůstaneme několik dní!“
„Často se něco ujedná, co se později změní,“ odpověděl stručně náčelník.
„Chtěli jste oslavovat Vinnetouovu smrt!“
„Taky že ji oslavíme, jenže ne dnes.“
„Kdy tedy?“
„To se dovíme od Tanguy.“
„Ale co vás to napadlo, takhle najednou změnit plány?“
„Pida ti není povinen skládat ze svého konání účty, ale přesto ti to řekne, protože to zároveň s tebou slyší i Old Shatterhand.“
A obrácen víc ke mně než k Santerovi, Pida pokračoval:
„Když jsme se sem jeli radovat nad smrtí Vinnetoua, náčelníka Apačů, netušili jsme, že nám do rukou padne jeho přítel a bratr Old Shatterhand. Ta důležitá událost se ale stala a zdvojnásobuje naši radost. Vinnetou byl náš nepřítel, ale přesto rudý muž. Old Shatterhand je taky náš nepřítel, a navíc i bledá tvář. Jeho smrt vyvolá v našich stanech ještě větší jásot než smrt Vinnetouova a synové a dcery Kajovů budou konec dvou svých nejslavnějších nepřátel oslavovat najednou. Zde stojí jen malá část našich bojovníků a já nejsem dost starý, abych mohl určit, jakou smrtí má Old Shatterhand zemřít. K tomu se musí sejít celý kmen a Tangua, největší a nejstarší náčelník, musí pozvednout svůj hlas a rozhodnout, co se má stát. Proto nezůstaneme zde, ale pospíšíme si, abychom se vrátili co nejdřív domů, protože naši bratři a sestry mají právo ihned slyšet, co se stalo.“
„Ale kde potom chcete Old Shatterhanda umučit? Nejvhodnější místo je přece právě tady, kde jsme!“ namítl Santer.
„To ví Pida taky. Ale copak už je pevně určeno, že má zemřít někde jinde? Nemůžeme se sem snad později zase vrátit?“
„To asi sotva, protože jak znám Tanguu, bude u toho určitě chtít byt taky, a on jezdit nemůže.“
„Tak se sem nechá donést mezi dvěma koňmi,“ odpověděl Pida. „V ostatních věcech ať určí, co chce, ale v každém případě bude Old Shatterhand pohřben zde, já to tak chci.“
„I když bude muset zemřít dole na Slané říčce?“
„I pak.“
„To sem pak chcete tahat jeho mrtvolu?“
„Ano.“
„A kdo ji sem dopraví?“
„Já.“
„To je nepochopitelné! Viděl to svět? Jaký důvod může mít rozumný rudý bojovník, aby si s mršinou nějakého zdechlého bílého psa dával takovou práci!“
„Povím ti to, abys líp porozuměl Pidovi, mladému náčelníkovi Kajovů, než mu zřejmě rozumíš, a aby Old Shatterhand věděl, jak jsem mu vděčný za to, že mi tenkrát nevzal život, ačkoli mě měl v moci, ale jen mě vyměnil za jednu bledou tvář.“
A znovu se obracel víc na mě než na Santera, zatímco pokračoval:
„Old Shatterhand je sice náš nepřítel, ale ušlechtilý bojovník. Dole na Riu Pecos mohl Tanguu zastřelit, ale přesto to neudělal a pouze ho zchromil. A tak jednal vždycky. Všichni rudí muži to vědí a musejí ho za to ctít. Jeho smrt je nevyhnutelná, ale zemře jako velký hrdina a dotvrdí to tím, že mu jediný hlásek nářku nevyloudí z úst muka, jaká dosud nesnášel žádný člověk. A až zemře, nesežerou jeho tělo ryby v řece ani ho neroztrhají vlci a supové na prérii. Statečný náčelník jako on musí spočinout v hrobě, který bude dělat čest nám, kteří jsme nad ním zvítězili. A kde má takový hrob stát? Pida slyšel, že Nšoči, krásná dcera Apačů, kdysi Old Shatterhandovi věnovala srdce. Proto má jeho mrtvola

spočívat vedle ní, aby se jejich duchové mohli ve věčných lovištích sejít. Takový dík přináší Pida protivníkovi, který mu kdysi daroval život. Moji rudí bratři slyšeli má slova. Souhlasí s nimi?“
Rozhlédl se tázavě po kruhu svých bojovníků.
„Howgh, howgh, howgh!“ zaznělo na souhlas ze všech úst.
Opravdu, ten mladý Kajova byl neobyčejný, a vzhledem k poměrům, v jakých žil, a názorům, které ho utvářely, až neuvěřitelně ušlechtilý člověk! To, že o mé mučednické smrti mluvil jako o hotové věci, mě teď neznepokojovalo. Ale že ta smrt měla byt tak strašlivá, tedy pro mě tak čestná a slavná, za to jsem mu i když to zní zvráceně musel byt vděčný. A že mě chtěl pohřbít vedle Inčučuny a Nšoči, to byl z jeho hlediska rys jemnocitu, jaký je u rudocha jevem úplně ojedinělým. Zatímco jeho bojovníci provolávali své souhlasné howgh, Santer se hlasitě rozchechtal a křičel na mě:
„Člověče, to vám musím opravdu blahopřát! Jít do věčných lovišť na veselku s hezkou indiánskou holkou, to se hned tak někomu nepoštěstí. Chtěl bych na ní byt aspoň hostem, když už nemůžu být ten ženich! Nechcete mě pozvat?“
„Pozvání není třeba,“ odpověděl jsem klidně, „protože tam budete o moc dřív než já.“
Vždycky ho nejvíc vydráždil můj klid.
„Ale? Dřív než ty? Tak tys ještě nezahodil flintu do žita? Dobře že to říkáš tak otevřeně. Já si tě už ohlídám, na to se můžeš spolehnout, pacholku drzá!“
Indiáni se zvedli a začali sestupovat do údolí, kde si nechali koně. Mně rozvázali nohy, ale připoutali mě ke dvěma rudochům a musel jsem tak jít mezi nimi. Pida si přehodil přes rameno obě moje pušky. Santer následoval s třemi ostatními bělochy, kteří vedli své koně, protože my jsme je měli nahoře s sebou. Mého černošedého grošáka popadl za uzdu jeden Kajova.
Dole se pak nejdřív znovu tábořilo. Rudoši zapálili několik ohňů a pekli si zvěřinu, kterou si přinesli s sebou. V sedelních kapsách měli také ještě sušené maso. Dostal jsem výtečný a tak velký kus, že jsem ho jen stěží snědl, ale přece jsem ho do sebe nasoukal, protože mi velice záleželo na tom, abych zůstal při síle. Abych mohl jíst, museli mi rozvázat ruce, ale hlídali mě po tu krátkou dobu tak dobře, že mi vůbec nepřišla myšlenka na útěk. Když jsme se najedli, přivázali mě na mého koně a cesta do vesnice Kajovů začala.
Venku na planině jsem v sedle otočil hlavu a na rozloučenou spočinul pohledem ještě jednou na Nuggettsilu. Jestlipak ještě někdy uvidím místo, kde jsme toho s Vinnetouem tolik zažili? A to jako volný člověk!

14 U TANGUY

Cesta od Hořkých hor do vesnice Kajovů je čtenáři známá. Nemusím ji zde znovu popisovat. Také se na ní nepřihodilo nic hodného zaznamenání. Rudoši mě ostře hlídali, a i kdyby byli v bdělosti polevili, stejně by se mi nebyl žádný pokus o útěk zdařil, protože Santer držel slovo a staral se o to, aby se mi k tomu nenaskytla ani sebemenší příležitost. Poctivě se mi také snažil jízdu co nejvíc ztížit, dělal mi všemožné nepříjemnosti, od drobných schválností přes nechutné řeči až po vyslovené projevy krutosti, a pokoušel se mě i rozzlobit. Po té stránce však byla jeho snaha marná, protože všechno po mně sklouzlo jako hrách po stěně a ničím, tím méně těmi ubohými, posměšnými řečmi, kterými mě neustále zahrnoval, se mu nepodařilo přivést mě z rovnováhy. čelil jsem jim neotřesitelným klidem a ani jedinkrát jsem se nesnížil k tomu, abych ho uznal hodná odpovědi. Ostatní jeho pokusy, hraničící s tělesným napadáním, mu zatrhl Pida, který nedovolil, aby mi mé postavení působilo víc utrpení, než bylo nezbytně nutné.
Gatese, Claye a Summera nebrali Indiáni skoro vůbec na vědomí. Museli se držet Santera. Všiml jsem si sice, že by si byli se mnou rádi promluvili, což by jim Pida pravděpodobně nebyl zakázal, ale Santer to stačil vždycky překazit. Ostatně se s nimi už vůbec nenamáhal jednat jako s přáteli a hrát před nimi roli „džentlase jako vyšitého“. Měli mu pomáhat pátrat po zlatě, a byl jsem přesvědčen, že by se jich byl zbavil v okamžiku, kdy by ho byli objevili. V krajním případě by pravděpodobně nebyl couvl ani před trojnásobnou vraždou. Teď se ale situace změnila. Nepochybně, jak mi ostatně sám naznačil, se mu svěřili s mým podezřením, že Vinnetou nuggety odnesl, a papíry, které viděl v mých rukou a jejichž závažnost mu byla jasná, musely být v jeho očích důkazem, že toto moje mínění je odůvodněné. Jestliže však zlato opravdu leží někde jinde, pak je marné hledat ho tady a pak také už nepotřebuje žádné pomocníky. Proto mu teď Gates, Clay i Summer byli přítěží, kterou by byl zřejmě nejraději setřásl. Ale jak? Mohl je jednoduše poslat pryč? Ne. Zatím je musel brát s sebou, ale udělal to jistě jen s úmyslem při první příležitosti se od nich osvobodit.
Je pochopitelné, že Santerovy myšlenky a snahy se od té chvíle upínaly k mým papírům, které pravděpodobně, a ne docela neprávem, pokládal za popis místa, kde je nyní zlato Apačů ukryto. Ve své chamtivosti přímo hořel touhou se jich zmocnit. Kvůli Pidovi se však nemohl odvážit vzít mi je otevřeně. Zbývaly mu tedy dvě cesty, jak se k nim dostat: buďto mi je ukrást ve spánku, nebo počkat, až dojedeme do vesnice Kajovů, a přemluvit Tanguu, aby je přisoudil jemu. Nebylo pro něj celkem těžké jedním z těchto způsobů dosáhnout svého cíle. Měl jsem papíry dosud v kapse. Kam jsem je měl přendat? Na jiné místo svého obleku? Pod košili na prsa? To bych byl musel udělat potají, v okamžiku, kdy budu sám. Jenže i v těch řídkých chvílích jsem byl spoután. A Tanguovi prokázal Santer služby, za které mu měl byt náčelník vděčný. Jak lehké tedy muselo pro Santera být pohnout Tanguu k tomu, aby mi ty pro něj bezcenné listy papíru vzal a dal je jemu!
Až mě z toho rozbolela hlava. O sebe, o svou osobu i život, jsem starost neměl, ale strašně jsem trpěl při pomyšlení, že by někdo dostal do ruky Vinnetouovu závěť! To bylo mnohem horší než přítomná tělesná bolest i než moje vyhlídky pro nejbližší budoucnost.
Vesnice Kajovů ležela dosud na stejném místě jako dříve, tedy při ústí Slané říčky do Severní Červené řeky. Museli jsme Červenou řeku překročit a zvolili jsme k tomu místo, kde byla voda mělká. Když nám potom zbývalo už jen několik hodin jízdy, poslal Pida dva bojovníky napřed, aby ohlásili náš příjezd. Jaký rozruch, jaký jásot asi vzbudila zpráva, že

se četa vrací s Old Shatterhandem jako zajatcem!
Byli jsme dosud na otevřené prérii a ještě dlouho nebyl v dohledu známy les na březích obou toků, když nám už v ústrety cválali jezdci ne v sevřeném houfu, ale jednotlivě nebo v malých skupinkách podle toho, jak byli jejich koně rozdílně rychlí. Byli to Kajovové, z nichž každý se hnal, aby uviděl zajatého Old Shatterhanda jako první.
Žádný nás neopomněl pozdravit hlasitým zvoláním, pronikavým výkřikem, vrhnout na mě krátký pátravý pohled a potom se zařadit dozadu. Nikdo na mě ale nezevloval ani necivěl, což by se v civilizovaném kraji spoutanému zajatci bylo jistě stalo. Indiáni jsou příliš hrdí, než aby na sobě dali znát uspokojení, které cítí, nebo rozčilení, které se jich zmocnilo.
Tak se náš houf každou minutou zvětšoval, aniž nás to nějak obtěžovalo, a když jsme konečně před sebou uviděli les, který tu lemoval Slanou říčku jen úzkým pruhem, provázelo nás už dobrých čtyři sta Indiánů, samí dospělí bojovníci. Od té doby, co jsme tu s Vinnetouem osvobozovali Sama Hawkense, se vesnice zřejmě značně rozrostla.
Stany, které stály pod stromy, zůstaly najednou opuštěny, neboť všechno, co mělo zdravé nohy, vybíhalo ven. Kromě žen a starců chtěla náš příjezd vidět i spousta dětí, dívek a nedospělých chlapců. Ti už nemuseli být tak zdrženliví jako vážní, na slovo skoupí bojovníci a využívali toho tak vydatně, že bych si byl od minuty zacpal uši, kdyby mi to byly moje spoutané ruce dovolily. Křičeli, výskali, řvali, smáli se, vřískali, pištěli, tleskali zkrátka tropili takový povyk, že nikdo nemohl zůstat na pochybách, jakou nebetyčnou radost mají z mého zajetí.
A tu Pida, který jel v čele, zvedl náhle ruku, vodorovně jí před sebou máchl a hluk okamžitě zmlkl. Na jeho další znamení utvořili jezdci kolem mě půlkruh. Pida zůstával vedle mě spolu s dvěma statnými rudochy, kterým přidělil úlohu mých osobních strážců. Také Santer se ke mně protlačil. Mladý náčelník dělal, jako by ho vůbec neviděl.
Potom jsme zamířili k největšímu stanu. Před vchodem napůl seděl, napůl ležel můj starý známý Tangua. Byl nepřiměřeně zestárly a vyzáblý, učiněná kost a kůže, a z jeho kostlivecky propadlých očních důlků mě zasáhl pohled břitký jako dýka, ostrý jako lovecký tesák a nesmiřitelný jako… nu…, právě jako Tangua. Dlouhé vlasy měl zplihlé a silně prošedivělé.
Pida seskočil z koně. Bojovníci následovali jeho příkladu a nastavěli se hustě kolem nás. Kdekdo se tlačil, aby slyšel, jak mě Tangua přijme. Odvázali mě z mého grošáka a uvolnili mi na chvíli také pouta na nohou, abych mohl před náčelníka předstoupit vstoje. Sám jsem byl zvědavy, jakou řečí mě staroch uvítá.
Musel jsem na to ale čekat déle, než jsem si představoval.
Znovu a znovu si mě pomalu prohlížel, přejížděl mě očima od hlavy k patě, nekonečně dlouho jsem na sobě cítil ten nelidsky krutý, chladny pohled, který byl schopen nahnat člověku hrůzu. Potom zavřel oči. Nikdo kolem nepromluvil. Panovalo nejhlubší ticho, rušené jen tu a tam hrábnutím kopyta nebo zafrkáním některého z koní, kteří stáli za námi. Bylo mi to nesmírně trapné a už jsem chtěl mlčení porušit, když vtom Tangua promluvil. Oči stále zavřené, pronesl pomalu a slavnostně:
„Květina doufá v rosu, ale rosa nepřichází. Sklání hlavu a vadne. Je už na zvadnutí, a vtom rosa konečně spadne!“
Na chvíli se odmlčel. Potom začal znovu:
„Bizon hrabe ve sněhu, ale nenachází pod ním jediné stéblo trávy. Řve hlady, aby přivolal jaro, které stále nepřichází. Hubne, jeho hrb mizí, síly mu slábnou a musí už téměř zajít. Vtom ale zavěje teplý vítr a těsně před smrtí vidí ještě jaro.“
Opět nastala přestávka. Vyplnil jsem ji podivnými úvahami.
Jaký zvláštní, nepochopitelný tvor je člověk! V životě jsem mu neublížil, a přesto se mi tenhle Indián posmíval, tupil mě a urážel jako předtím ještě žádný jiný, nenáviděl a pronásledoval mě, štval proti mně, kladl mi léčky, vymýšlel lsti, používal nehorázných lží a všech možných nízkostí prostě tolik usiloval o můj život, a jak jsem mu to oplatil? Shovívavostí vždyť místo abych ho zastřelil, poslal jsem mu kouli jen do nohou, a to ještě pouze z donucení, v souboji, který jsem ne vy provokoval. A když teď přede mnou víc ležel, než seděl, ta troska bojovníka, lidská kůže přetažená přes chrastící kosti, a mluvil dutým hlasem jako ze sna, jako z hrobu, najednou mi ho bylo líto a přál jsem si, abych na něj tenkrát nebyl vůbec vystřelil. Tohle jsem v té chvíli tedy cítil a to si přál, ačkoli jsem věděl, že jsem podle zákona prérie měl tenkrát právo vzít mu život, ačkoli jsem věděl, že to je nelítostný člověk bez srdce, který po pomstě doslova lační a nechává teď oči zavřené jen z přemíry radosti a rozkoše, aby se mohl kochat skutečností, že teď konečně, konečně může svou žízeň po mé krvi ukojit. A já ho litoval! Není člověk někdy opravdu nevyzpytatelný?
Tu promluvil Tangua znovu. Všechno na něm bylo nehybné kromě bledých, bezkrevných rtů.
„Tangua byl taková květina a takový hladový bizon. Prahl a řval po pomstě, ale ona stále nepřicházela. Chřadl a hynul den za dnem, týden za týdnem, měsíc za měsícem, ale pomsta se stále zdráhala přijít. Chřadl již tak, že zbývalo jen maličko, aby zhynul, a tu přece přišla!“
I toto ještě přednášel stejně jako předtím pomalu,slavnostním tónem a s přivřenými víčky, ale nyní náhle otevřel oči doširoka, vyvalil je na mne, vzepjal se, pokud mu to ztuhlé nohy dovolovaly, natáhl vyzáblé paže s daleko roztaženými prsty proti mně, jako by se po mně sápal, a přeskakujícím hlasem křičel:
„Ano, přichází, přichází! Pomsta, moje pomsta! Už se blíží, už je tu! Tangua ji vidí tady, hned před sebou! Ach ty pse jakou jen ti vymyslet smrt?“
Vysíleně se svezl zpátky a zemdleně zavřel oči. Ani teď se nikdo neodvažoval porušit ticho. Mlčel i Pida, jeho syn.
Teprve po delší chvíli zvedl Tangua zase víčka a zeptal se normálním hlasem:
„Jak se vám ta smrdutá ropucha dostala do rukou? Tangua to chce vědět.“
Santer se ihned chopil příležitosti. Nečekal, až co odpoví Pida, jehož záležitostí to vlastně všechno bylo, a horlivě vyhrkl:
„Já to vím nejlíp. Mám ti to povědět?“
„Mluv!“
Santer tedy začal vyprávět a přitom samozřejmě nezapomněl své zásluhy vylíčit v nejskvělejších barvách a patřičně je

vyzdvihnout. Pida byl příliš hrdý, aby něco namítl, a mně mohly byt chvástavé řeči toho chlapa lhostejné. Než skončil, Santer ještě zdůraznil:
„Z toho vidíš, že jen mně máte co děkovat za to, když se teď na té ropuše můžete pomstít. Uznáváš to?“
„Ano,“ přikývl staroch.
„Prokázal bys mi za to jednu laskavost?“ přikrčil se a podlézavě se na náčelníka zašklebil.
„Jestli můžu…“
„Pro tebe to bude maličkost.“
„Tak řekni, co si přeješ!“
„Old Shatterhand má v kapse mluvící papír. Ten chci.“
„On ti ho vzal?“
„Ne.“
„Komu patří?“
Santer se zarazil, ale hned si věděl rady:
„Jemu ne, on ho jen našel. Do Hořkých hor jsem ho vlastně jel hledat já. Jenže on mě bohužel předešel.“
„Je tvůj. Vezmi si ho!“
Santer se až zachvěl rozkoší, že tolik dokázal. Zamířil ke mně. Nepromluvil jsem slovo, také jsem se ani nepohnul, jenom jsem stáhl obočí a hrozivě se mu zadíval do tváře. Dostal strach, stáhl hlavu mezi ramena a váhal na mě vztáhnout ruku.
„Slyšel jste, sir, co náčelník poručil,“ řekl hlasem, který se marně pokoušel znít velitelsky.
Neodpověděl jsem. Proto ještě dodal:
„Mr Shatterhande, uděláte nejlíp, když se nebudete zpěčovat. Podvolte se tedy! Prohledám vám teď kapsy.“
Bídák přistoupil ještě blíž a vztáhl proti mně ruce. Tu jsem mu oběma pěstmi, třebaže byly svázané, prudce nadzvedl bradu takovou silou, že odletěl a přepadl na záda na zem.
„Uf!“ zvolalo několik rudochů obdivně.
Tangua byl ale jiného názoru a vykřikl zlostně:
„Ten pes se brání, i když je spoutaný! Svažte ho tak, aby se nemohl ani hnout, a vemte mu ten mluvící papír z kapsy!“
Tu se konečně poprvé ujal slova jeho syn Pida:
„Můj otec, velký náčelník Kajovů, je moudrý a spravedlivý. On jistě vyslechne hlas svého syna.“
Starochovi, který až dosud mluvil jako nepřítomný, jako v nějakém vytržení, se náhle rozjasnily oči. Pohlédl potěšeně na Pidu, svého nejmilejšího syna, a také jeho hlas zazněl jinak, ne již tak hluše a dutě, když odpověděl:
„Proč říká můj syn ta slova? Je snad to, co ta bledá tvář žádá, proti právu?“
„Ano.“
„Jak to?“
„Old Shatterhanda nepřemohl Santer, ale my. Old Shatterhand upustil od jakékoli obrany a žádného z nás nezranil, nýbrž dobrovolně se vzdal. Vzdal se mně, Pidovi. Čí je to tedy zajatec?“
„Tvůj.“
„Komu tedy patří jeho kůň, jeho zbraně i všechno, co u sebe měl?“
„Tobě.“
„Ano, mně. Zmocnil jsem se velké, cenné kořisti. Jak se tedy může tady Santer dožadovat toho mluvícího papíru?“
„Protože mu patří,“ odpověděl Tangua.
„Může to dokázat?“ namítl Pida.
„Ano. Jel ho do Hořkých hor hledat, řekl to přece. Ale Old Shatterhand ho předešel.“
„Jestli ho jel hledat,“ nedal se Pida, „tak ho musel znát. Musí tedy vědět, co mluvící papír obsahuje. Můj otec nechť rozhodne, jestli mám pravdu, nebo ne!“
„Máš pravdu.“
„Ať nám tedy Santer teď sdělí, jaká slova ten mluvící papír obsahuje!“
Ta výzva uvedla Santera do nemalých rozpaků. Mohl si ovšem domyslet, že se obsah mých listů vztahuje ke zlatu původně na Nuggettsilu ukrytému, ale kdyby to tvrdil a potom by se ukázalo něco jiného, jeho lež by byla prozrazena. A kdyby to vskutku byla pravda, směl by to říct nahlas? Při jeho povaze mu přece muselo záležet na tom, aby to tajemství zůstalo pouze jemu jedinému, až bude se mnou nadobro konec. Proto se zkusil nejdřív nějak vymluvit:
„To, co mluvící papír obsahuje, není důležité pro nikoho jiného než pro mne. A že mi patří, to jsem dokázal tím, že jsem kvůli němu jel do Hořkých hor sám. Je jenom náhoda, že ho Old Shatterhand našel přede mnou.“
„To byla rozumná slova,“ prohlásil Tangua. „Mluvící papír dostane Santer.“
Teď nadešla chvíle, abych konečně promluvil i já, protože jsem z Pidova obličeje vyčetl, že už nehodlá ve svém odporu pokračovat.
„Ano, slova to byla rozumná, ale ne pravdivá,“ poznamenal jsem. „Santer nepřijel do Hořkých hor kvůli tomu papíru.“
Staroch se při zvuku mého hlasu schoulil jako člověk, který se náhle něčeho ulekl. Jízlivě na mě zasyčel:
„Ten smrdutý pes začíná štěkat, jenže nic mu to nepomůže!“
„Pida, statečný mladý náčelník Kajovů, předtím řekl, že Tangua je spravedlivý a moudrý,“ pokračoval jsem klidně. „Jestli to je pravda, pak nebude soudit jednostranně a vyslechne i protivníka.“
„Je to pravda,“ přikývl Tangua.
„Pak mi tedy řekni, jestli věříš, že bys ode mě mohl slyšet nějakou lež?“
„Ne. Old Shatterhand je nejnebezpečnější ze všech bledých tváří a můj nejhorší nepřítel, ale nikdy nemluvil dvěma jazyky.“
„Potom ti tedy prohlašuju, že nikdo jiný než já nemohl vědět, kde ten papír leží a co obsahuje. Santer o něm neměl ani

tušení, a proto ho taky nemohl jít do Hořkých hor hledat. První jsem ho měl v ruce já, a teprve potom přišel do hor Santer, ale z jiných důvodů. Papír v mé ruce zahlédl náhodou. Doufám, že mi věříš."
„Tangua předpokládá, že Old Shatterhand nelže. Ale Santer tvrdí taky, že mluvil pravdu. Jak má potom Tangua rozhodnout, když chce být spravedlivý?"
„Je dobře, když se spravedlivost snoubí s rozumem. Santer byl často v Hořkých horách. Hledal tam zlato, ale žádné nenašel. Tangua to ví dobře, protože mu dovolil tam hledat. Taky tentokrát tam přijel Santer jenom a výhradně kvůli zlatu a kvůli žádnému papíru."
„To je lež!" vyjel na mě Santer, ale do očí se mi nepodíval. „Je to pravda," trval jsem na svém. „Nechť se Tangua zeptá ostatních tří bledých tváří. Santer si je tam přivedl, aby mu pomohly hledat nuggety."
Staroch zavolal Santerovy kumpány, zeptal se jich, a Gates, Clay i Summer museli přiznat, že je pravda, co jsem říkal. A tu se Santer ještě jednou pokusil obhájit svou lež a hněvivě vybuchl: „A přece jsem tam jel kvůli tomu papíru! Samozřejmě jsem přitom chtěl taky ještě hledat nuggety, co bych zapíral, já nelžu! Vzal jsem si s sebou tyhle tři muže, aby mi pomáhali. O papíru jsem jim samozřejmě nic neřekl, protože o něm nesměl vědět nikdo jiný, jen já."
To přivedlo starého náčelníka opět z rovnováhy. „Tady má teď pravdu každý!" vykřikl mrzutě. „Co má tedy Tangua dělat?"
„Používat rozum," odpověděl jsem. „Ať mi Santer odpoví na několik otázek. Je to jenom jeden list papíru, nebo je jich víc?"
„Víc," odpověděl. Pravděpodobně to viděl, když jsem seděl u hrobu a četl si.
„Kolik? Dva tři čtyři pět?" Mlčel. Kdyby neuhádl, chybná odpověď by ho usvědčila. „Vidíš? Mlčí!" řekl jsem. „Neví to!" Santer se vzpamatoval:
„Já ty listy nepočítal. Záleží na tom snad někomu? Mně aspoň ne."
Obrátil jsem se k Tanguovi:
„Když jsou ty papíry pro něj tak nesmírně důležité, musí přece vědět přesně, kolik je to listů. A i kdyby to byl Santer předtím věděl a později zapomněl, tedy nám bude určitě schopen říct aspoň to, jestli jsou psány inkoustem nebo tužkou. Ale mám dojem, že i tentokrát bude zase mlčet."
Poslední větu jsem zúmyslně vyslovil silně posměšným tónem, abych ho vyprovokoval k ukvapené odpovědi. Předpokládal jsem, že to neuhádne správně, protože kdo by se po prériích tahal s kalamářem? Inkoust se tady našel leda ještě tak u vojáků v pevnostech, kdežto o tužku na Divokém západě se dalo zavadit přece jen mnohem snadněji. Počítal jsem správně, neboť na mou posměšnou poznámku ihned odpověděl neuváženým tvrzením:
„To se rozumí, že to vím, protože něco takového se nezapomíná. Všechno je psáno tužkou!"
„Není to snad omyl?" zeptal jsem se pro jistotu ještě jednou.
„Není. Je to tužka, a ne inkoust!"
„Dobře! Viděl už některý z bojovníků Kajovů mluvící papíry bledých tváří tak, aby dovedl rozeznat inkoust od tužky?" Několik z nich si troufalo ten rozdíl poznat. Ostatně tu stáli také běloši Gates, Clay a Summer, kteří byli gramotní. Proto jsem požádal Pidu:
„Prosím mladého náčelníka Kajovů, aby mi vytáhl papíry z kapsy a dal je prohlédnout. Bledým tvářím ale jen zdálky, aby je nemohly číst. Santerovi ovšem vůbec ne."
Pida mi vyhověl přesně tak, jak jsem ho žádal, a Gates, Clay i Summer prohlásili, že jsou psány inkoustem. Tangua a Pida se k jejich názoru připojili, ačkoli spíš hádali, valných zkušeností neměli.
„Vy pitomci!" obořil se Santer vztekle na své kumpány. „Že jsem se s vámi vůbec kdy zahazoval! Hlavy skopové, ani nepoznáte, co je inkoust a co tužka!"
„No, tak hloupí, jak říkáte, snad přece jen nejsme," ohradil se Gates. „Je to inkoust, a inkoust to zůstane."
Pida schoval složené papíry opět do obou kožených obálek a otočil se k otci:
„Old Shatterhand svého protivníka usvědčil. Můj otec teď bude vědět, jestli Santer má na ty papíry právo."
„Bledá tvář Santer nemluvil pravdu. Papíry nebyly jeho, patřily Old Shatterhandovi," rozhodl staroch. „A protože Old Shatterhand je zajatcem Pidovým, patří i papíry Pidovi!"
„Jsou jistě velmi důležité, když se o ně dvě bledé tváře tak přou," řekl Pida, „a proto je bedlivě ohlídám se svou medicínou."
A zastrčil je do svého medicinového váčku.
To mi bylo na jedné straně nepříjemné, na druhé straně zase docela vhod. Nepříjemné proto, že by ty papíry byly samozřejmě nejlépe schovány u mne. Jak bych se k nim teď mohl dostat, kdyby se mi třeba podařilo uprchnout? Vhod mi to bylo zase proto, že nebezpečí ze strany Santera stále trvalo. Kdybych si je byl směl ponechat u sebe, byl by mi je jistě nějakým způsobem vzal, když už ne ve spánku, tedy násilím. Jako spoutaný člověk bych se pravděpodobně nebyl mohl ubránit. Tak bylo snad přece jen lepší, že prozatím skončily ty papíry u mladého náčelníka, na kterého si Santer jistě netroufne. Buď jak buď, přistoupil teď k Pidovi, mávl rukou a řekl lhostejným tónem, jako by mu už na těch poznámkách nezáleželo:
„Dobře, nech si ty mluvící papíry! Budou ti stejně houby platné, když neumíš číst. Byl bych je sice rád měl, protože pro mě mají určitý význam, ale můžu se na ně taky vykašlat, protože jejich obsah stejně znám. Odchod, meššúrs] Nemáme tady už co dělat, a podíváme se radši po nějakém přístřeší."
Pochopil jsem, že už zase osnuje nějakou lest. Ten jeho lhostejný tón a náhlý nezájem byl hodně strojeny a tím pro mě i podezřelý.
Santer se se svými třemi pomahači bez pozdravu vzdálil a nikdo nepokládal za nutné je zdržovat. Věc s papíry byla v očích rudochů vyřízena, a proto jsem očekával, že teď se bude jednat o mé osobě. Tak se také stalo, ale napřed se Tangua zeptal svého syna:

„Old Shatterhand měl mluvící papíry ještě u sebe. To jste mu nevyprázdnili kapsy?“
„Ne,“ odpověděl Pida. „Old Shatterhand je velký bojovník. Propadl sice smrti, ale nebudeme jeho jméno a statečnost poskvrňovat tím, že bychom mu sahali do kapes. Máme jeho zbraně, to stačí. Všechno ostatní mi přece stejně zanechá, až zemře.“
Čekal jsem, že staroch s tím nebude srozuměn, ale mýlil jsem se. Tangua se zřejmě na stará kolena a před svým synem snažil být velkorysý a umírněny. Podíval se na Pidu pyšným, spokojeným, ba téměř láskyplným pohledem a řekl:
„Pida je ještě mladý náčelník, ale ušlechtilý bojovník Kajovů. Šetří i své nejhorší nepřátele! Zabíjí je sice, ale nepomlouvá je ani nezneucťuje. Jeho jméno bude jednou ještě známější a slavnější než jméno toho apačského psa Vinnetoua. Proto mu dovolím, aby Old Shatterhandovo srdce proklál nožem, až zajatci po všech mukách bude z těla prchat život. Pidovi nechť přísluší sláva, že nejnebezpečnější a nejslavnější bledá tvář zemřela jeho rukou. Teď ale svolejme poradu starších! Rozhodneme, kdy a jak má tenhle kousavý bílý pes vydat svůj život. Nechť ho zatím přivážou ke stromu smrti!“
Hned jsem se dověděl, co je to za strom. Dovedli mě ke statné borovici. Kolem dokola byly do země zatlučeny čtyři čtveřice kůlů jejichž účel jsem měl poznat až večer. Ta krásná, ztepilá sosna si vysloužila název strom smrti, protože k ní přivazovali zajatce zasvěcené smrti umučením. Na nejspodnější větvi skutečně visely připraveny potřebné řemeny. Přivázali mě ke stromu stejným způsobem jako kdysi Vinnetoua a jeho otce, když tenkrát upadli nám a Kajovům do rukou. Dva ozbrojení bojovníci se posadili vlevo a vpravo přede mnou jako stráž. Mezitím se čelem proti stanu náčelníka Tanguy v půlkruhu sesedali nejstarší bojovníci, aby se poradili o mém osudu, nebo lépe, poněvadž o tom už bylo vlastně rozhodnuto, o způsobu jeho provedení. Než porada začala, přišel ke mně ještě Pida a prohlížel moje pouta. Řemeny byly až nelidsky pevně přitaženy. Trochu je povolil a řekl strážcům:
„Musíte Old Shatterhanda bedlivě hlídat, ale nesmíte ho trýznit. Je to velký náčelník bledých tváří a nikdy nezpůsobil žádnému rudému bojovníkovi zbytečnou bolest.“
Potom zase odešel a přidal se k poradě před Tanguovým stanem.
Stál jsem vzpřímeně u stromu, přivázaný zády k jeho kmeni, a viděl jsem zástup žen, dívek a dětí, které si mě přicházely prohlédnout. Muži se toho zdržovali. Ba i chlapci, s výjimkou těch nejmenších, byli již příliš hrdí, než aby mě obtěžovali svou zvědavostí. Ani v jediné tváři jsem však nečetl nenávist, nýbrž pouze úctu promíšenou účastí. Chtěly vidět bílého lovce, o kterém toho už tolik slyšely a jehož smrt jim měla poskytnout divadlo tak hrozné a rozčilující, jaké snad ještě v životě neviděly.
Mezi nimi vzbudila mou pozornost mladá Indiánka, která podle všeho zdání nebyla ještě squaw. Když si všimla, že se na ni dívám, oddělila se od ostatních a držela se stranou. Potom po mně pokukovala už jen kradmo, jako by se styděla, že předtím stála v tom zevlujícím zástupu. Nebyla sice zrovna krásná, ale přesto rozhodně ne ošklivá. Její měkké rysy obličeje měly určitý půvab, který jim dodával mírný, vážný a přímý pohled velkých očí. Ty oči mi připomínaly Nšoči, a tím i Vinnetoua, i když dívka jinak nebyla mladé Apačce vůbec podobná. Z nějakého okamžitého popudu jsem na ni přívětivě kývl hlavou. Zarděla se až ke kořínkům vlasů, otočila se a odcházela. Po chvilce ale na vteřinku zaváhala a ještě jednou se po mně ohlédla. Potom zmizela ve vchodu jednoho z větších a lepších stanů.
„Kdo byla ta mladá dcera Kajovů, která stála tamhle opodál a teď odešla?“ zeptal jsem se svých strážců.
Strážci neměli zakázáno se mnou mluvit, a jeden mi tedy odpověděl:
„To byla Kakhooto, Tmavý vlas. Její otec je Sushomaša, Jedno péro, který si už jako chlapec dobyl vyznamenání, že směl nosit na hlavě jedno péro. Líbí se ti?“
„Ano, zdá se hodná,“ odpověděl jsem, i když mi taková otázka v mé situaci a od rudocha připadala dost zvláštní.
„Squaw našeho mladého náčelníka je její sestra,“ doplnil Kajova.
„Pida už má squau?“
„Ano. A jejího otce můžeš vidět taky. Sedí tamhle v radě. Je to ten, co má to jedno velké péro ve vlasech, Sushomaša.“
Tím naše krátká rozmluva skončila. Netušil jsem, že bude mít následky, jaké jsem vůbec nečekal.
Porada trvala kupodivu dlouho, dobře přes dvě hodiny. Potom mě předvedli před radu, abych se dověděl svůj ortel. Nejdřív jsem musel vyslechnout rozvláčné řeči o zločinech bělochů vůbec a potom zejména o proviněních Svých.. Tangua přednesl sáhodlouhé, pochopitelně úplně překroucené vylíčení všech našich minulých styků, které skončily zchromením jeho nohou. Samozřejmě přišel na řadu i můj velký hřích jak jsem si tenkrát dovolil osvobodit Sama Hawkense a unést Pidu. Zkrátka, seznam mých hrůzostrašných provinění byl takový, že myšlenka na milost nebo šetrnost nemohla nikoho ani napadnout. Ještě delší ale byl seznam všech muk, která na mě čekají. Nemyslím, že by se mezi všemi bělochy, které kdy Indiáni umučili, našel jediný, který zemřel smrtí tak strašlivou a pomalou, na jakou jsem měl vyhlídky já. Mohl jsem byt na tu bohatou paletu muk pyšný, neboť to bylo nejspolehlivější měřítko, jaké vážnosti a úctě jsem se u těch roztomilých lidiček těšil. Jedinou úlevou snad bylo, že mi milostivě povolili odklad, což mělo důvod v okolnosti, že jistá část kmene nebyla ještě z lovu doma. Aby ani jeden Kajova nepřišel o skvostný požitek z podívané na Old Shatterhandovo umírání, muselo se vyčkat jejich návratu.
Při zdůvodňování i vyhlašování ortelu jsem se choval tak, jak se má chovat muž, který se nebojí smrti, ale přesto jsem řekl, co jsem říci chtěl, ovšem co nejstručněji, a chránil jsem se přitom jakéhokoli výroku, kterým by se rudoši mohli cítit dotčeni.
To bylo něco nového, pravý opak chování v takových případech obvyklého, protože u Indiánů je zvykem, že se odsouzený snaží své trýznitele všemožným způsobem rozzlobit a urážet. Upustil jsem od toho hlavně kvůli Pidovi, který se mnou jednal tak nečekaně slušně, a také kvůli chování všech Kajovů vůbec. Dočkal jsem se u nich přece docela jiného přijetí, než se při jejich povaze, při vlivu zatrpklého a chorobně pomstychtivého Tanguy i při nepřátelském vztahu mezi nimi a Apači dalo očekávat. Toho, že by se ten můj klid a zdrženlivý projev mohl vykládat jako zbabělost, by se jistě musel obávat každý jiný, ne však Old Shatterhand.

Když mě odváděli, aby mě zase uvázali ke stromu smrti, procházel jsem kolem stanu, který patřil Sushomašovi. Ve vchodu stála jeho dcera. Bez jakékoli postranní myšlenky mě najednou napadlo se jí zeptat:
„Moje mladá rudá sestra má jistě taky velkou radost, že vaši bojovníci zajali toho zlého Old Shatterhanda, že?“
Upadla do rozpaků, stejně jako když jsem jí předtím pokývl, a na okamžik zaváhala s odpovědí.
„Old Shatterhand není zly,“ odvětila potom.
„Odkud to víš?“
„To vědí všichni.“
„Tak proč mě chcete usmrtit?“
„Zchromil jsi Tanguu a nejsi už žádná bledá tvář, ale Apač.“
„Jsem bledá tvář, to se přece nedá změnit.“
„Dá. Inčučuna tě tenkrát přijal mezi Apače, a ustanovil tě dokonce jedním jejich náčelníkem. Copak jsi nepil s Vinnetouem krev bratrství?“
„To je pravda, krev bratrství jsme spolu pili, a jeho krev je dosud i mou krví. Ale nikdy jsem žádnému Kajovovi neublížil, ledaže mě k tomu sám donutil. Na to ať Kakhooto nezapomíná!“
„Jakže? Old Shatterhand zná moje jméno?“ uklouzlo jí.
„Zeptal jsem se na tvoje jméno, protože jsem viděl, že jsi dcera velkého a ušlechtilého bojovníka. Kéž ještě zažiješ víc krásných jar, než kolik mně zbývá hodin!“
A odcházel jsem. Moji strážci proti našemu krátkému rozhovoru nic nenamítali. S jiným zajatcem by jistě nebyli jednali tak ohleduplně. Byl to nejspíš nejen vliv Pidova založení a smýšlení, ale jistě také následek toho, že se jeho otec značně změnil. A ta změna neměla původ ve stáří, které zklidňuje vášně nebo oslabuje energii, nýbrž zřejmě spíš v synově smyšlení a povaze. Vypadalo to, že vykonaly svůj vliv i na otce. Ušlechtilý roub dodává starému kmeni novou cenu a lepší šťávy.
Když mě zase přivázali ke stromu, přestaly mě už okukovat i ty poslední zvědavé ženy a děti. Nejspíš byl v tom směru vydán nějaký rozkaz a já jsem tomu byl rád, protože rozhodně není nic příjemného stát uvázaný u stromu jako nějaká vzácná podívaná a nechat na sebe zevlovat i jen ženy a děti.
Později jsem zahlédl, jak Kakhooto vychází ze svého stanu. Nesla plochou hliněnou misku a mířila přímo ke mně.
„Otec mi dovolil, abych ti dala najíst. Přijmeš to?“ zeptala se.
„Rád,“ odpověděl jsem. „Ale nemám volné ruce, jak vidíš. Mám je spoutané.“
„Nemusejí ti je rozvazovat. Posloužím ti.“
V misce bylo pečené bizoní maso, rozkrájené na kousky. Měla v ruce nůž, nabodávala na špičku sousta a podávala mi je opatrně do úst. Old Shatterhand, krmeny mladou Indiánkou jako nějaké dítě! Přes svou rozhodně nezáviděníhodnou situaci bych se tomu byl skoro zasmál. Stydět jsem se ovšem nijak nemusel, protože dívka, která o mě tak pečovala, nebyla žádná upejpavá bílá slečinka, nýbrž Indiánka, u Kajovů na takové případy zvyklá.
Oba strážci vážně přihlíželi. Když jsem snědl poslední sousto, pokládal jeden ze strážců za vhodné odměnit to dobré děvče nějakým hezkým slovem, a řekl proto:
„Old Shatterhandovi se Kakhooto líbí, řekl nám to.“
Dívka se na mě překvapeně podívala. Až jsem se za tu nevhodnou strážcovu poznámku zastyděl. Otočila se k odchodu, ale po několika krocích se vrátila a zeptala se:
„Mluvil ten bojovník teď pravdu?“
„Zeptal se mě, jestli se mi Kakhooto líbí, a já jsem řekl, ano, že se zdá hodná,“ odpověděl jsem po pravdě.
Odešla a já jsem se za ní zamyšleně díval.
K večeru jsem zahlédl, jak se mezi stany loudavě potlouká Gates.
„Smím mluvit s tou bledou tváří tamhle?“ zeptal jsem se svých strážců.
„Smíš,“ zněla odpověď, „ale ne o útěku!“
„O to nemusí mít rudy bojovník žádnou starost,“ ujistil jsem ho. Když jsem zavolal na Gatese, zamířil ke mně pomalu a váhavě jako člověk, který neví, co je dovoleno a co ne.
„Jen pojďte blíž!“ pobízel jsem ho. „Nebo vám snad někdo zakázal se mnou mluvit?“
„Mr Santer to nevidí rád,“ přiznal.
„To se nedivím. Bojí se, že vám o něm naleju čisté víno.“
„Vy ho pořád ještě neznáte, Mr Shatterhande!“
„Já ano, Mr Gatesi, ale vy ne!“
„Je to gentleman.“
„S vaší znalostí lidí je to bledé. Mohl bych vám několika slovy dokázat pravý opak.“
„Nechci nic slyšet. Jste už jednou proti němu prostě nepřátelsky zaujatý.“
„To máte pravdu. Dokonce tak nepřátelsky, že má všechny důvody mít se přede mnou na pozoru.“
„Před vámi? Ale! Nemějte mi to za zlé, sir, když vám řeknu otevřeně, že před vámi se už nemusí mít na pozoru nikdo.“
„Protože tady mám zemřít?“
„Jistě.“
„Co se má stát a co se nakonec doopravdy stane, mezi tím je velký rozdíl. Měl jsem už zemřít mnohokrát, a vidíte jsem pořád ještě naživu. Ale řekněte mi, copak vy opravdu věříte, že Old Shatterhand je takový špatný chlap, jak tvrdí Santer?“
„Já tady věřím buďto všecko, nebo zase nic. Vy dva jste nepřátelé. Kdo má pravdu, jestli on nebo vy, do toho mi nic není.“
„Když se stavíte takovým neutrálem, tak jste mě aspoň neměl klamat a obelhávat tam v těch Hořkých horách, když jste

mi zamlčel, že tam jsou Kajovové. Kdybyste býval poctivý, nestál bych tady teď jako zajatec.“
„Byl jste snad vy upřímnější? Taky jste mě podvedl.“
„A čímpak?“ opáčil jsem otázkou.
„Říkal jste si Jones,“ vysvětlil.
„Tomu říkáte podvod, Mr Gatesi? To, že jsem zamlčel své jméno a dal si jiné, bych já neoznačil ani za uskok, protože to byla nejprostší nutnost. Mluvilo se tehdy o Nuggettsilu a to mi připomnělo Santera. Santer je několikanásobný vrah, podvodník velkého stylu, nejvýš nebezpečný člověk. Usiluje o můj život. Můžete se divit mé obezřetnosti? Směl jsem vám říct, kdo jsem a že mířím do Hořkých hor?“
„Hm!“ zabručel.
„No vidíte. Nezlobte se, Mr Gatesi, ale jestli ještě pořád pochybujete, že pravdu mám já, tak nemá cenu, abychom se bavili.“
„Přes to všecko jste nám měl říct pravdu. Potom bychom vám byli jistě hned uvěřili.“
„Určitě ne! Věříte mi snad teď, když už přece víte, že jsem Old Shatterhand, když znáte důvod, proč jsem musel své jméno zamlčet, a co je hlavní, když jste viděli a poznali, jak tady proti mně postupoval?“
„Mr Santer vám přece nechce vůbec nic udělat,“ bručel.
„Kdo to řekl?“
„No on.“
„Zase vás chce oklamat. Vždyť on se přímo spaluje touhou, aby mě připravil o život.“
„Ne, on nelže,“ odporoval chabě Gates.
„Vidíte, jak i teď po tom všem třeba jen po té lži s jeho znalostí papírů, z níž jste ho sami usvědčili ještě pořád držíte na něj a mně nedůvěřujete. A to všechno jen proto, že se ho bojíte a že pořád doufáte v nějaké zlato od něho. To by tedy bývalo teprve k ničemu, kdybych se vám byl v Hořkých horách projevil! Co jsem si tam dal práce, abych vám třem dokázal, že s vámi hraje nekalou hru! Sám jste to neprokoukl ještě ani teď, kdy by pro vás jako pro bělochy bylo povinností stát při mně, zajatém, kterého chtějí rudoši zavraždit, zvlášť když jste mě do toho dostali vy!“
„Prve řekl Santer, že vás chce zachránit.“
„Jedna lež větší než druhá! Vidím, že je marné vás přesvědčovat. Zatáhl vás do svých osidel a vy zmoudříte, teprv až na to doplatíte.“
„O doplacení nemůže být řeč. Na vás byl možná jiný, protože jste ho s Vinnetouem pronásledoval a usiloval mu o život, s námi to ale myslí poctivě.“
„Vidím, že pořád ještě doufáte v to zlato, o které se s vámi podělí.“
Svěsil hlavu a mlčel. Bylo to jasné.
„Ale v Hořkých horách žádné není, to jsem vám přece už řekl.“
„Tak je jinde.“
„Kdepak?“
„To zatím nevíme, ale Santer to objeví.“
„Jak asi? Řekl vám to?“
„Neřekl.“
„Tak vidíte, že to s vámi nemyslí poctivě!“
„Mr Santer nám přece nemůže nic povědět, když to sám neví!“
„Ale ví, dokonce moc dobře to ví aspoň způsob, jak zjistit cestu na místo, kde ty nuggety teď jsou!“
„Když to říkáte tak určitě, musíte to teda vědět taky sám!“
„Ovšemže to vím.“
„Řekněte mi to!“ vyhrkl dětsky.
„To nejde.“
„Tak vidíte! Nejste k nám poctivy. A to máme držet s vámi?“
„Byl bych k vám upřímný, kdybych se na vás mohl spolehnout. Nemůžete mi nic vyčítat, protože mě svým postojem sami nutíte, abych mlčel. A kde jste tady našli přístřeší?“
„Máme všichni dohromady jeden stan, my tři i Mr Santer.“
„Který to je?“
„Stojí hned vedle toho, který patří Pidovi.“
„To je zvláštní! Kdo vám ho přidělil?“
„Nikdo. Vybral si ho sám Mr Santer. Tangua mu dovolil bydlet, kde bude chtít.“
„A proto si vybral stan zrovna vedle Pidy, který má ještě mnohem menší náladu na nějaké bratříčkování s ním než jeho otec? Hm! Dejte si pozor! Nedá se vyloučit, že Santer najednou zmizí a vás nechá svému osudu. Pak by se vám lehko mohla zhoupnout půda pod nohama. Teď vás tady Kajovové trpí, ale kdyby Santer ufoukl, budou ve vás vidět nepřátele. A tím…“
„Proboha!“ přerušil mě Gates. „Teď mě tady u vás viděl!“
Mezi stany se totiž v tom okamžiku vynořil Santer, a když zahlédl Gatese, zamířil rychle k nám.
„Tolik tomu pánovi důvěřujete, a teď z něj najednou máte ukrutný strach, jak se zdá!“ řekl jsem posměšně.
„Strach ne, on jenom nechce, abychom k vám chodili.“
„Tak ho běžte honem odprosit!“ poradil jsem mu.
„Co tam máte co dělat, Gatesi?“ obořil se na něj Santer už zdálky. „Neříkal jsem vám, že se s tím chlapem nemáte bavit?“
„šel jsem jen náhodou okolo, a on mě oslovil,“ omlouval se hubovaný zkroušeně.
„Nekecejte mi nic o náhodě. A mažte odsud! Půjdete se mnou!“

„Ale Mr Santere, nejsem přece malé dítě, tak…“
„Mlčte a pojďte se mnou! Hybaj!“
Santer popadl Gatese za rameno a hrubě jím smykl před sebe. Co všechno musel těm třem nezkušeným lidem nalhat a naslibovat, že s ním tak drželi a ke všemu si od něho nechali líbit takové zacházení!
Z praktických důvodů mi přidělovali za strážce bojovníky, kteří rozuměli aspoň trochu anglicky. Slyšeli tedy, o čem jsme mluvili, a tu jsem měl novy důkaz, že na mne tito rudoši pohlížejí docela jinak než na Santera, neboť onen strážce, který mi dosud vždycky odpovídal, zatímco druhý mlčel, po odchodu Santera a Gatese poznamenal:
„Jsou to králíci, kteří věří vlkovi. Ale on je sežere, jakmile pocítí hlad. Proč nevěří výstrahám Old Shatterhanda, který to s nimi přece myslí dobře?“
Krátce nato přišel Pida, jednak prohlédnout moje pouta, jednak se přesvědčit, nemám li nějaké stížnosti. Ukázal na čtveřici kůlů, zaražených do země.
„Old Shatterhanda by dlouhé stání unavilo. V noci bude ležet tady mezi těmi kůly. Chtěl by si snad lehnout už teď?“
„Ne, děkuju,“ odmítl jsem. „Ještě to vydržím.“
„Stane se tak tedy až po večeři. Má bílý lovec ještě nějaké přání?“
„Ano, jednu prosbu.“
„Mluv! Rád ji splním, jestli to bude možné.“
„Chtěl bych tě varovat před Santerem.“
„Před Santerem? Co je Santer proti Pidovi, synu náčelníka Tanguy? Odporná havěť!“
„Zcela správně. Ale i na havěť si musí dát člověk pozor, když se vtírá. Slyšel jsem, že má stan vedle tebe.“
„Ano, byl náhodou prázdný.“
„Tak si dej pozor, aby nevlezl do tvého! Zdá se, že to má za lubem.“
„Pida ho vyhodí!“
„To můžeš, když přijde otevřeně. Ale co když se přikrade tajně a ty to nezpozoruješ?“
„Pida by to zpozoroval.“
„I když nebudeš ve stanu?“
„Tak v něm bude moje squaw a vyžene ho ona.“
„Santer usiluje o mluvící papír, který sis vzal k sobě.“
„Nedostane ho.“
„To doufám. Dovolil bys mi, abych se na něj ještě jednou podíval?“
„Už jsi ho přece viděl i četl.“
„Ne do konce.“
„Nechám ti ho tedy dočíst, ale ne teď, protože už bude tma. Zítra ráno, až bude bílý den, ti ho Pida přinese.“
„Děkuju ti. A ještě něco. Santer touží nejen po mluvícím papíru, ale i po mých puškách. Jsou to slavné zbraně a rád by je měl. Kdo je má v této chvíli v rukou?“
„Já.“
„Hlídej je dobře!“
„Pušky jsou výborně uloženy. Santer by je neuviděl, ani kdyby do mého stanu přišel za bílého dne. Zabalil jsem je do dvou pokrývek a uložil pod svoje lůžko, aby nenavlhly. Patří teď mně. Po tobě přejde sláva mít henryovku na Pidu. K tomu mi dopomůže Old Shatterhand!“
„Pokud můžu, tedy milerád.“
„Já jsem si obě pušky prohlížel. S medvědobijkou střílet dovedu, ale s opakovačkou ne. Ukázal bys mi před svou smrtí, jak se nabíjí?“
„S radostí.“
„Děkuju ti. Nemusel bys mi to tajemství prozrazovat. Jenže kdybys mi ho nesvěřil, byla by pro mě taková opakovací puška bezcenná. Ale když to přesto uděláš, postarám se, abys až do počátku mučení dostal všechno, co si tvoje srdce žádá.“
Odcházel a ani netušil, jakou naději ve mně vzbudil.
Učit Pidu střílet z henryovky! Nic lepšího jsem si nemohl ani přát. Vždyť abych mu mohl ukázat, jak se nabíjí, jak se vůbec s opakovačkou zachází, k tomu mi musí rozvázat ruce! A pak jen jediný hmat do jeho opasku po noži a jeden řez přes pouta na nohou, a jsem volný, v ruce se svou vzácnou puškou, a v ní pětadvacet ran! Husarsky kousek by to ovšem byl, navíc úplně sám proti tolika Kajovům! Ale riskoval bych snad víc než život, který mi tady tak jako tak visí na vlásku? Lepší by ovšem bylo, kdyby se mi naskytla nějaká příležitost, jak vyváznout lstí, abych nemusel Indiány ohrožovat zbraní, popřípadě jim i ublížit! Ale snad ještě něco vymyslím. Mám přece ještě nějakou chvíli čas!
Zatímco se mi hlavou honily podobné myšlenky, snesl se večer, před stany vyskakovaly ohně a ženy na nich začínaly připravovat večeři. Jídlo mi přinesla opět Kakhooto. Tentokrát jsme spolu nemluvili. Pouze jsem jí poděkoval, než odešla. Potom vystřídali mé strážce jiní bojovníci a ti ke mně nebyli o nic nevlídnější než předešlí. Když jsem se jich zeptal, kdy si budu muset lehnout, odpověděli, že přijde Pida, aby na to dohlédl.
Dříve než mladý náčelník ale přišel důstojným, pomalým krokem někdo jiný. Byl to Sushomaša, Jedno péro, otec mé pečovatelky. Zastavil se přede mnou, snad dobrou minutu si mě mlčky prohlížel a potom oběma strážcům poručil:
„Moji bratři nechť se vzdálí a nevracejí se, dokud je nezavolám! Chci si s bledou tváří promluvit o samotě.“
Ihned poslechli, ačkoli nebyl v pravém slova smyslu náčelníkem ani jejich přímým nadřízeným. Zjevně se tedy těšil u Kajovů velké vážnosti. Když strážci odešli, posadil se Sushomaša přede mě na zem a opět uplynula delší chvíle, než začal zeširoka:
„Bledé tváře žily kdysi na druhé straně velké vody. Měly tam dost země. A přece přišly sem k nám, aby nám uloupily

naše hory, údolí a prérie.“
Odmlčel se. Tato jeho slova byla podle indiánského zvyku jakýsi úvod, ze kterého se dalo soudit, že se mnou přichází jednat o něčem důležitém. O čem asi? Skoro jsem to tušil. Očekával ode mě odpověď, ale já jsem mlčel. Proto po chvilce pokračoval:
„Rudí mužové je přijali pohostinně, ale bledé tváře jim všechnu snášenlivost a přátelství začaly oplácet krádežemi, loupením a vraždami.“
Znovu pomlka.
„Ještě dnes usilují o to, aby na nás všude vyzrály a odevšad nás vytlačily, a když jim jejich lest nevyjde, jdou na nás s násilím.“
Další pomlka. Věděl jsem, že nikdy neškodí nechat druhého vymluvit.
„Když rudý muž spatří bílého, může si být jistý, že má před sebou smrtelného nepřítele. Nebo jsou snad bledé tváře, které nejsou našimi nepřáteli?“
Bylo mi zřejmé, kam tímto úvodem míří, na co naráží. Samozřejmě na mou osobu, přímo na mě. Uznal jsem za vhodné zatím se ještě zdržet jakékoli poznámky, a tak mu nezbylo než se přímo zeptat:
„Old Shatterhand mi neodpoví? Nejednaly s námi snad bledé tváře tak, jak Sushomaša říká?“
„Ano. Sushomaša má pravdu,“ připustil jsem.
„Jsou bledé tváře našimi nepřáteli?“
„Jsou.“
„Našly by se mezi nimi snad taky takové, které o nás nesmýšlejí tak nepřátelsky jako ostatní?“
„Našly by se.“
„Může mi Old Shatterhand některou takovou jmenovat?“
„Mohl bych ti jich jmenovat několik, dokonce hodně, ale stačí, když otevřeš oči. Potom jednu z nich uvidíš před sebou.“
„Vidím jen Old Shatterhanda.“
„Toho taky myslím.“
„Ty se tedy počítáš k bílým mužům, kteří s námi nejednají tak nepřátelsky jako ostatní? Nebojoval jsi snad nikdy s rudými muži a žádného jsi nezabil ani nezranil?“
„Bojoval jsem, ale jen když mě k tomu donutili, jen v sebeobraně. Vůbec nejsem vyslovený nepřítel Indiánů, jak to nazýváš ty, nýbrž naopak upřímný přítel celého rudého plemene. A stále jsem to taky dokazoval. Jak jsem jen mohl, vždycky jsem rudým mužům pomáhal, a hlavně jsem je všemožně bránil proti neporozumění a špatnému postoji bledých tváří. Bojoval jsem taky nejednou na straně rudochů proti bělochům! Jestli chceš být spravedlivý, musíš to uznat.“
„Sushomaša je spravedlivý.“
„Jen si vzpomeň na Vinnetoua! Lepší přátelé snad na světě ještě nebyli než my dva! Ani rodní bratři by se nemohli víc milovat. A nebyl snad Vinnetou rudý muž?“
„Ano, ale zároveň taky náš nepřítel.“
„To je právě ten hrozny omyl Kajovů! Nepřítele jste v něm viděli vy sami! Stejně jako měl rád své Apače, tak měl rád i bojovníky všech jiných kmenů. Toužil žít se všemi v přátelství a přál si, aby všude vládla dobrá vůle a mír, ale jeho rudí bratři se místo toho raději navzájem pronásledovali, napadali a pobíjeli. To bylo jeho hoře, to bylo to jeho soužení, které ho neopustilo do posledního dechu. A jak cítil a smýšlel on, stejně tak jsem cítil a smýšlel i já. Všechno naše jednání vyplývalo z lásky a účasti, kterou jsme chovali k rudému plemeni.“
Proslovil jsem to stejně pomalu a slavnostně, jako předtím hovořil můj návštěvník. Když jsem se nyní odmlčel, sklonil Kajova hlavu a zůstal tak sedět bez hnutí několik minut. Teprve pak zase hlavu zvedl a řekl:
„Old Shatterhand mluvil pravdu. Sushomaša je spravedlivý a ani nepříteli neupírá, co je na něm dobrého. Kdyby byli všichni rudí mužové takoví, jako byl Vinnetou, a kdyby se všechny bledé tváře řídily příkladem, který jim dává Old Shatterhand, pak by rudý i bílý lid mohl vedle sebe žít jako bratři, milovat se a navzájem si pomáhat, a na zemi by bylo dost místa pro všechny její děti. Je ale nebezpečné dávat příklad, kterým se nechce nikdo řídit. Mírumilovný Vinnetou zemřel střelou rudého bojovníka a Old Shatterhand zemře u stromu smrti.“
Teď zřejmě dovedl hovor k bodu, ke kterému od začátku cílil. Pokládal jsem za vhodné nevycházet mu vstříc. Proto jsem opět mlčel. Pokračoval tedy:
„Old Shatterhand je statečný muž. Bude muset vytrpět mnoho strašných muk. Připraví svým závistníkům tu radost, že se ukáže jako slaboch?“
„Ne. Až už budu jednou muset zemřít, pak půjdu na smrt jako muž, kterého je možno pohřbít se ctí.“
„Říkáš až budu muset zemřít. Což ty o své smrti pochybuješ?“
„Ano.“
„Jsi velmi upřímný!“ podivil se.
„Mám tě snad obelhávat?“
„To ne. Ale tato upřímnost je pro tebe nebezpečná!“
„Old Shatterhand nebyl nikdy zbabělý.“
„Ty tedy doufáš v útěk?“
„Ano.“
Tato otevřenost mu vzala bezmála dech.
„Uf, uf!“ vyrazil a zvedl odmítavě obě ruce. „Až dosud jsme s tebou jednali shovívavě. Budeme na tebe muset byt přísnější!“

„Nebojím se žádné přísnosti, ta mě nepoleká. Jsem naopak hrdý na to, že jsem ti nezamlčel pravdu.“
„Jen Old Shatterhand může mít tolik smělosti, aby poctivě řekl, že pomýšlí na útěk. To bylo nejen odvážné, ale i troufalé!“
„Nebylo. Troufalec jedná buďto z neuváženosti, nebo ze zoufalství. Já ale moc dobře vím, co říkám.“
Tušil jsem, ba skoro věděl, co rudoch sleduje. On však nepochopil, že svým odporem vlastně už předem jeho návrh odmítám. Byl zmatený, zamyslel se, ale nakonec mávl jen rukou a řekl, jako by o nic nešlo:
„Old Shatterhand nás chce jen postrašit, ví přece, že nám nemůže uniknout. Říká to proto, že pokládá pod svou důstojnost přiznat, že je ztracen. Ale Sushomaša se tím nedá zmýlit. Ty víš dobře, že musíš zemřít!“
„Vím dobře, že uprchnu!“ stál jsem na svém.
„Útěk je nemožný, protože kdyby ho Sushomaša pokládal za možný, sám by tě sem přišel hlídat. Ne, uprchnout nemůžeš, to je jisté, ale že bys ušel smrti, taková možnost by tu ovšem byla.“
„Jak to?“ dělal jsem překvapeného, ač jsem už věděl, o co mu jde.
„Musel bych ti ale pomoci.“
„Nepotřebuju, aby mi někdo pomáhal!“
„Jsi ještě mnohem hrdější, než jsem myslel. Kdo kdy odmítal pomoc, se kterou si může zachránit život?“
„Ten, kdo takovou pomoc nepotřebuje, protože se dokáže zachránit sám,“ odmítl jsem ho rozhodným tónem.
„Ty pro tu svou hrdost radši zahyneš, než abys musel být někomu vděčný! Ale Sushomaša by nežádal žádnou vděčnost, jen by tě chtěl vidět volného. Víš, že Kakhooto je moje dcera?“
„Vím.“
„Má s tebou velký soucit.“
„Opravdu? Pak tedy musí být Old Shatterhand nějaký nešťastný ubožák, nějaký chudák, a ne statečný bojovník. Soucit je přece urážka!“
Volil jsem schválně tak příkrý tón, abych ho odradil od toho, co se mi užuž chystal říci. Nepomohlo to však. Konejšivě mě ujišťoval:
„Sushomaša tě nechtěl urazit. Kakhooto o tobě hodně slyšela, ještě než tě uviděla. Ví, že Old Shatterhand je největší ze všech bílých bojovníků, a ráda by tě zachránila.“
„Z toho je vidět, že Kakhooto má dobré srdce. Ale aby mě zachránila, to je holá nemožnost.“
„Není to nemožné, je to naopak docela snadná věc. Znáš všechny zvyky rudých mužů, ale jeden zřejmě ne, jak se zdá. A přitom právě toho bys mohl využít. Řekl jsi přece Tmavému vlasu, že se ti líbí.“
„To je omyl. Neřekl jsem jí to.“
„Ona se mi s tím ale svěřila. A moje dcera mi ještě nikdy neřekla nepravdu.“
„Tak je v tom nedorozumění. Ještě než mi Kakhooto přinesla poprvé jídlo, zeptal se mě strážce, jestli se mi líbí. Přisvědčil jsem, že ano, že se zdá hodná. A on jí to potom řekl.“
„To je stejné. V každém případě se ti líbila. A víš, že ke kmeni patří nebo může do něj být přijat ten, kdo si vezme některou z jeho dcer za squaw?“
„Vím.“
„I když předtím byl nepřítelem, nebo dokonce zajatcem toho kmene?“
„Vím to.“
„Tak vidíš! A že se mu potom promine jeho vina a daruje život, to jsi taky slyšel?“
„I to je mi známo.“
„Uf! Tedy mi asi rozumíš.“
„Ano, rozumím ti.“
„Kakhooto se líbí tobě, a ty se líbíš jí. Vezmeš si jí tedy za .squaw?“
„Ne.“
Nastalo hluboké, tísnivé ticho, Tohle nečekal. Byl jsem zasvěcen smrti a ona jednou z nejpěknějších dívek kmene, dcera jednoho z nejváženějších bojovníků, a přesto jsem ji odmítl! Bylo něco takového možné? Když se vzpamatoval, zeptal se stručně a ne právě přívětivě:
„Proč ne?“
Mohl jsem mu přiznat své skutečné důvody? Že takový světoběžník jako já, který brousí po světě, aby uviděl a mohl popsat co nejvíc zemí naší planety, nemůže celou svou budoucnost zakopat sňatkem s mladou Indiánkou? Že si nemůže vzít ženu, kterou nemiluje a která je mu duševně cizí? Že by tak jeho život ztratil vlastně všechen smysl? Nebo že Old Shatterhand nepatří k těm bílým darebákům, kteří si vezmou rudé děvče za squaw a za čas ji opustí, nebo mají dokonce často u každého kmene jinou ženu? Mohl jsem uvést tyto důvody i mnohé další? Ne, stěží by je pochopil, A také jsem si ho nechtěl rozzlobit. Musel jsem tedy uvést důvod odpovídající jeho smýšlení, a to ještě velmi opatrně. Proto jsem to zkusil takhle:
„Můj rudý bratr prohlásil, že pokládá Old Shatterhanda za hrdého bojovníka. Ale je to vskutku pravda?“
„Ano, je.“
„Proč tedy nechápe, že takový člověk nemůže svůj život přijmout z rukou ženy? Učinil by tak Sushomaša?“
„Uf!“ zvolal zaraženě. Odmlčel se. Zřejmě mu trochu svitlo, i když ne docela. Po chvilce se mě zeptal:
„Co si myslí Old Shatterhand o Sushomašovi?“
„Že je velký, statečný a zkušený bojovník, na kterého se kmen může v boji i radě spolehnout.“
„Chtěl bys být mým přítelem?“
„S radostí!“
„A co říkáš mé nejmladší dceři Kakhooto?“

„Je to krásný a líbezný květ mezi dcerami Kajovů.“
„Zasluhuje si muže?“
„Každý bojovník, kterému dovolí, aby si ji vzal za squaw, by na to mohl být hrdý.“
„Ty ji tedy neodmítáš proto, že mnou nebo jí pohrdáš?“
„Ani zdaleka! Ale Old Shatterhand si dovede svůj život obhájit, dovede si ho vybojovat, stačí na to sám. Přijmout ho z rukou ženy, to nemůže!“
„Uf, uf!“ přikyvoval.
„Má snad Old Shatterhand udělat něco, nad čím by každý, kdo by to slyšel vypravovat u táborového ohně, ohrnoval nos?“
„Ne, to ne.“
„Má se snad o Old Shatterhandovi říkat, že utekl z náruče smrti jen tím, že se vrhl do náruče hezké mladé squaw?“
„To se nesmí stát!“
„Nemám snad povinnost dbát své pověsti i cti, i když za to musím zaplatit životem?“
„Ano, to je povinnost každého čestného a statečného muže!“
„Pak tedy pochopíš, že tvou nabídku musím odmítnout. Ale stejně ti děkuju a děkuju také Tmavému vlasu, tvé krásné dceři. Přál bych si, abych vám mohl vzdát dík i jinak než slovy.“
„Uf, uf, uf! Old Shatterhand je pravý muž. Je škoda, že musí zemřít. To, co jsem mu navrhl, byl jediný způsob, jak ho zachránit. Ale uznávám, že statečný bojovník nemůže takovou nabídku přijmout. Až to povím své dceři, ani ona se na něj nebude zlobit.“
„Ano, pověz jí to! Mrzelo by mě, kdyby si myslela, že jsem tvůj návrh odmítl kvůli ní.“
„Kakhooto tě teď bude mít ještě raději a bude tě ctít víc než předtím, a až budeš stát u kůlu smrti a všichni ostatní se budou dívat na tvoje muka, bude ona sedět v nejhlubším a nejtmavším koutku stanu a zakrývat si tvář. Howgh!“
Po tomto stvrzujícím slovu vstal a otočil se k odchodu, aniž se vrátil ke své zmínce z počátku rozhovoru, že mě sem totiž chce přijít ohlídat sám. Jakmile odešel, zaujali strážci zase své místo.
Oddychl jsem si. Tohle jsem tedy šťastně přestál. Bylo to úskalí, na kterém mohla moje naděje na záchranu velice snadno ztroskotat, neboť kdybych si byl Jedno péro znepřátelil a probudil v něm pomstychtivost, byla by pro mě bývala jeho bdělost nebezpečnější než každá jiná překážka.
Krátce nato se objevil Pida a musel jsem si lehnout. S daleko roztaženýma rukama a nohama mě přivázali ke čtveřici kůlů, ale dostal jsem jednu stočenou pokrývku jako polštář pod hlavu a druhou mě přikryli.
Sotvaže Pida odešel, přihlásila se jiná návštěva. Potěšila mě, protože to byl můj černošedý grošák, dar Vinnetouův. Popásal se někde nedaleko, sám, stranou od ostatních koní, ke kterým se nepřidružil. Když ke mně přišel, napřed si o mě mazlivě otřel nos a potom si kousek ode mě lehl. Strážci mu v tom nebránili. Kůň mě přece nemohl odvázat a unést. Věrnost toho zvířete měla teď pro mě velkou cenu. Kdyby se mi totiž vůbec někdy podařilo vyprostit, bylo by to pravděpodobně v noci, a kdyby si můj kůň zvykl přicházet ke mně každý večer stejně jako dnes, pak bych se nemusel spokojit s nějakým jiným, mně neznámým, nebo se zdržovat zdlouhavým a nebezpečným hledáním svého koně.

15 UKRADENÁ MEDICÍNA

Stalo se, jak jsem očekával nemohl jsem spát. Roztažené ruce a nohy mě začaly bolet a brněly mě. Když jsem přece jen usnul, pokaždé jsem se ve chvilce zase probudil, a bylo pro mě doslova vysvobození, když se rozednilo a strážce přišli vystřídat jiní bojovníci a společně mě opět přivázali vstoje ke stromu.
Kdyby to tak mělo pokračovat ještě několik nocí, určitě bych přes všechnu dobrou výživu byl nedostatkem spánku značně zeslábl. Ale zmínit jsem se o tom nesměl, protože stěžovat si na nespavost by v očích Indiánů bylo pro Old Shatterhanda hanba.
Byl jsem zvědavy, kdo mi přinese snídani. Bude to Tmavý vlas? Asi sotva, vždyť jsem jejího otce s těmi námluvami odmítl! Ale Kakhooto přišla přece. Neřekla jediné slovo, jen v jejích očích jsem četl, že se na mě sice nezlobí, ale že je posmutnělá.
Když se objevil Pida, aby si prohlédl moje pouta, dověděl jsem se, že teď jede se skupinou bojovníků na lov a mluvící papír mi přinese ukázat teprv odpoledne, až se vrátí. Po chvíli jsem pak zpozoroval, jak opravdu s houfem lovců vyráží cvalem do prérie.
Uběhlo několik hodin, když tu se najednou mezi stromy vynořil Santer. Vedl svého osedlaného koně za uzdu, přes rameno měl přehozenou pušku a mířil rovnou ke mně.
„Jedu si zalovit, Mr Shatterhande, a považuju za svou povinnost vám to hlásit,“ volal už zdálky. „Počítám, že se tam venku setkám s Pidou, který je vámi tak nadšený a mě tak těžko snáší, ačkoli nevím proč.“
Zřejmě očekával nějakou odpověď, ale dělal jsem, jako bych ho neviděl ani neslyšel.
„Oni vám zacpali uši?“
Zase žádná odpověď.
„To mi je hrozně líto, a nejen kvůli vám, ale i kvůli mně!“
„Táhni, ničemo!“ vybuchl jsem na něj.
„A hele, jazyk vám teda slouží, jen uši ne, co? škoda, ukrutná škoda! Chtěl jsem se vás na něco zeptat.“
Zahleděl se mi drze do obličeje. Ve tváři měl přitom mimořádně odpuzující, řekl bych skoro ďábelsky vítězoslavný vyraz. Očividně měl zase něco za lubem.
„Ano, chtěl jsem se vás na nějakou maličkost zeptat,“ opakoval. „Budete z toho mít radost a bude vás to zajímat, Mr Shatterhande,“ cenil na mě ve slizkém úsměvu své žluté zuby.

Přitom se na mě díval pln očekávání, jestli něco řeknu. Protože se nedočkal, zvolal výsměšně:
„Lidičky, tohle je přece obrázek! Slavný Old Shatterhand u stromu smrti, a padouch Santer volný! Ale teď přijde ještě něco o moc lepšího! Neznáte snad nějaký les dejme tomu třeba nějaký smrkový les čili indelčečil?“
To slovo mi bezmála vyrazilo dech. Zatočila se mi hlava, zalilo mě horko. Bylo to přece jedno slovo z Vinnetouovy závěti. Kdyby se očima mohlo vraždit, byl by ten odporný chlap pod mým pohledem klesl v tu chvíli mrtev.
„No co na mě koukáte, jako byste měl místo očí v hlavě dýky!“ zasmál se. „Ano, ano, takové lesy prý jsou, někde jsem to zaslechl!“
„Bídáku, odkud to máš?“ vycedil jsem mezi zuby.
„Odtamtud, co mám taky Tsešoš. To přece znáte taky?“
„Proboha! Já tě…“
„Jen klid, klid!“ přerušil mě. „Nejzajímavější je ale asi ten Deklilto nebo jak se tomu nadává, že? Rád bych…“
„Lotře!“ nezvolal jsem, nekřikl, ale přímo zařval. „Tys ty papíry, co jsem…“
„Zajisté že je mám!“ zapitvořil se a opět se vítězoslavně zasmál.
„Okradl jsi Pidu!“
„Nesmysl! Jen jsem si vzal, co mi patří,“ vpadl zase do svého hrubého tónu. „Jakápak krádež? Mám zkrátka ty papíry, mám je sakumprásk, se vším všudy a basta.“
„Zadržte ho! Nenechte ho odjet!“ křičel jsem na strážce celý bez sebe.
„Zadržet mě?“ zasmál se a zároveň se rychle vyhoupl do sedla. „Ať to zkusí!“
„Nepouštějte ho pryč!“ řval jsem. „Okradl Pidu! Nesmí utéct!“
Moje slova zdusilo marné úsilí, se kterým jsem sebou trhal a snažil se vyprostit z pout. Santer cvalem prchal a mizel v dáli a strážci sice vyskočili, ale nedělali nic, pouze za ním nechápavě civěli. Vinnetouova závěť! Poslední, co mě pojilo s mým Vinnetouem, ta drahocenná závěť, v níž je uloženo celé srdce mého drahého bratra je uloupena, surově zneuctěna a zloděj prchá po otevřené pláni a nikdo se nemá k tomu, aby ho pronásledoval!
Byl jsem jako smyslů zbavený a tahal, trhal a rval jsem vší mocí řemen, který mi poutal ruce ke stromu. Nemyslel jsem na to, že je prakticky nepřetížitelný a že bych ani nemohl nikam běžet, kdybych se uvolnil, protože jsem měl přece právě tak pevně přivázané i nohy. Nemyslel jsem na nic z toho, dokonce jsem ani necítil bolest v zápěstích, ale jen jsem tahal, trhal a křičel a tu jsem se najednou skácel dopředu na zem. Řemen praskl.
„Uf, uf!“ volali strážci. „Old Shatterhand se utrhl!“
Skočili ke mně, aby mě zadrželi.
„Pusťte mě, pusťte mě!“ řval jsem. „Já přece nechci utéct, chci jen volnost, abych mohl chytit Santera a přivést vám ho! Okradl Pidu!“
Můj křik zatím vzbouřil celou vesnici, kdekdo byl na nohou a pospíchal sem, aby mě pomohl spoutat. To bylo poměrně snadné, protože za nohy jsem byl ještě stále připoutaný ke stromu a stu rukou, které se po mně vztahovaly, jsem se v takovém postavení pochopitelně ubránit nemohl. Ale bez ran a úderů z obou stran se to neobešlo. Nakonec jsem byl opět pevně uvázaný ke stromu i za ruce.
Rudoši si třeli rány, které jsem jim zasadil, ale nezdálo se, že by na mě byli kvůli tomu nějak zvlášť rozezlení. Naopak vyjadřovali svůj vrcholný podiv nad tím, že jsem ten řemen přetrhl.
„Uf, uf, uf… utrhl se… jak je to možné?… to by nikdo nevěřil!“ letělo shromážděným davem od úst k ústům.
Takové a podobné výkřiky se ozývaly kolem a teprve teď jsem si uvědomil bolest v zápěstích. Krvácela mi, protože se mi řemen, dříve než se přetrhl, zařízl do masa až ke kosti.
„Co tady stojíte a civíte na mě?“ rozkřikl jsem se na Kajovy. „Copak jste nerozuměli, co jsem řekl? Santer okradl Pidu! Rychle na koně a za ním! Přiveďte Santera zpátky!“
Nikdo ale neposlechl. Byl jsem zoufalstvím skoro šílený a křičel jsem v jednom kuse dál, až konečně přišel jeden rudoch, který byl rozumnější než ostatní, totiž Sushomaša. Rozhrnul houf zevlounů, došel až ke mně a zeptal se, co se stalo. Řekl jsem mu to.
„Mluvící papír tedy patří teď Pidovi?“ otázal se nakonec zbytečně.
„No samozřejmě! Přece jsi byl sám u toho, když mu ho rada přiřkla!“
„A ty víš docela jistě, že s ním Santer uprchl a nechce se už vrátit?“
„Pochopitelně vím to!“
„Musíme se tedy zeptat Tanguy, co se má udělat, protože on je nejvyšší náčelník.“
„Ptejte se, pro mě za mě se ho ptejte! Ale hlavně už nečekejte a pospěšte si, proboha vás prosím, rychle, rychle, rychle!“
Sushomaša však ještě stále otálel. Spatřil totiž na zemi ležet řemen, který jsem přetrhl. Shýbl se pro něj a zevrubně si ho prohlížel, pak zakroutil hlavou a zeptal se nejbližšího bojovníka:
„To je ten řemen, který přetrhl?“
„Ano.“
„Uf! Ano, je to Drtící ruka! A takový muž musí zemřít! Proč jen je bledá tvář, a ne rudý bojovník, ne Kajova!“
Teprve pak odešel a vzal řemen s sebou. Ostatní Indiáni, kromě mých strážců, ho následovali.
Čekal jsem, nanejvýš rozčilen, napjatě a se stravující netrpělivostí, kdy a jestli vůbec začne pronásledování zloděje. Ale nikde ani známka něčeho takového! Rozvlněná hladina se uklidnila a poklidný život vesnice pokračoval zase svým tempem. Byl bych se z toho málem zbláznil. Požádal jsem své strážce, aby se tedy zeptali. Nesměli se však vzdálit. Přivolali nějakého jiného rudocha a od toho jsem se pak dověděl, že Tangua pronásledování zakázal. Na mluvícím papíru prý nezáleží, protože Pida ho přece nemůže číst, a proto ani potřebovat.
Lehko si lze představit moje rozčilení, můj hněv, ne můj vztek! Skřípal jsem tak silně zuby, že se na mě moji strážci

starostlivě zadívali. Vzpínal jsem se a nechybělo mnoho, abych se znovu utrhl přes všechny kruté bolesti, které mi to vzpouzení působilo. Skučel jsem doslova vzteky. Ale co to pomohlo, co to mohlo být platné? Nic, vůbec nic. Byl jsem bezmocný, spoutaný zajatec, obklopený netečnými cizáky. Volky nevolky jsem se s tím musel smířit. Konečně jsem to uznal a donutil jsem se, abych aspoň navenek vypadal klidnější.
Tak uběhly snad dvě tři hodiny, když vtom jsem zaslechl hlasité volání nějakého ženského hlasu. Předtím jsem sice viděl, ale nijak zvlášť nesledoval, jak Kakhooto vyšla ze svého stanu a zamířila někam do strany. Teď se však s hlasitým křikem hnala zpět, zmizela ve vchodu a hned se zas objevila se svým otcem. I on nyní něco volal a oba utíkali pryč. Všichni, kdo byli nablízku, se rozběhli za nimi. Muselo se zřejmě stát něco vážného. Že by to souviselo s krádeží mých papírů?
Netrvalo dlouho, a Sushomaša se rozběhl rovnou čárou ke stromu, u kterého jsem byl uvázán, a už zdálky na mne volal:
„Old Shatterhand rozumí všemu. Umí taky léčit?“
„Ano,“ přisvědčil jsem v naději, že mě odvedou k nějakému nemocnému, protože v tom případě by mě museli odvázat.
„Umíš tedy uzdravovat nemocné?“
„Ano.“
„A vracet mrtvým život?“
„Je někdo mrtvy?“
„Ano, moje dcera.“
„Tvoje dcera? Tmavý vlas?“ ptal jsem se překvapeně.
„Ne ta, ale její sestra, squaw mladého náčelníka Pidy. Leží spoutaná na zemi a nehýbá se. Medicinman ji prohlédl a říká, že je mrtvá. že ji zabil Santer, ten zloděj mluvícího papíru! Vrátí jí Old Shatterhand život?“ V jeho hlase byla úzkost i naděje.
„Doveď mě k ní!“
Strážci mě ihned odvázali od stromu. Potom mi spoutali ruce pevně k sobě a nohy mi svázali tak, že jsem mohl sice jít krátkými kroky, ale ne utíkat. Tak mě provedli vesnicí až k Pidovu stanu. Využil jsem své cesty k tomu, že jsem se seznámil s polohou toho stanu i s jeho okolím, protože uvnitř byly obě moje pušky. Kolem se to hemžilo rudými muži, ženami i dětmi. Všichni se uctivě rozestupovali a dělali uličku, abychom mohli projít.
Vešel jsem se Sushomašou do stanu, kde u domnělé mrtvoly, ležící na zemi, na bobku seděla Kakhooto a vedle ní nějaký starý ohyzdný chlapík. Pochopil jsem, že je to medicinman. Oba vstali, když mě viděli vejít. Nenápadným pohledem jsem přelétl vnitřek stanu. Aha, tady vlevo leží moje sedlo s pokrývkou, na jedné podpěrné tyči visely moje revolvery a nad nimi byl do štěrbiny zabodnut můj lovecký tesák. Majitel stanu si tady zřejmě soustředil jako své vlastnictví i tyto předměty. Je nabíledni, že jsem tomu byl rád.
„Old Shatterhand nechť se podívá na mrtvou, jestli jí bude schopen vrátit život!“ požádal mě Sushomaša.
Ihned jsem si klekl a spoutanýma rukama jsem začal vyšetřovat ležící ženu. Šlo to ztěžka, ale přece jen jsem se po delší chvíli přesvědčil, že jí dosud v těle obíhá krev. Její otec i sestra na mě upírali oči v úzkostlivém očekávání a napětí.
„Je mrtvá a žádný člověk nedokáže mrtvé probudit k životu,“ prohlásil medicinman, protože nepostřehl slabé známky života v těle ženy, strnulé v bezvědomí.
„Old Shatterhand to dokáže,“ prohlásil jsem.
„Ty to dokážeš, opravdu?“ vyhrkl Sushomaša radostně.
„Probuď ji, ó probuď ji!“ prosila Kakhooto a vzpínala ke mně sepnuté ruce.
„Ano, dokážu to, a taky to udělám,“ opakoval jsem pevně. „Ale když se jí má vrátit život, nesmí u mrtvé zůstat žádný jiný člověk než jenom já sám.“
„My tedy máme odejít ven?“ zeptal se nerozhodně otec.
„Ano.“
„Uf! Víš vůbec, co žádáš?“
„Co?“ ptal jsem se, ačkoli jsem to věděl až moc dobře.
„Jsou tady tvoje zbraně. Kdyby ses jich zmocnil, tak jsi volny. Slíbíš mi, že se jich nedotkneš?“
Každý jistě pochopí, jak těžko mi bylo odpovědět. Tím nožem jsem si mohl ve vteřině přeřezat pouta, a jakmile bych pak měl své revolvery a henryovku, rád bych viděl toho, kdo by byl tak šíleně směly, aby se mi postavil! Ale radši ne! Mohlo by při tom dojít k boji, a toho jsem se chtěl pokud možno vystříhat, a mimoto se mi příčilo využít k tomu cíli takové náhodné okolnosti, jako že nějaká žena leží omráčena v mdlobách.
Ale v téže vteřině mě napadla jiná spásná myšlenka. Na vydělané kůži, napjaté k ženským pracím, jsem spatřil ležet rozličné drobné náčiní, jehly, bodce a mezi jiným i dva tři nožíčky, jaké Indiánky používaly k párání pevných stehů, šitých silnými zvířecími šlachami. Ty maličké, tenké čepele bývají většinou velmi ostré, jsou to učiněné břitvy. Stačil mi pouze takový nožík, abych se osvobodil. Proto jsem klidně odpověděl:
„Slibuju to.“ A abych účinek svého slova ještě zvýšil, riskoval jsem dokonce dodatek: „Abyste měli úplnou jistotu, můžete si ty zbraně třeba odnést s sebou!“
„To není třeba,“ odpověděl Sushomaša. „Co Old Shatterhand slíbí, to taky dodrží. Ale slíbíš mi ještě něco?“
„Copak?“
„Když už nejsi uvázaný u stromu, mohl by ses o útěk pokusit třeba nějak jinak, i bez zbraní. Slíbíš mi, že to teď neuděláš?“
„Ano, slibuju.“
„A že se vrátíš zase ke stromu smrti a necháš se k němu připoutat?“
„Máš moje slovo!“
„Tak pojďme ven! Old Shatterhand není žádný lhář jako Santer, můžeme mu důvěřovat.“

Jakmile rudoši vyšli ze stanu, první mou starostí bylo vybrat si jeden z nožíků a zastrčit si ho pod zapnutou manžetu levého rukávu své lovecké košile. Potom jsem se věnoval omdlelé ženě.
Pochopil jsem, co se asi stalo. Její muž odejel na lov. Santer toho využil a přepadl ji. Nejspíš neměla ani čas se bránit, asi ji zákeřně srazil; protože však nevěděl, jestli je mrtvá, pro jistotu ji ještě svázal. Ale opatrný moc nebyl, nedal jí roubík. Co kdyby se byla probrala dřív, než stačil nasednout na koně?
Žena tu ležela v bezvědomí už značně dlouhou dobu, snad dvě tři hodiny. Nemohla to tedy být pouhá mdloba z leknutí, její omráčení muselo mít nějakou hlubší příčinu. Pečlivě jsem jí tedy ohmatával bezvládnou hlavu, až jsem v krajině šípového švů ucítil silně vyduty hrbol. Když jsem na něj opatrně přitlačil, žena bolestně zasténala. Tlačil jsem na něj znovu a znovu, až žena konečně pootevřela oči a podívala se na mě, nejdřív strnule, ale nakonec přece chápavě, a vydechla moje jméno:
„Old Shatterhand!“
„Ty mě znáš?“ zeptal jsem se.
„Ano,“ šeptla.
„Vzpamatuj se! Seber síly, neomdlévej mi už, jinak umřeš! Co se stalo?“
Moje hrozba, že by mohla zemřít, měla žádoucí účinek. Viděl jsem, jak se namáhá zůstat při vědomí. Pomohl jsem jí, aby se posadila. Chytila se oběma rukama za rozbolenou hlavu.
„Jak jsem tu prve byla sama… vešel bílý muž… a chtěl na mě Pidovu medicínu. Já jsem ho odmítla… a on mě udeřil,“ vysvětlovala namáhavě.
„Kde měl Pida tu medicínu? Dostal se k ní ten člověk?“
Žena pootočila opatrně bolavou hlavou, podívala se na jednu tyč, vytřeštila oči a vykřikla poděšeně, byť mdlým hlasem:
„Uf! Je pryč! On ji ukradl! Když mě udeřil, padla jsem na zem. Víc už nic nevím.“
Teprve teď jsem si uvědomil, jak se Santer ráno chvástal, že má ty papíry „sakumprásk, se vším všudy“. Ukradl tedy Vinnetouovu závěť i s celým inedicínovým váčkem, do kterého ji Pida uložil! Náčelníkovi Pidovi byla tedy ukradena jeho medicína, což byla pro Indiána téměř nenahraditelná ztráta! Teď teprv nastane poprask a konečně se to tu snad rozhybá!
„Vydržíš sedět sama? Nemusím tě už držet? Nepadneš zase?“ ptal jsem se naléhavě.
„Ne, už se udržím,“ snažila se o statečný tón. „Cítím, že jsi mi vrátil život. Děkuju ti.“
Vstal jsem tedy od ní a rozhrnul závěs ve vchodu. Otec a sestra stáli poblíž, obyvatelé vesnice trochu stranou, všichni poděšení a tiší.
„Můžete jit dovnitř!“ vyzval jsem oba. „Mrtvé se vrátil život!“
Není třeba, abych líčil, jakou radost ta slova vyvolala. Otec i sestra a po nich také všichni Kajovové byli přesvědčeni, že jsem udělal pravý zázrak. Neviděl jsem důvod, proč bych jim to měl vymlouvat. Nařídil jsem dávat nemocné obklady a ukázal jim, jak si mají počínat.
Stejně velké jako tato radost bylo v následujícím okamžiku zděšené překvapení a zuřivý vztek nad drzou loupeží vzácné Pidovy medicíny. Když tu zlou příhodu oznámili Tanguovi, vyslal teď konečně četu bojovníků za Santerem a kromě toho i několik poslů, aby co nejdříve vyhledali a přivedli z lovu Pidu. Sushomaša mě dovedl zas ke stromu smrti a dal mě k němu přivázat. Přitom mě zahrnoval chválou a překypoval vděčností, ovšem po svém indiánském způsobu.
„Připravíme ti ještě mnohem větší muka u kůlu, než jsme původně zamýšleli,“ ujišťoval mě. „Ještě nikdy žádný člověk tak netrpěl, co vytrpíš ty, abys byl ve věčných lovištích tou nejslavnější, nejhrdinnější bledou tváří, které je tam dovoleno vstoupit.“
Pěkně děkuju, pomyslel jsem si, ale nahlas jsem řekl:
„Kdybyste mě byli poslechli a Santera pronásledovali hned, jak jsem to žádal, byl by vám padl do rukou. Ale teď ho už sotva dohoníte!“
„Chytneme ho! Neunikne nám! Jeho stopa bude ještě zřetelná.“
„Nevím to bych ho musel honit já!“
„A proč bys nemohl?“
„Já? Jsem přece zajatý a spoutaný!“
„Rozvážeme tě a necháme tě odejet s Pidou, jestli slíbíš, že se s ním zase vrátíš a necháš se mučit. Co na to říkáš?“
„Ne,“ odmítl jsem bez váhání. „Když mám zemřít, tedy radši co nejdřív. Nemůžu se toho už dočkat.“
„Ano, tvoje statečnost je hrdinská, poznal jsem tě už. A teď to slyším znovu tak může mluvit jen ten nejstatečnější muž! Všichni želíme, že nejsi Kajova!“
Odešel a já jsem byl příliš ohleduplný, než abych mu řekl, že já jejich žal nesdílím. Obíral jsem se dokonce rouhačským úmyslem všechny své obdivovatele už v nadcházející noci opustit, a to bez rozloučení.
Pidu našli velmi rychle. Přiřítil se do vesnice na zchváceném koni, ze kterého se pařilo a řinul se pot. Jeho první cesta vedla do stanu, druhá k otci a hned potom se objevil u mě. Navenek vypadal klidný, ale musel se zřejmě nadlidsky přemáhat, aby své rozčilení skryl.
„Old Shatterhand vyrval smrti mou squaw, kterou miluju, a vrátil jí život,“ začal. „Děkuju mu. Ví všechno, co se stalo?“
„Ano. Jak se nyní vede tvé ženě?“
„Bolí ji hlava, ale ta voda jí dělá dobře. Brzo bude zase zdravá. Ale moje duše je nemocná a nemůže se uzdravit dřív, dokud nebudu mít zase svou medicínu.“
„Proč jste neposlechli mého varování?“
„Old Shatterhand má vždycky pravdu. Kdyby ho byli naši bojovníci poslechli aspoň dnes a hned toho zloděje pronásledovali, jistě bychom už měli Santera zase tady.“

„Pida ho bude teď pronásledovat?“
„Ano. Musím spěchat a přišel jsem k tobě jen proto, abych se rozloučil. Teď budeme muset tvou smrt znova odložit, i když bys to měl už rád odbyto, jak mi říkal Sushomaša. Musíš počkat, až se vrátím.“
„Rád.“
Myslel jsem to opravdu upřímně, ale on to chápal podle svého a utěšoval mě:
„Není dobré mít smrt tak dlouho před očima, Pida to ví, ale přikázal jsem, aby ti ten čas čekání co možná ulehčili. Nejlehčí by pro tebe ovšem bylo, kdybys chtěl udělat, co ti teď navrhnu.“
„Co to je?“
„Chtěl bys jet s Pidou?“
„Ano.“
„ Uf! To je výborné, protože tak toho zloděje docela určitě dopadneme. Ihned tě dám odvázat a přikážu přinést tvoje zbraně.“
„Počkej! Ještě ne! Mám své podmínky.“
„Jaké podmínky?“
„Že s tebou pojedu jako svobodný člověk.“
Zarazil se.
„Uf! To není možné.“
„Tak zůstanu tady.“
„Budeš svobodný po celou dobu, dokud tu zlodějskou bledou tvář nechytneme. Teprv potom se s námi vrátíš zase jako náš zajatec. Žádám od tebe jen to, abys mi dal slovo, že cestou neuprchneš.“
„To mě tedy chceš vzít s sebou jen proto, že mi, jak je o mně známo, neujde žádná stopa? Tak to tedy ne. Old Shatterhand nebude hrát úlohu slídícího psa.“
„Opravdu si to nerozmyslíš?“ ptal se Pida zklamaně.
„Ne.“
„Ale považ! Pak je docela možné, že zloděje mé medicíny vůbec nechytíme!“
„To by pro tebe bylo ovšem zlé. Mně by určitě neunikl, kdybych ho chtěl dostat. Ale každý se musí starat sám, aby se mu vrátilo, co mu bylo ukradeno.“
Pida mým narážkám neporozuměl. Potřásal jen zklamaně hlavou a ujišťoval mě:
„Pida by tě byl rád vzal s sebou, aby ti tak projevil vděčnost za to, že jsi jeho squaw vrátil život. Nemůže za to, že nechceš.“
„Jestli mi chceš doopravdy projevit vděčnost, tedy mi můžeš vyplnit jedno přání.“
„Mluv!“
„Pořád myslím na ty tři bledé tváře, které přišly se Santerem. Kde jsou?“
„Ještě ve svém stanu.“
„Volní?“
„Ne, jsou spoutaní. Byli to přátelé toho zloděje, který ukradl Pidovu medicínu.“
„Jsou ale nevinní.“
„To oni říkají taky, ale Santer je teď náš nepřítel, a proto i všichni jeho přátelé jsou mými nepřáteli. Zemřou u kůlu smrti zároveň s tebou.“
„Ale já tě ujišťuju, že o Santerově činu neměli vůbec tušení!“
„Do toho nám nic není. Měli tě poslechnout! Pida ví, že jsi je varoval.“
„Pida, ten mladý, statečný a ušlechtilý náčelník Kajovů, nechť slyší moje slova! Old Shatterhand má zemřít u kůlu smrti a klidně u něho zemře. Pida dobře ví, že Old Shatterhand nikdy o nic pro sebe neprosil, ale za ně prosím.“
„Uf! A o co pro ně prosíš?“
„Pusť ty tři bledé tváře na svobodu!“
„Pida je má nechat odejet, i s jejich koňmi a zbraněmi? Copak to může udělat?“
„Ano, může. Pusť je kvůli své squaw, kterou miluješ, jak jsi prve řekl!“
Zamyšleně se odvrátil. Zřejmě ve svém nitru sváděl krutý boj. Nakonec se opět otočil tváří ke mně a řekl:
„Old Shatterhand je jiný než ostatní bledé tváře, docela jiný než všichni ostatní lidé. Nevím, kdo ho může pochopit. Kdyby byl prosil, byli bychom mu možná vyšli vstříc a dali mu příležitost, aby unikl smrti. Byl by směl zápasit o svůj život s našimi nejstatečnějšími a nejsilnějšími bojovníky. On ovšem nechce mít nic darováno, sám pro sebe neprosí o nic, ale za jiné to ano!“
„A dokonce svou prosbu opakuju.“
„Tedy budiž, budou volní, ale potom mám jednu podmínku zase já.“
„Poslouchám.“
„Tobě ale teď už nedarujeme nic, vůbec nic! Za to, žes mé squaw vrátil život, nemůžeš žádat žádný další vděk. Jsme vyrovnáni.“
„Souhlasím, jsme vyrovnáni!“ potvrdil jsem.
„Hned tedy ty tři pustím. Ale chci je zahanbit. Nevěřili ti a neposlechli tě, a proto je teď donutím, aby ti přišli za svůj život poděkovat. Howgh!“
Otočil se a zamířil rovnou do stanu svého otce. Tangua se samozřejmě musel dovědět, co se mnou jeho syn dojednal. Po chvíli už byl zase venku a zmizel mezi stromy. Když se vracel, klusali za ním na koních pomalu ti tři bílí výtečníci. Pida jim ukázal směrem ke mně, ale sám ke mně už nešel.
Gates, Clay i Summer ke mně přiklusali zkroušení jako zpráskaní psi.

„Mr Shatterhande," začal Gates, „slyšeli jsme, co se stalo. Je to ale doopravdy něco tak strašného, když se někomu ztratí takový medicinový váček?"
„Ta otázka potvrzuje moje mínění, že toho totiž o Divokém západě víte skoro míň než nic. Ztratit medicínu je to nejhorší, co se může indiánskému bojovníkovi stát. Má pro něj obrovskou morální cenu. To byste přece měli vědět."
„Tak takhle to je! Proto se tedy Pida tak rozzuřil a dal nás svázat. Teď se asi Santerovi povede špatně, jestli ho chytnou."
„A nezaslouží si to? Už uznáváte, že vás chtěl jenom podfouknout?
„Nás? Copak my máme něco společného s tou medicínou, co s ní zmizel?"
„Ne něco, ale pořádně moc s ní máte společného! V tom medicínovém váčku jsou totiž ty papíry, o které tak ukrutně stál."
„A co mají ty papíry co dělat s námi?"
„Vážně nechápete? Je na nich přesný popis místa, kde jsou teď ukryty ty nuggety z Hořkých hor."
„K ďasu! Nuggety! No ne! Je to pravda?" volali vzrušeně jeden přes druhého.
„Ovšem!"
„Pak teda to místo znáte taky vy! Řekněte nám ho, Mr Shatterhande! Pojedem za tím darebákem a vyfouknem mu to zlato před nosem!"
„Nic vám neřeknu. Za prvé byste na to nestačili, nejste na to ti praví chlapíci, a za druhé jste mi doposud nevěřili ani slovo, a nemusíte mi proto věřit ani teď. Santer vás s sebou vláčel jen jako čmuchálky, kteří mu měli pomáhat to zlato vyčenichat. Potom by vás byl bez mrknutí oka odstřelil. Teď se už bez vás obejde, a taky vás už nepotřeboval umlčet, anebo se s tím nechtěl zdržovat, protože zřejmě při svém útěku spoléhal na to, že Indiáni ve vás budou vidět jeho kumpány a podle toho taky s vámi zatočí."
„I hrome! To tedy vděčíme za život doopravdy jen vám? Pida to aspoň říká."
„Tak to asi bude pravda. Měli jste zemřít se mnou u kůlů smrti, jestli vás to zajímá."
„A vy… vy jste nám vyprosil svobodu? A proč ne sobě? Jak tomu máme rozumět? Co bude s vámi?"
„Co by bylo? Čeká mě kůl smrti, nic víc," odpověděl jsem klidně.
„To je nám ze srdce líto, sire To je hrozné! Nemohli bychom třeba teď zas nějakým způsobem pomoct my vám?" Byli horlivost sama.
„Děkuju, Mr Gatesi! Tady je každá pomoc marná. Jen si klidně jeďte spánembohem, a až přijdete mezi lidi, můžete jim vypravovat, že Old Shatterhand už nežije, že dokonal u Kajovů na kůlu smrti."
„Ale to je po čertech smutná novina. Byl bych radši, kdybychom o vás mohli vypravovat něco lepšího!" mínil Gates zaraženě.
„To by všechno mohlo být, kdybyste mě nebyli v Hořkých horách obelhali. Vy máte vinu na mém zajetí i na mé smrti, která bude dlouhá, krutá a moc šeredná. To vám vyčítám a doufám, že vám ta výčitka do smrti nedá klidně spát! A teď se už koukejte klidit!"
Gates samými rozpaky nevěděl, co říct a co dělat. Clay a Summer, kteří se nezmohli vůbec na nic, to věděli ještě míň, a tak pokládali za nejlepší zmizet mi co nejdřív z očí. Ani jeden z nich mi vlastně přímo nepoděkoval. Poskytli mi však náhradu aspoň v tom, že mě nechali, abych jim, prosťáčkům, tím strašením s výčitkou nasadil brouka do hlavy. A že byli jen hloupí, a ne zlí, mi dokázali tím, že se kus dál ještě jednou se zkormoucenou tváří po mně ohlédli.
Nezmizeli ještě pod obzorem, když už vyjel taky Pida, ale ten se už po mně neohlédl vůbec a to plným právem, byli jsme přece vyrovnáni. Věřil, že po návratu mě tady ještě najde v poutech, a já byl zase přesvědčen, jestliže se bude držet Santerovy stopy, že se s ním opět setkám buďto už na řece Rio Pecos, nebo až v pohoří Sierra Rita na jihu od řeky Rio Gila. Kdo bude mít pravdu, on, nebo já?
Když mi Kakhooto přinesla po poledni jídlo a já se jí zeptal, jak se vede její sestře, dověděl jsem se, že ji bolest hlavy už skoro úplně přešla. Ta dobrá duše mi nabízela tolik masa, že jsem ho ani nemohl sníst, a než odešla, zvlhlýma očima se na mě ještě lítostivě zadívala. Viděl jsem, že má něco na srdci, ale ostýchá se to bez vyzvání povědět. Proto jsem ji povzbudil:
„Moje mladá sestra mi chce něco říct. Rád bych to slyšel."
„Old Shatterhand neudělal správně," začala po chvíli váhání.
„V čem?"
„Že nejel s Pidou."
„Neměl jsem k tomu důvod."
„Velký bílý lovec by k tomu byl měl důvod. Je sice čestné bez jediného zaténání zemřít u kůlu, ale Kakhooto si myslí, že ještě lepší je čestně žít."
„To jistě, ale já jsem se přece měl zase vrátit do zajetí a potom tak jako tak zemřít. Smrti bych tím odjezdem s Pidou stejně neušel."
„Pida tak musel mluvit, ale ve skutečnosti by to bylo jistě dopadlo jinak. Snad by byl cestou Old Shatterhandovi dovolil, aby se stal jeho přítelem a bratrem, a vykouřil s ním dýmku míru."
„A přítele a bratra, se kterým člověk vykouřil kalumet, toho by pak nemohl nechat zemřít u kůlu tak to myslíš?"
„Ano."
„Snad, ale já na to mám svůj názor. Ty bys ráda viděla, abych zůstal naživu?"
„Ano," přiznala upřímně. „Vrátil jsi přece mé sestře život."
„Tak si tedy o mě nedělej příliš velké starosti! Old Shatterhand vždycky ví, co dělá."
Zahleděla se nerozhodně k zemi, pak se po očku podívala po strážcích a hned zas po mně a lehce, ale významně zvedla ramena. Rozuměl jsem jí. Pochopil jsem, že by se mnou chtěla mluvit o tom, o čem je se mnou zakázáno mluvit. O útěku.

S úsměvem jsem jí přikývl:
„Oko mé mladé sestry je průhledné. Old Shatterhand jím vidí až do jejích myšlenek a zná je.“
„Zná je opravdu?“
„Ano. A to, nač myslí, se brzo vyplní.“
„Kéž je to tak, jak říkáš. Kakhooto by z toho měla velkou radost.“
Ten krátký rozhovor jí očividně ulevil u srdce a zvýšil její odvahu. Při večeři si již troufla víc. To již hořely ohně jako včera, ale jinak bylo pod stromy tma. Protože mi podávala jednotlivé kousky masa špičkou nože, stála blízko u mne. Najednou mi šlápla významně na nohu, zřejmě aby mi naznačila, že teď přijdou důležitá slova, a řekla:
„Old Shatterhandovi tady zbývá už jen několik soust a bude mít možná hlad. Chtěl by ještě něco jiného? Ráda mu to opatřím.“
Strážci nepřikládali těm slovům žádný význam, ale já jsem věděl, co tím myslí. Teď čekala na odpověď, která se ovšem musela týkat také především jídla, ale, zároveň jí měla naznačit, který předmět potřebuju, aby mi umožnil útěk. Chtěla mi ho opatřit, jak právě řekla.
„Moje sestra je moc hodná,“ odpověděl jsem, „ale děkuju jí. Mně to už stačí a mám všechno, co potřebuju. Jak se vede ženě mladého náčelníka Kajovů?“
„Bolest už je skoro pryč, ale stále si ještě přikládá vodu.“
„Výborně. Ale stejně ještě potřebuje klid a péči. Má tam někoho u sebe?“
„Já jsem u sestry.“
„I teď večer?“
„Ano.“
„Ale někdo by tam měl být i v noci, kdyby bylo něco zapotřebí.“
„Vím, zůstanu u ní až do rána.“
Hlas její slabounce zachvěl. Pochopila mě.
„Až do rána? Tak se tedy zase uvidíme.“
„Ano, pak se zase uvidíme!“
A odešla.
Strážcům dvoj smysl našeho rozhovoru unikl.
Při útěku jsem si musel nejdřív dojít do Pidova stanu pro své věci. Po tomto našem rozhovoru jsem byl přesvědčen, že mě tam bude Tmavý vlas očekávat. To mě samozřejmě těšilo, ale budilo to ve mně zároveň i oprávněné obavy. Jestli si odnesu své zbraně i všechno ostatní, co tam ještě z mých věcí je, v přítomnosti obou sester, pak se na ně zítra ráno sesypou nejtěžší výtky. Aby mě neprozradily, budou muset zůstat zticha, ačkoli jejich povinností by přece bylo volat o pomoc. Jak ostatním vysvětlí, že mlčely? Je možné jim to nějak ulehčit? Neviděl jsem jiné řešení, než že se obě sestry budou muset ode mě nechat dobrovolně spoutat. Až budu pryč, pak ať si křičí, kolik chtějí, a když se jich budou ptát, řeknou, že jsem se náhle objevil ve stanu a přemohl je. Otázka, jestli je taky sestra Tmavého vlasu se vším srozuměna, mi nedělala těžkou hlavu. Pokládá mě přece za svého zachránce!
Ale naskytla se ještě jedna otázka, na kterou jsem si bohužel tak rychle odpovědět nemohl. Je tam ještě vůbec moje henryovka? Není protože Pida zná cenu té pušky a vzal si ji s sebou. Je tam protože s ní Pida neumí zacházet, a kdyby jí byl chtěl při pronásledování Santera použít, byl by si před odjezdem určitě ode mě nechal ukázat aspoň to nejdůležitější. Tak jak to vlastně s henryovkou vypadá je tam, nebo není? Jestli si Pida tu pušku nevzal s sebou, pak se musím pídit nejdřív po své henryovce a teprve potom se pustit za Santerem.
To všechno jsem si probíral v hlavě, než nadešel čas k vystřídání strážců. Ty nové přivedl sám Sushomaša. Byl vážný, ale jednal se mnou vlídně a vlastnoručně mě odvázal od stromu, protože se obával, že jiní by nebyli dost šetrní k mým poraněným zápěstím, do kterých se mi zařízly řemeny skoro až ke kosti, když jsem se ráno utrhl od stromu. Lehl jsem si pak opět mezi známé čtyři kůly a přitom jsem si pravou rukou tajně vytáhl nožík z manžety levého rukávu. Potom jsem nastavil levou ruku, aby mi mohli ovinout smyčku kolem zápěstí, a když se tak stalo a měli mi ruku přivázat ke kůlu, strhl jsem ji prudce k ústům, jako by se mi řemen zadřel bolestně do rány.
„Dávej pozor!“ obořil se Sushomaša na rudocha, který mě uvazoval. „Ten řemen se zařezává! Na trýznění Old Shatterhanda není ještě čas, teď se musí zotavit!“
Využil jsem jejich rozptýlené pozornosti a zasunul si pravou rukou nožík pod smyčku na levém zápěstí a tak jsem řemen bezmála prořízl. Je div, že jsem se přitom neporanil. Potom jsem nožík upustil do trávy, ale pamatoval jsem si místo, kde asi leží, abych na něj mohl později levou rukou dosáhnout. Pak mi uvázali k dalšímu kůlu pravou ruku a po ní i obě nohy. Taky dvě pokrývky jsem dostal, stejně jako včera, jednu stočenou pod hlavu, a druhou přeze mě rozestřeli.
Nakonec ještě Sushomaša poznamenal:
„Dnes rozhodně nemůže Old Shatterhand uprchnout. S takovými otevřenými ranami na zápěstích by nepřetrhl ani stéblo rákosu.“
Když se takto ujistil, opět odešel a oba strážci si dřepli k mým nohám.
Někteří lidé jsou před důležitými okamžiky života celí roztřesení a jen stěží dovedou ovládnout své rozčilení, ale já jsem ani na chviličku neztratil klid, ba byl jsem dokonce klidnější a soustředěnější než jindy. Uplynula hodina a pak ještě jedna. Ohně pohasly, pouze před stanem náčelníka Tanguy ještě jeden dohoříval. Ochladilo se a moji strážci si přitáhli kolena k tělu. To ale byla nepohodlná pozice, a proto se nakonec natáhli, hlavou obráceni ke mně. Teď nadešla moje chvíle. Pomalé, ale silné škubnutí, a řemen na levém zápěstí, téměř prořízntutý, se přetrhl. Tu ruku jsem měl tedy volnou. Přitáhl jsem ji k sobě a prsty hledal v trávě nožík. Skutečně jsem ho také nahmátl. Potom jsem stočil trup doprava, což by předtím nebylo šlo, přesunul levou ruku opatrně pod pokrývkou až k pravé a přeřízl pak i pravé pouto. Měl jsem obě ruce volné. V té chvíli jsem si připadal napůl zachráněny.

A teď nohy! Ale jak? Abych dosáhl rukama až dolů, musel jsem se nejen posadit, ale sešoupat se o hodně níž. Potom ale budu těsně za hlavami obou Indiánů. Jak moc jsou asi bdělí?
Několikrát jsem se jako ve spánku zavrtěl, schválně jsem chvíli hlasitě oddychoval, ale zůstávali ležet bez hnutí. Že by spali?
Ať je to jak chce, řekl jsem si, radši moc neváhat než promeškat vhodnou chvíli. Shrnul jsem ze sebe pokrývku, posadil se a sešoupl jsem se k nohám, všechno bez jediného šramotu. Opravdu rudoši spali! Dva rychlé řezy, a byl jsem volný. Dva právě tak rychlé údery pěstí, a strážci byli omráčeni. Svázal jsem je těmi čtyřmi přeříznutými řemeny, utrhl z pokrývky dva cípy, stočil je a vrazil jim do úst roubík, aby nemohli křičet, až se proberou. Ke své radosti jsem uviděl, že můj kůň i tentokrát leží kousek ode mne. Konečně jsem se mohl postavit! Ach, ten blahy pocit! Měl jsem sice od dlouhého spoutání celé tělo ztuhlé, místy až zmrtvělé, ale když jsem si důkladně protáhl záda a procvičil nohy i ruce, brzy se jim vrátila bývalá ohebnost a vláda. Pak jsem se přikrčil k zemi a plížil se opatrně pryč, od stromu ke stromu a od stanu ke stanu. Nic se ve vesnici nehnulo, a tak jsem se šťastně dostal až k Pidovu stanu. Už jsem sahal po závěsu ve vchodu, když vtom jsem odněkud zleva zaslechl neurčitý slabý šramot. Znehybněl jsem a poslouchal. Blížily se opatrné kroky, až se těsně přede mnou zastavila ženská postava.
„Kakhooto?“ vydechl jsem.
„Old Shatterhand?“ vrátilo se mi otázkou.
Vztyčil jsem se a zašeptal:
„Ty nejsi ve stanu! Proč?“
„Tam není vůbec nikdo, aby nás nemohli zítra ráno hubovat. Moje sestra je nemocná, musím ji ošetřovat, a proto jsem ji vzala s sebou do otcova stanu.“
Ach, ta ženská vynalézavost! Jak se mi teď hodila!
„A moje zbraně jsou pořád tady?“ zeptal jsem se.
„Ano, přesně tam, kde byly ve dne.“
„Část jsem jich viděl. Ale pušky?“
„Pod Pidovým lůžkem. Má Old Shatterhand svého koně?“
„Ano, čeká tam nahoře. Byla jsi na mě moc hodná. Musím ti poděkovat.“
„Old Shatterhand je hodny na každého. Vrátí se snad ještě někdy?“
„Doufám. Ale to pak s sebou přivedu Pidu, který už bude mým přítelem a bratrem.“
„Pojedeš za ním?“
„Ano, chci se s ním setkat.“
„Tak mu prosím neříkej nic o mně! Nikdo se nesmí dovědět, co jsem udělala. Ví o tom jen sestra.“
„Jsem přesvědčen, že bys byla udělala ještě víc, kdyby bylo třeba. Podej mi ruku, abych ti aspoň stiskem poděkoval!“
Podala mi ji.
„Ať se ti útěk zdaří!“ zašeptala spěšně. „Už musím jít, sestra se o mě bojí.“
Dřív než jsem tomu mohl zabránit, zvedla si mou ruku ke rtům a pak rychle odběhla do tmy. S tálsem a poslouchal její lehké kroky, až zanikly v Sushomašově stanu. Ty dobré dítě!
Vešel jsem do Pidova stanu a dotápal jsem nejdřív k lůžku. Pod ním jsem nahmatal své pušky, zabalené v pokrývce. Vytáhl jsem je, vybalil a přehodil si je přes rameno. I nůž a revolvery jsem našel, také sedlo i s kapsami. Neuběhlo snad ani pět minut, a už jsem opouštěl stan a vracel se ke stromu smrti, abych si osedlal svého grošáka. Jakmile jsem s tím byl hotov, shýbl jsem se ke svým strážcům. Byli už při vědomí.
„Bojovníci Kajovů nemají s Old Shatterhandem štěstí,“ řekl jsem jim přidušeným hlasem. „Nikdo ho neuvidí u kůlu smrti. Teď jedu za Pidou, abych spolu s ním chytil Santera, a budu s Pidou jednat jako s přítelem a bratrem. Není vyloučeno, že se s ním mezi vás ještě podívám. Ohlaste to náčelníkovi Tanguovi a řekněte mu taky, že se nemusí o svého syna strachovat, budu ho chránit! Kajovové se ke mně chovali laskavě. Vyřiďte jim můj dík a slib, že jim to nikdy nezapomenu. Hawgh!“
Vzal jsem svého černošedého grošáka za uzdu a vedl ho tiše kus pěšky, protože jet jsem se ještě neodvažoval, aby snad dusot koňského klusu někoho neprobudil. Teprve když jsem byl dost daleko od vesnice, vyšvihl jsem se do sedla a rozletěl se po otevřené prérii už jako volný člověk!

16 NA TMAVÉ VODĚ

Moje cesta musí vést na západ to jsem věděl, i když jsem v noční temnotě nemohl Santerovu stopu ani stopy Kajovů sledovat. Nepotřeboval jsem je vidět a ani jsem se jimi nehodlal řídit. Věděl jsem totiž bezpečně, že Santer míří k Riu Pecos, a to mi úplně stačilo.
Ve Vinnetouově závěti se totiž objevily, pokud jsem z ní stačil přečíst začátek, tři výrazy v apačské řeči. Jednomu z nich, indelčečilu, Santer rozuměl. Druhé dva, Tsešoš a Deklilto, mu byly patrně cizí, jinak by si je byl přeložil a neptal se mě na ně. Ale i kdyby byl význam těch slov znal, pak pořád nevěděl, kde má tu Medvědí skálu a Tmavou vodu hledat. Ležely daleko za Riem Pecos, až v pohoří Sierra Rita, kde jsem byl s Vinnetouem všeho všudy jen jedenkrát. Sami jsme pro tu skálu a jezero zmíněná jména vymysleli. Po Vinnetouově smrti tedy nemohl ta důležitá místa znát nikdo jiný než já a dva Apačové, kteří nás tehdy provázeli. Ale oba ti rudí bojovníci byli teď už staří a neopouštěli již své pueblo na Riu Pecos. Jestli se tedy chtěl Santer něco dovědět, musel vyhledat jedině je.
Proč ale zrovna jen je? Vždyť každý Apač, kterého by se na Deklilto a Tsešoš zeptal, ta jména přece znal. Znal je celý kmen. To je pravda, ale jen z doslechu. Osobně, vlastní nohou, byli na obou místech skutečně jen ti dva staří. Dalo se předpokládat, že se Santer bude vyptávat, jinak by ta místa nenašel, a s těmi dotazy se mohl obracet jedině na Apače.

A každý z nich, jakmile mu dotyčná jména řekne, ho odkáže do puebla.
Avšak mezi Apači se našli i takoví, kteří Santera znali osobně, a to jako Vinnetouova nepřítele, jako vraha Inčučuny a Nšoči. Z vyprávění pak ho samozřejmě znali všichni. Může se přesto odvážit do puebla?
Proč by nemohl? Člověk jeho ražení se kvůli zlatu odváží všeho. Přestrojení, lží, intrik i vražd. V největší nouzi by měl dokonce tu nejlepší záminku ukradenou závěť. Tou by mohl klidně mávat jako průkazem, důvěryhodným už na první pohled, protože na jejím prvním koženém přebalu je vyryt Vinnetouův totem!
Všechny tyto úvahy ve mně vyústily v přesvědčení, že musím dojet do puebla dříve než on, Apače před ním varovat a ihned po jeho příjezdu se ho zmocnit. To bylo to nejlepší, co jsem mohl udělat, zvlášť když můj kůň byl zdatný a vytrvalý běžec, takže mi nemohlo být zatěžko pronásledovaného předhonit. Tento plán byl pro mě výhodný také proto, že jsem se nemusel zdržovat bedlivým sledováním stopy ani ztrácet čas s jejím čtením.
Bohužel jsem měl tu smůlu, že mi kůň začal už příští den pokulhávat, a třebaže jsem ho pečlivě prohlédl, nemohl jsem nic objevit. Teprve třetího dne jsem si všiml malého, ale zřejmě bolestivého zaníceného místa. Zjistil jsem, že si do nohy zarazil dlouhý, ostrý trn. Vytáhl jsem mu ho, ale stejně nás to už příliš zdrželo a musel jsem předpokládat, že stále zůstáváme za Santerem značně daleko.
Ještě jsem nedorazil k Riu Pecos a jel jsem právě po vyprahlé prérii, porostlé ubohou, chudou travičkou, když se přede mnou v dálce vynořili dva jezdci, mířící přímo proti mně. Byli to Indiáni. Protože jsem byl sám, neváhali ve své cestě pokračovat. Jakmile dojeli na dohled, zamával jeden z nich vysoko ve vzduchu puškou, vykřikl mé jméno a radostně mi vyrazil cvalem vstříc. Byl to Jatoka, Rychlá noha, apačský bojovník, kterého jsem znal. Druhého jsem dosud neviděl.
Když jsme se pozdravili, zeptal jsem se apačsky:
„Moji bratři nejsou na válečné stezce ani na lovecké, jak vidím. Kam je vede cesta?“
„Nahoru do hor Gros Ventre, uctít hrob našeho velkého náčelníka Vinnetoua,“ vysvětlil mi Jatoka.
„Tak vy už víte, že zemřel?“
„Dověděli jsme se to před několika dny. V pueblu na Riu Pecos nad tím propukl velký nářek.“
„Vědí moji bratři, že jsem byl u Vinnetoua, když zemřel?“
„Ano. Old Shatterhand nám musí všechno vypravovat a vést nás, až potáhneme pomstít smrt nejslavnějšího náčelníka Apačů.“
„O tom si promluvíme později,“ uhnul jsem diplomaticky, protože mstou bych nebyl plnil odkaz Vinnetouův a byl bych se vlastně jeho památce zpronevěřil. „Ale vy dva jste přece nevyrazili na tak dalekou cestu na sever jen sami, viďte?“
„Ne, jedeme jen jako přední hlídka, protože komančští psi vykopali válečnou sekyru. Ostatní bojovníci Apačů jedou velký kus za námi.“
„Kolik je jich?“
„Pětkrát deset.“
„Kdo je vede?“
„Tillata, Krvavá ruka, kterého si k tomu bojovníci zvolili.“
„Znám ho,“ přikývl jsem. „Je to muž, který se k tomu nejlíp hodí. A neviděli jste cestou cizí jezdce?“
„Jednoho.“
„Kdy?“
„Včera. Byla to bledá tvář a ptala se na Tsešoš. Poslali jsme ji do našeho puebla ke starému Intovi. Od toho se dozví, co potřebuje.“
„Uf!“ uklouzlo mi. „Ten muž je Santer, vrah Inčučuny a Vinnetouovy sestry Nšoči. Toho právě stíhám!“
„Uf, uf!“ zděsili se Indiáni. „Vrah Inčučuny? A my to nevěděli! My ho nezadrželi!“
„Nemohli jste to tušit. Stačí, že jste ho viděli. Teď už ale nemůžete ve své cestě pokračovat, musíte obrátit a jet se mnou. Sám vás potom povedu do Gros Ventre. Pojeďte!“
„Ano, rychle zpátky!“ zvolal Jatoka, celý zdrcený nečekaným odhalením. „Musíme toho vraha dostat!“
Po několika hodinách jsme dojeli k Riu Pecos, překročili jsme řeku a po druhém břehu jsme pokračovali v cestě dál na jih k pueblu. Při jízdě jsem oběma Apačům vyprávěl o svém setkání se Santerem na Nuggettsilu i o dalších zážitcích.
„Tedy Pida, mladý náčelník Kajovů, stíhá toho uprchlého vraha?“ zeptal se Jatoka.
„Ano.“
„To jede sám?“
„Ne, rozjel se za bojovníky, které už předtím poslal jeho otec Tangua, a jistě je rychle dohonil.“ .
„Ví Old Shatterhand, jak silná to byla četa?“
„Viděl jsem je odjíždět a počítal jsem je. Bylo to deset mužů. S Pidou jich je tedy jedenáct.“
„Tak málo?“
„Na to, aby chytili osamělého uprchlíka, není jedenáct bojovníků málo, spíš zbytečně mnoho.“
„Uf! Bojovníci Apačů budou slavit radostné dny, protože Pidu a jeho bojovníky zajmeme a uvážeme ke kůlům smrti!“
„Ne!“ prohlásil jsem stručně.
„Že ne? Old Shatterhand myslí, že nám uniknou? Vrah Santer přece míří do našeho puebla a Kajovové jedou za ním. Musejí tedy taky přijet k pueblu, a tak nám padnou do rukou.“
„O tom nepochybuju, ale nezemřou u kůlů smrti.“
„Jak to, že ne? Jsou to přece naši nepřátelé!“
„Zacházeli se mnou slušně a Pida je teď přeze všechno mým přítelem!“
„Uf!“ zvolal udiveně Jatoka. „Old Shatterhand je ještě pořád ten zvláštní bojovník, jako byl vždycky bere v ochranu své nepřátele. Ale bude s tím Tillata souhlasit?“
„Jistě!“

„Já nevím je to statečný bojovník a má šetřit nepřítele? Zvlášť teď, když se stal náčelníkem, musí dokázat, že je toho vyznamenání hoden. On nesmí mít s žádným nepřítelem slitování.“
„Já jsem přece taky náčelníkem Apačů!“ namítl jsem.
„To je pravda. Old Shatterhand je naším slavným bílým náčelníkem!“
„A nestal jsem se jím snad dřív než Tillata?“
„Ano, o mnoho let a zim dříve.“
„Jsem tedy starší náčelník, a proto mě musí ten mladší poslechnout. Když mu Kajovové padnou do rukou, nic jim neudělá, protože taková je moje vůle.“
Apač by byl možná ještě něco namítal, ale naši pozornost právě upoutala stopa, která přicházela zleva od mělkého brodu v řece a nyní pokračovala stejným směrem jako my, totiž k jihu po pravém břehu Ria Pecos. Sesedli jsme a zkoumali ji. Lidé, kteří tuto stopu zanechali, jeli za sebou, husím pochodem, zřejmě aby utajili, kolik jich je. Ale to se přece dělá jen tehdy, když je třeba dbát opatrnosti. Ti muži patrně dobře věděli, že jsou na nepřátelském území, a z toho jsem soudil, že před sebou opravdu asi máme Pidu s jeho Kajovy i když jsem zatím nemohl přesně určit, kolik jezdců tu vlastně projelo.
O kus dál jsme ale narazili na místo, kde se jezdci nejspíš zastavili k odpočinku a vychýlili se z řady. Tam se mi podařilo napočítat otisky jedenácti koní! Nemýlil jsem se tedy, byl to opravdu Pida se svými Kajovy, a proto mě hned napadlo:
„Bojovníci Apačů postupují tudy proti řece?“
„Ano,“ potvrdil mi Jatoka. „A srazí se s Kajovy, kterých je jenom jedenáct, zatímco našich bojovníků je pětkrát deset,“ dodal radostně.
„Jak daleko jsou odtud vaši bojovníci?“
„Když nás Old Shatterhand potkal, byli půl dne jízdy za námi.“
„A Kajovové jsou jen půl hodiny před námi, jak vidím z jejich stopy,“ uvažoval jsem. „Takže když si hodně pospíšíme, snad se nám je podaří dohonit dřív, než se srazí s bojovníky Apačů. Rychle! Musíme přidat!“ zvolal jsem a sám jsem vyrazil jako první.
Pobídl jsem koně do cvalu, protože jsem chtěl stůj co stůj zabránit srážce obou nepřátelských oddílů, která opravdu každým okamžikem vážně hrozila. Pida si zasloužil, abych se ho zastal. Netrvalo dlouho, a dojeli jsme k místu, kde řeka dělala velký oblouk doleva. Kajovové o něm očividně věděli, protože nesledovali řeku, nýbrž jeli rovně dál, aby oblouk přeťali a zbytečnou okliku si tak zkrátili. Jeli jsme tedy také tak a najednou jsme je spatřili, jak jedou v dálce před námi, po travnaté pláni, stále směrem na jih. Oni nás však nezpozorovali, protože nikdo z nich se v té chvíli neohlédl. Vtom se náhle zarazili. Okamžik váhali a vzápětí jsme viděli, jak obracejí koně proti nám. Tu spatřili ale také nás. Znovu se zarazili, opět okamžik zaváhali a potom se konečně rozjeli, a to přímo proti nám.
„Co to dělají?“ nechápal Jatoka.
„Zahlédli vaše bojovníky,“ vysvětlil jsem mu, „a poznali, že Apačové jsou proti nim ve velké přesile. My jsme ale jen tři, a tak si myslí, že nás se tolik bát nemusejí. Zvolili menší zlo, jak se říká.“
„Opravdu, tamhle už jsou naši, už je vidím! Zahlédli Kajovy a pustili se do cvalu, ženou se za nimi!“ jásal Jatoka.
„Jeďte jim oba rychle naproti a řekněte Tillatovi, aby se zastavil, zůstal stát a čekal, dokud nepřijdu! Že mu to vzkazuju!“ nařídil jsem.
„Proč nejede Old Shatterhand s námi?“
„Já musím mluvit s Pidou. Jeďte! Kupředu, rychle!“
Poslechli mě, jeli přímo a já strhl koně doleva, kudy nás chtěli Kajovové, jak jsem viděl, obloukem objet. Byli dosud příliš daleko, než aby mě mohli poznat. Když jsem se jim ale přihnal nyní tryskem na dohled, uviděli, kdo jsem. Pida zděšením pronikavě vykřikl a jeho prvním hnutím bylo dostat z koně, co bylo v jeho silách. Já jsem však vedl svého grošáka tak, že mi Pida nemohl uniknout, a několikrát jsem na něj volal:
„Pida nechť zastaví. Vezmu ho před bojovníky Apačů pod svou ochranu!“
Přes všechnu hrůzu, která se ho očividně právě zmocnila, měl ke mně zřejmě velkou důvěru, neboť nakonec opravdu zarazil koně a křičel dozadu na Kajovy, aby také zastavili. Protože jel v čele, dojížděli ho postupně, a postupně také poslouchali jeho rozkazu. Přes všechno sebeovládání, které má rudého bojovníka v každé situaci šlechtit, jsem nyní viděl, že Pidovi dá velkou práci, aby skryl dojem, který na něj udělalo to nečekané setkání se mnou. Ostatním Kajovům se to dařilo ještě méně.
Pidovi cukalo v tváři, div že byl schopen promluvit.
„Old Shatterhand je volný! Kdo ho pustil?“
„Nikdo,“ odpověděl jsem. „Osvobodil jsem se sám.“
„Uf, uf, uf! Bylo to přece vyloučeno!“
„Pro mě ne. Věděl jsem, že se osvobodím, a taky jsem se s tím přece netajil. Proto jsem nejel s tebou, proto jsem nechtěl mít od tebe nic darováno a proto jsem ti řekl, že se každý musí starat sám, aby se mu vrátilo, co mu bylo ukradeno. Nemusíš se ale mého útěku bát. Jsem tvůj přítel a postarám se, aby ti Apačové nic neudělali.“
„Uf! To myslíš vážně?“
„Ano. Dávám ti na to slovo.“
„Co řekne Old Shatterhand, tomu Pida věří.“
„To taky klidně můžeš. Ohlédni se! Vidíš, jak tamhle stojí Apačové? Poslal jsem jim své průvodce naproti! Čekají, až k nim přijdu. Chytili jste Santerovu stopu?“
„Ano, ale nestačili jsme ho ještě dohonit.“
„Míří do puebla Apačů.“
„To jsme si mysleli, protože jsme viděli, kam jeho stopa míří, a sledovali jsme ji.“

„To je od vás velká odvaha! Každé setkání s Apači pro vás přece muselo znamenat jistou smrt.“
„To víme, ale Pida musí nasadit i život, aby dostal zase zpátky svou medicínu. Chtěli jsme se tak dlouho plížit kolem puebla, až by se nám podařilo Santera dopadnout.“
„Teď to budete mít lehčí, protože to nebezpečí od vás odvrátím. Ale můžu vás ochránit jen tenkrát, jestli budeš mým přítelem a bratrem. Sesedni! Vykouříme spolu dýmku míru.“
„Uf!“ zvolal Pida nevycházeje z úžasu. „Pokládá Old Shatterhand, velký bojovník, kterému se podařilo bez jakékoli pomoci uniknout z našeho zajetí, Pidu za hodná, aby byl jeho přítelem a bratrem?“
„Ano. A pospěš si, bojovníci Apačů by mohli být netrpěliví!“
Sesedli jsme a vykouřili předepsaným způsobem obřadně dýmku, načež jsem Pidu vyzval, aby zůstal na místě a čekal na moje znamení. Potom jsem se opět vyšvihl na koně a odklusal k Apačům, kterým Jatoka zatím už řekl všechno o setkání se mnou i o mých nynějších záměrech. Stáli v půlkruhu, každý u hlavy svého koně, a uprostřed se tyčil silák Tillata, Krvavá ruka.
Znal jsem toho Apače dobře. Byl sice velmi ctižádostivý, ale vždycky mně nakloněn, takže jsem počítal s tím, že se u něho neshledám s žádným odporem v Pidově věci. Pozdravil jsem ho několika přívětivými slovy a na ně jsem pak navázal:
„Naše shledání je velice smutné. Old Shatterhand přichází sám, bez Vinnetoua, všemi milovaného náčelníka Apačů. Moji rudí bratři budou jistě chtít, abych jim vyprávěl, jak došlo k smrti toho slavného bojovníka, a já jim všechno po pravdě a podrobně vylíčím. Ale nejdříve s nimi musím mluvit o Kajovech.“
„Vím, co od nás bude Old Shatterhand žádat. Jatoka už o tom se mnou mluvil,“ řekl Krvavá ruka.
„A co tomu říká můj bratr Tillata?“
„Old Shatterhand je náčelníkem Apačů,“ odpověděl Krvavá ruka, „a všichni ctí jeho vůli. Těch deset Kajovů nechť se ihned vrátí do své vesnice a déle se tu nezdržuje. Pak se nemají od nás čeho obávat.“
„A jejich mladý náčelník Pida?“
„Viděl jsem, že s Old Shatterhandem vykouřil dýmku míru. Nechť jede s námi a je naším hostem. Zdrží se u nás, jak dlouho si bude Old Shatterhand přát. Ale až potom odejde, bude zase naším nepřítelem.“
„Dobře, souhlasím. Bojovníci Apačů se teď se mnou vrátí, abychom chytili vraha, který zabil Inčučunu a jeho dceru a má na svědomí ještě mnoho jiných hrozných zločinů. Musíme vykonat, co už Vinnetou nestačil. Až se tak stane, zavedu apačské bojovníky k jeho hrobu, k mohyle jejich oplakávaného náčelníka. Howgh!“
Zamával jsem na Pidu, a když přiklusal a přistoupil na Tillatovu podmínku, poslal své Kajovy domů. Potom jsme jeli dál po břehu řeky stále k jihu, až jsme se večer utábořili.
Bylo mi příjemné, být po dlouhé době zase na území Apačů. Mohli jsme zapálit oheň a bez obav se rozložit kolem. Najedli jsme se a potom jsem se dal do vyprávění. Mluvil jsem o železničních lupičích, o Oglalech, které si podplatili a spojili se s nimi, o zničené osadě Helldorfu, o cestě k propasti na Hancocku. Vylíčil jsem, jak se stalo, že Vinnetou zemřel. Moje vyprávění udělalo na posluchače hluboký dojem, a když jsem skončil, seděli ještě dlouho mlčky. Potom si začali střídavě připamatovávat jednotlivé okamžiky i příhody ze života svého milovaného a obdivovaného náčelníka, vzpomínali na jeho ušlechtilou, mírnou povahu, na jeho spravedlnost, rozvahu. Vybavilo se mi naše první setkání a přeletěla přede mnou celá řada těch šťastných let, kdy jsme brázdili prérie spolu, bok po boku.
Přitom se mě zmocnila zvláštní nálada, a když už ostatní spali, bylo mi, jako bych s Vinnetouem znovu prožíval ty poslední přesmutné chvíle. Vybavovalo se mi každé slovo naší poslední rozmluvy, o které jsem se samozřejmě Apačům nezmínil, v duchu jsem ho viděl stát v té hasnoucí záři zapadajícího slunce u krajního stromu lesa… A pak dole v rokli ! Před duševním zrakem se mi objevila jeho zkrvavená hruď, přímo jsem cítil poslední křečovitý stisk jeho rukou. A slyšel ze tmy sborovou píseň… V očích mě pálily slzy a nemohl jsem usnout. Hrozně jsem se trápil, že jeho závěť se dostala do těch nejhorších rukou, myslel jsem i na zlato, o kterém v ní byla řeč…
Když jsem nakonec usnul, zdálo se mi o něm, o tom prokletém žlutém kovu, a byl to strašlivý sen. Vysoká kupa těch blyštivých valounů se tyčila na pokraji propasti a Santer se v ní lačně hrabal. Nechtěl jsem to strpět, chtěl jsem zlato zachránit, vždyť o to právě Vinnetou cely život usiloval, aby se zlato nedostalo do nehodných rukou! Bojoval jsem se Santerem, rval se s ním jako šílený, ale nemohl jsem ho zdolat. A tu nám najednou pukla půda pod nohama. Probudil jsem se zalitý potem. Celý příští den mě svírala zvláštní tíseň a nemohl jsem se zbavit tísnivého dojmu z toho těžkého snu.
Vyrazili jsme časně, jeli velice rychle a v poledne jsme udělali zastávku jen ke krátkému odpočinku, abychom nedorazili do puebla příliš pozdě. Dalo se totiž předpokládat, že Santerova návštěva tam nebude mít dlouhé trvání.
Pozdě odpoledne jsme konečně dojeli do blízkosti puebla. Vpravo stála hrobka, do které jsme tehdy uložili Klekípetru“a před kterou Inčučuna dal Vinnetouovi a mně pít krev bratrství. Vlevo ležela písčina u řeky, odkud jsem musel plavat o život. Jak často jsme tu později postávali s Vinnetouem a v těch milých poklidných chvílích na všechno vzpomínali!
Potom jsme zahnuli doprava do bočního údolí a spatřili před sebou pueblo. Bylo již kvečeru a kouř stoupající z různých terasovitých pater prozrazoval, že se obyvatelé zabývají přípravou večeře. Uviděli nás sice přijíždět, ale přesto si Tillata přiložil dlaně k ústům jako mušli a volal nahoru:
„Přijíždí Selvikilata, Drtící ruka! Bojovníci Apačů, pospěšte si přivítat Old Shatterhanda!“
Ta nečekaná zpráva vyvolala na všech terasách rázem čilý ruch. Z patra na patro se spouštěly žebříky, a když jsme seskákali z koní a šplhali po zásecích ve kmenech do puebla, natahovaly se stovky malých i velkých rukou, aby mě uvítaly. Leč byl to smutný návrat a smutné uvítání, neboť tentokrát jsem se do puebla vracel poprvé bez Vinnetoua!
V pueblu, jak známo, přebývala jen malá část Apačů. Byli to meskalerští bojovníci, kteří byli vždycky Vinnetouovu srdci nejbližší, a jejich rodiny. Proto je pochopitelné, že mě ihned po prvním pozdravení zahrnuli otázkami, tykajícími se Vinnetoua. Všechny nedočkavce jsem odkázal na pozdější dobu a nejdřív jsem se sháněl po starém Intovi:

„Je tady Inta? Potřebuju s ním okamžitě mluvit.“
„Je ve své komůrce,“ odpovídali mi. „Přivedem ho.“
„Ne,“ zadržel jsem je. „Je už starý a slabý, dojdu si k němu sám.“
Dovedli mě s Pidou k malé kobce, vytesané ve skále, kde stařec seděl. Měl upřímnou radost, když mě uviděl, a užuž se rozbíhal ke květnaté uvítací řeči, ale rychle jsem ho zarazil otázkou:
„To mi řekneš později, teď jen pověz, byla tady včera nějaká cizí bledá tvář?“
„Ano,“ odpověděl Inta.
„Řekl ti ten muž své jméno?“
„Ne. Vinnetou mu to prý zakázal.“
„Jak dlouho se tady zdržel?“
„Asi takovou dobu, které bledé tváře říkají hodina.“
„Hledal přímo tebe?“
„Ano, dal se ke mně dovést a ukázal mi v kůži vyřezaný totem našeho náčelníka Vinnetoua, že prý má splnit jeho poslední rozkaz.“
„Co od tebe chtěl?“
„Abych mu popsal jezero, kterému jste tenkrát dali jméno Deklilto, Tmavá voda.“
„A tys mu to řekl?“
„Ano, velice rád, vždyť to přece rozkázal Vinnetou. Starý Inta byl šťasten, že mu ještě slouží paměť a že mohl udělat něco pro mrtvého náčelníka. Popsal jsem mu přesně cestu, kudy se tam dostane, a taky celé okolí jezera.“
„Ten smrkový les, skálu, vodopád?“
„Ano, všechno.“
„I tu cestu přes ten převislý balvan?“
„I tu,“ přikývl stařec. „Jistě to teď snadno najde. Okřál jsem na duši, když jsem mohl zase rozmlouvat o místech, kde jsem byl tenkrát s Old Shatterhandem a Vinnetouem, náčelníkem Apačů, který nás opustil a odešel do věčných lovišť. Asi se tam s ním už brzy shledám.“
Bylo to hrozné!
Nemohl jsem ovšem starci nic vytknout, uctivě dbal totemu svého milovaného náčelníka a podle toho také jednal. Ale ptal jsem se dál:
„Byl kůň té bledé tváře unavený?“
„Vůbec ne. Když odjížděl, klusal tak křepce, jako by si byl dlouho odpočíval.“
„Dali jste tomu muži něco jíst?“
„Ano, ale ani moc nechtěl, měl velice naspěch. Ptal se po konopí na zápalnou šňůru.“
„Ale? A dostal nějaké?“
„Samozřejmě.“
„Na co vůbec potřeboval doutnák?“
„To neříkal. Taky střelný prach jsme mu museli dát, dokonce moc prachu.“
„Viděl jsi, kam si schoval ten totem?“
„Do medicínového váčku. Je to divné, bledé tváře přece žádnou medicínu nenosí.“
„Uff“ zvolal Pida, který stál vedle mě. „Tak tedy pořád ještě ten váček má! Je to moje medicína, kterou mi ukradl!“
„Ukradl?“ zeptal se Inta nechápavě. „Copak ten muž byl zloděj?“
„Ještě něco horšího než zloděj!“ vzdychl jsem.
„A přesto mu Vinnetou dal svůj totem?“ podivil se starý muž.
„I ten ukradl!“ řekl jsem důrazně. „Byl to Santer, člověk, který zavraždil Inčučunu a Nšoči!“
Stařec strnul jako solný sloup. Museli jsme ho ponechat jeho zděšení a odejít, protože bylo třeba rychle se poradit co dál.
Nepodařilo se nám tedy Santera dohnat, ba dokonce jsme ani sebeméně nesnížili jeho náskok. To bylo nepříjemné, a proto Krvavá ruka navrhl:
„Což abychom se vůbec nezdržovali a raději ihned vyrazili? Možná že ho přece jen ještě dohoníme, dřív než dorazí k Tmavé vodě.“
„Tillata myslí, že můžeme vyjet bez odpočinku?“ zeptal jsem se. ho. „Svítí ovšem měsíc, a tak se dá jet i v noci.“
„Tillata nepotřebuje odpočívat!“ odpověděl mi.
„A co Pida?“ obrátil jsem se na mladého Kajovu.
„Pida si neodpočine dřív, dokud nebude zase mít svou medicínu.“
„Dobře, rychle se tedy najíme a vezmeme si čerstvé koně. Svého grošáka nechám tady. Ani já bych to nevydržel, čekat do rána. To, že se Santer zásobil doutnákem a prachem, nevěstí nic dobrého. Mohl by mi ještě všechno zmařit.. Musíme si pospíšit.“
Obyvatelé puebla nás ovšem přemlouvali a naléhavě prosili, abychom zůstali. Chtěli slyšet o Vinnetouovi, o našich posledních zážitcích, o jeho smrti. Neradi uznávali, že to musíme odložit, ale když jsem jim slíbil, že se brzo vrátím, nezbylo jim než se s tím smířit. A tak už dvě hodiny po příjezdu do puebla jsme byli zase na cestě, na čerstvých koních a bohatě zásobeni potravou. Tillata, Pida a dvacet apačských bojovníků. Na tak početném doprovodu trval Tillata přesto, že jsme ho ke své ochraně nepotřebovali, neboť území, kterým jsme projížděli, patřilo spřízněnému apačskému kmeni Mimbreňů, od nichž se nebylo třeba obávat žádného nepřátelského činu.
Abychom se dostali k Tmavé vodě, museli jsme od puebla překonat vzdálenost nějakých sedmi set kilometrů, a to na posledním úseku velice obtížným, skalnatým terénem. Když jsem přitom na den počítal průměrně padesát kilometrů,

potřebovali jsme dobré dva týdny na to, než dorazíme k cíli.
Nenamáhali jsme se hledat Santerovu stopu. Tím bychom byli jen ztráceli čas. Pustili jsme se směrem, kterým jsme jeli tenkrát s Vinnetouem, a přitom jsme mohli oprávněně doufat, že máme Santera ustavičně před sebou, protože mu Inta jistě nemohl popsat jinou cestu. Kdyby od ní uhnul, nám by to bylo jenom vhod.
Cestou se nepřihodilo nic, co by stálo za zvláštní zmínku, až jsme šestnáctý den konečně spatřili dva jezdce. Byli to dva Indiáni, otec se synem. Staršího z nich jsem poznal, neboť to byl tentýž Mimbreňo, od něhož jsme tenkrát s Vinnetouem získali nějaké potraviny. Taky on mě poznal, zarazil koně a radostně zvolal:
„Old Shatterhand! Vidím dobře? Ty žiješ, ty nejsi mrtvý, ty jsi nezemřel!“
„Copak jsem měl zemřít?“ zasmál jsem se.
„Prý tě zastřelili Siouxové.“
Ihned jsem se dovtípil, kdo mu to asi namluvil. Určitě potkal Santera.
„Kdo ti to řekl?“ zeptal jsem se.
„Jedna bledá tvář, která nám vyprávěla, jakým způsobem velký Old Shatterhand a slavný Vinnetou přišli o život. Musel jsem mu to věřit, protože měl Vinnetouův totem a taky jeho medicínu.“
„A přesto to byla lež, protože přece vidíš, že jsem naživu.“
„A Vinnetou tedy taky?“ zvolal nadějně.
„Ten už bohužel opravdu nežije. Ale řekni, kde ses s tím bílým mužem setkal?“
„V našem táboře. Chtěl si vyměnit koně za čerstvého a ptal se na Deklilto, jestli ho tam může někdo dovést. To ale bylo nějaké špatné jméno, myslel nejspíš vodu, které Mimbreňové říkají Šištu, Černé jezero. Nabízel za to Vinnetouovu medicínu a já jsem na to přistoupil, za jeho unaveného koně jsem mu dal svého a potom jsem ho se synem dovedl k Šištu. Hned poznal, že to je místo, které hledá, a byl celý nadšený,“ vykládal ochotně rudoch.
„Těžce tě podvedl. Máš tu medicínu u sebe?“
„Ovšem, tady!“ poklepal dlaní spokojeně na kapsu u sedla.
„Ukaž nám ji!“
Mimbreňo vytáhl váček. Pida radostně vykřikl a vrhl se po něm. Rudoch však váček přitiskl na prsa a nechtěl ho vydat, a tak propukla krátká pře. Krátká proto, že jsem jí ihned udělal konec prohlášením:
„Musím tě zklamat, ta medicína patří opravdu tady náčelníkovi Kajovů. Vinnetou ji nikdy ani neviděl.“
„Co to povídáš? To není možné! Pleteš se!“ tvrdil Mimbreňo cely zmateny.
„Vím to naprosto jistě.“
„Ale já jsem mu jen kvůli téhle drahocenné medicíně dal svého
koně za jeho mnohem horšího a vážil s ním tu dalekou cestu k jezeru!“ žaloval Mimbreňo a nechápavě vrtěl hlavou.
„Byl jsem tak pyšný, že mám Vinnetouovu medicínu!“
„Potřeboval čerstvého koně, protože věděl, že za sebou má pronásledovatele, a napovídal ti obrovskou lež, jen aby tě k té výměně pohnul. Uvěřil jsi nebezpečnému zločinci.“
Zděsil se.
„Kdyby to neříkal Old Shatterhand, nevěřil bych tomu! Musím tu medicínu tedy vydat?“
„Ano. Patří Pidovi, kterému ji Santer záludně ukradl, a navíc přitom surově napadl jeho squaw.“
„Dobře! Ale potom tedy obracím koně a jedu znova k Šištu a vezmu tomu lháři a podvodníkovi život!“ zvolal rozhodně a v očích mu blýsklo.
„Jeď tedy s námi, protože tentýž cíl sledujeme i my!“
Mimbreňo souhlasil a ihned se k nám přidal. Když jsme mu krátce vylíčili, kdo je Santer a co má na svědomí, litoval oklamaný Indián dvojnásob, že vrahovi tou výměnou koně i tím, že ho dovedl na místo, dopomohl ke značnému náskoku.
Pida ovšem byl celý blažený, že má zase svou medicínu, a to dokonce úplně neporušenou. Dosáhl šťastně cíle své dlouhé cesty. Kdybych to tak byl o sobě mohl říci taky já! Na mé duši však ležel stále stejně těžký mrak a svírala mě děsivá obava, abychom nepřišli pozdě.
Příští den jsme dorazili k jezeru, ale teprve večer, když už nebylo mnoho vidět. Tiše jsme se utábořili pod hustými stromy a nezapálili si samozřejmě vůbec oheň, aby nás Santerovi neprozradil. Nevěděli jsme totiž ani přibližně, kde hledaný vězí, protože Mimbreňovi neřekl, co tady vlastně chce, a ihned po příjezdu ho poslal domů.
Naše cesta vedla od Ria Pecos šikmo přes jihozápadní cíp Nového Mexika a byli jsme teď v Arizoně, zhruba v končině, kde se spolu stýkají území Gileňů s lovišti Mimbreňů. Jsou to oblasti většinou pusté a neutěšené. Jen samá skála a nic než skála, samý kámen a nic než kámen. Kde se ale přece jen najde voda, tam země vyživí i bujné rostlinstvo, trávu, keře, stromy, ovšem jen v úzkých pruzích podél toků. Jinak slunce spálí bez milosti všechno, co si nemůže spotřebovanou vláhu zase rychle doplnit. Souvislých lesů je tu jen málo.
Zde ovšem, kam jsme teď dojeli, udělala příroda velkolepou výjimku.
Byla to kotlina, ze které prýštilo několik pramenů. Ty naplnily dno a vytvořily jezero, jehož voda odtékala k západu, kdežto my jsme nyní byli na jeho východním břehu. Hustě zalesněné boky údolí se zvedaly vysoko k nebi a dodávaly bezedně hlubokému jezeru ono ponuré zbarvení, které nám s Vinnetouem kdysi vnuklo myšlenku pojmenovat ho Trnava voda, zatímco Mimbreňové mu říkali jednoduše Černé jezero, jak jsme se včera dověděli. Severní stěna kotliny byla nejvyšší. V jednom místě z ní v podobě jakéhosi pilíře nebo pylonu dopředu vystupovala holá skála, trčící z vody kolmo vzhůru až do oblohy. K ní se stahovala všechna vláha z lesů, obrůstajících další, ještě vyšší kupy vrchů v pozadí. Voda si prodrala skalní stěnou průchod, ze kterého se teď jako z hubice obrovské konve řítila stříbrným proudem dobrých třicet metrů hluboko do jezera. To byla ta padající voda z Vinnetouovy závěti. A přímo nad tímto vodopádem byla ve skalní stěně dutina, ke které se nám tenkrát nepodařilo dostat, ale k níž Vinnetou určitě později

přece jen přístup objevil. A právě nad tou jeskyňkou se dopředu překláněla horní část skály jako nějaká ochranná stříška nebo obrovská, volně do vzduchu vyčnívající deska, plochý balvan tak široký a těžký, až člověk trnul úžasem, že se ta hmota už dávno nepřevážila do temné vody jezera.
Vpravo od zmíněné holé skály se tyčila jiná, menší a těsně k ní přilehlá, na jejímž plochém temeni jsme tenkrát složili grizzlyho. Proto ji Vinnetou nazval Tsešoš, Medvědí skála.
Nadcházely rozhodné chvíle, a proto jsem tu noc skoro nespal. Sotvaže se i u nás dole mezi stromy začal šeřit den, pustili jsme se do pátrání po Santerových stopách. Nic jsme však nenašli. Proto jsem se rozhodl vylézt nahoru, kde by se teď snad nejspíš dal zločinec najít. Vzal jsem s sebou jenom Tillatu a Pidu. Vystoupali jsme smrkovým lesem, o kterém se zmiňoval Vinnetou, až jsme stanuli na Medvědí skále.
„Tam sesedneš z koně a vyšplháš…," víc jsem na Nuggettsilu nestačil z Vinnetouovy závěti přečíst. Kam jsem měl šplhat? Nejspíš k té jeskyňce tam nahoře nebo jinam? Rozhodli jsme se to zkusit. Sráz byl velice strmý, ale přece jen to šlo, a tak jsme vylézali pomalu výš a výš, až jsme se octli na výstupku, který vyčníval stranou od jeskyňky, ale byl pořád ještě pod její úrovní. Dál jsme nemohli. Pokud byla nahoru nějaká cesta, nějaká stezička, pak jsme ji přehlédli, protože další Vinnetouův popis jsem neznal a neměl jsem se čím řídit. Právě jsem se chtěl obrátit, když vtom třeskla rána a vedle mě se o skálu rozpleskla koule. Vzápětí křikl shora nenávistný hlas:
„Jak to, že jsi zase volný, kojote? Myslel jsem, že mě honí jenom Kajovové! K čertu s tebou!"
Třeskla druhá rána, ale i ta se minula. Podívali jsme se nahoru a spatřili jsme Santera, stojícího vpředu na okraji jeskyňky.
„Ty si jdeš pro Apačovu závěť, co? Chceš shrábnout poklad?" posmíval se shora. „Ale to jdeš, přítelíčku, kapánek pozdě. Tady jsem už já, víme, a doutnák je už taky zapálený! Slyšíš, jak syčí a prská? Nedostaneš nic, vůbec nic na ty svoje bláznivé nadace a dary a pitomou lidumilnost. Zlatíčko si shrábnu já!"
Pustě se rozřehtal, a když zase nabral dech, pokračoval:
„Neznáš cestu nahoru, jak vidím, viď? Ani tu ne, co vede na druhé straně zase dolů! To je dobře, protože tamtudy si odvalím svoje zlato, a nikdo z vás mi v tom nezabrání, na to se spolehněte! Chudáčkové, hnali jste se takovou dálku zbytečně! A zase jsem vítěz já! Hahahahá!"
A opět ten pustý řehot! Nesl se tichým vzduchem a skály a lesy si ho ozvěnou podávaly.
Co se tady dalo dělat? Santer byl nahoře u pokladu, a my za ním nemohli. Snad bychom tu cestu ještě našli, ale kdo ví, jak dlouho by to trvalo, a to on už bude jistě dávno se svým lupem pryč. Mluvil přece o druhé cestě. Tady nebylo co rozmýšlet, musel jsem mu prostě nahoru poslat kouli. Jenže z mého místa bylo těžké střílet tak do výšky, nemohl jsem se dostatečně vyklonit. Spustil jsem se tedy šikmo kousek níž a stranou a strhl jsem z ramene henryovku.
„Á, psisko chce střílet!" zařval dolů. „To tady jde špatně. Postavím se ti líp!" Rozřehtal se sebejistě, přesvědčený, že ho nikdo z naší polohy nemůže trefit.
Zmizel, ale ve chviličce se objevil znovu, tentokrát až úplně nahoře na převislém plochém balvanu. Rýsoval se jasně proti obloze, rozkročená černá postava, hrubá a hranatá, a držel něco světlého v ruce. Šel s tím pomalu kupředu, stále blíž, až téměř na sám okraj té kamenné stříšky. Skoro mě z toho jímala závrať.
„Koukejte se!" křičel. „Tadyhle je ta závěť, ten indiánský hadr! Znám ji nazpaměť, tak už na ni kašlu. Ale vy ji nedostanete, to teda ne! Spolkne ji jezero, chachachá!"
S těmi slovy trhal jednotlivé listy na malé kousky a házel ty drobné útržky papíru do vzduchu tak, že se pomalu snášely do hlubiny, vířily a pluly vzduchem a nakonec dopadaly na vodu. Ta drahocenná závěť! Jaké asi obsahuje závažné vzkazy a myšlenky — a já se je už nikdy nedovím! Neuvědomoval jsem si žádný hněv, žádnou zlost, žádnou bolest — jen jsem cítil, jak se ve mně zvedá žhavá vlna.
„Vyvrheli!" zařval jsem na něj nahoru. „Slyšíš mě?"
„Krásně! Co mi chceš?" zachechtal se posupně shora.
„Vyřídit ti pozdrav od Inčučuny!
„Děkuju!"
„A taky od Nšoči!"
„Že moc děkuju! Je ti do žertu, jak slyším! Ale kdo se směje naposled…"
„A za Vinnetoua ti posílám tuhle kouli," přerušil jsem jeho výsměch. „Za tu děkovat nemusíš!"
A bleskurychle jsem zalícil medvědobijkou. Rána z ní bude jistější. Musel jsem se trefit. Zamířit a vypálit mi trvá sotva zlomek vteřiny, ale tentokrát co to? Houpala se mi ruka? Nebo se kymácel Santer? Nebo se kývala skála? Nemohl jsem prostě dostat Santera na mušku a spustil jsem ručnici, abych se podíval oběma očima.
Proboha, ona se opravdu zepředu dozadu kývala skála! A vzápětí zaduněla těžká, dutá, ohlušující rána výbuchu, z jeskyně se vyvalil dým a celá skála nad jeskyňkou, jako by ji z černých hlubin země tlačila neviditelná pěst, se pomalu, pomaloučku začala sklánět kupředu, stále a nezadržitelně hloub a hloub i s převislou kamennou stříškou, i se Santerem nahoře! Ano vrah stál na trhajícím se skalisku, ruce široko rozpřažené, a zběsile řičel o pomoc. Potom, když se převážilo i těžiště, se celá ohromná masa horní skály s praskotem a hromovým duněním řítila do bezedné, temné hlubiny jezera.
Nahoře, kolem hrany, kde se právě skála odlomila, tančily ještě lehké obláčky dýmu ze střelného prachu.
Zděšením jsme oněměli.
„Uf!" zvolal Pida, který první našel řeč. „Velký duch provedl nad vrahem soud a strhl mu skálu pod nohama!"
Tillata, přes bronz své tváře až ke kořínkům vlasů bledý jako stěna, ukazoval na zpěněné vlny jezera, které v tom okamžiku mělo vzhled obrovského klokotajícího kotle, a zadrhávajícím hlasem koktal:
„Zlý duch ho stáhl… dolů… do té vařící vody… a nikdy ho už nevydá… vrah je navždycky proklet!"
Nechtěl jsem k tomu nic poznamenat, a ani nemohl. Nebylo mi zřejmě souzeno, abych vykonal svou rukou to, co už nemohl udělat Vinnetou ale Santer spravedlnosti neušel, a to bylo hlavní. Odsoudil se sám. A byl také svým katem,

protože doutnák si zapálil rovněž sám.
Dole na břehu jezera stáli Apači s Mimbrenem a rozčileně šermovali rukama. Pida a Tillata spěchali dolů pátrat, jestli se neukáže nějaká známka po Santerovi. Zbytečné hledání! Toho srazila lavina skalisek a balvanů do vody a zavalila a pohřbila ho na dně jezera.
Mně, jinak tak silnému člověku, kterého hned tak něco nepřivedlo z rovnováhy, se udělalo až slabo, tak slabo, že jsem se musel posadit. Točila se mi hlava. Musel jsem zavřít oči, a přesto jsem před sebou viděl tu skálu, jak se nejdřív kývá, pak naklání a nakonec se trhá a řítí a slyšel jsem Santerův nervy drásající řev hrůzy.
Jak k tomu vůbec došlo? Nejspíš to bylo nějaké Vinnetouovo zajišťovací opatření. Mně by se to jistě nebylo stalo. Popis toho úkrytu i návod ke všem potřebným úkonům tam nahoře nepochybně sepsal tak, abych ho správně mohl pochopit jen já, a užil asi různých náznaků, zkratek či slůvek, kterých jsme používali jen mezi sebou. Zřejmě si na formulaci dal záležet tak, aby nikdo jiný nemohl návodu porozumět, ba aby si ho dokonce musel vyložit chybně. Nejspíš skryl do skály nějakou nálož, kterou musel každý nepovolaný právě v důsledku svého neporozumění přivést k výbuchu a tím se sám zahubit. Na co všechno ten prozíravý Vinnetou myslel! Ale jak to bylo teď s tím pokladem, se zlatem? Skrývalo se ještě někde nahoře, nebo už leželo taky dole na dně Tmavé vody, těmi zřícenými skalisky navždy odňato lidem?
A i kdyby odpočívalo navěky tam dole, to mě nebolelo! Ale že se poslední řádky mého nejmilovanějšího člověka rozlétly vzduchem, roztrhány na potupné cáry, to pro mě byla ztráta, že těžší jsem si ani nedovedl představit. Pomyšlení na to mě okamžitě vzkřísilo z mé chvilkové otupělosti, projelo mnou jako píchnutí a ihned mi vrátilo všechnu ztracenou činorodost a energii. Vyskočil jsem a slézal, jak nejrychleji jsem mohl, ze strmého srázu i lesnatého svahu dolů, protože se snad dalo přece jen ještě pár nebo i víc kousků zachránit. Hořel jsem netrpělivostí a přímo letěl k vodě. A opravdu, když jsem doběhl až dolů, uviděl jsem, že se uprostřed jezera kmitá něco papírově bílého. Ihned jsem ze sebe shodil nejnutnější šaty, skočil do vody a plaval k tomu světlému bodu. Nemýlil jsem se, byl to kousíček závěti. Prokřižoval jsem hladinu jezera všemi směry a našel jsem ještě tři další útržky. Ty promáčené vzácné papírky jsem potom položil na slunce, a když uschly, pokoušel jsem se vyluštit rozmazaná a vybledlá písmena. Nic souvislého z toho samozřejmě vzniknout nemohlo. Po dlouhé námaze jsem konečně přečetl pouze:… polovinu obdrží… protože chudoba… odstřelit ten kus skály .. rozdělit…všichni bratři… beze msty…
To bylo všechno, tedy skoro nic, a přece dost, aby se z toho dal vytušit alespoň částečný smysl obsahu. Mám ty útržky dodnes pečlivě uschované jako nejsvatější památku na svého rudého bratra, nejlepšího člověka, jakého jsem poznal, a nejvěrnějšího přítele, jakého jsem kdy v životě měl.
Později, když jsem opět nabyl své plné duševní rovnováhy, jsme se pustili do pátrání. Část Apačů jsme poslali na obě strany kolem jezera hledat Santerova koně. Musel se najít, aby nezahynul v případě, že byl uvázán. Ostatní vystoupili s námi nahoru, abychom společně odhalili cestu vedoucí nahoru k jeskyni, která už ovšem neexistovala. Dlouhé hodiny jsme se namáhali marně, až jsem se ještě jednou pořádně, slovo za slovem, zamyslel nad tím, co jsem ze závěti přečetl. Poslední věta, ke které jsem došel, zněla: „Tam sestoupíš z koně a vyšplháš…“ A tu mě najednou trklo slovo vyšplháš. Říkáme sice, že šplháme taky do kopce nebo na horu, když jsou hodně příkré, ale v pravém smyslu to slovo znamená něco jiného. Že by se to tady týkalo nějakého stromu? Pátrali jsme dál a najednou jsme si všimli značně silného a vysokého smrku, který rostl mimořádně blízko u skály, nakláněl se k ní a nahoře se dotýkal její hrany. Bez váhání jsem vyšplhal až do vrcholku to bylo to pravé šplhání a přehoupl se na skálu. Hrana byla širší, než se zespodu zdálo. Vystoupil jsem na ni a zahnul po ní za roh skaliska. Ano, správně! To byla ta pravá cesta! Ležela přede mnou dobré dva metry široká a lehce schůdná rampa, která se na zadní straně jen nepatrně zdvihala a končila tam, kde se horní část skály odlomila, tedy na jejím novém plochém vrcholu. Tam jsem teď stanul v pusté změti větších i menších kamenů, ale přesto se jasně dalo rozeznat dno zničené jeskyňky. Nebylo li zlato ukryto pod ním a to nebylo pravděpodobné , nýbrž ve stěnách jeskyňky nebo kdekoli vyš pod kryjícím balvanem, pak leželo v této chvíli v hloubi jezera stejně jako všechna kamenná hmota, která jeskyňku tvořila.
Zavolal jsem své průvodce nahoru, aby mi pro jistotu pomohli hledat. Na dně, které jediné z jeskyně zbylo, jsme obrátili každý kámen, každý úlomek. Jak jsem předpokládal, nenašli jsme zhola nic, žádný náznak, žádnou sebenepatrnější stopu. Třebaže jsme všichni byli mužové cvičení a zvyklí i z nejmenší známky, ze zdánlivě bezvýznamné maličkosti vyvodit správný závěr, zde byla všechna námaha marná, všechen důvtip zbytečný. Když jsme kvečeru zase sešli k jezeru, vraceli se právě Apačové z výpravy za Santerovým koněm. Našli ho. Prohledal jsem kapsy u sedla, ale neobsahovaly nic, co by mělo nějaký Význam..
Zůstali jsme u Tmavé vody plné čtyři dny a věnovali se ne bezhlavému, ale promyšlenému, soustavnému hledání. Jsem přesvědčen, že bychom byli Vinnetouovo zlato našli, kdyby ještě někde ve zbytcích popsaného místa bylo. Leželo však dole v hlubinách u toho, který ho bezmála uloupil a potom za svou chorobnou chamtivost zaplatil životem. S nepořízenou jsme se vrátili do puebla na Riu Pecos, ale přinášeli jsme si s sebou alespoň jistotu, že Inčučuna a Nšoči a řada dalších nevinných obětí jsou konečně, konečně pomstěni.
Tak zmizela navždycky Apačova závěť, tak zmizel i Apačův mravní odkaz, stejně jako zmizel jejich pisatel a jako zmizí i všechen indiánský lid, který přes své bohaté nadání a vyvinutý smysl pro čest a spravedlnost nikdy nedosáhne svého velkého cíle, nikdy nenaplní sen o bratrském spolužití, jak si přál jeden z jeho nejosvícenějších náčelníků. Stejně jako ty útržky závěti třepetavě se zmítající vzduchem, tak i rudy muž neklidně těká a bezmocně bloudí širými kraji prérií a lesů, které mu kdysi patřily.
Ale kdo stane před hrobem velkého Apače na řece Metsur v horách Gros Ventre, měl by si říci: „Tady odpočívá Vinnetou, rudý muž čistého srdce!“ A až v křovinách a vodě jezera zetlí poslední útržek jeho závěti, pak před prériemi a horami Západu stane pokolení myslící a cítící spravedlivěji a řekne: „Tu odpočívá rudý lid. Nestal se velkým, protože se velkým stát nesměl!“